

Saturday, May 27, 2017

ĐOÀN THÈM

**1945
1964**

VIỆC TỪNG NGÀY

**HAI MƯƠI
NĂM QUA**

ĐOÀN - THÊM

HAI MƯƠI NĂM QUA

Việc từng ngày

(1945-1964)

Tựa của Lãng - Nhân

TỰA

Từ 1945 xứ-sở đã bước vào một giai-đoạn đầy rẫy những biến-cô đôn-dập, đên nổi ngay những người đã từng sông qua giai-đoạn ấy, cũng không sao nhớ hết.

Tài-liệu cần-thiết như báo-chí, thì dễ bị thất-lạc : máy ai giữ lại được, sau bao ngày rồi-ren và những cơn khời lửa.

Và chẳng nhiều bài và nhiều sách liên-quan đến thời-cuộc, thường thiếu tính-cách chính-xác vô-tư, vì áp-lực chánh-trị, vì dụng-ý tuyên-truyền, hay vì thành-kiến cá-nhân.

Nhà viết sử sau này sẽ gặp nhiều sự khó-khăn, ngay trong công việc sưu-tầm. Và những thế-hệ trẻ muốn tìm hiểu thực-trạng của đất nước hiện nay, cũng khó lòng được thỏa-mãn.

Nên cần có một thứ tài-liệu đầy-đủ nhưng vắn-tắt dễ xem, soạn-thảo kỹ-lưỡng theo một đường-lối khách-quan, nhằm vào sự thật của lịch-sử dân-tộc, chứ không lệ-thuộc những đòi-hỏi nhất thời của chế-độ này hay chánh-quyền khác.

Người làm nổi việc này, không những phải có những dịp thuận-tiện để chứng-kiến mà ghi nhận mọi sự biến-chuyển, nhưng còn phải có tinh-thần học-giả, bình-tĩnh xét thực-tế mà không bị tình-cảm hoặc các trào-lưu xô đẩy. Chúng tôi đã nghĩ đến Đoàn-quân.

Trong 25 năm qua, ông đã thấy rộng biết nhiều trong chính-giới, ở những chức-vụ tập-trung hoạt-động của các chính-quyền, lại ham thu-thập tài-liệu vì nhu-cầu nghiên-cứu và trước-tác của riêng ông. Hơn nữa, những tác-phẩm mà ông từng phổ-biến, những lập-trường và quan-điểm mà ông trình bày trên báo-chí về những vấn-đề thời-sự hay văn-hóa, đã đủ tỏ rõ một đường lối ngay-thẳng đáng tin.

Các chữ Saigon, đáng lẽ phải in Sài-Gòn, nhưng vì một lý-do riêng về kỹ-thuật ấn-loát, đã trót in Saigon, nên đành để nguyên.

Thế lời yêu-cầu của chúng tôi, Đoàn-quân đã xếp đặt lại những điều ghi trong các cuốn sổ tay từ bao năm trước ; hơn nữa, ông còn đem sánh rất kỹ với những tài-liệu sẽ kê trong tập này, để kiểm điểm và bổ túc cho cụ-thể hơn. Sau đó, ông mới chọn và giữ lại những gì đáng chú-ý, ở mọi lãnh-vực đời sống chung.

Ông không theo thường-lệ của những tác-giả loại sách biên-niên, nghĩa là chỉ sao chép về chánh-trị và quân-sự mà thôi : ông còn muốn bao quát cả các địa-hạt quốc-tê, văn-hóa, xã-hội, kinh-tê, tổ-chức công-quyên, để lưu ý và giúp đỡ những người sau này cần tra cứu. Và sau đây, là lời giải-thích của ông về cách lựa chọn những sự-kiện đã ghi :

Phân quốc-tê — Sinh-hoạt của một quốc-gia hiện nay không thể tách rời khỏi sinh-hoạt của cộng-đồng quốc-tê. Ý-nghĩa một việc càng rộng-tô khi nằm giữa hoàn-cảnh rộng lớn của thế-giới, nhất là khi việc nước nọ có thể gây hậu-quả cho nước kia. Tuy-nhiên, soạn-giả chỉ ghi những sự có ảnh-hưởng cho toàn-cầu (như vụ Cuba 1961-62 có thể gây thế-chiến) hoặc liên-quan mật-thiết đến cục-diện Á-Đông và Việt-Nam (như chiến-sự ở Lào).

Phân nội-chính gồm có : các cuộc tranh-đấu giành độc-lập ; các vụ biên-cò, xung-đột, đảo-chính ; sự thu-hồi chủ-quyên và sự thành-lập các chánh-quyên kế-tiếp ; hoạt-động của các đảng-phái và yêu-nhân ; các vụ án chánh-trị ; các thỏa-vước, hiệp-định, luật-lệ và thiết-bị quan-trọng...

Các văn-kiến liên-hệ, sau dăm bảy năm ; đã rất khó tìm. Những tổ-chức của mỗi chánh-quyên, dù hay dở ra sao, đã ảnh hưởng tới cuộc sống chung, vẫn cần được các nhà chuyên-môn xem xét để rút kinh-nghịem.

Ở đây, soạn-giả hay phải nói đến các chính-khách ; và thường gọi mỗi người một cách chính-thức, theo chức-vụ đương giữ, vì chỉ nhằm vào đời công.

Phân dân-sinh : Những tai-họa như bão, lụt, cháy, dịch-tễ ; giá sinh-hoạt ; việc học và các hoạt-động văn-hóa ; những cuộc tản-cư, di-cư và định-cư ; những sự thay-đổi về tiền-tệ ; những biện-pháp kinh-tê, và xã-hội có ảnh-hưởng đến đa-sô...

Theo soạn-giả, dân-tình cũng cần được chú-ý như hành-vi của các giới hữu-quyền, và nỗi thông-khổ của các tầng-lớp, cũng như các thắng-lợi và tiền-bộ, đều là những yếu-tố chứng-minh tính-cách suy-vi hay thịnh-trị của mỗi thời.

Phân chiến-sự : Các hoạt-động kháng-chiến ; chiến-tranh và các hậu-quả ; khủng-bỏ, phục-kích, phá-hoại, oanh-tạc ; quân-dịch và các nỗ-lực quân-sự ; các trận giao-tranh lớn, chiến-dịch và các cuộc hành-quân qui-mô...

Ở đây, dĩ-nhiên, soạn-giả phải căn-cứ vào tài-liệu chính-thức, như những bản phúc-trình và thông-cáo, với những kết-quả do cơ-quan hữu-trách phổ-biến. Duy đôi với quân-sở bị tử-thương, chỉ ghi số chết bỏ xác tại trận ; và mỗi khi có thể, thì ghi rõ hãn địa-điểm và danh-hiệu cuộc hành-quân.

Soạn-giả thừa biết rằng không thể nào kể hết các việc đáng chú-trọng, và còn tự hạn-chê vì phải thận-trọng, nên chỉ ghi lại nêu thầy đủ những điều-kiện sau :

— khi việc có ngày tháng đích-xác ;

— khi việc đã được nhiều người khác biết, đã xảy ra thật, hoặc ít nhất là được các cơ-quan ngôn-luận loan-truyền ; nếu chỉ là tin đồn, soạn-giả cũng ghi rõ.

Chỉ quan-tâm đến sự thật, Đoàn-quân không hề phê-bình khi nhắc lại người với việc, vì theo ông, sự khen chê và yêu ghét hoàn-toàn dành cho lịch-sử cùng quốc-dân.

Song những lời văn-tắt, do cách trình-bày, đôi khi vẫn gợi cho những ai đã « trải qua một cuộc bể dâu », bao nhiêu buồn vui của một cuộc sông bi-đắt và hào-hùng.

Saigon, ngày 25 tháng 12 năm Ất-Tỵ

LÃNG-NHÂN

TÀI-LIỆU THAM-KHẢO

Để bổ túc hoặc phối kiểm các tài-liệu riêng

SÁCH

- A LA BARRE DE L'INDOCHINE (1940-1945)
của Amiral Decoux. Édition Plon. 1954
- MENACES SUR LE VIET-NAM (1945-1947)
của Pierre Célérier. IDEO Saigon. 1950
- INDOCHINE 1946-1962
của Bernard Fall. LeFont. 1962
- AGONIE DE L'INDOCHINE (1953-1954)
của Tưóng Henri Navarre. Plon. 1956
- HISTOIRE DU VIET-NAM DE 1940 à 1952
của Philippe Devillers. Ed. Du Seuil. 1952
- LA FIN D'UNE GUERRE : INDOCHINE
của Jean Lacouture và Philippe Devillers. Ed. du Seuil. 1960
- LE VIET-MINH
- LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE DU VIET-NAM 1945-1960
Armand Colin. 1960

BÁO

- Tạp-chí TÂN-Á 1945
- Tạp-chí TRUNG-BẮC CHỦ-NHẬT 1945
- Tạp-chí INDOCHINE 1945
- Tạp-chí SUD-EST 1949-1950
- VIET-NAM PRESS từ 1954 đến 1964
- NHẬT-BÁO TỰ-DO từ 1956 đến 1964
- HÀNH-CHÁNH PHÁP ĐIỂN từ 1946 đến 1953
- CÔNG-BÁO VIỆT-NAM từ 1949 đến 1964
- ANNÉE POLITIQUE 1948-1963

CÙNG MỘT TÁC-GIA

Biên khảo :

LƯỢC-KHẢO VỀ HIẾN-PHÁP CÁC NƯỚC Á-ĐÔNG

(Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh)

LƯỢC-KHẢO VỀ CHÍNH-ĐẢNG

(Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh)

TÌM HIỂU HỘI-HỌA

(Nam-Chi Tùng-Thư)

TÌM ĐẸP hay MỸ-HỌC

(Nam-Chi Tùng-Thư)

Sọn và dịch :

QUAN-NIỆM VÀ SÁNG-TÁC THƠ

(Viện Đại-Học Huế)

Thơ :

TAJ MAHAL

TỪ THỨC

NHẠC ĐÈ (Nam-Chi Tùng-Thư)

VƯỜN MÂY

HÒA ÂM (Nam-Chi Tùng-Thư)

NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT THƯỜNG GẶP

Cựu-Hoàng C.H.

Quốc-Trưởng : Q.T.

Tổng-Thông T.T.

Thủ-Tướng Th.T.

Tổng-Trưởng : T.Tr.

Bộ-Trưởng B.T.

Thủ-Hiến T.H.

Đại-Sứ Đ.S.

Cô-Văn C.V.

Sắc-Luật S.Luật

Sắc-Lệnh S.L.

Nghị-Định N.Đ.

1945

1-1-1945. — (18 tháng 11 Giáp-Thân).

Nhân dịp năm mới, Đô-Độc Jean Decoux, Toàn-quyền Đông-Dương, gửi thông-điệp phát thanh cho dân-chúng, còn quả quyết rằng Đông-Dương vẫn sẽ thuộc Đê-quốc Pháp.

9-1-1945. — Đại-Tướng Mac Arthur, Tổng-Tur-Linh Hoa-Kỳ tại Thái-Bình-Dương, cho quân đổ bộ lên đảo Luçon (Phi-Luật-Tân) và tấn công quân Nhật.

12-1-1945. — Hai phi-cơ Mỹ ném bom Saigon, bị bắn rớt.

— Chiên-hạm Lamotte-Picquet của Pháp bị máy bay Mỹ đánh chìm.

— Tới nay, 46 tàu vận-tải của Nhật cũng bị đánh đắm ở ngoài khơi Đông-Dương.

— Các Tri-Huyện mới khóa 1944, được Decoux phát bằng ở Hà-nội.

20-1-1945. — Những tác-phẩm sau được giải Văn-Chương 1944 : Giải Gia-Long : *Nhà Nho* của Chu-Thiên, *Vang bóng một thời* của Nguyễn-Tuân, *Bệnh ho-lao* của Lê-văn-Ngôn, *Lưu chống* của Ngô-tất-Tô, *Đôi Sông tinh-thần* của Thiệu-Son, *Cư kinh* của Hồ-biểu-Chánh. — Giải Alexandre de Rhodes : *Thơ Pháp văn Nam* của Phan-văn-Chi : *Pétain cách-ngôn*, *Á-Đông Triết-lý* của Đặng-thức-Liêng và *Hồ-đắc-Trung* (cuốn này được giải khuyến khích 200 \$).

— Quân Đức và quân Hung đầu hàng Đông-Minh, ở mặt trận Hung-Gia-Lợi.

28-1-1945. — Decoux trở về Saigon, sau một tuần kinh-lý Thượng-Lào.

30-1-1945. — Tại Viện Bảo-Tàng Louis Finot Hà-nội, vẫn có các buổi diễn-thuyết hàng tháng. Hôm nay, Trần-văn-Giáp trình bày về các Tông-Phái Phật-Giáo tại Việt-Nam (Les principales Sectes du Bouddhisme annamite).

1-2-1945. — (19 tháng 12 Giáp-Thân).

3-2-1945. — Hội-Đồng Đông-Dương nhóm họp tại Hà-nội ; Decoux chủ tọa, xét các vấn-đề tiếp-tê gạo, và lập một Ủy-Ban phối hợp kinh-tê (Comité de coordination économique).

— Tất cả các công-chức Pháp và Việt tại Bắc-Kỳ, được tăng gấp đôi phụ-cấp khu-vực, vì giá sinh-hoạt lên cao.

4-2-1945. — Hội-Nghị Tòì-Cao Đông-Minh nhóm họp tại Yalta (Nga). Staline, Churchill và Roosevelt thỏa hiệp về sự chia khu-vực ảnh-hưởng của Nga và Anh Mỹ tại Âu-Châu và Á-Đông ; thành lập Hội-Đồng Bảo-An và Đại-Hội Liên-Hiệp-Quốc, tiếp theo các cuộc thảo-luận năm 1944 ở Dumbarton Oaks.

7-2-1945. — Nam-Vang bị phi-cơ Mỹ oanh tạc : 100 người chết, 250 người bị thương. Saigon-Chợ-lớn cũng bị ném mạnh : 151 chết (có 31 Âu) và 54 bị thương (có 6 Âu).

— Quân Mỹ tiến vào Manille và kịch chiến với quân Nhật.

10-2-1945. — Dân-chúng Hà-nội vẫn sửa soạn ăn Tết theo thường-lệ ; nhà nhiếp-ảnh Võ-an-Ninh vẫn chụp người đẹp dưới hoa đào. Ở Huế, nhà văn Nguyễn-tiên-Lãng, vừa cho tái bản lần thứ ba cuốn « Đông-Dương lành, Indochine la Douce », và dịch mấy bài thơ Xuân cổ ra Pháp-Văn đăng trong tạp-chí Indochine. — Đọc trong tạp-chí Tân Á sơ Tết, phát hành ở Saigon, bài thơ « Thiệp-Xuân » :

Một khi Tân Á dựng nên tòa,

Mỹ, Anh kinh bóng, nhà nhũ hoan hô.

11-2-1945. — Hội-Nghị Yalta bế mạc.

13-2-1945. — Tết Nguyên-Đán Ất-Dậu.

Chưa bao giờ rét như thế này. Tại Hà-nội, buổi trưa, hàn-thử-biểu xuống tới 4 độ.

16-2-1945. — Quân Mỹ tái chiếm đảo Corregidor (Phi-Luật-Tân).
Đông-Kinh bị ném bom dữ-dội.

23-2-1945. — Quân Mỹ chiếm lại tất cả thủ-đô Manille.

— Decoux đánh điện tôi-mật cho Chánh-phủ De Gaulle : chủ-quyền của Pháp tại Đông-Dương vẫn được Nhật tôn trọng. Nếu cần có biện-pháp mạnh để đẩy Nhật ra khỏi Đông-Dương, cũng xin cho biết trước. Dân Pháp ở đây vẫn trung-thành với De Gaulle.

28-2-1945. — Họa-sĩ Mạnh-Quỳnh trưng bày tranh bình-dân tại phòng Thông-Tin Hà-nội.

1-3-1945. — (17 tháng Giêng Ất-Dậu).

— Nhiều người chết đói quá rồi. Theo nhiều tin ở các địa-phương, dân chết cả hàng vạn. Tại miền duyên-hải Bắc-kỳ, ở nhiều nơi, chết cả nhà, cả xóm, hay gần hết cả làng. Nhiều dân quê thiếu ăn, kéo về các thành-phô, mong kiếm được gạo. Xác chết nằm lã ở nhiều ngã đường, ngay ở Hà-nội.

4-3-1945. — Nhiều đoàn-thể từ-thiện quyên tiền quyên gạo giúp đồng-bào đói ; từ Tết, riêng tại bãi Phúc-Xá hồ sông Hà-nội, đã cấp 2.500 xuất cơm, 850 áo chèn bằng bông gạo, 850 nắm xôi...

— 150 phi-cơ B.29 của Mỹ ném bom xuống Đông-Kinh, nhiều khu bốc cháy.

5-3-1945. — Thế lời yêu-cầu của Quân-đội Nhật, Decoux thuận sửa lại Thỏa-ước 1941, để tăng số gạo phải nộp cho Nhật về năm 1945.

7-3-1945. — Decoux vẫn tiếp tân thân-mật Đại-Sứ Matsumoto và các Tướng-lãnh Nhật.

9-3-1945. — 334 phóng-pháo B.29 của Mỹ, từ các đảo Mariannes, tới oanh tạc Đông-Kinh và nhiều thành-phố Nhật, ném 2.000 tấn bom : 83.793 người chết, 267.711 nhà bị phá.

— Đại-Sứ Nhật Matsumoto, hồi 18 giờ, đòi Toàn-quyền Decoux : cam kết chống Đông-Minh, nêu Anh-Mỹ đổ bộ ; đặt tất cả quân-đội Pháp và công-sở Pháp dưới quyền chỉ-phối của Tổng-Tur-Lệnh Nhật. Và hẹn cho 2 giờ để trả lời.

— Decoux từ chối các điều-kiện của Đại-Sứ Nhật (21 giờ) và bị Nhật giam giữ tại dinh Norodom Saigon.

— Từ 20 giờ, Nhật đã nổ súng dữ-dội ở Hà-nội và khắp Đông-Dương. đánh quân-đội Pháp. Ở rất nhiều nơi, quân Pháp hàng ngay. Nội đêm nay, Nhật làm chủ tình-thê. Các cao-cấp Pháp đều bị bắt.

10-3-1945. — Nhật thiết quân-luật ở Đông-Dương. Theo thông-cáo của Bộ Tổng-Tur-Lệnh, thì Nhật chỉ hạ Pháp, nhưng ủng hộ cuộc tranh-đấu giành Độc-lập của các dân-tộc Đông-Dương.

Chánh-phủ Nhật cũng tuyên bố : phải lật đổ chánh-quyền Pháp ở Đông-Dương, vì đã vi-phạm các hiệp-ước hợp-tác Nhật-Pháp : Nhật sẽ giúp Việt-Nam và các xứ Đông-Dương thực hiện Độc-Lập.

— « Trong vùng Đại-Đông-Á mông mênh bát ngát, dưới ánh sáng « lãnh-đạo rực-rỡ chói-lọi của nước Đại-Nippon, dân-tộc V.N. « gồm có năng-lực đầy đủ hy-vọng sẽ kiến thiết một quốc-gia « đứng theo qui-tắc công-bằng và tự-do » : lời tuyên bố của Hồ-nhật-Tân, « đảng-trưởng Việt-Nam ái-quốc » (Tập-chí Tân Á số 53).

11-3-1945. — Viện Cơ-Mật của Triều-Đình Huế tuyên bố : Hiệp-ước bảo-hộ 1884 bị bãi bỏ, V.N. khôi phục chủ-quyền.

12-3-1945. — Cao-Mên tuyên bố Độc-Lập.

17-3-1945. — Vua Bảo-Đại tuyên chiếu : từ nay đích-thân cầm quyền, theo nguyên-tắc *Dân vi quý*, và sẽ chỉnh đốn lại Quốc-Gia.

— Đại-Sứ Nhật Yokoyama được cử làm quyền Khâm-Sứ, thay Khâm-Sứ Pháp tại Huế.

18-3-1945. — Biểu-tình lớn tại Saigon để mừng Độc-Lập, cảm ơn Nhật, và đón rước di-hải nhà Cách-mạng Dương-bá-Trạc đưa từ Chiêu-Nam (Singapour) về.

19-3-1945. — (6 tháng 2 Ất-Dậu).

Nhân dịp lễ kỷ-niệm Hai Bà Trưng, một nhóm sinh-viên tổ chức cuộc biểu-tình khổng-lô tại khu Đại-Học-Xá Bạch-Mai, và cổ vũ tinh-thần tranh-đấu bảo-vệ Độc-Lập. (Soạn-giả có dự cuộc biểu-tình này, song ngày biểu-tình cần được kiểm lại).

24-3-1945. — Sau hội-ng nghị nhóm họp tại Brazzaville (Phi-Châu) để bàn về thể-chế các thuộc-địa Pháp, De Gaulle tuyên bố : các xứ Đông-Dương sẽ có quy-chế tự-trị, một Chánh-Phủ địa-phương và các Hội-Đồng địa-phương, nhưng nằm trong Liên-Bang Đông-Dương thuộc Liên-Hiệp Pháp (Union Française).

1-4-1945. — (19 tháng 2 Ất-Dậu).

Quân Mỹ đổ bộ 6-ạt lên đảo Okinawa (Nhật) 1.200 tàu chiến, 560 máy bay, 4 hàng-không mẫu-hạm, 450.000 quân tham chiến.

7-4-1945. — Hạm-đội cuối cùng của Nhật bị Mỹ đại phá. Soái-hạm lớn Yamato cũng chìm.

12-4-1945. — Tổng-Thống Hoa-Kỳ Franklin Roosevelt từ trần.

15-4-1945. — Một ngày đại-hội thanh-niên được tổ chức tại Saigon, với sự bảo-trợ của Nhật, để cổ vũ thanh-niên tham gia việc công-ích và tranh đấu cho xứ-sở.

— Lào tuyên bố Độc-Lập.

17-4-1945. — Vua Bảo-Đại ủy học-giả Trần-trọng-Kim lập Chánh-phủ, cử Tổng-Độc Phan-kê-Toại làm Khâm-Sai Bắc-Bộ, chính-khách Nguyễn-văn-Sâm làm Khâm-Sai Nam-Bộ, và B.S. Trần-văn-Lai làm Độc-Lý Hà-nội.

Thành-phân Chánh-phủ Trần-trọng-Kim :

Tổng-Lý Nội-Các Trần-trọng-Kim

Bộ-trưởng	Ngoại-Giao	Trần-văn-Chương
—	Tiếp-Tê	Nguyễn-hữu-Thi
—	Thanh-Niên	Phan-Anh
—	Tài-Chánh	Vũ-văn-Hiến
—	Nội-Vụ	Trần-đình-Nam
—	Y-Tê Cứu-Tê	Vũ-ngọc-Anh
—	Tư-Pháp	Trịnh-đình-Thảo
—	Kinh-Tê	Hồ-tá-Khanh
—	Giáo-dục và Mỹ-thuật	Hoàng-xuân-Hân
—	Công-Chánh	Lưu-văn-Lang

21-4-1945. — Đoàn-thể « Thanh-Niên Tiên-Phong » thành lập tại Saigon và các Tỉnh Nam-Bộ ; lãnh-đạo : Kha-văn-Cận. Kiểu-công-Cung, bà Hồ-vĩnh-Ký, Phạm-ngọc-Thạch v.v..

— Quân Mỹ chiếm được Okinawa.

25-4-1945. — Bá-Linh bị quân Nga bao vây.

28-4-1945. — Mussolini bị cự thuộc-hạ sát hại gần hồ Côme (Bắc Ý).

1-5-1945. — (20 tháng 3 Ất-Dậu)

Hitler tự-tử ở hầm trú-ẩn riêng, tại Bá-Linh.

2-5-1945. — Quân-đội Đức đầu hàng Đông-Minh, tại Ý.

3-5-1945. — Quân Anh tái chiếm Rangoon (Miền-Điện).

5-5-1945. — Khâm-Sai Bắc-Bộ Phan-kê-Toại mặc áo gấm đèn trụ chức tại phủ Thông-sứ cũ, được khá đông dân-chúng tiếp đón.

— Giá gạo chợ đen ở Hà-nội : 600 \$ một tạ gạo xấu, 800 \$ một tạ gạo tốt.

— Tới nay, đồng-bào Nam-Bộ đã gửi giúp đồng-bào đói ở Bắc : tiền quyền 165.150 \$ 10 ; 11 ghe gạo. 133 tấn.

7-5-1945. — Decoux bị Nhật đem giam tại một đồn-điền cao-su ở Lộc-Ninh.

8-5-1945. — Vua Bảo-Đại tuyên chiêu kêu gọi Quốc-dân tham gia việc nước ; hứa triệu tập một Hội-ngị Lập-Hiến, và lập ngay các Hội-Đồng tư-vấn địa-phương cùng một Ủy-Ban cải-cách.

— Chánh-phủ Trần-trọng-Kim tuyên bố chương-trình hưng quốc. « Cờ quẻ Ly » được chọn làm quốc-kỳ, và bài « Đăng Đàn » của Triều-đình Huế làm quốc-thiếu. (Về sau thay bằng « Tiếng gọi Thanh-Niên » của Lưu-hữu-Phước, chỉ có lời ca đối khác).

— Toàn-thể quân-đội Đức đầu hàng Đông-Minh.

24-5-1945. — Minoda, quyền Thông-Độc Nhật ở Nam-Bộ, ký nghị-định hạ thuê thân : 4 \$ 50 cho người Việt vô-sản ; 5 \$ 50 nêu hữu-sản, thay vì từ 7 \$ 50 trở lên ; 15 \$ cho Hoa-Kiều, thay vì 25 \$ như trước.

1-6-1945. — (21 tháng 4 Ất-Dậu).

7-6-1945. — Khâm-Sai Bắc-Bộ ra nghị-định bãi lệ nộp thóc cho Chánh-quyền, nhưng cầm tích trữ quá 2 tấn thóc hoặc 1 tấn gạo : cho hàng sáo chuyên chở và bán tự-do ; giá thóc ấn định từ 100 \$ đến 130 \$ mỗi tạ, gạo từ 150 \$ đến 225 \$ mỗi tạ.

11-6-1945. — Bộ-Trưởng Phan-Anh cổ vũ thanh-niên biểu tình trước nhà Hát lớn Hà-nội. Mỗi đoàn mang một thứ cờ riêng. Có lá cờ lớn nền vàng, với một dọc đỏ khá rộng ở giữa.

— Lễ kỷ-niệm ngày vua Gia-Long đăng quang (Hưng-Quốc Khánh-Niệm) cũng được tổ chức tại Saigon, ở trụ-sở Thanh-Niên Thế-Thao.

12-6-1945. — Hai B.24 của Mỹ bị bắn rớt ở phía Đức-Hòa, gần Saigon. Hai phi-công bị bắt.

17-6-1945. — Lễ kỷ-niệm Nguyễn-thái-Học và các liệt-sĩ Yên-Báy, cử hành trọng-thể tại vườn Bách-Thảo Hà-nội.

20-6-1945. — Vua Bảo-Đại ra Dụ phục hồi công-quyền cho các cựu chánh-trị-phạm chưa được miễn tội-danh.

— Quyển Thông-Độc Minoda ân định giá lúa là 9 \$ mỗi tạ 60 kí không bao, để xay thành gạo sô 1 với 25 % tằm.

22-6-1945. — Nhật-Hoàng họp Hội-Đồng Tài-Cao bàn về việc nghị-hòa với Đông-Minh.

1-7-1945. — (22 tháng 5 Ất-Dậu).

3-7-1945. — Quyển Thông-Độc Nam-Bộ thiết lập một « Hội-Nghị Nam-Kỳ » với nhiệm-vụ tư-vấn. Hội-Viên được chỉ định : ký-giả Trần-văn-Ân, nha-sĩ Nguyễn-văn-Bái, kỹ-sư Lưu-văn-Lang, giáo-sư tư-thực Hồ-văn-Ngà, kỹ-nghệ-gia Kha-văn-Cận v.v...

4-7-1945. — Đại-Tướng Mac Arthur tuyên bố đã hoàn toàn giải phóng Phi-Luật-Tân ; 23 sư-đoàn Nhật đã bị tan rã, diệt trừ hoặc phải qui hàng (450.000 người).

17-25-7-1945. — Truman, Staline và Churchill họp Hội-nghị ở Post-dam (Đức) bàn về việc ký hòa-ước với các nước Đông-Âu và Đức. Song chỉ đi tới một thỏa-hiệp, là lập một Hội-Đồng các Bộ-Trưởng Ngoại-Giao ba cường-quốc, để chuyên trách về vấn-đề trên.

20-7-1945. — Nhật giao trả Chánh-phủ V.N. các cụu nhượng-địa Pháp (concessions françaises) : Hà-Nội, Hải-Phòng và Đà-Nẵng, kể từ 12 giờ ngày hôm nay.

— Vũ-trọng-Khánh được bổ Thị-Trưởng Hải-Phòng, và Nguyễn-Khoa-Phong, Thị-Trưởng Đà-Nẵng.

23-7-1945. — B.S. Vũ-ngọc-Anh, B.T. Y-Tê, bị phi-cơ Mỹ bắn tử-thương trên đường Hà-Nội/Hải-Phòng.

24-7-1945. — Nhật mở cuộc hành-quân xua đuổi quân Tàu ở gần biên-giới Hoa-Việt, phía Hà-Giang và Lai-Châu.

26-7-1945. — Đông-Minh đòi Nhật đầu hàng không điều-kiện ; ngoài ra, Nhật sẽ mất hết thuộc-địa ; phái quân-phiệt sẽ bị bài trừ ;

những kẻ phạm tội gây chiến-tranh sẽ bị Tòa án đặc-biệt xét xử ; chế-độ tự-do dân-chủ sẽ được ban hành (Thông-cáo chung sau Hội-Nghị Postdam).

1-8-1945. — (24 tháng 6 Ất-Dậu).

— Độc-Lý Trần-văn-Lai cho phá các tượng Pháp ở Hà-Nội : tượng Paul-Bert, Jean-Dupuis, Đám-Xòe cửa Nam, đài kỷ-niệm lính Khô Xanh Khô Đỏ.

6-8-1945. — Thành-phò Hiroshima (Nhật) bị phá bằng trái bom nguyên-tử đầu tiên của Mỹ. 66.000 người chết.

7-8-1945. — Bộ-đội Việt Minh lấy tên là Quân-Đội Giải-Phóng.

— Thủ-Tướng Trần-trọng-Kim từ chức, nhưng được lưu xử lý thường-vụ.

— Sở Liêm-Phong Bắc-bộ thuộc Nguyễn-duy-Quê khám phá ra súng liên-thanh, nhiều bộ đạn, cùng vài tích trữ ở nhà một sò Pháp-kiểu tại Hà-Nội.

8-8-1945. — Nga tuyên chiến với Nhật và cho quân tràn qua Mãn-Châu.

— Thành-phò Nagasaki (Nhật) bị ném bom nguyên-tử.

10-8-1945. — Nhật-Hoàng họp Nội-Các và quyết định xin hàng, cậy tòa Đại-Sứ Thụy-Điển làm trung-gian.

— Sơn-ngọc-Thành lập Chánh-phủ Cao-Mên.

12-8-1945. — Quân Cộng-sản Tàu của Chu-Đức tràn vào Mãn-Châu.

13-8-1945. — Đảng Cộng-sản Đông-Dương nhóm họp tại Tuyên-Quang và quyết định : tổng-khởi-nghĩa, đoạt khí-giới quân Nhật, chiếm chính-quyền trước khi Đông-Minh tới Đông-Dương, lập chế-độ Dân-Chủ Cộng-Hòa.

— Tại Hà-Nội, dân-chúng biểu-tình đả đảo Pháp và Thực-dân Pháp.

— Ở Saigon, một « Ủy-Ban Cứu-Quốc » cũng phát truyền-đơn kêu gọi đoàn-kết và chống Pháp.

14-8-1945. — Thông-Chê Pétain, do Quốc-Hội Pháp cử làm Quốc-Trưởng năm 1940, bị Tối-Cao Pháp-Viện kết án tử hình về tội cộng tác với Đức. Nhưng Pháp-Viện yêu cầu không hành-quyết, vì tử-tội quá cao tuổi (90).

— Nhật chịu giao trả Nam-Bộ cho Triều-Đình Huế. Vua Bảo-Đại tuyên chiếu hủy bỏ các Hiệp-ước đã ký với Pháp về sự đô-hộ Trung, Bắc và Nam-kỳ.

— Hoa-Kỳ chấp thuận cho Nhật đầu hàng.

— Nga và Trung-Hoa Dân-Quốc ký Hiệp-ước thân-thiện. Nga thừa nhận chủ-quyền của Tàu tại Mãn-Châu. Tàu thừa nhận quyền-lợi của Nga tại Lữ-Thuận, Đại-Liên và đường thiết-lộ miền Bắc.

— Một số đảng-phái và đoàn-thể ở Saigon nhóm họp đại-hội hô hào đoàn-kết chống Pháp, và lập một « Mặt trận Quốc-Gia Việt-Nam Thông-Nhất » gồm có V.N. Quốc-Dân-Đảng, Hòa-Hảo, Cao-Đài, Tịnh-Độ Cư-Sĩ, Liên-đoàn Công-chức, Thanh-Niên Tiến-Phong...

15-8-1945. — Nhật-Hoàng phải đích thân kêu gọi Quân-đội và dân-chúng chịu nhận đầu hàng.

— Tướng Mac Arthur được cử làm Tổng-Tư-Lệnh Đông-Minh tại Thái-Bình-Dương.

— Bộ Tư-Lệnh Nhật giao trả phủ Toàn-quyền cũ ở Hà-Nội cho phủ Khâm-Sai Bắc-Bộ, và tha nhiều người đã bị Hiền-binh Nhật bắt giam vì lý-do an-ninh.

— Tướng Leclerc de Hautecloque được De Gaulle cử làm Tư-Lệnh Lục-quân Pháp tại Đông-Dương.

17-8-1945. — Nam-Dương tuyên bố Độc-Lập. Lãnh-tụ Soekarno được bầu làm Tổng-Thông.

— Đô-Độc Thierry d'Argenlieu được De Gaulle cử làm Cao-Ủy Pháp kiêm Tổng-Tư-Lệnh tại Đông-Dương.

— Vua Bảo-Đại gửi điện-văn kêu gọi Tổng-Thống Mỹ Truman, Đồng-Minh, và cả De Gaulle, yêu cầu bảo vệ Độc-Lập của V.N. : dân V.N. nhất quyết tranh đấu đến cùng để giữ nước.

— Công-chức Hà-Nội tổ-chức biểu-tình khổng-lô, tuần hành qua các đường lớn, để tỏ rõ ý-chí bảo vệ đất nước. Cuộc biểu tình lại biến ra biểu-tình ủng-hộ Mặt-Trận Giải-Phóng.

— Các đoàn Dân-quân Giải-Phóng chiếm đoạt chính-quyền ở nhiều địa-phương.

18-8-1945. — Bắc-lộ-phủ bị quân-chúng ủa tới bao vây. Khâm-Sai Phan-kê-Toại vắng mặt. rối loạn tin tức chức.

— Một Ủy-ban Nhân-Dân thành lập tại Hà-Nội, nhưng dân-chúng chưa rõ những ai lãnh đạo.

19-8-1945. — Quân Nhật vẫn canh gác trên nhiều ngã đường Hà-nội. Biểu-tình lớn trước Nhà Hát Lớn, để nghe tuyên-bố của Mặt-trận Cứu-quốc Việt-Minh.

Dân-quân Giải-Phóng và cờ đỏ sao vàng xuất hiện ở nhiều nơi, chiếm đóng các công-sở.

— Đê Đông-Lao ở Hà-Đông bị vỡ, nước tràn ngập nhiều vùng.

20-8-1945. — Việt-Minh chiếm đài Vô-tuyên-điện Bạch-Mai Hà-nội, và phát thanh cổ-động trên làn sóng 32 thước.

21-8-1945. — Một số thanh-niên tri-thức nhóm họp tại Đại-Học-Xá Hà-nội, và biểu quyết gửi điện-văn yêu cầu vua Bảo-Đại thoái vị.

22-8-1945. — Mặt Trận Việt-Minh xuất hiện ở Hà-nội và Saigon. Tại Saigon, Thanh-niên Tiên-Phong tuyên bố gia nhập.

— Vua Bảo-Đại tuyên chiêu thoái vị.

— Đại-Tá Cédille được De Gaulle cử làm Ủy-Viên Cộng-Hòa Pháp (Commissaire de la République) tại Nam-Bộ, đã nhảy dù xuống Tây-Ninh và được quân Nhật đưa về Saigon.

23-8-1945. — Một Chánh-Phủ Lâm-thời thành lập tại Hà-nội.

Chủ-Tịch kiêm Ngoại-Giao	Hồ-Chí-Minh
Bộ-Trưởng Nội-Vụ	Võ-Nguyên-Giáp

Bộ-Trưởng Quốc-Phòng	Chu-văn-Tân
— Thông-Tin Tuyên-truyền ...	Trần-huy-Liệu
— Tư-Pháp	Vũ-trọng-Khánh
— Tài-Chánh	Phạm-văn-Đổng
— Kinh-Tề	Nguyễn-mạnh-Hà
— Cứu-Tề Xã-Hội	Nguyễn-văn-Tô
— Lao-Động	Lê-văn-Hiền
— Giáo-Dục	Vũ-đình-Hồ
— Thanh-Niên	Dương-đức-Hiến
— Y-Tề	Phạm-ngọc-Thạch
— Công-Chánh	Đào-trọng-Kim
— không giữ Bộ nào	Cù-huy-Cận
	Nguyễn-văn-Xuân

— Dân-chúng hỏi nhau : Hồ-Chí-Minh là ai ? hiện nay ở đâu ? Có người bảo là Nguyễn-ái-Quốc, người khác phủ nhận.

24-8-1945. — Lễ thoái-vị trước cửa Ngọ-Môn, Huế ; Vua Bảo-Đại trao kiếm vàng cùng ân ngọc cho đại-diện V.M. là Trần-huy-Liệu.

— Sainteny, đặc-phái-viên của Chánh-phủ Pháp, từ Trưng-Khánh tới Hà-nội, bị Nhật giữ trong dinh Toàn-quyền cũ.

— Dân-chúng Hà-nội được huy động biểu tình để đón Phái-Bộ Đông-Minh, nhưng chỉ thấy có đại-úy Mỹ Patti và vài tùy-viên. Phái-bộ chưa đến.

25-8-1945. — Tại Saigon, một Lâm-Ủy Hành-Chánh tuyên bố thành lập, Chủ-tịch là Trần-văn-Giàu.

— Biểu-tình lớn tại Saigon, để ủng hộ Lâm-Ủy Hành-Chánh, và chống Pháp.

28-8-1945. — Quân-đội Hoa-Kỳ bắt đầu đổ bộ chiếm đóng Nhật-Bản.

29-8-1945. — Chánh-phủ Lâm-thời bãi bỏ thuế chợ.

— Quân Pháp tái chiếm Luang-Prabang.

1-9-1945. — (25 tháng 7 Âm-Dậu).

2-9-1945. — Các đại-biểu Nhật ký văn-kiến đầu hàng trước tướng Mac Arthur trên chiến-hạm Missouri của Hoa-Kỳ.

— Hồ-chí-Minh ra mắt dân-chúng tại bãi Cột-Cờ Hà-Nội, tuyên bố V.N. Độc-lập, và hô các lời thề chông Pháp: Không làm việc cho Pháp, không đi lính cho Pháp, không tiếp tế cho Pháp, v.v...

— Biểu-tình lớn ở Saigon biểu dương ý-chí tranh-đầu với Phái-Bộ Đồng-Minh; xô-xát với Pháp-kiểu. Quân Nhật can thiệp và đòi giải tán Dân-quân.

5-9-1945. — Bãi bỏ chế-độ hương-chính với các kỳ-mục; lập Ủy-Ban Nhân-Dân ở mỗi Xã.

6-9-1945. — Phái-bộ quân-sự Anh tới Saigon để giải giáp quân Nhật.

7-9-1945. — Bãi bỏ thuê thân.

8-9-1945. — Chánh-phủ Lâm-thời quyết định:

— Tổ-chức bầu cử Quốc-hội Lập-hiến; dùng tiếng Việt làm chuyển ngữ trong các trường học, tổ chức Tuần-Lễ Vàng để lấy phươg-tiện mua súng.

9-9-1945. — Quân-đội Trung-Hoa bắt đầu tới Hà-Nội để giải giáp quân Nhật.

12-9-1945. — Bộ Nội-Vụ ra nghị-định bãi bỏ quan-lại, thiết lập hệ-thống hành-chánh mới, với các Ủy-Ban Nhân-Dân Kỳ, Tỉnh, Huyện, Xã.

— Quân-đội Anh-Ân thuộc tướng Douglas Gracey, tới Saigon.

14-9-1945. — Bãi bỏ thuê môn-bài.

— Quân Pháp tái chiếm miền Ha-Lào.

15-9-1945. — Rất nhiều quân Tàu tới Hà-nội; tổng-số sẽ là 180.000 người, thuộc các lộ quân Vân-Nam và Quảng-Tây.

Một phần bộ-đội của Việt-Nam Quốc-Dân-Đảng, và của Việt-Nam Cách-Mệnh Đồng-Minh-Hội, cũng từ Trung-Hoa về Hà-nội.

18-9-1945. — Đại-Tướng Lư-Hán, từ Vân-Nam tới Hà-nội, với chức vụ Tư-Lệnh Quân-đội Trung-Hoa tại Việt-Nam.

21-9-1945. — Nông-dân nghèo, có dưới 5 mẫu ruộng, được miễn thuế điện.

22-9-1945. — Tướng Douglas Gracey ra lệnh giới-nghiêm tại Saigon-Chợ-lớn, đóng cửa các tòa báo, cầm phá hoại, thả những dân Pháp bị giam, vô trang hơn 1.000 lính Pháp đã bị Nhật bắt.

23-9-1945. — Các toán Pháp vô-trang đánh chiếm nhiều công-sở ở Saigon.

24-9-1945. — Dân-quân nổ súng ở Saigon, sát hại một số Pháp.

28-9-1945. — Hồ-Chí-Minh tiếp Cồ-Văn Ngoại-giao Pháp Léon Pignon, và Đại-Tá Alessandri ; hai bên thăm dò lập-trường của nhau.
— Lễ đầu hàng của quân-đội Nhật tại Đông-Dương, trước tướng Lư-Hán và đại-diện Đông-Minh, ở dinh Toàn-quyền cũ.

29-9-1945. — Quân-đội thuộc Chánh-phủ Trung-ương Trung-Hoa, chiếm đóng Vân-Nam-Phủ, và buộc tướng Long-Vân, Tỉnh-Trưởng Vân-Nam, về Trùng-Khánh đợi lệnh.

30-9-1945. — Theo nhiều tin đồn, tướng Tiên-Văn và tướng Lư-Hán đã nhận nhiều quà tặng như bộ đồ hút thuốc phiện bằng vàng.

1-10-1945. — (26 tháng 8 Âm-Dậu)

3-10-1945. — Cédille tới Saigon và tuyên bố : muốn có sự thỏa hiệp giữa Pháp và Việt-Nam.

— Một đoàn quân của tướng Leclerc tới Saigon.

4-10-1945. — Tướng Hà-ứng-Khâm, Bộ-trưởng Chiến-tranh Trung-Hoa, tới Hà-nội quan sát tình-hình.

— Biểu-tình lớn tại Hà-nội, trước dinh Toàn-quyền cũ, để tỏ rõ ý-chí độc-lập với Hà-ứng-Khâm.

- 5-10-1945. — Tướng Leclerc tới Saigon với một số quân, và tuyên bố sẽ bình định Nam-Bộ.
- 6-10-1945. — Các đoàn quân của Leclerc đổ bộ ở Vũng-Tàu.
- 9-10-1945. — Quân Pháp chiếm đóng Tây-Ninh.
- 10-10-1945. — Ủy-Ban Nhân-Dân Nam-Bộ kêu gọi dân-chúng tản cư khỏi các thành-phố và nỗ lực kháng chiến.
- 11-10-1945. — Bevin, Ngoại-trưởng Anh, tuyên bố thừa nhận chủ-quyền của Pháp tại Đông-Dương.
- 12-10-1945. — Quân Anh và quân Ấn thuộc Anh, tới đóng ở Gia-định và Gò-Vấp.
- 15-10-1945. — Nhiều quân Pháp lại cập bến Saigon.
— Ở Hà-nội, Hồ-Chí-Minh tiếp kiến Sainteny.
— Tại Nam-Vang, Leclerc ra lệnh bắt Sơn-ngọc-Thành.
- 17-10-1945. — Chánh-phủ Hồ-Chí-Minh quyết định tổng-tuyển-cử vào ngày 23-12-1945.
- 21-10-1945. — Quốc-Quân Trung-Hoa tới Lào giải giáp quân-đội Nhật, tước cả khí-giới của Pháp, truất phế và quản thúc Quốc-Vương Sisavang-Vong, lập một Chánh-phủ do Hoàng-Thân Phetsarath cầm đầu.
- 22-10-1945. — Quân Anh và quân Ấn tới đóng ở Thủ-Dầu-Một và Biên-Hòa.
- 23-10-1945. — Hồ-Chí-Minh và Nguyễn-Hải-Thần ký thỏa-hiệp cộng tác giữa Việt-Minh và Việt-Nam Cách-Mệnh Đông-Minh-Hội (Việt-Cách).
- 25-10-1945. — Quân Pháp chiếm đóng Mỹ-Tho.
- 28-10-1945. — Quân Pháp chiếm đóng Gò-Công.
- 29-10-1945. — Quân Pháp chiếm đóng Vĩnh-Long.
- 30-10-1945. — Quân Pháp chiếm đóng Cần-Thơ.

31-10-1945. — D'Argenlieu tới Saigon, với đoàn tùy-tùng và nhân-viên phủ Cao-Ủy (Văn-phòng và 10 Cỗ-Văn chuyên-môn).

1-11-1945. — (27 tháng 9 Ất-Dậu).

Báo Việt-Nam của Việt-Nam Quốc-Dân-Đảng (Việt-Quốc) và báo Đồng-Minh của Việt-Cách luôn luôn đả kích Việt-Minh. Hàng ngày, lại có buổi nói chuyện phát thanh tại trụ-sở đường Quan-Thánh Hà-nội, đông người tới nghe.

6-11-1945. — Vũ-hồng-Khanh và một số quân Việt-Quốc về Hà-nội.

8-11-1945. — Nguyễn-hải-Thần đòi áp dụng thỏa-hiệp đã ký kết ở Liễu-Châu ngày 28-3-1944 thành lập Việt-Nam Cách-Mệnh Đồng-Minh-Hội và một Chánh-Phủ Liên-hiệp.

— Quân Cộng-Sản của Mao-Trạch-Đông thừa dịp quân-đội Nga triệt thoái, chiếm đóng nhiều vùng ở Mãn-Châu.

10-11-1945. — Quân-đội Kháng-chiến giao tranh kịch liệt với quân Pháp ở Gò-Công và Vĩnh-Long.

11-11-1945. — Đảng Cộng-Sản Đông-Dương tuyên bố tự giải tán.

— Quân Pháp chiếm đóng Lộc-Ninh, Budop, Hớn-Quản.

16-11-1945. — Một phong-trào chia rẽ Nam Bắc phát động ở Saigon. Một đảng Nam-Kỳ thành lập với mục-đích tách rời Nam-Bộ khỏi Việt-Nam.

17-11-1945. — Cao-Ủy Pháp ra nghị-định thu hồi giấy bạc 500\$ đã phát hành tại Đông-Dương để thỏa mãn nhu-cầu của Quân-đội Nhật; và chỉ cho phép đổi bạc đó theo điều-kiện hạn-chê.

— Chánh-phủ Hồ-Chí-Minh, và cả Bộ Tư-Lệnh Tàu phản kháng quyết-định trên.

19-11-1945. — Hồ-Chí-Minh thỏa hiệp với các lãnh-tụ Việt-Quốc và Việt-Cách, để thành lập Chánh-phủ Liên-hiệp.

— Quân Pháp chiếm đóng Nhatrang.

20-11-1945. — Theo lệnh tướng Lữ-Hán, Trung-Quốc Ngân-Hàng chỉ đổi cho mỗi người 1.000 Quan-Kim Tàu ra bạc Việt-Nam, theo hồi-xuất 1 Quan-Kim : 1 \$ 50 (đáng lẽ phải 6 Quan-Kim mới được 1 \$ ở Côn-Minh).

26-11-1945. — Biểu-tình trước Đông-Dương Ngân-Hàng, phản đối việc thu hồi giấy bạc 500 \$ mà Chánh-phủ Hồ-Chí-Minh và Quân-đội Tàu đều có nhiều. Có kẻ bắn vào lính Tàu đứng canh. Lính Tàu nổ súng : 15 người chết, vài chục bị thương.

29-11-1945. — Baylin, Giám-Độc Đông-Dương Ngân-Hàng, bị quân-đội Tàu bắt giữ, và chỉ được thả sau khi chịu nhận đổi tiền 500 \$.

30-11-1945. — Các nhóm Quốc-Gia chống đối Việt-Minh thường tụ họp tại Ngũ Xã và tổ chức thành một khu riêng biệt.

1-12-1945. — (27 tháng 10 Ất-Dậu).

— Quân Pháp từ Nha-Trang, tiến lên chiếm đóng nhiều vùng ở Cao-Nguyên.

3-12-1945. — Có tin Hồ-Chí-Minh lại không muốn mở rộng Chánh-phủ.

18-12-1945. — Việt-Quốc và Việt-Cách chống Tổng Tuyển-cử. Ngày tuyển-cử phải rời lại 6-1-1946.

22-12-1945. — Hồ-Chí-Minh lại ký thỏa-ước mới với Việt-Quốc và Việt-Cách : hai đảng này sẽ không phản đối tuy không tham gia tổng-tuyển-cử ; Nguyễn-Hải-Thần sẽ làm Phó Chủ-Tịch Chánh-phủ ; 4 Bộ-dành cho Việt-Minh. 4 Bộ cho 2 đảng đối-lập ; Quốc-Phòng và Nội-Vụ giao cho nhân-vật Trung-lập ; trong Quốc-Hội tương-lai, dành 20 ghế cho Việt-Cách, 50 ghế cho Việt-Quốc.

1946

✱

1-1-1946. — (28 tháng-11 Ất-Dậu).

6-1-1946. — Bầu cử Quốc-Hội. Trong 172.765 phiếu bỏ tại Hà-nội, Hồ-Chí-Minh được 169.222. Tất cả có 356 ghế, 18 dành cho Nam-Bộ.

7-1-1946. — Ký kết Hiệp-định tạm-thời Mên-Pháp : Pháp thừa nhận Mên là một Quốc-Gia tự trị trong Liên-Hiệp-Pháp. Khâm-Sứ Pháp (Résident Supérieur) được thay bằng một Ủy-Viên Cộng-Hòa. Quyền-lợi của Pháp được tôn-trọng.

9-1-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Long-Xuyên và Sa-Đéc.
— Baylin Giám-Độc Đông-Dương, Ngân-Hàng, bị ám sát.

10-1-1946. — Tạm ngừng bắn để điều đình, giữa Cộng-quân và Quốc-quân Trung-Hoa.

13-1-1946. — Vệ-quốc-quân tấn công bộ-đội Việt-Quốc tại Việt-Trì.

20-1-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Châu-Độc, Hà-Tiến.

— Ở Pháp, tướng De Gaulle rời khỏi Chánh-quyển.

— Vệ-quốc-quân tấn công bộ-đội Việt-Quốc tại Vinh-Yên và Phú-Thọ.

22-1-1946. — Việt-Minh, Việt-Quốc, và Việt-Cách lại ký thỏa-hiệp mới về sự thành lập Chánh-phủ Liên-Hiệp.

23-1-1946. — Vệ-quốc-quân đẩy lui bộ-đội Việt-Cách và chiếm đóng Tiên-Yên.

26-1-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Rạch-Giá.

— Lộ quân 93 của Văn-Nam phải rút về Tàu, nhường chỗ cho Lộ quân 53 của Chánh-phủ Trung-ương.

28-1-1946. — Tướng Anh Douglas Gracey chuyển giao quyền-hành cho quân-đội Pháp và rời khỏi Saigon.

1-2-1946. — (30 tháng 12 Ất-Dậu).

2-2-1946. — Tết Nguyên-Đán Bình-Tuất, Chánh-quyền phát động phong-trào ăn Tết tập-thể.

4-2-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Cà-Mau.

— D'Argenlieu thiết lập một Hội-Đồng Tư-Văn Nam-Kỳ, do Ủy-Viên Cộng-Hòa Pháp chủ tọa, với 4 Hội-Viên Pháp, và 9 Hội-Viên Việt.

5-2-1946. — Quân Pháp đã chiếm đóng các tỉnh lỵ Cao-Nguyên, miền Trung, và miền Nam, từ vĩ-tuyến 16 trở vào.

16-2-1946. — Hồ-chí-Minh tiếp Sainteny và nhận nguyên-tắc điều-định với Pháp: V.N. có thể đứng trong Liên-Hiệp-Pháp.

19-2-1946. — Sainteny trở lại gặp Hồ-chí-Minh và nêu vấn-đề hợp-tác Việt-Pháp cùng sự đổ bộ của quân Pháp lên Bắc-bộ V.N.

23-2-1946. — Có tin Hồ-chí-Minh muốn để Cô-Văn Vĩnh-Thụy lập Chánh-phủ cho để nói chuyện với Pháp.

— Tướng Tiêu-Văn, người vẫn bênh vực Việt-Quốc và Việt-Cách, bị triệu hồi về Tàu.

28-2-1946. — Trung-Hoa ký với Pháp một Hiệp-ước thân-thiện. Quân-đội Pháp sẽ thay thế quân-đội Tàu để giải giáp quân Nhật từ vĩ-tuyến 16 trở lên. Pháp sẽ trả lại Tàu các tô-giới, bán rẻ đường xe lửa Lao-Kay Văn-Nam-Phủ, miễn quan-thuê cho hàng Tàu, dành mọi sự dễ-dàng cho Hoa-Kiểu tại Đông-Dương.

1-3-1946. — (28 tháng Giêng Bình-Tuất).

— Pháp đòi đưa quân ra Bắc để thề quân Tàu. Các tướng lãnh Tàu chưa chịu, viện cớ còn hỏi Mac Arthur Tổng-Tư-Lệnh Đông-Minh.

2-3-1946. — Quốc-Hội nhóm họp, cử một Chánh-phủ liên-hiệp kháng-chiến, một Ủy-Ban Kháng-Chiến, một Ban Cờ-Văn, một Ủy-Ban Thường-Trực Quốc-Hội. Thành-phần Chánh-phủ liên-hiệp :

Chủ-tịch	Hồ-chí-Minh
Phó Chủ-tịch	Nguyễn-hải-Thân (Việt-Cách)
Bộ-trưởng Nội-vụ	Huỳnh-thúc-Kháng
— Ngoại-giao	Nguyễn-trường-Tam (Đại-Việt Dân-chính)
— Quốc-phòng	Phan-Anh
— Tư-pháp	Vũ-đình-Hòa (Dân-chủ)
— Giáo-dục	Đặng-thái-Mai (Mác-xít)
— Lao-động	Nguyễn-văn-Tạo (Mác-xít)
— Xã-hội Y-tê	Trương-đình-Chi (Việt-Cách)
— Tài-chánh	Lê-văn-Hiến (Mác-xít)
— Kinh-tê	Chu-bá-Phượng (Việt-Quốc)
— Canh-nông	Bồ-xuân-Luật (Việt-Cách)
— Công-chánh	Trần-đăng-Khoa (Dân-Chủ)
Cò-văn	Vĩnh-Thụy.

5-3-1946. — Quân-đội Anh-Ấn rút khỏi Nam-bộ.

— Các tướng lãnh Tàu vẫn chưa chịu cho quân Pháp đổ bộ, lần này viện cớ ngại dân-chúng V.N. phản đối.

6-3-1946. — Hồ-chí-Minh ký Hiệp-định sơ-bộ với Pháp (*Accords préliminaires*). Pháp thừa nhận V.N. là một Quốc-gia tự-do (*Etat libre*) tự-trị trong Liên-Bang Đông-Dương và trong Liên-Hiệp-Pháp. Sự thông-nhất 3 kỳ sẽ tùy cuộc trưng-câu dân-ý. V.N dành sự dễ-dàng cho quân-đội Pháp đổ bộ lên trên vĩ tuyến 16 để thay thề quân Tàu giải giáp quân Nhật. Các vấn-đề ngoại-

giáp, quy-chê Liên-Bang Đông-Dương, quyền-lợi kinh-tê và văn-hóa của Pháp : sẽ đàm phán sau.

— Quân Tàu bắn quân Pháp, ngăn cản không cho đố. bộ lên Hải-Phòng : 24 quân nhân Pháp bị tử-thương.

7-3-1946. — Biểu-tình lớn trước Nhà Hát Tây Hà-nội ; Võ-nguyên-Giáp giải thích về sự ký kết Hiệp-định sơ-bộ.

13-3-1946. — Hôm nay Chánh-phủ Trùng-Khánh mới chính-thức thỏa thuận cho quân-đội Pháp tới thay quân-đội Tàu tại Bắc-bộ.

16-3-1946. — C.V. Vĩnh-Thụy rời Hà-nội sang Trùng-Khánh với một phái-đoàn thiện-chí.

18-3-1946. — Quân-đội của tướng Leclerc tới Hà-nội.

20-3-1946. — Cédille muốn điều đình với Kháng-chiến Nam-bộ, nhưng Nguyễn-Bình không chịu, vì Pháp đòi nộp hết khí-giới.

22-3-1946. — Pháp điểm binh trước Cột Cờ Hà-nội. Võ-nguyên-Giáp tới dự. Quân Tàu cho một đoàn xe và ngựa tới phá đám, đòi đi qua các hàng ngũ Pháp, nhưng bị Pháp nhất định ngăn cản.

24-3-1946. — Hồ-chí-Minh ra Vịnh Hạ-Long gặp D'Argenlieu.

26-3-1946. — B.S. Nguyễn-văn-Thịnh được Hội-Đồng Tư-Văn Nam-Kỳ cử ra lập Chánh-phủ nước Cộng-Hòa Nam-Kỳ.

29-3-1946. — Quân Pháp kéo tới Huế.

— Biểu-tình lớn ở Hà-nội để phản đối quân-đội Pháp chiếm đóng Sở Tài-Chánh cũ.

— Báo chí từ nay bị kiểm duyệt chặt chẽ, theo sắc-lệnh mới ban hành.

— Ở Saigon, B.S. Trần-tân-Phát, trong Hội-Đồng Tư-Văn, bị ban Công-Tác Thành-Bộ hạ sát.

30-3-1946. — Pháp chịu rút khỏi Sở Tài-Chánh, để một đội hỗn-hợp Việt-Pháp tới canh gác.

1-4-1946. — (29 tháng 2 Bình-Tuất).

4-4-1946. — Hội-Viên Nguyễn-văn-Thạch (Hội-Đồng Tư-Vấn Nam-Kỳ) bị ban Công-tác Thành-Bộ Saigon hạ sát.

6-4-1946. — Tướng Valluy, quyền Tổng-Tư-Lệnh Pháp, ra huân-lệnh cho các cấp chỉ-huy : tới đóng nơi nào, phải lập ngay kế-hoạch phòng-thủ và kiểm-soát, rồi sắp đặt để biến dân các hoạt-động quân-sự thành một cuộc đảo-chính... « l'étude d'une série de mesures qui doivent avoir pour effet de modifier progressivement et transformer le scénario qui est celui d'une opération purement militaire, en scénario de coup d'Etat ».

— Tại Hà-nội, có lễ hủy-tiêu các văn-bằng và huy-chương do Pháp cấp trước ngày 9-3-1945.

7-4-1946. — Quân Pháp đến Nam-Định.

9-4-1946. — Kho đạn của Pháp ở Saigon, bị quân Kháng-chiến phá hủy.

17-4-1946. — Khai mạc hội-ng nghị Việt-Pháp tại Đà-lạt, bàn về các vấn-đề dự trù trong Hiệp-định Sơ-bộ 6-3-1946. Trưởng phái-đoàn Việt-Nam : Nguyễn-tường-Tam. Trưởng phái-đoàn Pháp : nghị-sĩ Max André.

20-4-1946. — Thành lập tại Nam-Bộ, Mặt Trận Quốc-Gia Liên-Hiệp với mục-tiêu chống Pháp, Chủ-tịch : Đức Thầy Huỳnh-phú-Sổ, Cao-Đài, Bình-Xuyên, Quốc-dân-đảng đều tham gia.

21-4-1946. — Quân Tàu gây hấn với quân Pháp, và gặp đầu bắn đây. Pháp chết 19, bị thương 50.

23-4-1946. — Một phái-đoàn Quốc-Hội do Phạm-văn-Đổng hướng dẫn, sang Ba-Lê tiếp xúc với Quốc-Hội Pháp.

— Một phái-đoàn khác ở Nam-Bộ, do Ủy-Viên Cộng-Hòa Cédille chỉ định, cũng sang Ba-Lê vận động cho Nam-Kỳ tự-trị theo kế-hoạch De Gaulle. Trưởng phái-đoàn : Thiệu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân.

1-5-1946. — (1 tháng 4 Bình-Tuất).

— Thông-Chê Tường-Giới-Thạch cùng Chánh-phủ Trung-Hoa, từ Trùng-Khánh khai hoàn Nam-Kinh.

7-5-1946. — Hội-Đồng Tư-Văn Nam-Kỳ chấp nhận thành-phần Chánh-phủ Nguyễn-văn-Thỉnh.

Thủ-Tướng kiêm Nội-Vụ .. B.S. Nguyễn-văn-Thỉnh

Phó Th.T. kiêm Bộ Quân-Đội Thiệu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân

Tổng-trưởng Tư-Pháp Trần-văn-Tỷ

— Công-Chánh .. Lương-văn-Mỹ

— Tài-Chánh Nguyễn-thành-Lập

— Canh-Nông ... Ung-bảo-Toàn

— Giáo-dục Nguyễn-thành-Giung

— An-Ninh Nguyễn-văn-Tâm

Thứ-Trưởng phụ-trách Công-

An Đô-Thành Nguyễn-tân-Cường

12-5-1946. — Hội-nghị Đà-lạt hoãn họp, vì không đưa tới kết-quả nào. Pháp vẫn muốn nắm giữ nhiều quyền-hành chỉ phôi vế mọi mặt.

14-5-1946. — D'Argenlieu nhận lễ tuyên-thệ trung-thành của một số đại-diện các sắc-dân sơn-cước tại Ban Mê-Thuột.

16-5-1946. — Phái-đoàn Phạm-văn-Đổng về nước, sau khi tiếp xúc với các giới chánh-trị Ba-Lê.

19-5-1946. — D'Argenlieu tới Hà-nội gặp Hồ-chí-Minh. Có lệnh treo cờ, vì nghe nói hôm nay là ngày sinh-nhật Chủ-tịch.

26-5-1946. — Phái-đoàn Nguyễn-văn-Xuân về Saigon, và tuyên hô được chính-giới Ba-Lê ủng hộ thành lập Nam-Kỳ-Quốc.

— Thân-hào, hương-chức được đưa từ các Tỉnh về Saigon chứng kiến sự thành-lập Chánh-phủ Nguyễn-văn-Thỉnh, và nhóm họp để đưa kiên-nghị thiết lập Cộng-Hòa Nam-Kỳ. Một Mặt Trận Bình-Dân cũng xuất hiện và ủng hộ Chánh-quyền mới.

27-5-1946. — D'Argenlieu ký Dụ thiết lập một phủ Ủy-Viên phụ trách Tây-kỳ, tức Khôi Dân-tộc Thiểu-sô miền Nam Đông-Dương. (Commissariat pour les Populations Montagnardes du Sud-Indo-chinois : P.M.S.I.).

— Hồ-chí-Minh cùng tùy-tùng lên đường sang Pháp để mở cuộc đàm phán với Chánh-phủ Felix Gouin.

— Hội Liên-Việt thành lập (Liên-hiệp Quốc-dân Việt-Nam) Chủ-tịch : Huỳnh-thúc-Kháng. Phó Chủ-tịch : Tôn-đức-Thắng.

31-5-1946. — Tổng tuyển-cử Quốc-Hội Lập-Hiến Cao-Mên.

1-6-1946. — (2 tháng 5 Bình-Tuất).

— Chánh-phủ của nước Cộng-Hòa Nam-Kỳ ra trình diện trước Nhà thờ Đức-Bà, Saigon. Nước này là một Quốc-Gia Tự-Do được Pháp thừa nhận, có Chánh-phủ riêng. Song mỗi vụ bổ-nhiệm công-chức cao-cấp phải được thỏa-hiệp của Ủy-Viên Cộng-Hòa Pháp.

— Thành-phân Hội-Đồng Tư-Vấn Nam-Kỳ mở rộng, gồm 42 Hội-Viên, trong đó có 14 Pháp.

— Vệ-quốc-quân đẩy lui bộ-đội Việt-Cách và chiếm đóng Phủ-Lạng-Thượng.

8-6-1946. — Biểu-tình lớn ở Hà-Nội, đòi V.N. thông-nhật (ngày Nam-Bộ).

9-6-1946. — Vua Thái-Lan, Ananda Mahidol bị bắn chết trong phòng ngủ. Thủ-tướng Pridi bị ngờ vực chủ mưu thí quân.

10-6-1946. — Quân-đội Tàu bắt đầu rút khỏi Hà-Nội, đem theo nhiều xe đồ-đạc lầy ở các nơi chiếm đóng. Nhiều người mập béo hơn khi mới sang V.N.

12-6-1946. — Chính-phủ Gouin ở Pháp bị lật đổ, chưa có Chính-phủ mới ; Pháp đưa Hồ-chí-Minh xuống nghỉ ở bờ biển Biarritz.

19-6-1946. — Ít lâu nay, vẫn có tin một vài Pháp-kiểu hoặc quân nhân Pháp bị sát hại.

— Hôm nay, lính Pháp xông vào đồn Tự-Vệ ở Hải-Phòng, đòi thả mấy nhân-viên của Pháp đã bị bắt giam.

21-6-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Pleiku và Kontum.

22-6-1946. — Vệ-quốc-quân đánh lui quân Việt-Cách và chiếm đóng Lạng-Son.

25-6-1946. — Tướng Lư-Hán và bộ-hạ về Tàu.

— Quân Pháp chiếm đóng dinh Toàn-quyền cũ sau khi Lư-Hán đi khỏi.

27-6-1946. — Tổng bãi-thị, tổng đình-công ở Hà-Nội để phản đối sự chiếm đóng dinh Toàn-quyền cũ.

— Hồ-chí-Minh lên Ba-Lê tiếp xúc với chính-giới Pháp.

— Nguyễn-hải-Thần lại cùng một số lãnh-tụ Việt-Cách và Việt-Quốc, trở sang Trung-Hoa.

30-6-1946. — Bộ-đội V.M. giao phong với bộ-đội Việt-Quốc ở Phủ-Lạng-Thượng và Lạng-Son.

1-7-1946. — (3 tháng 6 Bình-Tuất).

2-7-1946. — Hồ-chí-Minh gặp Thủ-Tướng Pháp Georges Bidault.

4-7-1946. — Hoa-Kỳ giao hoàn chủ-quyền cho Phi-Luật-Tân và thừa nhận Phi hoàn-toàn độc-lập.

6-7-1946. — Khai mạc Hội-nghị Fontainebleau. Trưởng phái-đoàn Pháp : văn Max André ; Trưởng phái-đoàn V.N. : văn Phạm-văn-Đồng. Tham dự, có cả Nguyễn-Đệ, Nguyễn-đắc-Khê, Bửu-Hội... Chương-trình nghị-sự : Việt-Nam và Liên-Hiệp-Pháp ; quyền ngoại-giao của V.N. Tổ-chức Liên-Bang Đông-Dương. Sự thông-nhất 3 Kỳ và trưng-câu dân-ý. Các quyền-lợi văn-hóa và kinh-tê Pháp.

Không-khí căng thẳng ngay từ buổi đầu : hai bên đều muốn có quyền tối-đa.

— Ở Bắc-Ninh, lính Pháp và Tự-Vệ chạm súng : Pháp chết 2, bị thương 10.

8-7-1946. — Quân Pháp chiếm đóng Lạng-Son.

11-7-1946. — Nhiều người thuộc Việt-Quốc và Việt-Cách, bị bắt ở Hà-Nội.

13-7-1946. — Công-chúng được xem hai hăm giam với những dụng-cụ tra tấn ở hai nhà số 7 đường Bonifacy và số 46 đường Halais Hà-Nội. Theo Công-An, « nhóm phản-động » bắt cóc các đôi-thủ về đây, giết và chôn.

17-7-1946. — Pháp chiếm đóng Đồng-Đang.

23-7-1946. — D'Argenlieu triệu tập một Hội-Nghị Liên-Bang, gồm các đại-biểu Việt-Nam, Nam-Kỳ-Quốc, Tây-kỳ, Lào và Mên. Đại-biểu do Cao-Ủy chỉ định.

1-8-1946. — (5 tháng 7 Bính-Tuất).

— Hội-Nghị Liên-Bang nhóm họp tại Dalat.

— Ở Fontainebleau, phái-đoàn V.N. phản đối việc triệu tập Hội-Nghị Liên-Bang, và bỏ phòng họp ra về.

— Quân Pháp xung đột với Tự-Vệ ở Lạng-Son.

3-8-1946. — Quân Pháp lại chạm súng với Tự-Vệ chắn đường ở Đáp-Cầu. Pháp chết 16, bị thương 46. Số thiệt hại của Tự-Vệ : không rõ.

8-8-1946. — Hội-nghị Fontainebleau lại nhóm họp. Vì Pháp giải thích : Hội-nghị Dalat không có tính-cách gì quan-trọng, chỉ có mục-đích thảo luận một số ý-kiến và nguyện-vọng mà thôi.

17-8-1946. — Tướng Morlière được cử làm quyền Ủy-Viên Cộng-Hòa tại Bắc-bộ.

20-8-1946. — **Tướng Nguyễn-Bình** tuyên bố giải tán **Mặt Trận Quốc-Gia Liên-Hiệp**. Theo vài dư-luận, có lẽ **Nguyễn-Bình** chịu áp-lực của **Hà-Nội**.

27-8-1946. — **Vua Sisavong-Vong** xứ **Lào** trở lại ngôi, sau khi **Hoàng-thân Phetsarath** lánh sang **Thái-Lan** : và hôm nay ký kết với **Pháp** một **Hiệp-định tạm-thời** thừa nhận **Lào tự-trị** trong **Liên-Hiệp Pháp**. **Quân Pháp** kéo lên **Thượng-Lào** thay thế quân **Trung-Hoa**, cũng như ở **Bắc-Bộ**.

1-9-1946. — (6 tháng 8 *Bình-Tuất*).

7-9-1946. — Để tránh bẽ-tác, phái-đoàn **V.N.** tại **Fontainebleau** đề nghị : để lại bàn sau, những điểm nào không thể thỏa hiệp ; hãy ký kết về những điểm đã thỏa hiệp.

10-9-1946. — **Hội-nghị** đã thỏa hiệp về vận-đề quan-thuê. **Pháp** không chịu dứt khoát về vận-đề Nam-bộ. **Phái-đoàn V.N.** bỏ ra về. **Hội-nghị** tan rã.

— **Tại Hải-Phòng**, **Pháp** lập ban **Kiểm-Soát Quan-Thuê**.

14-9-1946. — **Đương đêm**, **Hồ-chí-Minh** thân tới tư-thất của **Bộ-Trưởng Pháp-quốc Hải-ngoại Marius Moutet**, và ký tại đây **Thỏa-ước tạm-thời (Modus Vivendi)**.

16-9-1946. — **Phái-đoàn V.N.** đáp tàu về nước.

18-9-1946. — **Đội quân cuối cùng** của **Lư-Hán** ở **Hải-Phòng**, xuống tàu về nước.

1-10-1946. — (7 tháng 9 *Bình-Tuất*) .

18-10-1946. — Trên đường về nước, **Hồ-chí-Minh** lại gặp **D'Argenlieu** tại **Vịnh Cam-Ranh**.

21-10-1946. — **Hồ-chí-Minh** về tới **Hải-Phòng**.

23-10-1946. — Vẫn có nhiều người thuộc các đảng phái đôi-lập, bị bắt ở Hà-Nội.

28-10-1946. — Quốc-Hội nhóm họp, nghe thuyết trình về Thỏa-ước tạm-thời 14-9-1946.

30-10-1946. — Lệnh ngừng bắn ban hành ở Nam-bộ.

31-10-1946. — Quốc-Hội sau khi tán dương công-đức, ủy Hồ-chí-Minh lập Chánh-phủ mới để đôi phó với tình-thê.

1-11-1946. — (8 tháng 10 Bính-Tuất).

Theo báo Cứu-Quốc, hơn 300 người bị bắt ngày 29/10 và đa-số sẽ bị an-trí.

2-11-1946. — Hồ-chí-Minh lập Chánh-phủ mới, không còn tính-cách liên-hiệp như trước, thiêu Nguyễn-hải-Thân, Nguyễn-tường-Tam, Vũ-hồng-Khanh, Nghiêm-kê-Tổ. Huỳnh-thúc-Kháng vẫn giữ Bộ Nội-Vụ. Vĩnh-Thụy vẫn là Cô-Văn, tuy đã sang Tàu.

3-11-1946. — Một Hiến-Pháp dân-chủ, thể theo ý-kiến của Mac Arthur, được ban hành tại Nhật-Bản.

6-11-1946. — Quốc-Hội biểu quyết phát hành giấy bạc Hồ-chí-Minh.

9-11-1946. — Quốc-Hội chấp thuận Hiến-Pháp với 240 phiếu thuận, 2 phiếu chống (tổng-số nghị-sĩ là 444, nhưng chỉ có 242 tới họp).

— Tại Saigon, B.S. Nguyễn-văn-Thịnh treo cổ tự vẫn bằng dây điện.

12-11-1946. — Tại Nam-Kinh, Đại-Hội Dân-Biểu hơn 2.000 người nhóm họp để thảo luận về Hiến-Pháp Trung-Hoa.

14-11-1946. — Quốc-Hội V.M. tuyên bố đình chỉ thi-hành Hiến-Pháp vừa chấp thuận, bầu một Ban Thường-Trực để làm việc thay Quốc-Hội trong thời-gian không nhóm họp.

15-11-1946. — B.S. Lê-văn-Hoạch được cử lên thay cô Thủ-Tướng Nguyễn-văn-Thịnh.

16-11-1946. — Tự-Vệ Hải-Phòng được lệnh chuẩn bị chống Pháp.

20-11-1946. — Tự-Vệ Hải-Phòng ngăn chặn thuyền chở hàng cho Pháp, khám xét và bắt nộp thuế Đoan, đồng-thời bắt vài lính Pháp. Hai bên nổ súng, Pháp bị chết và bị thương vài chục. Ban Liên-Kiểm Việt-Pháp từ Hà-Nội xuống dàn xếp, nhưng tình-hình vẫn gay go.

23-11-1946. — Đại-Tá Dêbes, chỉ-huy quân Pháp ở Hải-Phòng, đòi Ủy-Ban Hành-Chánh rút hết Tự-Vệ ra khỏi thành-phố. Lại chạm súng. Chiền-hạm Pháp bắn lên, phá hủy nhiều nhà. Rất nhiều người chết hoặc bị thương.

27-11-1946. — Tướng Valluy, quyền Cao-Ủy Pháp, ra lệnh cho tướng Morlière, Tư-lệnh Pháp ở Bắc-bộ, phải chiếm hết Hải-Phòng và kiểm soát thuế Đoan.

— Ở Pháp, Chánh-phủ Georges Bidault từ chức.

30-11-1946. — Quân Pháp và Tự-Vệ xung đột ở Đồ-Sơn.

— Quốc-Hội V.M. yêu cầu Quốc-Hội Pháp can thiệp để dàn xếp ổn thỏa các vụ xung đột ở V.N.

— Suinteny lại được cử sang điều đình.

1-12-1946. — (8 tháng 11 Đinh-Tuất).

3-12-1946. — Lính Nhảy Dù mũ đỏ của Pháp phá phách, giật cờ, xé ảnh ở Phòng Thông-Tin Hà-Nội.

7-12-1946. — Võ-nguyên-Giáp ra lệnh chuẩn bị tấn công.

8-12-1946. — Các đoàn-thể V.M. kêu gọi dân-chúng đoàn kết ủng hộ Chánh-phủ, chuẩn bị kháng chiến, đào hầm đục tường xuyên nhà nọ qua nhà kia, tản cư khỏi các thành-phố...

10-12-1946. — Dân-chúng Hà-Nội đã bắt đầu tản cư khá nhiều về các vùng ngoại-ô.

— Hàng ngày, có nhiều tin đồn: — đánh mảy Pháp-kiểu ở khu phố này, giết mảy lính Pháp ở khu phố khác.

— Các công-sở được lệnh thu xếp hồ-sơ, dụng-cụ để đem đi các nơi an-toàn.

17-12-1946. — Léon Blum, lãnh-tụ đảng Xã-Hội Pháp, lập xong Chánh-Phủ, kết thúc cuộc khủng-hoảng chánh-trị kéo dài 21 hôm giữa lúc tình-hình Đông-Dương nghiêm-trọng.

— Tự-vệ Khu Quan-Thánh Hà-Nội giết vài lính Pháp. Pháp phản công, bắn phá ở đường Hàng Bún, chết 17 thường-dân Việt.

— Các công-sở đã dọn ra các vùng phụ-cận Hà-Nội, hoặc tản-cư xa hơn. Nhiều nhà trong thành-phô đóng kín cửa.

18-12-1946. — Chánh-phủ Léon Blum cử Bộ-Trưởng Marius Moutet sang Đông-Dương lo liệu đội phó với tình-thê.

— Nhiều đường trong Thủ-Đô, rất vắng vẻ. Chợ không họp.

— Hoàng-hữu-Nam, Thứ-Trưởng Nội-Vụ, họp công-chức tại Bắc-bộ-phủ, cho chỉ-thị tản cư, phòng gian, liên lạc với các cơ-quan sau khi ra khỏi Hà-Nội.

— Tự-Vệ và lính Pháp bắn nhau gần chợ Đông-Xuân: một sô chết và bị thương.

19-12-1946. — (Thứ năm, 26 tháng 11 Bình-Tuất).

— Dân Pháp được Bộ Tư-Lệnh Pháp cho mật-lệnh tập trung ở vài khu để bảo vệ, gần trại lính Pháp. Lính Pháp bị cầm trại.

— Bộ Tư-Lệnh Pháp gửi thư cho Hoàng-hữu-Nam, phản đối về thái-độ của Tự-Vệ, đòi chấm dứt mọi sự bạo-động, dẹp bỏ các chướng-ngại-vật đặt ở nhiều đầu đường, v.v...

— Hoàng-hữu-Nam trả lời sẽ trù liệu các biện-pháp cần-thiết để giải quyết mọi vụ xung đột.

— Vào khoảng 20 giờ, nhà máy đèn bị phá, điện tắt và súng nổ tại Hà-Nội.

— Trong đêm nay, ở khắp các nơi có quân-đội Pháp đóng, cuộc giao tranh bắt đầu.

— Hồ-chí-Minh và một số cơ-quan trọng yếu lánh vào tỉnh-lỵ Hà-Đông, và các vùng phụ-cận (Chùa Trăm).

20-12-1946. — Lệnh kháng-chiến từ Hà-Nội, ban hành ở Nam-bộ.

22-12-1946. — Hôm nay, Marius Moutet mới lên đường sang Đông-Dương.

26-12-1946. — Marius Moutet đến Saigon, và ở lại đây nghe ngóng tình-hình.

1947

✱

1-1-1947. — (10 tháng 12 Bình-Tuất).

— Hiến-pháp Trung-Hoa Dân-Quốc, do Đại-Hội Dân-Biểu biểu quyết, được ban hành (Ngũ-quyển Hiến-Pháp).

2-1-1947. — Marius Moutet tới Hà-Nội xem xét tình-hình.

22-1-1947. — Tết Nguyên-Đán Đinh-Hợi.

23-1-1947. — Có nhiều truyền-đơn của Việt-Quốc và Việt-Cách đả kích Hồ-chí-Minh và ủng hộ Vĩnh-Thụy.

27-1-1947. — Anh-quốc trả lại chủ-quyền cho Miền-Điện. Thủ-Tướng Atlee và Lãnh-Tụ Aung San ký Hiệp-ước Độc-Lập ngày hôm nay.

1-2-1947. — (11 tháng Giêng Đinh-Hợi).

7-2-1947. — Quân Pháp chiếm đóng thành-phố Huế.

13-2-1947. — D'Argenlieu ký Dự tổ chức Nam-kỳ, ban hành một quy-chê tự-trị.

17-2-1947. — Tự-vệ Chiên-đầu rút hết khỏi Hà-Nội. Thủ-Đô hoàn-toàn do Pháp kiểm soát.

1-3-1947. — (9 tháng 2 Đinh-Hợi).

5-3-1947. — Nghị-Sĩ Emile Bollaert, thuộc đảng Xã-Hội, được cử sang làm Cao-Ủy Pháp, thay Đô-Độc d'Argenlieu. D'Argenlieu trở về tu hành như xưa.

- 11-3-1947. — Quân Pháp chiếm đóng thành-phố Nam-Định.
- 19-3-1947. — Quốc-quân Trung-Hoa chiếm đóng Diên-An, thủ-đô của Cộng-sản Tàu.
- 21-3-1947. — Trần-ngọc-Danh tại Ba-Lê, nhân danh Chánh-phủ Hồ-chí-Minh, đề nghị ngừng bắn và điều đình.
- 24-3-1947. — Khai mạc Quốc-Hội Lập-Hiến Lào.

- 1-4-1947. — (10 tháng 2 nhuận Đinh-Hợi).
Bollaert tới Saigon nhậm chức Cao-Ủy.
- 12-4-1947. — Một Ủy-Ban Chấp-Chánh Lâm-Thời (Comité administratif provisoire) thành lập ở Huế, để quản-trị những vùng do Quân-đội Pháp chiếm đóng và kiểm soát.
- 14-4-1947. — Quân Pháp đẩy lui cuộc tấn-công ở Hà-Đông.
- 15-4-1947. — Quân Pháp chiếm đóng Hòa-Bình.
- 17-4-1947. — Quân Pháp tới Chợ Bờ.
- 19-4-1947. — B.T. Hoàng-minh-Giám ngỏ ý sẵn sàng điều đình. Song bộ Tham-mưu Pháp đòi nộp 50 % khí-giới, để quân-đội Pháp tự-do chuyển vận, và phóng thích những Pháp-kiểu đã bị bắt giữ từ 19-12-1946.
- 20-4-1947. — Quân-đội Hòa-Lan, mặc dầu đã ký thỏa-ước với quân-đội kháng-chiến Nam-Dương để ngừng bắn từ 15-11-1946, đột-nhiên tái chiếm nhiều thành-phố.
- 23-4-1947. — Pháp bãi bỏ lệnh thiết-quân-luật ở Hà-Nội và Hải-Phòng.

- 1-5-1947. — (11 tháng 3 Đinh-Hợi).
Bollaert bãi bỏ kiểm-duyet báo-chí tại Nam-bộ.

6-5-1947. — Cao-Mên có Hiến-Pháp đầu tiên, do một Quốc-Hội Lập-Hiến soạn thảo từ tháng 9-1946. Mên theo chế-độ Quân-Chủ Lập-Hiến, có Quốc-Vương và hai Nghị-Viện.

7-5-1947. — B.T. Quốc-Phòng Pháp, Coste-Floret tuyên bố : quân Pháp đã làm chủ các thành-phố lớn và kiểm-soát các đường giao-thông lớn. Tổng-số quân Liên-Hiệp-Pháp ở Đông-Dương là 115.000.

9-5-1947. — Paul Mus, giáo-sư, được Bollaert cử tới Cầu Đuống gặp B.T. Hoàng-Minh-Giám và Hồ-Chí-Minh, nhưng cuộc hội-kiến không đưa tới kết-quả gì.

11-5-1947. — Lào-quốc có Hiến-Pháp đầu tiên, do một Quốc-Hội Lập-Hiến soạn thảo từ tháng 1-1947. Lào theo chế-độ Quân-chủ Lập-hiến, có Quốc-Vương, Quốc-Hội dân cử và Hội-Đồng Hoàng-Gia.

15-5-1947. — Bollaert đọc diễn-văn ca ngợi Liên-Hiệp-Pháp, phô bày ích-lợi của sự hợp-tác giữa chính-quốc và thuộc-địa, bác bỏ ý-niệm độc-lập hoàn-toàn, và giải thích : độc-lập có lợi phải là độc-lập trong tương-trợ liên-đối (l'indépendance dans l'interdépendance).

19-5-1947. — Tại Hà-Nội, Pháp cho thành lập một Ủy-ban Lâm-Thời Hành-Chánh và Xã-Hội (Comité provisoire de gestion administrative et d'action sociale) do B.S. Trương-Đình-Chi chủ tọa. Người ta gọi là *Hội-Đồng An-Dân*.

— Ở Saigon, Tổng-Thư-Ký Hội-Đồng Nam-Kỳ chuyển lên Cao-Ủy Pháp một bản kiến-nghị có chữ ký của một số người các giới, yêu cầu mở cuộc điều-đình với Hồ-Chí-Minh.

23-5-1947. — Dinh Thống-Độc ở Saigon được trao lại cho Chánh-phủ Nam-Kỳ.

— Quốc-Hội Miến-Điện tuyên bố Miến-Điện là một nước Cộng-Hòa độc-lập, đứng ngoài khối Liên-Hiệp-Anh.

24-5-1947. — Pháp thiết lập một đoàn Vệ-binh Bắc-phần.

25-5-1947. — Quân Pháp chiếm đóng Quảng-Trị.

1-6-1947. — (13 tháng 4 Đinh-Hợi).

2-6-1947. — Cao-Ủy Pháp ra nghị-định ghi nhận trong thực-tế chỗ không về pháp-lý, sự thành-lập tại Hà-Nội, một cơ-quan hành-chánh gồm những « nhân-vật An-Nam, personnalités annamites » và mệnh danh là Ủy-Ban Lâm-thời Hành-chánh Xã-hội (Hội-Đồng An-Dân).

3-6-1947. — Việc quản-trị Hải-Phòng được Pháp chuyển-giao cho Hội-Đồng An-Dân.

5-6-1947. — Tướng George Marshall, B.T. Quốc-Phòng Mỹ, đọc diễn-văn quan-trọng tại Đại-học-đường Harvard, tuyên bố Hoa-Kỳ sẵn sàng giúp đỡ các nước Âu-Châu để phục hưng kinh-tế sau chiến-tranh, và yêu cầu các nước thỏa hiệp với nhau về chương-trình viện-trợ.

17-6-1947. — Hồ-Chí-Minh lại kêu gọi dân-chúng kiên quyết trường-kỳ kháng chiến.

19-6-1947. — Hồ-Chí-Minh xác nhận ý-kiến đã bày tỏ trên báo *Cứu-Quốc* : VN muốn độc-lập, nhưng bằng lòng hợp tác với Pháp trong Liên-Hiệp-Pháp.

25-6-1947. — Quân Pháp chiếm đóng Quảng-Bình và Quảng-Nam.

1-7-1947. — (13 tháng 5 Đinh-It).

4-7-1947. — Không thể hợp tác với Mao-Trạch-Đông sau nhiều lần điều-đinh, Chánh-phủ Tưởng-Giới-Thạch ra lệnh tiêu Cộng trên toàn-quốc.

5-7-1947. — Việc quản-trị Hải-Dương được Pháp chuyển-giao cho Hội-Đồng An-Dân.

6-7-1947. — Nhiều giới, cả Việt lẫn Pháp, đã nêu vấn đề : Pháp nên nghĩ tới việc điều-định với Cựu-Hoàng Bảo-Đại, thì hơn là điều-định với Hồ-Chí-Minh.

18-7-1947. — Mấy chiếc tàu biển, chở lên 4.554 người Do-Thái từ Pháp đến Palestine, nhưng bị các nhà chức-trách Anh ngăn cản và đưa trở về Pháp. Đến Port-de-Boue, Pháp mời họ lên bộ, nhưng họ nhất định không nghe. Sau nhiều cuộc điều-định, Pháp mới thuyết được họ ở lại đất Pháp. Việc này thành đề-tài cho sách và phim *Exodus 1947*.

— Anh trả lại chủ-quyền cho Ấn-Độ (Indian Independance Act) kể từ 15-8-1947. Lãnh thổ sẽ phân ra thành hai Quốc-Gia : Ấn-Độ và Hồi-Quốc, cùng độc-lập trong khối Liên-Hiệp-Anh.

19-7-1947. — Tướng Aung-San, anh-hùng dân-tộc của Miến-Điện, bị hạ-sát giữa Hội-Đồng Chánh-phủ, cùng một số Bộ-Trưởng và tùy-viên.

— Một số báo ở Saigon đăng những bài ủng hộ C.H. Bảo-Đại.

20-7-1947. — Hồ-Chí-Minh cải tổ Chánh-phủ :

Chủ-Tịch	Hồ-Chí-Minh
Cố-Vấn	Vinh-Thụy (đã sang Tàu)
Thứ-trưởng phủ Chủ-tịch	Phạm-ngọc-Thạch
— Nội-Vụ	Trần-duy-Hưng
Bộ-trưởng Ngoại-giao	Hoàng-minh-Giám
— Quốc-Phòng	Tạ-quang-Bửu
— Tài-chánh	Lê-văn-Hiến
Thứ-trưởng Tài-chánh	Trịnh-văn-Bính
Bộ-trưởng Tư-Pháp	Vũ-đình-Hoè
Thứ-trưởng Tư-Pháp	Trần-công-Tường
Bộ-trưởng Kinh-Tế	Phan-Anh
— Canh-Nông	Ngô-tấn-Nhơn
Thứ-trưởng Canh-Nông	Nghiêm-xuân-Yêm
Bộ-trưởng Y-Tế	Hoàng-tích-Tri

Thứ-trưởng Y-Tế	Tôn-thất-Tùng
Bộ-trưởng Lao-động	Nguyễn-văn-Tạo
— Cứu-tế Xã-hội	Chu-bá-Phượng
— Giáo-dục	Nguyễn-văn-Huyền
Thứ-trưởng Giáo-dục	Nguyễn-khánh-Toàn
Bộ-trưởng Cựu-chiến-binh	Vũ-đình-Tụng
Thứ-trưởng Cựu-chiến-binh	Ngô-tử-Hạ
Bộ-trưởng không giữ Bộ nào ..	Nguyễn-văn-Tố
—	Đặng-văn-Hướng
—	Bồ-xuân-Luật

29-7-1947. — Paul Mus tuyên bố với các báo, sau khi ở Đông-Dương về Pháp : tình-hình không khả-quan, du-kích-chiến lan tràn khắp nơi : không thể bàn tới chuyện điều-định, vì Việt và Pháp đều không tin được nhau.

1-8-1947. — (15 tháng 6 Đinh-Hợi).

12-8-1947. — Biểu-tình lớn ở Huế ủng hộ C.H. Bảo-Đại.

18-8-1947. — Nhiều đoàn-thể chánh-trị nhóm họp và gửi điện sang Hồng-Kông yêu cầu C.H. Bảo-Đại về nước, và đứng ra điều-định với Pháp.

1-9-1947. — (17 tháng 7 Đinh-Hợi).

Biểu-tình lớn ở Hà-Nội, ủng hộ C.H. Bảo-Đại.

5-9-1947. — Sau một thời-gian im lặng khá lâu, C.H. Bảo-Đại ở Hồng-Kông tuyên bố với báo-chi : sẵn lòng tiếp kiến đại-diện dân-chúng được cử sang tiếp xúc.

9-9-1947. — 24 đại-diện các đảng-phái và đoàn-thể sang Hồng-Kông gặp C.H. Bảo-Đại.

10-9-1947. — Bollaert đọc diễn-văn quan-trọng ở Hà-Đông ; tuyên bố Pháp ưng thuận về nguyên-tắc cho VN độc-lập, và kêu gọi sự hưởng-ứng của các « gia-đình tinh-thần VN, les familles spirituelles du Việt-Nam ». Song lại nhấn mạnh : chữ Độc-Lập tối nghĩa, nên nói đến tự-do thì hơn, tự-do trong Liên-Hiệp-Pháp. Không đủ động tới sự thống-nhất 3 Kỳ.

14-9-1947. — Biểu-tình ở Saigon ủng hộ C.H. Bảo-Đại.

15-9-1947. — Quân Cộng-Sản của tướng Lâm Bưu tổng phản công trên các mặt trận Mãn-Châu. Quốc-quân thua to và lùi mãi.

18-9-1947. — C.H. Bảo-Đại tuyên bố với quốc-dân : đủ từ ngôi báu vì hạnh-phúc của dân ; nay nếu dân lại muốn vờ ra giúp đỡ điều đình với Pháp, thì cũng sẵn lòng đòi hỏi Độc-Lập và Thống-nhất cho hợp với nguyện-vọng chung.

24-9-1947. — Hiến-Pháp đầu tiên của Miến-Điện. được ban hành.

29-9-1947. — Th. T. Lê-văn-Hoạch từ chức.

1-10-1947. — (17 tháng 8 Đinh-Hợi).

Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân được Hội-Đồng Nam-kỳ bầu làm Thủ-Tướng.

7-10-1947. — Mười lăm tiểu-đoàn quân Pháp chia ra nhiều đạo, kéo lên tấn công Việt-Bắc, hôm nay chiếm đóng Tông và Sơn-Tây.

10-10-1947. — BS. Trương-đình-Chi, Chủ-Tịch Hội-Đồng An-Dân. bị ám sát tại Hà-Nội.

12-10-1947. — Tổng-Bộ Việt-Minh kêu gọi dân-chúng kháng chiến toàn-diện, triệt-đề áp dụng chiến-thuật tiêu-thổ. vườn không nhà trống.

13-10-1947. — Quân Pháp chiếm Bắc-Kạn, Cao-Bằng.

15-10-1947. — Quân Cộng-Sản Tàu ở Mãn-Châu tấn công rất mạnh và vây hãm Quốc-quân ở vùng Phụng-Thiên.

17-10-1947. — Ký kết hiệp-ước Anh-Miến công nhận Miến-Điện hoàn-toàn độc-lập.

20-10-1947. — Quân Pháp chiếm Yên-Báy.

21-10-1947. — Quân Pháp chiếm Chapa.

30-10-1947. — Quân Pháp chiếm đóng Lao-Kay.

1-11-1947. — (19 tháng 9 Đinh-Hợi).

9-11-1947. — Tướng Phin Chunbawan đảo chính ở Thái-Lan ; đại-tả Luang Kach lập Chánh-phủ, chống các nhóm khuynh-tả của Pridi.

14-11-1947. — Đại-hội-ng nghị Liên-Hiệp-Quốc quyết định cử một Ủy-Ban gồm đại-diện 9 nước, không có Nga và Mỹ, đến xem xét tình-thế ở Cao-Ly và giúp xứ này thành lập một chính-quyền quốc-gia độc-lập, mặc dầu miền Bắc-Cao vẫn do Nga-Sô kiểm soát. Quân-đội Mỹ chỉ đóng tới vĩ-tuyến 38 mà thôi, sau khi giải giáp quân-đội Nhật.

18-11-1947. — Báo Le Monde đăng bài của André Blanchet, đề nghị nên trả lại nhiều quyền cho một VN do C.H. Bảo-Đại lãnh đạo.

1-12-1947. — (19 tháng 10 Đinh-Hợi).

6-12-1947. — C.H. Bảo-Đại tới gặp Bollaert trong 2 ngày, tại Vịnh Hạ-Long.

10-12-1947. — Hội-ng nghị Liên-Hiệp-Pháp (Assemblée de l'Union Française) nhóm họp lần đầu. Các Quốc-Gia Liên-Kết được 45 trong 240 ghế ; nghị-sĩ Pháp : 120.

— Anh-Hoàng ký Dự thừa nhận Tích-Lan độc-lập (The Ceylon Independance Act) và sẽ chuyển giao chủ-quyền cho Tích-Lan kể từ ngày 4-2-1948.

- 12-12-1947. — Bollaert về Pháp tường trình kết-quả hội-đàm với C.H. Bảo-Đại.
- 19-12-1947. — Th. T. Nguyễn-văn-Xuân sang Hồng-Kong gặp C.H. Bảo-Đại. Tướng Xuân phân trần : không phản đối sự thống-nhất Trung, Nam, Bắc.
- 24-12-1947. — C.H. Bảo-Đại sang Ba-Lê, gặp đại-sứ Massigli trước hết, không hiểu vì lý-do gì.
- 28-12-1947. — Trước Ủy-Ban Chấp-Hành Trung-Ương Cộng-Sản, Mao-trạch-Đông tuyên bố : đã bước sang giai-đoạn chiến thắng và đập tan các cuộc phản-công của quân-đội Tưởng-giới-Thạch.

1948

1-1-1948. — (21 tháng 11 Đinh-Hợi)

7-1-1948. — Bollaert hội-đàm với C.H Bảo-Đại tại Genève. Cuộc hội-đàm tiếp tục cho tới ngày 12-1-1948.

12-1-1948. — Kết-liệu cuộc hội-đàm Bảo-Đại/Bollaert : sẽ còn họp nữa tại Vĩnh Hạ-Long.

13-1-1948. — Bộ Nội-Vụ Pháp thiết lập một trại an trí những Việt-khieu quấy rối trị-an (Camp de Bias, ở hạt Lot-Et-Garonne).

17-1-1948. — Quân Nam-Dương tiếp tục kháng-chiến chống Hòa-Lan từ 20-7-1947. Tới nay, Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc mới can thiệp được để hai bên ngừng bắn và điều đình.

29-1-1948. — Pháp bắt giam Trần-ngọc-Danh, trưởng-phái-đoàn VM tại Ba-Lê.

30-1-1948. — Bollaert tuyên bố tại Saigon : Pháp nhất định không điều-đình với Hồ-chí-Minh nữa.

1-2-1948. — (22 tháng 12 Đinh-Hợi).

Một Liên-Bang tự-trị Mã-Lai được thành-lập, theo Dụ của Anh-Hoàng.

10-2-1948. — Tết Nguyên-Đán Mậu-Tý.

28-2-1948. — Ủy-Ban Liên-Hiệp-Quốc chuyên-trách về Cao-Ly, đề nghị tổ chức tổng-tuyên-cử riêng ở miền Nam vĩ-tuyến 38, để thành lập tại đây một chánh-quyền quốc-gia.

1-3-1948. — (21 tháng Giêng Mậu-Tý).

Một đoàn quân-xa Pháp, trên đường Saigon/Dalat, bị phục-kích mạnh ; 150 quân-nhân bị tử thương.

5-3-1948. — C.H Bảo-Đại từ Genève trở về Hồng-Kong.

10-3-1948. — Hội-Đồng Chấp-Chánh Lâm-Thời Bắc-phần tái-lập một số tòa án VN.

26-3-1948. — C.H Bảo-Đại trả lời các đại-diện đảng-phái và đoàn-thể : ưng thuận về nguyên-tắc lập một Chánh-phủ Lâm-thời để điều-đinh với Pháp.

31-3-1948. — Nga-Sô đòi Đồng-Minh rút quân khỏi Bá-Linh, đồng-thời đề đồng bạc Nga được tiêu thụ tại thành-phố này. Anh Pháp Mỹ không chịu. Tư-Lệnh Nga đe dọa dùng biện-pháp cứng rắn.

1-4-1948. — (22 tháng 2 Mậu-Tý).

3-4-1948. — Tổng-Thống Hoa-Kỳ Truman ban hành các đạo luật viện trợ Âu-Châu theo kế-hoạch Marshall (6.098.000.000 Mỹ-kim).

6-4-1948. — Lại đảo-chính ở Thái-Lan. Nhóm quân-nhân đã giúp đại-tá Luang Kach lên cầm quyền năm 1947, lại lật đổ ông này. Cựu Thủ-Tướng Phibul Songgram được mời trở lại lập Chánh-phủ.

16-4-1948. — Các quốc-gia Tây-Âu ký các văn-kiện tổ chức Cơ-quan hợp-tác kinh-tế (Organisation Européenne de Coopération

Economique OEEC) để phụ trách việc xử dụng viện-trợ Mỹ theo Kế-Hoạch Marshall.

17-4-1948. — Quốc-quân Trung-Hoa bị thua, Cộng-quân tái chiếm Diên-An.

20-4-1948. — Thống-Chế Phibul Songgram lại lập Chánh-phủ ở Thái-Lan.

24-4-1948. — Một số nhân-vật, trong đó có Th. T. Nguyễn-văn-Xuân và Trần-văn-Hữu, lại sang Hồng-Kông gặp C. H. Bảo-Đại.

1-5-1948. — (23 tháng 3 Mậu-Tý).

10-5-1948. — Tổng tuyển-cử tại Nam Cao-Ly. Đảng quốc-gia Liên-Hiệp của Lý-thừa-Vãng đại thắng.

15-5-1948. — C. H. Bảo-Đại gửi thông-diệp cho Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân, tán thành sự thành-lập Chánh-Phủ Trung-Uơng Lâm-Thời V.N. do Thiếu-Tướng điều khiển, « để giải quyết vấn-đề V.N. đối với Pháp và dư-luận quốc-tế ».

20-5-1948. — Một Hội-Nghị các đại-diện Đảng-phái và các Phần trong nước : nhóm họp tại Saigon. Hội-nghị gồm có :

— Hội-Đồng Thẩm-Nghị Trung-Phần

— Hội-Đồng Chấp-Chánh Bắc-phần và Trung-phần

— Đại-Biêu các đoàn-thể chánh-trị và các « xu-hướng lý-Trưởng » : Ô.Ô. Đặng-hữu-Chí, Hà-xuân-Hải, Lê-văn-Hoạch, Phạm-công-Tắc, Nguyễn-khoa-Toàn, Trần-quang-Vinh, Hà-xuân-Tế, Lê-tấn-Năm, Trần-thiện-Vàng, Nguyễn-khắc-Vệ, Đỗ-hữu-Thịnh, Phạm-văn-Hai, Đỗ-quang-Giai, Lương-danh-Môn, Nguyễn-văn-Tuế, Nguyễn-văn-Tỵ, Ngô-quốc-Côn, Nguyễn-thúc-Loan, Phạm-đình-Thuyền, Nguyễn-Thức, Ngô-khánh-Thực, Trương-vinh-Tống, Nghiêm-xuân-Thiện, Đặng-văn-Dẫn.

Hội-nghị, « sau khi nghe Thiếu-tướng Nguyễn-văn-Xuân giải bày... « và sau khi nhận tri bức Chiêu-thư của Hoàng-Đế

Bảo-Đại,... « kính cần đồng thanh hưởng Thánh-Ý... » và bầu Thiệu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân làm Thủ-Tướng Chánh-Phủ Trung-Ương Lâm-Thời.

23-5-1948. — Cao-Ủy Pháp ghi nhận sự thành-lập Chánh-Phủ Lâm-Thời V.N.

1-6-1948. — (24 tháng 4 Mậu-Tý).

2-6-1948. — Th. T. Nguyễn-văn-Xuân ban hành một thứ hiến-chương lâm-thời, gọi là Pháp-quĩ tạm-thời (Statut provisoire) của nước V.N.

Quốc-kỳ : cờ màu vàng 3 sọc đỏ.

Quốc-ca : Thanh-niên hành-khúc của Lưu-hữu-Phước.

Hội-nghị Lâm-thời V.N. : sẽ do Chánh-phủ chỉ định.

Mỗi Phần do một Tổng-Trấn cai trị, và có Hội-nghị lâm-thời địa-phương. (Sắc-lệnh số 3).

Thành-phần Chánh-Phủ :

— Chủ-tịch Hội-Đồng Tổng-Trưởng kiêm Tổng-Trưởng Quốc-Phòng...	Th. T. Nguyễn-văn-Xuân
— Quốc-Vụ-Khanh, Phó Chủ-Tịch Hội-Đồng Tổng-Trưởng kiêm Tổng-Trấn Nam-Phần	Trần-văn-Hữu
— Quốc-Vụ-Khanh, kiêm Tổng-Trấn Trung-Phần	Phan-văn-Giáo
— Quốc-Vụ-Khanh, kiêm Tổng-Trấn Bắc-Phần	Nghiêm-xuân-Thiện
— Quốc-Vụ-Khanh	Lê-văn-Hoạch
— Tổng-Trưởng Lê-Nghi Giáo-Dục.	Nguyễn-khoa-Toàn
— — Nội-Vụ	Nguyễn-hữu-Trí (sau không nhận)
— — Tư-Pháp	Nguyễn-khắc-Vệ

—	Tổng-trưởng Tài-Chánh và	
	Kinh-Tế Q.C. ..	Nguyễn-trung-Vinh
—	—	Công-Tác và Kế-
	Hoạch	Nguyễn-văn-Ty
—	—	Thông-Tin, Báo-
	Chí và Tuyên-	
	Truyền	Phan-huy-Đán
—	—	Canh-Nông
		Trần-thiện-Vùng
—	—	Y-Tế
		B.S. Đặng-hữu-Chí
—	Quốc-vụ-Khanh, từng Bộ Quốc-	
	Phòng	Trần-quang-Vinh
—	Thứ-Trưởng từng Dinh Chủ-Tịch	Đinh-xuân-Quảng
—	Thứ-Trưởng từng Bộ Giáo-Dục.	Hà-xuân-Tế

5-6-1948. — Công bố bản Tuyên-Ngôn Việt/Pháp trên chiến-hạm Duguay-Trouin, thừa-nhận nguyên-tắc độc-lập và thống-nhất :

Pháp long-trọng thừa-nhận V.N. độc-lập và thống-nhất, V.N. sẽ thực hiện lấy sự thống-nhất. V.N. tuyên bố gia nhập Liên-Hiệp-Pháp với tư-cách một Quốc-gia liên-kết. Độc-lập của V.N. không có giới-hạn nào khác là những giới-hạn cần-thiết do sự gia-nhập Liên-Hiệp-Pháp. (La France reconnaît solennellement l'indépendance du V.N., à qui il appartient de réaliser son unité. Le V.N. proclame son adhésion en qualité d'Etat Associé, à l'Union Française. L'indépendance du V.N. n'a d'autres limites que celles imposées par son appartenance à l'Union Française).

Th. T. Nguyễn-văn-Xuân đọc bản Tuyên-ngôn kêu gọi quốc-dân đoàn kết, bày tỏ tình thân với các « quý bạn người Pháp », rồi hô vạn-tuế nước V.N. độc-lập trong Liên-Hiệp-Pháp và hô vạn-tuế nước Pháp.

14-6-1948. — Công-quyển V.N. ở các Phần được tổ chức tạm-thời. Mỗi Phần thuộc một Tổng-Trấn, có cơ-quan hành-chánh, hội-

ngị và ngân-sách riêng. Tổng-Trấn có chân trong Hội-Đồng Chánh-Phủ. (S.L. số 5).

24-6-1948. — Từ hôm nay, Tư-lệnh Nga tại Bá-Linh ra lệnh ngăn chặn các đường giao thông vào vùng Anh-Pháp-Mỹ.

— Trước Viện Lập-Pháp Trung-Hoa, tướng Hà-ứng-Khâm tuyên bố : Cộng-quân đông và mạnh gấp năm lần khi Nhật mới đầu hàng (hiện nay có 1.560.000 quân và 22.800 đại-bác).

25-6-1948. — Một Tối-Cao Tư-Vấn-Viện (Haut-Conseil Privé) được thiết lập cạnh Th. T. Nguyễn-văn-Xuân, gồm một số Tổng-Trưởng, các chủ-tịch các Hội-Nghị, và một số nhân-sĩ (S.L. số 6).

28-6-1948. — Anh, Pháp, Mỹ lập cầu không-vận không-lô đề tiếp tế cho khu-vực Tây Bá-Linh bị Nga phong tỏa (2.500.000 dân). Số lượng hàng-hóa tải hàng ngày trên 5.000 tấn, 339 phi-cơ Anh Mỹ chuyên chở). Đông-Minh cũng ngăn chặn các lối vào khu Đông Bá-Linh.

1-7-1948. — (25 tháng 5 Mậu-Tý)

2-7-1948. — Được thăng Trung-Ủy :

Thiếu-Ủy Nguyễn-Khánh (Vệ-binh Nam-phần)

Thăng Thiếu-Ủy :

Trần-thiện-Khiêm sĩ-quan tập-sự (Vệ-binh Nam-phần).

4-7-1948. — Các phủ Tổng-Trấn được thiết lập tại Hà-nội, Huế, Saigon

16-7-1948. — Các tòa án đệ-nhi-cấp được lập tại Hà-nội, Hải-phòng, Nam-định và Hải-dương.

17-7-1948. — Hiến-Pháp đầu tiên của Nam Cao-Ly được ban hành. Nam-Cao thành một nước Cộng-Hòa độc-lập.

19-7-1948. — Tổng-Trấn Trung-Phần thiết lập trại an-trí những người có hại cho an-ninh. (Nghị-định 45/NĐ).

20-7-1948. — Lý-thừa-Văng được Quốc-Hội Nam-Cao bầu làm Tổng-Thống.

— Đại-Ủy Lê-văn-Tỵ được bổ « Chánh đãn phòng võ-bị » của Thủ-Tướng, Trung-Ủy Trần-tử-Oai : « Phó đãn phòng » ; Trung-Ủy Trần-văn-Đôn : « Thủ-hộ phòng, Aide de Camp ».

27-7-1948. — Các sĩ-quan V.N. được Cao-Ủy Pháp thuận-đề tiếp tục học tập tại Pháp và « tu bổ sự hiểu biết của mình » (Văn-thư số 1996-EMP).

1-8-1948. — (26 tháng 6 Mậu-Tý).

2-8-1948. — Tổ chức các cơ-quan thuộc Thứ-Trưởng Nội-Vụ trong đó có một « Ty Giám-Đốc Cảnh-Sát và Mật-thám quốc-gia ». (SL. 48/SG).

4-8-1948. — Xe đạp ở Bắc-phần từ nay phải đeo thẻ ở vành ; bán xe, nhượng xe cũng phải trình báo (Nghị-định Tổng-Trấn 160/TTP/NĐ).

11-8-1948. — Cai-trị-viên Pháp André Bauvais được bổ Đồng-lý Văn-phòng Th.T. Nguyễn-văn-Xuân. Đồng-lý thứ hai là Đốc-phủ Thái-lập-Thành.

12-8-1948. — Hoa-Kỳ thừa nhận Cộng-Hòa Nam Cao-Ly.

15-8-1948. — Hội-đồng Nam-kỳ yêu cầu Quốc-Hội Pháp chuẩn y thỏa-hiệp Vịnh Hạ-Long. Nhưng các đảng-phái Pháp còn chia rẽ nhiều, đối với giải-pháp Bảo-Đại/Nguyễn-văn-Xuân.

— Tổng-tư-Lệnh Hoa-Kỳ tại Nam Cao-Ly chuyển giao chủ-quyền nội-trị về Chánh-phủ Nam-Cao.

19-8-1948. — Quốc-Hội Pháp thảo luận về Thỏa-hiệp Vịnh Hạ-Long. Nhiều quan-điểm khác nhau. Vài đảng không chấp thuận.

23-8-1948. — Lãnh-tụ Bình-Xuyên, Lê-văn-Viễn, được bổ Đại-Tá tạm-thời kể từ 1-8-1948, và đặt thuộc quyền Phó Thủ-Tướng Tổng-Trần Nam-phấn Trần-văn-Hữu (Chỉ-dụ 63-SG).

1-9-1948. — (28 tháng 7 Mậu-Tý).

10-9-1948. — Ai bắt được tù khố-sai vượt ngục Côn-Luân, sẽ được thưởng 200 \$ (nghị-định Tổng-Trần Nam-phấn).

28-9-1948. — Một trận bão lớn tàn phá Bắc-phần, nhiều tỉnh bị thiệt hại, hàng vạn nhà lá bị đổ hoặc tốc mái ; riêng ở Hà-nội, hơn 800 cây lớn gãy đổ, nhiều cột đèn sắt cũng bị gió bẻ quẹo.

1-10-1948. — (29 tháng 8 Mậu-Tý).

7-10-1948. — Quân Cộng-Sản của Mao-trạch-Đông chiếm đóng Trường-Xuân ở Hoa-Bắc, sau nhiều trận kịch-liệt với Quốc-quân Trung-Hoa.

8-10-1948. — Một kỳ thi Trung-học đệ-nhất-cấp được mở tại Hà-nội ngày 28-10-1948.

13-10-1948. — Một Ủy-Ban Viện-trợ Nông-nghiệp được thiết lập cho Bắc-phần, để giúp cả tiểu-công-nghệ (S.L. 93/SG).

17-10-1948. — Tướng Trung-Cộng Lâm-Bưu tấn công Quốc-quân Trung-Hoa với 179.000 Cộng-quân và chiếm đóng Trịnh-Châu, bắt 100.000 tù-binh.

20-10-1948. — Léon Pignon được cử sang làm Cao-Ủy Pháp tại Đông-Dương.

22-10-1948. — Th. T. Nguyễn-văn-Xuân trợ cấp 100.000 \$ cho nạn-nhân trận bão ở Bắc-phần.

1-11-1948. — (1 tháng 10 Mậu-Tý).

— Quân Cộng-Sản của Mao-trạch-Đông chiếm đóng Phụng-Thiên, và kiểm soát toàn-thể Mãn-Châu. Tới nay Quốc-quân đã thua nhiều trận lớn.

11-11-1948. — Được cử vào Tối-Cao Tư-Vấn-Viện : Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tắc ; giáo-sư Trương-vĩnh-Tổng ; nguyên Chủ-tịch Ủy-Ban Hành-Chánh Trung-phần, Hà-xuân-Hải ; cựu Tổng-đốc Vũ-ngọc-Hoánh.

29-11-1948. — Một kỳ thi Tú-tài Việt-Nam được mở ngày 20-12-1948 tại Hà-Nội và Saigon.

1-12-1948. — (1 tháng 11 Mậu-Tý).

— Vùng do Quân-đội Pháp kiểm soát ở Bắc-phần tới nay gồm có : các thành-phố Hà-Nội, Hải-Phòng, các tỉnh-lỵ Hà-Đông, Sơn-Tây, Nam-Định, Cao-Bằng, Lạng-Sơn và các vùng phụ-cận.

— Một trường Võ-bị được thiết lập tại Huế để huấn luyện Sĩ-quan V.N.

7-12-1948. — Thiết lập trường Quốc-Gia Thanh-Niên Thề-Thao thuộc Thứ-trưởng Thanh-Niên Thề-Thao, và một Hội-Đồng Tư-Vấn Thề-Thao.

9-12-1948. — Thuế thổ-trạch cũ do Pháp thiết lập, chế-độ 1941, lại áp dụng tại các thành-phố Bắc-phần kể từ 1-1-1949.

10-12-1948. — Bà Tưởng-giới-Thạch sang Mỹ, yết kiến Tổng-Thống Truman đề cầu viện, vì tình-hình Quốc-quân rất nguy khốn.

16-12-1948. — Pháp thừa nhận Cao-Mên độc-lập trong Liên-Hiệp-Pháp.

17-12-1948. — T. Tr. Thông-Tin Phan-huy-Đán được rút khỏi Chánh-Phủ (S.L. 146/SG).

18-12-1948. — Một trường dạy nghề cho người mù được lập tại Hà-Nội, theo đề-nghị của Bộ Giáo-Dục.

21-12-1948. — Tổng-Thống Truman, sau khi nghe đặc-phái-viên Hoffmann phúc trình về tình-hình Trung-Hoa, quyết định đình chỉ « viện-trợ kiến-thiết » cho Chính-phủ Tưởng-giới-Thạch.

30-12-1948. — Quân Cộng-sản Tàu đã thắng ở khắp Hoa-Bắc và tràn xuống sát Sông Dương-Tử.

1949

1-1-1949. — (3 tháng 12 Mậu-Tý).

4-1-1949. — Thứ-Trưởng Đinh-xuân-Quảng tại phủ Thủ-Tướng đệ đơn từ chức.

18-1-1949. — Trung-Cộng thừa nhận Hồ-chí-Minh.

21-1-1949. — Tưởng-giới-Thạch từ chức Tổng-Thống và lui về Lư-Sơn.

22-1-1949. — Mao-trạch-Đông chiếm đóng Bắc-Kinh. Tổng-mỹ-Linh, tức Bà Tưởng-giới-Thạch, lại sang cầu viện Hoa-Kỳ.

31-1-1949. — Hồ-chí-Minh thừa nhận Trung-Cộng.

1-2-1949. — (4 tháng Giêng Kỷ-Sửu).

— Theo Bộ Quốc-Phòng Hoa-Kỳ, từ một năm nay, Quốc-quân Trung-Hoa, sau nhiều trận đại-bại, đã bị thiệt hại 1.223.000 người, mất 400.000 súng, trong đó có 140.000 súng Mỹ, với 20 công-binh-xưởng lớn.

12-2-1949. — Một Ủy-Ban được thiết lập để sửa soạn « việc hồi-loan của Hoàng-Đế Bảo-Đại ». Chủ-tịch là Th. T. Nguyễn-văn-Xuân.

13-2-1949. — C.H. Bảo-Đại, Trần-văn-Hữu, Pignon và Coste Floret hội đàm về văn-đề Thỏa-ước Việt/Pháp.

14-2-1949. — Không tờ nhật-báo V.N. nào được xuất bản quá 4 trang tại Nam-phần (N.Đ. 166/Cab/MI Bộ Thông-Tin).

— Các Bệnh-viện Hà-nội và Nha Bào-Chế Trung-ương được trả cho Bộ Y-Tế V.N.

21-2-1949. — Hội-Đồng Chánh-phủ Pháp soát lại đề hoàn bị dự thảo Thỏa-ước Việt-Pháp.

26-2-1949. — Lính-tụ khuynh-tả Pridi lại mưu đảo chính ở Thái-Lan, nhưng thất bại, phải bỏ trốn. Thủ-Tướng Phibul Songgram được dịp loại thêm một số chính-khách đối-lập.

1-3-1949. — (2 tháng 2 Kỳ-Sửu).

2-3-1949. — Còn một vấn-đề khó giải-quyết trong cuộc đàm-phán Việt-Pháp : quy-chế Nam-Kỳ. Chánh-phủ Pháp hứa sẽ đưa ra Quốc-Hội xét dự-án thiết lập một Hội-nghị địa-phương Nam-Kỳ. (Assemblée territoriale de Cochinchine).

7-3-1949. — Hai đồn Pháp ở Lạng-Sơn bị bao vây, do 2.500 Trung-Cộng và 1.500 V.M. Nhưng Pháp giải vây được ngay.

8-3-1949. — Một Ủy-Ban được thiết lập để nghiên cứu vấn-đề công-chức V.N. nhưng phải trù liệu cho phù-hợp với những điều-khoản sắp ký kết với Pháp (Chỉ-thị Thủ-Tướng 97/SG).

— Công bố tại điện Elysée, Thỏa-ước Việt-Pháp. Phía V.N., có C.H. Bảo-Đại, Trần-văn-Hữu, Bửu-Lộc, Vĩnh-Cần.

Đại-cương Thỏa-ước 8-3-1949 :

Pháp thừa nhận V.N. có Tổ-chức hành-chánh riêng, Tư-Pháp riêng, Tài-Chánh riêng, Quân-đội riêng, và có quyền liên lạc ngoại-giao với các nước Đông-Nam-Á. Pháp sẽ ủng-hộ V.N. vào Liên-Hiệp-Quốc.

V.N. hứa sẽ tôn trọng quyền-lợi kinh-tế và văn-hóa của Pháp ; cho Pháp xử dụng các căn-cứ quân-sự ; V.N. thuận tổ chức những cơ-quan chung với các Quốc-gia Liên-kết Mên, Lào ; cử đại-diện vào Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp và Thượng-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp.

Cao-Ủy Pháp tại Đông-Dương sẽ đóng vai trọng-tài giữa các Quốc-gia Liên-kết (Etats Associés).

Nam-Kỳ sẽ tùy ý định đoạt số-phận, nếu muốn tái nhập V.N.

9-3-1949. — Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp (Assemblée de l'Union Française) chấp thuận dự-án thiết lập Hội-Nghị Nam-Kỳ, sau một ngày bàn cãi.

10-3-1949. — Hội-Đồng Cộng-Hòa Pháp (Conseil de la République) đòi thay đổi một số điều-khoản.

Nhưng Hạ-Nghị-Viện cứ chấp thuận dự-án đã xét (348 phiếu thuận, 202 neghịch).

Hội-Nghị Nam-Kỳ gồm 16 Hội-viên Pháp, 43 Hội-viên V.N., và chỉ có nhiệm-vụ giải quyết vấn-đề Nam-Kỳ tự-trị hay sáp-nhập Quốc-gia V.N.

18-3-1949. — Sau một năm thảo-luận, các nước Tây-Âu và Hoa-Kỳ thỏa hiệp ký kết một Minh-ước Đại-Tây-Dương để phòng thủ chung, chống Cộng-Sản Nga-Sô. (Pacte Atlantique). Bản văn Minh-ước được công bố hôm nay, mặc dầu chưa chính-thức ký kết.

27-3-1949. — Nhiều thổ-phỉ Tàu tràn vào cướp phá ở Moncay, và bị Pháp đánh lui.

1-4-1949. — (4 tháng 3 Kỷ-Sửu).

4-4-1949. — 12 nước Tây-Âu ký kết tại Hoa-thịnh-Đốn Minh-ước Đại-Tây-Dương (Pacte Atlantique) mặc dầu có sự phản-kháng của Nga-Sô.

10-4-1949. — Bầu cử Hội-Nghị Nam-Kỳ : 64 Hội-Viên, do 2 cử-tri-đoàn riêng : Pháp và Việt. Cử-tri VN bầu theo 2 cấp ; chỉ có 598 người bỏ phiếu trong 4.800 cử-tri, ở Saigon-Chợ lớn. Ở các tỉnh, nghe nói 80 % đi bầu.

13-4-1949. — Nghĩa-dũng-binh Bắc-phần, Vệ-Binh Nam-phần, Việt-Binh Trung-phần, kể từ 1-5-1949, sẽ mang tên là Vệ-Binh V.N. « kèm theo các tiếng Bắc, Trung, Nam ». (SL. 66/SG).

19-4-1949. — Khai-mạc Hội-nghị Nam-Kỳ.

20-4-1949. — Cộng-quân Tàu tiến mạnh và vượt qua sông Dương-Tử, tràn xuống Hoa-Nam.

21-4-1949. — Bệnh-viện Bạch-Mai (Hà-nội) được giao về Chánh-phủ V.N.

23-4-1949. — Hội-nghị Nam-Kỳ đã tranh luận gay go mà chưa biểu quyết được quy-chế Nam-Kỳ.

C.H Bảo-Đại cho biết chỉ chịu về nước, nếu Hội-Nghị chấp thuận với đa-số phiếu sự tái-nhập Nam-Kỳ vào V.N.

— Các phe đối-lập chưa thỏa-hiệp được. Hoàng-thân Bửu-Lộc can thiệp, và nhân danh Cựu-hoàng, không phản đối một đề-nghị đã khiến Hội-Nghị phân vân : là Nam-Kỳ sẽ lại được tùy ý tự quyết, nếu một ngày kia V.N. thay đổi mối liên lạc với Liên-Hiệp-Pháp (*Année politique* 1949, trang 63).

— Hội-nghị biểu quyết với đa-số, sự tái nhập của Nam-Kỳ vào Quốc-Gia V.N.

— Cộng-quân Tàu chiếm đóng Nam-Kinh.

24-4-1949. — C.H. Bảo-Đại lên đường về nước. Th. T. Nguyễn-văn-Xuân và một số nhân-vật đi đón ở Singapur.

28-4-1949. — C.H. Bảo-Đại về tới Dalat.

1-5-1949. — (4 tháng 4 Kỷ-Sửu).

4-5-1949. — Một trường Công-nghệ cao-cấp được lập tại Hà-nội (nhưng chỉ dạy Tiều-công-nghệ).

— Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Xuân được Pháp thăng Trung-Tướng vì đã có « công-trạng đặc-biệt với Pháp và Việt-Nam ».

5-5-1949. — Nga, Mỹ, Anh, Pháp, sau một năm xung đột, nay mới thỏa thuận chấm dứt cuộc phong-tỏa Bá-Linh, kể từ ngày 12-5-1949.

25-5-1949. — Quân Công-Sản của Mao-trạch-Đông chiếm đóng Thượng-Hải.

30-5-1949. — Nhiều đại-diện sắc dân sơn-cước làm lễ tuyên thệ trung-thành với C.H. Bảo-Đại tại Ban-Mê-Thuật.

1-6-1949. — (5 tháng 5 Kỷ-Sửu).

2-6-1949. — Tướng Diêm-tích-Son lập Chánh-phủ Trung-Hoa Dân-Quốc, lên thay tướng Hà-ứng-Khâm. Quân Mao-trạch-Đông đã tràn xuống Hoa-Nam.

3-6-1949. — Quốc-Hội Pháp chuẩn y sự sáp-nhập Nam-Kỳ vào V.N.

10-6-1949. — Các Bệnh-viện Phủ Doãn (Yersin) Bạch-Mai, Nhà thương chữa mắt Hà-nội, được tổ-chức thành một Liên-Đoàn Bệnh-Viện thuộc Bộ Y-Tế.

13-6-1949. — C.H. Bảo-Đại tới Saigon.

14-6-1949. — Tại Tòa Đô-Sánh, Cao-Ủy Pignon và C.H. Bảo-Đại trao đổi các văn-kiện về Thỏa-ước Elysée. Sau đó C.H. hiệu triệu quốc-dân. tuyên bố tạm cầm quyền cho đến khi tổ chức được tổng-tuyên-cử, và tạm giữ danh-hiệu Hoàng-Đế, để có một địa-vị quốc-tế hợp-pháp, nhưng rồi ra quốc-dân sẽ định liệu về Hiến-Pháp. (... Je garde provisoirement le titre d'Empereur afin d'avoir une position internationale légale, mais le peuple décidera de sa Constitution).

16-6-1949. — Phủ Toàn-quyền cũ ở Hà-nội được trả về Chánh-phủ V.N., thành « Biệt-điện Quốc-Trưởng ».

20-6-1949. — Th. T. Nguyễn-văn-Xuân đệ đơn từ chức lên C.H. Bảo-Đại. Chánh-phủ lâm-thời Nam-phần tuyên bố giải tán.

21-6-1949. — Hôm nay, thỏa-ước Elysée 8-3-1949 mới được công bố.

1-7-1949. — (6 tháng 6 Kỷ-Sửu).

Chánh-phủ mới đã thành lập, theo Sắc-lệnh số 1-CP :

Thủ-Tướng	Đức Bảo-Đại, Quốc-Trưởng
Phó Thủ-Tướng, Tổng-Trưởng Quốc-Phòng	Trung-Tướng Nguyễn-văn-Xuân
Tổng-Trưởng Ngoại-Giao	Nguyễn-phân-Long
— Tư-Pháp	Nguyễn-khắc-Vệ
— Quốc-Gia Kinh-Tế và Kẽ-Hoạch	Trần-văn-Văn
Bộ-Trưởng tại Phủ Th. T. kiêm Nội-Vụ	Vũ-ngọc-Trần
— Tài-Chánh	Dương-tấn-Tài
— Ngoại-Giao	Lê-Thăng
— Quốc-Phòng	Trần-quang-Vinh
— Thương-Mại và Kỹ-Nghệ	Hoàng-Cung
— Canh-Nông, Xã-Hội, Lao-Động	Phan-khắc-Sứ
— Công-Tác, Giao-Thông, Kiến-Thiết	Trần-văn-Của
— Quốc-Gia Giáo-Dục	Phan-huy-Quát
— Thanh-Niên	Nguyễn-tôn-Hoàn
— Y-Tế	Nguyễn-hữu-Phiếm
— Thông-Tin	Trần-văn-Tuyên
Tổng-Thư-Ký Chánh-phủ	Đặng-trình-Kỳ
— Hai đạo Dụ căn-bản được ban bố :	
Dụ số 1 — tổ-chức và điều hành các cơ-quan công-quyền V.N., khi chưa có Hiến-pháp.	

Dụ số 2 — ấn-định quy-chế công-sở (chính-quyền địa-phương).
Sẽ triệu tập Quốc-Hội Lập-Hiến Tam-thời.

Quốc-Trưởng giữ quyền lập-pháp, ban bố các đạo Dụ, và giữ quyền hành-pháp của một quốc-trưởng.

Chánh-phủ do Quốc-Trưởng bổ nhiệm và chịu trách-nhiệm trước Quốc-Trưởng.

Một Hội-Đồng Quốc-Gia Tư-Vấn sẽ được thiết lập, gồm 45 nhân-vật do Quốc-Trưởng bổ nhiệm.

V.N. gồm có 3 phần : Bắc-Việt, Trung-Việt và Nam-Việt. Mỗi Phần có ngân-sách riêng, có tư-cách pháp-nhân, do một Thủ-Hiến cai trị ; Thủ-Hiến do Quốc-Trưởng bổ nhiệm.

Sẽ lập một Viện Giám-sát để kiểm-soát hành-chánh. Trụ-sở chánh-thức của Phủ Quốc-Trưởng là Saigon.

— Theo một chỉ-thị của văn-phòng, thì phải gọi Quốc-Trưởng là Đức Quốc-Trưởng.

3-7-1949. — Được bổ Thủ-Hiến Bắc-Việt : Nguyễn-hữu-Trí
Trung-Việt : Phan-văn-Giáo
Nam-Việt : Trần-văn-Hữu

12-7-1949. — Q.T. Bảo-Đại về Huế.

14-7-1949. — Q.T. Bảo-Đại hiện triệu quốc-dân.

— Súng cối từ đâu bắn nhiều phát vào thành-phố Huế.

— Quân Pháp chiếm đóng Đáp-Cầu và Phủ-Lạng-Thượng.

16-7-1949. — Q.T. Bảo-Đại tới Hà-Nội, tuyên bố chánh-sách của Chánh-phủ.

17-7-1949. — Đại-diện các sắc-dân sơn-cước miền Bắc làm lễ tuyên-thệ trung-thành với Q.T. Bảo-Đại.

18-7-1949. — Một Viện Giám-Sát được tổ-chức (S.L. 52/Q.T.).

19-7-1949. — Hội-Đồng Nội-Các họp phiên đầu tại Hà-Nội.

20-7-1949. — Lễ tựu chức của Thủ-Hiến Bắc-Việt, do Q.T. Bảo-Đại chủ tọa, tại Biệt-điện (dinh Toàn-Quyền cũ)

— Lào ký với Pháp một Thỏa-ước tương-trợ như Thỏa-ước Việt-Pháp 8-3-1949, và cũng thành một Quốc-gia Liên-Kết.

28-7-1949. — Tướng Carpentier được cử làm Tổng-Tur-Lệnh Quân-đội Liên-Hiệp-Pháp tại Đông-Dương, thay tướng Blaizot.

1-8-1949. — (7 tháng 7 Kỷ-Sửu).

Trần-ngọc-Danh, Trưởng phái-đoàn V.M. tại Ba-Lê, tuyên bố đình chỉ mọi hoạt-động, theo lệnh của Hồ-chí-Minh.

4-8-1949. — Lễ tự chức của Thủ-Hiến Nam-Việt, do Q.T. Bảo-Đại chủ tọa.

7-8-1949. — Coste-Floret, Bộ-Trưởng Pháp-quốc Hải-Ngoại sang xem xét tình-hình V.N., và đi thăm cả nhiều tỉnh ở ba Phần.

17-8-1949. — Gạo đất và khan. Phủ Thủ-Hiến phải cấm mang ra khỏi Hà-Nội quá 10 cân gạo hay thóc.

19-8-1949. — 5.768 tấn gạo, 1.250 tấn thóc và 345 tấn tấm được gửi gắp từ Saigon ra Bắc.

23-8-1949. — B.T. Coste-Floret trình cho Chánh-phủ Pháp và Quốc-Hội Pháp về tình-hình Đông-Dương : chưa khả-quan tại V.N., sau khi ký kết Thỏa-ước Elysée ; các phần-tử quốc-gia kháng-chiến chưa chịu về quy thuận ; Q.T. Bảo-Đại lại muốn đòi hỏi nhiều quyền-hành hơn để được lòng dân, không chịu đứng trong khuôn khổ Thỏa-ước 8-3-1949. (Année politique 1949).

27-8-1949. — Chương-trình Tiểu-học được ấn-định (N.Đ. 4/NĐ/GD).

28-8-1949. — Chánh-phủ V.N. ra thông-cáo : V.N. sẽ chống Cộng mạnh-mẽ, với sự giúp đỡ của Pháp ; sẽ gửi đại-diện sang Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp.

1-9-1949. — (9 tháng 7 Kỷ-Sửu).

5-9-1949. — Chương-trình Trung-học được ấn-định (N.Đ. 9/NĐ GD).

9-9-1949. — Một hội giúp đỡ đồng-bào hồi-cư được thành-lập : hội Cúp-Tể nạn-nhân chiến-tranh (Bắc-Việt).

12-9-1949. — Chương-trình tráng-niên giáo-dục (18 tuổi trở lên) được ấn-định (N.Đ. 14/NĐ/GD).

13-9-1949. — Thiết-lập ngành sơ-học cấp-tốc và tráng-niên giáo-dục để tiến tới giáo-dục cưỡng-bách (N.Đ. 18/NĐ/GĐ).

18-9-1949. — Trong một cuộc xô-xát ẩu-đả giữa một Việt-kiều và một số lính Pháp ở Đông-Dương vừa hồi-hương, Cảnh-sát Pháp bắt được một bản phúc trình của Đại-Tướng Revers về tình-hình quân-sự Đông-Dương. Vụ này được báo-chí Pháp kêu là « affaires des fuites ».

Nguyên là Tướng Revers, Tổng-Tham-Mưu-Trưởng Quân-đội Pháp được phái sang Đông-Dương quan-sát, hồi tháng 5-1949. Rồi sau cuộc xô xát kể trên, một nhân-vật khá lạ-mặt là Roger Peyré bị bắt, và khai rằng chính Hoàng-văn-Cơ đã mua chuộc các tướng Mast và Revers để lấy một bản phúc trình quân-sự. Có nhiều thư từ chứng tỏ Peyré đi lại thân mật với hai tướng. Tướng Mast thì đương vận động ráo-riết để được cử làm Tổng-Tư-Lệnh tại Đông-Dương (Année politique).

Việc này khiến báo-chí và Quốc-hội Pháp sôi nổi.

19-9-1949. — Chức-chương của các Tổng và Bộ-Trưởng được ấn định trong một số sắc-lệnh ký ngày hôm nay.

22-9-1949. — Chánh-phủ Pháp nhóm họp để xét vụ tiết-lộ phúc-trình Revers.

23-9-1949. — Hoa-Kỳ công nhận rằng Nga-Sô đã có bom nguyên-tử.

25-9-1949. — Đạo này, Radio-Saigon (thuộc Cao-Ủy Pháp) bình luận về thời-cuộc, hay có giọng cảnh cáo : V.N. đừng có đòi hỏi độc-lập tuyệt-đối.

— **Cộng-quân Tàu thắng ở Ninh-Hạ ; sáu quân-đoàn Quốc-quân qui hàng.**

26-9-1949. — **Bảo-Chính-đoàn được thành lập tại Bắc-Việt để thay thế Nghĩa-Dũng-Binh của Phủ Tổng-Trấn cũ. Đoàn này có những ngạch binh và hạ-sỹ-quan tương-đương như của Quân-đội. Song sĩ-quan thì gọi là Phó Đốc-quân, Đốc-quân và Chánh Đốc-quân. (N.Đ. 2265-THP).**

28-9-1949. — **Q.T. Bảo-Đại ra Bắc 10 ngày và đi thăm nhiều tỉnh.**

1-10-1949. — **(10 tháng 8 Kỷ-Sửu).**

— **Mao-trạch-Đông tuyên bố thành lập Cộng-Hòa Nhân-Dân Trung-Quốc.**

2-10-1949. — **Nga-Sô thừa nhận Trung-Cộng.**

14-10-1949. — **Một Ủy-Ban điều-tra được thiết lập tại Bộ Nội-Vu để xét lại hồ-sơ của những công-chức bị thải-hồi sau ngày Nhật đảo-chính 9-3-1945. (S.L. 47/NV).**

— **Cộng-quân Tàu chiếm đóng Quảng-Châu.**

— **Quốc-Hội Hoa-Kỳ chấp thuận viện-trợ quân-sự cho các nước Tây-Âu và Hy-Lạp, Thổ-Nhĩ-Kỳ : 1.314.010.000 Mỹ-kim.**

16-10-1949. — **Quân Pháp tiến về Phát-Diem và Bùi-Chu.**

18-10-1949. — **Tổ chức Tư-Pháp và các tòa-án V.N. (Dự số 4).**

— **Thiết lập Tối-cao Pháp-Viện (Dự số 5).**

21-10-1949. — **V.N. được gia-nhập Ủy-Hội Kinh-Tế Á-Châu và Viễn-Đông, Commission Economique pour l'Asie et l'Extrême-Orient, (ECAFE).**

1-11-1949. — **(11 tháng 9 Kỷ-Sửu).**

8-11-1949. — Ký kết Thỏa-ước Mên/Pháp, tương-tự như Thỏa-ước Việt-Pháp 8-3-1949, Mên cũng thành một Quốc-gia Liên-kết.

16-11-1949. — Công-chức không được phép tuyên bố về chính-trị, theo chỉ-thị Quốc-Trưởng 331/QT.

26-11-1949. — Hiến-Pháp đầu tiên của Ấn-Độ được ban hành, sau 3 năm nghiên-cứu và thảo-luận.

29-11-1949. — Mao-trạch-Đông và Hồ-chí-Minh gửi điện-văn chúc mừng lẫn nhau.

30-11-1949. — Cộng-quân Tàu chiếm Trùng-Khánh.

1-12-1949. — (12 tháng 10 Kỳ-Sửu).

— Từ ba tháng nay, giá gạo tăng vọt tới 600 \$ mỗi tạ. Phủ Thủ-Hiến Bắc-Việt đã can thiệp với Chánh-phủ và yêu cầu cho chở gạo Nam-phần ra bán cho dân-chúng.

3-12-1949. — Nhiều đoàn quân của Tưởng-giới-Thạch, bị quân Trung-Cộng đánh thua, chạy tràn qua V.N.

— Nhiều trường học ở Hà-Nội, theo các trường Saigon, bãi khóa và bị đóng cửa. Học-sinh Saigon đòi thả một số đã bị bắt vì lý-do tuyên-truyền cho Cộng-Sản.

7-12-1949. — Đại-Tướng Revers bị cắt chức Tổng-Tham-Mưu-Trưởng Quân-đội Pháp.

— Học-sinh các trường đã chịu tự học.

9-12-1949. — Du-thuyền Hương-Giang của Q.T. Bảo-Đại, chở ra Bắc 300 tạ gạo Nam-Việt. Giá gạo từ 600 \$ xuống 400 \$ một tạ.

— Chánh-phủ Trung-Hoa Dân-Quốc chánh-thức đặt Thủ-đô tạm-thời tại Đài-Bắc (Đài-Loan).

— Miền-Điện thừa nhận Trung-Cộng.

10-12-1949. — Cầu Đông-Hưng ở Moncay phải đóng, đề ngăn không cho tàn-quân Trung-Hoa Dân-Quốc tràn sang.

— Một Viện Thống-Kê và Khảo-Cứu Kinh-Tế V.N. được thiết lập (N.Đ. 12/MEN).

11-12-1949. — Cao-Ủy Pignon tuyên bố : nếu quân Tàu tràn vào Bắc-Việt, thì sẽ theo luật quốc-tế mà tước khí-giói, đuổi ra, hoặc giam lại.

— Tướng Lư-Hán, Tỉnh-Trưởng Văn-Nam, qui hàng Cộng-quân Tàu.

12-12-1949. — Một Ủy-Ban được thiết lập để nghiên cứu các vấn đề tổ-chức hành-chánh và địa-phương phân-quyền (S.L. 90/NV).

14-12-1949. — Quốc-quân Trung-Hoa tràn sang Lạng-Sơn, chừng 20.000, với hơn 10.000 dân tị-nạn Cộng-Sản. Quân-đội Pháp tước khí-giói, và đưa về tập trung tại vùng mỏ than Đông-Triều, Hongay.

— Ký kết hiệp-ước La Haye giữa Hòa-Lan và Nam-Dương : Hòa-Lan thừa nhận Nam-Dương độc-lập, và sẽ chuyển giao chủ-quyền vào ngày 27 tháng này.

15-12-1949. — Tướng Alexandri Tư-Lệnh Pháp tại Bắc-Việt cho biết : quân Trung-Cộng đại thắng ở Trung-Hoa, đã tiến tới gần biên-giói Hoa-Việt.

22-12-1949. — Lại có hơn 8.000 Quốc-quân chạy sang vùng Thất-Khê, Cao-Bằng, và cũng bị tước khí-giói. Báo-chí lo ngại : có thể Trung-Cộng viện cớ đuổi đánh Quốc-quân, mà xâm lăng V.N.

24-12-1949. — Một quỹ danh-dự được thiết lập tại Bắc-Việt để cho vay và khuyến khích tái lập công-nghệ và khuếch-trương canh-nông (N.Đ. 3612-THP).

25-12-1949. — Thuế lợi-tức của Đông-Dương cũ được thu tại Bắc và Trung-Việt (Dụ số 7 và số 8).

27-12-1949. — Nam-Dương tuyên-bố Độc-lập, sau khi ký kết Hiệp-ước thu hồi chủ-quyền.

29-12-1949. — Học-Chính V.N. được cải-tổ. Bãi bỏ bậc Cao-Đẳng Tiểu-Học (Enseignement Primaire-Supérieur). Chỉ đề 3 bậc Tiểu, Trung và Đại-Học. Mỗi bậc đều có ban Phổ-thông và ban Chuyên-nghiep. Trung-học và Đại-học thuộc Bộ Giáo-Dục ; Tiểu-học thuộc các phủ Thủ-Hiến về phương-diện hành-chánh, thuộc Bộ về phương-diện chuyên-môn (S.L. 96/GD).

30-12-1949. — Q.T. Bảo-Đại và Cao-Ủy Pignon ký các hiệp-định thi-hành Thỏa-ước 8-3-1949, tại tòa Đô-Sảnh Saigon. Dân-chúng được tập hợp đông đảo để tham dự lễ này. Cờ V.N. được kéo lên trước tòa Đô-Sảnh.

Theo các hiệp-định này, các công-sở như Tư-Pháp, Cảnh-Sát, Học-Chính, được chuyển giao về Chánh-phủ V.N. Việt, Mên, Lào sẽ thỏa hiệp để tổ chức những cơ-quan liên-quốc.

— Có tin quân-đội V.M. đánh đuổi các đoàn Quốc-Quân Trung-Hoa tràn qua biên-giới, cách Lạng-Sơn 50 cây sô.

— Ấn-Độ thừa nhận Trung-Cộng.

1950

1-1-1950. — (13 tháng 11 Kỷ-Sử).

2-1-1950. — Chùng 200 Việt-kiểu ở Quảng-Tây, thuộc Phục-Quốc-Hội, do ông Hoàng-nam-Hùng dẫn về Hà-nội.

4-1-1950. — Một trường Đại-học Văn-khoa được thiết lập tại Hà-nội (NĐ. 1/NĐ/GD).

— Một Sở Bảo-Tồn Cổ-Tích V.N. được thiết lập (NĐ.2/NQ/GD).

— Hội-Quốc thừa nhận Trung-Cộng.

5-1-1950. — Một phái-đoàn Nghị-Sĩ V.N. tại Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp, được cử nhiệm do sắc-lệnh Quốc-Trưởng; lớp đầu có 12 vị, lãnh cả phụ-cấp của V.N. lẫn lương-bổng do Pháp trả: Phạm-văn-Bình, Bùi-thê-Phúc, Trần-văn-Khá, Đỗ-hữu-Tĩnh, Bửu-Kính, Nguyễn-hữu-Tuân, Nguyễn-huy-Lai, Trần-văn-Tuyên, Hà-văn-Lan, Nguyễn-văn-Ty, Tôn-thất-Can, Trần-thiện-Vàng.

— Một Tòa-án Hành-Chính chung cho toàn-quốc, được thiết lập tại Saigon (Dự số 2).

— Bãi bỏ « Tòa Đại-Diện Chánh-Phủ V.N. tại Ba-Lê ».

6-1-1950. — Phó Th. T. Nguyễn-văn-Xuân xin rút lui. T. Tr. Ngoại-Giao Nguyễn-phan-Long được ủy lập Chánh-phủ.

— Anh, Na-Uy, Tích-Lan thừa nhận Trung-Cộng.

9-1-1950. — Học-sinh vẫn biểu tình ở Saigon. Cảnh-binh bắn chết trò Ôn. Có 50 người bị thương trong các vụ xô xát.

— Đan-Mạch, Do-Thái thừa nhận Trung-Cộng.

13-1-1950. — Báo Le Monde kể chi-tiết về vụ tiết-lộ phúc-trình quân-sự Revers.

14-1-1950. — Cát đám trò Ôn tại Saigon. Hàng ngàn người tham dự. Nhiều trường học ở Hà-nội cũng nghỉ để chia buồn.
— Thụy-Điển thừa nhận Trung-Cộng.

16-1-1950. — Hồ-chí-Minh chúc mừng Chánh-phủ Trung-Cộng mới thành lập ở Bắc-Kinh.
— Hội Khai-Trí Tiên-Đức, và hội Văn-Miêu Văn-học hợp lại thành Việt-Nam Văn-Hóa Hiệp-Hội (NĐ.102/TTP).

17-1-1950. — Th. T. Nguyễn-phan-Long lập xong Chánh-Phủ.

19-1-1950. — Trường bay Bạch-Mai bị đột-kích ban đêm. Một số phi-cơ bị phá hủy.

21-1-1950. — Ở Saigon, dân-chúng làm lễ cầu siêu cho trò Ôn. Học-sinh Hà-nội cũng hưởng ứng, nhiều nữ-sinh bận khăn trắng để tang.

— Hội-nghị Liên-Hiệp-Pháp chấp thuận Thỏa-ước Elysée với 106 phiếu thuận, 38 phiếu nghịch (Cộng-Sân).

22-1-1950. — Hôm nay, Chánh-phủ Nguyễn-phan-Long mới trình diện Quốc-Trưởng tại Đalat.

Thành-phần Chánh-phủ (SL.6/QT ngày 21-1-1950).

Thủ-Tướng kiêm Tổng-trưởng

Ngoại-giao và Nội-Vụ Nguyễn-phan-Long

Tổng-trưởng Tư-Pháp Nguyễn-khắc-Vệ

— Quốc-Phòng Phan-huy-Quát

— Tài-Chánh Dương-tân-Tài

— Quốc-Gia Giáo-Dục ... Vương-quang-Nhường

— Công-tác, Giao-thông và

Kiến-thiết Lê-quang-Huy

Bộ-trưởng, tại phủ Thủ-Tướng ... Đinh-xuân-Quảng

— Ngoại-Giao Lê-Thăng

— Canh-Nông Trần-văn-Chí

— Y-Tế Võ-duy-Thường

— Thương-Mại và Kỹ-

Nghệ Hoàng-Cung

- Bộ-trưởng Xã-Hội và Lao-Động. Lê-văn-Ngọ
- — Thanh-Niên và Thề-Thao Nguyễn-tôn-Hoàn
- Tổng Thơ-Ký Chánh-phủ Huỳnh-văn-Trọng
- Bộ Thông-Tin thành Nha Thông-Tin thuộc Phủ Thủ-Tướng.

24-1-1950. — Q.T. Bảo-Đại ra Hà-nội gặp Đại-Sứ Hoa-Kỳ Jessup, rồi đi thăm vài tỉnh, cả Lạng-Sơn và Lai-Châu.

25-1-1950. — Tổng-Thống Pháp Vincent Auriol lên án các vụ biểu-tình phản đối chiến-tranh Đông-Dương, và yêu cầu các nghiệp-đoàn, các đảng-phái chấm dứt những hành-động có hại như ngăn cản việc tải vũ-khí xuống tàu biển, bỏ việc trong các xưởng quân-cụ, v.v...

— Lại có hơn 5.000 Quốc-quân Tàu tràn sang Lao-Kay.

26-1-1950. — Tỉnh Bắc-Ninh đổi thành tỉnh Gia-Lâm.

— Tỉnh Bắc-Giang đổi thành tỉnh Bắc-Ninh — (NĐ. 193/THP).

28-1-1950. — Sau một ngày thảo luận sôi nổi, vì các đảng Cộng-Sản và Xã-Hội phản đối, Quốc-Hội Pháp đã chuẩn y các Thỏa-ước ký với các Quốc-Gia-Liên-Kết Việt, Mên, Lào (401 phiếu thuận, 193 nghịch).

31-1-1950. — Quốc-hội Pháp cử một Ủy-Ban điều tra về vụ Revers.

— Nga-Sô thừa nhận Hồ-chí-Minh. Pháp phản kháng ; Nga trả lại công-hàm phản kháng.

1-2-1950. — (15 tháng 12 Kỷ-Sửu).

— Thiết lập các ngạch Thẩm-Phán V.N., từ cấp hòa-giải, sơ-thẩm, đến thượng-thẩm (SL. số 10/TP).

5-2-1950. — 3.500 Quốc-quân Trung-Hoa sang Lai-Châu, cũng bị giải giáp và tập trung.

7-2-1950. — Anh và Hoa-Kỳ công nhận V.N. và Mên, Lào.

— Các tòa Tổng-lãnh-sự Anh và Mỹ được nâng lên hàng Sứ-quán.

9-2-1950. — Thủ-Tướng, các Tổng, Bộ-Trưởng có quyền trưng tập những cá-nhân cần-thiết trong 6 tháng, hết hạn có thể trưng tập thêm (Dự số 3).

12-2-1950. — Đồn Phô-Lai bị tấn-công và thất-thủ. Quân Pháp rút về tỉnh-lỵ Lao-Kay.

13-2-1950. — Đại-Sứ Jessup chủ tọa tại Vọng-Các, hội-nghị các Đại-Sứ Hoa-Kỳ tại Viễn-Đông, đề bản về thái-độ của Mỹ đối với chiến-tranh Đông-Dương.

— Một đoàn quân-xa Pháp bị phục-kích gần Biên-Hòa, trên đường lên Đalat : nhiều xe bị cháy.

14-2-1950. — Ký kết Hiệp-ước liên-minh tương-trợ Nga/Trung-Cộng.

15-2-1950. — Quân Pháp chiếm đóng Thái-Bình.

17-2-1950. — Tết Nguyên-Đán Canh-Dần.

— Hai Hội-Đồng được thiết lập riêng cho Nam-Việt do Dự số 4 : *Hội-Đồng Nam-Việt*, có quyền tư-vấn về hành-chánh, 48 Hội-Viên do Quốc-Trưởng bổ nhiệm, nhiệm-kỳ là 1 năm, có thể triển-hạn. *Hội-Đồng Tư-Vấn Kinh-Tê Tài-Chánh*, có quyền tư-vấn về ngân-sách, kinh-tê, tài-chánh, 12 Hội-Viên V.N., 12 Pháp, cũng do Quốc-Trưởng bổ nhiệm, nhiệm-kỳ 1 năm, có thể triển hạn.

21-2-1950. — Thủ-Hiến Bắc-Việt ký nghị-định 471-THP thiết lập tạm-thời tại mỗi Thị-xã một Hội-Đồng Quản-Trị do Tỉnh-Trưởng chủ tọa, với 6 đến 12 Hội-Viên được chỉ-định.

23-2-1950. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ tuyên bố sẽ gửi sang Đông-Dương một Phái-đoàn Kinh-Tê, để xem xét tình-hình và đề nghị cách viện-trợ theo Kế-hoạch của Tổng-Thống Truman (Point 4).

24-2-1950. — Nhiều Tòa-án được chuyển giao cho V.N.

— Rút đông người tập nập hồi-cư về các tỉnh-lỵ Bắc-Việt và Hà-nội, từ ngày quân Pháp chiếm đóng Thái-Bình.

27-2-1950. — Dược-sĩ Thăm-Hoàng-Tín được bổ Thị-Trưởng Hà-nội.
— Được bổ Giám-Sát : các ông Trần-thành-Đạt, Jacques Lê-văn-Đức, Nguyễn-văn-Mùi, Bùi-quang-Nam, Đoàn-Nắm, Nguyễn-huy-Xương.

28-2-1950. — Hội-Nghị Việt, Mên, Lào nhóm họp để bàn về vấn-đề liên-quan đến tổ-chức chung cho ba Quốc-Gia, theo Thỏa-trước 1949 và các hiệp-định 30-12-1949.

1-3-1950. — (13 tháng Giêng Canh-Dần).

— Thông-Chê Tường-Giới-Thạch, thế lời yêu cầu của Quốc-Hội tại Đài-Bắc, trở lại chức-vụ Tổng-Thông.

2-3-1950. — Thái-Lan công nhận Việt-Nam.

— Có tin Hoàng-tử Bảo-Long suýt bị bắt cóc ở gần Pau (Pháp).

6-3-1950. — Phái-đoàn Kinh-tê Mỹ, do Griffin cầm đầu, tới Saigon và sẽ lưu lại đến 16-3-1950.

9-3-1950. — Một trái lựu-đạn ném vào nhân-viên Phái-đoàn Kinh-Tê Mỹ : không ai việc gì.

10-3-1950. — Sở Cảnh-Sát được chuyển giao. Song việc tình-báo chống Cộng, vẫn thuộc cơ-quan An-Ninh Pháp.

12-3-1950. — Tòa Thánh Vatican thừa nhận Việt-Nam.

14-3-1950. — Bảo-Chính-Đoàn cũng lập trường Huân-luyện.

16-3-1950. — Hạm-đội VII của Hoa-Kỳ tới thăm Saigon. 71 phi-cơ biểu diễn khắp bờ biển Trung-Việt.

17-3-1950. — Súng cối từ bên kia sông Saigon, bắn sang phía các chiến-hạm Mỹ đậu : không có thiệt hại.

— Tưóng Carpentier tuyên bố phản đối sự viện-trợ quân-sự trực-tiếp cho các Quốc-gia Liên-Kết ; nếu Mỹ muốn giúp, phải gửi qua Quân-đội Liên-Hiệp-Pháp.

- 19-3-1950. — Tại Saigon, có nhiều đám biểu-tình chống Mỹ, nhưng bị giải tán ngay. Luật-sư Nguyễn-Hữu-Thọ bị bắt.
- 22-3-1950. — Khu Phát-Diệm — Bùi-Chu giữ tổ-chức tự-trị, không chịu thuộc quyền Thủ-Hiền Bắc-Việt. Quốc-Trưởng mặc-nhiên thừa nhận tình-trạng đặc-biệt của Giáo-khu này, và cấp 300.000 \$ mỗi tháng để tổ-chức hành-chánh (N.Đ. 19/MF, văn-thư Q.T. 14-3-1950).
- 23-3-1950. — Các Tổng và Bộ-Trưởng Phan-Huy-Quát (Quốc-Phòng) Lê-Thăng (Ngoại-Giao) Nguyễn-Tôn-Hoàn (Thanh-niên) rút khỏi Chánh-phủ Nguyễn-Phan-Long.
- 25-3-1950. — Nhiều đồn ở Trà-Vinh, bị tấn công mạnh. Pháp mở cuộc hành-quân tảo thanh.
- 27-3-1950. — Hành-quân tảo-thanh kết liễu tại Trà-Vinh : theo Pháp, V.M. thiệt 400 người trong số 3.000 quân tham chiến.
- 30-3-1950. — Lãnh-tụ đảng Xã-Hội Pháp là Léon Blum từ trần.

1-4-1950. — (15 tháng 2 Canh-Dân).

Một đoàn quân-xa Pháp hơn 100 chiếc, bị phục kích trên đường Đà-lạt/Ban-Mê-Thuôt, và bị thiệt hại nặng.

4-4-1950. — Hoa-Kỳ lại cử chuyên-viên Kenneth Landon sang tiếp xúc với Pháp và V.N., để xét lại vấn-đề viện-trợ.

— Thủ-Hiền Trung-Việt Phan-văn-Giáo, được cử kiêm nhiệm Tổng-Thanh-Tra Quân-Đội V.N., với hàng Trung-Tướng, để « tổ-chức bộ-đội », trực-tiếp thuộc quyền Quốc-Trưởng (S.L. 31/QT).

5-4-1950. — Nhiều đồn ở Sóc-Trang bị tấn công mạnh. Quân Pháp hành quân phản công.

— Một Hội-Đồng gồm một số Tổng và Bộ-Trưởng được thiết lập để nghiên cứu quy-chê công-chức V.N. (N.Đ. Thủ-Tướng 37/SG).

- 6-4-1950. — Đồn Belvédère ở Hòa-Bình, bị tấn công mạnh.
- 11-4-1950. — Q.T. Bảo-Đại triệu tập Hội-Nghị Quân-Sự tại Đà-lạt, để thông nhất các lực-lượng còn rời-rạc.
- 12-4-1950. — Nhiều đồn ở Sadec bị tấn công.
- 13-4-1950. — Nhiều đồn ở Biên-Hòa bị tấn công.
- 14-4-1950. — Cựu Phó Th. T. Nguyễn-văn-Xuân rời Saigon sang Pháp nghỉ.
- 15-4-1950. — Những Tỉnh có nhiều sắc dân sơn-cước, trước kia vẫn lệ-thuộc Triều-Đình, được đặt trực-thuộc Q.T. Bảo-Đại : Haut-Donnai, Lang-Bian, Pleiku, Darlac, Kontum, Phong-Thổ, Lạng-Sơn, Hà-Giang, Lao-Kay, Bắc-Kạn, Cao-Bằng, Hòa-Bình, Hải-Ninh. (Dụ số 6).
- Các Cô-Văn và công-chức Pháp tại các tỉnh kể trên, sẽ có quy-chê riêng, và được lưu dụng (S.L. 33/QT).
- 23-4-1950. — Đường xe lửa Xuyên-Việt bị phá hủy nhiều, ở gần Nha-Trang.
- 24-4-1950. — Đồn Phô-Lu (Lao-Kay), lại do quân Pháp tái chiếm.
- Cảnh-Sát và Công-An quốc-gia được tổ-chức : một Nha Tổng-Giám-Độc thành lập. Mỗi Phần có một Sở Cảnh-Sát Công-An, nhưng với một Phó Giám-Độc mà thôi (N.Đ. Thủ-Tướng 59/BNV).
- Bệnh tê-liệt con nít (Poliomyélite) phát hiện tại Hà-Nội.
- 27-4-1950. — Q.T. Bảo-Đại giải tán Chánh-phủ Nguyễn-phan-Long : và ủy T.H. Trần-văn-Hữu lập Chánh-phủ mới.
- 29-4-1950. — Một hội Bảo-Trợ đồng-bào hội-cư được thành lập ở Bắc-Việt.

- 1-5-1950. — (15 tháng 3 Canh-Dân).
- 2-5-1950. — Quân Pháp chiếm đóng Phủ-Lý và tỉnh-lý Ninh-Bình.

6-5-1950. — Th. T. Trần-văn-Hữu cùng Chánh-phủ trình diện Q.T. Bảo-Đại tại Đalat.

Thành-phần Chánh-phủ (S.L. 37/CP).

Thủ-Tướng kiêm Tổng-Trưởng

Ngoại-Giao và Quốc-Phòng Trần-văn-Hữu

Tổng-Trưởng Tư-Pháp Nguyễn-khắc-Vệ

— Tài-Chánh Dương-tấn-Tài

— Quân-Lực Trần-quang-Vinh

— Quốc-gia Giáo-dục ... Vương-quang-Nhường

— Công-chánh, Kế-hoạch
và G.T. Lê-quang-Huy

— Quốc-gia Kinh-tế Hoàng-Cung

— Y-Tế, Xã-Hội Đặng-hữu-Chí

Bộ-Trưởng tại Phủ Thủ-Tướng... Trần-văn-Tuyên

— Bộ Công-chức (sau đổi
thành Công-Vụ) .. Đinh-xuân-Quảng

— Thanh-niên và Thể-
Thao Nguyễn-tôn-Hoàn

11-5-1950. — Ba Bộ-Trưởng Ngoại-Giao Anh, Pháp, Mỹ họp ở Ba-Lê, nghiên cứu vấn-đề viện-trợ quân-sự và kinh-tê cho Đông-Dương.

— Thủ-Hiền Bắc-Việt ra lệnh cấm đưa bà con họ hàng vào các công-sở (Thông-Tư 13/VP7PTH).

12-5-1950. — Th. T. Trần-văn-Hữu quyết định cử sứ-thần sang Mỹ, Anh, Vatican, Thái, Mên, Lào.

— Thủ-Hiền Bắc-Việt bắt buộc dùng tiếng Việt trong công-văn, trừ khi giao thiệp với nhà chức trách Pháp hoặc phải gửi công-văn qua Kho Bạc (Thông-tư 11/PSV/THP).

17-5-1950. — V.N. được gia nhập Tổ-chức Y-Tê Quốc-Tê OMS (Organisation Mondiale de la Santé).

18-5-1950. — Bãi bỏ Viện Tài-Cao Tư-Văn do cựu Th. T. Nguyễn-văn-Xuân thiết lập ngày 11-11-1948 (S.L. 46/QT).

19-5-1950. — Báo-chí, sách, các ấn-loát-phẩm lại bị kiểm duyệt trước khi ấn hành (N.Đ. Thủ-Tướng 81/SG).

22-5-1950. — Bộ Tư-Lệnh Pháp quyết định đóng giữ Phủ-Lý.

1-6-1950. — (16 tháng 4 Canh-Dân).

Thương-gia Nguyễn-Đệ được cử làm Đồng-Lý Văn, Võ Phòng Quốc-Trưởng.

3-6-1950. — Tỉnh Hà-Nam được tái lập (N.Đ. 2525-THP).

4-6-1950. — T. Tr. Giáo-Dục Vương-quang-Nhường bị kẻ lạ mặt bắn trúng, vết thương khá nặng, nhưng không nguy-hiểm đến tánh-mạng.

6-6-1950. — Robert Blum, Trưởng Phái-Đoàn Kinh-Tê Mỹ, tới Saigon và họp báo cho biết : Viện-trợ kinh-tê cho các Quốc-Gia Liên-Kết là 23.500.000 Mỹ-kim, trong tài-khoán 6/1950 — 6/1951 : Viện-trợ quân-sự bằng vũ-khí quân-cụ sẽ giao cho quân-đội Liên-Hiệp-Pháp.

9-6-1950. — Th. T. Trần-văn-Hữu được đặc-quyền trong 6 tháng để ban hành các biện-pháp đối phó với các hoạt-động có hại cho an-ninh. (Dụ số 7).

12-6-1950. — V.N. được Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc mời tham dự Hội-Nghị quốc-tê viện-trợ kỹ-thuật tại Lake Success.

— Một Ủy-Ban Viện-Trợ kinh-tê Hoa-Kỳ được thiết lập để tiếp nhận và xử dụng viện-trợ (N.Đ. 88/TP).

14-6-1950. — Sở Liêm-phóng và Cảnh-sát Pháp tại Hà-nội được chuyển giao cho phủ Thủ-Hiến Bắc-Việt.

17-6-1950. — Nguyên T. Tr. Tài-Chánh Nguyễn-trung-Vinh được bổ Thủ-Hiến Nam-Việt.

— Một quy-chê thể-thao được ban hành. Các tổ-chức được thừa nhận : hội thể-thao, ủy-hội, liên-đoàn, tổng-cuộc (S.L. 53/TN).

20-6-1950. — V.N. được gia nhập Tổ-chức Lao-Động Quốc-Tê — (Organisation Internationale du Travail, OIT) với 132 phiếu thuận và 11 phiếu trắng.

— Q. T. Bảo-Đại và Th. T. Trần-văn-Hữu sang Pháp để theo dõi cuộc đàm phán liên-quốc sắp họp tại Pau.

— Sở Du-lịch quốc-gia được thiết lập (S.L. 68/CP).

23-6-1950. — Hội-Nghị Liên-quốc nhóm họp buổi đầu tại Ba-Lê, dưới quyền chủ tọa của Vincent Auriol ; có các Bộ-Trưởng Pháp và Thủ-Tướng các Quốc-Gia Liên-Kết. Hội-nghị chỉ soát qua tình-hình chung, và quyết nghị sớm lập Thượng-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp (Haut-Conseil de l'Union Française).

24-6-1950. — Đường xe điện Hà-Nội/Hà-Đông, bị bỏ từ 19-12-1946, lại bắt đầu mở suốt tới tỉnh-ly Hà-Đông.

25-6-1950. — Vì đòi hiệp thương thông-nhất không được, Chánh-phủ Cộng-sản Bắc Cao-ly cho quân-đội vượt qua vĩ-tuyến 38 và xâm lăng Nam Cao-ly.

26-6-1950. — Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc nhóm họp cấp-tộc, theo lời yêu cầu của Hoa-Kỳ.

27-6-1950. — Tổng-Thống Truman ra lệnh cho Không-quân và Hải-quân Mỹ tiếp cứu Nam Cao. Đệ-thất hạm-đội giữ eo biển Đài-Loan, không cho Trung-Cộng và Đài-Loan giao chiến.

— Hội-Đồng Bảo-An (hội này vắng đại-biểu Nga, vì Nga tẩy chay LHQ) quyết định trừng phạt Bắc Cao về kinh-tế và quân-sự.

28-6-1950. — Hán-Thành thất thủ. Chánh-phủ Lý-thừa-Văn chạy về Pusan ở miền Nam.

29-6-1950. — Hội-Nghị Liên-quốc họp tại Pau. Chủ-tịch là cựu Toàn-quyền Đông-Dương Albert Sarraut, Trưởng Phái-đoàn Pháp.

— Phái-đoàn V.N. gồm Chủ-Tịch Nguyễn-trung-Vinh, các Tổng Bộ-Trưởng Dương-tân-Tài, Hoàng-Cung, Trần-văn-Tuyên, Luật-sư Nguyễn-đắc-Khê.

— Chương-trình nghị-sự : các vãn-đề nhập-cảnh, cư-trú, trang-bị kỹ-thuật, ngoại-thương, quan-thuế, tài-chánh.

Lào và Mên đòi ghi vãn-đề thương-cảng Saigon và sông Cửu-long, tụy Phái-đoàn V.N. ngỏ ý dè dặt.

1-7-1950. — (17 tháng 5 Canh-Dần).

— Tổng-Thông Truman cho phép Lục-quân Mỹ can thiệp chiến đấu cùng quân-đội Nam Cao.

3-7-1950. — Nhiều vụ khủng-bố xảy ra tại Saigon-Chợ-Lớn.

7-7-1950. — Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc ủy cho Hoa-Kỳ đề cử Tổng-Tur-Linh quân-đội LHQ tại Cao-ly. Mỹ cử Mac Arthur, Tổng-Tur-Linh tại Thái-Bình-Dương.

12-7-1950. — Cảnh-Sát Saigon bắt được một tổ khủng-bô hơn 30 người.

14-7-1950. — Quy-chê công-chức V.N. được ban hành. Dự sô 9 : tổng-tắc, tổ-chức, tuyển-bố các ngạch quốc-gia, lương-bổng và phụ-cấp, tập-sự, thực-thụ, thăng-thưởng, kỷ-luật, tất cả 10 chương, 105 điều-khoản.

15-7-1950. — Phái-đoàn Viện-Trợ Quân-sự Mỹ, do Melby và tướng Erskine cầm đầu, sang xem xét tình-hình trước khi Chánh-phủ Hoa-Kỳ quyết định hẳn về chương-trình giúp đỡ.

20-7-1950. — Hội-Nghị Liên-quốc ở Pau đã giải quyết được các vãn-đề bưu-diện, viễn-thông, nhập-cảnh của ngoại-kieu, nhất là của Hoa-kieu : và thiết lập tại mỗi Quốc-gia một Ủy-Ban Kê-Hoạch (Commission du Plan).

21-7-1950. — Phái-đoàn Viện-Trợ Quân-Sự Mỹ tới Hà-Nội.

22-7-1950. — Hai chuyên máy bay đầu tiên của Hoa-Kỳ chở đồ viện-trợ tới Saigon : thuốc men, Pénicilline, bột DDT.

25-7-1950. — Cảnh-Sát Công-An Saigon khám phá ra một tổ-chức kinh-tài V.M., và bắt giữ nhiều người.

— Tối nay, mới có Mỹ, Anh, và Thổ gửi quân sang Cao-Ly ; nhiều nước khác còn ngần ngại : Nehru vẫn cố yêu cầu Nga Mỹ dàn xếp, và đề-nghị cho Trung-Cộng vào Liên-Hiệp-Quốc.

— Đại-tá Didelot được cử làm Đại-diện Quốc-Trưởng tại các tỉnh-sơn-cước Tây-Nguyên.

— Thiết lập Hoàng-Triều Cương-Thổ miền Nam, gồm Darlac, Kontum, Pleiku, Lâm-Viên, Đông-Nai-Thượng (S.L. 3/QT/TD).

1-8-1950. — (18 tháng 6 Canh-Dân).

Đài Phát-Thanh V.M. trả lời Pháp, thuận trao đổi một số tù-binh, và những tư-nhân đã bị bắt giữ.

4-8-1950. — Đồn Sam Ten vùng Sam Neua bị tấn công mạnh. Quân Nhảy Dù Pháp phải tới giải vây.

6-8-1950. — Thể-lệ lập Hội được ban hành. Phải xin phép trước. Tư-cách pháp-nhân hạn chế. Sẽ có thể-lệ đặc-biệt cho các hội Truyền-giáo Thiên-Chúa và Gia-Tô, cùng các Hoà-Kiểu Lý-Sự-hội (Dự số 10).

8-8-1950. — Quân Bắc-Cao vẫn tiến mạnh. Quân Nam-Cao vẫn phải lùi mãi về Nam.

9-8-1950. — Hội-Nghị Liên-quốc ở Pau bị bế-tắc : Môn đòi hỏi quá nhiều quyền về Thương-Cảng Saigon, và sông Cửu-Long.

11-8-1950. — Chuyến tàu Mỹ đầu tiên chở vũ-khí và đồ trang-bị cho các quân-đội Việt, Mên, Lào, cập bến Saigon hôm nay.

— Quân Bắc-Cao tiến sâu vào Nam-Cao. Quân Liên-Hiệp-Quốc và Nam-Cao chỉ giữ một phần đất về phía Đông-Nam, nhưng Không-quân Hoa-Kỳ oanh tạc dữ dội.

12-8-1950. — Nước sông Nhị-Hà lên to, vượt quá mức báo động 10 th. 75. Hôm nay lại tới 11 th. 01.

15-8-1950. — Q.T. Bảo-Đại đặt hai thứ bội-tinh : Bảo-Quốc Huân-Chương và Anh-Dũng Bội-Tinh (Dụ số 10/a và 10/b).

— Có tin Trung-Hoa bị lụt to, hơn 6 triệu người chết đói tại tỉnh An-Huy.

— Nam-Dương ban hành Hiến-Pháp mới.

17-8-1950. — Cảnh-Sát Công-An Nam-Việt bắt trên 1.000 người để trừ khủng-bố, tại Saigon-Chợ-Lớn.

19-8-1950. — Bộ-Trưởng Letourneau, Cao-Ủy Pignon hội đàm với Q.T. Bảo-Đại tại Cannes : vấn-đề thành lập một Quân-đội Quốc-Gia V.N. được đưa ra, với đề-nghị cụ-thể cho các chính-khách Pháp.

20-8-1950. — Báo-chí V.N. sôi nổi về sự bê-tắc ở Hội-Nghị Pau. Hôm nay, Hội-Nghị mới nhóm lại.

22-8-1950. — Quân Pháp chiêm đóng Phú-Thọ
— Cảnh-Sát Công-An bắt 30 khủng-bô tại Hà-Nội.

24-8-1950. — Trường Trung-Học Nguyễn-Trãi được tái lập ở Hà-Nội.

30-8-1950. — Phái-đoàn V.N. tại Hội-Nghị Pau nhất định đòi : Giám-Độc Thương-Cảng Saigon phải do V.N. bổ nhiệm.

— Có tin Hoa-Kỳ chấp thuận cho V.N. viện-trợ kinh-tế 8.650.000 Mỹ-kim.

1-9-1950. — (19 tháng 7 Canh-Dân).

12-9-1950. — Tướng Mac Arthur cho quân đổ bộ xuống Inchon, tại Bắc Cao, và tổng phản công trên khắp các mặt trận.

14-9-1950. — Một Phái-đoàn V.N. được cử ra để điều đình với Phái-đoàn Hoa-Kỳ về việc viện-trợ quân-sự : T. Tr. Trân-quang-Vinh, T. H. Phan-văn-Giáo, Thiệu-Tá Nguyễn-văn-Hình.

15-9-1950. — V.M. thả 80 Pháp-kiểu bị bắt từ 19-12-1946. Pháp cũng thả 80 tù-binh V.M.

— Đồn Đông-Khê, trên đường R.C.-4, giữa Lạng-Son và Cao-Bằng, lại thất-thủ. Quân Pháp, trên 3.000, chỉ còn 200 chạy trốn được về miền dưới. Quốc-hội Pháp sôi nổi. Thủ-Tướng Pháp Pleven cử Bộ-Trưởng Letourneau cùng Đại-Tướng Juin sang điều tra.

16-9-1950. — Hội-Nghị Pau lại gặp khó-khăn vì Việt, Mên, Lào chưa thỏa thuận được về sự chia xẻ quan-thuê.

18-9-1950. — Quân Pháp nhảy dù xuống cứu nguy Đông-Khê, nhưng không tái chiếm được. Hầu hết các đồn Pháp ở vùng Lao-Kay, Cao-Bằng, Thất-Khê, đều bị áp-lực rất mạnh.

19-9-1950. — Quân Hoa-Kỳ tái chiếm Hán-Thành.

20-9-1950. — Tại Tê-Tiêu, Mỹ-Đức (Hà-Đông) 59 Pháp-kiêu được thả về.

28-9-1950. — Sợ bị cắt đường tiếp-tê, quân Bắc Cao dồn dập chạy về Bắc.

29-9-1950. — Tướng Carpentier tuyên bố : tình-hình khả-quan ở Trung và Nam-Việt, chỉ nghiêm-trọng ở Bắc-Việt.

— Tướng Mac Arthur đưa Chánh-Phủ Lý-thừa-Văn trở lại Hán-Thành.

— Quân Pháp chiếm đóng Thái-Nguyên.

— Quân Liên-Hiệp-Quốc vượt qua vĩ-tuyến 38, truy kích quân Bắc Cao.

1-10-1950. — (20 tháng 8 Canh-Dân).

Pháp phải bỏ đồn Bảo-Hà, ở Thượng-Dù.

3-10-1950. — Pháp bỏ đồn Hoàng-Su-Phi :

— Quân Pháp tại tỉnh-lỵ Cao-Bằng cũng được lệnh rút theo đường R.C.-4, và được quân tiếp-viên lên đón gập ở Đông-Khê.

— Bảo-Chính-Đoàn Bắc-Việt, hiện nay đã có 14 tiểu-đoàn, và đóng 182 đồn do quân-đội Liên-Hiệp-Pháp giao lại.

- 6-10-1950. — Quân Pháp ở Cao-Bằng rút về, gặp quân tiếp viện từ Thất-Khê gửi lên.
- 7-10-1950. — Bộ Tổng-Tư-Lệnh Pháp thông cáo : tình-hình khả-quan.
— Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tắc ra thăm Hà-Nội, và hứa cho quân-đội Cao-Đài ra giúp, nếu Bắc-Việt bị Trung-Cộng xâm-lăng.
- 8-10-1950. — Quân Pháp rút từ Cao-Bằng, bị chặn đánh gần Đông-Khê : mất hơn 2.000 ; chạy thoát : hơn 1.000.
- 10-10-1950. — Th. T. Trần-văn-Hữu từ Pháp, về Saigon. Q.T. Bảo-Đại còn nghỉ tại Cannes.
— Một Phái-đoàn viện-trợ quân-sự Hoa-Kỳ do tướng Brinsk điều khiển, đặt trụ-sở tại Saigon.
- 11-10-1950. — Đồn Thất-Khê lại thất-thủ.
— Quân Pháp rút khỏi tỉnh-lỵ Thái-Nguyên.
— Th. T. Plevén cử B. T. Quốc-Phòng Jules Moch sang Hoa-Kỳ thúc giục Mỹ gửi gấp vũ-khí cho đoàn quân viễn-chinh Pháp. Song chỉ nhận súng đạn mà thôi, không yêu cầu Mỹ gửi quân.
- 12-10-1950. — Một trường Thiệu-sinh-quân được thiết-lập tại Hà-nội (N.Đ. 85/QL).
— Hội-Đồng Quốc-Phòng ở Ba-Lê quyết định gửi viện-binh sang Đông-Dương.
- 13-10-1950. — Pháp yêu cầu Mỹ viện-trợ 3.170 triệu Mỹ-kim để vũ trang 18 tiểu-đoàn V.N. và các quân-đội Mên Lào.
- 14-10-1950. — Hoa-Kỳ hứa giúp Pháp 8 phi-cơ Dakota, 40 khu-trục E.6, và 24 tàu đổ bộ.
- 16-10-1950. — Mỹ tuyên-bố : sẽ xét lại chánh-sách ở Á-Đông nếu Trung-Cộng xâm lăng Đông-Dương, hoặc nếu quân Pháp rút hết.
— Cao-Ủy Pháp ban bố tình-trạng khẩn-cấp (état d'alerte) tại Bắc-Việt. Đàn bà, con nít Pháp phải tản cư. Kiều-dân Pháp từ 21 đến 25 tuổi phải nhập ngũ trong 3 tuần lễ.

18-10-1950. — Đại-Tướng Juin và Bộ-Trưởng Letourneau tới Saigon.

— Quân Pháp bắt đầu rút khỏi tỉnh-lỵ Lạng-Son. Lao-Kay bị áp-lực mạnh.

19-10-1950. — Th. T. Trần-văn-Hữu tuyên bố không hài lòng về sự bẽ tắc tại Hội-Nghị Pau.

20-10-1950. — Q.T. Bảo-Đại về Saigon.

— Hoa-Kỳ thuận cấp cho Pháp 275 triệu Mỹ-kim làm quân-phí.

— Binh-Nhưỡng, thủ-đô Bắc-Cao, bị quân-đội Liên-Hiệp-Quốc chiếm đóng.

23-10-1950. — Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc tiến mạnh, chỉ còn cách biên-giới Trung-Cộng 85 cây số.

— Th. T. Pháp Pleven tuyên bố trước Quốc-Hội : trong trận Thất-Khê Cao-Bằng, Pháp đã mất 75 sĩ-quan, 292 hạ-sĩ, và 2.949 lính.

— Giá gạo Nam-Việt số 1, 25 % tằm : 405 \$ mỗi tạ, tại Hà-Nội.

26-10-1950. — Bắc-Cao tuyên bố bảo vệ đèn cùng các nhà máy thủy-điện trên sông Yalu.

— 20.000 quân « tình-nguyện » Trung-Cộng tràn sang Bắc-Cao.

27-10-1950. — Quảng-Bình, Quảng-Trị bị ngập lụt. Moncay cũng bị ngập nước mưa.

— Không-quân Pháp oanh tạc dữ-đội Cao-Bằng và Lạng-Son.

— Kịch-chiến ở Chú, Tiên-Yên, Đình-Lập.

28-10-1950. — Hàng-không mẫu-hạm Hoa-Kỳ chở tới Saigon 40 phi-cơ Heleat viện-trợ cho Pháp.

29-10-1950. — Ở Huế, mưa to từ 22/10, được 1.130 ly nước ; theo số Khí-Tượng, số nước mưa đó bằng số nửa năm thường. Thành-phô và phụ-cận bị ngập.

31-10-1950. — Tướng Juin trình cho Chính-phủ Pháp : tình-hình chưa bi-quan, vẫn nắm vững được. Nhưng cần gửi viện-binh,

với nhiều phi-cơ hơn. Không nên quốc-tê-hóa vãn-đề V.N., không nên kêu gọi quân ngoại-quốc (*Année politique 1950*).

— V.N. được gia nhập Hội-Đồng Hợp-Tác Kỹ-Thuật theo Kế-Hoạch Colombo (*Conseil de Coopération Technique du Plan de Colombo*).

1-11-1950. — (22 tháng 9 Canh-Dần).

Quân Pháp rút khỏi tỉnh-ly Lao-Kay, về giữ Lai-Châu để bảo vệ vùng đông dân Thái (trong quân-đội Liên-Hiệp-Pháp, có 6.000 binh-sĩ Thái).

— Tại Cao-Ly, quân-đội Liên-Hiệp-Quốc phải ngừng tiến, vì ở Trung-Cộng tràn sang quá nhiều. Nhiều trận ác-liệt đang tiếp tục. Quân Cộng-Sản phản công mạnh để tái chiếm Bình-Nhưỡng.

3-11-1950. — Tướng Mac Arthur báo cho Liên-Hiệp-Quốc : có 56 sư-đoàn Trung-Cộng (868.000 quân) tụ ở biên-giới Mãn-Châu.

5-11-1950. — Khánh thành trường Võ-Bị Liên-quân Đalat.

— 12 phi-cơ Privateer do Mỹ viện-trợ, tới Saigon.

— Binh-sĩ Pháp mãn hạn tòng-quân, bị giữ lại Đông-Dương.

— Hội-Nghị Quân-Sự họp tại Đalat với Bộ-trưởng Letourneau, tướng Juin, Q.T. Bảo-Đại, Th. T. Trần-văn-Hữu, Trung-Tướng Phan-văn-Giáo, và quyết định như sau :

Thành lập Quân-đội V.N. 115.000 người, với quân-trang và vũ-khí Mỹ ; Pháp cho mượn sĩ-quan trong giai-đoạn đầu ; kinh-phí do Ngân-Sách V.N. và viện-trợ Mỹ đài thọ.

6-11-1950. — Tướng Mac Arthur tuyên bố xác nhận rằng quân Trung-Cộng tràn sang Cao-Ly quá đông ; rồi ra lệnh phản công tiến về phía sông Yalu ở biên-giới Trung-Cộng.

11-11-1950. — V.N. được gia nhập Tổ-chức Lương-Nông Quốc-Tê (*Organisation des Nations Unies pour l'Alimentation et l'Agriculture, F.A.O.*).

- 14-11-1950. — Thành-phô Đalat được chuyển giao về Chánh-phủ V.N. B.S. Trần-đình-Quê được bổ Thị-Trưởng.
- 15-11-1950. — Quân Pháp rút từ Lao-Kay về Lai-Châu, đóng tại Bình-Lu và Phong-Thổ.
— Cao-ủy Pignon cực lực cải chính tin đồn quân-đội Liên-Hiệp-Pháp rút khỏi Bắc-Việt.
- 16-11-1950. — Một trường Cao-Đẳng Sư-Phạm được thiết lập tại Hà-Nội (N.Đ. 344/VP/GD).
- 21-11-1950. — Những văn-bằng do các Chánh-phủ đương-thời cấp năm 1945 và 1946, được công nhận (N.Đ. Thủ-Tướng 367/VP/GD).
- 23-11-1950. — Vài ngàn viện-binh Pháp tới Hà-Nội : 7 tiểu-đoàn bộ-binh, 1 tiểu-đoàn cơ-giới, 2 phi-đội, 2 đội pháo-binh sẽ được gửi đến sau.
- 24-11-1950. — Đài phát-thanh Bắc-Kinh đã kích Pháp kịch-liệt, buộc tội ném bom sát biên-giới, xâm phạm không-phận Tàu, và khiêu khích Trung-Cộng.
Dư-luận Pháp : lo ngại Trung-Cộng viện cớ để xâm lăng Đông-Dương.
— Tại Cao-Ly, quân Trung-Cộng phản công, phá vỡ trận-tuyến Liên-Hiệp-Quốc tại Bắc-Cao. Quân LHQ phải rút xuống dưới vĩ-tuyến 38.
- 25-11-1950. — Q.T. Bảo-Đại ra Hà-Nội, họp bàn về việc phòng thủ Bắc-Việt.
- 27-11-1950. — Hội-Nghị Pau bề mạc.
— Tướng Lâm-Bưu, tư-lệnh Trung-Cộng, tấn công rất mạnh vào lộ-quân IV và lộ-quân III của Hoa-Kỳ. Quân Mỹ phải lui, và mất 12.975 vừa chết, bị thương và bị bắt.

1-12-1950. — (22 tháng 10 Canh-Dân).

4-12-1950. — Có tin Chánh-phủ Trần-văn-Hữu sắp cải tổ.

6-12-1950. — Nha Tổng-Thanh-Tra Lao-Động được thiết lập tại phủ Thủ-Tướng (N.Đ. 43/Cab/Pres).

8-12-1950. — Ký kết hiệp định Việt-Pháp về quân-sự, thay thế hiệp-định cũ ngày 30-12-1949 :

Từ nay, quân-đội V.N. thuộc hẳn quyền Q.T. Bảo-Đại, nhưng có cơ-quan liên lạc với Quân-đội Liên-Hiệp-Pháp.

— Đại-Tướng 5 sao De Lattre de Tassigny, được Chánh-phủ Pháp cử sang làm Tổng-Tư-Lệnh kiêm Cao-Ủy Pháp tại Đông-Dương.

9-12-1950. — Tại Saigon, lễ ký kết phụ-ước thi hành hiệp-định quân-sự Việt-Pháp.

— Ít lâu nay, hay xảy ra xung-đột giữa dân-chúng và lính canh dinh Cao-Ủy Pháp tại Hà-Nội. Nhiều tin đồn rằng lính Phi-Châu Tabor vẽ mặt, hay ăn thịt người.

15-12-1950. — Pháp mở cuộc hành-quân ở Đức-Thắng và dọc đường số 1, để ngăn chặn các vụ tấn-công vào Đông-Văn, Bắc-Ninh và Thái-Bình.

17-12-1950. — Tướng De Lattre de Tassigny tới Saigon cùng B.T. Letourneau, và tuyên bố : sang đây để giữ lời hứa của nước Pháp bảo-vệ Đông-Dương.

18-12-1950. — Quân Pháp rút khỏi Đình-Lập và Bình-Liên cách Moncay 60 cây số, vì áp-lực V.M. rất nặng.

— Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc tại Cao-Ly, rút khỏi Bắc-Cao.

21-12-1950. — Phủ Thủ-Hiến Bắc-Việt ra thông cáo khuyên dân-chúng bình-tĩnh trước tình-thế.

24-12-1950. — Ký kết tại Saigon các hiệp-định về những vấn-đề đã bàn cãi tại Hội-Nghị Pau.

Những công-sở còn do Pháp giữ, sẽ được giao trả các Quốc-Gia Liên-Kết trước ngày 1-1-1951 là hạn chót.

Những công-sở của Liên-Bang Đông-Dương cũ do Pháp điều khiển, nay thuộc ba Quốc-Gia.

— Cũng hôm nay, ký kết Hiệp-định Viện-trợ quân-sự Mỹ cho Pháp và các Quốc-Gia Liên-Kết ; hiện diện, có B.T. Letourneau, tướng De Lattre, Đ.S. Hoa-Kỳ Donald Heath, Th.T. Trần-văn-Hữu và đại-diện Mên, Lào.

— 30 phi-cơ B.26 của Mỹ viện-trợ, tới Saigon.

25-12-1950. — Hán-Thành lại thất thủ. Dân-chúng phải tản cư lần nữa.

26-12-1950. — Đôn Đa-Phúc (Phúc-Yên) bị tấn công rất mạnh. V.M. tràn rất nhiều về phía Vĩnh-Yên.

1951

1-1-1951. — (24 tháng 11 Canh-Dân).

De Lattre hủy bỏ lệnh tản cư kiều-dân Pháp khỏi Hà-Nội và Bắc-Việt, do cựu Cao-Ủy Pignon ban hành cuối năm ngoái.

— Quân Trung-Cộng tổng tấn công rất mạnh ở gần vĩ-tuyến 38.

2-1-1951. — Có tin nhiều đoàn quân chính-quy V.M. tiến về phía Tiên-Yên và Mongcay.

4-1-1951. — Quân Pháp bị vây ở Mongcay và Tiên-Yên, phản công và phá được vòng vây.

5-1-1951. — Văn-phòng Quốc-Tướng được đổi thành Văn-Võ-Phòng Đức Quốc-Trưởng.

6-1-1951. — Lại có nhiều tin đồn Th.T. Trần-văn-Hữu sắp đổ.

8-1-1951. — Quân Liên-Hiệp-Quốc thoái mái ở Cao-Ly, cách Hán-Thành ngoài 50 cây sô về phía Nam.

— Quân Pháp tấn công ở Tiên-Yên, Hà-Côi, Hải-Dương, Việt-Trị và Phúc-Yên.

10-1-1951. — Nha Bưu-Điện ở Saigon được chuyển giao về Chính-phủ V.N.

— Thêm 115 Pháp-kiểu bị bắt từ 19-12-46, được V.M. thả về Hà-Nội.

12-1-1951. — Từ 30 đến 40 tiểu-đoàn V.M. mở mặt trận dài 120 cây sô và cùng tiến về phía Hà-Nội.

13-1-1951. — Liên-Hiệp-Quốc bàn về vấn-đề đình-chiến ở Cao-Ly.

14-1-1951. — Đón Bảo-Chức ở Vinh-Yên thất thủ sáng hôm nay. Kê đèn các đồn quanh Sơn-Tây. Đoàn Lưu-Động của đại-tá Vahuxem phải rút lui. Giao tranh dữ-dội tại Hương-Canh. Đường Hà-Nội/Vinh-Yên bị cắt đứt.

15-1-1951. — Chừng 40.000 chính-quy V.M. ó-ạt tấn công tại Vinh-Yên và tiên cách Hà-Nội 50 cây sô.

— De Lattre trưng dụng tất cả các phi-cơ vận-tải để chở quân tiếp-viên từ trong Nam ra ; và đích-thân chỉ huy tại mặt trận Vinh-Yên.

— Bom napalm của Pháp ném xuống rất nhiều. Cả hai bên cùng bị thiệt-hại lớn.

16-1-1951. — Kịch chiến suốt đêm qua. Hôm nay phi-cơ Pháp xuất trận 92 lần, thả bom napalm ; vì trời u-ám, phải bay rất thấp.

— Quân V.M. rút về phía Tam-Đảo, rồi lại tấn công. Đoàn Lưu-động của Đại-tá Edon, được giữ làm trừ-bị cho tới nay, cũng được tung ra nốt. Nhiều trận xung-phong giáp-lá-cà, tại Mai-Sơn, Lục-Nam, Đông-Triều, trên 130 cây sô.

17-1-1951. — Nha Bưu-Điện Hà-Nội được chuyển-giao.

— Trung-Cộng bác bỏ đề-nghị điều-đinh của Liên-Hiệp-Quốc, và đòi quân L.H.Q. rút hết khỏi Cao-Ly, để mặc dân Cao-Ly tự quyết.

— Trời vẫn âm-u. Các cuộc giao-phong vẫn tiếp tục ở Vinh-Yên.

18-1-1951. — Quân Pháp chiếm lại 4 đồn ở Vinh-Yên. Theo tin của Pháp, V.M. thiệt chừng 6 hay 7.000 người.

19-1-1951. — Q.T. Bảo-Đại ra Huế làm lễ Thái-Miêu, tuyên bố đoàn kết các lực-lượng quốc-gia, và hợp tác thân-thiện với Pháp.

21-1-1951. — Q.T. Bảo-Đại giải tán Chánh-phủ Trần-văn-Hữu, song lại ủy Th.T. Trần-văn-Hữu lập chánh-phủ mới.

22-1-1951. — Mặt trận Vĩnh-Phúc-Yên yên tĩnh. Quân V.M. đã rút hết.

— Việt-Nam Thông-Tần-Xã được tổ-chức thành một cơ-quan tự-trị. (N.Đ. 52/VP/BPTT).

23-1-1951. — De Lattre phản công về phía Sơn-Tây và Phú-Lạng-Thượng.

26-1-1951. — Th.T. Trần-văn-Hữu đệ lên Q.T. Bảo-Đại danh-sách tân Chánh-phủ: không được chấp thuận.

27-1-1951. — Hoa-Kỳ yêu cầu Liên-Hiệp-Quốc lên án Trung-Cộng vì xâm lăng Cao-Ly.

— Tỉnh Ninh-Bình được tái lập (N.Đ. 465/PTH).

30-1-1951. — Liên-Hiệp-Quốc chỉ biểu quyết lên án Trung-Cộng một cách nhẹ-nhàng thôi, vì muốn tránh mở rộng chiến-cuộc.

— Sĩ-quan Quân-Đội V.N. từ nay có quy-chê riêng, y-phục và lương-bổng riêng (Dụ số 1-OD/VOP/DQT/TS và 2 sắc-lệnh cùng ngày).

— Th.T. Trần-văn-Hữu đệ danh-sách khác: cũng bị bác. Có tin đồn T.H. Bắc-Việt Nguyễn-hữu-Trí được cử ra lập Chánh-phủ.

1-2-1951. — (25 tháng 12 Canh-Dân).

40 phi-cơ Beercat của Mỹ được chở tới Saigon cho Pháp.

3-2-1951. — Quân Mỹ phản công thắng-lợi và lại tiến tới gần sông Hàn và Hán-Thành.

4-2-1951. — Pháp mở cuộc tấn-công gần Phú-Lý, bắt được nhiều súng đạn.

6-2-1951. — Têt Nguyên-Đán Tân-Mão.

8-2-1951. — Th.T. Trần-văn-Hữu đệ danh-sách khác: vẫn không được chấp-thuận.

10-2-1951. — Quân Liên-Hiệp-Quốc ở Cao-Ly tái chiếm các thị-trần Kimpo và Inchon.

— Danh-sách khác do Th.T. Trần-văn-Hữu đệ, còn phải thay đổi.

13-2-1951. — Tướng Mac Arthur đòi vượt qua sông Yalu để đánh sang Mãn-Châu.

— Danh-sách của Th.T. Trần-văn-Hữu đệ, tuy đã sửa đổi, chưa được chấp thuận.

— Pháp hành quân tại Ninh-Bình, thông-cáo : hạ 80 V.M., bắt 106, đánh đắm 200 thuyền.

15-2-1951. — Quân Pháp tái chiếm Phong-Thổ và Bình-Lu.

— V.N.-Press (Việt-Tân-Xã) xuất bản mỗi 2 bản tin-tức của hãng A.F.P. (Agence France-Press của Pháp).

19-2-1951. — Th. H. Nguyễn-hữu-Trí được vời vào Saigon để giữ Bộ Quốc-Phòng, nhưng không nhận.

— Quân Liên-Hiệp-Quốc tái chiếm Hán-Thành.

21-2-1951. — Th. T. Trần-văn-Hữu, hôm nay mới lập nối Chánh-phủ (S.L. 10/QT).

Thành-phần Chánh-phủ mới :

Thủ-Tướng kiêm Ngoại-Giao, Quốc-Phòng và Nội-Vụ	Trần-văn-Hữu
Phó T.T. kiêm Tổng-Trưởng Tư-Pháp ..	Nguyễn-khắc-Vệ
Tổng-Trưởng phụ-trợ Thủ-Tướng kiêm Quốc-Gia Giáo-Dục	Vương-quang-Nhường
— Tài-Chánh	Nguyễn-trung-Vinh
— Quốc-Gia Kinh-Tề	Trần-văn-Khá
— Công-Vụ	Đương-tân-Tài
— An-Ninh	Nguyễn-văn-Tâm
— Công-Chánh, Vận-Tải, Viên-Thông	Lê-quang-Huy
— Kế-hoạch và Kiên-thiết ..	Nguyễn-duy-Thanh
— Y-Tê	Đặng-hữu-Chú
— Xã-Hội	Lê-Thăng
Bộ-Trưởng phủ Thủ-Tướng	Trần-văn-Tuyên

—	Ngoại-Giao	Nguyễn-hữu-Thuần
—	Ngân-Sách	Đinh-xuân-Quảng
—	Thanh-Niên và Thể-Thao.	Phạm-văn-Bính
—	Lao-Động	Nguyễn-trí-Độ

22-2-1951. — Tướng MacArthur mở cuộc phản công trên khắp các mặt trận và tiến về Bắc Cao.

23-2-1951. — Q.T. Bảo-Đại gửi thông-diệp yêu cầu Chánh-phủ tổ chức Hội-Nghị Tư-Vấn Quốc-Gia, và các Hội-Nghị địa-phương.
— Anh, Pháp, Mỹ gửi công-hàm cho Trung-Cộng, đề nghị đàm phán về Cao-Ly.

24-2-1951. — Lại có thay đổi trong thành-phần Chánh-phủ : T. Tr. Công-Vụ Dương-tân-Tài, kiêm nhiệm Tài-Chánh và Ngân-Sách ; B.T. Đinh-xuân-Quảng phụ trách Công-Vụ.

1-3-1951 — (24 tháng Giêng Tân-Mão).

2-3-1951. — Hoa-Kỳ giao cho Pháp 1 tàu công-binh-xưởng, và 6 tàu tuần-tiểu.

— Một Ủy-Ban nghiên cứu thành lập Quốc-Hội, nhóm họp tại Saigon.

— Bình tê-liệt nhi-đồng tái phát ở Hà-Nội.

3-3-1951. — Q.T. Bảo-Đại chủ tọa lễ tựu-chức của Chánh-Phủ Trần-văn-Hữu tại Saigon. Trước mặt De Lattre, Th. T. Hữu xác nhận : V.N. thành thực gia nhập Liên-Hiệp-Pháp.

— Pháp đã xây xong hơn 200 pháo-đài kiểu mới, bằng bê-tông chôn sâu. Phi-trường Kiên-An được mở rộng.

— V.N. đã lập xong 26 Tiểu-đoàn.

6-3-1951. — Quân Liên-Hiệp-Quốc tiến mạnh về phía Bắc-Cao.

10-3-1951. — Pháp hành quân tại vùng Hà-Tiên, phá nhiều cơ-sở quân-sự V.M.

14-3-1951. — Quân Liên-Hiệp-Quốc tái chiếm nhiều địa-điểm gần vĩ-tuyến 38.

15-3-1951. — De Lattre về Ba-Lê xin quân tiếp-viên (15.000 và vũ-khí).

— B.S. Đặng-hữu-Chí, T.Tr. Y-Tê, được bổ Thủ-Hiến Bắc-Việt.

— Việt-Nam Phục-Quốc-Hội được phép thành lập.

16-3-1951. — Sadec bị tấn công.

— Đài phát-thanh V.M. cho biết Đảng Lao-Động V.N. thành lập. Đảng hợp tác chặt chẽ với Trung-Cộng, và theo sát đường lối Trung-Cộng.

19-3-1951. — Đồng-Lý Phú Thủ-Tướng là Thái-lập-Thành được bổ Thủ-Hiến Nam-Việt, thay T.H. Nguyễn-trung-Vinh lên giữ Bộ Tài-Chánh.

— 15.000 viên-binh Pháp được gửi sang Đông-Dương.

21-3-1951. — Quân Liên-Hiệp-Quốc đã tái chiếm thành phố Chun-Chon : Mac Arthur có được phép vượt quá vĩ-tuyến 38 nữa không ? Liên-Hiệp-Quốc ngần ngại.

23-3-1951. — Đại-Hội Việt-Minh và Liên-Việt : hai phong-trào hợp làm một Mặt Trận Liên-Việt.

— Chánh-phủ V.N. phê chuẩn hiệp-định viện-trợ Mỹ (16 triệu Mỹ-kim cho ba Quốc-Gia Liên-Kết).

26-3-1951. — Mỹ lại giao cho Pháp 46 phi-cơ Beercats nữa.

29-3-1951. — Kịch-chiến tại vùng mỏ than Mạo-Khê Uông-Bí. V.M. lại tung ra vài vạn quân. Riêng đồn Mạo-Khê cách Uông-Bí 25 cây sô, bị 2 Trung-Đoàn bao vây.

— V.M. cô dụ Pháp tới đường 18 hiểm-trở để chặn đánh, nhưng quân Pháp lánh. V.M. tiến vào Mạo-Khê.

De Lattre cho đoàn Lưu-Động của Đại-tá Sizaire tới cứu ứng. Phi-cơ Pháp oanh tạc dữ-dội, nhưng không cản nổi các cuộc xung-phong. Các đồn Đông-Triều bắn yểm trợ suốt đêm hàng ngàn phát đại-bác.

31-3-1951. — Hôm nay mặt trận Mạo-Khê mới yên.

— Th.T. Trần-văn-Hữu được gia hạn cho tới 17-12-1951 đặc-quyền ban hành các biện-pháp đối phó với các hành-động phá hoại an-ninh.

1-4-1951. — (25 tháng 2 Tân-Mão).

2-4-1951. — Một đoàn Vệ-Binh miền Nam Trung-Việt được thiết lập (N.Đ. 28/CP).

5-4-1951. — Nhiều đồn bê-tông, từ Lục-Nam đến Đông-Triều, đêm qua bị tấn công mạnh, nhưng vẫn giữ được.

— Tướng Mac Arthur tuyên bố có 630.000 quân Trung-Cộng gần biên-giới Bắc-Cao, và phản nản bị các nhà chánh-trị bỏ tay không cho oanh tạc. Song cứ cho quân vượt quá vĩ-tuyến 38 trên mặt trận dài 80 cây số.

8-4-1951. — Một toán quân Tàu, không rõ là Quốc-quân hay Trung-Cộng, tràn qua Lai-Châu. Pháp cho phi-cơ thả quân xuống ngăn chặn. Quân Tàu rút lui sang bên kia biên-giới.

10-4-1951. — Dư-luận ở Liên-Hiệp-Quốc và ở Âu-Mỹ sôi nổi về lời tuyên-bô của Mac Arthur.

— Quân Pháp tái chiếm Tsín Hô gần Lai-Châu.

— Đồn Bình-Lu lại thất thủ.

— Tại Rabat (Maroc) một trường học bị ngót 100.000 con cóc nhảy tới quây rối ; Sở Vệ-Sinh phải dùng hơi nước phun để xua đuổi

11-4-1951. — Mac Arthur bị Tổng-Thống Truman cất chức Tổng-Tư-Lệnh tại Cao-Ly. Đảng Dân-Chủ Mỹ phản đối âm ỉ. Tướng Ridway được cử thay Mac Arthur.

— Q.T. Bảo-Đại tăng tiền cấp-dưỡng cho một số người Hoàng-tộc :

Vua Thành-Thái và gia-quyền, nay được 10.000 \$ mỗi tháng.

Quả-phụ Vua Hàm-Nghi và các con : 900.000 quan một năm.

Bà Vương-phí của Vua Thành-Thái : 1.500 \$ mỗi tháng.

Mỗi con Vua Duy-Tận : 200 \$ mỗi tháng.

Hai bà Công-Chúa : 1.000 \$ mỗi tháng.

12-4-1951. — Ngân-Sách 3 Phần được chuẩn y :

	1949	1950
Bắc-Việt	295.000.000 \$	815.000.000 \$
Nam-Việt		683.013.500 \$
Trung-Việt	247.000.000 \$	

13-4-1951. — Pháp mở cuộc hành-quân Đông-Tháp, phá hủy nhiều cơ-sở du-kịch và thuyền bè.

14-4-1951. — Lễ tỵ-chức T.H. Đặng-hữu-Chí tại Hà-Nội. Th. T. Trần-văn-Hữu tuyên bố : Chánh-phủ trung-trong cương-quyết đưa phân đất này trở lại khuôn-khố bình-thường của tổ-chức quốc-gia (có ý công-kích cựu T.H. Nguyễn-hữu-Trí trước đây có khuynh-hướng biệt lập đối với Chánh-phủ).

— Sở Khoáng-Chất được chuyển-giao ở Saigon.

— Trung-Cộng vẫn mặt sát Mỹ và Liên-Hiệp-Quốc.

18-4-1951. — Hôm nay, Liên-Hiệp-Quốc mới quyết định trừng phạt Trung-Cộng về mặt kinh-tế.

19-4-1951. — Sở Canh-Nông và Súc-Mục được chuyển giao ở Hà-Nội.

— Th. T. Trần-văn-Hữu cùng tướng De Lattre tới viếng mặt trận Vĩnh Phúc-Yên. De Lattre tuyên bố dùng vũ-lực để kiện toàn độc-lập cho V.N., chứ không phải để hạn chế chủ-quyền

V.N. Th. T. Hữu tuyên bố : V.M. là kẻ thù dân-tộc, sẽ cương quyết chống Cộng, và tin tưởng ở nước Pháp.

— Ngành Hàng-hải có quy-chế tạm thời. (Dụ số 6).

22-4-1951. — Quân Trung-Cộng tấn công rút mạnh và tiến về phía Hán-Thành.

— Pháp mở cuộc hành quân « Sura biển, Méduse » tảo thanh vùng Ninh-Giang — Vĩnh-Bảo ; cả thủy, lục, không-quân tham chiến.

23-4-1951. — Đạo quân Pháp tái chiếm Tsin-Hồ, bị đẩy lui, rồi chiếm lại đồn này, nhờ phi-cơ dội bom xuống các lớp sóng người xung-phong.

26-4-1951. — Thượng-Tọa Tổ-Liên được suy tôn làm Pháp-Chủ Tăng-Già Bắc-Việt ; lễ trọng thể tại chùa Quán-Sứ Hà-Nội.

27-4-1951. — Hán-Thành thất thủ lần nữa. Chánh-phủ Lý-thừa-Văn lại rời về Fusan. Hơn 6.000 đại-bác bắn phá trên các mặt trận.

28-4-1951. — Tướng Harteman, Tư-Lệnh Không-quân Pháp, cưỡi máy bay B.26 từ Saigon ra Bắc, bị rớt và mất tích ở vùng Tiên-Yên.

29-4-1951. — Trường-Chinh tức Đặng-xuân-Khưu, được cử làm Tổng Bí-Thư Đảng Lao-Động.

1-5-1951. — (26 tháng 3 Tân-Mão).

Đồn Gia-Lộc (Hải-Dương) thất thủ. Tướng De Berchoux gửi 12 tiểu-đoàn phản công, và cần quét các vùng phụ-cận.

7-5-1951. — Đồn Gia-Lộc được giải vây. Theo Pháp, một đại-đội V.M. bị bắt sống với vũ-khí. Đường Kê Sặt/Ninh-Giang được mở lại.

6-5-1951. — B.S. Trần-văn-Đôn, Đại-Sứ đầu tiên của V.N. tại Anh-quốc, trình ủy-nhiệm-thư lên Anh-Hoàng. Ủy-nhiệm thư do Q.T. Bảo-Đại ký, song « với sự thỏa-hiệp của Chủ-Tịch Liên-Hiệp-Pháp ».

10-5-1951. — Pháp tái chiếm đồn Phong-Thồ.

11-5-1951. — Thanh-Tra Mật-Thám Pháp tại Đà-lạt, là Haaz, bị một bọn khủng bố hạ sát bằng tiểu-liên. Vài giờ sau, Phó Thanh-Tra Jumeau đòi Thị-Trưởng Trần-dinh-Quế giao cho y 14 tù-binh và 6 nữ cán-bộ bị giam. Giám-Đốc Công-An V.N. hôm nay đi vắng. Jumeau cho bắn chết cả 20 người.

13-5-1951. — Q.T. Bảo-Đại huyền chức Thị-trưởng Trần-dinh-Quế.

14-5-1951. — Bộ quân-luật V.N. được ban hành (Dự số 8).

— Liên-Hiệp-Quốc biểu quyết cấm xuất cảng sang Trung-Cộng các khí-giới và dụng-cụ vật-liệu quân-sự.

15-5-1951. — Q.T. Bảo-Đại cách chức Thị-Trưởng Đà-lạt. Dư-luận rất sôi nổi về vụ bắn 20 người.

— De Lattre sang Tân-Gia-Ba, họp hội-ng nghị quân-sự Anh-Mỹ-Pháp, đề trù liệu các biện-pháp phòng thủ Đông-Dương nếu Trung-Cộng xâm lăng.

16-5-1951 — Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp lên án vụ tàn-sát ở Đà-lạt, và yêu cầu trừng trị những kẻ có lỗi.

— Trung-Cộng và Bắc-Cao mở cuộc tấn-công rất mạnh, nhưng bị hỏa lực của quân-đội Liên-Hiệp-Quốc chặn đứng.

18-5-1951. — Hội-ng nghị quân-sự Anh-Mỹ-Pháp tại Tân-Gia-Ba quyết định : không bỏ Bắc-Việt nếu Trung-Cộng xâm lăng, vì đây là tiền-đồn chống Cộng của Đông-Nam-Á.

19-5-1951. — Tại Đà-lạt, Hội-Đồng Chánh-Phủ hủy bỏ những sự chia đất ruộng do V.M. bắt buộc.

21-5-1951. — Quốc-Hội Pháp chất vấn Chánh-phủ Plevin về vụ sát-hại ở Đà-lạt.

— Một quy-chê riêng được ban-hành cho các sắc-dân sơn-cước tại Hoàng-Triều Cương-Thổ miền Nam : sẽ có một Hội-Đồng Kinh-Tề Xã-Hội, các tòa án phong-tục, kê-hoạch phát-triển thích-hợp (Dụ số 16/QT/TD).

27-5-1951. — Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc tái chiếm thị-trần Inje.

28-5-1951. — Kịch-chiến ở vùng Sông Đáy Ninh-Bình. Hơn 40.000 quân chính quy V.M. xuất trận. Nhiều cuộc xung-phong ào-ạt như ở Vĩnh-Yên dạo đầu năm. Nhiều vị-trí, như đồn Yên-Cư-Hạ, bị mất đi chiếm lại vài lần. Tỉnh-ly Ninh-Bình cũ, do V.M. đóng trong 2 giờ, lại do Pháp giành được.

29-5-1951. — Các cuộc tấn-công và phản-công vẫn tiếp-tục ở Ninh-Bình. Pháp huy động cả Thủy, Lục và Không-quân.

30-5-1951. — Con trai độc-nhất của De Lattre, Trung-úy Bernard, bị tử thương, gần Ninh-Bình. Mặt trận vẫn nặng nề, nhất là giữa vùng Phủ-Lý — Phát-Diem.

1-6-1951. — (27 tháng 4 Tân-Mão).

Mặt trận Ninh-Bình đã tạm yên.

6-6-1951. — Tại Saigon, Q.T. Bảo-Đại chủ tọa lễ long-trọng kỷ-niệm ngày Thông-Nhật, trước đại-diện các Phần và các sắc dân. Mỗi đại-diện dâng một ít đất địa-phương. Q.T. Bảo-Đại chọn vào một chiếc bình để đặt trên bàn thờ Tổ-Quốc.

— Thiết lập tỉnh Bùi-Chu, gồm một phần các quận của tỉnh Nam-Định cũ (Hải-Hậu, Giao-Thủy, Xuân-Trường, Trực-Ninh, Nghĩa-Hưng, Nam-Trực. N.Đ. Thủ-Tướng 264/Cab/SG).

9-6-1951. — Tỉnh Phú-Thọ hiện nay, chỉ gồm có các quận Quảng-Oai và Bát-Bát, được tái nhập tỉnh Sơn-Tây. (N.Đ. Thủ-Hiến 2965/THP).

11-6-1951. — Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc vẫn tiến dần trên các mặt trận Cao-Ly, tái chiếm vài thị-trần ở bên trên vĩ-tuyến 38.

12-6-1951. — Linh-Mục Jeanson và tu-sĩ Boulard, Tổng và Phó Tổng-Tuyên-Úy quân-đội Liên-Hiệp-Pháp, bị hạ sát ở Cái Tắc gần Cần-Thơ.

13-6-1951. — Phủ Thủ-Hiền Bắc-Việt thiết lập Khu bình-định Vĩnh-Ninh là nơi đã có cuộc hành-quân « Súra biển, Méduse », gồm một phần Vĩnh-Bảo, Tiên-Lãng, Phụ-Dực, Đông-Quan. Một đại-đien Thủ-Hiền được cử ra để lo việc bình định.

14-6-1951. — Tại vùng Ninh-Bình, quân V.M. rút vào núi. Không-quân Pháp oanh tạc dữ-đội. Lục-quân Pháp phá hủy các làng chiến-đầu như Thanh-Hội, Chợ Cháy gần Phủ-Lý, tịch thu hơn 100 tấn thóc.

15-6-1951. — Quốc-Gia Kiên-Ôc-Cục được thiết-lập, để xây nhà rế tiến cho dân-chúng (N.Đ. Thủ-Tướng 291/Cab/SG).

— Tổng-Nha Khoáng-Chất và Kỹ-Nghệ được sáp nhập vào Bộ Kê-Hoạch và Kiến-Thiết.

T.Tr. An-Ninh Công-Cộng Nguyễn-văn-Tâm, được ủy-quyền bình định, với quyền tiện-nghi hành-sự, những vùng mới được giải phóng ở Bắc-Việt, là vùng « Súra biển, Méduse » và vùng « Bò Sát, Reptile ». (N.Đ. 292/cab/SG).

17-6-1951. — Tuyên-ngôn Pháp-Việt thỏa hiệp về sự thành-lập một Công-Ty Hàng-Không V.N.

18-6-1951. — De Lattre mở cuộc phản-công lớn ở vùng Phủ-Lý Nam-Định và Sông Đáy.

— Tổ-chức Văn-Hóa Quốc-Tê (Organisation Internationale pour l'Education, la Science et la Culture, UNESCO) trong phiên khai-mạc, chấp thuận cho Việt, Mên, Lào gia nhập.

20-6-1951. — Đáng lẽ hôm nay ký hiệp-định Việt-Mỹ về viện-trợ kinh-tê. Song phủ Cao-Ủy Pháp đòi hoãn, viện có chưa có thỏa- hiệp của Thượng Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp, theo Thỏa-ước 8-3-1949.

23-6-1951. — Malik, đại-biêu Nga-Sô tại Liên-Hiệp-Quốc, tuyên bố khuyên hai bên đối-phương nên mở cuộc đàm phán, đình-chiến và rút quân ở Cao-Ly.

24-6-1951. — De Lattre họp báo, tuyên bố : trận Sông Đáy đã kết liễu, và ngăn chặn được cuộc tấn-công lớn nhằm chiếm đoạt các vùng lúa gạo ở Trung-Châu Bắc-Việt.

25-6-1951. — Không-quân V.N. được thiết lập kể từ 1-7-51 (Dự số 9).

27-6-1951. — Nga-Sô xác định lập-trường với Mỹ : muốn có sự ngừng bắn ở Cao-Ly, và nên để các Tổng-Tư-Lệnh điều đình với nhau.

29-6-1951. — Tướng Ridway, Tổng-Tư-Lệnh quân-đội L.H.Q., gửi Thông-diệp mời các Tổng-Tư-Lệnh Trung-Cộng và Bắc-Cao tới họp tại Hải-cảng Wonsan, trên một chiếc tàu của Đan-Mạch.

— Ở Thái-Lan, Thủ-Tướng Phibul đương dự lễ trên một chiếc tàu, bị Hải-quân toan bắt vì mưu đảo chính ; nhưng Phibul nhảy xuống sông trốn thoát ; chiếc tàu bị Không-quân bắn chìm.

1-7-1951. — (27 tháng 5 Tân-Mão).

Tổng-Tư-Lệnh Trung-Cộng và Tổng-Tư-Lệnh Bắc-Cao nhận lời tới họp, nhưng hẹn vào ngày 10-7, tại thành-phố Keasong là cựu Thủ-đô Cao-Ly.

4-7-1951. — Pháp hành quân tại khu Vĩnh-Ninh để phá hủy các làng chiến-đấu.

— Quân Pháp chặn bắt được một đoàn vận-tải khí-giới ở gần Đồng-Hới.

11-7-1951. — Trong buổi lễ phát phần thưởng tại trường Trung-Học Chasseloup-Laubat, De Lattre kêu gọi thanh-niên V.N. nên có thái-độ rõ-rệt trước thời-cuộc.

12-7-1951. — Q.T. Bảo-Đại ra Hà-Nội xét tình-hình.

13-7-1951. — Trong hai ngày qua, gần 400 tù-binh Pháp được thả về, ở Vĩnh-Yên và Phủ-Lạng-Thương.

— Kịch chiến tại Vân-Đình (Hà-Đông).

15-7-1951. — Chế-độ quân-dịch được ban bố.

— Tất cả phương-tiện và tài-nguyên được huy động (Dụ số 12).

18-7-1951. — Các Y-Sĩ được trưng-dụng.

19-7-1951. — B.T. Phủ Thủ-Tướng Trần-văn-Tuyên từ chức.

20-7-1951. — Đồn Trang-Bom, cách Saigon 40 cây số, bị tấn công và thất thủ.

— T.H. Trung-Việt Phan-văn-Giáo về nghỉ dài hạn ; cựu Tuấn-Vũ Trần-văn-Lý được cử lên thay.

21-7-1951. — Pháp tái chiếm đồn Trang-Bom.

23-7-1951. — Thống-Chế Pétain, bị kết án tử-hình không thi-hành, hôm nay từ trần tại giam-thất, thọ 96 tuổi.

26-7-1951. — Sau nhiều lần họp, ngừng họp vì lập-trường mâu thuẫn, nhóm lại và bàn cãi gay go, các phái-đoàn quân-sự Trung-Cộng, Bắc-Cao, và Liên-Hiệp-Quốc mới thỏa hiệp được về một số điều-khoản cần đề nghị cho các Chánh-Phủ.

27-7-1951. — Tư-nhân có thể bị trưng-dụng vì nhu-cầu quốc-phòng ; dân-số được kiểm-tra lại ; 60.000 sẽ được gọi nhập ngũ ; từ 18 đến 60, có thể được động-viên hoặc trưng-tập ; các y-sĩ, được-sĩ, chuyên-viên cũng vậy ; thanh-niên từ 20 đến 28 tuổi, có bằng Cao-đẳng Tiều-học trở lên, sẽ theo các lớp sĩ-quan trừ-bị (9 nghị-định Thủ-Tướng).

31-7-1951. — T.H. Nam-Việt Thái-lập-Thành, và tướng Chanson, Tư-lệnh kiêm Ủy-Viên Cộng-Hòa Pháp tại Nam-Việt, đương duyệt binh ở Sadec, bị ném lựu-đạn. Thủ-Hiến chết tại chỗ, Chanson tắt thở sau vài giờ ; 4 sĩ-quan Pháp bị thương.

1-8-1951. — (29 tháng 6 Tân-Mão).

6-8-1951. — Thanh-Niên Bảo-Quốc-Đoàn bị giải tán.

7-8-1951. — Cầm xuất ngoại trong thời-kỳ kiểm tra thanh-niên.

— Một trường Quân-Y được mở tại Hà-Nội. (N.Đ. 111/QP/NĐ).

— Sắc-phục của nhân-viên Sứ-quán và Lãnh-Sự quán được ấn định :

Quốc-phục đại-lễ của Đại-Sứ : áo dài gấm « nhung y » da cam, hoa chữ Thọ, quần lụa trắng, khăn đen, giấy láng, bài vàng có chữ Hán đeo ở nút áo, v.v...

10-8-1951. — Hội-Nghị Keasong ở Cao-Ly bị ngừng từ hôm 4/8 tới nay, vì Bắc-Cao đòi triệt thoái hết quân Liên-Hiệp-Quốc khỏi vĩ-tuyến 38 ; song LHQ đòi đóng nguyên chỗ, theo đường mặt trận hiện nay, ở bên trên vĩ-tuyến.

13-8-1951. — Sau 4 ngày hành-quân, Pháp cho biết đã phá được tổng-hành-doanh của tướng Nguyễn-Bình tại Chiền-khu D, và cả bản-doanh của chỉ-huy-phó Trần-văn-Trà ; cả đài phát-thanh Nam-Bộ và 21 căn trại cũng bị tiêu hủy.

16-8-1951. — Vé số Kiền-Thiết được phép phát hành. Lần đầu, sẽ xổ số vào ngày 15-11-1951, lô độc-đắc là 1 triệu đồng (N.Đ. 399/QP/NĐ).

19-8-1951. — Mức nước sông Nhị-Hà lên tới 9 th 50 : báo động lần thứ nhất.

20-8-1951. — Hội-Đồng Quốc-Gia Vệ-Sinh được thiết-lập (N.Đ. 406/Cab/SG).

21-8-1951. — Việt, Mên, Lào được Hoa-Kỳ mời tham dự Hội-Nghị Quốc-Tê San-Francisco để xét về hòa-uớc sắp ký với Nhật-Bản.

24-8-1951. — Pháp mở cuộc hành-quân « Gió Lốc, Tourbillon » từ 4 hôm nay tại vùng Đông-Tháp, tịch thu 80 tấn muối, 2.300 tấn thóc, phá hủy 3.700 nhà lá.

27-8-1951. — T. Tr. Tài-Chánh Nguyễn-trung-Vinh ký nghị-định « cấp cho Ngân-sách quốc-gia » 153 \$ 05 là di-sản vô-thừa-nhận của 1 Pháp-kiểu, 2 Mên-kiểu và 2 Hoa-kiểu.

— Th. T. Trần-văn-Hữu cùng một Phái-đoàn V.N. lên đường dự Hội-Nghị San-Francisco.

28-8-1951. — Hội-Đồng các Thủ-Hiền họp tại Saigon để ấn định thể-thức gọi nhập ngũ 15.000 thanh-niên.

1-9-1951. — (1 tháng 8 Tân-Mão).

3-9-1951. — Khai mạc Hội-Nghị San-Francisco.

— Chiến-sự vẫn ác-liệt tại Cao-Ly.

7-9-1951. — Ký kết hiệp-định Việt-Mỹ về viện-trợ kinh-tê cho V.N.

— De Lattre sang Hoa-Kỳ để giải thích cho Chánh-phủ cùng dân-chúng Mỹ về tính-cách chống Cộng của chiến-tranh Đông-Dương, và yêu cầu tăng gấp viện-trợ. Mỹ vẫn ngại rằng Pháp muốn tái lập chế-độ thực-dân.

8-9-1951. — Ký kết Hòa-ước với Nhật-Bản tại San-Francisco : Nhật mất hết các cựu thuộc-địa ; để xài đảo thuộc quyền giám-hộ của Mỹ ; phải bồi thường các thiệt-hại chiến-tranh, nhưng được trả lại chủ-quyền chánh-trị và kinh-tê.

— Ký kết Hòa-ước song-phương Mỹ-Nhật : Nhật được viện-trợ, Mỹ được đóng quân tại Nhật.

9-9-1951. — Pháp mở cuộc hành-quân tảo-thanh tại vùng Trà-Lý Thái-Bình.

— De Lattre tuyên bố : nếu Trung-Cộng xâm lăng Đông-Dương, sẽ kêu gọi Liên-Hiệp-Quốc can thiệp.

15-9-1951. — Các thành-phô, thị-xã, tỉnh-ly, quận-ly, phải lập đô-án tu-chỉnh, khuếch-trương và mỹ-thuật-hóa (N.Đ. Thủ-Tướng 474/Cab/SG).

16-9-1951. — Sau một tuần lễ hành-quân, Pháp lập thêm 70 đồn từ Ba-Đông, Cà-Mâu tới miền duyên-hải Trung-Việt.

19-9-1951. — Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ tuyên bố : về phương-diện tiếp vận khí-giới, V.N. chỉ đứng hàng sau Cao-Ly.

21-9-1951. — Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ tuyên bố : Chánh-phủ Hoa-Kỳ đồng quan-điểm với Pháp về công-cuộc chống Cộng tại Đông-Dương, và sẽ xúc tiến viện-trợ.

25-9-1951. — Pháp mở cuộc hành-quân « Trái Chanh, Citron » ở vùng Thanh-Miền và Ninh-Giang để phá hủy các làng chiến-đấu. Nhiều trầu kích-liệt. Kết-quả theo thông-cáo : V.M. chết 428. bị bắt 3.000.

27-9-1951. — Vé số Kiến-Thiết kỳ thứ nhất, được bán ra.

29-9-1951. — Tướng Bondis được cử làm Tư-Lệnh kiêm Ủy-Viên Cộng-Hòa tại Nam-Việt.

1-10-1951. — (1 tháng 9 Tân-Mão).

Nhu Ngân-Khố được chuyển giao.

2-10-1951. — Nghĩa-Lộ bị tấn công mạnh. Phi-cơ dội bom : hơn 300 xác chết.

3-10-1951. — Pháp mở cuộc hành-quân « Trái Quít Mandarine » càn quét vùng Sông Đuống/Sông Trà-Lý.

— Công-Ty Hàng-Không V.N. (Air V.N.) được chánh-thức thành-lập : quốc-tích V.N., vốn 50 % của V.N., 50 % của Pháp : Air V.N. góp một số phi-cơ, Air-France cũng vậy. (N.Đ. 37/Cab/Pres. duyệt y điều-lệ 1-10-1951).

5-10-1951. — Từ đầu tháng, có tin hàng chục tiểu-đoàn V.M. từ mạn Thái-Nguyên và Yên-Báy, chuyển về phía lai-Châu, Phong-Thô và Nghĩa-Lộ. Nhiều trận đánh lớn. Pháp gọi nhiều viện-binh lên Nghĩa-Lộ. Tối hôm nay, V.M. mới rút. Theo tin Pháp :

V.M. chết hơn 1.000, bị thương 2.000 ; Pháp bị chết 60, bị thương 200.

6-10-1951. — Pháp hành quân ở Hưng-Yên, trên một vùng 60 cây số vuông. Kết-quả chánh-thức : 850 xác chết V.M., 10.000 tù-binh.

7-10-1951. — Kết-quả chánh-thức cuộc hành-quân « Trái Quít, Mandarine » : V.M. chết 1.200, bị bắt 5.000, với nhiều thóc gạo và khí-giới.

12-10-1951. — Sau 14 ngày kịch-chiến quanh Nghĩa-Lộ, V.M. chết 1.000, Pháp 300.

15-10-1951. — Khánh thành Hàng-Không V.N.

16-10-1951. — 15.000 thanh-niên nhập ngũ, thụ huấn cấp-tốc 2 tháng ; — 1.000 có bằng Trung-Học đệ-nhất-cấp trở lên. theo học trường Sĩ-quan Nam-Định và trường Sĩ-quan Thủ Đức.

22-10-1951. — Nhiều đồn ở vùng Đông-Hới bị tấn công từ đầu tháng. Nay mới tạm yên.

25-10-1951. — Mãi đến hôm nay, Hội-Nghị Keason ở Cao-Lý mới thỏa hiệp được về địa-diểm nhóm họp, ngoài vòng chiến-sự : Bàn Môn Điếm (Pamunjon) cách Keasong 10 cây số.

29-10-1951. — De Raymond, Ủy-Viên Cộng-Hòa Pháp tại Cao-Mên, bị một bồi ám sát. Sát-nhân bị bắt ; chính là một cán-bộ đặc-công.

31-10-1951. — B.T. Letourneau tuyên bố : hiện có 4.000 quân-nhân Liên-Hiệp-Pháp bị bắt làm tù-binh.

1-11-1951. — (3 tháng 10 Tân-Mão).

4-11-1951. — Kịch-chiến gần Đông-Hới. Pháp tấn công Trung-Đoàn 95 V.M., tuyên bố hạ 250, bắn bị thương 500.

8-11-1951. — Hai trại tân-binh được thiết lập tại Bắc-Ninh và Quảng-Yên, mỗi nơi chứa được 3.000 người.

10-11-1951. — Tướng De Linares chia quân ba đạo chiếm đóng Chợ Bền (Hà-Đông) và xây nhiều pháo-đài phòng-thủ.

13-11-1951. — Từ đêm qua, Pháp đem đại-quân tái chiếm Hòa-Bình : 12 tiểu-đoàn bộ-binh, 2 tiểu-đoàn V.N., 3 tiểu-đoàn Nhảy Dù, 2 đại-đội thiết-giáp, tiến hai mặt, từ Hà-Đông. và từ Sơn-Tây. Hai vạn người Mường và Thổ, theo Pháp về Trung-Châu từ đạo này năm ngoái, lại hồi cư lên núi.

19-11-1951. — T.H. Bắc-Việt Đặng-hữu-Chí nghỉ dài hạn dưỡng bệnh. T.Tr. An-Ninh Nguyễn-văn-Tâm được cử kiêm nhiệm Thủ-Hiền Bắc-Việt.

22-11-1951. — Tòa-án Quân-sự được thiết lập tại Saigon. (S.L. 79/QP)

24-11-1951. — Williamson, Trưởng Phái-đoàn Viện-Trợ Mỹ, tuyên bố : Hoa-Kỳ viện-trợ về kinh-tê cho V.N. 25 triệu Mỹ-kim, tài-khoá 1951-1952.

25-11-1951. — Bình đầu mùa hoành hành tại nhiều tỉnh Bắc-Việt.

27-11-1951. — Tướng Salan mở cuộc hành-quân tại Lao Đông để bót áp-lực V.M. về phía Hòa-Bình. Kịch-chiến, hai bên cùng bị thiệt hại lớn, số chết và bị thương lên tới vài ngàn.

29-11-1951. — Khai mạc Thượng Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp. Phía V.N., có Th.T. Trần-văn-Hữu. Hội-Đồng chỉ xét tình-hình chung và ân-định thủ-tục điều-hành, chưa quyết định được việc gì quan-trọng.

— Hội-Nghị Bàn-Môn-Điêm vẫn bàn cãi về các thủ-tục và chi-tiết.

30-11-1951. — Tại Nghĩa-Lộ, một tiểu-đoàn Thái phải chôn hơn 4 tiểu-đoàn V.M. trong 3 ngày 3 đêm. Hơn 1.000 xác chết.

1-12-1951. — (3 tháng 11 Tân-Mão).

3-12-1951. — Từ đêm qua, đồn Tu-Vũ (Hòa-Bình) bị tấn công mạnh, nhưng không mất.

4-12-1951. — Th.T. Trần-văn-Hữu gặp Tổng-Thor-Ký L.H.Q. Trygve Lie ở Ba-Lê và nêu vấn-đề gia-nhập của V.N.

10-12-1951. — Thiết lập tòa Khâm-Mạng tại Hoàng-Triều Cương-Thổ miền Bắc. T.Tr. Nguyễn-văn-Tâm, Thủ-Hiền Bắc-Việt, được cử kiêm Đại-diện Q.T. Bảo-Đại tại các Tỉnh sơn-cước (S.L. 24/QT/TD).

— Pháp hành quân tại vùng Sông Đuông/Sông Thái-Bình.

15-12-1951. — Từ 3-12, đồn Tu-Vũ bị nhiều cuộc tấn-công. Có bận, 4 hay 5 tiểu-đoàn V.M. xung phong, nhưng vẫn không chiếm được. Pháp phản công càn quét quanh núi Ba-Vì.

16-12-1951. — Ký kết hiệp-định liên-quốc về Viện Phát-Hành (Institut d'Emission) chung cho ba Quốc-Gia ; trụ-sở đặt tại Nam-Vang, với 3 chi-nhánh ở 3 thủ-đô ; sẽ hoạt động từ 1-1-1952.

18-12-1951. — V.N. gửi đơn xin gia-nhập L.H.Q. Đơn do đại-biểu Pháp Chauvel chuyển cho Tổng-Thor-Ký Trygve Lie.

— De Lattre bị đau, về Pháp chữa, hôm nay vô bệnh-viện.

19-12-1951. — Q.T. Bảo-Đại ra Hà-Nội dự cuộc duyệt-binh lớn.

20-12-1951. — De Lattre bị ốm : nghe đồn khó qua khỏi.

25-12-1951. — Quy-chê Hồng-Thập-Tự V.N. được duyệt-y.

28-12-1951. — Quốc-Hội Pháp thảo luận về dự-án Ngân-Sách chiến-tranh Đông-Dương : 326 tỷ quan.

Nhân dịp này, các đảng-phái tỏ rõ lập-trường về vấn-đề Đông-Dương. Có 3 giải-pháp được nêu ra : tái-chiếm làm Thuộc-địa ?

Không đảng phái nào dám chủ trương ra mặt ; rút khỏi Đông-Dương ? Chỉ có đảng Cộng-Sản đòi hỏi ; rút khỏi Bắc-Việt ? Daladier, Xã-hội Cấp-Tiến, đề nghị bỏ Bắc giữ Nam. Thủ-Tướng Pleven phản đối và viện dẫn một câu của cố Thống-Chế Galliéri : ai nắm Bắc-Việt, nắm cả Đông-Dương « qui tient le Tonkin, tient l'Indochine ». (*Année politique*).

30-12-1951. — Đêm qua, Chợ Bến bị nhiều tiểu-đoàn tấn công.

— Trùng-tu Điện-Lực-Cuộc được thiết lập để xây lại các nhà máy điện bị hư hại vì chiến-tranh, và phụ trách sản xuất, phân phối điện. (NĐ. 665/Cub/Sg).

1952

1-1-1952. — (5 tháng 12 Tân-Mão).

6-1-1952. — Tướng Raoul Salan được cử làm quyền Tổng-Tư-Lệnh Pháp tại Đông-Dương ; Toàn-quyền Gautier, một viên cai-trị lâu năm tại Đông-Dương, làm quyền Cao-Ủy.

— Trung-úy Leclerc, con đại-tướng Leclerc, bị thương và bị bắt làm tù-binh, trên sông Đáy.

— Vandanberghe, trưởng-đoàn quyết-tử Lê-Dương, hôm nay cũng tử trận gần Nam-Định.

7-1-1952. — Quân Pháp tại Hòa-Bình vẫn bị tấn công mạnh, nhưng vẫn giữ được các đồn.

11-1-1952. — De Lattre từ trần.

— Tướng Juin hội đàm với Chánh-phủ Hoa-Kỳ, yêu cầu tiếp viện nếu Trung-Cộng xâm lăng. Tổng-Tham-Mưu Trưởng Bradley rất dè-dặt vì Mỹ còn mắc ở Cao-Ly. Tướng Juin tuyên bố : nếu Không-quân và Hải-quân Anh Mỹ không can thiệp, thì Đông-Dương sẽ mất.

15-1-1952. — Quốc-Hội Pháp, và Hội-Đồng Cộng-Hòa biểu quyết truy tặng De Lattre tước-vị Thống-Chế (Maréchal de France). Ngày 16, sẽ làm lễ quốc-táng.

17-1-1952. — Thủ-Tướng Pháp Edgar Faure tuyên bố trước Quốc-Hội : chiến-tranh vẫn được thúc đẩy mạnh, mặc dầu De Lattre qua đời.

23-1-1952. — B.T. Letourneau được Chánh-phủ Pháp cử sang Đông-Dương để phủ dụ và trấn tĩnh quân-đội sau khi De Lattre tạ thế.

26-1-1952. — Phải có giấy phép đặc-biệt mới được chuyên chở từ nay một số hàng-hóa và sản-vật được xếp vào loại có tính-cách quân-sự (N.Đ. Thủ-Tướng 57/Cab/Sg).

27-1-1952. — Tết Nguyên-Đán Nhâm-Thìn.

1-2-1952. — (6 tháng Giêng Nhâm-Thìn).

12-2-1952. — Lương-bổng và hiện-vật cung-cấp của các Thủ-Hiền :
14.000 \$ + 8.000 \$ giao-tê-phí.

2 tài-xê, 2 bói, 1 bệp, 1 gác cổng, 1 làm vườn.

Nhà ở, đồ đạc, điện nước, xe cộ, giặt ủi.

14-2-1952. — Quân Pháp tảo thanh tại Trà-Lý Thái-Bình.

17-2-1952. — Hội-Nghị Bàn-Món-Điểm tiền rất chậm. Tới nay mới có thỏa-hiệp : hễ đình-chiến rồi, thì 3 tháng sau phải họp hội-nghị chánh-trị Nam Bắc. Các mặt trận tạm yên.

19-2-1952. — Lễ-phục do Th.T. Trần-văn-Hữu định : áo dài chèn, khăn đen, quần lụa trắng, giày đen nếu là lễ có tính-cách tôn-giáo, lịch-sử ; hoặc âu-phục trắng, cà-vạt đen, sẫm, hoặc âu-phục đen sẫm nếu là các lễ khác.

21-2-1952. — Hội-Đồng Quân-Sự họp tại Đà-lạt, quyết định bãi bỏ lệnh giới nghiêm ở các tỉnh Châu-Độc, Long-Xuyên, Hà-Tiên, Rạch-Giá, Cần-Thơ (lệnh ban hành từ 1948).

22-2-1952. — Pháp bắt đầu rút khỏi Hòa-Bình, vì tiếp-tê khó-khăn, và áp-lực rất nặng của các Sư-đoàn V.M. 304 và 320 : dọc đường số 6, bị nhiều trận phục-kích. Trong 24 giờ qua, Pháp đã phải bắn 20.000 phát đại-bác yểm trợ những đội rút về Hà-Đông.

24-2-1952. — B.T. Letourneau tuyên bố : nếu có đình-chiến ở Cao-Ly, thì vấn-dề Đông-Dương cũng sẽ được đưa ra trước một Hội-Nghị quốc-tê.

25-2-1952. — Pháp đã rút hết lực-lượng đồn trú tại Hòa-Bình. Nhiều dân Mường và Thổ, một lần nữa, lại theo về Hà-Đông và Hà-Nội. Tổng-số quân được rút : 22.000.

27-2-1952. — Tòa Thượng-Thẩm Hồn-Hợp làm lễ tựu-chức ở Ba-Lê, dưới quyền chủ-tọa của T.T. Auriol. Tòa này thành lập theo Thỏa-ước 8-3-1949 và Hiệp-định Tư-Pháp 30-12-1949, để xét xử những vụ liên-quan đến dân Pháp hoặc đến Pháp và Việt.

1-3-1952. — (6 tháng 2 Nhâm-Thìn).

— Lần đầu tiên, có lễ Ngày Phụ-Nữ V.N. Bà Nam-Phương đọc thông điệp phát thanh kêu gọi phụ-nữ tham gia các công-kuộc xã-hội.

— Quân-phí, theo Bộ Tài-Chánh Pháp :

1945 :	3.200 triệu quan	1949 :	130.400 triệu quan
1946 :	27.000 —	1950 :	201.000 —
1947 :	53.000 —	1951 :	308.000 —
1948 :	89.000 —	1952 :	435.000 —

6-3-1952. — Hải-quân V.N. được thành lập kể từ 1-1-1952.

— T.Tr. Xã-Hội Hoàng-Cung cáo binh từ chức.

7-3-1952. — Trung-Tá Không-quân Nguyễn-văn-Hình, Chánh Võ-Phòng Q.T. Bảo-Đại, được thăng Thiệu-Tướng và cử làm Tổng-Tham-Mưu-Trưởng Quân-đội V.N.

— Th.T. Trần-văn-Hữu cải tổ Chánh-Phủ :

Thành-phần Chánh-phủ mới (S.L. 21/QT, 8-3-1952)

Thủ-Tướng — kiêm Quốc-Phòng và

	Tài-Chánh	Trần-văn-Hữu
Tổng-Trưởng	Tư-Pháp	Vương-quang-Nhường
—	Ngoại-Giao	Nguyễn-trung-Vinh
—	Nội-Vụ	Nguyễn-văn-Tâm

Tổng-Trưởng Canh-Nông	Lê-văn-Hoạch
— Xã-Hội và Lao-Động .	Nguyễn-chánh-Hải
— Giáo-dục	Nguyễn-thành-Giung
— Công-chánh và	
Giao-Thông	Lê-quang-Huy
— Kê-hoạch và Kiên-thiết	Nguyễn-duy-Thanh
— Phụ-tá Quốc-Phòng ..	Nghiêm-văn-Tri
Quốc-Vụ-Khanh	Nguyễn-Trác
Bộ-Trưởng Phủ Thủ-Tướng	Đinh-xuân-Quảng

8-3-1952. — Q.T. Bảo-Đại chủ tọa lễ tựu-chức của Chánh-phủ mới.

9-3-1952. — Pháp kỷ niệm trọng-thể ngày Nhật đảo chính ở Đông-Dương. Di-hải viên Giám-Bình Grethen được đưa tới quán tại Khải-Hoàn-Môn Ba-Lê và được Tổng-Thông Pháp tới viếng trước khi đưa chôn.

10-3-1952. — Hoa-Kỳ đã chuyển cho Pháp 52 phóng-pháo B.26 và 12 thủy-phi-cơ Grumann Goose.

— Tại Bàn Môn-Điêm, Trung-Cộng vu cho Hoa-Kỳ dùng khí-giới có vi-trùng.

11-3-1952. — Sơn-ngọc-Thành, cựu Thủ-Tướng Cao-Mên, mật tích : có tin là bỏ trốn ra bưng chông Pháp và chông cả Chánh-phủ Hoàng-gia.

12-3-1952. — Bộ-Trưởng Letourneau cải chính tin đồn Pháp sắp điều đình với Hồ-chí-Minh : chưa phải lúc.

— Tại Thái-Bình, Pháp vẫn hành quân tảo thanh : 5 đoàn Lưu-Động với Thủy-quân và Không-quân, càn quét vùng Trà-Lý và Sông Diêm-Hồ.

18-3-1952. — Nguyễn B.T. Thanh-Niên và Thế-Thao Phạm-văn-Bính được bổ Thủ-Hiến Bắc-Việt ; Giám-Độc Tài-Chánh Hồ-quang-Hoài, Thủ-Hiến Nam-Việt.

1-4-1952. — (7 tháng 3 Nhâm-Thìn).

— Bộ-Trưởng Letourneau được cử kiêm nhiệm Cao-Ủy Pháp tại Đông-Dương. Giúp việc tại đây, có một Tổng-Tư-Lĩnh (Salan) và một Tổng thư-ký phủ Cao-Ủy (Gautier).

— Quyển phát-minh sáng-chê về công-nghệ từ nay được bảo vệ ; bằng sáng-chê được quy định (Dụ số 6).

4-4-1952. — Các sắc dân sơn-cước thuộc Hoàng-Triều Cương-Thổ, cũng được một quy-chê đặc-biệt : Từ-Trưởng, Hội-Đồng Hoàng-Triều Cương-Thổ ; Tòa-án phong-tục, v.v... (Dụ số 27/QT/TD).

7-4-1952. — Một trường Quốc-Gia Hành-Chánh được thiết lập tại Dalat, để đào tạo các cấp chỉ-huy hành-chánh (N.Đ. 246-Cab/SG).

12-4-1952. — Bộ Tổng-Tham-Mưu Quân-Đội V.N. được thành lập (N.Đ. 147/QĐ/NĐ).

22-4-1952. — Đào được ở góc đường Massiges cạnh Bộ Kế-Hoạch và Kiên-Thiết Saigon, một trái bom lớn chưa nổ từ 1945. Không xảy ra tai nạn gì.

— Letourneau sang Saigon nhậm chức Tổng-Ủy, tuy vẫn giữ Bộ Quốc-gia Liên-Kết.

24-4-1952. — Các tòa Đại-diện Q.T. tại hai miền Hoàng-Triều Cương-Thổ Bắc và Nam, được thay thế bằng tòa Khâm-Mạng (S.L. 28/QT/TD).

— Đồng-Lý Văn-Vô-Phòng Q.T. (Nguyễn-Đệ) kiêm nhiệm Khâm-Mạng tại các vùng Cao-nguyên miền Bắc và miền Nam thuộc Hoàng-Triều Cương-Thổ.

1-5-1952. — (8 tháng 4 Nhâm-Thìn).

5-5-1952. — Văn-Hóa Nguyệt-San của Bộ Giáo-Dục, được phép xuất bản.

- 6-5-1952. — Tướng Salan, Tổng-Tư-Lệnh tuyên bố : sẽ dồn lực-lượng vào việc bình-định Trung-Châu Bắc-Việt, không cho địch lây thóc gạo và nắm được dân-chúng.
- 7-5-1952. — Tướng Clark lên thay tướng Ridway làm Tổng-Tư-Lệnh quân-đội Liên-Hiệp-Quốc tại Cao-Ly.
- 8-5-1952. — Khánh-thành Trung-Tâm huấn luyện Không-quân Nha-Trang.
- 12-5-1952. — Một đoàn phụ-nữ hỗ trợ Quân-Đội V.N. được thành lập, gồm có nữ cán-bộ Sở Quân-Y và nữ cán-bộ các Sở chuyên-môn khác.
- 15-5-1952. — Từ cuối tháng trước, Pháp mở nhiều cuộc hành-quân ở Trung-Châu Bắc-Việt : hành-quân « Lạc-Đà Dromadaire » ở vùng Hưng-Yên và Bùi-Chu ; hành « Tango » ở mạn Phúc-Yên và Sông Đuống v.v...
- 16-5-1952. — Dao này, giá gạo Nam-Việt tăng mau ở Hà-Nội. Từ 250 \$ gạo số 1, 25 % tằm, đã lên 530 \$/550 \$ trong hai tháng ; ở Saigon, cũng lên tới 345 \$.
- 19-5-1952. — Th. T. Trần-văn-Hữu lại đổi sắc-phục lần nữa ; Lễ-phục của Tổng, Bộ-Trưởng : áo gấm dài màu da cam, hoặc đồng cũ (Orange — vieux cuivre) hoặc đỏ tía (lie de vin) ; của các công-chức cao-cấp : áo gấm dài màu lam (bleu indigo) ; của các công-chức khác : áo dài đen sa-tanh hoặc tơ lụa.
- 23-5-1952. — Quốc-Hội Hoa-Kỳ chấp thuận viện-trợ kinh-tê cho V.N. : 23.500.000 Mỹ-kim. Một Phái-đoàn viện-trợ Kinh-tê và Kỹ-thuật được đặt tại Saigon (Special Technical Economical Mission : STEM).
- 25-5-1952. — Q.T. Bảo-Đại duyệt 5.000 quân V.N., nhân ngày lễ Quốc-Khánh tại Hà-Nội.
- 26-5-1952. — Đường hỏa-xa và Sở Hỏa-Xa được chuyển giao cho V.N. và Cao-Mên.

— Sinh-viên Cao-Mên theo Sơn-ngọc-Thành biểu tình chống Pháp tại Nam-Vang.

27-5-1952. — Tại Lai-Châu, lễ sáp-nhập miền Thái thuộc Đèo-văn-Long vào Hoàng-Triều Cương-Thổ miền Bắc.

28-5-1952. — Chuyến tàu thứ 150 của Hoa-Kỳ chở vũ-khí cho quân-đội Liên-Hiệp-Pháp, cập bến Saigon.

— Việc xuất-cảng gạo bị đình-chỉ, vì giá gạo tăng mau.

1-6-1952. — (9 tháng 5 Nhâm-Thìn).

2-6-1952. — Q.T. Bảo-Đại triệu T. Tr. Nguyễn-văn-Tâm lên Dalat và ủy lập Chánh-phủ.

— Pháp mở cuộc hành-quân « Sơn-dương Antilope » ở vùng Duy-Tiên, Phủ-Lý, Hưng-Yên.

3-6-1952. — Q.T. Bảo-Đại giải tán Chánh-phủ Trần-văn-Hữu mới được cải tổ từ 7-3-1952.

5-6-1952. — Từ nay, giấy Thông-Hành sẽ theo mẫu Việt-Nam.

6-6-1952. — Th. T. Nguyễn-văn-Tâm lập xong Chánh-phủ.

— Một Hội-Đồng Phòng-Thủ Quốc-Gia được thiết lập, gồm Thủ-Tướng, các Tổng-Trưởng Quốc-Phòng, Nội-Vụ, Tài-Chánh, Khâm-Mạng tại Hoàng-Triều Cương-Thổ (S.L. 50/CP).

14-6-1952. — Phủ Thủ-Hiền Bắc-Việt vẫn phải chọn Quận-trưởng trong số những người tình nguyện. Một hội-đồng được thành lập để xét năng-lực. (N.Đ. 2089-PTH).

15-6-1952. — Vì các đảng phái lực đực, lại có khuynh-hướng chống Pháp, Mên-Hoàng Sihanouk giải tán Chánh-phủ và đích thân cầm quyền.

17-6-1952. — Bộ-trưởng Cao-Ủy Letourneau tuyên bố : hiện nay, chỉ còn ở Đông-Dương 1.400 công-chức Pháp, so với 7.000 năm

1949. V.N. hiện có 40 tiểu-đoàn Bộ-binh, và 1 tiểu-đoàn Không-quân. Mên có 6 tiểu-đoàn, Lào cũng có 6. Cuối 1951, V.M. nhận được của Trung-Cộng 200.000 tấn súng đạn.

18-6-1952. — Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ tuyên bố : Mỹ tăng viện trợ để giúp các Quốc-Gia Liên-Kết tăng cường Quân-lực. Hiện Mỹ gánh chịu 1/3 kinh-phí chiến-tranh Đông-Dương.

23-6-1952. — 500 phóng-pháo Hoa-Kỳ ném bom xuống các nhà máy thủy-điện bên sông Yalou. Dư-luận quốc-tê sôi nổi. Có tin Mỹ không đồng ý với Anh nữa, trong cuộc nghị-hòa ở Cao-Ly.

25-6-1952. — Hôm nay cử hành lễ tỵ-tử-chức Chánh-phủ Nguyễn-văn-Tâm thành lập từ 6-6-1952 :

Thành-phân Chánh-phủ (S.L. 49/QT 6-6-1952)

Thủ-Tướng kiêm Nội-Vụ	Nguyễn-văn-Tâm
Phó T.T. kiêm Thông-Tin T.Truyền	Phan-văn-Giáo
Phó T.T. kiêm Cựu-chiến-binh và Phê-Bình	Ngô-thúc-Địch
Tổng-Trưởng Quốc-Phòng	Nghiêm-văn-Tri
— Tài-Chánh và Kinh- Tề Q.C.	Nguyễn-huy-Lai
— Ngoại-giao.	Trương-vĩnh-Tông
— Tư-Pháp	Lê-tân-Nam
— Giáo-Dục	Nguyễn-thành-Giung
— Công-Chánh, G.-Thông và Bưu-Điện	Lê-quang-Huy
— Y-Tê	Lê-văn-Hoạch
Bộ-Trưởng Canh-Nông	Cung-đình-Quý (sau đổi thành T.Tr.)
Bộ-Trưởng Qui-Thuận và Bình-Định	Hoàng-nam-Hùng (sau đổi thành Bộ Chiêu- An Bình-Định)
Hai vị này được cử sau :	
Bộ-Trưởng Thế-Thao và Thanh-Niên	Vũ-hồng-Khanh
Tổng-Trưởng Xã-Hội Lao-Động	Lê-Thăng
Thứ-Trưởng Nghiên-cứu và Cải-Cách	Trần-văn-Quê

27-6-1952. — B.T. Chiên-tranh Pháp De Chevigné tuyên bố trước Hội-Đồng Cộng-Hòa : từ 1945 đến 1-4-1952, số thiệt-hại của Pháp tại Đông-Dương như sau :

Chết : 1.247 sĩ-quan Pháp
4.233 hạ-sĩ-quan Pháp
5.488 Lê-Đương (Légion Etrangère)
5.024 Bắc-Phi
17.068 quân-nhân bản-xứ Đông-Dương.

29-6-1952. — Pháp hành quân táo thanh ở Đông-Triều, Kinh-Môn, và Bắc Phát-Diệm.

1-7-1952. — 10 tháng 5 nhuận Nhâm-Thìn).

4-7-1952. — Pháp mở cuộc Hành-quân « Làn gió mát Zéphir » ở vùng Giồng Riềng, Vị-Thanh, Thới-Lai (Hậu-Giang) từ cuối tháng sáu. Tới nay, đã phá hủy nhiều căn-cứ và bắt nhiều vũ-khí của đại-đoàn 307.

— Kịch chiến ở Thọ-Lão, Kê Sặt : một Trung-đoàn V.M. chặn đánh một đoàn Lưu-động Pháp.

8-7-1952. — Có tin Âu-Châu năm nay bị nóng dữ quá. Ở Đức, 175 người chết vì nóng ; ở Paris, có hôm 34/36°.

Ở Hà-Nội, hôm nay 36° (trong nhà).

10-7-1952. — Hội-Đồng Quốc-Gia Lâm-Thời được thành lập (Conseil National Provisoire) gồm có 21 Hội-Viên do Q.T. Bảo-Đại chỉ định ; nhiệm-kỳ : cho tới khi có Quốc-Hội ; nhiệm-vụ : tư vấn về mọi vấn-đề (Dự số 14).

— Bộ Luật Lao-Động được ban-hành.

11-7-1952. — 650 phóng-pháo Hoa-Kỳ oanh tạc Bình-Nhưỡng, thủ-đô Bắc-Cao.

- 13-7-1952. — Chu-ân-Lai phản kháng về vụ oanh-tạc Bình-Nhưỡng.
— Pháp mở cuộc hành-quân Quadrille táo thanh mạnh ở vùng Phú-Vang (Thừa-Thiên).
- 14-7-1952. — Tướng Mỹ Lawton Collins tuyên bố tại Tokyo : còn phải đánh dữ hơn nữa, cho tới khi nào Cộng-Sản chịu điều-định thật sự.
- 15-7-1952. — Đồn Tondray cách Kontum 70 cây sô, bị tấn công mạnh.
- 17-7-1952. — Đô-Độc Fechtler, tư-lĩnh Hạm-Đội VII, tuyên bố chỉ chờ lệnh tướng Clark để tấn công Mãn-Châu.
- 19-7-1952. — Giá gạo vẫn tăng : tám thơm 920 \$, gạo mùa 800 \$, gạo chiêm 750 \$ mỗi tạ (Hà-Nội).
- 20-7-1952. — Vũng-Tàu bị đột kích mạnh. Bị sát hại : 3 sĩ-quan, 5 hạ-sĩ Pháp, 2 phụ-nữ và 6 nhi-đồng Pháp, 4 nhi-đồng Việt.
- 24-7-1952. — Hội-Nghị Kinh-Tê Liên-Quốc Pháp, Việt, Mên, Lào nhóm họp tại Saigon :
— ân-định sự điều-hành một số cơ-quan chung (Viện Phát-Hành, Túc-Mễ-Cục, Ủy-Ban Sông Mêkong, Trường Viễn-Đông Bác-Cổ v.v...),
— thảo luận về chương-trình nhập-cảng xuất-cảng.
- 28-7-1952. — Một Ủy-Ban nghiên cứu Cải-Cách Điện-Địa được thiết lập tại Saigon.
- 30-7-1952. — Hoàng-Thân Bửu-Lộc được bổ Cao-Ủy V.N. tại Pháp.
— Chế-độ doanh-lợi chiêu bóng và kiểm soát phim ảnh được ban hành (Dự số 17).

1-8-1952. — (11 tháng 6 Nhâm-Thìn).

2-8-1952. — Chánh-phủ Nguyễn-văn-Tâm chấp thuận dự-án Ngân-sách đầu tiên của VN ; bây giờ mới có một ngân-sách hợp-lệ :
Chi : 8.600.000.000 \$:

4.700.000.000 \$	quân-phí
550.000.000 \$	an-ninh
400.000.000 \$	bình-định
300.000.000 \$	giáo-dục
475.000.000 \$	công-chính
270.000.000 \$	y-tế/xã-hội

Thu : Ngoài các thứ thuế, có :

3.000.000.000 \$ do Pháp đóng góp về quân-phí
và 425.000.000 \$ Viện-trợ Mỹ (Kinh-Tế)

9-8-1952. — QT. Bảo-Đại sang Pháp nghỉ và thăm gia-đình.

24-8-1952. — Pháp mở cuộc hành-quân « Châu-châu Sauterelles » tạo thành vùng Quảng-Trị Thừa-Thiên là nơi Trung-đoàn VM-101 vẫn lui tới.

28-8-1952. — Th.T Nguyễn-văn-Tâm ký bỏ 21 Hội-Viên Hội-Đồng Quốc-Gia Lâm-Thời : 8 Bắc, 8 Nam, 5 Trung.

1-9-1952. — (13 tháng 7 Nhâm-Thìn).

Khai mạc Hội-Đồng Quốc-Gia Lâm-Thời tại tòa Đô-Sảnh Saigon.

4-9-1952. — QT. Bảo-Đại gặp T.T Auriol tại nhà nghỉ ở Muret, và bàn về mấy vấn-đề VN : Cao-Ủy VN cần mang danh-hiệu Đại-Sứ ; VN phải được vào Liên-Hiệp-Quốc ; Quân-đội VN cần được phát triển gấp.

— Hội-Nghị Kinh-Tế Liên-Quốc bế mạc. Kết-quả :

Chia thuế quan : 75 % cho VN, 21 % cho Mên, 4 % cho Lào.
Bãi bỏ Nha Quan-Thuế và Túc-Mễ-Cục ; Chấp thuận ngân-sách Khảo-cứu Khoa-học ; Chia phần ngoại-tệ để nhập-cảng.

6-9-1952. — Bảo rớt, mưa lớn suốt ngày đêm.

16-9-1952. — Cao-Ủy Bùn-Lộc trình ủy-nhiệm-thư lên T.T. Auriol. Trước đây, chỉ có tại Ba-Lê một Văn-phòng Quốc-Trưởng Bảo-Đại (Cabinet de S.M. Bảo-Đại à Paris).

17-9-1952. — Giá gạo vẫn tăng : tám thom ở Hà-Nội lên 950 \$ mỗi tạ.

19-9-1952. — Các Hội-Viên Hội-Đồng Bảo-An LHQ đều chấp thuận cho Việt, Mên, Lào gia nhập ; duy Nga-Sô phủ quyết (veto).

28-9-1952. — Từ hai tháng nay, Hội-nghị Bàn-Môn-Điêm bế tắc. Mỹ đưa đề-nghị mới : tù-binh có quyền tự-do trở về Bắc hay Nam-Cao.

1-10-1952. — (13 tháng 8 Nhâm-Thìn).

— Dân-số Hà-Nội 1952 : 267.715 VN

17.745 ngoại-kiều

— Giá gạo càng tăng ở Hà-Nội : tám thom lên 1.400 \$ •

gạo dự 1.100 \$

gạo mùa 800 \$

8-10-1952. — Pháp đã yêu cầu Mỹ viện trợ 650 triệu Mỹ-kim. Quốc-Hội Hoa-Kỳ chỉ thuận cho 525 triệu.

— Trung-Cộng và Bắc-Cao tấn công mạnh trên khắp các mặt trận.

— Một Nha Chiến-đấu Tâm-lý được thiết lập tại phủ Thủ-Tướng (NĐ. 65/Cab/Press).

10-10-1952. — Q.T. Bảo-Đại ở Pháp hội đàm với T.T. Auriol ; lần này có cả các Bộ-Trưởng Letourneau, Chévigigné.

11-10-1952. — Pháp tảo thanh vùng Ninh-Bình, Phúc-Nhạc, Điện-Hộ. Ngót một vạn quân tham chiến.

12-10-1952. — Giá gạo ở Hà-Nội lên quá cao : tám thom 1.650 \$ một tạ. Thành-phố bắt đầu bán gạo Nam-Việt cho dân-chúng : 6 \$ mỗi kí.

13-10-1952. — Đồn Nghĩa-Lộ bị tấn công rất mạnh : hai Sư-đoàn VM 302 và 308 vây đánh suốt đêm ngày.

— Chuyển tàu Mỹ thứ 200 chở vũ-khí cho Pháp tới Saigon.

14-10-1952. — Một tiểu-đoàn Nhảy Dù Pháp được thả xuống cứu viện Nghĩa-Lộ. Một đoàn khác được gửi tới Sơn-La.

18-10-1952. — Nghĩa-Lộ thất thủ. Tất cả miền Thái ở Trung-Du bị bỏ ngỏ.

— Saigon bị bão lớn, nhiều cây to và cột đèn bị đổ. Biên-Hòa bị ngập nước. Tại Phan-Thiết, nước biển trào dâng cao 4 thước, cuốn cả cây và cột đèn, hơn 600 nhà lỵ đổ, 300 thuyền bè đắm, 200 người mất tích.

20-10-1952. — Thành-phố Hà-Nội bán gạo cho dân-chúng. Giá cũng tăng từ 6 \$ lên 7 \$ 50 một kí : mỗi gia-đình chỉ được mua 10 kí.

29-10-1952. — Quân Pháp mở cuộc hành-quân « Lorraine » phản công ở Hưng-Hóa và Phú-Thọ, đánh tập hậu các Sư-đoàn 302 và 308.

31-10-1952. — Lại có bão lớn ở miền duyên-hải Trung-Việt ; ở Huế, 360 nhà đổ.

1-11-1952. — (14 tháng 9 Nhâm-Thìn).

— Quân Pháp vào Hưng-Hóa và Phú-Thọ.

5-11-1952. — Tướng Eisenhower đặc cử Tổng-Thống Hoa-Kỳ, trệt hơn đối-thủ là Stevenson 6 triệu phiếu.

9-11-1952. — Quân Pháp vào Phú-Đoan.

14-11-1952. — Quân Pháp tới Yên-Báy, nhưng bị phản công mạnh, lại rút lui.

— Cựu Thủ-Hiến Nguyễn-Hữu-Trí được tái bổ điều-khiển Bắc-Việt.

15-11-1952. — Ba tỉnh Bến-Tre, Gò-Công, Tân-An, do nhà binh Pháp quản-trị, được giao trả Chánh-phủ VN.

16-11-1952. — Quy-chế Nghiệp-đoàn được ban hành ; Nghiệp-đoàn được thành lập sau khi nộp điều lệ và được cấp biên-lai (Dụ số 23).

20-11-1952. — Thượng-Hội-Đồng LHP nhóm họp lần thứ hai. Phía VN, có Th. T Nguyễn-Văn-Tâm. Hội-Đồng xác nhận :

Không có chiến-tranh Đông-Dương (guerre d'Indochine), chỉ có cuộc nổi loạn của Cộng-sản chống một Quốc-Gia độc-lập và thân-hữu của Pháp.

24-11-1952. — Quân Pháp rút khỏi Sơn-La, nhưng vẫn đóng ở phi-trường Na-San.

27-11-1952. — Quân Pháp từ Yên-Báy rút được về Việt-Trì, và cố thủ tại Na-San, xây nhiều pháo-đài lô-cốt. Nhiều tiểu-đoàn VM tiến về phía Điện-Biên-Phủ : Pháp đưa một tiểu-đoàn tới ngăn chặn.

28-11-1952. — QT. Bảo-Đại đến thăm viếng quân-đội Pháp tại căn-cứ Na-San.

29-11-1952. — Trung-Cộng và Nga-Sô bác bỏ đề-nghị của Hoa-Kỳ và LHQ về số-phận các tù-binh. Cộng-Sản đòi : tù-binh bắt buộc phải trở về nguyên-xứ, không thể tự-do lựa chọn nơi cư-trú sau khi được phóng thích. Dư-luận chung trên báo-chí Âu-Mỹ : Nga và Trung-cộng muốn kéo dài, để chờ xem chánh-sách của Chánh-phủ mới ở Hoa-Kỳ ra sao.

1-12-1952. — (15 tháng 10 Nhâm-Thìn).

— Nhiều tiểu-đoàn VM tấn công Na-San, nhưng bị đẩy lui.

— Bộ Quốc-Phòng VN gọi nhập ngũ các thanh-niên 20/28 tuổi có bằng Cao-Đẳng Tiểu-Học, để theo học các lớp sĩ-quân.

2-12-1952. — Na-San lại bị tấn công, nhưng vẫn giữ được, nhờ pháo-binh và phi-cơ. Buổi chiều, VM rút lui, bỏ lại vài trăm xác.

3-12-1952. — Th. T. Nguyễn-văn-Tâm ở Pháp về, tuyên bố căn thất chặt tình thân với Cao-Mên, và sẽ đặt tòa Đại-Sứ VN tại Nam-Vang.

8-12-1952. — Mặt trận Na-San đã yên hẳn.

9-12-1952. — Ngân-sách xây dựng của Quốc-Gia Kiến-ốc-Cục 1952, là 53 triệu đồng.

12-12-1952. — Hội-Đồng các Thủ-Hiến họp tại Saigon, đề bàn về cách-thức bầu cử các Hội-Đồng Thành-Phố và Thị-xã.

— Thóc gạo từ nay được chuyên chở tự-do ra vào thành-phố Hà-Nội, khỏi bị hạn-chế 10 kí theo một nghị-định Thủ-Hiến 17-8-49.

17-12-1952. — Sam-Neua bị áp-lực VM. Pháp đưa 2 tiểu-đoàn tới tiếp viện.

26-12-1952. — Quân Pháp từ Na-San tiến về Sơn-La. 5 tiểu-đoàn thám thính vùng này và liên lạc được với 2 tiểu-đoàn khác từ Hà-Nội tới.

27-12-1952. — Thiết lập các Hội-Đồng Thành-Phố và Thủ-Đô :

- Hội-Đồng hàng Quận ở 7 Quận Đô-Thành Saigon-Chợ-Lớn ;
- Hội-Đồng Quản-Trị Đô-Thành, 22 Hội-viên Việt, Pháp, Tàu ;
- Hội-Đồng Thành-phố Hà-Nội : 18 VN, 6 Pháp ;
- Hội-Đồng Thành-phố Hải-Phòng : 15 VN, 9 Pháp ;
- Hội-Đồng Thành-phố Huế : 12 VN ;
- Hội-Đồng Thành-phố Đà-Nẵng : 10 VN, 5 Pháp.

Cách-thức bầu-cử do Thủ-Tướng ấn-định. Hội-Viên Pháp do Thủ-Tướng chỉ định (các sắc-lệnh từ số 105 đến 108/NV).

31-12-1952. — Đalat cũng có Hội-Đồng Thành-phố : 9 VN, 1 Cao-Nguyên, 6 Pháp (S-L. 35/QT/TD).

1953

1-1-1953. — (16 tháng 11 Nhâm-Thìn).

— Lực-lượng VM :

125.000 Chính-quĩ,
75.000 Chủ-lực,
150.000 Dân-quân.

— Lực-lượng Liên-Hiệp-Pháp :

54.000 Pháp
30.000 Bắc-Phi
18.000 Phi
20.000 Lê-Dương
53.000 Việt, Mên, Lào
55.000 Phụ-Lực (Supplétifs)

Hải-quân 5.000

Không-quân 10.000 (90 phi-cơ vận-tải
175 phóng-pháo, B. 26, Privateers,
Hellcats, Beercats, Corsairs).

Quân-đội Quốc-gia VN : 150.000 + 50.000 Cảnh-bị

— — Lào 15.000

— — Mên : 10.000

Số đồn ở Trung-Châu Bắc-Việt : 917 }
(80 tối-tân, 25 canh-tân, 810 lối thời) } 100.000 đồn trú

6-1-1953. — Sở Ngân-kho Trung-Việt được tái lập ở Huế từ 1-1-53.

7-1-1953. — Các cây cổ-thụ (muối) ở Văn-Miếu Hà-Nội bị sâu mọt và mục nát đến gốc. Các mái đều yõ và dột. Hội Việt-Nam Văn-Hóa được mở cuộc lạc-quyên 1.600.000 \$ để lấy tiền trùng tu.

8-1-1953. — Sau khi phó Th. T. Phan-văn-Giáo và T. Tr. Nghiêm-văn-Tri từ chức, Th. T. Nguyễn-văn-Tâm cải tổ Chánh-phủ :

Thủ-Tướng kiêm Nội-Vụ	Nguyễn-văn-Tâm
Phó Thủ-Tướng kiêm Thông-tin Tuyên-truyền và Tâm-Lý-Chiến	Lê-văn-Hoạch
Phó Thủ-Tướng kiêm Tài-Chánh Kế-hoạch và Kiến-Thiết	Nguyễn-huy-Lai
Tổng-Trưởng Ngoại-Giao	Trương-vĩnh-Tống
— Quốc-Phòng	Lê-quang-Huy
— Kinh-Tế	Nguyễn-văn-Nhung
— Giáo-Dục	Nguyễn-thành-Giung
— Tư-Pháp	Lê-tấn-Năm
— Công-Chánh, Giao-Thông và Viễn-Thông	cũng Lê-quang-Huy
— Y-Tế	Tấn-hàm-Nghiệp
— Canh-Nông	Cung-đình-Quý
— Lao-Động và Xã-Hội	Lê-Thăng
— Cựu Chiến-Binh và Thương phế-binh	Phan-văn-Hy
Bộ-Trưởng phủ Thủ-Tướng	Đào-đăng-Vỹ
— Nội-Vụ	Lê-quang-Hộ
— Thờ-Thao và Thanh-Niên	Vũ-hồng-Khanh

12-1-1953. — Hãng thông-tấn Nga (Tass) loan báo : vừa khám phá một tổ-chức bí-mật của y-sĩ sát-nhân do Mỹ và Do-Thái lập ; các y-sĩ này nhân dịp trị bệnh cho các nhân-vật cao-cấp Nga-Sô, cho dùng thuốc độc để chết dần. Dư-luận báo-chí Âu-Mỹ rất sôi nổi về tin này.

14-1-1953. — Đồn lớn ở An-Khe thất thủ.

15-1-1953. — Quân tiếp-viên Pháp tái chiếm đồn An-Khe.

19-1-1953. — Nha-Trang và Phan-Thiết cũng có Hội-Đồng Thành-Phố.

20-1-1953. — Tân Tổng-Thống Hoa-Kỳ Eisenhower nhậm chức.

25-1-1953. — Bầu cử các Hội-Đồng Thành-phố : Hà-Nội : 18 ghế, 102 ứng-cử-viên.

26-1-1953. — Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Hình sang Pháp vận động phát triển quân-lực VN, tuyên bố về lực-lượng hiện-hữu :

Năm 1950, chỉ có 5 Tiểu-đoàn ; nay đã tổ chức xong 6 Sư-đoàn, mỗi Sư-đoàn gồm 9 Tiểu-đoàn, 1 đội pháo-binh và những đội chuyên-môn tinh-báo, công-binh, truyền-tin, v.v... Tổng-số : 167.000 người, trong đó 50.000 phụ-lực. Sĩ-quan : 3.500. Mỗi năm đào tạo được 1.500. Còn 600 Sĩ-quan Pháp trong Quân-đội VN.

28-1-1953. — Địa-phương-quân được thiết lập tại Bắc-Việt để thay thế Tự-Vệ Hương-Thôn (NĐ. 314/PTH).

29-1-1953. — Pháp mở cuộc hành-quân lớn từ Qui-Nhon tảo thanh vùng Qui-Nhon/An-Khê và phá hủy các mật-khu.

1-2-1953. — (18 tháng 12 Nhâm-Thìn).

Giá gạo Hà-Nội đã xuống phần nào, nhờ có gạo Nam chở ra, và gạo mùa vừa rồi. Tám thơm : hơn 1.000 \$, gạo mùa : hơn 800 \$. Mỗi tháng, gạo Saigon ra 3.000 tấn.

3-2-1953. — Quốc-Hội Pháp chấp thuận dự-án Ngân-Sách chiến-tranh Đông-Dương 1954 : 569 tỷ quan.

6-2-1953. — Pháp chấm dứt cuộc hành-quân Qui-Nhon/An-Khê.

14-2-1953. — Tết Nguyên-Đán Quý-Ty.

19-2-1953. — Hội-Đồng Thành-phố Hà-Nội tựu chức. Hội-Viên Nguyễn-thế-Truyền đọc diễn-văn có tính-cách chánh-trị, không

nói đến công việc hành-chánh tài-chánh thuộc nhiệm-vụ Hội-Đổng.

20-2-1953. — Tại Bắc-Việt, hiện chỉ có 1.756 làng kiểm-soát được với 2.500.000 dân. Còn 2.051 làng mất liên-lạc. Số xã có an-ninh rất ít.

<i>Tỉnh</i>	<i>có an-ninh</i>	<i>tạm yên</i>	<i>mất liên lạc</i>
1 Hà-Đông	216	406	78
2 Sơn-Tây	247		6
3 Kiến-An	444		
4 Gia-Lâm	241	122	119
5 Vĩnh Phúc-Yên	92	177	146
6 Hưng-Yên	52	133	384
7 Thái-Bình	39	86	89
8 Vĩnh-Ninh	31	92	348
9 Nam-Định	24	201	127
10 Hà-Nam	11	81	248
11 Bùi-Chu	6	11	324
12 Quảng-Yên	39	34	16

Tại Bắc-Việt, hiện có 223 đồn Bảo-Chính-Đoàn
371 đồn Hương-Dũng.

23-2-1953. — Tướng Cogny, Tư-lệnh tại Bắc-Việt, đích thân chỉ huy cuộc hành-quân Nice ở vùng Gia-Lâm, Lạng-Tài, Gia-Bình, Đại-Thân. Quân chia ba đạo thắt chặt vòng vây, ném bom napalm thiêu hủy nhiều làng có quân-đội VM chiếm đóng (Phủ-Dur, Phủ-Thọ, Lương-Xá, Từ-Nê, Ngọc-Lục, v.v...).

24-2-1953. — Hội-nghị Quân-sự họp tại Đalat. Q.T. Bảo-Đại chủ-tọa. Có B.T. Letourneau, tướng Salan, Gautier, Th.T. Tâm, T.Tr. Quốc-Phòng Lê-quang-Huy, tướng Nguyễn-văn-Hình. Quyết-định :

— thành lập 54 tiểu-đoàn Khinh-quân (Bataillons-commandos) trực thuộc Tổng Tham-Mưu-Trưởng VN.

— vẫn duy trì sự chỉ-huy hợp-nhất, song Quân-đội VN có tính-cách biệt lập về tổ-chức, quản-trị, và trực-thuộc Quốc-Trưởng là Tổng-Tư-Lệnh tối-cao.

27-2-1953. — Ngân-Sách Hà-Nội 1952 : 160.390.200 \$

Ngân-Sách Hải-Phòng 1952 : 60.148.000 \$

28-2-1953. — Từ nay, ngày quốc-lễ Độc-Lập, là ngày 8/3, để kỷ-niệm ngày ký Thỏa-ước Elysée, 8-3-1949 (Dụ số 3).

— Cuộc hành-quân Nice chấm dứt : theo thông-cáo, 250 chính-quy VM bị hạ (tiểu-đoàn 432).

1-3-1953. — (16 tháng Giêng Quý-Tỵ).

Bầu cử Hội-đồng Thị-xã Dalat.

5-3-1953. — Joseph Staline, bị đứt mạch máu đầu từ 1/3, hôm nay tắt thở, thọ 73 tuổi.

7-3-1953. — Georges Malenkov được cử làm Thủ-Tướng Nga-Sô, kiêm đệ-nhất Bí-Thư đảng Cộng-Sản Nga. Có 4 Phó Thủ-Tướng : Béria, Molotov, Boulganine, Kaganovitch.

8-3-1953. — Lê Quốc-Khánh. Sau cuộc duyệt-bình, Th.T. Nguyễn-văn-Tâm cầm cuộc phá viên gạch đầu tiên của Khâm lớn Saigon trước dinh Thủ-Tướng.

10-3-1953. — Một phi-cơ Hoa-Kỳ bị 2 khu-trục Nga Mig-15 bắn rớt ; Nga viện cớ : xâm phạm không-phận Đông-Đức. Hoa-Kỳ không phản-ứng mạnh.

12-3-1953. — Một phi-cơ Anh bị 2 khu-trục Nga Mig-15 bắn rớt giữa Hambourg và Berlin : 6 người chết. Nhưng Anh cũng không phản-ứng mạnh.

14-3-1953. — Kroutchev được cử làm đệ-nhất Bí-Thư đảng Lao-động Nga-Sô, thay cho Malenkov.

15-3-1953. — Malenkov tuyên-bố : sẽ tôn trọng và bảo vệ hòa-bình.

16-3-1953. — Sáu tiểu-đoàn Pháp lại tiến đánh Hòa-Bình.

18-3-1953. — Nga-Sô xin lỗi Anh về vụ phi-cơ Anh bị hạ.

19-3-1953. — Các Xã từ nay có một Hội-Đồng Hương-Chính do dân bầu theo phổ-thông đầu-phiếu : 1 Chủ-tịch, 1 phó, 1 Tổng Thư-Ký, và một số Ủy-viên (tối-đa là 9) — (SL. 34/NV).

— Các tiểu-đoàn Pháp rút khỏi Hòa-Bình, sau khi phá hủy cơ sở quân-sự.

27-3-1953. — Tướng Gilles chỉ-huy cuộc hành-quân tảo-thanh « Hautes Alpes » đánh xuống vùng Phát-Diệm Thanh-Hóa.

28-3-1953. — Thủ-Tướng Pháp René Mayer đã hội-đàm với Tổng-Thống Hoa-Kỳ, và được chấp nhận rằng : cuộc chiến-tranh ở Đông-Dương cũng nhằm mục-đích chống Cộng như ở Cao-Ly. Nếu nhân dịp đình-chiến ở Cao-Ly, mà Trung-Cộng tràn qua Đông-Dương, thì sẽ chịu hậu-quả tai-hại.

29-3-1953. — Địa-phương-quân, do Thủ-Ilhén Bắc-Việt thiết-lập, được Th.T. Nguyễn-văn-Tâm thừa nhận và cấp kinh-phí.

1-4-1953. — (18 tháng 2 Quý-Ty).

Một Ủy-Ban Quốc-Gia Khảo-Cứu Khoa-Học và Kỹ-Thuật được thiết lập (ND. Thủ-Tướng 200/Cab/SG).

2-4-1953. — Ban hành chế-độ thuê nhà ở và cho thuê. Người thuê có quyền lưu cư. Quyền đòi lại nhà bị hạn-chế. (Dự số 4).

10-4-1953. — Quân-đội VN nhận được 13 tàu thủy cỡ nhỏ của Hoa-Kỳ viện-trợ.

11-4-1953. — Môn-hoàng Sihanouk sang Pháp yêu cầu Pháp trả thêm quyền. hôm nay lực tức bỏ sang Mỹ, và tuyên bố đe dọa Pháp : nếu Pháp không trả quyền, người Môn sẽ theo Cộng-Sản.

13-4-1953. — Quân Pháp rút khỏi Săm-Neua về Đông Chum (Lào) vì khó lòng ngăn chặn 3 Sư-đoàn VM kéo tới vùng này.

— Các bộ Luật quốc-gia về thuế, được ban hành : thuế điền-thổ, thuế môn-bài, thuế gián-thu, thuế lợi-lức, (các Dự số 7, 8, 9 và 10).

15-4-1953. — Thủ-Tướng Lào Souvanna Phouma kêu gọi LHQ can thiệp vì VM xâm lăng đất Lào. Quốc-Vương Lào cũng gửi công-hàm cầu cứu Liên-Hiệp-Pháp.

19-4-1953. — Quân Pháp rút khỏi Xieng-Khoang. Quân VM tiến sâu vào Thượng-Lào, chừng 2 Sư-đoàn. Còn 2 sư-đoàn khác cắm chân quân Pháp ở căn-cứ Na-San.

— Tại Đông Chum, quân Pháp lập cầu không-vận chở quân tiếp-viên và đặt khu phòng-thủ kiên-cố với 12.000 quân.

20-4-1953. — VM chia quân 4 đạo tiến đánh đồn Mường-Ngoi, cách Luang-Prabang 80 cây số ; rồi đánh cả đồn Pak-Song, và tràn khắp thung-lũng sông Nam-Pa và sông Nam-Kham.

— Tỉnh-ly Kiến-An bị đột-kích đêm nay, tòa Tỉnh-Trưởng bị phá, Tỉnh-Trưởng bị sát hại.

22-4-1953. — Hội-Đồng Nội-Các biểu quyết hoàn-toàn ủng-hộ lập-trường cương-quyết của Mên-Hoàng đối với Pháp.

27-4-1953. — Pháp cải tổ các cơ-cấu đại-diện tại Đông-Dương, để phù hợp với các Thỏa-ước đã ký với các Quốc-Gia Liên-Kết : bỏ Cao-Ủy duy-nhất, thay bằng một Tổng Ủy-Viên (Commissaire Général de France en Indochine) —, bỏ các Ủy-Viên Cộng-Hòa cạnh mỗi Quốc-Gia hoặc mỗi Phần, thay bằng Cao-Ủy (Haut-Commissaire) — Tóm lại từ nay có :

— một Tổng Ủy-Viên chung cho cả Đông-Dương : Bộ-Trưởng Pháp phụ-trách về các Quốc-Gia Liên-Kết là Letourneau kiêm nhiệm chức vụ trên.

— một Cao-Ủy ở VN, một ở Lào, một ở Mên. Gautier được cử làm Cao-Ủy tại VN.

28-4-1953. — Quân-đội VM tới gần Luang-Prabang, chỉ còn cách 20 cây số. Vua Lào quyết ở lại với dân. Dân chúng tham gia công-cuộc phòng thủ. Vô-khí được chở tới bằng cầu không-vận.
— Sáu tỉnh-ly Kiến-An, đến lượt thành-phố Nam-Định bị đột nhập. Kịch-chiến từ 12 giờ đến 2 giờ đêm. Các trại lính đều bị tấn công, một trại mất 400 tân-binh. Bảo-chính-đoàn và Cảnh-sát kháng cự mạnh.

1-5-1953. — (18 tháng 3 Quý-Ty).

3-5-1953. — Hoàng-thân thân Cộng Souvannouvong nhận làm Tổng-Trưởng Giáo-Dục Lào.

4-5-1953. — Hải-cảng Đà-Nẵng được thiết lập và tổ chức (NĐ. Thủ-Tướng 281 và 283/SG).

— Khu Đông-Quan (Hà-Đông) bị 4 tiểu-đoàn VM tấn công. Đồn Tri-Chỉ bị phá. nhiều Bảo-Chính và Hương-Dũng bị chết hoặc mất tích.

5-5-1953. — Một nha Thủy-Vận được tổ chức tại Bộ Công-Chánh Giao-Thông và Bru-Điện (NĐ. 53/35/BCC).

10-5-1953. — Đồn Yên-Vĩ cách Hà-Nội 50 cây số bị nhiều tiểu-đoàn tấn công, nhưng đứng vững.

— Pháp phá giá đồng bạc Đông-Dương : kể từ 11-5-1953, mỗi 1\$ chỉ còn : 10 quan (từ ngày 25-12-1945 tới nay, 1\$ vẫn : 17 quan).

Cả ba chánh-Phủ Việt. Mên. Lào cũng phản đối vì Pháp không hề hỏi trước, mặc dầu theo các Thỏa-uớc, đã ký, thì ở trường-hợp này phải có ý-kiến của các Quốc-Gia Liên-Kết.

Dân-chúng xôn xao hoảng-hốt, nhất là các giới thương-mại. Ngày 11-5, giá vàng buổi sớm là 2.700\$ một lạng, vọt lên 3.800\$ buổi chiều.

12-5-1953. — Sihanouk, ở Tokyo, tuyên bố tạm hài lòng về hiệp-định quân-sự vừa ký ngày 9-5 với Pháp : Pháp đã chịu trả quyền chỉ-huy quân-đội Mên cho Mên-Hoàng.

— Chánh-Phủ VN cấp-tốc ban hành một số biện-pháp ứng phó với sự phá giá đồng bạc. 4 Nghị-định Thủ-Tướng ngày 11 và 12-5-1953 quyết-định :

— Đình-chỉ mọi sự xuất-cảng,

— Kiểm-tra số thóc gạo, thực-phẩm cùng hóa-phẩm tối-cần ;

— Hạn-chế các vụ nhập-cảng không tối yếu,

— Đặt thuế quân-bình giữa 2 giá cũ và mới, đối với hàng nhập-cảng.

— Giữ nguyên mức giá hàng và lương-bổng, xét lại tháng lương sau,

— Xét lại giá-biêu quan-thuế, bưu-điện, vv...

15-5-1953. — Đồn Yễn-Vỹ lại bị tấn công. Quân tiếp-viên tới giải vây.

18-5-1953. — Quân-đội VM, trái với sự chờ đợi của bộ Tư-Lệnh Pháp, không tấn công Luang-Prabang, nhưng rút lui cách 80 cây số. Quân Pháp-Lào lại tỏa ra và tái chiếm Xiêng-Khoang.

20-5-1953. — Hội-Nghị Bàn Môn Điếm vẫn gặp khó khăn : vì 48.000 tù-bình không muốn trở về xứ cũ Bắc-Cao ; tới nay, hai bên mới thỏa thuận : số tù đó sẽ được giao cho một quốc-gia trung-lập trông nom, và liệu sau.

28-5-1953. — Pháp phải bỏ đồn Yễn-Vỹ, sau khi phá hủy các cơ-sở
— Tướng Henri Navarre, tham-mưu-trưởng của Thống-Chế Juin, được cử sang làm Tổng-Tư-Lệnh, thay tướng Raoul Salan tới hạn nghị.

1-6-1953. — (20 tháng 4 Quý-Tỵ)

4-6-1953. — Hôm nay, Hội-Nghị Bàn-Môn-Điểm mới giải quyết xong vấn-đề tù-bình : ai không muốn trở về xứ cũ thì được giao cho một Ủy-Ban gồm 5 Quốc-Gia Trung-Lập.

— Chế-độ cải-cách điền-địa được ban hành ở VN :

địa-tô tối-đa : 15% hoa mẫu,

diện-tích tối-đa của điền-chủ từ 36 mẫu tây đến 100 mẫu tây Phần và số con ;

thu hồi những phần đồn-điền không khai-khẩn, để chia cho tá-điền ;

người cấy ruộng hoang từ 3 năm rồi, được quyền tiếp tục.

(Các Dự số 19, 20, 21, 22).

6-6-1953. — Lần đầu tiên, Th.T. Nguyễn-văn-Tâm đọc diễn-văn công kích chế-độ Liên-Iliệp Pháp, và đòi thay đổi :

bãi bỏ các tòa án hỗn-hợp,

bãi bỏ các hiệp-định liên-quốc ràng buộc Pháp, Việt, Mên, Lào về kinh-tế, quan-thuế v.v...

trao lại cho Quân-đội VN nhiều tiêu-khu quân-sự,

trả Quốc-Trưởng quyền hành Tổng Tư-Lệnh.

14-6-1953. — Sau khi giao quyền cho Th.T. Penn Nouth, Sihanouk bỏ lãnh sang Vọng-Các, và gửi thông-điệp :

kêu gọi dân-chúng bình-tĩnh chờ ông đi vận-động cho độc lập của Mên được hoàn-toàn,

trách Pháp giả dối, trong sự thực-hiện độc-lập của Cao-Mên.

17-6-1953. — Thọ-thuyền ở Đông-Bá-Linh và nhiều thành-phố Đông-Đức nổi dậy chống Chánh-Phủ Cộng-Sản Ulbrich. Do một sắc-lệnh ngày 28-5-53, Chánh-phủ này bắt giới lao-động tăng năng-xuất 10 % mà không cho tăng lương. Nhưng nguyên-nhân sâu xa, là sự ác-cảm đối với chánh-sách độc-tài. Hàng ngàn người bị bắt giam, 22 bị hành-quyết.

— Tổng-Thống Nam-Cao Lý-thừa-Văn đột-nhiên thả 27.000 tù-binh Bắc-Cao, với dụng-ý phá vỡ cuộc thỏa-hiệp với Cộng-Sản ở Bàn-Môn-Điểm, để tiếp tục chiến tranh và tái chiếm cả Bắc-Cao.

19-6-1953. — Kho dầu xăng của hãng Shell ở Thượng-Lý (Kiến-An) bị đột-kích, cháy mất 4 triệu thùng xăng trong hơn một ngày.

20-6-1953. — Sihanouk trở về Mên, song lánh ra tỉnh Battambang, và tuyên bố chỉ về thủ-đô khi nào độc-lập hoàn-toàn.

22-6-1953. — Mỗi Tỉnh sẽ có một Hội-Đồng hàng Tỉnh. Hội-Viên do các Hội-Đồng Hương-Chính bầu lên. Số Hội-Viên, từ 10 đến 20. Nhiệm-kỳ : 3 năm. Nhiệm-vụ tư-vấn (SL. số 57/NV).

— Từ hôm 20-6, vẫn mưa rất lớn, ở Hà-Nội cả ngày lẫn đêm.

25-6-1953. — Các tiểu-khu quân-sự Vinh-Long và Trà-Vinh được chuyển cho Quân-đội VN. Song một số vệ-binh bỏ ra bụng.

— Một trường Cao-Đẳng Võ-Bị được thiết lập để đào tạo chỉ-huy cao-cấp trong Quân-Đội. (SL. số 59/QP)

27-6-1953. — Pháp gửi thêm quân sang Mên. Mên cho tăng quân canh gác các công-sở và Hoàng-Cung. Chánh-Phủ Mên phản đối sự tăng cường quân-lực có tính-cách khiêu-khích của Pháp.

29-6-1953. — Tất cả công-dân VN từ 20 đến 45 tuổi phải thi-hành quân-dịch. Một quy-chế được ấn-định cho quân-đội hiện-dịch và trừ-bị, đặt lệ kiểm-tra trung-binh, nhập-ngũ, miễn-dịch, hoãn dịch, trừ dịch, đầu quân, tái đăng, động viên (Dụ số 29 với 109 điều).

— Thời hạn quân-dịch được ấn-định là 2 năm. (Dụ số 30)

1-7-1953. — (21 tháng 5 Quý-Ty).

Joseph Laniel mới lên làm Thủ-Tướng Pháp, nhóm họp phiên Hội-Đồng Nội-Các đầu tiên để ấn định chính-sách đối với Đông-Dương.

3-7-1953. — Chánh-phủ Laniel long trọng tuyên bố chính-sách, trong một bản thông-diệp gửi cho Việt, Mên, Lào :

ghi nhận đã có nhiều sự tiến-triển trong các lãnh-vực, từ

khi ký kết Thỏa-ước 1949, và cần sửa đổi cho thích-hợp với tình-thế mới,

sẽ kiện toàn độc-lập của 3 Quốc-Gia Liên-Kết, và chuyển giao nốt những thẩm-quyền mà Pháp còn tạm giữ vì tình-trạng chiến-tranh,

sẽ thỏa-hiệp với các Quốc-Gia Liên-Kết để thực hiện các điểm kể trên, và thắt chặt tình thân của các Quốc-Gia đó và Liên-Hiệp-Pháp.

6-7-1953. — 3 vạn quân Trung-Hoa Quốc-Gia, bị trục khi-giới và đưa ra tạm trú tại đảo Phú-Quốc từ 1949-1950, nay được 30 chiếc tàu của Chánh-phủ Tưởng-Giới-Thạch chở về Đài-Loan.

9-7-1953. — Béria bị cắt chức Trưởng-Cục Mật-Vụ và trục-xuất khỏi đảng Cộng-Sản Nga-Sô.

14-7-1953. — Từ đêm qua, Trung-Cộng và Bắc-Cao mở cuộc tấn-công rất mạnh vào 4 Sư-đoàn Nam-Cao, sau khi Lý-thừa-Văn tuyên bố sẽ không công nhận đình-chiến.

16-7-1953. — Quốc-Hội Pháp cử một Ủy-Ban điều tra về vụ buôn lậu đồng bạc, nhân dịp phá giá ngày 11-5-53. Vì có nhiều tin đồn rằng một số nhân-vật quan-trọng cũng dính líu vào vụ này.

— Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc phản công thắng-lợi ở Cao-Ly.

17-7-1953. — Hai tiểu-đoàn Pháp lại đổ bộ xuống Lạng-Sơn. Một tiểu-đoàn chiếm đóng thành-phố. Một tiểu-đoàn phá hủy các cơ-sở quân-sự. Đến trưa, một tiểu-đoàn nữa được thả xuống Lộc-Bình, cách 20 cây số, để yểm trợ cho 2 tiểu-đoàn kia rút lui. Một phân-đoàn khác được gửi đến Tiên-Yên để tiếp đón các đoàn trên. Pháp thông cáo : phá hủy được một số đạn-dược mà quân-đội VM có thể dùng trong 3 tháng.

21-7-1953. — Chánh-phủ Pháp chấp thuận « Kế-Hoạch Navarre. Plan Navarre ».

Tướng này đã đề nghị :

giao trách-nhiệm nhiều hơn cho Quân-đội VN,

tập trung lực-lượng để chờ đánh mạnh,
gửi tiếp-viên cho Không-quân và Thủy-quân.
cử thêm chuyên-viên trong Quân-đội Pháp sang tăng cường cho
đoàn quân viễn-chinh.

22-7-1953. — Bộ Ngoại-Giao Mỹ cam đoan với Trung-Cộng và Bắc-Cao rằng Nam-Cao sẽ tôn trọng hiệp-ước đình-chiến.

27-7-1953. — Ký kết hiệp-ước đình-chiến ở Bàn-Môn-Điểm. Một vùng phi-quân-sự, 2 cây số bên này và bên kia vĩ-tuyến 38, được ấn-định ; một Ủy-ban Kiểm-soát đình-chiến được thiết lập ; Ấn-Độ sẽ quản-trị những tù-binh không muốn trở về xứ cũ ; trong 3 tháng, sẽ nhóm họp Hội-Nghị Chánh-Trị để định về việc rút quân ngoại-quốc ra khỏi Cao-Ly, và bàn về việc thống-nhất Nam Bắc.

28-7-1953. — Đại-Sứ Maurice Dejean được cử sang làm Tổng Ủy-Viên Pháp tại Đông-Dương.

— Pháp mở cuộc hành-quân « Camargue » tại vùng duyên-hải Quảng-Trị, nơi được gọi là « Phố không vui. Rue sans joie », để phá hủy các làng chiến-dấu và căn-cứ của Trung-Đoàn 95.

30-7-1953. — Quốc-Hội Hoa-Kỳ chấp thuận viện-trợ quân-sự cho Đông-Dương tài-khoá 1953-54 : 400 triệu Mỹ-kim.

1-8-1953. — (22 tháng 6 Quý-Tỵ).

Q. T. Bảo-Đại lại sang Pháp đề yêu cầu kiện toàn độc-lập theo bản Tuyên-ngôn 3-7-53 của Chánh-phủ Laniel.

2-8-1953. — Q. T. Bảo-Đại vừa tới Nice, tuyên bố sang đòi sửa đổi tổ chức Liên-Hiệp-Pháp cho thích hợp với quyền-lợi VN và Pháp.

4-8-1953. — Kết-quả cuộc hành-quân « Camargue » ở vùng Quảng-Trị : Pháp chết 17, bị thương hơn 100. VM chết 182, bị bắt 378.

8-8-1953. — Quân Pháp rút khỏi căn-cứ Na-San, theo đề-nghị nhiều lần nhắc lại của Tướng Cogny, Tư-Lệnh tại Bắc-Việt. Những toán đầu về Hà-Nội bằng máy bay. Hàng ngàn dân Thái, Thổ, Mường cũng theo về Thủ-Đô.

12-8-1953. — Th. T. Nguyễn-văn-Tâm gửi cho Cao-Ủy Gautier 4 danh-sách những thẩm-quyền cần giao lại cho VN, cùng những hiệp-định cần sửa lại: Trưng dụng nhũ cửa; cơ-quan phụ-trách về dầu xăng; kiểm-soát đường hỏa xa Vân-Nam; phòng thí-nghiệm Cảnh-sát tư-pháp; điện-lực; Ủy-Ban điều hòa vận-tải; những hiệp-định áp dụng Thỏa-ước 8-3-49.

13-8-1953. — Hôm nay Pháp mới rút được hết quân khỏi căn-cứ Na-San.

25-8-1953. — Có nhiều tin đồn rằng Chánh-phủ Nguyễn-văn-Tâm sắp đổ.

28-8-1953. — Q. T. Bảo-Đại, sau khi gặp Bộ-Trưởng Marc Jacquet, hội-kiến với Tổng-Thống Auriol. Nhân dịp này, Ngoại-Trưởng Georges Bidault tuyên bố: Pháp sẽ thừa dịp đình-chiến ở Cao-Ly, mà tìm cách chấm dứt chiến-tranh Đông-Dương; nhưng không mở cuộc điều-đình nào, mà chẳng hỏi ý-kiến và lấy thỏa-hiệp của các Chánh-phủ Quốc Gia Liên-Kết.

1-9-1953. — (24 tháng 7 Quý-Ty).

Tiểu-khu quân-sự Bùi-Chu, được chuyển giao cho Quân-đội VN. Nhiều tiểu-đoàn Khinh-quân VN hoạt-động tại vùng này.

2-9-1953. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ thuận viện-trợ thêm 385 triệu Mỹ-kim nữa trước ngày 31-12-1954, với điều-kiện là Pháp phải tăng cường nỗ-lực chiến-tranh và sớm hoàn bị tổ-chức các Quân-đội quốc-gia Việt, Mên, Lào.

4-9-1953. — Q.T. Bảo-Đại triệu Th. T. Nguyễn-văn-Tâm sang Pháp đề hỏi về việc thành lập Phái-đoàn thương-thuyết với Pháp.

Vấn-đề này rất gay-go, vì các đảng-phái VN công-kích Chánh-phủ quá thân Pháp, và đòi hỏi cho các nhóm tham gia để đối phó hữu-hiệu với Pháp. Nhiều giới yêu cầu triệu tập một Quốc-Dân Đại-Hội.

9-9-1953. — Th. T. Nguyễn-văn-Tâm ở Pháp về yêu cầu các đảng-phái và đoàn-thể đưa một danh-sách 20 người tham gia Phái-đoàn thương-thuyết.

10-9-1953. — Tổng-Ủy-Viên Dejean tuyên bố : có những dư-luận quá-khích muốn VN từ bỏ Liên-Hiệp-Pháp : Pháp chiến đấu, thì ít ra cũng phải được quyền-lợi, và phải có hiệp-ước bảo-vệ kinh-tế, văn hóa Pháp tại Đông-Dương.

— Q. T. Bảo-Đại phái Hoàng-thân Bửu-Lộc về, với đạo Sắc-lệnh triệu tập Quốc-Dân Đại-Hội. Đại-Hội sẽ gồm 200 đại-biểu chọn trong các đảng-phái, đoàn-thể tôn-giáo, kinh-tế, xã-hội. Đại-Hội sẽ phát biểu ý-kiến về 2 vấn-đề.

a) Chủ-quyền quốc-gia phải được tới mức nào?

b) Thê-thức hợp-tắc Việt-Pháp?

— Hội-nghị toàn-quốc được thiết lập do sắc-lệnh số 73/QT.

20-9-1953. — Tính đến ngày hôm nay, thì lực-lượng VM và lực-lượng Pháp ở Bắc-Việt như sau, theo tài-liệu của Tổng-Tư-Lệnh Navarre :

Pháp : — 8 đoàn Lưu-động (Groupes Mobiles). Mỗi G.M. gồm :
1 bộ Tham-mưu. 3 đại-đội bộ-binh. 1 đại-đội truyền-tin, 1 đại-đội súng cối. 1 đại-đội pháo-binh. 1 đại-đội khai-thác (groupe d'exploitation) ;

— 2 đoàn Thiết-giáp ;

— 2 đoàn Thủy-lục (groupes amphibies).

VM : — Sư-đoàn 320, phía Phú-Lý/Hưng-Yên ;

— Sư-đoàn 308 và Sư-đoàn 312, phía Vĩnh Phúc-Yên và Bắc-Ninh ;

— Sư-đoàn 304 và Sư-đoàn 316, phía Phát-Diem/Bà-Chu ;

- Đại-đoàn 351 ở Bắc-Trung-Châu ;
- Trung-đoàn 148, phía Lai-Châu và Thượng-Lào ;
- Sư-đoàn 325, (đương thành lập ở Vinh).
- Từ hôm nay, 20/9, Pháp mở cuộc hành-quân « Brochet » táo thanh vùng Thái-Bình/Ninh-Bình, để phá các căn-cứ của Trung-đoàn 42.

22-9-1953. — Th. T. Nguyễn-văn-Tâm cử một Ủy-Ban tổ chức Đại-Hội, gồm đại-diện 5 đoàn-thể lớn : Cao-Đài, Hòa-Hảo, Bình-Xuyên, Công-Giáo, Đại-Việt, và một số nhân-vật khác.

24-9-1953. — Bão lớn ở Trung-Việt. Hơn 1.000 người chết. Rất nhiều nhà bị đổ sập. Nước biển dâng. Huế và Quảng-Trị bị hại nhất.

1-10-1953. — (24 tháng 8 Quý-Tỵ)

3-10-1953. — Đã hết mùa mưa. Pháp cố tấn công trước vì ngại VM tấn công. Hôm nay một đoàn Nhảy Dù được thả xuống Cốc-Lếu gần Lao-Kay, phá hủy cầu sắt cùng các kho vũ-khí.

15-10-1953. — Pháp mở cuộc hành-quân lớn. 20 ngày, hành-quân « Hải-âu, Mouette » để đánh các Sư-đoàn VM 304 và 320 ; một mặt tiến về Phủ-Nho-Quan, và Thanh-Hóa ; một mặt đổ bộ ở vùng duyên-hải gần Phát-diệm.

— Hôm nay ký kết Thỏa-ước Lào/Pháp.

— Tướng Navarre cho biết hiện nay có 78 tiểu-đoàn VM tại Trung-châu Bắc-Việt.

16-10-1953. — Quốc-Dân Đại-Hội nhóm họp tại Saigon, biểu quyết : chống Liên-Hiệp-Pháp, đòi VN ra khỏi, và chỉ ký với Pháp một Hiệp-ước liên-minh bình-đẳng mà thôi.

— Dự-luận Pháp rất sôi nổi vì thái-độ của các đại-biêu.

— Hoàng-thân Bửu-Lộc phải can thiệp cấp-tốc với Đại-Hội.

— Đại-Hội chịu sửa lại bản Tuyên-ngôn như sau : VN độc-lập không tham-gia Liên-Hiệp-Pháp « dưới hình-thức hiện-thời ».

Mấy chữ này được ghi thêm (*Le VN indépendant ne participe pas à l'Union Française dans sa forme actuelle*).

17-10-1953. — Ký kết thỏa-hiệp Mèn/Pháp, chuyển giao cho Chánh-phủ Mèn 4 khu quân-sự gồm 11 tỉnh.

19-10-1953. — Quốc-Dân Đại-Hội yêu cầu Q.T. Bảo-Đại biến cải Đại-Hội thành Quốc-Hội Lập-Hiếu.

22-10-1953. — Chánh-phủ Pháp gửi công-hàm chất vấn Q.T. Bảo-Đại về lập-trường của Quốc-dân Đại-Hội.

23-10-1953. — Các Sư-đoàn 304 và 320 không chịu giáp chiến, chỉ phục kích nhiều trận. Theo bộ Tư-Lệnh Pháp, thì 2 đoàn này bị thiệt-hại 1.200 người.

— Hôm nay, quân Pháp dự cuộc hành-quân Mouette bắt đầu rút về.

25-10-1953. — Bấu cử các Hội-Đồng hàng Tỉnh : 600 ghế, có 1.600 ứng-cử-viên.

28-10-1953. — Tại Pháp, khi lên đường về nước, Q.T. Bảo-Đại bị chất vấn gắt gao về lập-trường của Quốc-dân Đại-Hội ; hẹn trả lời sau.

1-11-1953. — (25 tháng 9 Quý-Ty).

Theo tờ trình của các Tỉnh, thì Bắc-Việt được mùa lúa năm nay. Giá gạo đã hạ hơn. Gạo Saigon còn 2.000 tấn, bị ế. Gạo mùa 600 \$ một tạ.

5-11-1953. — Theo Bộ Tư-Lệnh Pháp, kết quả cuộc hành quân Mouette như sau : 1.200 V.M. tử trận, 3.000 bị thương (Sư-đoàn 320).

8-11-1953. — Silhanouk được Quốc-Hội Mèn suy tôn là Anh-hùng Dân-tộc ; hôm nay mới chịu hồi loan về Nam-Vang và được dân-chúng hoan-hô.

12-11-1953. — Thủ-Tướng Pháp Laniel tuyên bố : Chánh-phủ Pháp không nghĩ rằng vấn-đề Đông-Dương nhất thiết phải có giải-pháp quân-sự. Pháp không đòi hỏi đối-phương phải đầu hàng không điều-kiện. Pháp mong muốn có cuộc điều-định. Song từ khi Laniel ngó ý như vậy (27-10-1953) Hồ-chí-Minh và Trung-Cộng chẳng trả lời ra sao.

— Từ nay, mỗi người nghiện nha-phiện phải có một quyền sở riêng để xin mua thuốc cai (Dụ số 53).

17-11-1953. — Sihanouk tuyên bố : nay vấn-đề chủ-quyền Mên đã giải-quyết, Mên sẽ cương quyết chống Cộng.

20-11-1953. — Pháp mở cuộc hành-quân « Castor », đồ bộ 6 tiểu-đoàn chiếm đóng Điện-Biên-Phủ, để lập một căn-cứ cố-thủ (camp retranché) ngăn chặn không cho quân-đội VM tràn qua Lào, đồng-thời bảo vệ miền Trung-Du. Chính-Tướng Navarre đã quyết định như vậy và lãnh trách-nhiệm về việc này.

Căn-cứ Điện-Biên-Phủ được xây dựng để chứa nổi từ 10 đến 12 tiểu-đoàn, và gồm những bộ-phận sau :

— Bộ-phận trung-ương, với phi-trường, gồm 5 đồn : Claudine, Huguette, Anne-Marie, Dominique và Eliane.

— Cách 3 cây số về phía Bắc và Đông-Bắc, là những đồn Gabrielle và Béatrice, có nhiệm-vụ yểm trợ khu trung-ương.

— Về phía Nam cách 7 cây số, là đồn Isabelle.

Dây thép gai căng bao quanh các đồn, bề rộng 50-75 thước.

Ngoài ra, còn những khoảng đất gài mìn và chứa Napalm.

Các Tướng Ely, Blanc, các Bộ-trưởng Pleven, Chévigigné, Marc Jacquet tới thăm căn-cứ, đều nhận là kiên-cố. Tướng Salan cũng đã từng chủ trương đóng tại đây, từ 25-5-1953.

22-11-1953. — Quân Pháp ở Lai-Châu, đã liên lạc được với Điện-Biên-Phủ.

26-11-1953. — Thượng-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp nhóm họp lần thứ ba. Nhân dịp này, Tổng-Thống Auriol xác định lại Liên-Hiệp-

Pháp theo một quan-niệm mà Pháp coi là rộng-rãi nhất, đề trả lời các yêu-sách của các đảng-phái quốc-gia VN :

Đại-y : Liên-Hiệp-Pháp là « đoàn-thể huynh-đệ », gồm Pháp và những Quốc-gia tự-do gia nhập, độc-lập, bình-đẳng về quyền-lợi và nghĩa-vụ, chung lưng góp sức để phát-triển văn-minh riêng, tăng hạnh-phúc, cùng bảo-vệ an-ninh.

29-11-1953. — Báo Expressen của Thụy-Điền đăng bài phỏng-vấn Hồ-Chí-Minh cuối tháng 10-1953, sau khi Laniel tuyên bố tại Quốc-Hội về ý muốn nghị-hòa của Pháp. Hồ-Chí-Minh sẵn sàng cứu xét mọi đề-nghị của Pháp về việc đình-chiến, nhưng chỉ điều-đinh với Pháp mà thôi.

Dư-luận Pháp sôi nổi. Nhiều giới ở VN lo ngại.

1-12-1953. — (25 tháng 10 Quý-Ty).

3-12-1953. — Quốc-Hội Pháp bầu Tổng-Thống mới, đã bỏ phiếu đến lượt thứ 6 mà chưa ai được đủ số phiếu cần-thiết.

8-12-1953. — Quân Pháp rút khỏi tỉnh-ly. Lai-Chân về đóng cả ở Điện-Biên-Phủ. Đại-Tá De Castries được cử làm chỉ-huy căn-cứ này, thay Thiếu-Tướng Gilles.

— Các Sư-đoàn VM 316, 304, 308, 312 và Đại-đoàn 351 đều tiến về phía Điện-Biên-Phủ, chừng 20.000 dân-công bị huy động để vận-tải. Pháp được tin chắc chắn như vậy.

11-12-1953. — Th. T. Nguyễn-Văn-Tâm sắp sửa lên Dalat yết kiến Q. T. Bảo-Đại, thì nhận được công-điện của Quốc-Trưởng yêu cầu Thủ-Tướng nên tự liệu nghị việc (bien vouloir prendre lui-même l'initiative de se dessaisir de ses fonctions.)

12-12-1953. — Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp bầu làm Chủ-Tịch : Albert Sarraut, cựu Toàn-quyền Đông-Dương, làm phó Chủ-Tịch : Nguyễn-Trung-Vinh, cựu Tổng-Trưởng,

14-12-1953. — Trong một bản thông-diệp gửi quốc-dân, Hồ-Chí-Minh tuyên-bố : Nếu Pháp muốn chấm dứt chiến-tranh, nếu muốn giải quyết vấn-đề VN bằng cách hòa-bình, thì Chánh-phủ Dân-chủ Cộng-Hòa và nhân-dân VN sẵn sàng tiếp chuyện.

17-12-1953. — Th. T. Nguyễn-Văn-Tâm đệ đơn từ chức.

— QT. Bảo-Đại ủy Hoàng-thân Bửu-Lộc lập Chánh-phủ mới.

20-12-1953. — Nhiều đạo quân VM chuyển về phía Trung-Lào.

— Quân Pháp rút khỏi Thakhet để về bảo-vệ căn-cứ Seno.

23-12-1953. — Quốc-Hội Pháp bầu Tổng-Thống. Đến lần thứ 13, mới chọn được một chính-khách ít người biết : René Coty.

24-12-1953. — Hoàng-Thân Bửu-Lộc từ Ba-Lê về nước để lập Chánh-phủ.

25-12-1953. — Quân Pháp đã biết rõ các Sư-đoàn VM bao vây căn-cứ Điện-Biên-Phủ theo một vòng găn khép kín. Pháp chờ đợi cuộc tấn-công vào tháng đầu xuân 1-1954.

29-12-1953. — Các đoàn quân VM tiến về phía Thakhet, nhưng lại rút đi đâu không rõ.

1954

#

1-1-1954. — (27 tháng 11 Quý-Tỵ).

— Tiền cấp-dưỡng cho mỗi con vua Duy-Tận (5 con) được tăng và định hàng tháng là 340 \$ (S-L 2/CT).

8-1-1954. — T.H. Trung-Việt Phan-văn-Giáo được toàn-quyền dân-chính và quân-sự để bình định Quảng-Nam, Quảng-Ngãi, Bình-Định, Phú-Yên (S-L: 3a/QT).

11-1-1954. — Hoàng-Thân Bửu-Lộc lập Chánh-phủ. (S-L số 4/CP).

Thành-phần :

Thủ-Tướng kiêm Tổng-Trưởng Nội-Vụ	Bửu-Lộc
Phó Thủ-Tướng kiêm Canh-Nông và Cải-Cách Điền-địa	Nguyễn-trung-Vinh
Quốc-Vụ-Khanh không giữ Bộ nào	Nguyễn-Đệ
Tổng-Trưởng trực-tiếp với Phủ Thủ-Tướng phụ-trách công-cuộc dân-chủ-hóa Quốc-Gia	Phan-huy-Quát
Tổng-Trưởng Quốc-Phòng	Nguyễn-đắc-Khê
— Ngoại-Giao	Nguyễn-quốc-Định
— Tài-Chánh	Dương-lấn-Tài
— Kinh-tế Quốc-gia và Kế-hoạch	Nguyễn-văn-Ty
— Tư-Pháp	Nguyễn-văn-Đạm
— Thông-Tin	Lê-Thăng
— Giao-Thông Công-Chính	Lê-quang-Huy

Tổng-trưởng Y-Tế, Cựu chiến-binh và	
nạn-nhân chiến-tranh ...	Tấn-hàm-Nghiệp
— Xã-Lao	Phạm-văn-Huyễn
Phó Tổng-Trưởng Nội-Vụ	Đinh-xuân-Quảng
Bộ-Trưởng quyền Tổng-Trưởng Quốc-	
Gia Giáo-Dục	Vũ-quốc-Thúc

14-1-1954. — **Tướng Lê-quang-Vinh** tức **Ba Cụt**, chỉ-huy quân-lực **Hòa-Hảo Dân-Xã**, được gia nhập quân-đội **Quốc-Gia** với cấp thực-thụ **Trung-Tá** trừ-bị, và cấp giả-định **Đại-Tá** trừ-bị.

21-1-1954. — **Tướng Navarre** mở cuộc hành-quân **Atlante** để bình định miền duyên-hải **Nam Trung-Việt**.

23-1-1954. — **Th. T. Bửu-Lộc** ra thông-tư cho các cơ-quan thảo công-văn bằng tiếng **Việt**, trừ khi giao thiệp với **Pháp**, hoặc có vấn-đề « chưa dùng **Việt-ngữ** được » vì có tính-cách chuyên môn thuần-túy.

26-1-1954. — **Thiết lập Nha Tổng Giám-Đốc Công-Vụ (NĐ. 58/VN).**
— **Bộ-Trưởng các Quốc-Gia Liên-Kết** cùng các tướng **Blanc** và **Navarre** bay lên thăm căn-cứ **Điện-Biên-Phủ**, nơi đồn-trú để ngăn cản **VM** tràn qua **Lào**.

30-1-1954 — **Thiết lập một Ủy-Ban diệt hối-lộ** tại **Bộ Tư-Pháp** gồm đại-diện các **Bô** và 2 nhân-sĩ (NĐ. 96/TP).

1-2-1954. — (28 tháng 12 **Quý-Ty**).

3-2-1954. — **Tết Nguyên-Đán Giáp-Ngo.**

8-2-1954. — **Sư-đoàn VM 308** tiến về **Luang-Prabang**, chỉ còn cách 20 cây số. **Quân Pháp** tới ngăn chặn.

14-2-1954. — **Điện-Biên-Phủ** đã bị bao vây. **B. T. Quốc-Phòng Pháp Pleven** và **Tướng Ely** Tổng Tham-Mưu-Trưởng vừa mới qua thăm căn-cứ.

22-2-1954. — Một phái-đoàn được chỉ định đề thương thuyết với Pháp và thu hồi chủ-quyền : *Chủ-Tịch* : Bửu-Lộc. *Phó* : Nguyễn-trung-Vinh. *Ủy-Viên* : Nguyễn-quốc-Định, Phan-huy-Quát, Nguyễn-đắc-Khê, Dương-tấn-Tài, Nguyễn-văn-Đạm, Ng.-văn-Tý, Vũ-quốc-Thúc.

— Một phái-đoàn nghị-sĩ mới, được cử vào Hội-Nghị Liên-Hiệp-Pháp, thay cho phái-đoàn cử năm 1950 :

Bà Trần-văn-Chương, Phạm-văn-Bính, Cao-văn-Chiêu, Jacques Lê-văn-Định, Bửu-Kính, Nguyễn-huy-Lai, Phùng-bá-Nghĩa, Nguyễn-khắc-Sự, Đỗ-hữu-Thành, Nguyễn-hữu-Thuần, Nguyễn-văn-Tý, Nguyễn-duy-Thanh, Nguyễn-trung-Vinh, Bùi-thế-Phúc, Đoàn-hữu-Giám, Huỳnh-văn-Chín, Nguyễn-kim-Loan, Nghiêm-văn-Tri.

— Thủ-Tướng Ấn-Độ Nehru kêu gọi Pháp và VM đình chiến.

1-3-1954. — (27 tháng Giêng Giáp-Ngọ).

3-3-1954. — Phi-trường Gia-Lâm bị đột-kích ban đêm, một số phi-cơ bị phá-hoại.

6-3-1954. — Phi-trường Cát-Bi cũng bị đột-kích ban đêm, một số phi-cơ bị phá-hoại.

8-3-1954. — Phái-đoàn VN bắt đầu hội thảo với phái-đoàn Pháp, về độc-lập và chủ-quyền VN.

10-3-1954. — Đại-Tá Nguyễn-văn-Vỹ được cử làm phụ-tá quân-sự cho T. H. Phan-văn-Giáo trong việc bình-định Bình, Phú, Nam, Ngãi.

— Thủ-Tướng Pháp Laniel tuyên bố tại Hạ-Nghị-Viện : căn giải-quyết vấn-đề Đông-Dương bằng cách điều-đình.

13-3-1954. — Điện-Biên-Phủ bị tấn công rất mạnh. Đồn Béatrice bị tràn ngập.

14-3-1954. — Đại-Hội Quốc-dân (Cao-Đài, Hòa-Hảo, Đại-Việt v v) yêu cầu thành lập một Chánh-phủ tiêu biểu cho dân-chúng, triệu tập Quốc-Hội để đối phó với tình-thế.

16-3-1954. — Đồn Anne-Marie ở Điện-Biên-Phủ bị phá hủy. Đại-bác VM từ các ngọn đồi bắn xuống rất mạnh.

18-3-1954. — Có tin 2 phái-đoàn Việt và Pháp đã thỏa hiệp được về các đại-cương vấn-đề Việt-Pháp.

19-3-1954. — Quốc-Hội Pháp biểu quyết về ngân-sách chiến-tranh Đông-Dương 1954 : 136 tỷ quan, cộng với 155 tỷ Viện-trợ Mỹ. Không kể 135 tỷ do Mỹ cấp để tăng cường các quân-đội Quốc-Gia Liên-Kết.

Đoàn Quân Viễn-Chinh Pháp (theo tướng Navarre)

Pháp 68.632

Lê-Dương 19.000

Phi-Châu 29.086

Quân-Lực VN 55.772

Cộng 172.600 người

20-3-1954. — Quân VM tiến sát chiến-lũy trung-tâm của Điện-Biên-Phủ, đào hào án ngữ, và bắn chặn các phi-cơ tiếp viện.

21-3-1954. — Mặt trận Điện-Biên-Phủ tạm ngớt. Một số thương-binh Pháp được chở đi. VM chỉ nã đại-bác vào căn-cứ Pháp.

— Cuộc đàm phán Việt-Pháp gặp khó-khăn. VN đòi ký riêng hai thỏa-ước : một công nhận VN hoàn-toàn độc-lập, một ấn định bang-giao Việt-Pháp. Pháp không nhận.

26-3-1954. — Q.T Bảo-Đại ra Hà-Nội xem tình-hình, duyệt binh ở Cột Cờ. Quân-đội Quốc-gia tuyên thệ.

28-3-1954. — Quân Pháp phản công ở Điện-Biên-Phủ, giải tỏa được sân bay.

29-3-1954. — QT. Bảo-Đại lập một Nội-Các chiến-tranh thu hẹp, do QT. chủ tọa, và hứa cử một Quốc-dân Đại-hội. Nội-các chiến-tranh ở bên trên Chánh-phủ.

31-3-1954. — Tại Điện-Biên-Phủ, VM tấn công kịch-liệt. Pháp huy động tất cả phi-cơ ở Bắc-Việt tới tham chiến và ném bom napalm. Nhiều đồn lũy Pháp bị tràn ngập dưới các lớp sóng người xung phong ồ-ạt. Đại-Tá De Castries vẫn cố giữ, nhưng đòi gấp viện-binh.

1-4-1954. — (28 tháng 2 Giáp-Ngọ).

— Ngoại-trưởng Hoa-Kỳ Mỹ Foster Dulles đọc diễn-văn quan-trọng vạch rõ chính-sách Mỹ tại Á-Đông : không thừa nhận Trung-Cộng, và bảo vệ tự-do cho Đông Nam Á.

2-4-1954. — Chiến-sự càng ngày càng khốc-liệt ở Điện-Biên-Phủ. Hai bên cùng chết rất nhiều.

— Có tin đồn : Việt-Nam sẽ bị chia đôi, Pháp đã thỏa hiệp ngầm với VM như vậy.

— 2 tiểu-đoàn VM tràn qua Cao-Mên và đóng ở một làng. Mên kêu gọi Liên-Hiệp-Quốc can thiệp.

6-4-1954. — Từ 30-3, đêm nào các đồn Điện-Biên-Phủ cũng bị tấn công. Trường bay không thể dùng nữa. Thương-binh không chờ đi được. Tiếp-tế bằng phi cơ rất khó-khăn.

8-4-1954. — Cao-Mên lỏng động viên để chống xâm-lăng VM.

10-4-1954. — Ở Pháp, cuộc đàm-phán kéo dài. QT. Bảo-Đại sang Pháp, và tuyên bố : không thể nào để một phần đất nước thành chư-hầu Trung-cộng.

— Các Giáo-phái tuyên bố ủng hộ Quốc-Trưởng.

— Các lực-lượng tôn-giáo được gia nhập Quân-đội Quốc gia. Thề-thức sẽ định sau (SL. 24/QP). Cao-Đài có 8000 quân ; Trung-Tá Nguyễn-Văn-Huệ có 1500 ; Văn-Thành-Cao (Cao-Đài Liên-Minh) có 3500 ; Thiếu-Tá Nguyễn-Thành-Đầy có 1000.

12-4-1954. — Chánh-phủ VN gọi 5 lớp thanh-niên nhập-ngũ.

14-4-1954. — Số quân Pháp bị thương ở Điện-Biên-Phủ đã lên tới 1.100. VM đóng chặt phía Bắc phi-trường và bắn phá không ngớt. Đại-Tá De Castries được thăng Thiếu-Tướng : 2 sao do phi-cơ ném xuống. Trời mưa tầm tã.

16-4-1954. — QT. Bảo-Đại gặp T.T Coty đề thúc đẩy cuộc đàm-phán Việt-Pháp.

21-4-1954. — QT. Bảo-Đại gặp Th. T Laniel.

23-4-1954. — QT. Bảo-Đại viết thư cho T.T Coty yêu cầu triệu tập ngay Ủy-Ban Thường-Trực Thượng-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp.

24-4-1954. — Ngoại-Trưởng Pháp Georges Bidault báo cho các Chánh-phủ Việt, Mên, Lào : sẽ có một Hội-nghị quốc-tế họp tại Genève để bàn về vấn-đề Đông-Dương.

25-4-1954. — QT. Bảo-Đại tuyên bố tại Ba-Lê : Độc-Lập và chủ-quyền VN, quyền bình-đẳng của VN trong Liên-Hiệp-Pháp không được đảm-bảo ; VN không thể chấp nhận giải-pháp điều-đinh do Pháp thỏa hiệp với kẻ phản loạn hoặc quốc-gia nào chống đối dân-tộc VN, mà lại gác bỏ các Quốc-gia Liên-kết hoặc hy-sinh cả các Quốc-Gia này.

(Le VN ne saurait admettre l'éventualité des négociations par lesquelles la France, contrairement d'ailleurs au principe de l'Union Française dont elle se réclame, traiterait avec des rebelles à la Nation Vietnamienne ou avec des puissances rebelles à celle-ci).

26-4-1954. — Khai mạc Hội-nghị Genève về Cao-Ly và Đông-Dương. Cứ một hôm họp về Cao-Ly, thì một hôm họp về Đông-Dương. Phái-đoàn VM, do Phạm-Văn-Đồng cầm đầu ; Trưởng Phái-đoàn VN, là giáo-sư Ngoại-Trưởng Nguyễn-Quốc-Định.

28-4-1954. — Hội-Đồng Thành-phố Hà-Nội yêu cầu Q.T Bảo-Đại từ bỏ Liên-Hiệp-Pháp, và đình chỉ cuộc đàm-phán ở Ba-Lê.

— Th. T Laniel và Trưởng Phái-đoàn Nguyễn-Trung-Vinh ký bản Tuyên-Ngôn chung về sự thỏa-hiệp Việt-Pháp :

Pháp tôn trọng lời cam-kết ngày 3-7-1953 là kiện toàn Độc-lập của VN. VN tiếp tục và củng cố sự thân-thiện với dân-tộc Pháp. Sẽ ký 2 Thỏa-ước, một để thừa nhận Độc-Lập, một để đặt bang-giao Việt-Pháp trên lập-trường bình-dẳng trong Liên-Hiệp-Pháp.

1-5-1954. — (29 tháng 3 Giáp-Ngọ).

— Điện-Biên-Phủ đã bị chiếm mất 1/4.

3-5-1954. — Mưa lớn tại Điện-Biên-Phủ. Hai bên đánh giáp lá-cà rất kịch-liệt. Một đồn nửa bị hạ.

— Tổng-Ủy Dejean nhân-danh Chánh-phủ Pháp, tuyên bố : không hề có ý điều đình bằng cách chia đôi Việt-Nam.

7-5-1954. — Các đồn Điện-Biên-Phủ bị tràn ngập dưới các lớp sóng người xung phong.

8-5-1954. — Quân-đội Pháp phải hàng ở Điện-Biên-Phủ, sau 55 ngày cầm cự. Ngót 2 vạn quân bị chết, bị thương hoặc bị bắt làm tù-binh.

Dư luận Pháp và Quốc-Tế rất sôi nổi. Dân-chúng VN vô-cùng hoang mang. Giá vàng từ 4000 \$ vọt lên 4700 \$, 4800 \$ một lạng.

— Tướng Navarre họp báo và tuyên bố : Trong trận Điện-Biên-Phủ, VM đã bắn 20.000 phát đại-bác 105 ; 20.000 phát đại-bác 75 ; 100.000 đạn súng cối, 60.000 phát cao-xạ. Pháp chết và bị thương hơn 4000, còn 8000 bị bắt. Theo Navarre, VM bị chết 2 sư-đoàn.

16-5-1954. — Tổ-chức Quân-đội VN : Lục-quân, Thủy-quân và Không-quân. Lục-quân gồm có Địa-phương-quân, Bảo-chính-quân và Việt-Quốc-quân (Dự số 9).

— Thiề-lệ vệ-sinh trong các thành-phố được ấn-định (Dự số 10).

19-5-1954. — Chánh-phủ VN, Tổng-Ủy-Viên Pháp, và Đức Hộ-Pháp Phạm-Công-Tắc cùng ký hiệp-định để lực-lượng Cao-Đài gia nhập Quân-Đội VN.

26-5-1954. — Tại Hội-Nghị Genève, Pháp và VM đã thỏa-hiệp : ngừng bắn, thu quân về những khu-vực chỉ định. VM muốn sự chia khu-vực được giản-dị, nghĩa là cắt đôi VN. VM rút về Bắc, Pháp rút về Nam. Pháp chưa trả lời. Anh tán thành. Mỹ phản đối. VN giữ nguyên lập-trường : chỉ có một VN thống-nhất.
— Quốc-dân Đại-hội nhóm họp ở Saigon, phản đối kịch-liệt dự-định chia đôi đất nước.

30-5-1954. — Tổ-chức Đô-Thành Saigon-Chợ-Lớn, đặt Đô-Trưởng và Hội-Đồng Đô Thành.

— Tổ-chức thị-xã các Tỉnh các Đô-thị Hà-Nội, Hải-Phòng, Huế, Đà-Nẵng ; đặt chức Chủ-Tịch Hội-Đồng Đô-Thị thay Thị-Trưởng, và Hội-Đồng Đô-Thị (Dụ số 11, 12 và 13).

1-6-1954. — (1 tháng 5 Giáp-Ngọ).

— Th. T Bửu-Lộc thúc giục Pháp ký Hiệp-ước Việt-Pháp. Chánh-phủ Pháp không trả lời.

3-6-1954. — Tướng Paul Ely, Tổng Tham-Mưu-Trưởng Pháp, được cử làm Cao-Ủy kiêm Tổng-Tư-Lệnh tại Đông-Dương.

4-6-1954. — Ký kết Hiệp-ước Việt-Pháp kiện toàn Độc-Lập, giữa các Th.T. Bửu-Lộc và Laniel :

— Hiệp-ước I, là hiệp-ước Độc-Lập : (Traité d'indépendance) Pháp thừa nhận VN là một Quốc-Gia hoàn-toàn độc-lập, có toàn vẹn chủ-quyền, đầy đủ thẩm quyền theo quốc-tế công-pháp Pháp sẽ chuyển giao hết các quyền hành và công-sở còn giữ.

— Hiệp-ước II, là hiệp-ước liên-kết Việt-Pháp (Traité d'association franco-vietnamienne) VN thuận ở lại Liên-Hiệp-Pháp. Pháp và VN đều bình-đẳng. Hai bên hợp tác tại Thượng Hội-Đồng Liên-Hiệp-Pháp. Mọi vụ xung-đột sẽ được xử tại Hội-Đồng Trọng-Tài do hai bên cử ra.

8-6-1954. — Frédéric Dupont giữ chức Bộ-Trưởng Liên-Quốc thay Mac Jacquet.

— Theo Pleven, quân-lực của Pháp ở Đông-Dương : 52.000 (1945), 162.000 (1949) và hiện nay : 216.000 với 525 máy bay.

12-6-1954. — Hội-Nghị Genève bẻ tắc : VM không chịu sự kiểm-soát quốc-tế, chỉ nhận kiểm-soát Pháp-VM. Anh tỏ ý bất-bình, tuy từ trước vẫn mềm dẻo.

13-6-1954. — Chánh-Phủ Laniel đổ.

14-6-1954. — Mendès-France lập Chánh-Phủ.

16-6-1954. — Th. T. Bửu-Lộc và Chánh-phủ từ chức. QT. Bảo-Đại ủy ô. Ngô-đình-Diệm lập Chánh-phủ với toàn quyền dân-sự và quân-sự. (SL. 38/QT)

23-6-1954. — Kỹ-sư Ngô-đình-Luyện được cử làm « Sứ-thần tuần hồi » phụ-trách sự-vụ đặc-biệt tại ngoại-quốc.

— Chính-quyền địa-phương bắt đầu rút khỏi Bùi-Chu Phát-Diệm.

25-6-1954. — Thủ-Tướng chỉ-định Ngô-đình-Diệm về nước. Q.T. Bảo-Đại từ Ba-Lê lui về Cannes.

29-6-1954. — Chánh-quyền địa-phương triệt-thoái khỏi Nam-Định và Thái-Bình.

30-6-1954. — Th.T. Ngô-đình-Diệm ra Hà-Nội xem tình-hình ; được đón tiếp trọng-thể.

1-7-1954. — (2 tháng 6 Giáp-Ngọ).

2-7-1954. — Bộ Tư-Lệnh Pháp thông cáo : sự rút quân khỏi miền duyên-hải Bắc-Việt, chỉ để xếp đặt lại hệ-thống phòng-thủ theo kế-hoạch hành-quân « Auvergne ».

Chánh-phủ VN thông cáo : phản đối sự rút lui đó, khiến dân-chúng các tỉnh Bùi-Chu, Phát-Diệm, Thái-Bình, Nam-Định, Phủ-Lý bị bỏ rơi.

3-7-1954. — Bộ Ngoại-Giao Mỹ tuyên bố: không được Pháp thông báo gì về kế-hoạch của Pháp đối với Đông-Dương.

— Tướng Salan tuyên bố: 8 sư-đoàn VM đang sửa soạn tấn công vào Trung-châu Bắc-Việt.

— Quân-đội và Chính-quyền rút khỏi Phủ-Lý: VM chặn đánh các đồn quanh tỉnh-lỵ.

— Hai phái-đoàn Pháp và VM gặp nhau ở Trung-Giá để bàn về việc ngừng bắn.

6-7-1954. — Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm thành lập (SL. 43/CP).

Thành-phần:

Thủ-Tướng kiêm Nội-Vụ và Quốc-Phòng	Ngô-đình-Diệm
Quốc-Vụ-Khanh	Trần-văn-Chương
Tổng-Trưởng Ngoại-Giao	Trần-văn-Đỗ
— Tài-Chánh và Kinh-Tế ..	Trần-văn-Cửa
— Canh-Nông	Phan-khắc-Sửu
— Lao-Động và Thanh-Niên	Nguyễn-tăng-Nguyên
— Giao-Thông Công-Chánh.	Trần-văn-Bạch
— Quốc-Gia Giáo-Dục	Nguyễn-dương-Đôn
— Y-Tế Xã-Hội	Phạm-hữu-Chương
Bộ-Trưởng tại phủ Thủ-Tướng	Trần-chánh-Thành
— trực thuộc phủ Thủ-Tướng phụ-trách nhiệm-vụ Thông-Tin	Lê-quang-Luật
— đặc-nhiệm tại phủ T.T. ...	Phạm-duy-Khiêm
— Nội-Vụ	Nguyễn-ngọc-Thơ
— Quốc-Phòng	Lê-ngọc-Chấn
— Tư-Pháp	Bùi-văn-Thịnh
— Kinh-Tế	Nguyễn-văn-Thoại
— Tài-Chánh	Trần-hữu-Phương
— Phủ Thủ-Hiến Bắc-Việt được thay bằng một Ủy-Ban Bảo-Vệ	

Bắc-Việt gồm một Đại-Biểu Chánh-phủ, một Ủy-Viên dân-sự và một Ủy-Viên quân-sự. (Dụ số 16, SL. 47/NV-9/7).

— Tướng Paul Ely tới Saigon nhậm chức.

7-7-1954. — Chánh-phủ Ngô-dinh-Diệm tự chức.

9-7-1954. — T. H. Bắc-Việt Nguyễn-hữu-Trí được từ chức. T. H. Trung-Việt Phan-văn-Giáo bị cáo chung nhiệm-vụ.

— Các ông Nguyễn-đôn-Duyên được cử làm Đại-Biểu tại Trung-Việt ; Hoàng-cơ-Bình, làm Đại-Biểu tại Bắc-Việt chủ-tịch Ủy-Ban Bảo-Vệ ; Trần-trung-Dung, làm Ủy-Viên dân-sự ; Thiệu-Trưởng Nguyễn-văn-Vạn, làm Ủy-viên quân-sự.

12-7-1954. — Tạm hoãn trục xuất những người chiếm ngụ nhà lá hoặc nhà làm bằng vật-liệu nhẹ (Dụ số 17).

— Ủy-Ban Bảo-Vệ Bắc-Việt tự chức.

15-7-1954. — Chánh-quyền địa-phương triệt thoái khỏi Hưng-Yên.

20-7-1954. — Số nghị-viên các Hội-Đồng Đô-thị Hà-Nội và Hải-Phòng, được ấn-định là 22 và 15 (NĐ. 782/NV).

— Pháp và VM đã thỏa hiệp về mọi điểm tại Hội-ng nghị Genève. Các bản Hiệp-định đã được soạn-thảo xong.

— Tổng số thiệt-hại của Pháp tại Đông-Dương, từ 1945 :

92.000 chết (1.900 sĩ-quan, 6.300 hạ sĩ-quan) ;

114.000 bị thương ;

28.000 bị bắt ;

3.000 tỷ quan quân-phí (2.385 tỷ do Ngân-Sách chịu).

21-7-1954. — (22 tháng 6 Giáp-Ngo).

Hội-Nghị Genève nhóm họp phiên cuối cùng, để xác nhận những thỏa-hiệp đã đạt, trong những văn-kiện được gọi là Hiệp-định Genève (Accords de Genève).

Chủ-Tịch phiên họp, là đại-biểu Anh Anthony Eden.

Trước khi ký kết, Chủ-Tịch hỏi lại từng Phái-đoàn xem có xác nhận không. Các Phái-đoàn lần lượt tuyên bố xác nhận, ngoại-trừ vài ý-kiến dè-dặt về một số điều-khoản (Mên, Lào, Việt,

Mỹ). Những ý-kiến đó không làm thay đổi các dự-thảo Hiệp-định, song được ghi trong các phụ-bản đính theo.

Hiệp-định đình-chiến tại VN, gồm 47 điều, với một Phụ-lục. Các điều-khoản chính :

1° Định một giới-tuyến quân-sự từ cửa sông Bến-Hải, theo giòng sông đến làng Bô-Hô-Su và biên-giới Lào-Việt (không thấy nói đến vĩ-tuyến 17).

2° Lập một khu phi-quân-sự 5 cây số bề rộng bên này và bên kia giới-tuyến để làm « khu đệm » theo nguyên-văn Hiệp-định.

3° Thời-hạn tối-đa để rút quân hai bên, là 300 ngày, kể từ ngày Hiệp-định có hiệu-lực.

4° Ngày giờ ngừng bắn :

ở Bắc-Việt : 8 giờ ngày 27-7-1954

ở Trung-Việt : 8 giờ ngày 1-8-1954

ở Nam-Việt : 8 giờ ngày 11-8-1954

5° Trong khi chờ đợi tổng tuyên-cử, mỗi bên sẽ phụ-trách quản-trị hành-chánh ở khu tập hợp quân-đội thuộc quyền.

6° Cấm phá hủy trước khi rút lui ; không trả thù hoặc ngược đãi những người đã hợp tác bên đối-phương.

7° Trong thời-gian 300 ngày, dân-chúng được tự-do di cư từ khu này sang khu thuộc bên kia.

8° Cấm đem thêm quân-đội, vũ-khí đạn-dược hoặc lập thêm căn-cứ quân-sự mới.

9° Tù-binh và thường-dân bị giữ, được phóng thích trong hạn 30 ngày kể từ khi ngừng bắn thực sự.

10° Sự giám-sát và kiểm-soát thi hành hiệp-định, sẽ giao cho một Ban Quốc-Tế.

11° Thời-hạn rút quân, định riêng cho từng khu, kể từ ngày ngừng bắn : Hà-Nội (80 ngày) Hải-Dương (100 ngày) Hải-Phòng (300 ngày) miền Nam Trung-Việt (80 ngày) Đông Tháp Mười (100 ngày) Cà-Mau (200 ngày). Đốt chót ở khu tập kết Trung-Việt (300 ngày).

Bản Tuyên-Ngôn Chung.

Bản Tuyên-Ngôn ghi nhận các kết-quả, tỏ ý hoan-hỷ và tin-tưởng. Đối với VN, có những điều đáng chú-ý :

— Xác nhận rằng không được lập căn-cứ quân-sự cho ngoại-quốc, không được gia-nhập một liên-minh quân-sự nào.

— Xác nhận rằng đường giới-tuyến chỉ có tính-cách tạm-thời, và không được coi như một biên-giới chánh-trị hoặc lãnh-thổ, mong rằng sự đình-chiến sẽ tạo cơ-hội cần thiết để sớm giải quyết vấn-đề chánh-trị VN.

— Dân-tộc VN phải được hưởng tự-do dân-chủ, và tổng-tuyên-cử sẽ được tổ-chức vào tháng 7 năm 1956, dưới sự kiểm-soát quốc-tế ; và hai miền Nam Bắc sẽ bắt đầu trao đổi ý-kiến về vấn-đề này từ 20-7-1955.

— Cấm trả thù, ngược đãi. Pháp sẽ rút quân theo lời yêu cầu của các Chánh-phủ liên-hệ. Việt, Mên, Lào sẽ không xen lẫn vào việc nội-bộ của nhau.

Ngoại-trưởng Trần-văn-Đỗ phản kháng sự hy-sinh những vùng còn có Quân-đội quốc-gia VN kiểm-soát, sự lạm-quyền của bộ Tổng-Tư-Lệnh Pháp dám tự ý ấn định ngày tổng-tuyên-cử, sự ký kết hiệp-định đình chiến trái với nguyện-vọng độc-lập và thống-nhất của dân-tộc VN (Tuyên-bố lần thứ 1) (Le Gouvernement de l'Etat du VN demande qu'il lui soit donné acte de ce qu'il proteste solennellement contre la façon dont l'armistice a été conclu, et contre les conditions de cet armistice qui ne tient aucun compte des aspirations profondes du peuple Vietnamien, et de ce qu'il réserve une entière liberté d'action pour sauvegarder le droit sacré du peuple vietnamien à l'indépendance, à la liberté).

Tuy-nhiên, VN cũng cố gắng và hoan nghênh mọi nỗ-lực để tái lập hòa-bình, và sẽ không dùng vũ-lực để cản trở sự thi-hành hiệp-định mặc dầu có sự dè dặt kể trên.

27-7-1954. — Im tiếng súng ở Bắc-Việt.

Số quân Pháp phải rút : 120.000.

28-7-1954. — Các tội phù-lạm, hối-lộ, lợi-dụng quyền-thế, bị trừng phạt nặng. (Dự 18).

1-8-1954. — (3 tháng 7 Giáp-Ngọ).

— Thủ-Tướng, Tổng-Trưởng, các Đại-Biêu, được toàn-quyền trừng phạt các công-chức, không phải đưa ra Hội-Đồng ký-luật (Dự số 20).

— Im tiếng súng ở Trung-Việt.

4-8-1954. — Các Phần trong nước không còn tính-cách pháp-nhân. Tại mỗi Phần, đặt một Ủy-Ban : 1 Chủ-tịch, 1 Ủy-Viên chánh-trị hành-chánh, 1 Ủy-viên quân-sự, chỉ huy quân-khu (Dự số 21).

— Từ hôm nay, một cầu hàng-không chở dân di-cư Bắc-Việt vô Nam.

— Dược-sĩ Trần-văn-Lâm được bổ Đại-Biêu Chánh-phủ tại Nam-Việt.

6-8-1954. — Ủy-Ban Bảo-Vệ Bắc-Việt bị bãi bỏ. Bộ-Trưởng Lê-quang-Luật được cử làm Đại-Biêu Chánh-phủ « phụ-trách công việc ở Bắc-Việt và nhất là việc tản-cư dân tị-nạn ». (SL. 61/NV).

— Đại-Sứ Trần-văn-Khá tại Hoa-Thịnh-Đốn bị chấm dứt nhiệm-vụ. Quốc-Vụ-Khanh Trần-văn-Chương được cử sang thay.

— Im tiếng súng ở Lào.

7-8-1954. — Một Ủy-Ban hỗn-hợp đã xét xong cách thức sáp nhập các lực-lượng Cao-Đài vào Quân-đội Quốc-gia.

— Im tiếng súng ở Mên.

9-8-1954. — Thiết lập một Phủ « Tổng-ủy phụ-trách đồng bảo tị-nạn », với nhiệm-vụ điều khiển việc di-cư, đón tiếp và gây cơ-sở mới cho đồng-bào Bắc-Việt di-cư (NĐ. 111-TTP/VP).

B.T. Nguyễn-văn-Thoại được cử làm **Tổng-Ủy** kiêm **Kinh-Tế**, với **Kỹ-sư Đình-quang-Chiêu** phụ tá.

10-8-1954. — Cầu hàng-không chở dân di-cư vô Nam. Mỗi ngày có năm bảy chục phi-cơ của Quân-đội Pháp tới Tân-Sơn-Nhứt ; Bộ Xá-Hội lo tiếp đón và giúp đỡ.

— Ở Bắc, hàng ngày có vài ngàn người về Hà-Nội chờ vô Nam ; không được đi máy bay thì xuống Hải-Phòng đáp tàu biển, của Pháp và cả của Hoa-Kỳ.

11-8-1954. — Q.T. Bảo-Đại báo tin sắp về nước.

13-8-1954. — Tướng Nguyễn-giác-Ngộ, chỉ-huy-trưởng quân-đội Hòa-Hảo Nguyễn-trung-Trực, được cấp « **Thiếu-Tướng** quân-đội bồ-túc VN ».

21-8-1954. — Giáo-sư Ngô-ngọc-Đối được cử làm **Tổng-Ủy** Phụ-trách đồng-bào tị-nạn, thay **B.T. Nguyễn-văn-Thoại**.

29-8-1954. — Phong-trào Bảo-Vệ Hòa-Bình xuất hiện tại Saigon.

30-8-1954. — Công-chức phải kê khai tài-sản. Một « Ủy-Ban danh-dự » gồm 9 Ủy-viên thu nhận và kiểm-soát các tờ khai, với quyền điều-tra rộng-rãi. (Dụ số 25).

— Tướng Ely tuyên bố : chính-sách của Pháp ở Đông-Dương không thay đổi.

— Các công-chức biểu một ngày lương để cất nhà tạm trú cho các gia-đình công-chức di-cư : thụ được 3.800.000 \$.

31-8-1954. — Ủy-Ban Quốc-Gia Cải-Cách điền-địa mở rộng cho 6 Đại-diện điền-chủ và 6 Đại-diện tá-diễn. (NĐ. 896-CN).

— Phi-Luật-Tân đã gửi sang giúp VN : 7 bác-sĩ và 3 nữ y-tá, trong khuôn-khố Chiến-dịch Huynh-Đệ « **Opération Brotherhood** hay **Fraternity** ». Các nhân-viên này thuộc Đoàn-thể Jaycee gồm đại-diện 52 Quốc-gia, trụ sở ở Manille.

1-9-1954. — (5 tháng 8 Giáp-Ngọ).

2-9-1954. — Một Tòa Phá-Án được thiết lập để thay thế Ban Tư-Pháp tối-cao Pháp-Việt đặt ra từ 1949 và sửa đổi năm 1954. (Đu 27).

3-9-1954. — Cựu Tư-Lệnh Pháp tại Điện-Biên-Phủ, tướng de Castries, được thả về.

7-9-1954. — Pháp giao trả dinh Độc-Lập về Chánh-phủ VN, trong một buổi lễ trọng-thể. Các công-sở được nghỉ.

8-9-1954. — Ký kết Hiệp-ước Manille tổ chức Liên-Phòng Đông Nam Á. SEATO, giữa Pháp, Hoa-Kỳ, Anh, Úc, Tân-Tây-Lan, Phi-Luật-Tân, Thái-Lan và Hồi-Quốc.

10-9-1954. — Ủy-Ban Hộ-Trợ đồng-bào di-cư tổ chức lạc-quyên.

— Tướng Nguyễn-văn-Hình bị cử sang Pháp công cán 6 tháng. Nhưng không chịu đi.

15-9-1954. — Nha Công-Chánh được chuyển giao về VN.

16-9-1954. — Ký kết thỏa-hiệp Việt-Pháp giao trả quyền tư-pháp và Công-an cho VN, bãi bỏ các tòa án hỗn-hợp (Tribunaux Mixtes).

— Các Tòa-Án và Nha Cảnh-Sát Công-An được chuyển giao.

— Bãi bỏ Bảo-Chính-Quân và Địa-Phương-Quân thiết lập ngày 16-5-1954 ; không để hai lực-lượng này gia nhập Quân-đội Quốc-Gia như đã định ngày 14-8-1954.

17-9-1954. — B.T Bùi-Kiến-Tín giải thích : cử tướng Nguyễn-văn-Hình đi Pháp công-cán, là việc rất thường.

— Tướng Nguyễn-văn-Xuân, lại được bổ Phó Thủ-Tướng kiêm Quốc-Phòng. (SL.84/CP)

18-9-1954. — Tướng Nguyễn-văn-Xuân nhậm chức tại Bộ Quốc-Phòng.

— Tướng Nguyễn-văn-Hình đánh điện yêu cầu QT. Bảo-Đại can thiệp giải quyết tranh-chấp với Th.T. Ngô-dình-Diệm.

20-9-1954. — Tướng Lê-văn-Viễn ở Pháp về, được vài ngàn người đón tiếp tại phi-trường Tân-Sơn-Nhất, có cả nhiều nhân-vật chính-giới.

— Đồng-Lý Nguyễn-Đệ gửi điện-văn cho tướng Nguyễn-văn-Hình : những điều chỉ-trích Chánh-phủ sẽ được cứu xét kỹ.

21-9-1954. — Một số người bị xúi giục, biểu tình đòi trở ra Bắc, xô xát với Cảnh-Sát : 2 chết, một số bị thương.

22-9-1954. — 16.000 VM tới Xuyên-Mộc đề ra Vũng Tàu rồi về Bắc, dùng tàu của Quân-đội Pháp.

23-9-1954. — Các quân-nhân cũng phải kê-khai tài-sản, từ hạ-sĩ-quan trở lên. Các Ủy-Viên trong Ủy-Ban Danh-Dự, được quyền bất-khả xâm-phạm và tự-do ngôn-luận. (Dụ số 31).

— 120 người mù ở Viện Tể-Băn Hà-Nội, tới Saigon.

24-9-1954. — Vệ-Quốc-Binh được thành lập, thuộc Bộ Nội-Vụ, để sáp nhập Bảo-Chính-Đoàn Bắc-Việt, Địa-phương-quân Bắc-Việt và các Tỉnh. (Dụ số 32).

— Tướng Salan gán sao Thiếu-Tướng cho Đại-Tá Hòa-Hảo Lâm-Thành-Nguyên.

— Phó Thủ-Tướng Nguyễn-văn-Xuân từ chức.

— Chánh-phủ Ngô-dình-Diệm cải tổ. (SL. 94/CP). Thành-phần :

Thủ-Tướng kiêm Nội-Vụ và Quốc-Phòng Ngô-dình-Diệm

Quốc-Vụ-Khanh, Ủy-viên Quốc-Phòng.. Trung-Tướng Trần-văn-Soái

Quốc-Vụ-Khanh, Ủy-viên Quốc-Phòng.. Thiếu-Tướng Nguyễn-thành-Phương

Tổng-Trưởng Ngoại-Giao Trần-văn-Đỗ

— Tư-Pháp Bùi-văn-Thịnh

— Thông-Tin và Chiến-tranh
Tâm-Lý Phạm-xuân-Thái

Tổng-Trưởng Tài-Chánh	Trần-hữu-Phương
— Kinh-Tế	Lương-trọng-Tường
— Canh-Nông	Nguyễn-công-Hầu
— Công-Chánh	Trần-văn-Bạch
— Kế-hoạch và Kiến-Thiết	Nguyễn-văn-Thoại
— Y-Tế	Huỳnh-kim-Hữu
— Quốc-Gia Giáo-Dục	Nguyễn-dương-Đôn
— Xã-Hội	Nguyễn-mạnh-Bảo
— Lao-động và Thanh-Niên	Nguyễn-tăng-Nguyên
— Cải-Cách	Nguyễn-đức-Thuận
— phụ-tá Quốc-Phòng	Hồ-thông-Minh
Bộ-Trưởng đặc-nhiệm Công-Vụ	Trần-ngọc-Liên
— đặc-nhiệm tại phủ T.T. ...	Phạm-duy-Khiêm
— đặc-nhiệm tại phủ T.T. ...	Bùi-kiện-Tín
— Nội-Vụ	Huỳnh-văn-Nhiệm
Thứ-Trưởng Nội-Vụ	Nguyễn-văn-Cát

27-9-1954. — T.Tr. Thông-Tin hợp báo và cho biết : nếu Tướng Hình sẵn lòng quên dĩ-vãng và hợp tác, thì Chánh-phủ sẽ dành cho chức-vụ lớn : tướng Hình là dân Pháp, vậy là cái gạch nối rất có ích giữa Pháp và VN.

29-9-1954. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ ưng thuận tiếp tục viện trợ cho Pháp tới năm 1956 để duy trì Quân đội Viễn-chinh tại Đông-Dương trong khi chờ đợi thành lập các Quân-đội Quốc-Gia.

1-10-1954. — (5 tháng 9 Giáp-Ngọ).

Một chương-trình tiểu-học mới, được ban hành.

3-10-1954. — Q.T. Bảo-Đại gửi điện về yêu cầu Thủ-Tướng mở rộng hơn Chánh-phủ để mời các tướng Nguyễn-văn-Xuân, Nguyễn-văn-Hình và Lê-văn-Viễn.

7-10-1954. — Sở Cảnh-sát được chuyển giao : Tổng-Giám-Đốc Lại-văn-Sang tiếp nhận.

9-10-1954. — Th.T. Ngô-dinh-Diệm trả lời Q.T. Bảo-Đại : sẽ xét vấn-đề mở rộng Chánh-phủ.

— Thiết lập một Quân-Đoàn Cao-Đài, trong Quân-đội Quốc-Gia ; các đơn vị Cao-Đài được mang cờ hiệu riêng, với biểu-hiệu quốc-gia, nhưng thêm dấu « Vũ-trụ thần-giáo » là « Bánh xe tiến-hóa » ; có một Sở riêng trông nom về Quân-đoàn này, và một Ban Liên-Lạc với Bộ Tổng-Tham-Mưu. (NĐ. 973/QP).

— Quân-đội VM tiếp thu Hà-Nội.

10-10-1954. — Sư-đoàn VM 308 diêm binh ở Hà-Nội.

— Q.T. Bảo-Đại lại yêu cầu mở rộng Chánh-phủ cho các phần-tử quân-nhân và Giáo-phái tham-gia.

14-10-1954. — Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tắc, sau khi viếng thăm Nhật-Bản và Đài-Loan, đã trở về Saigon ; hôm nay ăn cơm với Th.T. Ngô-dinh-Diệm.

15-10-1954. — Hồ-chí-Minh về Hà-Nội.

19-10-1954. — Th.T. Ngô-dinh-Diệm gửi điện-văn mừng Q.T. Bảo-Đại nhân dịp lễ Vạn-Thọ.

23-10-1954. — Đến nay, tòa Đại-Biểu Chánh-phủ tại Bắc-Việt, còn xin được tổ-chức miền duyên-hải thành 4 tòa Đại-Lý Hành-Chánh Hải-Phòng, Kiến-An, Hải-An, Quảng-Yên. (Dự số 34).

27-10-1954. — Giáo-sư Trần-văn-Hương được bổ Đô-Trưởng Saigon-Chợ-Lớn thay Đốc-Phủ Nguyễn-phước-Lộc.

29-10-1954. — Tướng Nguyễn-văn-Hình phát thanh kêu gọi bình-tĩnh, để các cấp trên dàn xếp ổn thỏa mọi sự khó-khăn.

30-10-1954. — Tiền Bảo-Đại không được tiêu ở Hà-Nội nữa.

31-10-1954. — Thủ-Tướng Ấn-Độ Nehru qua thăm VN.

1-11-1954. — (6 tháng 10 Giáp-Ngo).

3-11-1954. — Đoàn-thể chánh-trị « Tập-Đoàn Công-Dân » được thành lập.

8-11-1954. — Nhiệm-vụ Cao-Ủy VN tại Pháp, của Hoàng-Thân Bửu-Lộc, giao phó từ 1952 trước khi lên làm Thủ-Tướng, hôm nay mới được chấm dứt. Luật-sư Nguyễn-đắc-Khê được cử xử-lý thường-vụ của tòa Cao-Ủy.

9-11-1954. — Tham-Chính-Viện được thiết lập, thay thế Ban Hành-Chánh Tối-Cao Pháp-Viện cũ. (Dụ số 38).

20-11-1954. — Tướng Nguyễn-văn-Hình đi Tây.

29-11-1954. — Q.T. Bảo-Đại gửi điện-văn về, cất chức Tổng-Tham-Mưu-Trưởng của tướng Nguyễn-văn-Hình, vì lý-do không tuân lệnh Quốc-Trưởng và cứ tuyên bố mãi những điều đáng tiếc.

1-12-1954. — (7 tháng 11 Giáp-Ngo).

— Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Vỹ được cử làm Tổng-Thạnh-Tra Quân-đội, thay thế tướng Pháp Alessandri.

— Thiếu-Tướng Lê-văn-Ty được cử làm Tổng-Tham-Mưu-Trưởng, thay thế tướng Nguyễn-văn-Hình.

4-12-1954. — Giáo-sư Ngô-ngọc-Đôi từ chức Tổng-Ủy phụ-trách đồng-bào tị-nạn. B.S. Thù-Y Phạm-văn-Huyền được cử thay ; phụ-tá Bùi-văn-Lương thay phụ-tá Nguyễn-lưu-Viên.

10-12-1954. — B.T. Phạm-duy-Khiêm được bổ Cao-Ủy VN tại Pháp.

17-12-1954. — B.T. Bùi-kien-Tin từ chức : Trần-trung-Dung lên thay ; Phụ-tá Quốc-Phòng Hồ-thông-Minh, được bổ Tổng-Trưởng Quốc-Phòng ; Đình-quang-Chiêu, Tổng-Quản-Lý Nha Ngoại-Trợ, kiêm nhiệm Bộ-trưởng đặc-nhiệm tại phủ Thủ-Tướng, thay Phạm-duy-Khiêm.

29-12-1954. — Ký-kết các Hiệp-định chấm dứt chế-độ Quốc-Gia Liên-Kết (Quadripartisme) hủy bỏ các hiệp-định Pau 1950. Những công-sở và chủ-quyền, trước kia bị ràng buộc vào tứ-quốc, nay được giao trả Việt, Mên, Lào.

30-12-1954. — Ký-kết các Hiệp-định Việt-Pháp về tiền-tệ, hối-đoái, và thương-mại.

— Hiệp-định I về tiền-tệ. VN có toàn-quyền. Pháp được chuyển ngân dễ-dàng. Đồng bạc và đồng quan được định giá.

— Hiệp-định II về thương-mại. Hàng-hóa Pháp và hàng-hóa VN, đều chịu thuế nhẹ. Hai bên hưởng các điều-kiện tối-huệ-quốc.

31-12-1954. — Pháp chuyển giao Viện Phát-hành.

1955

1-1-1955. — (8 tháng 12 Giáp-Ngo).

— Thương-cảng Saigon được chuyển giao về Chánh-phủ VN.

6-1-1955. — Giáo-dân ở Ba-Làng (Thanh-hóa) định ra Hải-Phòng để di-cư vô Nam, nhưng bị ngăn cản ; vì kháng cự, 6 người bị chết, hơn 40 bị thương. Ủy-Hội Quốc-Tế điều tra.

— Đức Giáo-Chủ Spellman ở Hoa-Kỳ sang thăm VN, được rất đông người đón rước tại sân bay Tân-Sơn-Nhất.

11-1-1955. — Tướng Trịnh-minh-Thế (Cao-Đài Liên-Minh) tuyên bố sẽ đem 5.000 quân về hợp tác với Chánh-phủ và không đòi hỏi điều-kiện nào.

15-1-1955. — Đại-tá Hòa-Hào Nguyễn-văn-Huê tuyên bố ly khai các lực-lượng của Tướng Trần-văn-Soái, và đem 3.000 quân về hợp tác với Chánh-phủ.

— Bị đóng cửa vĩnh-viễn, sông bạc Đại-Thế-Giới Chợ-Lớn đã được bao thầu từ 1948.

20-1-1955. — Quân Pathet-Lào và quân Bắc-Việt tấn công các đồn quân Hoàng-gia Lào tại Nong Khay và Houei Thao.

— B.T Nguyễn-ngọc-Thơ được bổ Đại-Sứ VN tại Nhật-Bản.

21-1-1955. — Cựu T.H. Phan-văn-Giáo bị Bộ Tài-Chánh kết khiếm 5.650.000\$ và truy tố vì còn thiếu nhiều triệu nữa của ngân-sách.

24-1-1955. — Tết Nguyên-Đán Ất-Mùi.

31-1-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm thăm thánh-thất Cao-Đài ở Tây-Ninh và gặp tướng Trịnh-minh-Thế.

1-2-1955. — (9 tháng Giêng Ất-Mùi).

— Thủ-Tướng Nam-Dương mời VN tham dự Hội-nghị Bandoeng, nhân danh các Quốc-Gia thuộc khối Colombo : Miến-Điện, Tích-Lan, Ấn-Độ và Hồi-Quốc.

— Tướng Lawton Collins tuyên bố trước Hạ-Nghị-Viện Hoa-Kỳ : có 50% hy-vọng cứu được miền Nam, nếu chương-trình của Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm được thực hiện, và nếu Việt cùng Pháp chịu hợp-tác.

2-2-1955. — Chính-giới Hoa-Kỳ sắp hoàn tất nghiên-cứu một chương-trình viện-trợ quân-sự và kinh-tế chính-trị gồm 6 điểm : lập một quân-đội VN 150.000 người ; cải cách điền-địa và tư-hữu-hóa tiểu-nông ; định cư 500.000 dân di-cư ; cải tiến thuế-vụ ; lập những cơ-cấu dân-chủ ; bình-định, dẹp các lực-lượng coi là phiến-loạn.

8-2-1955. — Hạn cuối cùng để VM rút hết khỏi vùng Cà-Mâu. Chiến-dịch « Tự-Do » được mở, do Đại-Tá Dương-văn-Đức chỉ huy, để tiếp thu vùng này.

— Có tin Thủ-Tướng Nga Malenkov từ chức.

9-2-1955. — Báo Le Figaro ở Ba-Lê quyền được cho dân di-cư tị-nạn 35 triệu quan. Tấm phiếu được trao cho Th. T. Ngô-đình-Diệm trước các lều di-cư Tân-sơn-Nhất.

— Một số 26 người tham gia Phong-Trào Hòa-Bình thân Cộng, bị bắt giữ từ tháng 10-1954, được đưa ra Hải-phòng ; tùy ý ra Bắc hẳn, hoặc trở lại miền Nam.

10-2-1955. — Quyền chỉ-huy quân-sự tại Nam-Việt được chuyển giao về Quân-Đội VN.

11-2-1955. — Boulganine lên thay Malenkov làm Chủ-tịch Chánh-phủ Nga (Malenkov cầm quyền từ khi Staline chết, 6.3.1953).

— Rất nhiều hầm súng đạn của VM, bị khám phá tại nhiều nơi, ở Quảng-Nam, Quảng-Ngãi, Quảng-Trị, Thừa-Thiên, Phú-Yên, Bình-Thuận, từ 6-10-54 đến nay.

12-2-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm họp báo tại Dinh Độc-Lập và tuyên bố : từ nay, sự tổ-chức và huấn-luyện Quân-đội VN do Mỹ đảm trách (Trưởng O'Daniel chỉ-huy Phái-đoàn Quân-sự MAAG) dưới quyền tổng kiểm-soát của Đại-Tướng Pháp Paul Ely (sous l'autorité générale du Général Paul Ely). Huấn-luyện-viên Pháp được lưu dụng nhưng sẽ rút dần.

15-2-1955. — Kể từ hôm nay, các lực-lượng Giáo-phái không nhận được trợ-cấp nữa của Quân-đội Liên-Hiệp-Pháp.

— Một Quốc-Hội Lâm-thời được thiết-lập, với nhiệm-vụ nghiên cứu sự thành-lập một Quốc-Hội Lập-Hiến, và nhiệm-vụ tư-vấn đối với Chánh-phủ. Nghị-sĩ sẽ do các Hội-Đông Thành-phố, Tỉnh và Đô-thành bầu lên, từ 2 đến 4 cho mỗi Hội-Đống : ngoài ra, sẽ có một số được chỉ-định trong các đoàn-thể tôn-giáo và chính-trị : 60 vị (Dự số 11).

— Th. T. Ngô-đình-Diệm khai mạc Hội-Nghị Quân-Chính toàn-quốc, gồm các Tỉnh-Trưởng và các Chỉ-huy quân-sự.

17-2-1955. — Tái lập số độc-đắc Kiến-Thiết 1 triệu đồng (đã bị hạ xuống 500.000 \$).

— VM đòi hiệp-thương và nối lại quan-hệ bình-thường.

18-2-1955. — Hai đại-diện VM trong Ủy-Ban Kiểm-Soát Đình-Chiến, bị dân-chúng ném đá nhiều lần ; định trở về Bắc, rồi lại thôi.

21-2-1955. — Ký kết Thỏa-ước Việt-Mỹ về viện-trợ kinh-tế.

22-2-1955. — Thành lập cơ-quan Trim (Training Relation Instruction Mission) gồm 2 phái-đoàn quân-sự Mỹ và Pháp để lo tổ chức và huấn-luyện cho Quân-đội VN.

23-2-1955. — Trưởng Nguyễn-giác-Ngộ (Dân-xã Hòa-Hảo) tuyên bố đem 8.000 quân về hợp tác với Chánh-phủ.

— Hôm nay, 8 nước ký kết Hiệp-ước Manille thành lập SEATO (South-East Asia Treaty Organisation) nhóm họp lần đầu tiên tại Bangkok để bàn việc phòng-thủ Đông Nam Á.

— Thi-hào Paul Claudel tạ thế lúc 2 giờ đêm, sau khi bị khó thở vài giờ, thọ 87 tuổi.

25-2-1955. — Ở Pháp, sau nhiều tuần khủng-khoảng chánh-trị, Edgar Faure lập được Chánh-phủ.

— Vài ngàn người biểu-tình ở Sông Cầu (Trung-Việt) xua đuổi đại diện VM trong Ủy-Hội Quốc-Tế.

27-2-1955. — Lễ Hai Bà Trưng được tổ-chức trọng thể. Hơn 10.000 người biểu-tình tuần hành ở Saigon. Trưởng-ban tổ-chức : bà Đinh-văn-Khai.

— 15.000 người cũng tham dự Lễ Hai Bà tại Hải-Phòng, mặc đầu tình-thế rối-ren.

28-2-1955. — Lần đầu tiên, một phần Viện-trợ Mỹ (18 triệu Mỹ-kim) được giao thẳng cho Chánh-phủ VN, không phải qua tay Pháp.

— Ở Bắc-Việt, mở lại đường xe lửa Hà-Nội — Lạng-Son.

1-3-1955. — (8 tháng 2 Ất-Mùi).

— Đảng Dân-xã phổ biến bản tuyên-cáo kêu gọi quốc-dân đoàn-kết, và giải thích chủ-trương Dân-xã.

— Ngoại-trưởng Mỹ Foster Dulles tới Saigon, gặp Th. T. Ngô-đình-Diệm và tuyên bố triết đề ủng hộ VN.

4-3-1955. — Tổng-Thống Eisenhower gửi điệp-văn cho Q.T. Bảo-Đại ở Cannes, xác nhận tiếp tục viện-trợ chống Cộng.

— Sihanouk thoái-vị, nhường ngôi cho Hoàng-phụ là Norodom Suramarit. Theo dư-luận, để rộng tay hoạt-động và cầm quyền.

— Trước nhiều đại-dien các đảng-phái, Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tác tuyên-bố đã thành lập từ 22-2-55. Mặt Trận Thống Nhất gồm nhiều đoàn-thể, và đòi hỏi một Chánh-phủ liên-hiệp Quốc-Gia. Theo Đức Hộ-Pháp, Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm chưa thực thi dân-chủ và chưa hành-động đúng chánh-sách của Mặt

Trận, do các đảng-phái đã chấp nhận trong bản Tuyên-Ngôn ngày 3-3-55.

6-3-1955. — Tướng Trình-minh-Thế tuyên bố không đồng ý về bản Tuyên-Ngôn, và kêu gọi các đảng-phái ủng-hộ Chánh-phủ Ngô-đình-Điem.

7-3-1955. — Công-Dân-Vụ được tạm thời thành lập. với nhiều đoàn Cán-bộ lưu-động. (Huấn-thị 11/TTP/NV).

9-3-1955. — Thiết lập trường Quốc-Gia Sư-Phạm. (NĐ 237-GD).

10-3-1955. — Thiếu-Tá Nguyễn-thành-Đầy (Hòa-Hảo Quốc-Gia Liên-Hiệp) đem 1.500 quân về hợp tác với Chánh-phủ, và được Trung-Tá Nguyễn-Khánh tiếp đón tại Cần-Thơ.

12-3-1955. — Kết-liệu Chiến-Dịch Tự-Do tiếp thu vùng Cà-Mau.

14-3-1955. — Cháy lớn ở Khánh-Hội, 300 nhà bị thiêu.

— Kết-quả hành-quân tiêu hủy chiến-khu Ba Lòng (Quảng-Trị) 30 địch bị hạ, 70 bị bắt, nhiều súng tự-động và quân-trang bị tịch thu.

16-3-1955. — Lễ chuyển giao quyền quân-sự tại Cao-Nguyên.

17-3-1955. — Q.T. Bảo-Đại trả lời một số chính-khách ngoại-quốc đã gửi điện chúc mừng ngày 8-3 : lễ Quốc-khánh bây giờ không tổ-chức vào ngày kỷ Thỏa-ước Elysée 1949, nhưng vào ngày 21-5 để kỷ-niệm Thế-Tổ Cao-Hoàng lên ngôi.

19-3-1955. — Ký hiệp-định thương-mại và quan-thuế với Pháp, để áp dụng Hiệp-ước 30-12-54. Pháp mua một số hàng của VN, và ngược lại. Hai bên đều chịu thuế nhẹ. Hiệp-định có hiệu lực 1 năm, có thể triển-hạn. (Accords commerciaux et tarifaires).

— Một số lính Sénégalais gây rối ở Ngũ Bẩy Saigon, và đánh đập dân-chúng. Nhiều cuộc xô-xát. Một số người bị thương. Đội lính này bị dời xa Saigon, nhưng dư-luận xôn-xao, có tin Pháp sắp lật đổ Chánh-phủ VN.

21-3-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm tuyên bố : phải thống nhất quân-đội, không thể có những lực-lượng riêng biệt ; phải thống nhất hành-chánh, không thể có địa-phương tự-trị ; phải thống-nhất tài-chánh, không thể để thâu những sắc thuế do địa-phương tự-động đặt ra.

22-3-1955. — Tại Hội-nghị Liên-Hiệp-Pháp, nghị-sĩ Bửu-Kính đòi triệu tập Thượng Hội-Đồng LIIP. Đáng lẽ cơ-quan này phải nhóm họp 2 lần mỗi năm, song vẫn chưa họp, mặc dầu Q.T. Bảo-Đại đã nhắc giục từ 23-4-54.

— Các nhà chức-trách Pháp tại Saigon tuyên bố : không có việc Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm yêu cầu Quân-đội Pháp can thiệp nếu có loạn : Pháp không xen vào việc nội-bộ VN, chỉ bảo vệ Pháp-kiến.

23-3-1955 — Tòa Đại-Biểu Chánh-phủ tại Nam-Việt ra thông cáo yêu cầu dân-chúng bình-tĩnh, đừng nghe những tin đồn nhảm do Cộng-Sản tung ra, và tránh những vụ gây rối loạn.

24-3-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm bãi bỏ chức Khâm-Mạng tại Hoàng-triều Cường-Thổ, chấm dứt nhiệm-vụ của Khâm-Mạng Nguyễn-Đệ, của Tổng-Thor-Ký miền Nam, Didelot, Tổng-Thor-Ký miền Bắc Ecarlat.

— Th.T. Ngô-đình-Diệm lại tuyên bố : các Giáo-phái vừa gửi tối-hậu-thư, hẹn trong 5 ngày phải cải tổ Chánh-phủ theo đường lối của các nhóm, như vậy sẽ không giải quyết gì, vì vấn-đề chánh-trị chỉ có thể thu xếp nếu vấn-đề thống nhất các lực-lượng đã được dứt khoát. Chánh-phủ sẵn-sàng thâu nhận các lực-lượng vào Quân-đội, nhưng không thể dành cho những điều-kiện rộng rãi hơn là đối với Quân-đội Quốc-gia.

25-3-1955. — Q.T. Bảo-Đại gửi điện-văn cho Th.T. Ngô-đình-Diệm và các Giáo-phái, khuyên nên cố thực hiện đoàn-kết để tình-thế sống sửa hơn.

26-3-1955. — Thiết lập một Sở Cảnh-Sát Đô-Thành chỉ thuộc quyền Đô-Trưởng, không thuộc quyền Tổng-Giám-Đốc Lai-văn-Sang.

27-3-1955. — Tướng Trình-minh-Thế tuyên bố rút khỏi Mặt Trận Thống-Nhất.

28-3-1955. — Hội-Đồng Tôn-Nhơn-Phủ ở Huế gửi điện ủng hộ Th.T. Ngô-đình-Diệm.

— Tướng Trình-minh-Thế tuyên bố với báo-chi : chỉ ở trong Mặt Trận, để làm trung-gian hòa giải, Th.T. Diệm hứa sẵn sàng đề những người thân-tín rút khỏi chánh-quyền, thì các giáo-phái cũng nên tôn trọng quyền-lợi quốc-gia.

— Tướng Paul Ely hội kiến với Th. T. Ngô-đình-Diệm, nói chuyện về tình-hình, hứa sẽ gặp các Giáo-phái để hòa giải, và tuyên bố : phải tránh xung đột lớn, vì sẽ chỉ có lợi cho Cộng-Sản.

29-3-1955. — T.Tr. Hồ-thông-Minh từ chức. Th.T. Ngô-đình-Diệm kiêm nhiệm Bộ Quốc-Phòng.

— Quá nửa đêm hôm nay, Công-An Xung-Phong (thuộc quyền Bình-Xuyên) nổ súng đánh phá trụ-sở Cảnh-Sát Đô-thành và Tổng-Tham-Mưu, lại bắn vào dinh Độc-Lập từ 12 giờ hơn tới 12 g 30. Cảnh-Sát Đô-thành và quân Nhảy Dù đẩy lui nhóm tấn-công. Kết-quả : 3 CAXP chết, 20 Nhảy Dù bị thương, 2 quân-nhân chết ở Sở Thú, 8 quân-nhân và thường-dân bị thương ; 5 trái phá rơi vào sân dinh Độc-Lập, 1 nhà thuốc Tây bị phá ở đường Trần-hưng-Đạo.

30-3-1955. — Các nhân-viên Chánh-phủ sau đây từ chức :

— Trần-văn-Soái, Quốc-Vụ-Khanh, Ủy-viên Quốc-Phòng ;

— Lương-trọng-Tường, T.Tr. Kinh-Tế ;

— Nguyễn-công-Hầu, T.Tr. Canh-Nông ;

— Huỳnh-văn-Nhiệm, B.T. Nội-Vụ.

Th.T. Ngô-đình-Diệm cử :

— T.Tr. Cải-Cách Nguyễn-đức-Thuận xử lý Bộ Canh-Nông ;

— T.Tr. Tài-Chánh Trần-hữu-Phương xử lý Bộ Kinh-Tế ;

— B.T. phủ Thủ-Tướng, Trần-trung-Dung kiêm nhiệm Bộ-trưởng phụ-tá Quốc-Phòng.

31-3-1955. — T.Tr. Tư-Pháp Bùi-văn-Thịnh được cử kiêm nhiệm Nội-Vụ.

— Tại phòng ăn dinh Độc-Lập, 13 giờ, các tướng Nguyễn-thành-Phuong, Lê-văn-Tất, và 42 tướng tá Cao-Đài, tuyên bố đem lực-lượng bán-bộ về hợp tác với Chánh-phủ Ngô-dinh-Diệm. Nhân danh Đức Hộ-Pháp và quân-đội Cao-Đài, tướng Nguyễn-thành-Phuong đặt toàn-thể bộ-đội dưới quyền Thủ-Tướng để phục-vụ Tổ-Quốc trong hàng ngũ Quân-đội Quốc-Gia.

Các tướng Pháp, Ngoại-giao-đoàn và báo giới được mời chứng kiến lễ này.

— Tướng Lawton Collins, Đặc-Sứ Đặc-phái-viên của Tổng-Thống Mỹ, tuyên bố : mặc dầu tình-hình rối ren, vẫn ủng hộ Chánh-phủ Ngô-dinh-Diệm.

— Các Tổng-Trưởng và Bộ-Trưởng Nguyễn-thành-Phuong, Nguyễn-mạnh-Bảo, Phạm-xuân-Thái, Nguyễn-văn-Cát, đệ đơn từ chức.

— Trong số người dính líu đến Phong-trào Hòa-Bình và bị đưa ra Hải-Phòng, 5 người đã xin và được trở lại miền Nam.

1-4-1955. — (9 tháng 3 Ất-Mùi).

7-4-1955. — Đô-Trưởng Trần-văn-Hương từ chức. Đức-phủ Nguyễn-phủ-Hải được cử lên thay.

8-4-1955. — Bảo-An-Đoàn được tổ-chức để hợp nhất các lực-lượng cảnh-bị cũ ở các Phần : Bảo-chính-đoàn, Địa-phương-quân Bắc-Việt, Việt-binh-đoàn Trung-Việt, Vệ-binh Nam-Việt. (Dự số 26).

9-4-1955. — Th. T. Ngô-dinh-Diệm mời nhiều đảng phái tới họp tại dinh Độc-Lập để bàn về việc thành-lập một Thượng-Hội-Đồng Chánh-trị. Có đại-diện 12 đảng tới dự.

11-4-1955. — Bộ Thông-Tin phát động phong-trào « Tổ Cộng ».

- 12-4-1955. — Một phái-đoàn được cử đi dự hội-nghị Bandoeng ở Nam-Dương. Th.T. Ngô-đình-Diệm là Trưởng phái đoàn, B.T. Nguyễn-văn-Thoại là Phó.
- 13-4-1955. — Phong-Trào Cách-Mạng Quốc-Gia đánh điện sang Q.T. Bảo-Đại yêu cầu can thiệp để thống nhất các lực-lượng và chấm dứt nạn « Thập-nhị Sứ-quân ».
- 14-4-1955. — Lễ chuyển-giao quyền quân-sự ở Trung-Việt.
- 15-4-1955. — VM chuyển giao cho quân-đội Pháp vùng Quảng-Ngãi — Bình-Định.
- 18-4-1955. — 84 công-chức Nha Tổng Giám-Đốc Cảnh-Sát Công-An, xin « quy thuận » Chánh-phủ.
— Trạm Công-An Xung-Phong ở Gò-Vấp, chịu quy thuận sau khi quân Nhảy Dù can thiệp. Như vậy, tổng số CAXP quy thuận, lên tới 1.000.
- 19-4-1955. — Trưa nay nhiều CAXP ném lựu đạn vào một đoàn quân-xa, vào trụ-sở Tổng Thanh-Tra Quân-Đội, bắn phá Bộ Tham-Mưu. Nhiều người bị thương nặng.
— Bộ Quốc-Phòng được phép cho một số sĩ-quan nghỉ giả hạn không lương, theo nhu-cầu của tình-thế.
- 20-4-1955. — Hội Alliance Française triển lãm tranh Van Gogh.
- 21-4-1955. — Phái-đoàn VM tại hội-nghị Á-Phi Bandoeng can thiệp để triển hạn 300 ngày do Hiệp-Định Genève ấn-định, cho dân Bắc có thể di cư vô Nam nhiều hơn.
- 22-4-1955. — Quân-đội tìm thấy xác 15 người chôn ở Cầu Voi (Tân-An) và nghi là CAXP sát hại.
— Nhiều tỉnh gửi công-điện sang Q.T. Bảo-Đại lên án Bình-Xuyên và CAXP.
- 23-4-1955. — Hàng ngày, dân-chúng Bắc-Việt dồn về Hải-Phòng chừng 2.000 người để di cư vô Nam trong những ngày cuối cùng. Hơn 70.000 đương đợi chuyển tàu.

— Có tin Pháp vận-dộng với Mỹ để lật đổ Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm. Đại-Sứ Collins bị triệu về Mỹ trình ý-kiến.

— Th.T. Ngô-đình-Diệm hiệu triệu quốc-dân, kêu gọi CAXP về quy thuận. và các lực-lượng Giáo-phái gia nhập Quân-đội, nhấn nhủ người Pháp đừng tiếc dĩ vãng mà gây rối ở đây, hứa tổ chức Quốc-Hội và lập Thượng Hội-Đồng Chánh-Trị, và đặt những câu hỏi cho dân chúng : có ưng thuận tuyền-cử không? thống-nhất quân-đội? kiện-toàn độc-lập và chủ-quyền? cải-cách xã-hội? Thư trả lời sẽ gửi về Phủ Thủ-Tướng, giao cho Thừa Phát-lại Lâm-văn-Sáu chứng kiến.

24-4-1955. — Mở chiến-dịch «Giải Phóng» tiếp thu Bình-Định, Quảng-Nam, Quảng-Ngãi.

— Chánh-phủ Hoa-Kỳ lại tuyên bố ủng hộ Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm.

25-4-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm chấm dứt nhiệm-vụ Tổng Giám-Đốc Cảnh-Sát Công-An Lại-văn-Sang (Bình-Xuyên), giải tán Công-An Xung-Phong, cử Đại-Tá Nguyễn-ngọc-Lê thay Lại văn-Sang, Trung-Tá Trần-vĩnh-Đất thay Nguyễn-xân-Tôn (CA Nam-Việt) di chuyển trụ-sở Cảnh-Sát từ đường Catinat xuống đường Trần-Hung-Đạo.

26-4-1955. — Th.T. Ngô-đình-Diệm gửi thư mời tướng Trần-văn-Soái đến hội-kiến : không đến.

27-4-1955. — Cuộc bầu-cử và sự tuyền-nhiệm vào Quốc-Hội Lâm-Thời, phải dời lại ngày khác.

28-4-1955. — Văn-phòng QT.Bảo-Đại từ Cannes gửi điện về cho biết : các giáo-phái và Bình-Xuyên phản đối việc cất chức Lại-văn-Sang ; đã ra lệnh cho các nhóm tôn trọng kỷ-luật, tránh bạo-động, nhưng yêu cầu Th.T. Ngô-đình-Diệm đừng có biện-pháp gì trái với chính-sách hòa-hoãn của Quốc-Trưởng.

— Một điện-văn khác báo cho Th.T. Ngô-đình-Diệm : đã cử Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Vỹ làm Tổng Tham-Mưu-Trưởng Quân-

Đội VN ; và yêu cầu Thủ-Tướng sang Pháp trình bày về tình-hình.

— 13 giờ 15, rất nhiều CAXP bất thần bắn phá trụ-sở mới của Nha Cảnh-Sát Công-An, và bộ Tổng-Tham-Mưu đường Trần-Hưng-Đạo : xả súng cối vào dinh Độc-Lập. Một số người chết và bị thương ; nhiều nhà bốc cháy ở đường Trần-Hưng-Đạo. Quân-đội chống trả mạnh.

CAXP chiếm đóng khu trường Pétrus Ký, bắn vào các quân-xa, đốt cháy trụ-sở phủ Tổng-Ủy Di-Cur. Đêm nay tiếng súng càng nhiều. Quân-đội phản công. CAXP rút về khu Đại-Thế-Giới Chợ-Lớn ; hơn 100 ra hàng.

29-4-1955. — Cuộc xung-đột tiếp tục, ở khu trường Petrus Ký và đường Trần-Hưng-Đạo ; từ khu Bàn Cờ, Cầu Ông Lãnh, Chợ cũ, v.v... dân-chúng chạy tản cư đầy các ngã đường.

— 2.000 dân di-cư vừa cập bến Saigon.

— Chánh-phủ Hoa-Kỳ xác nhận ủng hộ Th.T. Ngô-đình-Diệm.

— Th.T. Ngô-đình-Diệm trả lời QT. Bảo-Đại : vì tình-thế không thể rời khỏi VN.

— Các tướng Nguyễn-Thành-Phương (Cao-Đài) Nguyễn Giác-Ngộ (Hòa-Hảo) Nguyễn-Trung-Trực) Trình-Minh-Thế (Cao-Đài Liên-Minh) ra thông-cáo : lên án Thực-Dân và phản-loạn gây chia rẽ, phủ nhận tướng Nguyễn-văn-Vỹ, không coi là Tổng-Tham-Mưu-Trưởng.

— Số người chết, mới biết : 20 : số bị thương 200.

— Một Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng thành lập, chủ-tịch là Ô. Nguyễn-bảo-Toàn. Ban Thường-Vụ gồm có Ô. Văn-Ngọc, Hà-duy-Diệm, Nguyễn-Phổ, Hoàng-cơ-Thụy, Nguyễn-hữu-Khai, Huỳnh-Minh-Ý, Đoàn-Trung-Còn, Nguyễn-Văn-Quyền.

30-4-1955. — Viện Đại-Học được chuyển giao về Chánh-phủ VN.

— Các Đại-Tá Trần-văn-Đôn và Trần-văn-Minh được thăng Thiếu-Tướng.

— Tại dinh Độc-Lập. tướng Nguyễn-văn-Vỹ yêu cầu Th.T. Ngô-đình-Diệm ra lệnh cho tướng Lê-văn-Tỵ hiện cũng có mặt, phải

bàn giao quyền Tổng-Tham-Mưu-Trưởng. Trả lời : Hội-Đồng Chánh-phủ đã quyết định giữ nguyên tình-trạng cũ. Vài chính-khách đứng quanh đó, đòi bắt giữ tướng Nguyễn-văn-Vỹ. Các tướng Đôn, Minh, v.v. cũng tới. Thủ-Tướng mời tất cả các tướng ăn cơm.

— 3.000 dân di cư, hôm nay lại tới Saigon.

— Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng nhóm họp tại tòa Đô-Chính, và ra một bản Tuyên-Cáo :

Truất phế Bảo-Đại, giải tán Chính-phủ Ngô-đình-Diệm và ủy Th.T. Ngô-đình-Diệm lập Chính-phủ khác, dẹp phiến-loạn, thu hồi chủ-quyền, triệu tập Quốc-Hội ; đồng thời, Hội-Đồng kêu gọi Pháp nên hiểu biết, hứa tôn trọng quyền-lợi của Pháp-kiều cùng những hiệp-ước đã ký với các nước bạn.

1-5-1955. — (10 tháng 3 nhuận Ất-Mùi).

— Từ sáng sớm, một đại-đội Ngự-Lâm-Quân từ Đalat xuống, chiếm đóng Nha Bưu-Điện ; một đội khác với 3 chiến-xa chiếm đài Phát-thanh Quân-đội và Ngân-Hàng Quốc-Gia. Nhưng đều lảng lảng rút lui khi Bộ Tổng-Tham-Mưu cử quân đến yêu cầu triệt thoái.

Một Ủy-Ban Dân-quân nhóm họp trong dinh Độc-Lập và quyết nghị : nhân-dân ủng hộ Quân-đội ; tướng Lê-văn-Tý là Tổng Tham-Mưu-Trưởng ; tướng Nguyễn-văn-Vỹ không có những quyền quân-sự do Q. T. Bảo-Đại giao phó (12 giờ).

— Tướng Nguyễn-văn-Vỹ lên Đalat lúc 13 g 30.

— Tướng Nguyễn-văn-Hình từ Pháp về, tới Calcutta thì dừng lại.

— Các tướng-lãnh họp tại Bộ Tổng-Tham-Mưu đánh điện sang Q. T. Bảo-Đại : yêu cầu giữ nguyên tình-trạng các tướng Nguyễn-văn-Vỹ (Tổng Thanh-Tra Quân-đội) và tướng Lê-văn-Tý (Tổng Tham-Mưu-Trưởng) : chỉ biết có Chánh-phủ Ngô-

đình-Điệm ; nếu Chánh-phủ này không được công nhận nữa, thì Quân-đội sẽ tuân lệnh Chánh-phủ nào do nhân-dân cử ra.

— Thiếu-tá Bình-Xuyên Hoàng-ngọc-Can cùng 6 sĩ-quan và 1 Đại-đội ; Đại úy Trịnh-huy-Quang cùng 1 Đại-đội ; Đại-tá Thái-hoàng-Minh cùng 5 tiểu-đoàn B.X., đều bỏ về quy thuận.

2-5-1955. — Quân-đội phản công Bình-Xuyên ở ba mặt : cầu chữ Y, cầu Nhị-Thiên-Đường và Xóm Củi, Phú-Lâm, từ 17 giờ : súng nổ dữ-dội.

Ở cầu chữ Y Quân-đội chiếm bán-doanh Bình-Xuyên ; tàn quân BX chạy về phía Gò-Công ; ở Xóm Củi tiểu-đoàn 6 Nhảy Dù chiếm Lộc-Trung, Chánh-Hưng ; ở Phú-Lâm, quân-đội chiếm các đồn CAXP.

Số quân tham chiến : Trung-Đoàn Quang-Trung, 3 tiểu-đoàn Nhảy-Dù, Trung-Đoàn 51 Bộ-Binh. Thiệt-hại : rất ít. Phía BX. mất 1 Thiếu-Tá, 1 Đại-úy, 1 Thiếu-úy và hơn 100 lính bị chết và bị thương.

— Cháy lớn ở đường Nancy và đường Nguyễn-tấn-Nghiệm, nhà cửa vừa bị đạn lạc, vừa bị đốt.

— Hôm nay, ngót 10.000 dân di-cư, vẫn tới bến Saigon, trên 2 tàu Mỹ Marine Sepent và Marine Adler.

— Một Ủy-Ban cứu-trợ nạn-nhân vụ biển-cổ được thành-lập, chủ-tịch là T. Tr. Xã-Hội Nguyễn-mạnh-Bảo. Nhiều đoàn-thể tham gia. Bà Bút-Trà tổ chức lạc quyên cho Ủy-Ban.

— Các Tỉnh, các cơ-quan chính-quyền, các đoàn-thể vẫn tiếp tục gửi kiến-nghị hoặc điện-văn sang Q. T. Bảo-Đại ở Pháp, tỏ ý ủng hộ Chánh-phủ Ngô-đình-Điệm.

— Ở Huế, có biểu-tình lớn. Kiến-nghị : đả kích và đòi truất phế Bảo-Đại, dẹp phiến loạn, buộc quân-đội Pháp rút lui, yêu cầu Th. T. Ngô-đình-Điệm lập Chánh-phủ khác v.v...

3-5-1955. — Trời mưa tầm-tã. Trước tòa Đô-Sảnh, Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng (nghe nói gồm 18 đoàn thể) biểu quyết :

— truất phế Bảo-Đại kể từ 29-4-55,

- giải tán từ ngày đó Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm,
- ủy Th. T. Ngô-đình-Diệm lập Chánh-phủ mới (cũng như đảm biểu-tình ở Huế đã đòi).

Từ 14 giờ, súng nổ càng dữ, phía Tân-Thuận. Tướng Trịnh-minh-Thế đi xe Jeep qua cầu Lang-To, bị Bình-Xuyên bắn từ một chiếc xuồng máy, hồi 19 giờ. Tướng Thế tới chỉ huy trận đánh chiếm cầu Nhà Bè. Viên đạn bắn suốt từ tai mặt qua tai trái.

4-5-1955. — Sáng nay, Th.T. Ngô-đình-Diệm tới viếng di-hải tướng Trịnh-Minh-Thế quán tại đường Eyriaud des Vergnes : trông thấy xác, lão đảo và lịm đi một phút.

— Hơn 1000 đại-biểu các Tỉnh và Thị-Xã, cùng các đại-biểu đoàn-thể, được mời nhóm họp trong dinh Độc-Lập để bàn xét về tình-thế.

— Thi-thể tướng Trịnh-Minh-Thế được đưa ra quán tại tòa Đô-Sảnh cho dân-chúng tới viếng.

— Có tin tướng Nguyễn-Văn-Hình đã về Nam-Vang.

— Tối nay, chỉ còn 2 nơi cố-thủ của Bình-Xuyên : bót Dakao và bót Catinat.

5-5-1955. — Số nạn-nhân nằm ở các nhà thương, lên tới 405.

— Ủy-Ban Cứu-Trợ lo phát 360 nhà bằng tôle do Viện-Trợ-Mỹ cấp.

— Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng họp tại rạp hát Nguyễn-Văn-Hào, đòi truất phế Bảo-Đại.

— Ủy-Ban Cứu-Trợ quyết được ngót 12 triệu.

— Nha Công-Sản sẽ quản trị các tài-sản tịch thu của Bình-Xuyên.

— Số thiệt-hại tới hôm nay :

	<i>chết</i> (có xác)	<i>bị thương</i> (ở các bệnh-viện)	<i>hàng</i>
Quân-đội	15	200	
Bình-Xuyên	34	300	

10 sĩ-quan
190 binh-sĩ

Số nhà cháy : hơn 10.000, đại đa-số là nhà lá.
Trên 30.000 người mất chỗ ở.

6-5-1955. — Hội-Viên Nguyễn-Hữu-Thuần, trong Hội-ngị Liên-Hiệp-Pháp, bị chấm dứt nhiệm-vụ.

— Ở Bắc, VM bắt đầu kéo tới Hải-Phòng ; một đoàn đầu, 34 xe camions, do Hiến-binh Pháp hướng dẫn.

— Lễ quân-táng tướng Trình-Minh-Thế. Tướng Thế được truy phong Trung-Tướng và truy tặng Tam Hạng Bảo-Quốc Huân-Chương. Cữu đưa về Tây-ninh.

— Các đại-biểu địa-phương họp tại dinh Độc-Lập, hôm nay biểu quyết 3 bản kiến-ngợi:

Chống Cộng ; tỏ lòng thành kính các chiến-sĩ và tín nhiệm quân-đội; yêu cầu QT. Bảo-đại hứa trả quyền cho Quốc-Hội khi nào Quốc-Hội được bầu, và trong khi chờ đợi, hãy để toàn-quyền cho Th.T Ngô-Đình-Diệm ổn định tình-thế và triệu tập Quốc-Hội trong hạn 6 tháng.

8-5-1955. — Chiều tối, CAXP bắt Catinat chịu hàng : 88 người, 20 xe, với nhiều súng đạn.

— Hội-đồng Nhân-dân Cách-Mạng, trái với Đại-Hội Đại biểu địa phương, đòi truất phế ngay QT. Bảo-Đại.

10-5-1955. — Bót cuối cùng của CAXP Bình-Xuyên ở Bar Théophile đường Legrand de la Liraye, sáng nay bỏ trống : một số vũ-khí còn để lại.

— Cải tổ Chánh-phủ (SL 145-CP). Thành-phần Chánh-phủ mới :

Thủ-Tướng kiêm Tổng-Trưởng Quốc-Phòng	Ngô-đình-Diệm
Tổng-Trưởng Nội-Vụ	Bùi-văn-Thịnh
— Tư-Pháp	Nguyễn-văn-Sĩ
— Ngoại-Giao	Vũ-văn-Mẫu
— Tài-Chánh Kinh-Tế	Trần-hữu-Phương
— Thông-Tin	Trần-chánh-Thành

Tổng-Trưởng Quốc-Gia Giáo-Dục và		
Thanh-Niên	Nguyễn-đương-Đôn	
— Xã-Hội và Y-Tế	Vũ-quốc-Thông	
— Lao-Động	Huỳnh-hữu-Nghĩa	
— Canh-Nông	Nguyễn-công-Viên	
— Công-Chánh	Trần-văn-Mạo	
— Điền-Thô và Cải-Cách		
Điền-địa	Nguyễn-văn-Thời	
— Đại-diện phủ Thủ-Tướng	Nguyễn-hữu-Châu	
— Phụ-tá Quốc-Phòng	Trần-trung-Dung	

(Th. T. Ngô-đình-Diệm ký thay Quốc-Trưởng)

11-5-1955. — Lễ chuyển-giao Viện Đại-học.

— Lễ tuyên dương công-trạng của các cấp quân-sự trong vụ đánh dẹp Bình-Xuyên.

— Hôm nay VM đến chiếm đóng hoàn-toàn thành phố Hải-Phòng.

12-5-1955. — Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Vỹ bị cắt chức Tổng-Thanh-Tra Quân-đội.

13-5-1955. — Đại-sứ Nguyễn-khoa-Toàn bị chấm dứt nhiệm-vụ tại Vọng-Các.

15-5-1955. — Lễ sáp-nhập Ngự-Lâm-Quân vào Quân-đội Quốc-Gia.

— Biểu-tình hàng vạn người trước Phú-Văn-Lâu (Huế) đòi truất phế Q.T. Bảo-Đại và ủng hộ Th.T. Ngô-đình-Diệm.

17-5-1955. — B.S. Phạm-văn-Huyền từ chức Tổng-Ủy phụ-trách đồng-bảo tị-nạn. Phụ-tá Bùi-văn-Lượng được cử lên thay.

18-5-1955. — Một hộp đựng đất Bắc-Việt do Đại-Biểu Chánh-phủ Lê-quang-Luật đưa vào theo chuyến tàu « Ville de Hải-Phòng » được tiếp đón long-trọng, phủ Quốc-kỳ, đặt tại Thảo-cầm-viên.

21-5-1955. — Bị truy tố trước Tòa-án quân-sự về tội phá hoại an-ninh và phản bội Quốc-Gia : Các tướng Nguyễn-văn-Thành, Lê-văn-Viễn, Nguyễn-văn-Vỹ, đại-tá Nguyễn-Tuyên, Lai-hữu-Tài, Lai-văn-Sang.

23-5-1955. — Một Ủy-Ban Cứu-Tế Trung-Uơng được thành lập để giúp đỡ nạn-nhân vụ biển-cổ.

— Kết-quả điều-tra chính-thức về thiệt-hại do vụ biển-cổ : 7.826 nhà cháy, 88 thường-dân chết, 592 bị thương.

— Tại vùng Rừng Sát, hành-quân dẹp tàn-quân Bình-Xuyên, 133 BX quy thuận với võ-khí.

— Tài-sản của Bình-Xuyên bị tịch thu : trị giá 132 triệu, trong đó 42 triệu gửi các Ngân-Hàng.

26-5-1955. — Hôm nay, tàu Gascogne chuyển cuối cùng tới Saigon 888 người di-cư.

28-5-1955. — Đại-sứ Hoa-Kỳ Frederick Rheinardt trình ủy-nhiệm-thư.

31-5-1955. — Kết liễu Chiến-dịch « Giải-Phóng » tiếp thu Bình-Định, Quảng-Nam, Quảng-Ngãi.

— Hội-đồng Nhân-Dân Cách-Mạng bắt mở rộng cửa Ngọ-Môn ở Huế, rồi vào Nội tịch thu ấn-tin, và nhiều đồ-đạc trong Văn-Phòng Q.T.

1-6-1955. — (11 tháng 4 Ất-Mùi).

2-6-1955. — Đồn Cái Răng bị súng cối Hòa-Hảo bắn phá.

— Hội-đồng Tư-Vấn Y-Tế được thiết lập.

3-6-1955. — Bộ-đội của tướng Trần-văn-Soái tiến đánh một đồn gần Cái Vồn. Bên Quân-đội, 3 chết, 3 bị thương, nhưng đồn vẫn giữ được.

5-6-1955. — Mở Chiến-dịch « Đinh-tiên-Hoàng » bình định miền Tây Nam-phần. Đại-tá Dương-văn-Đức chiếm Cái Vồn (Cần-Thơ)

đại-bản-doanh của tướng Trần-văn-Soái, và giải tỏa đường Cần-Thơ — Cái Vồn — Vĩnh-Long. Lực-lượng Hòa-Hảo bị thiệt hại khá nhiều.

Các khu-vực Hòa-Hảo hiện nay :

Hòa-Hảo Lâm-thành-Nguyên :	Châu-Đốc, Cái Dầu
— Nguyễn-giác-Ngộ	Chợ Mới
— Trần-văn-Soái	Cần-Thơ, Cái Vồn, Sadek, Lai-Vung
— Lê-quang-Vinh	Thốt-Nốt, Long-Xuyên, Rạch-Giá, Gò-Quao, Ô-Môn, v.v...

6-6-1955. — 600 quân của tướng Trần-văn-Soái về hợp tác với Chánh-phủ.

8-6-1955. — Tiểu-đoàn 9 của tướng Trần-văn-Soái về hợp tác.

10-6-1955. — Tài-sản tịch thu của Bình-Xuyên bị cung thác (Dự 42).

— Tướng Trần-văn-Soái và tướng Lê-quang-Vinh tức Ba-Cụt bị đặt ra ngoài vòng pháp-luật (Dự 43).

— Tổng-Trưởng Nguyễn-hữu-Châu và Cố-Văn Ngô-đình-Nhu sang Pháp yêu cầu Chánh-phủ Pháp giải quyết những vấn-đề còn đọng. VN lời triệt thoái Quân-đội Pháp, và cử hẳn một Đại-sứ thay Cao-Ủy, vì không còn chế-độ Liên-Bang Đông-Dương trong Liên-Hiệp-Pháp.

16-6-1955. — Hội-Đồng Ton-Nhon-Phủ ở Huế tuyên bố truất phế Bảo-Đại:

17-6-1955. — Hành-quân lớn ở vùng Ô-Môn, Thốt-Nốt và Thanh-Lợi, vây đánh một Trung-đoàn của tướng Lê-quang-Vinh và một tiểu-đoàn của tướng Trần-văn-Soái. Phía Hòa-Hảo : 15 chết, 50 bị thương, 16 bị bắt, 97 về hợp tác.

19-6-1955. — Quân-đội bắn 1.000 trái đại-bác và 1.000 trái súng cối vào các căn-cứ của tướng Lê-quang-Vinh và tướng Trần-văn-Soái. 800 binh-sĩ Hòa-Hảo về hợp tác.

- 20-6-1955. — Nhật-thực trông thấy ở Saigon từ 10 giờ 15 đến 13 giờ 45. Mặt trời bị che khá nhiều.
- 24-6-1955. — Thiết lập một Hội-Đồng Tối-Cao Tiên-Tệ và Tín-Dụng để xét định về chính-sách kinh-tế, tài-chánh, tiền-tệ, và các vấn đề trọng-yếu trong các lãnh-vực này. (Dụ 44).
- 25-6-1955. — Tiểu-đoàn 18 của tướng Lê-quang-Vinh, gồm 118 người với vũ-khí, về hợp tác ở Cần-Thơ.
- 27-6-1955. — Thiết lập các trường bán-công, để giúp đỡ những tư-thực khá và giải quyết nạn khan trường. (SL. 230/GD).
- 28-6-1955. — Hành-quân « Đinh-bộ-Linh » bao vây Trung-đoàn Lê-Lợi của tướng Lê-quang-Vinh tại Thất-Sơn.
- 29-6-1955. — Hội-Đồng Quốc-Gia Lâm-Thời, thiết lập năm 1952, bị bãi bỏ (Dụ 47).
- Đại-Tá Dương-văn-Đức chiếm được núi Ba Chúc mặc dầu quân của tướng Lê-quang-Vinh chống cự rất mạnh.
 - Số quân Liên-Hiệp-Pháp tại VN, hiện còn 65.000.
- 30-6-1955. — Mỗi gia-đình phải có sổ kê-khai những người ở chung, từ 18 tuổi trở lên. (NĐ. 30/BNV).

1-7-1955. — (12 tháng 5 Ất-Mùi).

Tổng-số dân di-cư :

533.868 người vào Nam bằng tàu biển.

243.657 người vào Nam bằng máy bay.

Số trại định cư :

122 trại ở 12 tỉnh Nam-phần

55 trại ở 8 tỉnh Trung-phần

9 trại ở 6 tỉnh Cao-Nguyên.

Số nhà đã dựng :

43.288 nhà chắc-chắn, và 3.763 nhà tạm trú.

Ngân-khoản được cấp : 1.058.000.000 \$

(480 triệu để trợ cấp định-cư

300 triệu để cấp cho người định-cư làm lấy nhà).

Mỗi người được cấp :

700 \$ trợ cấp tài-chánh

12 \$ tiền ăn mỗi ngày.

Số dụng-cụ vật-liệu đã phát :

124.813 dụng-cụ canh-nông

681.585 kiện vải, 393.994 cân chỉ, 3.471 cân chì làm chài lưới.

(tài-liệu của Phủ Tổng-ủy Di-cư)

— Các lực-lượng Hòa-Hảo không được sáp nhập nữa vào Quân-đội Quốc-Gia, mặc dầu đã dự-định sáp nhập 3.000 người từ 3-11-54 (NĐ.416-b/QP).

— Đại-sứ Mỹ Rheinardt trao cho Th.T. Ngô-đình-Diệm tấm ngân-phiếu 11 triệu Mỹ-kim của dân-chúng Hoa-Kỳ tặng dân di-cư tị-nạn, tiếp theo phiếu 28.571.428 Mỹ-kim đã do Tướng Lawton Collins đưa hồi tháng 12-1954.

4-7-1955. — Tiều-đoàn 207 của Tướng Lê-quang-Vinh về hợp tác ở Thất-Sơn.

5-7-1955. — Số nạn-nhân vụ biến-cố Bình-Xuyên, ước chừng 81.445 người ; 26.670 người có nhà cháy, đã được cấp gạo, tiền, và đưa tới 13 trại tạm trú. 54.755 người ở ngoài các trạm, được cấp 8.254.800\$. Đã dựng 660 căn nhà tạm trú. Viện-Trợ Mỹ tặng 360 căn làm sẵn, Viện-trợ Pháp tặng 350 căn. Số tiền quyền được 21.531.195\$. (Theo Bộ Xã-Hội).

6-7-1955. — Kết-quả cuộc hành-quân Đình-bộ-Lính : 247 Hòa-Hảo tử trận, 162 tù-binh, 827 về hợp tác. Các tiều-đoàn Bắc-Tiến, Nguyễn-Huệ, và Trung-Đoàn Lê-Lợi của Ba-Cụt đều bị tan rã.

7-7-1955. — Ngày kỷ-niệm 1 năm chấp-chánh của Th.T. Ngô-đình-Diệm. Bộ Thông-Tin làm lễ « thượng ảnh ».

11-7-1955. — Vài trăm dân di-cư biểu tình ở Saigon, đòi trục xuất các phần-tử Cộng-sản.

— Quân-đội tiến về Rạch-Giá, bao vây Trung-Đoàn Lê-Quang của Tướng Ba-Cụt.

— Tại Bộ Xá-Hội, trước mặt T.Tr. Vũ-quốc-Thông, một nhân-viên sinh quán tại Chợ-Lớn tuyên bố : hiến 1/2 lít máu để vẽ chân-dung Ngô Chí-Sĩ đem bày nhân dịp Triển-Lãm Thông-Tin ngày 20 tháng 7.

13-7-1955. — Sinh-viên, học-Sinh biểu tình ở đường Champagne, đã đảo Ủy-Hội Quốc-Tế vì có ý bênh vực VM, đòi thả binh-sĩ còn bị VM giam giữ. Ủy-Hội hứa xét lại vấn-đề.

16-7-1955. — Th.T. Ngô-dinh-Diệm tuyên bố : VN không ký kết Hiệp-Định Genève, nên không bị ràng buộc, song vẫn trung thành với chánh-sách hoà-bình, và sẵn sàng tổ chức tổng-tuyên-cử nếu có thể bầu được tự-do.

20-7-1955. — Biểu-tình không-lô chống Cộng và chống sự chia đôi đất nước. Dân-chúng ập vào phá nhiều phòng của Khách-sạn Majestic và khách-sạn đường Trần-Hưng-Đạo, nơi có sĩ-quan VM lui tới với Ủy-Hội Quốc-Tế. Thiệt hại khá nhiều.

23-7-1955. — Khánh thành Hội thân-hữu Việt-Mỹ đường Audouin Saigon.

30-7-1955. — Phủ Tổng-Ủy Di-Cư phát động phong trào « Tự lực mưu sinh » vì không thể trợ cấp mãi cho dân di-cư.

1-8-1955. — (14 tháng 6 Ất-Mùi).

9-8-1955. — Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh được thành lập để thay trường Hành-Chánh Đalat. (NĐ. 483-PTT/TTK).

10-8-1955. — Hồ-chí-Minh kêu gọi hiệp-thương và hứa tự-do tổng-tuyên-cử.

12-8-1955. — Kết liễu Chiến-dịch Đình-tiên-Hoàng.

16-8-1955. — Đại-Sứ Henri Hoppenot sang làm Cao-Ủy Pháp tại VN, trình ủy-nhiệm-thư. Tuy vẫn mang danh-hiệu Cao-Ủy, Hoppenot có địa-vị Đại-Sứ nên mới trình ủy-nhiệm-thư.

— Ký kết hiệp-định Việt-Pháp về quốc-tịch, giải quyết tình-trạng Pháp lai và VN có Pháp-tịch.

17-8-1955. — Ký kết hiệp-định Việt-Pháp về Ngân-khố. Hai Ngân-Khố Việt và Pháp, ở hai nước, trả tiền thu tiền hộ nhau, rồi thanh toán sau.

20-8-1955. — Một phái-đoàn VN, gồm các T.Tr Nguyễn-dương-Đôn, Nguyễn-hữu-Châu, Trần-trung-Dung, và Cố-Văn Ngô-đình-Nhu, sang Pháp điều đình về các vấn-đề văn-hóa và quân-sự. Hôm nay hội kiến với Thủ-Tướng Pháp Edgar Faure.

1-9-1955. — (15 tháng 7 Ất-Mùi).

8-9-1955. — Nhiệm-vụ của Đại-Biểu Chánh-phủ tại Bắc-Việt, được chấm dứt từ ngày 5-7-55 ; nhân-viên địa-phương được đặt thuộc quyền các Bộ sở-quan (SL. 284/VN).

10-9-1955. — Hội Liên-Việt của VM đởi ra « Mặt Trận Tộc-Quốc » với chương-trình 10 điểm (thống-nhất, dân-chủ v.v.)

— Các báo bắt đầu đả kích dữ-dội chế-độ cũ và Q.T. Bảo-Đại.

15-9-1955. — Khánh thành đường điện-thoại Saigon-Manille. Th.T. Ngô-đình-Diệm nói chuyện với Tổng-Thống Phi-Luật-Tân Magsaysay.

16-9-1955. — Nhân dịp khánh thành Đập Đồng Cam, một Đại-Hội-Nghị Kinh-Tế toàn-quốc được triệu tập tại Nha-Trang trong 3 ngày, để thảo thập ý-kiến các giới và lập kế-hoạch phát triển.

— Nhiều đoàn quân Thủy, Lục nổi lên chống Tổng-Thống độc-tài Péron ở Argentine. Nhiều trận giáp-chiến kịch-liệt. Không-quân trung thành với Péron ném bom xuống các đoàn khởi nghĩa.

17-9-1955. — Khánh thành Đập Đồng Cam (Tuy-Hòa) dẫn nước cho 23.000 mẫu ruộng.

19-9-1955. — Sau 3 ngày cầm cự, Péron từ chức, vì thủ-đô sắp bị oanh tạc.

21-9-1955. — Mở Chiến-dịch « Hoàng-Diệu » truy kích tàn-quân Bình-Xuyên. BX rút về khu Rừng Sát. Chỉ-huy chiến-dịch : Đại-Tá Dương-văn-Minh ; Chỉ-huy-phó : Trung-Tá Nguyễn-Khánh.

22-9-1955. — Giấy bạc cũ, có hình Mên hay Lào, không được tiêu nữa, và phải đổi ra giấy có hình của VN (Dụ 58 và 59).

24-9-1955. — Đô-Trưởng hứa xúc tiến mở đường phố và dọn sạch nhà lá Bàn Cờ.

1-10-1955. — (16 tháng 8 Ất-Mùi).

3-10-1955. — Phạt tử-hình và tịch thu tài-sản những kẻ đầu-cơ (Dụ 61)

— Lập kho tiếp-tế và dự-trữ gạo (NĐ 74/TC/KT).

4-10-1955. — Một Ủy-Ban Trưng-Cầu Dân-Ý thành lập, đưa kiến-nghị đòi truất phế Q.T. Bảo-Đại và suy tôn Th. T. Ngô-đình-Diệm. Ủy-Ban gồm đại-diện 15 đoàn-thể chánh-trị, tôn-giáo, thanh-niên, lao-động.

6-10-1955. — Hội-Đồng Chánh-phủ quyết định tổ-chức Trưng-cầu dân-ý về việc truất-phế Bảo-Đại. Tổng-Trưởng Nội-Vụ nhân danh Chánh-phủ tuyên bố về vấn-đề này, và lo liệu tổ chức.

8-10-1955. — Bộ Nội-Vụ sẽ tổ-chức Trưng-Cầu Dân-Ý vào ngày 23-10-55.

12-10-1955. — Tướng Nguyễn-thành-Phương ra lệnh khám xét nhà và bắt giữ một số người ở Tây-Ninh để thanh trừng hàng ngũ Cao-Đài.

13-10-1955. — Bà Từ-Cung viết thư cảm ơn Th. T. Ngô-đình-Diệm, vì mặc dầu dân chúng phần uất, lằng-miếu nhà Nguyễn vẫn còn nguyên vẹn và Bà vẫn được chăm nom.

— Chánh-phủ VN quyết định triệu hồi các phái-đoàn VN tại Paris, vì tới nay Chánh-phủ Pháp vẫn chưa định ngày thảo luận về vấn-đề triệt thoái Quân-đội Viễn-chinh,

17-10-1955. — Bài trừ mĩ-dâm, đóng cửa các nhà chứa, thụ hồi giấy phép của gái mĩ dâm, định hình-phạt tiền và tù. (Dụ 64).

— Trong tháng 11 tới, sẽ đóng cửa hết các nhà chứa, và lập một Trung-Tâm Hướng-Nghiệp cho gái mĩ-dâm hoàn lương.

18-10-1955. — Q. T. Bảo-Đại chấm dứt nhiệm-vụ của Th. T. Ngô-đình-Diệm.

23-10-1955. — Trưng cầu dân-ý. Số người đi bỏ phiếu, theo Bộ Nội-Vụ :

5.838.907 :

5.721.735 phiếu truất phế Bảo-Đại và suy tôn Th. T. Ngô-đình-Diệm lên chức-vị Quốc-Trưởng.

63.017 phiếu không chịu truất phế Bảo-Đại.

131.395 không có ý-kiến.

44.155 phiếu không hợp-lệ.

26-10-1955. — Tuyên bố Hiến-ước tạm-thời tại dinh Độc-Lập, trước vài vạn dân chúng :

VN là một nước Cộng-Hòa. Quốc-Trưởng lấy danh-hiệu là Tổng-Thống VNCH. Một Ủy-Ban được thiết lập để soạn thảo dự-án Hiến-Pháp. Một Quốc-Dân Đại-hội dân-cử sẽ xét định về Hiến-Pháp. Các luật-lệ hiện-hành vẫn tạm giữ nguyên.

— Chánh-phủ cũ được lưu lại xử-lý thường vụ (SL. số 1/TTP).

— Ngày 26/10 thành ngày Quốc-Khánh. (Dự số 2).

28-10-1955. — Hoàn tất Chiến-Dịch Hoàng-Diệu ở Rừng Sát. Thu được 1.500 súng các cỡ, và phá hủy nhiều kho đạn. Bảy Môn, Lai-hữu-Tài, Lai-văn-Sáng, lánh sang Pháp cùng lánh-tụ Bảy-Viện.

29-10-1955. — Thành-lập Chánh-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa:

Cũng vẫn ngăn ấy người đã được bổ-nhiệm từ 10-5-55. Chỉ đổi danh hiệu Tổng-Trưởng thành Bộ-Trưởng. B.T. Công-Chánh Trần-văn-Mạo kiêm nhiệm Kinh-Tế.

— Mở chiến-dịch « Đình-tiên-Hoàng » bình định miền Tây Nam-Phần.

— Chánh-phủ VN báo cho Pháp rõ : không triển hạn hiệp-định thương-mại sắp hết ngày 31-12-55.

1-11-1955. — (17 tháng 9 Ất-Mùi).

6-11-1955 — Tại Saigon, có cuộc biểu-tình hoan hô các chiến-sĩ từ Rừng Sát trở về. Các Đại-Tá Dương-văn-Minh và Lê-văn-Nghiêm được thăng Thiếu-Tướng.

9-11-1955 — Có tin du-thuyền Hương-Giang của cựu Q.T. Bảo-Đại đã được bán lại 285.000 Mỹ-kim.

12-11-1955 — Các cấp chỉ-huy Chiến-Dịch Rừng Sát, được nhiều giới thiết tiệc mừng tại trường Pétrus-Ký.

— Lần đầu tiên. một luận-án Tiến-sĩ Luật được trình tại Saigon: của Trịnh-xuân-Ngạn, về đồng bạc VN.

14-11-1955 — Ba Tổng-Nha quan-trọng được đặc trực-thuộc Phủ Tổng-Thống: Ngân-Sách, Công-Vụ và Kế-Hoạch vừa được thiết lập ngày hôm nay (S-L. 17/TTP).

18-11-1955. — Phủ Đặc-Ủy Công-Dân-Vụ được thiết lập và đặt trực-thuộc Phủ Tổng-Thống. (SL.22/TTP).

19-11-1955. — Bảo-An-Đoàn cũng trực thuộc Phủ Tổng-Thống (Dụ số 5).

30-11-1955. — Lễ tấn-phong các Đức Glám-Mục Nguyễn-văn-Bình và Nguyễn-văn-Hiền.

1-12-1955. — (18 tháng 10 Ất-Mùi).

Các công-sở và các Tỉnh tiếp tục ăn mừng ngày trung-cầu Dân-ý.

4-12-1955. — Khánh thành Hội thân-hữu Việt-Hoa.

6-12-1955. — Mưa to quá. Quảng-Bình, Thừa-Thiên, Quảng-Ngãi bị ngập lụt.

7-12-1955. — Đảng Thanh-Niên Dân-Chủ của Ngô-quang-Châu bị giải tán vì hoạt động trái lệ.

— Tòa Thánh Vatican thừa nhận Việt-Nam Cộng-Hòa và Chánh-phủ VNCH.

— Quốc-tịch VN được quy định (Dụ số 10)

9-12-1955. — Bảo-An hành quân quanh Cái Vồn, bắt được nhiều vũ-khí, và Thiều-tá Võ-hùng-Vương, em của Phàn-lê-Hoa, vợ Tướng Trần-văn-Soái.

12-12-1955. — Đại-Sứ Trần-văn-Chương tuyên bố ở Hoa-Kỳ: sẽ không có tổng-tuyển-cử 1956 ở VN. Hiệp-định Genève không bắt buộc. Chánh-phủ Mỹ ủng hộ lập trường này.

15-12-1955. — Cấm tháo gỡ, đem khỏi lãnh-thổ VN, những dụng cụ kỹ-nghệ và công-nghệ (Dụ số 13).

17-12-1955. — Hồi-xuất chánh-thức của đồng bạc VN:
10 Quan Pháp: 1 \$ VN; 1 bảng Anh: 98 \$ VN.

1 MỸ-kim : 35 \$ VN (Dụ số 15).

— Liên-đoàn Công-chức Cách-mạng kêu gọi những công-chức có Pháp-tịch nên trở lại Việt-tịch.

— Lào và Mên được nhận vào Liên-Hiệp-Quốc.

20-12-1955. — Hiệp-định thương-mại ký với Pháp, đáng lẽ hết hạn ngày 31-12-55, được triền hạn tới 29-2-56.

21-12-1955. — Lễ tuyên-thệ trung-thành của 300 đại-diện đồng-bào Thượng, tại vườn dinh Độc-Lập. Các đại-diện Thượng biểu nhiều phẩm vật, cả một voi con, một đầu trâu với vỏ rượu.

24-12-1955. — Các ngân-sách Phần đều bị bãi bỏ, và sáp nhập vào Ngân-sách Quốc-gia. Các Đại-biểu Chánh-phủ chỉ đại-diện Chánh-phủ trong những khu-vực được chỉ định. (Dụ số 17).

29-12-1955. — Hoàn tất Chiến-dịch Đình-tiên-Hoàng ở miền Tây; thu được 1.600 súng, phá hủy nhiều căn-cứ.

1-1-1956. — (19 tháng 11 Ất-Mùi).

Mở Chiến-dịch Nguyễn-Huệ bình định miền Tây ; chỉ huy là
Thiếu-Tướng Dương-văn-Minh.

3-1-1956. — Giá lẻ đường cát trắng do Bộ Kinh-Tế ấn định, là
11 \$ 79 mỗi kí.

5-1-1956. — Số báo hàng ngày ở Saigon, hiện nay là :

16 báo Việt-ngữ, 2 báo Pháp-ngữ, 10 báo Hoa-ngữ.

— Chương-trình viện-trợ kỹ-thuật do Đại-Học Mỹ Michigan
State University, bắt đầu thi hành ở VN.

10-1-1956. — Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng thành lập ngày 29-4-55
tuyên bố giải tán.

11-1-1956. — Những người nguy hại cho an-ninh có thể bị an trí,
trục xuất, hoặc cưỡng-bách cư trú ở một nơi (Dụ số 6).

12-1-1956. — Một Hội-Đồng Quốc-Gia Ngoại-Viện được thiết lập
(S-L. 5/TTP).

— Cháy lớn ở Xóm Dăm Chợ-Lớn, thiêu hơn 100 nóc nhà.

13-1-1956. — Tòa-án Quân-sự xử phạt các lãnh-tụ Bình-Xuyên Lê-
văn-Viễn, Lai-văn-Sang, Lai-hữu-Tài và Jean Léon Leroy :
tử hình, tước đoạt binh-quyền và tịch thu tài-sản.

Cùng trong phiên Tòa này, Thiếu-tướng Nguyễn-văn-Vỹ và
Đại-tá Nguyễn-Tuyên cũng bị phạt như trên (về sau tướng
Nguyễn-Vỹ được đại-xá do Sắc-lệnh số 103/CT/LĐQG/SL ngày
9-7-1965 của Ban Lãnh-Đạo Lâm-Thời Quốc Gia Quân-Lực).

- 14-1-1956. — Đã có 42.850 xin đi lập nghiệp ở khu định-cư Cái Sắn ; tại đây có thể định cư 100.000 người.
- 16-1-1956. — Sự cung cấp công-xa riêng, và sự đưa đón công-chức bằng công-xa, bị hạn-chế nhiều (SL. 6/TTP).
- 17-1-1956. — Nhiều báo VN sôi nổi về tin một số người nhân danh Hội-Đồng Nhân-Dân Cách-Mạng đã nài ép dân chúng mua vé hát.
- 18-1-1956. — Bảo-An Long-Xuyên đã bắt 30 binh-sĩ của Tướng Lê-quang-Vinh, với hơn 100 súng và 3 tấn đạn.
- 19-1-1956. — Khám phá được tại Mỹ-Hiệp (Sadec) một kho vũ-khí của Tướng Trần-văn-Soái.
— Chánh-phủ VN quyết định yêu cầu Pháp rút hết đoàn quân Viễn-chinh.
- 20-1-1956. — Gạo tăng giá lên tới 1.000 \$ một tạ ngon, từ cuối tháng 10/1955, đã sụt xuống còn 540 \$ mỗi tạ.
- 22-1-1956. — Phong-Trào Cách-Mạng Quốc-Gia họp báo, trình diện ban Chấp-Hành, tuyên bố Chương-trình hoạt-động. Theo bản tuyên-bố, Phong-trào thành lập từ 1933 khi ó. Ngô-đình-Diệm rời khỏi triều-đình Huế.
- 23-1-1956. — Quốc-Hội được thiết-lập (Dự số 8).
Thề-thức bầu cử được ấn định (Dự số 9).
— Liên-Đoàn Công-Chức Cách-Mạng Quốc-Gia yêu cầu Chánh-phủ chấm dứt nhiệm-vụ của công-chức điều-khiển từ Chủ-Sự, nếu không từ bỏ quốc-tịch Pháp.
— Bộ Xá-Ilội quyết định : tất cả những người nghiện hút thuốc phiện phải đi khai lấy thẻ giải-độc, và sẽ được bác-sĩ trông nom cho chữa hút. Tất cả có hơn 10.000 đã lãnh thẻ cai nha-phiện.
- 24-1-1956. — Nhân dịp kỷ-niệm đệ-nhi bách-chu-niên nhạc-sĩ Mozart, ban nhạc đại-hòa-tấu đầu tiên ra mắt quốc-dân tại đường Phạm-đăng-Hưng.

25-1-1956. — 4 Thiếu-úy, 1 Trung-úy và 21 binh-sĩ của Tướng Trần-văn-Soái về hợp tác tại Châu-Đốc.

— Tại Bộ Tài-Chánh có buổi diễn thuyết về ý-nghĩa khóm trúc trên dấu Tổng-Thống : « tiết trực tâm hư ».

26-1-1956. — Một phần lính Liên-Hiệp-Pháp còn đóng ở Vũng-Tầu, đã rời VN sang Phi-Châu (3.000 người).

28-1-1956. — Quân-đội của lãnh-tụ đối-lập Sơn-ngọc-Thành bị quân-đội Hoàng-Gia Cao-Mên tấn công : 108 chết, 55 bị thương, nhiều vũ-khí bị tịch-thu.

1-2-1956. — (20 tháng 12 Ất-Mùi).

2-2-1956. — Quân Pathet-Lào cùng quân Bắc-Việt đánh phá Mường Peum và Ban Houei Sai rất kịch-liệt. Quân-đội Hoàng-Gia Lào đương phản công.

7-2-1956. — Phái-đoàn chuyên-viên Liên-Hiệp-Quốc, 22 xứ, tới nghiên-cứu từ 18-11-55 về kinh-tế xã-hội ở VN, đã hoàn-tất công việc, thảo tờ trình khuyến cáo về sự phát-triển và kế-hoạch. Hôm nay rời VN.

8-2-1956. — Một hội-nghị gồm đại-diện Lào, Thái, Mỹ và VN nhóm họp tại bộ Ngoại-Giao để cứu xét về sự mở mang khu-vực sông Mékong. Sẽ thành-lập một cơ-quan quốc-tế chuyên-trách về vấn-đề này.

10-2-1956. — Một Hội-Đồng Du-Học được thiết-lập để đề nghị và thi hành các thể-lệ cho xuất ngoại du-học và tu nghiệp. (NĐ. 522-TTP/KH).

12-2-1956. — Tết Nguyên-Đán Bính-Thân.

— Chỉ được phép đốt pháo ngày hôm nay.

17-2-1956. — Tỉnh Mộc-Hóa được thành lập.

Tỉnh Phong-Dinh được thành lập.

19-2-1956. — Phủ Tổng-Thống thông cáo : Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tắc rời bỏ tòa thánh Tây-Ninh, tình-hình nơi đây rồi ren. Nên Chánh-phủ thể theo lời yêu-cầu của các vị chức-sắc Cao-Đài và tướng Văn-thành-Cao, ra lệnh cho Quân-đội tới bảo-vệ tòa Thánh và trấn an Tây-Ninh.

— Việc kiểm-đuyệt báo-chí được đình-chỉ. (SL. 23/TTP)

20-2-1956. — Các vi-phạm luật báo-chí bị phạt tiền và tù. (Dụ 13)

22-2-1956. — Có tin cựu QT. Bảo-Đại bán lâu-đài Thorenc ở Cannes 80 triệu quan.

25-2-1956. — Kroutchev, tại Đại-Hội Cộng-Sản lần thứ 20, đã phá rất kịch-liệt thân-thể và chính-sách Staline.

— Có tin Đức Hộ-Pháp Phạm-công-Tắc đã lánh sang Cao-Mên.

27-2-1956. — Đài Phát-Thanh Pháp-Á ngừng hoạt động từ hôm nay.

29-2-1956. — Chánh-phủ VN gửi thông-điệp phản đối vụ đàn-áp ở Quỳnh-Lưu, cho Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc.

— Kể từ hôm nay, hết hạn triển 2 tháng cho các thỏa-ước thương-mại Việt-Pháp. Hàng hóa Pháp vào VN sẽ chịu thuế-quan tối-thiểu, miễn là hàng Việt vào Pháp cũng được như vậy.

1-3-1956. — (19 tháng Giêng Bính-Thân).

— Đô-Thành và Tỉnh bận rộn về vụ vận-động tuyển-cử Quốc-Hội.

2-3-1956. — Tướng Trần-văn-Soái tuyên bố trở về hợp tác với Chánh-phủ.

3-3-1956. — Tổng-số quân Pháp ở VN còn có trên 20.000, và sẽ triệt thoái dần.

— Thiếu-Tướng Dương-văn-Minh họp báo nói về các chiến-dịch miền Tây và sự hợp-tác của Tướng Trần-văn-Soái. Tướng Minh

cho biết trong chiến-dịch Hoàng-Diệu, đã tịch thu 20 kí vàng và 16 triệu 1/2 bạc, số tiền này sẽ dùng để xây cất một Cô-Nhi-Viện Quốc-Gia.

4-3-1956. — Chủ-nhật, đầu phiếu tổng-tuyển-cử Quốc-Hội Lập-Hiến.

— Cháy lớn tại khu di-cư Bình-Trung (Thủ-Đức) 105 nhà bị thiếu.

8-3-1956. — Tướng Trần-văn-Soái, với 1.056 sĩ-quan và 4.600 binh-sĩ Hòa-Hảo, dự lễ hợp-tác tại Cái-Vồn, trước Thiệu-Tướng Dương-văn-Minh.

9-3-1956. — Tỉnh Cà-Mau được thành lập.

11-3-1956. — Quy-lệ xuất-nhập cảng được ấn định, chia ra 18 ngành (Dụ số 20).

14-3-1956. — Đạo này báo-chí Pháp sôi nổi về vụ tiết-lộ những bí-mật Quốc-Phòng cho VM biết. Các tướng lãnh Pháp tố cáo lẫn nhau.

15-3-1956. — Khai-mạc Quốc-Hội Lập-Hiến. Niên-trưởng là Ô. Dư-phước-Thiện sinh năm 1889. Ít tuổi nhất là Ô. Đình-thế-Sĩ. Các nhóm : Phong-Trào Cách-Mạng Quốc-Gia, Tập-đoàn Công-dân, Phong-Trào Tranh-Thủ Tự-Do Độc-Lập.

17-3-1956. — Bà Irène Juliot Curie từ trần, vì mắc bệnh phóng-xạ trong khi nghiên-cứu năng-lực nguyên-tử.

18-3-1956. — Báo-chí Âu-Mỹ bình luận nhiều về diễn văn của Kroutchev mật sát thậm tệ Staline và đã kích chánh-sách tôn thờ Cá-nhân.

22-3-1956. — Dân-biểu Trần-văn-Lắm được bầu làm Chủ-tịch Quốc-Hội.

25-3-1956. — Một nhóm thân-hữu Việt-Pháp được thành lập tại Quốc-Hội Pháp, gồm ngót 60 nghị-sĩ, trong đó có Antoine Pinay, Robert Schuman, Naegelen, F. Dupont, Devinat.

27-3-1956. — Tại Trường Huấn-luyện Cảnh-Sát Đô-Thành, có lễ thiêu hủy 277 ống dọc tàu, 253 đèn, 64 gối sênh, và một số thuốc phiện đã bắt được.

30-3-1956. — Ký kết thỏa-hiệp Việt-Pháp về sự triệt-thoái quân-đội Pháp trước ngày 30-6-1956.

31-3-1956. — Thương-gia Mai-văn-Hàm được bổ Đại-Sứ Toàn-quyền tại Vọng-Các; kỹ-sư Ngô-đình-Luyện, Đại-Sứ Toàn-quyền tại Luân-Đôn.

1-4-1956. — (21 tháng 2 Bình-Thân).

— Tổng-Hội Phật-Giáo VN họp đại-hội lần thứ 2, đặt trụ-sở tại chùa Ấn-Quang, quyết định thống nhất nhiều quy-lệ nghi-thức và huấn-luyện, và yêu cầu Chánh-phủ đặt ngày lễ chánh-thức Đức Phật giáng-sinh.

4-4-1956. — Dân-vệ-đoàn được thành lập để thay thế các tự-vệ hương-thôn và bảo-vệ an-ninh xã-ấp (SL. 49/QP).

5-4-1956. — Trung-Cộng dè dặt, không lên án Staline gay gắt như nhiều nước chư-hầu Nga-Sô.

6-4-1956. — Chánh-phủ VN tuyên-bố không có tổng-tuyển-cử 1956 nhưng bằng lòng giúp đỡ Ủy-Hội Quốc-Tế làm tròn nhiệm-vụ.

12-4-1956. — Khánh thành Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh đường Alexandre de Rhodes.

— Hộp đựng đất Bắc-Việt, mang vào từ 1955, để ở Tòa Đại-Biểu Chánh-phủ, được rước về trụ-sở Quốc-Hội.

13-4-1956. — Tướng Hòa-Hảo Dân-Xã. Lê-quang-Vinh tức Ba-Cut bị một tiểu-đội Bảo-An bắt tại Chắc Cà Dao cách Long-Xuyên 15 km, cùng với 5 hộ-vệ.

15-4-1956. — Kể từ hôm nay, Đài Phát-thanh dành 2 giờ cho chương-trình Phát-thanh văn-hóa Pháp.

18-4-1956. — Quốc-Hội cử Ủy-Ban Hiến-Pháp gồm 15 Dân-Biểu : Nguyễn-hữu-Châu, Vũ-quốc-Thông, Trương-vinh-Lê, Trần-văn-Trai, Nguyễn-phương-Thiệp, Trần-chánh-Thành, bà Huỳnh-ngọc-Nữ, Trần-sĩ-Đôn, Tôn-thất-Toại, Hà-huy-Liêm, Hà-như-Chi, Kré, Trần-quang-Ngọc, Nguyễn-văn-Liên, Nguyễn-cao-Thăng.

20-4-1956. — Sự chuyển-nhượng và chuyển-dịch các tài-sản của ngoại nhân ra khỏi VN, bị hạn-chế (Dự 26).

24-4-1956. — 2.000 tù-nhân tại khám Chí-Hòa nổi loạn, dùng mảnh chai, sắt nhọn, v.v... chống lại các giám-thị và binh-sĩ canh gác. Quân-đội phải dùng lựu-đạn cay mắt.

25-4-1956. — Quân-đội Liên-Hiệp-Pháp rút hết khỏi VN.

26-4-1956. — Tướng Jacquot và Đô-đốc Jozan được T. T. Ngô-đình-Diệm gần đệ-nhất và đệ-nhi-hạng Bảo-Quốc Huân-Chương, rồi thiết-tiệc tiễn hành. Pháp tổ-chức cuộc diễn-thủy-quân lần cuối cùng tại Bến Bạch-Đằng. Nhiều dụng-cụ được chuyển lại cho Quân-đội VN.

28-4-1956. — Bộ Tư-Lệnh Pháp tại Đông-Dương, bị giải tán. Tướng Jacquot về Pháp nghỉ hần.

— 286 binh-sĩ của Tướng Lê-quang-Vinh về hợp tác tại Long-Xuyên.

30-4-1956. — Các ruộng đất bỏ hoang phải được khai khẩn (Dự 28).

— B.T. tại Phủ Tổng-Thống Nguyễn-hữu-Châu được cử kiêm nhiệm Nội-Vụ thay B.T. Bùi-văn-Thịnh.

— Tại Khu định-cư Cái-Sơn, 110 máy cày Viện-trợ Mỹ đã cày đất. 150.000 mẫu sẽ dành 1/2 cho dân di-cư ; 1/2 cho dân địa-phương và tị-nạn.

Tổ-chức di-cư :

— Người di-cư tị-nạn được tải bằng xe nhà binh Pháp tới bến tàu vô Nam.

— Mỗi người được cấp 35 \$, một gói quà, 1 chiếc tã lót cho con nít.

— Đi tàu biển của Pháp, và của Mỹ từ tháng mười 1954, mỗi ngày có tới 2, 3 chuyến : tàu lớn của Mỹ chở đến 7.000 người.

— Hoặc dùng máy bay nhà binh, từ tháng 8/1954, hàng ngày có chừng 3.000 người được chở đi.

— Đến Saigon, được dẫn tới các trại tạm trú, và được trợ cấp như sau :

mỗi ngày 12 \$ cho người lớn, 6 \$ cho trẻ nhỏ (tới 20-10-54) ; 100 \$, 1 gói quà, 1 bánh sà-bông, 1 gói thuốc khi tới bến ; và được cấp gạo, mắm, củi ở khu tạm trú (cho tới 19-3-55) ; 800\$, một lần, ngay khi tới bến, từ 11-3-55.

— Sau đó được đưa tới các trại định-cư, từng làng hoặc từng tổng một.

— Tới trại định-cư, được ở tạm trong các lều vải, rồi được giúp đỡ để dựng lấy nhà ở : mỗi gia-đình được 3.000 \$ chia làm 3 kỳ, mua vật liệu cất nhà hoặc mua ghe nếu làm nghề chài : ngoài ra, còn được cấp giường, chiếu, chăn, mùng.

— Rồi được cấp ngư cụ, phân bón, phân hóa-học, hạt giống.

— Số trại định-cư, cho tới 30-10-55 là ngày chấm dứt di-cư, là 236 trại (156 tại Nam-phần, 65 tại Trung-phần, 34 tại Cao-Nguyên). Tổng-số dân được định-cư là 596.031 người.

— Ngoài ra, chưa kể số di-cư sống rải rác ở khắp nơi (140.039 người), gia-đình binh-sĩ (125.393 người), v.v...

— Tổng-số người di-cư tị-nạn : 887.890 người.

1-5-1956. — (21 tháng 3 Bình-Thân).

4-5-1956. — Khánh thành trường Cao-Đẳng Mỹ-Thuật tại Saigon.

5-5-1956. — Khánh thành đường điện-thoại Saigon-Paris.

6-5-1956. — Một đoàn 110 binh-sĩ của Tướng Lê-quang-Vinh về hợp tác tại Long-Xuyên với nhiều vũ-khí.

8-5-1956. — Nha Ngân-Sách được tổ chức lại và đặt trực thuộc phủ Tổng-Thống (NĐ. 1245-TTP/NS).

— Chỉ-huy-trưởng Trung-Đoàn Lê-Lợi của Tướng Lê-quang-Vinh về hợp tác với Chánh-phủ.

9-5-1956. — Bộ Giáo-Dục tổ chức thi văn-chương (truyện ngắn) với các giải 6.000 \$, 4.000 \$, 2.000 \$.

16-5-1956. — Nguyên Đại-sứ Nguyễn-ngọc-Thơ được cử giữ Bộ Kinh-Tế thay cho B.T. Trần-văn-Meo.

17-5-1956. — (mồng 8 tháng 4 Âm-lịch) lễ Phật Đản, và rước ngọc Xá-Lợi qua nhiều đường phố. Vài vạn người tham gia.

— Tổng-hội Sinh-viên VN tổ chức lễ kỷ-niệm đệ nhất chu-niên.

— Lý-thừa-Văn được tái cử Tổng-Thống Đại-Hàn lần thứ 3, bằng 4.958.256 phiếu trong 8.899.882 phiếu bầu.

20-5-1956. — Mỹ thí-nghiệm bom khinh-khí tại đảo Bikini. Bom do phi-cơ B-52 ném, trái nã cao 3.000 thước, có bầu lửa hồng và xanh tỏa rộng chừng 5 cây số.

23-5-1956. — Từ 23 đến 29/5, các giáo-sư Đại-học Michigan diễn thuyết về các môn hành-chánh và tổ-chức tại tòa Đô-Sảnh. Rất đông hình-giả.

— Sau một tuần tảo thanh tại Phong-Thanh, và U-Minh Thượng, Quân-đội đã bắt 75 tù-binh, 237 binh-sĩ Hòa-Hảo Dân-Xã về hợp-tác.

25-5-1956. — Có tin Thiếu-tướng Ba-Bụng, thân-tín của Tướng Lê-quang-Vinh, bị bắn tử thương cùng với Bộ Tham-mưu tại Cù-lao Ma-Ba (Long-Xuyên).

26-5-1956. — Mở chiến-dịch chiêu-an miền Tây-Ninh, Đại-Tá Nguyễn-hữu-Có chỉ-huy.

29-5-1956. — Bộ-Trưởng Ngoại-Giao Trung-Hoa Dân-Quốc tuyên bố các đảo Hoàng-Sa (Paracels) và Trường-Sa (Spratley) thuộc Trung-Quốc.

— Trong một buổi lễ trao lệnh-kỳ và huy-chương, Đại-Biểu Chánh-phủ đưa tặng 1 triệu đồng thưởng cho Liên-đội Bảo-An Trần-quốc-Tuấn đã bắt tướng Lê-quang-Vinh.

30-5-1956. — Tù ở khám Chí-Hòa nổi loạn từ 24-4-56 và bạo động bằng vỏ chai, thanh sắt nhọn, mảnh bát đĩa, v.v... lại cấm người được tha ra về, ngăn cản không cho đưa ra Tòa nhiều phạm-nhân khác. Hôm nay, đủ đẹp yên, sau 40 ngày rồi ren.

31-5-1956. — Kết liễu chiến-dịch Nguyễn-Huệ bình định miền Tây dưới quyền chỉ-huy của Thiếu-Tướng Dương-văn-Minh. Thu được ngót 5.000 khẩu súng đủ cỡ (142 bích-kích-pháo. 50 đại-liên, 291 Trung-liên, 1.163 tiểu-liên) : một số lớn bộ-đội của Tướng Trần-văn-Soái và của Tướng Lê-quang-Vinh về hợp tác với Chánh-phủ ; 681 tử trận, 1.005 bị bắt ; lập được 4 tỉnh : Phong-Thạnh, Mộc-Hóa, Tam-Căn, và Cà-Mầu.

1-6-1956. — (23 tháng 4 Bình-Thân).

6-6-1956. — Một phái-đoàn Nghị-sĩ Pháp được Chánh-phủ Pháp cử sang tỏ tình thân-hữu với Chánh-phủ Ngô-đình-Diệm : có Frédéric Dupont, André Mercier, Montalat, v.v...

— Tòa Đại-Hình họp tại Cần-Thơ, xử Tướng Lê-quang-Vinh.

8-6-1956. — Mở chiến-dịch Thoại-ngọc-Hầu bình định miền Tây.

— Ngoại-trưởng Vũ-văn-Mầu tuyên bố : các đảo Hoàng-Sa và Trường-Sa vẫn thuộc chủ-quyền VN và lãnh-thổ VN.

10-6-1956. — Thiếu-tướng Dương-văn-Đức đi nhậm chức Đại-sứ tại Hán-Thành.

— Hành-quân lớn ở Ratum-Bà Đen (Tây-Ninh) thu được nhiều vũ-khí. Đại-tá Đỗ-cai-Trí chỉ-huy.

11-6-1956. — Tòa Đại-Hình họp tại Cần-Thơ, xử Tướng Lê-quang-Vinh và tuyên án tử-hình. Bị cáo chống án.

21-6-1956. — Các nhà nhập-cảng phải ký quỹ 350.000 \$; chỉ được làm nghề này trong 3 ngành là tối-đa ; phải có kho chứa hàng. (NĐ. 405/BKT/PC).

25-6-1956. — Không biết ai đề nghị làm lễ Thánh Bồn-mạng T. T. Ngô-đình-Điệm.

— Tòa Thượng-Thẩm họp tại Cần-Thơ đề phúc lại án Lê-quang-Vinh.

27-6-1956. — Những người có Pháp-tịch xin hồi Việt-tịch, cũng như người lai Việt-Pháp hồi Việt-tịch, được nhập các ngạch công-chức quốc-gia (Dụ 34).

28-6-1956. — Tòa Thượng-Thẩm y án tử-hình của tòa Đại-Hình Cần-Thơ.

— Thợ thuyền ở Poznan (Ba-Lan) nhân dịp Hội-chợ Quốc-Tế, nổi lên chống chánh-quyền Cộng-Sản. Phong-trào lan rộng tới nhiều thành-phố khác. Quân-đội đàn áp : theo tin chánh-thức, đã có 70 người chết, hơn 300 bị thương. Binh-sĩ ở vài nơi, tiếp tay với các nhóm bạo động.

29-6-1956. — Cơ-quan Mãi-dịch được thành lập, để mua các vật-liệu dụng-cụ cần-thiết cho các cơ-quan chánh-quyền. (S-L. 88/TC).

30-6-1956. — Mở chiến-dịch Thoại-ngọc-Hầu bình định các tỉnh Tiền-giang và Hậu-giang ; Thiếu-tướng Dương-văn-Minh chỉ-huy.

— Nha Cảnh-Sát và Nha An-Ninh Quân-đội tìm thấy và cho đào mộ Ly-Kay tức Lý-giai-Hàng, đặc-vụ-viên phủ Thủ-Tướng, đã bị Bình-Xuyên bắt ngày 16-4-55.

— Thị-trường ngoại-tệ tự-do được thiết lập, để cung cấp ngoại tệ cho những vụ chuyển-ngân không được hưởng hồi-xuất chánh-thức. (Dụ số 36).

1-7-1956. — (23 tháng 5 Bình-Thân).

2-7-1956. — Trung-Ương Đảng-Bộ Cộng-Sản Nga lên án sự tôn thờ cá-nhân dưới thời Staline.

— Tổ-chức lễ rước đuốc Thiêng từ Bến-Hải về Saigon ; đuốc sẽ còn đưa xuống tận Cà-Mâu.

3-7-1956. — Lễ đặt viên đá thứ nhất cho Trung-Tâm Văn-Hóa và Thư-Viện Quốc-Gia tại khu đất cạnh dinh Gia-Long. Kinh-phí xây cất do Viện-trợ Mỹ cấp.

— Tòa-án Quân-Sự họp tại Cần-Thơ, xét xử vụ Lê-quang-Vinh về khía cạnh an-ninh quốc-gia.

4-7-1956. — Tòa-án Quân-Sự tuyên án Lê-quang-Vinh : tử-hình, tước đoạt binh-quyền và tịch thu tài-sản.

(Bản án này, cũng như bản án của Tòa Đại-Hình về sau được hủy bỏ, do phán-quyết ngày 17-3-1965 của Phòng Tái-Thăm tòa Thượng-Thẩm Saigon).

6-7-1956. — Phó Tổng-Thống Mỹ Richard Nixon tới Saigon, thăm viếng thiện-chí và dự lễ Song-Thất.

— Đại-hội Không-quân lần thứ nhất, kỷ-niệm đệ nhất chu-niên chuyển giao các căn-cứ cho Quân-đội V.N. Lăn đầu, phi-công V.N. biểu diễn với máy bay Beercat do Pháp chuyển giao.

8-7-1956. — Bão lớn thổi về Bắc-Việt, 120 km mỗi giờ.

10-7-1956. — Đại-Tá Peter Townsend, buồn vì tình-duyên ngang trái, từ chức Tùy-viên Quân-sự ở Bruxelles, và sẽ đi du-lịch vòng quanh thế-giới bằng xe hơi. Không gặp công-chúa Margaret.

11-7-1956. — Nữ tài-tử chiếu bóng Pháp, Danielle Darrieux, ghé qua Saigon: nhiều thanh-niên nam nữ tới đón ở phi-trường.

12-7-1956. — Ký kết hiệp-định vay của Ngân-Hàng Xuất-Nhập-Cảng Eximbank, 25 triệu Mỹ-kim, để khuếch trương kinh-tế.

13-7-1956. — Trướng Lê-quang-Vinh bị hành-quyết sáng nay, lúc 5 g 40, tại nghĩa-địa đường Hòa-Bình, Cần-Thơ. Năm nay 32 tuổi ; dối dăng dạn vợ nuôi con cái nên người, và xin chôn tại Núi Sam, Châu-Độc.

— Mở chiến-dịch Trương-tấn-Bửu tại miền Đông, thiếu-tướng Mai-hữu-Xuân chỉ-huy.

14-7-1956. — Di-hải Ly Kai được cải táng, trước nhiều nhân-vật chánh-quyền, đến nghĩa-địa đường Phan-thanh-Giản.

26-7-1956. — Tổng-Thống Ai-Cập Nasser tuyên bố quốc-hữu-hóa kinh Suez cùng Công-Ty Suez, để lấy phương-tiền xây đập Assouan, sau khi việc vay tiền của Mỹ bị Quốc-Hội Mỹ bác bỏ.

30-7-1956. — Thành lập Phái-đoàn giao dịch với Ủy-hội Quốc-tổ kiểm-soát đình-chiến.

31-7-1956. — Quốc-Hội bàn về Quốc-Kỳ và Quốc-Ca, không chọn được cờ gì và bài nào, quyết nghị hoãn bàn.

1-8-1956. — (25 tháng 6 Bính-Thân).

— Nhiều bộ-lạc Tây-Tạng nổi lên chống quân Trung-Cộng.

— Quốc-Hội gia hạn dự thi Quốc-Kỳ và Quốc-Ca tới 15-9-1956.

2-8-1956. — Chiến-dịch Thoại-ngọc-Hầu : đã bắt 221 tù-binh, tịch thu vài trăm vũ-khí.

10-8-1956. — Thủ-Tướng Lào Souvanna Phouma và Hoàng-Thân Pathet-Lào Souvannouvong đã ký bản tuyên-ngôn chung, thỏa hiệp như sau :

— sẽ tổ chức tổng-tuyển-cử tự-do,

— sẽ lập một Chính-phủ Liên-hiệp có đại-diện Pathet-Lào.

15-8-1956. — Thễ-lệ ngoại-thương được ấn-định (ND. 246/KT).

17-8-1956. — Tư-thất của Tướng Cao-Đài Nguyễn-thành-Phương bị Cảnh-sát khám xét.

28-8-1956. — Các Thị-Xã, theo quy-chế cũ ngày 30-5-1954, từ nay sẽ được quản-trị như một Xã thường, bởi một Ủy-Ban Hành-Chánh do Tỉnh-trưởng bổ nhiệm (Dụ số 50).

29-8-1956. — Thiệu-Tướng Dương-văn-Minh được bổ Tổng-Thư-Ký Thường-Trực Quốc-Phòng, chỉ-huy Phân-Khu Saigon/Chợ-Lớn, và chỉ-huy Chiến-dịch Thoại-ngọc-Hầu.

— Từ nay, các trẻ sơ-sinh phải mang tên có âm-thanh hoàn-toàn Việt-Nam, dù là gốc ngoại-quốc, nếu có quốc-tịch V.N. Những người đã trót mang tên có âm-thanh ngoại-quốc, phải đệ đơn xin Việt-Nam-hóa tên họ. (Dụ số 52).

1-9-1956. — (27 tháng 7 Bình-Thân).

3-9-1956. — Cộng-Sản Hung-Gia-Lợi đã ngăn biên-giới Hung/Áo bằng lưới sắt có điện truyền, để cản dân Hung trốn qua Áo.

5-9-1956. — Khai mạc tại Bộ Giáo-Dục Hội-Nghị Thống-Nhất Ngôn-Ngữ, với nhiều Tiêu-Ban (phát-âm, chính-tả, đồng-nghĩa, đồng-âm dị-nghĩa, thô-âm, danh-từ địa-lý, danh-từ khoa-học, kỹ-thuật).

6-9-1956. — Ngoại-kiểu từ nay không được làm 11 nghề, và nếu đã làm, thì phải giải nghệ ngay trong 6 tháng hoặc 1 năm. (Cá, thịt, چاپ-phô, than củi, dầu nhớt, cùm đồ, vải lụa, sắt đồng, than vụn, xay lúa, ngũ-cốc, chuyên chở, làm trung-gian ăn hoa-hồng : Dụ số 53).

13-9-1956. — B.T. Công-Chánh Trần-văn-Mẹo từ chức.

14-9-1956. — Hải-quân Công-xưởng (Arsenal) do Pháp còn giữ, được chuyển giao về Chánh-phủ V.N.

— Kỹ-sư Trần-lệ-Quang được bổ nhiệm Bộ-Trưởng Công-Chánh.

15-9-1956. — Chánh Thanh-Tra Hành-Chánh Hà-văn-Vượng được bổ nhiệm Bộ-Trưởng Tài-Chánh, thay Kỹ-sư Trần-hữu-Phương.

17-9-1956. — Đại-Sứ Pháp Jean Payart trình ủy-nhiệm-thư, với tư-cách Đại-Sứ : không còn Cao-Ủy Pháp.

22-9-1956. — Hội-nghị toàn-quốc chủ-điền và tá-điền nhóm họp tại Bộ Cải-Cách Điền-Địa, đề thỏa hiệp về các điểm chính-yếu trong sự tương-quan giữa hai giới.

— V.N. thành hội-viên của Quỹ Tiền-Tệ Quốc-Tế, và Ngân-Hàng Quốc-Tế Khuếch-Trương Kiển-thiết.

1-10-1956. — (27 tháng 8 Bình-Thân).

— Văn-nghệ-sĩ và trí-thức Hung-Gia-Lợi đòi quyền tự-do, và Imre Nagy trở lại chánh-quyền, vì ông này theo chính-sách cởi-mở. Họ còn đòi bãi bỏ việc dạy tiếng Nga ở các trường, và chống đối sự can-thiệp quá mạnh của Nga vào nội-bộ Hung.

4-10-1956. — Hành-chánh Tập-San của Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh được phép xuất bản.

— 3 người liều mạng bơi qua sông Bến Hải vào Nam.

5-10-1956. — Cấm dùng tiếng « Cù » khi viết lên hoặc nói với ông Tổng-Thống. Chỉ được gọi là Tổng-Thống hoặc Ngô-Tổng-Thống. Và cũng không được dùng tiếng « Ngài » như « Ngài Tỉnh-Trưởng » (Có Thông-Tư và Thông-Cáo).

— Bận quốc-phục, áo lam, khăn đen, ngày đại-lễ (Thông-Tư Tổng-Thống 103/TTP/ĐL).

12-10-1956. — Do-Thái vẫn bị mấy xứ Á-Rập gây hấn ; Liên-Hiệp-Quốc bất-lực ; quân Do-Thái đánh phá mọi đồn Jordanie. Anh dọa can thiệp, bênh vực Jordanie theo hiệp-ước tương-trợ. Nasser cũng dọa đánh.

— Dinh Toàn-Quyền cũ ở Đalat được chuyển giao cho V.N.

13-10-1956. — Tòa Đại-diện V.N. tại Mên tuyên bố : Chánh-phủ sẽ giúp 20.000 đồng-bào muốn hồi-hương, lập nghiệp tại Rạch-Giá.

— Các công-chức lập được công-trang đặc-biệt « với Quốc-Gia hay Dân-tộc », sẽ được thăng thưởng đặc-biệt (Dự 56).

15-10-1956. — Khai giảng các trường Cao-Đẳng thuộc Trung-Tâm Kỹ-Thuật Phú-Thọ.

— Một lớp đầu tiên 16 chuyên-viên V.N. về nước phục-vụ, theo lời yêu-cầu của B.T. Nguyễn-hữu-Châu.

— Viện Đại-Học V.N. được phép tặng bằng Bác-sĩ danh-dự cho nhân-vật ngoại-quốc (S.L. 140/CD).

17-10-1956. — Quốc-Hội tuyên-bố không chọn được bản quốc-ca hay mẫu quốc-kỳ nào dự thi (350 mẫu cờ, và 50 bài nhạc).

— Thành lập trường Sinh-Ngữ (N.Đ. 2576/TTP/CV).

— Thành lập trường Thương-Mại (N.Đ. 2577/TTP/CV).

22-10-1956. — Tên các Tỉnh Nam-Việt bị thay đổi. Saigon/Chợ-Lớn thành Saigon (S.L. 143-NV). Cả tên Tỉnh-lý cũng vậy : Bà-Rịa — Vũng-Tàu thành Phước-Tuy ; Biên-Hòa thành Long-Khánh, Phước-Long, Bình-Long, và Biên-Hòa ; Chợ-Lớn — Tân-An = Long-An ; Mộc-Hóa = Kiến-Tường ; Phong-Thanh = Kiến-Phong ; Mỹ-Tho và Gò-Công = Định-Tường ; Bến-Tre = Kiến-Hòa ; Vĩnh-Long, Sadec = Vĩnh-Long ; Trà-Vinh = Vĩnh-Bình ; Long-Xuyên/Châu-Độc = An-Giang ; Cần-Thơ = Phong-Dinh ; Bắc-Liêu và Sóc-Trăng = Ba-Xuyên ; Rạch-Giá và Hà-Tiên = Kiên-Giang ; Cà-Mau = An-Xuyên ; Thủ-Dầu-Một = Bình-Dương ; 1 phần Đồng-Nai-Thượng và Bình-Thuận = Bình-Tuy ; Côn-Đảo = Côn-Sơn.

— Chế-độ cải-cách điền-địa được ban hành. Ai có trên số diện-tích tối-đa, bị truất hữu và được bồi-thường, tá-diễn được mua ruộng trả góp (Dự 57).

23-10-1956. — Quy-chế Y-sĩ, Nha-sĩ và Hộ-sinh được ấn-định (Dự 57/3).

— Các Trường Tư-Thục có quy-chế (Dự 57-4).

— Thanh-niên và thợ thuyền biểu tình lớn ở Budapest đòi Nagy

trở lại chánh-quyền và trục xuất hết Nga-Sô khỏi Hung. Họ lật đổ tượng Staline ở Thủ-Đô.

— Nam-Việt, Trung-Việt, Bắc-Việt, đổi thành Nam-phần, Trung-phần và Bắc-phần (S.L. 144/a/TTP).

24-10-1956. — Thọ-thuyền chiếm đóng nhiều thị trấn ở Hung và lập chánh-quyền riêng biệt chống đối Chánh-phủ. Imre Nagy được trở lại cầm quyền.

— Hành-chánh trên toàn-quốc được cải tổ, các Phần bị bãi bỏ, quyền-hạn Tỉnh-trưởng được tăng, nhiệm-vụ của các Đại-Biểu Chánh-phủ bị thu hẹp (Dự 57-a).

— Công-dân có thể được trưng-tập để làm những việc cứu-tế xã-hội (Dự 57-b).

— Trung-Phần chia làm Cao-Nguyên và Trung-Nguyên (S.L. 147/a/TTP).

25-10-1956. — Phó Tổng-Thống Phi là Carlos Garcia sang dự lễ Quốc-Khánh.

— Có tin quân Nga đàn áp rất mạnh các nhóm nổi dậy ở Budapest. Hai bên kịch chiến trong thành-phố.

26-10-1956. — Tuyên bố Hiến-Pháp Việt-Nam Cộng-Hòa.

— Dân-chúng được phép đốt pháo ngày 26, 27, 28.

— Miễn thuế chợ ngày 26.

28-10-1956. — Thủ-Tướng Imre Nagy ở Hung yêu cầu các nhóm nổi loạn đình chỉ bạo động, và đóng cửa các nhà máy, chờ thương thuyết cho quân-đội Nga rút lui. Song phe khởi nghĩa vẫn đánh mạnh. Nga-Sô từ Ukraine vẫn kéo sang. Phong-trào khởi-nghĩa lập một Mặt Trận Toàn-quốc. Phi-cơ Nga ném bom vào các ổ kháng-chiến.

29-10-1956. — Quân đội Do-Thái tiến sang miền Sinai đánh quân Ai-Cập để ngăn chặn tiếp-viên chò Jordanie.

30-10-1956. — Kết liễu Chiến-Dịch Thoại-Ngọc-Hầu bình định miền Tây : 441 địch tử trận, 948 quy thuận, 1.169 bị bắt, hơn 1.000

súng bị tịch thu (12 bách-kích-pháo, 9 đại-liên, 41 trung-liên, 22.707 kí thuốc nổ).

— Kết liễu Chiến-dịch Trương-Tấn-Bửu bình định miền Đông : 102 địch tử trận, 412 quy thuận, 470 bị bắt với nhiều súng (4 đại bác, 33 bách-kích-pháo, 17 đại-liên, 42 trung-liên, 2 tấn chất nổ).

— Anh và Pháp gửi tối hậu-thư cho Do-Thái và Ai-Cập, đòi quân hai xứ này rút xa 16 km cách kinh Suez, và đòi chiếm đóng miền kinh này để bảo vệ tự-do giao-thông.

— Quân-đội Nga chịu rút khỏi Budapest, nhưng Hội-đồng Cách-mạng Hung còn đòi phải rút khỏi lãnh-thổ Hung. Kadar, chủ-tịch đảng Cộng-Sản Hung, cũng chịu cho các đảng phái khác tái lập. Đức Hồng-Y Mindzensty được phóng thích và trở lại tòa Tổng-Giám-Mục tại thủ-đô.

31-10-1956. — Anh và Pháp chuyển lực-lượng hải, lục, không-quân tới vùng Suez và đổ bộ lên đất Ai-Cập.

— Imre Nagy tuyên bố trước dân-chúng Budapest : Cách-Mạng đã thắng. Hiệp-ước Varsovie không còn. Quân-đội Nga sẽ rút khỏi Hung. Chế-độ độc-đảng bị thủ-tiêu. Nhiều đảng sẽ tham gia Chánh-phủ.

— Có tin sinh-viên Lỗ-Ma-Ni cũng từ chối không chịu theo học các lớp chánh-trị Mac-xít.

— Phi-cơ Anh bắt đầu oanh tạc vùng thủ-đô Ai-Cập. Các xứ Syrie, Liban, Irak tuyên bố tình-trạng khẩn-trương.

— Cháy lớn tại thị-xã Phan-Thiết. thiêu 586 nhà, 3.516 người mất chỗ ở. Thiệt hại chừng 12 triệu.

1-11-1956. — (29 tháng 9 Bình-Thân).

— Anh và Pháp đoạn giao với Ai-Cập. Do-Thái và Ai-Cập vẫn nổ súng ở mặt trận Sinai.

— Hội-đồng Cách-Mạng Hung và Thủ-Tướng Nagy yêu cầu quân Nga rút ngay và gửi phái đoàn thương-thuyết, Hung tuyên bố thành nước Trung-Lập.

— Tổng-Thống Mỹ Eisenhower tuyên bố không tham gia vào cuộc xung đột Anh-Pháp và Ai-Cập, và sẽ giúp các nước Đông-Âu.

2-11-1956. — Hơn 400 chiến-xa Nga lại tiến vào đất Hung, và quân-đội Nga chiếm đóng phi-trường Budapest.

— Quân-đội Do-Thái tiến ở Ai-Cập và chiếm đóng phi-trường Gaza.

— Tài-sản Anh-Pháp ở Ai-Cập bị phong-tỏa. 450 kỹ-thuật-viên Anh bị Ai-Cập bắt giam. Vợ con kiều-dân Pháp và Anh không được rời khỏi đất Ai nữa.

— Quân-đội Syrie tấn công quân Jordanie. Jordanie tổng-động-viên.

— Hội-Đồng Liên-Hiệp-Quốc biểu quyết đòi ngừng bắn tại Ai-Cập.

3-11-1956. — Tướng Kiraly được cử làm Tư-Lệnh Vệ-binh Hung.

4-11-1956. — Imre Nagy lại làm Thủ-Tướng Hung, tuyên bố : quân Nga chiếm đóng Budapest, chúng ta chống lại.

— Nagy và nhiều Bộ-Trưởng bị bắt. Dân chúng chống Nga. Thiết-giáp Nga-Sô bắn phá và sát hại rất nhiều.

— Kadar được cử làm Thủ-Tướng. Hơn 6.000 dân Hung trốn qua Áo.

5-11-1956. — Các B.T. Nguyễn-hữu-Châu, Trần-chánh-Thành, Vũ-quốc-Thông, Trần-trung-Dung, được chấp thuận từ chức.

— Ai-Cập cho phá những cầu bắc qua kinh Suez và đánh chìm 32 chiếc tàu để ngăn cản giao-thông.

— Quân nhảy dù Anh-Pháp đổ xuống Port-Saïd, và tỏa ra chiếm đóng vùng kinh Suez.

— Boulganine gửi tối-hậu-thư cho Anh, Pháp, và Do-Thái, đe dọa dùng hỏa-tiến.

— Đại-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Quốc. mặc dầu Anh-Pháp làm ngơ, đã biểu quyết lập một Lực-Lượng Quốc-Tế thi hành ngừng chiến ở khu Suez.

6-11-1956. — Tổng-Thống Eisenhower được tái-cử. (34.751.000 phiếu. Stevenson được có 27.315.000 phiếu).

7-11-1956. — Quân đội Nga-Sô vẫn bắn phá các ồ kháng-chiến ở Budapest. Đài bá-âm Cách-Mạng bật tiếng. Tại nhiều Thủ-đô Mỹ và Âu-Châu, dân-chúng biểu tình bênh vực nghĩa-quân Hung. Nhiều quốc-gia gửi thuốc men quần áo tới Vienne để giúp dân tị-nạn Hung.

— Hội-Đồng giải thưởng Nobel tại Thụy-Điền tuyên bố : năm 1956, không có giải-thưởng Hòa-Bình.

— Trụ-sở đảng Cộng-Sản Pháp tại Ba-Lê bị đốt phá.

— Tại V.N., nhiều đoàn-thể cũng lên án Nga-Sô và ủng hộ cuộc khởi nghĩa của Hung.

— Giáo-sư Trần-Vỹ, Thạc-sĩ Y-khoa, được bổ Bộ-Trưởng Y-Tế.

— Đốc-phủ-sứ Đỗ-văn-Công, được bổ Bộ-Trưởng Cải-Cách Điền-Địa.

9-11-1956. — Khai mạc Quốc-Hội Lập-Pháp.

— Hội Nạn-nhân Cộng-Sản V.N. gửi cho Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc 1 bức thư viết bằng máu, phản đối Nga-Sô và ủng hộ cuộc khởi-nghĩa Hung-Gia-Lợi.

10-11-1956. — Số người bị sát hại ở Hung, ước chừng 15.000.

— Ngừng bắn ở Ai-Cập. Quân-đội Quốc-tế của L.H.Q. bắt đầu tới.

— Do-Thái rút quân khỏi lãnh-thổ Ai-Cập.

— Ai-Cập bằng lòng cho quân L.H.Q. tới.

12-11-1956. — Cựu Thủ-Tướng Miến-Điện và bà U Nu sang thăm viếng V.N.

— Bão đổ nhiều cây và nhà tại Kiến-Hòa và Bạc-Liên. Cả Quảng-Ngãi cũng bị ngập lụt, nước cao 1 m 80 tại thị-xã. Bình-Định bị thiệt hại ở Quận Tuy-Phước.

— Các tỉnh Ba-Xuyên, Phong-Dinh, Kiên-Giang và Vĩnh-Bình bị bão gây khá nhiều thiệt hại. Quảng-Ngũ bị ngập, Quảng-Trị, Quảng-Nam cũng bị nước tràn.

13-11-1956. — Tướng Gruenther, Tổng-Tư-Lệnh khối Đại-Tây-Dương, tuyên bố sẽ tàn phá Nga-Sô, nếu quả thực Nga bán hỏa-tiên sang một xứ Tây-Âu.

— Đài phát-thanh Hà-Nội nhìn nhận có cuộc nổi dậy ở Quỳnh-Lưu, vì nhiều sai lầm của cán-bộ trong cuộc cải-cách điền-địa.

17-11-1956. — Chu-Ẩn-Lai sang thăm Hà-Nội.

— Theo bác-sĩ Hung Thomas Paszter, thì trong vụ khởi-nghĩa ở Hung-Gia-Lợi, tại Budapest, 3.000 binh-sĩ Nga-Sô với 60 quân-xa, và 2.000 sinh-viên, theo nhóm khởi-nghĩa.

19-11-1956. — 19 người từ Nghệ-An, đi ghe vượt tuyến tới Đà-Nẵng.

— 172 người Hung tị nạn qua Ba-Lê. 32.000 người đã trốn qua Áo. 200.000 quân Nga-Sô được đưa sang Hung để chống quân du-kích Hung.

21-11-1956. — Thợ thuyền các ngành kỹ-nghệ ở Hung biểu quyết tổng-đình-công, đòi Nagy trở lại cầm quyền, và rút hết quân Nga. Hàng ngàn người bị bắt và đi đày.

24-11-1956. — Đại-hội-nghị Liên-Hiệp-Quốc biểu quyết đòi Anh-Pháp và Do-Thái rút quân khỏi Ai-Cập.

28-11-1956. — V.N. gửi cho Hội Cứu-Trợ Quốc-Tế 2.450.000 \$ tiền quyền giúp dân tị-nạn Hung-Gia-Lợi.

— Theo tài-liệu của Liên-Hiệp-Quốc, tới nay đã có 92.325 người tị-nạn từ Hung qua Áo. 21.946 được đưa qua các xứ khác. Hoa-Kỳ nhận 5.000.

— Chánh-phủ Kadar cố tỏ ra hòa-hoãn trong cuộc điều-định với Hội-Đồng Thợ-Thuyền và Nông-dân, để xoa dịu tình-thố Hung.

30-11-1956. — Khám phá một hầm vũ-khí cũ của V.M. Suốt năm, chẳng tuần nào không thấy thông-cáo cho biết tại nơi này nơi khác, đã tìm ra được đạn được, súng các cỡ, v.v... của các bộ-đội chôn giấu trước khi ra Bắc tập-kết.

— Theo tin từ Áo, có 100.000 người Hung sang tị-nạn. Riêng đêm qua, 3.000 người trốn thoát.

1-12-1956. — (29 tháng 10 Bình-Thán).

Giải-tán Tiểu-đoàn An-ninh phủ Tổng-Thống, và tổ-chức Lữ-đoàn Liên-binh phòng vệ phủ Tổng-Thống. Đơn-vị này tự-trị.

3-12-1956. — Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc, ó. Hammarskjold ra lệnh cho tướng Burns, Tư-lệnh quân-đội LHQ, xúc tiến việc triệt thoái quân-đội Anh Pháp khỏi Ai-Cập.

4-12-1956. — Quân-đội Anh Pháp rút khỏi Ai-Cập.

— Đại Hội-Đồng Liên-Hiệp-Quốc biểu-quyết với đa-số thuận, yêu cầu Nga-Sô rút quân khỏi Hung, và ngừng các biện-pháp trừng phạt.

5-12-1956. — Đức Hồng-Y Mindszenty tuyên bố với báo *Look Magazine* : đã bị tra tấn đánh đập tàn nhẫn trong 29 ngày đêm, trước khi bị đưa ra Tòa vì tội hội-phản, hồi 1949.

8-12-1956. — Trung-Tướng Lê-văn-Tỵ được thăng Đại-Tướng.

— Đại-Tá Phạm-xuân-Chiều được bổ Tổng Giám-Đốc Cảnh-Sát Công-An thay Tướng Nguyễn-ngọc-Lễ.

9-12-1956. — Các Thiếu-Tướng Nguyễn-ngọc-Lễ, và Trần-văn-Đôn được thăng Trung-Tướng.

10-12-1956. — Các Thiếu-Tướng Trần-văn-Minh và Thái-quang-Hoàng được thăng Trung-Tướng ; Đại-Tá Lê-văn-Kim thăng Thiếu-Tướng.

11-12-1956. — Tại Hoa-Kỳ, Đại-sứ Trần-văn-Chương trao cho Ủy-Ban Cứu-Trợ Tị-Nạn một ngân-phiếu 70.000 Mỹ-kim.

12-12-1956. — Liên-Hiệp-Quốc lên án Nga-Sô về vụ đàn áp Hung (55 phiếu).

— Theo tin báo-chí Ba-Lê, tại Hung có 120.000 người bị sát hại, 300.000 bị thương, và 132.000 tị-nạn. Tình-hình Hung vẫn rối-ren. Chánh-phủ Kadar chưa trấn tĩnh nổi thợ-thuyền. Tại Ba-Lan cũng có biểu tình bênh vực Hung.

17-12-1956. — Thợ thuyền đành trở lại làm việc ở Hung.

— Ô. Tráng-Liệt và nhiều nhân-vật chánh-quyền, tới hội thánh Cao-Đài Tây-Ninh, làm lễ nhận di-cốt của Kỳ-Ngoại-Hầu Cường-Đề, mà Hội-Thánh đã đưa từ Đông-Kinh về thờ tại đây.

24-12-1956. — Từ 8-1-57, giấy bạc cũ do Viện Phát-Hành Liên-quốc phát hành với dấu hiệu Việt-Nam, sẽ không còn hiệu-lực hoàn trái. Giấy bạc cũ có thể đem đổi ra giấy mới, từ 4-1-57. (S.L. 196-TC).

26-12-1956. — Giá lúa do Bộ Kinh-Tế ấn định : từ 40\$ tới 50\$ mỗi gạ 40 lít tại các tỉnh Nam-Phần. Không được mua dưới giá tối-thiểu và trên giá tối-đa.

28-12-1956. — Quốc-Hội chấp thuận với 97 phiếu thuận và 1 phiếu chống, 3 phiếu không hợp-lệ, sự bổ-nhiệm ô. Nguyễn-ngọc-Thơ làm Phó Tổng-Thống VNCH.

29-12-1956. — 800 người ở Quảng-Ngãi lên lập-nghiệp tại Pleiku.

1957

1-1-1957. — (1 tháng 12 Bình-Thân):

6-1-1957. — Đại-hội Văn-hóa toàn-quốc khai mạc. Sẽ họp tới 15.

10-1-1957. — Lễ truy-diệu Kỳ-ngoại-Hầu tại tòa Đô-Sảnh.

12-1-1957. — Tại Saigon giá vàng lên 5.700 \$ một lạng.

— Thủ-Tướng Eden ở Anh từ chức ; Mac Millan lên thay.

20-1-1957. — Tổng-Thống Mỹ Eisenhower bắt đầu nhiệm-kỳ II.

23-1-1957. — 13 Quốc-Gia ủng hộ V.N. vào Liên-Hiệp-Quốc, tại Đại-hội-đồng. Nga đòi cho cả Bắc-Việt gia nhập.

24-1-1957. — Hàng ngàn dân Hung-Gia-Lợi vẫn tiếp tục trốn sang Áo.

— 150 sĩ-quan tốt nghiệp trường Võ-Bị Liên-quân Đalat, (người thuộc các giáo-phái Cao-Đài, Hòa-Hảo, Thiên-Chúa).

31-1-1957. — Tết Nguyên-Đán Đinh-Dậu.

1-2-1957. — (2 tháng giêng Đinh-Dậu).

2-2-1957. — Kho đạn Gò-Vấp bốc cháy, nổ rất lớn từ trưa đến 5 giờ chiều. Không ai bị thương.

6-2-1957. — 2.400 kiêu-bào ở Mên vẽ, được đưa tới lập nghiệp ở Rạch-Giá.

9-2-1957. — Cháy lớn ở Chợ Thiếc (Saigon) 70 nhà bị thiêu hủy.

20-2-1957. — Bộ Ngoại-Giao xác nhận : các quần-đảo Tây-Sa và Hoàng-Sa vẫn là của Việt-Nam, và vẫn được chánh-phủ kiểm soát.

22-2-1957. — Khánh thành long-trọng Hội-chợ Ban-Me-Thuật. 8g.30 T.T. Ngô-đình-Diệm tới, gần đến khán-đài, bị một thanh-niên bắn bằng tiều-liên Mas-49 dẫu dưới áo blouson. Nhưng đạn lại trúng B.T. Cái-Cách Điền-Địa Đỗ-văn-Công ; ông Công bị thương nặng ở tay và ngực. Người bắn bị bắt ngay. Lễ khánh-thành tiếp tục theo chương-trình. Thanh-niên bị bắt là Hà-minh-Chí, tức Phạm-ngọc-Phú, đã từng làm việc ở ty Thông-Tin Tây-Ninh.

26-2-1957. — Động đất dữ ở Đài-Loan, lâu 40 phút. Rất nhiều nhà đổ và người chết.

27-2-1957. — Hỏa-hoạn lớn ở Xóm Mới (Gò-Vấp) 1.350 gian nhà của đồng-bào di-cư bị thiêu. 9 người chết, 20 bị thương nặng, 2 nhà thờ cũng bị cháy.

1-3-1957. — (30 tháng giêng Đinh-Dậu).

— Viện Đại-Học Huế được thành-lập (S.L. 45/GD).

2-3-1957. — Tại Đại-Hội Đồng Liên-Hiệp-Quốc, vấn-đề gia nhập của V.N. được biểu-quyết : 40 phiếu thuận, 8 chống, 16 không có ý-kiến. Hội-Đồng Bảo-An sẽ xét và trình lại.

— Có tin đảo-chính ở Thái-Lan.

3-3-1957. — Giá gạo sụt. Gạo 25 % tằm, 100 ki = 375 \$.

— Các báo-chí ngoại-quốc và trong nước vẫn còn bàn luận nhiều về vụ ám-sát hụt ở Ban-Mê-Thuật.

— Quân-đội Thái thuộc Thống-Chế Sarit Thanarat, đã lật đổ Chính-phủ, vì có nhiều sự gian lận trong vụ tổng-tuyển-cử tuần trước, khiến dân-chúng và sinh-viên biểu-tình phản-đối lung-tung.

8-3-1957. — Thủ-Tướng Thái Phibul Songgram muốn cứu vãn tình-thế, thái Tướng Phao là Tổng Giám-Đốc Cảnh-Sát, và cải-tổ chánh-phủ, loại những phần-tử bị mang tiếng trong vụ tổng-tuyên-cử. Nhưng dư-luận vẫn chống đối.

9-3-1957. — Cháy lớn ở Xóm Sáu-Lèo (Saigon) 500 gian nhà bị thiêu, thiệt hại vài triệu bạc.

10-3-1957. — Chu-ân-Lai đọc diễn-văn đả kích Nga-Sô muốn nắm quyền bá-chủ ở nhiều nước Cộng-Sản.

15-3-1957. — Năm cuộc dấy loạn lớn ở 5 đảo Nam-Dương. Phe dấy loạn đòi chánh-phủ Stroamidjojo từ chức vì nhu-nhược, và yêu sách cho cựu Thủ-Tướng Hatta trở lại thi hành chánh-sách chống Cộng. Thiết quân-luật trên toàn-quốc.

17-3-1957. — Tổng-Thống Phi-Luật-Tân là Magsaysay, đi kinh-lý ở Cebu, trên đường về bị nạn phi-cơ, đã chết cùng đoàn tùy tùng 25 người, chỉ có 1 nhà báo sống sót. Phi-cơ đâm vào núi và nổ tung.

18-3-1957. — Đã tìm thấy xác phi-cơ và các xác chết. Di-hải T.T. Magsaysay được chở về Manille để làm lễ quốc-táng, vào ngày 22.

25-3-1957. — Pháp, Tây-Đức, Lục-Xâm-Bảo, Bỉ, Ý, Hòa-Lan ký hiệp-ước về Thị-Trường chung và nguyên-tử-năng Châu Âu (Traité sur le Marché Commun Européen et l'Euratom).

1-4-1957. — (2 tháng 3 Đinh-Dậu).

8-4-1957. — 41 người dùng thuyền vượt tuyến vô Nam.

11-4-1957. — Chánh-phủ Lào điều đình để quân Hoàng-Gia tới kiểm soát Phong Saly và Sam Neua do Pathet Lào chiếm đóng. Không kết-quả. Tình-hình rất căng.

— Tân-Gia-Ba được thành quốc-gia tự-trị.

12-4-1957. — Vì Hoa-kieu bị cầm làm 11 nghệ ở V.N., hơn 200 ngàn người sắp phải giải nghệ. Đại-sứ Tàu phản kháng.

13-4-1957. — Một nhân-viên phái-đoàn Canada trong Ủy-Hội Quốc-Tế, O. Cannon, bị ám sát trong phòng ngủ.

— Tân Đại-sứ Mỹ, Elbridge Durbrow tới Saigon nhậm chức.

15-4-1957. — Ai-Cập cho các tàu biển các nước qua kênh Suez, miễn là nộp thuế cho Chánh-phủ Ai. Sau nhiều lần điều-định chưa có kết-quả, một số tàu nộp thuế và đã được đi qua.

17-4-1957. — Khám phá một tổ buôn nhiều súng lậu các loại do kiều dân Tiệp-Khắc Miros Law cầm đầu, đường Phan-đình-Phùng Saigon.

19-4-1957. — Quân Hồi-Giao nổi loạn lớn ở Sumatra chống Chánh-phủ. 9 tiểu-đoàn phải tới dẹp.

23-4-1957. — Phủ Tổng-Ủy Dinh-Điền được tổ chức để thay phủ Tổng-Ủy Di-Cư (S.L. 103-TTP).

28-4-1957. — Tình-hình Cận-Đông căng thẳng. Syrie dọa đánh Jordanie, Nga muốn can thiệp. Hoa-Kỳ phái hạm-đội tới, và cảnh cáo Nga. Syrie lui quân. Mỹ tuyên bố viện trợ Jordanie và bảo vệ cho cả Do-Thái.

1-5-1957. — (2 tháng 4 Đinh-Dậu).

2-5-1957. — Các thanh-niên từ tuổi 20 và tuổi 21 phải thi hành quân-dịch trong 12 tháng (N.Đ. 183-QP).

6-5-1957. — Ô. Hoàng-cơ-Thụy, Phan-quang-Đán, Nghiêm-xuân-Thiện và một số đồng-chí hợp báo, tuyên bố lập một « Khối Dân-Chủ » đòi lập hợp pháp với chánh-quyền.

— T.T. Ngô-đình-Diệm sang thăm Hoa-Kỳ hai tuần lễ.

— Kỳ hiệu mới của T.T. Ngô-đình-Diệm mang bốn chữ « Tiết trực tâm hự » với hình bụi trúc.

— Thanh niên Hoa-Kiểu kéo rất đông biểu tình trước tòa Đại-Sứ Tàu, và đập phá, vì vấn-đề nhập Việt-Tịch chưa được giải-quyết. Họ tràn vào sứ-quán, suốt ngày, đến 9 giờ tối mới chịu giải tán.

8-5-1957. — Học sinh các trường Hoa-Kiểu Chợ-lớn làm reo không đi học và vấn định biểu-tình. Bộ Nội-Vụ hoãn không đòi thẻ lương-niên của Hoa-Kiểu nữa.

11-5-1957. — Thượng-Sanh Cao-hoài-Sang được bầu lên điều khiển tòa thánh Cao-Đài.

— Các học sinh Hoa-Kiểu đã trở lại trường học.

15-5-1957. — Rất nhiều Hoa-Kiểu không chịu nhập Việt-Tịch, xin được về Đài-Loan, Chánh-phủ Đài-Loan sẽ chịu phí tổn.

23-5-1957. — Một phái đoàn Ai-Lao sang VN nghiên cứu về sự trao đổi hàng-hóa giữa 2 nước, và sự chuyển vận qua hải-cảng Đà-Nẵng.

24-5-1957. — Dân-chúng Trung-Hoa ở Đài-Bắc biểu tình đập phá tòa Đại-Sứ Mỹ, vì tòa án Mỹ tha bổng cho viên trung-sĩ Reynolds bị can tội giết một lính Tàu, 3 công-chức cao-cấp Tàu bị cách chức vì không ngăn cản nổi bọn người phá phách.

25-5-1957. — Hượng-Cảng bị bão và mưa lớn, hàng trăm người chết, rất nhiều nhà bị đổ, vài vạn người không có chỗ ở.

— Bệnh cúm hoành hành ở Tân-Gia-Ba, hơn 100.000 người mắc. Ở Saigon, cũng nhiều người bị, các bệnh-viện Chợ-lớn chật ních.

29-5-1957. — Chánh-phủ V.N. và Chánh-phủ Đài-Bắc thỏa hiệp cho hồi hương về Đài-Loan từ 1-7-57 những Hoa-Kiểu sinh tại V.N. nhưng không muốn nhập Việt-tịch. Có 630 người xin.

— Ngoại-trưởng Mỹ Foster Dulles tuyên bố mặc dầu có vụ biểu tình 24/5 vừa qua, sự bang-giao Mỹ-Hoa không thay đổi.

31-5-1957. — Chánh-phủ V.N. chấm dứt nhiệm-vụ của Phái-đoàn quân-sự Pháp thành lập từ 1952 và gồm 300 sĩ-quan cùng hạ-sĩ-quan.

— Hương-Cảng vẫn bị ngập vì mưa luôn một tuần nay.

1-6-1957. — (4 tháng 5 Đinh-Dậu).

4-6-1957. — Do sự áp dụng Dự 53 cấm Hoa-Kiểu làm 11 nghề, 1.013 tiệm چاپ phôi phải đóng cửa hoặc nhượng lại, 596 thớt thịt heo sẽ sang tay người Việt, ngoài số 427 thớt của người Việt sẵn có.

7-6-1957. — Một phụ-nữ ở xã Tịnh-Cung, quận Sơn-Tĩnh, Tỉnh Quảng-Ngãi có mang 17 tháng không đẻ, được Bác-sĩ Hoàng-Bá và Y-sĩ Trương-quang-Nhuận mổ bụng lấy ra một cục bựrầu nặng 10 kg 983.

15-6-1957. — Bệnh cúm tràn đến Phi-Luật-Tân, 1.085 người chết.

19-6-1957. — Tại miền-Đông-Tháp-Mười, dân-cư đông gấp đôi trước 1954. Quân-đội xây lại Tháp-Mười 10 tầng theo kiểu Chăm, cao 36 thước.

21-6-1957. — Nghị-sĩ Katay Sasorith lập Chánh-phủ Lào ; và hạn cho Pathet Lào trong 2 tháng phải trả lại Phong-Saly và Sâm-Neua.
— Ở Cao-Mên, Chánh-phủ cấm ngoại-kiểu làm 18 nghề ; nhiều Việt-kiểu thất nghiệp đương phải lo hồi-hương.

22-6-1957. — Quốc-Hội Lào không thừa nhận Chánh-phủ Katay Sasorith.

28-6-1957. — Trung-Cộng pháo kích các đảo Kim-Môn và Hạ-Môn rất dữ-dội. 9.395 trái phá trong một đêm. Đài-Bắc chuẩn bị đối phó ráo riết.

29-6-1957. — Trung-Tâm Kỹ-Thuật Phú-Thọ được thiết-lập, tập trung các trường kỹ-thuật chuyên-môn (S.L. 213/GD).

30-6-1957. — Các cơ-quan của Chánh-phủ Đài-Bắc tán cừ đề phòng Trung-Cộng xâm lăng.

1-7-1957. — (4 tháng 6 Đinh-Dậu).

3-7-1957. — Mọi công việc liên-quan đến đồng-bào sơn-cước (được gọi là đồng-bào Thượng) thuộc trách-nhiệm một cơ-quan trực-thuộc phủ Tổng-Thống : Nha Công-Tác Xã-Hội miền Thượng (N.Đ. 302 NV).

5-7-1957. — Nhiều lãnh-tụ Nga bị khai trừ : Molotov, Malenkov, Kaganovitch, Chepilov. Kroutchev cùng với Joukov và Boulganine nắm toàn-quyền.

6-7-1957. — Các nhà lá, vừa than, vừa củi ở Bến Chương-Dương được dọn đi nơi khác. Cả các ghe thuyền cũng rời đi, theo chương-trình giải-tỏa Đô-Thành. Ai về quê quán, được trợ cấp 500 \$, ai sang ở trú khu Chánh-Hưng được mua nhà trả góp trong 5 năm.

9-7-1957. — Kroutchev chánh-thức đề-nghị với Tây-Phương : chung sống hòa-bình, và kêu gọi Mỹ mở Hội-Nghị Tối-Cao chấm dứt chiến-tranh lạnh,

13-7-1957. — Tối-Cao Pháp-Viện Mỹ cho phép Chánh-phủ giao cho Tòa án Nhật xử Trung-sĩ Girard can tội làm chết 1 phụ-nữ Nhật.

18-7-1957. — Thủ-Tướng Bắc-Việt Phạm-văn-Đồng gửi thơ cho T.T. Ngô-đình-Diệm yêu cầu hiệp-thương.

— Lụt lớn tại Phi-Luật-Tân, hàng ngàn người bị nước cuốn. Tại Hương-Cảng, hàng ngàn nhà bị đổ. (bão Windy).

— Từ nay, người Việt qua Mên, Lào, và ngược lại, người Mên, Lào qua VN, phải có giấy thông-hành thay vì giấy « chu-lưu » như trước.

24-7-1957. — Sacha Guitry chết, thọ 72 tuổi (tác-giả 130 vở kịch).

27-7-1957. — Chánh-phủ VNCH tuyên bố trả lời Phạm-văn-Đổng : khi nào miền Bắc chấm dứt khủng bố, phá hoại, và thực thi dân-chủ tự-do, khi đó mới có thể tổng tuyển cử và thống nhất đất nước.

29-7-1957. — Đạo này, tại An-Giang, đảng Long-Châu xuất hiện, hoạt động khá mạnh, và đương bị lùng bắt.

30-7-1957. — Lụt lớn ở nhiều miền bên Nhật, hơn 4.000 người mất tích. Động đất lớn ở Mỹ-Tây-Cơ, hàng chục nhà đổ sập, hơn 100 người chết. Tại Na-Uy, tuyết gần Bắc-Cực, khí nóng lên tới 34 độ trong bóng.

— Kroutchev gửi thông-diệp cho Chánh-phủ Hoa-Kỳ, chấp thuận trao đổi vô-tuyến truyền-hình với Mỹ, và yêu cầu xét luôn nhiều vấn-đề khác để mở rộng bang-giao.

— Thiết lập Trung-Tâm phát thanh tại Quán-Tre (Gia-Định).

1-8-1957. — (6 tháng 7 Đinh-Dậu).

— Cháy lớn tại chợ Cầu Ông Lãnh, Saigon, 70 căn tiệm hàng bị thiêu, thiệt hại vài chục triệu, 2 trẻ chết thiêu.

2-8-1957. — Gạo : giá gạo số 1 dài hột 15 % tằm, 100 kí : 580 \$/640 \$
— số 2 25 % tằm, — : 490 \$/505 \$
— Java 50 % tằm, — : 450 \$/465 \$
nếp số 1 — : 430 \$/440 \$
nếp trảng — : 650 \$/680 \$

— Đứt động tới 77 lần trong 24 giờ qua tại Mỹ-Tây-Cơ. Hàng trăm nhà bị hư hại. Các rạp hát bị đóng cửa.

— Lụt dữ ở Nam-Hàn, hàng trăm người chết.

5-8-1957. — Lại có tin sinh-viên biểu tình ở Hung-Gia-Lợi và cả ở Lô-Ma-Ni đòi bỏ chương-trình học tiếng Nga và thuyết Mac-xít. Hơn 300 người bị bắt.

7-8-1957. — Hồ-chí-Minh tới Belgrade, thăm viếng Nam-Tur trong 5 ngày, đề điều đình về mậu-dịch.

— Chánh-phủ Ai-Lao vẫn chưa thành lập nổi, sau 10 tuần lễ khủng-hoảng. Hết Katay Sasorith, đến Phouma, chưa ai được Quốc-Hội thừa nhận, vì các đảng phái rất chia rẽ.

8-8-1957. — Các Ty Thông-Tin và tòa Hành-Chánh các Tỉnh miền Đông và miền Tây phát động chiến dịch bài trừ mê tín ma quỷ thần quái.

— Hoàng-Thân Souvanna Phouma đã lập nổi Chánh-phủ và được Quốc-Hội Lào thừa nhận.

— Đường xa-lộ Saigon/Biên-Hòa được thiết lập (S-L 278/KT).

12-8-1957. — Hơn 100 vị sư trụ trì tại chùa Ấn-Quang đã học xong lớp Huấn-luyện 3 tháng và sẽ được gửi đi các Tỉnh giảng dạy Phật-pháp.

— Huy-chương « Kim-Khánh », được thiết lập (S-L 278-a/TTP).

13-8-1957. — Tòa-án Quân-sự xử tử hình và tước binh-quyền tướng Nguyễn-văn-Thành, nguyên Tư-Lệnh Quân-Đội Cao-Đài, vì đã liên kết với Bình-Xuyên.

— Sao chổi Mirkos xuất hiện ở Nong-Kai (Thái-Lan) 7 giờ 50 tối

15-8-1957. — Chánh-phủ Phi-Luật-Tân muốn điều đình với lãnh-tụ Cộng-sản Phi (Huks) là Jesus Lava. Cuộc điều đình thất bại. 8 tiểu-đoàn Quân-đội tấn công quân Huks ở Quezon.

— T.T. Ngô-dinh-Diệm sang thăm Thái-Lan 3 hôm.

— Pháp định lại giá đồng Franc, một cách gián-tiếp. Hàng nhập-cảng bị đánh thuế thêm 20% ; hàng xuất-cảng được trợ cấp 20% ; du-khách ra ngoại-quốc mua Franc đắt hơn 20% ; du-khách tới Pháp mua Franc rẻ hơn 20%.

17-8-1957. — Báo Agnès tàn phá Phi-Luật-Tàn, đổ mưa lớn xuống Quảng-Trị, Đà-Nẵng ; gió thổi mạnh ở Nam-phần.

20-8-1957. — Tòa-án Quân-sự xử 23 người liên-can đến vụ biển-cố Bình-Xuyên 1955 : Trần-văn-Ẩn, Hồ-hữu-Tường, Nguyễn-hữu Thuần, Trịnh-khánh-Vàng, Nguyễn-thành-Nghi, Nguyễn-văn-Hớn, Nguyễn-triệu-Phương, Nguyễn-văn-Hiếu, vv...

21-8-1957. — Thiết-quân-luật tại Vọng-Các. Tổng-Trưởng Quốc-Phòng là Thống-Chế Sarit Thanarat từ chức cùng các Bộ-Trưởng Quốc-Phòng và Nội-Vụ. Thống-Chế tuyên-bố : đáng lẽ rút khỏi Chánh-phủ hôm 16/8, nhưng chỉ vì T.T. Ngô-đình-Diệm qua thăm xứ ông, nên đành lùi lại ngày quyết-liệt.

— Sao chổi dài đuôi hiện trên vịnh Thái-Lan, 1940.

22-8-1957. — C.V. Ngô-đình-Nhu và bà Nhu đăng báo cải chính tin đồn : không hề chuyển ngân ra ngoại-quốc, không tham gia vào thương-mại kỹ-nghệ tài-chánh ở VN cũng như ở nước ngoài, không bao giờ nhận đồ lễ để can thiệp cho ai, chưa có ai để nghị làm những việc bất-hợp-pháp.

24-8-1957. — Tại Vọng-Các, lại 3 Tổng-Trưởng nữa từ chức.

31-8-1957. — Mã-Lai ăn mừng Độc-Lập, tuyên bố Độc-Lập đúng 12 giờ đêm 31.

1-9-1957. — (8 tháng 8 Đinh-Dậu).

T.T. Ngô-đình-Diệm sang thăm Úc-Châu 10 ngày.

10-9-1957. — Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc bỏ 10 phiếu thuận cho VN gia nhập Liên-Hiệp-Quốc. Nga chống.

12-9-1957. — Thống-Chế Sarit Thanarat và 46 sĩ quan có chân trong Nghị-Viện, đã từ chức Nghị-sĩ, rút khỏi đảng ủng-hộ Chánh-phủ

14-9-1957. — Lại vài chục Nghị-sĩ Thái-Lan, cùng 4 Tổng-Trưởng nữa từ chức : trong 18 Tổng-Trưởng, chỉ còn 3 trong Chánh-phủ.

— 60 nước tại Đại-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Quốc, bỏ thăm lên án Nga-Sô về vụ đàn áp Hung-Gia-Lợi.

16-9-1957. — Thủ-Tướng Thái, Phibul Songgram, chịu thái tướng Phao Tổng Giám-Đốc Cảnh-Sát, nhưng nhất định không từ chức. 58 sĩ-quan cùng Thống-Chế Sarit Thanarat tới yêu cầu Phibul rút lui (buổi sáng). Hàng ngàn người biểu tình, tràn vào dinh Thủ-Tướng, đòi Phibul từ chức để nhường chỗ cho Sarit (buổi tối). Thống-Chế Sarit cho quân canh gác trong Đô-Thành, chiếm sở Cảnh-Sát (23 giờ 30).

17-9-1957. — T.T. Ngô-đình-Diệm sang thăm Nam-Hàn một tuần lễ.

18-9-1957. — Quốc-Vương Thái tuyên bố : giải tán Quốc-Hội, cử một Nghị-Viện lâm-thời, giao Quân-Đội lập Nội-Các ; Pote Sarrasin, một nhà ngoại-giao, được ủy lập Chánh-phủ, Phibul lánh sang Cao-Mên.

22-9-1957. — Bão lớn ở Hương-Cảng. Một số máy bay ở phi-trường bị hư hại ; có tàu biển đứt neo trôi dạt. Ở Saigon, cũng mưa to gió lớn (bão Gloria).

25-9-1957. — Thành lập 6 vùng Dinh-điền (Cao-Nguyên, Đông-Tháp-Mười, An-Xuyên, Ba-Xuyên, Cái-Sắn, vùng số 1 Nam-phần, vùng số 2 Nam-phần) (NĐ.1502-TTP/VP và 1503-TTP/VP).

26-9-1957. — Bão kinh khủng ở Okinawa (Nhật) gió 200 km một giờ. Nhiều người chết (bão Faye).

28-9-1957. — Tòa-án Quân-sự xử vụ Bình-Xuyên, tuyên 8 án tử-hình, 3 án khổ-sai chung-thân và 1 án khổ-sai 20 năm.

29-9-1957. — Phó Tổng-Thống Ấn-Độ Radhakrisnan sang thăm VN.

1-10-1957. — (8 tháng 8 nhuận Đinh-Dậu)

— Trong vài tháng nay, Pháp đã gặp nhiều vụ khủng-hoảng nội-các, vì các đảng phái quá chia rẽ về vấn-đề Algérie. Hôm nay, Thủ-Tướng Bourges Maunoury lại từ chức.

2-10-1957. — Hoàng-xuân-Hãn, Nguyễn-ngọc-Bích và một số trí-thủ nữa ở Pháp viết thư yêu cầu T.T. Ngô-đình-Diệm khoan hồng đối với những người liên-can đến vụ Bình-Xuyên.

4-10-1957. — Nga phóng lên không-gian vệ-tinh Spoutnik. Vệ-tinh bay trên quỹ-đạo 8.000 thước mỗi giây, cách trái đất chừng 900km. Vệ-tinh là một trái cầu 58cm đường kính, nặng 83kg600. Có hai máy phóng-thanh kêu thành tiếng liên-tiếp.

12-10-1957. — Bão Irma tới VN, thổi về phía Trung-phần, 100 km một giờ. Ở Quảng-Ngãi, nhiều nhà đổ, cây đổ.

12-10-1957. — Lại có bão. Phi-Luật-Tân đương bị quét. Ở Quảng-Nam, Quảng-Ngãi, Qui-Nhon, nhiều trường học bị hư; hàng vạn cây dừa ở Tam-Kỳ gãy.

— Ở Pháp, hết Guy Mollet đến Pinay, Schumann cũng không lập nổi Nội các.

19-10-1957. — Ai-Cập đem quân tràn qua Syrie, định đánh Do-Thái. Syrie về phía Ai; bắn nhau ở biên-giới Syrie-Thổ. Nga tố cáo Mỹ gây hấn, dùng Thổ để khiêu chiến. Ngoại-trưởng Mỹ tuyên bố Mỹ đủ lực-lượng ở Trung-Đông để đối phó. Tình-hình căng thẳng. Liên-Hiệp-Quốc cố hòa giải.

21-10-1957. — Bão và con nước tàn phá thành-phố Manzalline (Mê-Tây-Cơ), nhiều nhà đổ và người chết.

— Khai mạc hội-nghị Kế-hoạch Colombo tại Hội-trưởng Diên-Hồng.

— Hội Văn Bút VN thành lập (Đã gia nhập Hội Văn Bút Quốc-Tế từ 2-9-1957).

22-10-1957. — Năm Chà, đứng đầu bọn cướp 40 tên, bị bắt hồi tháng 7, đã khai hết đồng-dăng. 20 tên bị bắt; 6 súng, 9 lựu-đạn, 8 xe hơi bị tịch-thu.

— Mìn đặt trong xe hơi chở sĩ-quan Mỹ ở đường Trần-hưng-Đạo Saigon: 8 người bị thương, 3 chết (7 giờ 45).

— Mìn lại nổ ở một khách-sạn có Mỹ ở, đường chợ An-Đông, 4 Mỹ, 1 Việt bị thương, ngôi nhà bị hư-hại nặng (8 giờ 15).

23-10-1957. — Dân-chúng Hung-Gia-Lợi kỷ-niệm ngày khởi nghĩa 23-10-1956. Họ ở nhà từ 17 giờ, ngồi tưởng niệm, đeo băng đen. Cảnh-sát đi tịch thu băng. Trên thế-giới, nhiều nơi làm lễ kỷ-niệm này.

— Hội-chợ Giải-Trí Saigon khai mạc (ở Thị-Nghè). Rất đông người vào xem. Có tin đồn sẽ tổ-chức đánh bạc trá hình.

25-10-1957. — Thái-Tử Maroc, Moulay Abdallah sang dự lễ Quốc-Khánh và thăm viếng VN trong một tuần.

26-10-1957. — Tai nạn khủng-khiếp ở Hội-chợ Thị-Nghè : có lẽ vì chen nhau ở cầu nổi, 45 rớt xuống nước chết, 50 bị thương nặng (nhiều phụ-nữ và trẻ nhỏ).

28-10-1957. — Đại-Hội-Đồng Liên-Hiệp-Quốc lại đề nghị cho VN gia nhập, 49 phiếu thuận, 9 chống, 23 đại-biểu không bỏ thăm.

— Tòa án Ba-Lê xử vụ dùng thuốc Stalinon (102 chết, 150 mắc bệnh).

— 2 sinh-viên vượt-tuyển vào Nam.

31-10-1957. — Chánh-phủ trợ cấp 1 triệu cho gia-đình các nạn-nhân Hội-chợ Thị-Nghè. Dư-luận hoang mang, vì chưa điều-tra được nguyên-do, mỗi người kể lại một khác.

— Hồ-Chí-Minh cùng Lê-Duẩn sang Mạc-Tư-Khoa dự lễ kỷ-niệm Cách-mạng Cộng-sản.

1-11-1957. — (10 tháng 9 Đinh-Dậu).

Ủy-Ban tổ chức Hội-Chợ Thị-Nghè dành tiền thâu trong một tuần để bồi thường cho gia-đình các nạn-nhân. Bộ Chỉ-huy Viễn-Thống Quân-đội tổ chức lễ cầu hồn và cầu siêu cho những người bị chết.

3-11-1957. — Nga phóng Vệ-tinh thứ 2, mang theo con chó Laika.
Chó vẫn sống.

4-11-1957. — Thông-cáo Nga : vì chống sự kiểm-soát và hoạt-động của Đảng Cộng-Sản trong Quân-đội, nên các Thống-Chế Joukov, Sokolovski và nhiều tướng-lãnh bị thanh-trừng.

— T.T. Ngô-đình-Diệm sang thăm Ấn-Độ một tuần.

5-11-1957. — Félix Gaillard lập được Chánh-phủ ở Pháp, kết liễu cuộc khủng-hoảng kéo dài hàng tháng. Quốc-hội đã thừa nhận.

— Hoàng-thân Souvannouphong tuyên thệ trước Thái-Tử Lào về hợp tác với Chánh-phủ, trả lại 2 tỉnh Phong-Saly và Sâm-Nuea, để quân Pathet Lào sáp nhập vào quân-đội Hoàng-Gia.

7-11-1957. — VN và Mỹ ký thỏa-ước về đầu-tư. Tư-nhân Mỹ đem vốn đầu tư ở VN được Chánh-phủ Hoa-Kỳ đảm bảo đối với vài sự khó-khẩn như sự thay đổi hối-xuất \$VN và các bất-trắc vì chiến-tranh.

— Hành quân ở Ô-Môn (Cần-Thơ) bắt 12 VC và nhiều vũ khí

8-11-1957. — T.T. Ngô-đình-Diệm cùng phái-đoàn VN thăm viếng Ấn-Độ, tới xem lăng Taj Mahal tại tỉnh Agra.

11-11-1957. — Vệ-tinh thứ 2 của Nga biệt vô âm tín.

— Có tin chó Laika đã chết.

12-11-1957. — Khánh thành Viện Đại-Học Huế.

13-11-1957. — Biểu-tình lớn ở Saigon, kỷ niệm ngày Quỳnh-Lưu khởi nghĩa chống Cộng.

20-11-1957. — Phó T.T. Carlos Garcia đắc cử Tổng-Thống Phi-Luật-Tân.

1-12-1957. — (10 tháng 10 Đinh-Dậu).

6-12-1957. — Hoa-Kỳ phóng Vệ-tinh thứ 1, nhưng thất bại, bắn lên lại rớt xuống. Dự-luận Mỹ xôn xao.

7-12-1957. — Nam-Dương quốc-hữu-hóa các xí-nghiệp, phong-tỏa các ngân-khoản, đóng cửa 8 tòa Lãnh-sự và trục-xuất hàng vạn kiều-dân Hà-Lan, vì Hà-Lan không chịu trả dứt Nouvelle-Guinée.

— Giá gạo tại Saigon : gạo số 1, 25 % tằm, 100 kí : 550 \$; xuất cảng trong năm : 200.000 tấn.

13-12-1957. — Quốc-Hội họp bàn về dự-án Luật Gia-đình của bà Dân-biểu Ngô-đình-Nhu.

15-12-1957. — Hoa-Kỳ, Ấn-Độ, Mã-Lai và Úc kêu gọi Hòa-Lan và Nam-Dương hòa giải, để tránh chiến-tranh.

16-12-1957. — Tất cả tài-sản hiện-hữu hay vị-lai của Cựu Q.T. Bảo-Đại và một số người thân-tín đều bị tịch-thu ; ai giữ, phải khai với nha Trú-cơ-Bạ Công-Sản. Những người có của bị tịch : ô. Vĩnh-Thụy, bà Nam-Phương, các bà bé, Vĩnh-Cần và các vợ, Nguyễn-Đệ và vợ (Dụ 17/57).

18-12-1957. — Bộ Giáo-Dục thông cáo : chưa thể dạy hết các môn bằng tiếng Việt ở bậc Đại-Học.

21-12-1957. — Bà Ngô-đình-Nhu bỏ phòng họp ở Quốc-Hội vì có vài Dân-biểu muốn giữ nhiều quyền cho người chồng trong gia-đình.

28-12-1957. — Bão lụt kinh-khủng ở Tích-Lan. Hơn triệu người mất nhà cửa.

1958

1-1-1958. — (12 tháng 11 Đinh-Dậu).

3-1-1958. — Một phái-đoàn kinh-tế Lào nhóm họp với phái-đoàn VN tại Bộ Ngoại-Giao, và thỏa hiệp về thương-mại, chi-phí xuyên-quá, kiều-cư, kiểm-soát biên-giới.

5-1-1958. — Pathet Lào đã chịu hợp-tác với Chánh-phủ Lào. Hoàng-thân Souvanna Phouma sang Ba-Lê đàm phán về sự cộng-tác Pháp-Lào.

— Ở Nam-Dương, quân-đội chuẩn bị đánh vào miền Nouvelle Guinée còn do Hòa-Lan cai trị. Tổng-Thống Soekarno, bị công kích, nghỉ việc, xuất dương, đi thăm nhiều nước Á Phi.

8-1-1958. — Quốc-Hội Cao-Mên bị Quốc-Vương giải tán, vì nhiều nghị-sĩ chống đối Chánh-phủ, việc nước bị ngừng trệ. Sẽ có tổng-tuyên-cử.

10-1-1958. — Sự hành nghề được-sĩ được qui-định, và một được-sĩ-đoàn được thành lập (Luật 1/56).

14-1-1958. — Bộ Thông-Tin tổ chức buổi nói chuyện của 27 người vừa vượt tuyến vô Nam (11 sinh-viên, 11 học-sinh, 1 cựu công-chức, 1 đại-đội-trưởng, 3 nông-dân).

16-1-1958. — Giá gạo số 1. 25 % tằm, mỗi tạ 490/510 \$ cả bao.

18-1-1958. — Bộ Ngoại-Giao tuyên bố : sẽ đặt nhiều tòa Lãnh-sự VN tại Lào.

— Hoa-Kỳ thuận viện trợ cho Lào 45 triệu Mỹ-kim.

— Hối-suất mới của đồng bạc VN :

35 \$ VN : 1 Mỹ-kim, 1 VN : 12 quan Pháp, 98 \$ VN : 1 Anh-kim (S.L. 37/TC).

19-1-1958. — Quân-đội Hoàng-gia Lào tới kiểm soát Phong-Saly, và Săm-Nửa do Pathet Lào chiếm đóng đã lâu năm. 7.000 quân Pathet được giải giáp.

— Nam-Dương và Nhật ký hiệp-ước bồi-thường chiến-tranh : Nhật trả cho Nam-Dương mỗi năm 20 triệu Mỹ-kim hàng hóa trong 12 năm.

— Vài Dân-biểu tỏ ý phản nộ : bà Nhu đã chê trách nhiều vị chỉ muốn làm ngơ không biểu quyết dự-luật Gia-đình « chỉ vì muốn lấy vợ lẽ », có thái-độ « thật hèn ». Theo các ông, như vậy là xúc phạm Quốc-Hội, phải xin lỗi, thì Quốc-Hội sẽ bỏ quá...

22-1-1958. — Bà Nhu cho đăng báo thanh-minh rất dài, cải chính những lời gán cho bà. Bà đã nói « thật hèn » chứ không nói « thật hèn », v.v.,.

25-1-1958. — Quốc-Hội Mỹ chấp thuận cho Tổng-Thống Eisenhower toàn-quyền hành động và sử dụng các lực-lượng để bảo vệ Đài-Loan và quần-đảo Bình-Hồ.

28-1-1958. — Mỹ và Nga ký Hiệp-trước về văn-hóa và giao-thông hàng-không. Sẽ trao đổi : vô-tuyến truyền-thanh, truyền-hình, phim ảnh, các chuyên-viên, giáo-sư, nghệ-sĩ, thể-thao v.v... ; sẽ lập đường bay thẳng Mỹ-Nga.

31-1-1958. — Tòa án Quân-sự xử phạt 53 đảng-viên Bình-Xuyên : 1 án khổ-sai chung thân, còn thì khổ-sai có hạn và tù ở.

— Mỹ phóng lên không gian Vệ-tinh đầu tiên : Explorer, nặng 13 kí 365, do Von Braun chế tạo. Sẽ bay ngang qua trời Việt-Nam.

1-2-1958. -- (13 tháng 12 Đinh-Dậu).

— Ai-Cập và Syric ký hiệp-ước hợp nhất hai nước thành Cộng-Hòa Thống-Nhất Á-Rập (R.A.U.).

4-2-1958. — Đêm nay, vệ-tinh Explorer bay qua Saigon.

7-2-1958. — Ủy-Hội Quốc-Tế Kiểm-Soát Đình-Chiến, thành lập ngày 11-8-54, dọn trụ-sở chính từ Hà-Nội vào Saigon.

— Chánh-phủ VN yêu cầu trục xuất phái-đoàn liên lạc của Bắc-Việt trong Ủy-Hội tại Saigon.

10-2-1958. — Đại-tá Hussein, tư-lệnh vùng Sumatra, gửi tối-hậu-thư buộc Chính-phủ Nam-Dương Djuanda từ chức để nhường quyền cho nhóm chống Cộng Hatta ; nếu không, sẽ nổi loạn và ly khai với chánh-quyền Trung-ương.

— Hồ-chí-Minh sang Ấn-Độ vận động thống nhất VN, đòi tổng-tuyên-cử.

11-2-1958. — 14 người vượt tuyến vô Nam. xuyên qua Lào.

— Nhân-viên Ủy-Hội Quốc-Tế rời khỏi Lào, vì xong nhiệm-vụ, coi Lào như đã thống-nhất.

18-2-1958. — Tết Nguyên-Đán Mậu-Tuất.

19-2-1958. — Chu-Ẩn-Lai tuyên bố sẽ rút hết khỏi Bắc Cao-Ly 350.000 quân Trung-Cộng còn đóng tại đó từ sau ngày đình chiến (27-7-1953).

20-2-1958. — Cháy lớn ở khu định-cư Gia-Kiệm. 3.000 nóc nhà bị thiêu, 3 trẻ chết, 85 người lớn bị thương. Số thiệt-hại ước độ 60 triệu. Một lũ trẻ rán bánh trưng lúc cha mẹ đi vắng, gió to, lửa bốc lên vách mái tranh và loang ra các nhà lá bên cạnh.

21-2-1958. — Cháy 40 nhà đường Bùi-Viện Saigon.

— Đã điều tra xong vụ cháy ở Gia-Kiệm : 2.420 nóc nhà bị thiêu. 11.500 người không có chỗ ở. Chánh-phủ trợ cấp 1.200.000 \$. Ngoài ra, còn có lạc-quyền cứu trợ.

24-2-1958. — Chánh-phủ Nam-Dương cắt đại-quân đánh quân Cách-mạng, oanh tạc dữ dội ở Sumatra.

— Bourguiba huy động quân-đội ở Tunisie bao vây Tổng-hành-Doanh Pháp, đòi Pháp phải rút khỏi quân-cảng Bizerte.

27-2-1958. — Các Đại-tá Phạm-xuân-Chiêu, Nguyễn-văn-Là, Trần-ngọc-Tám được thăng Thiếu-Tướng.

1-3-1958. — (12 tháng Giêng Mậu-Tuất).

2-3-1958. — T.T. Ngô-đình-Diệm quyết định đưa đông bào nghèo miền Trung lên khai khẩn Cao-Nguyên : sẽ đem tới Pleiku chừng 20.000 người.

— Tại Nam-Dương Quân-đội vẫn tiếp-tục tấn công loạn-quân ở Sumatra.

5-3-1958. — 75 căn nhà bị cháy ở Thị-Nghè.

— Một phái-đoàn văn-hóa Nam-Hàn, 273 nghệ-sĩ, qua Saigon trình diễn ca, vũ, nhạc.

— Mỹ phóng Vệ-tinh Explorer II. nhưng có tin không thành công.

— Hoàng-văn-Đáp tự thiêu, phản đối Cảnh-Sát bắt giữ vợ ông để điều tra trong 3 ngày Tết về một vụ kiện bội-tín. Dư-luận xôn xao, Đô-Trưởng Saigon họp báo, cho biết đã ngừng chức viên cảnh-sát làm quá.

7-3-1958. — Chánh-phủ Thái cấm ngạt phim cao-bôi. vô-hiệp.

— Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Là giữ chức Tổng-Giám-Đốc Cảnh-Sát.

— Ngoại-trưởng Pháp Christian Pineau qua Saigon, và nhân danh Tổng-Thống Pháp, mời T.T. Ngô-đình-Diệm qua Paris.

— Phạm-văn-Đông lại gửi công-hàm phản đối chánh sách can thiệp của Mỹ, và đề nghị thiết lập quan-hệ bình thường.

10-3-1958. — 30 lính Mèn vượt biên-giới, sang cướp phá hai làng ở Kiển-Tường, và bắn vào Bảo-An VN.

13-3-1958. — Quân-đội Nam-Dương đem 10 tiểu-đoàn tấn công quân Cách-Mạng ở Sumatra, và đã tiến mạnh ở nhiều nơi.

— Ông Nghiêm-xuân-Thiện, chủ báo Thời-Luận, bị tòa phạt 10 tháng tù treo, 100.000\$ vạ, rút giấy phép xuất bản, vì đã đăng một bài « Thư gửi ông Nghị của tôi » bị coi là có mục-đích và tính-cách xúc phạm chánh-quyền.

— Pháp cho Bắc-Việt đặt Phái-đoàn Thương-Mại ở Paris.

15-3-1958. — Chuyên-viên Johnstone, của hãng Day et Zimmerman, rời Saigon sau thời-gian nghiên cứu cho Chánh-phủ 50 dự-án kỹ-nghệ. Các chuyên-viên của hãng này đã được cử sang, dưới sự bảo-trợ của Viện-trợ Mỹ.

17-3-1958. — Mỹ phóng được lên quỹ-đạo vệ-tinh Vanguard I.

— Phát động phong trào nghiên cứu và cải tiến dân-sinh cho đồng-bào Thượng. (Thông-tư 27/TTP/VP).

19-3-1958. — TT. Ngô-đình-Diệm qua thăm Phi-Luật-Tân 5 ngày.

— Quân Cách-Mạng phản công mạnh ở Nam-Dương.

21-3-1958. — Lính Mèn lại vượt biên-giới sang cướp phá một làng quận Tuyên-Bình, Kiến-Tường.

23-3-1958. — Tuyên-cử Quốc-Hội Mèn. Đảng của Sihanouk lại đại thắng.

24-3-1958. — Quốc-Hội Pháp biểu quyết dự-án cải cách Hiến-Pháp.

— Nội-chiến vẫn tiếp tục dữ-đội ở Nam-Dương.

— Chánh-phủ Thái trục xuất hết các đoàn thoát-y-vũ ngoại-quốc.

26-3-1958. — Đại-tá Townsend, sau hai năm xa cách, được phép gặp người yêu là Công-Chúa Anh Margaret, trong 3 giờ, tại Clarence House. Lần cuối cùng.

27-3-1958. — Kroutchev, Tổng-Thư-Ký đảng Cộng-Sản, hôm nay lật Boulganine, và kiêm nhiệm Thủ-Tướng Nga.

1-4-1958. — (13 tháng 2 Mậu-Tuất).

3-4-1958. — Phù-Thủy Burnah, người Ấn-Độ, làm phép ở Nantes, nhện dơi trong áo quan bằng kính, 106 ngày mà vẫn sống.

5-4-1958. — Nhóm Cách-Mạng Fidel Castro ở Cuba loan báo sắp tổng tấn công quân-đội của Tổng-Thống Batista.

— Thạc-sĩ Phạm-huy-Thông ở Hà-Nội viết báo thóa mạ Thạc-sĩ Trần-đức Thảo (bài Mặt thật của Trần-đức-Thảo).

7-4-1958. — Một bọn cướp Mên chừng 20 tên vượt biên-giới sang cướp phá xã Vĩnh-Điền, Hà-Tiên.

10-4-1958. — Ở Hà-Nội, một số người liên-can tới vụ Nhân-Vân 1956, bị bắt giam : nữ-sĩ Thụy-An, Nguyễn-hữu-Đang. Lê-nguyên-Chí v.v. Những người này bị khép vào tội gián-điệp. Báo Nhân-Vân, cũng như báo Đất-Mới và tập-san Giai-Phẩm, sau khi Staline chết, đã phát động từ 1956 phong-trào sửa sai và đòi quyền tự-do cho văn-nghệ-sĩ.

14-4-1958. — Chiến-sự ở Nam-Dương rất kịch-liệt giữa quân Chính-phủ và quân Cách-Mạng. Hai bên xuất trận hàng vạn quân.

15-4-1958. — B.S. Phan-quang-Đán tuyên bố tái lập Đảng Dân-Chủ ; Luật-Sư Hoàng-cơ-Thụy làm Tổng-Thư-Ký.

— Phái đoàn Pháp rút khỏi Ủy-Hội Quốc-Tế.

16-4-1958. — Bãi bỏ đường xe lửa Saigon/Mỹ-Tho.

— Tàu Hắc-Giang chở nhiều tù-nhân ra Côn-Đảo : trong số có những người đã bị kết án tử-hình trong vụ Bình-Xuyên.

— Nội-Các Félix Gaillard ở Pháp bị lật đổ.

17-4-1958. — Có tin ở ngoài Bắc, nhiều nhà văn-nghệ đương bị lên án là phản đảng, phản Mác-Lê. Tổng-cục chính-trị kết tội : Đào-duy-Anh, Văn-Cao, Phan-Khoi, Nguyễn-hữu-Đang, Từ-Phác, Trần-đức-Thảo, Trương-Tửu, Nguyễn-mạnh-Tường, Hoàng-Cầm, Trần-Duy, Trần-Dẫn, Thụy-An, Hoàng-tích-Linh v.v...

26-4-1958. — Chánh-phủ VN tuyên cáo bác bỏ các đề-nghị hiệp-thương của Bắc-Việt và trả lời về từng điểm : tổng-tuyên-cử, tự-do đi lại, giảm quân số, buôn bán, thư tín và bưu-thiếp. Kết luận : miền Bắc hãy thực thi các quyền tự-do dân-chủ.

29-4-1958. — Ký hiệp-ước Rome giải quyết vấn-đề kênh Suez : Nasser thuận bồi thường cho Công-Ty Quốc-Tế 35 tỷ quan, nhưng sẽ đòi bồi-thường thiệt hại do cuộc đổ bộ của quân-đội Anh-Pháp năm 1956.

1-5-1958. — (13 tháng 3 Mậu-Tuất).

3-5-1958. — Tổng Lãnh-Sự Nam-Dương ở Saigon, ô. Pesik họp báo tuyên bố từ chức và đi theo quân Cách-mạng chống Cộng. Sau đó, đã cùng gia-đình sang Tân-Gia-Ba.

— Quân-đội Cao-Mên tự ý lui biên ranh-giới Mên-Việt sang phía Việt-Nam gần 3 cây số, ở Pleiku.

5-5-1958. — Bầu cử Quốc-Hội Lào. Số nghị-sĩ đã được tăng từ 38 lên 59, vì có 2 tỉnh Phong-Saly và Săm-Nuea mới sáp-nhập, Pathet-Lào cũng đưa ứng-cử-viên ra tranh cử. Souphanouvong dẫn đầu ở Vạn-Tượng.

— 30 tên cướp Mên lại tràn sang cướp làng Phước-Vinh (Tây-Ninh).

— Bộ-trưởng tại Phủ Tổng-Thống Nguyễn-hữu-Châu từ chức.

7-5-1958. — Kết quả tuyên-cử ở Lào : nhóm Neo Lao Haksak tức Pathet-Lào, thắng ở Vạn-Tượng và Luang-Prabang, Hoàng-thân Souvannouvong đắc-cử : trái lại, ứng-cử-viên hữu-phái thắng ở 2 tỉnh Phong-Saly và Săm-Nuea.

— Một bọn cướp Mên lại tới phá làng Thạnh-Đông (Hà-Tiên).

8-5-1958. — Hơn 300 binh-sĩ Dân-Xã, do Đại-tá Nguyễn-mạnh-Tân chỉ-huy, cùng 9 sĩ-quan, về hợp-tác với Chánh-phủ tại Long-Xuyên

9-5-1958. — Chánh-phủ Thái-Lan cho biết sẽ cho hồi-hương chừng 40.000 Việt-kiều.

13-5-1958. — Biểu-tình lớn của dân Pháp tại Alger chống đối chủ trương nghị-hòa. Tướng Massu lập một Ủy-Ban cứu-quốc. Ở Ba-Lê, cũng có biểu-tình chống phe chủ-hòa.

14-5-1958. — Xung đột giữa Nam-Tur và Nga-Sô. Hai bên đả kích nhau dữ-dội vì Nam-Tur không chịu theo đường lối Nga-Sô.

— Tướng Massu kêu gọi De Gaulle ra cầm quyền. T.T. Coty kêu gọi các tướng ở Algérie tuân kỷ-luật. Pflimlin được Quốc-Hội công nhận làm Thủ-Tướng, và ra lệnh bắt nhiều chính-khách.

15-5-1958. — Kể từ hôm nay, phái-đoàn VM cạnh Ủy-Hội Quốc-Tổ phải chấm dứt hoạt-động và rời Saigon : vì phái-đoàn đó chỉ do Bộ Tư-Lệnh Pháp thỏa hiệp với chánh-quyền miền Bắc mà được thành-lập.

— Tướng De Gaulle tuyên bố : vì tình-thế, sẵn sàng trở lại cầm quyền. Massu, Salan ủng hộ De Gaulle. 129 thị-xã Algérie theo Ủy-Ban Cứu-Quốc. Quốc-Hội Pháp sôi-nổi vì thái-độ của De Gaulle, các đảng phái lo nạn độc-tài quân-sự.

19-5-1958. — Pháp rõ rệt chia ra 2 phe : Phe Quốc-Hội gồm các chính-đảng và phe quân-nhân.

Quốc-Hội nhất-định chống quân-nhân, ban bố tình-trạng khẩn cấp, cắt chức nhiều tướng lãnh, ra lệnh cấm trại, động-viên Hiến-Binh, bắt giam các phũn-tử chống đối, lập Ủy-Ban bảo vệ Tự-do và Cộng-hòa.

Phe quân-nhân mở rộng Ủy-Ban Cứu-Quốc Alger, Soustelle trốn sang Alger hô hào dân Pháp ủng-hộ De Gaulle.

— Đài phát-thanh Hà-Nội công kích chánh-phủ Nhật vì Nhật định thỏa hiệp với VNCH về sự bồi-thường chiến-tranh.

20-5-1958. — Tại Quốc-Hội, bà Ngô-đình-Nhu đưa ra đề nghị lập Phong-Trào Liên-Đới Phụ-Nữ và yêu cầu Liên-Đoàn Công-Chức cho vợ công-chức tham gia.

21-5-1958. — Quân Cách-Mạng Nam-Dương thuận điều đình với Chánh-phủ.

— Quân Pháp và quân Tunisie bắn nhau, phi-cơ Pháp oanh tạc, vì quân Tunisie toan chiếm phi-trường ở Ramada.

— Áo dài của phụ-nữ VN được trình bày ở Tân-Gia-Ba và được tán thưởng nhiệt-liệt.

24-5-1958. — Quốc-Hội Pháp sửa đổi Hiến-Pháp để tăng quyền cho Chánh-phủ. Ủy-Ban Cứu-Quốc Alger lại kêu gọi De Gaulle.

27-5-1958. — De Gaulle lên Paris, tiếp xúc với nhiều chính-khách. Th. T. Pflimlin yêu cầu Tướng này dùng uy-tín kêu gọi tôn trọng trật-tự. Mỹ ca ngợi De Gaulle.

— Các tả-phái biểu tình rầm-rộ chống De Gaulle.

T.T. Coty nhờ các Chủ-tịch Quốc-Hội và Hội-Đồng Cộng-Hòa đến bàn với De Gaulle về thể thức ra lập Chánh-phủ.

29-5-1958. — Tại Quốc-Hội, Dân-biểu Nguyễn-huy-Chương đã kịch kịch-liệt dự-luật Gia-Đình của bà Nhu. vì dự-luật này chỉ muốn bảo vệ gia-đình. thì chỉ chống Cộng « có một chân », lại trái luật thiên-nhiên khiến vợ chồng kiện nhau, gây nhiều bất-công và xui ra rối loạn v.v...

31-5-1958. — T.T. Coty gửi Thông-diệp cho Quốc-Hội Pháp, lưu ý các nghị-sĩ tới họa nội-chiến, và dọa từ chức nếu Quốc-Hội không chấp thuận đề De Gaulle ra cầm quyền. Do sự can-thiệp của Vincent Auriol, đảng Xã-Hội bằng lòng ủng hộ De Gaulle. De Gaulle nhận lập Chánh-phủ và hứa sẽ đưa dự-án Hiến-Pháp ra trưng cầu dân-ý.

1-6-1958. — (14 tháng 4 Mậu-Tuất).

Quốc-Hội Pháp, với 329 phiếu thuận và 224 phiếu nghịch, thừa nhận Chánh-phủ De Gaulle và giao cho Chánh-phủ này toàn-quyền hành-động trong 6 tháng.

2-6-1958. — T.T. Bourguiba đòi Pháp rút hết quân-đội khỏi Tunisie.

— Một rừng quế tốt được tìm thấy trên đường Ba-Tơ/Kontum.

7-6-1958. — Quân-đội Mên tràn qua Pleiku đánh tháo cho một số tù-nhân.

11-6-1958. — De Gaulle gửi thông-diệp cho Tổng-Thống VNCH báo tin nhậm chức và tỏ tình thân-thiện.

— T.T. Ngô-đình-Diệm có trả lời cảm ơn.

14-6-1958. — Đấu lý trước 2.000 thỉnh-giả trong 6 giờ liền giữa Tỉnh-trưởng Mỹ-Tho Nguyễn-Trân với 11 ký-giả VC và 3 cao-cấp VC, (có Nguyễn-văn-Hiểu và vợ là Mã-thị-Chu).

— Gạo số 1, 25 % tằm, mỗi tạ có 446 \$ ngày 6-6-58, cao vọt lên 540 \$.

15-6-1958. — Các đoàn-thể Văn-hóa Saigon ra tuyên-ngôn bảo vệ Văn-hóa tự-do, chống chánh-sách văn-nghệ ở miền Bắc.

— Quân-đội Mên lại bắn sang đội Bảo-An đi tuần ở Pleiku, và lui cột biên-giới vào 3 km phía VN.

16-6-1958. — Từ hôm nay theo lệnh của Chánh-phủ Mên, các trường Việt tại Mên chỉ được dạy mỗi tuần có 2 giờ tiếng Việt.

— Tướng Pal Maleter, cựu Bộ-Trưởng Quốc-Phòng Hung-Gia-Lợi, và cựu Thủ-Tướng Imre Nagy, hai người cầm đầu cuộc khởi nghĩa Hung-Gia-Lợi, đã bị Nga hành quyết. Báo chí Âu-Mỹ cực-lực đả kích Nga.

17-6-1958. — Pháp đã nhượng bộ Tunisie, rút quân về quân-cảng Bizerte mà quy-chế sẽ được ấn-định lại sau.

— Tại Liban, Chánh-Phủ thân Tây-Phương của Chamoun bị

loạn-quân đe dọa lật đổ. Phe đẩy loạn được Ai-Cập giúp đỡ. Anh Mỹ sửa soạn can thiệp.

19-6-1958. — Giá mỗi kí rau Đalat tại các chợ Saigon : cải bắp 10 \$/ 12 \$, sà lách 20 \$/30 \$, cà rốt 12 \$.

20-6-1958. — Chánh-Phủ VN lên án vụ hành-quyết Maletet và Nagy.
— Thiết-quân-luật ở Budapest vì dân-chúng phần uất.
— Biểu-tình chống Nga ở nhiều thành-phố Âu-Châu.

21-6-1958. — Nội-chiến dữ dội ở Liban. Liên-Hiệp-Quốc quyết định mang quân quốc-tế sang giữ trật-tự. Nga dọa can thiệp. Tổng-Trưởng Quốc-Phòng Mỹ đe dùng bom nguyên-tử nếu cần.

27-6-1958. — Nguyễn-Tường-Tam xuất bản số đầu « Văn-Hóa Ngày-Nay ». Bán chạy ngay 10.000 số đầu.

1-7-1958. — (15 tháng 5 Mậu-Tuất).

2-7-1958. — 26 người vượt tuyến qua Lào tới Saigon.

— Người Mên ở Nam-Vang biểu tình đả kích V.N. Nhiều Việt-kieu bị Mên hành hung.

T.T. Ngô-đình-Diệm mời Sihanouk sang Saigon hội đàm.

3-7-1958. — Tòa án Thiểu-nhi được thiết lập (Luật 11/58).

4-7-1958. — Một phái-đoàn chuyên-viên kinh-tế Đài-Loan sang VN nghiên-cứu về hợp-tác kinh-tế Hoa-Việt.

7-7-1958. — Số thí-sinh Tú-tài I, khóa I, là 8.402 trên toàn-quốc.

14-7-1958. — Đảo-chính ở Irak. Quốc-Vương Fayçal bị giết. Lãnh-tụ nhóm đảo-chính là tướng Kassem. Chánh-phủ mới rút khỏi Liên-Hiệp Irak/Jordanie, và tỏ khuynh-hướng bài Tây-phương.

16-7-1958. — Quân Mỹ đồn bộ ở Liban. Quân Anh đồn bộ ở Jordanie. Hạm-đội VI Hoa-Kỳ bị đặt trong tình-trạng báo động.

19-7-1958. — Quân Anh đổ bộ thêm ở Lybie. Quân Mỹ kéo 10.000 tới Thổ-Nhĩ-Kỳ.

— Kassem nhượng-bộ, tuyên bố không đụng chạm đến các mỏ dầu và vấn tôn trọng Hiệp-ước. bảo-vệ Trung-Đông, Pacte de Bagdad.

— Có tin nhiều kẻ đầu-cơ ở Saigon lo chiến-tranh, bắt đầu tích trữ hàng hóa.

22-7-1958. — Khai mạc Hội-nghị Giáo-Dục toàn quốc để xét lại các chương-trình học.

— Kết-quả kỳ thi Tú-Tài I : trong hơn 8.000 thí-sinh, ngót 1.000 được vào văn-đáp.

23-7-1958. — Sihanouk tuyên bố thừa nhận Trung-Cộng, cả về phương-diện pháp-lý.

28-7-1958. — Bộ Kinh-Tế xác nhận ấn định giá sỉ gạo 1, 25% tằm, là 500\$ mỗi tạ.

31-7-1958. — Tướng Chehab được bầu làm Tổng-Thống Liban, làm vừa lòng cả 2 phe đối-lập. Anh và Mỹ cũng tán thành và hứa rút quân.

1-8-1958. — (16 tháng 6 Mậu-Tuất).

2-8-1958. — VN công nhận Chánh-phủ mới của Irak.

5-8-1958. — C.V. Ngô-đình-Nhu sang Nam-Vang gặp Sihanouk để bàn về cuộc đàm phán Mèn-Việt.

8-8-1958. — Sihanouk nhận lời mời sang VN.

15-8-1958. — Trung-Cộng tập trung quân ở Phúc-Kiến và pháo kích dữ-dội các đảo Kim-Môn và Mã-Tổ của Đài-Loan.

— Ở Lào, nghị-sĩ Sunanikone lên lập Chánh-phủ thay Hoàng-Thân Souvanna Phouma.

— Trung Tâm Khuếch-Trương Tiểu-Công-Nghệ được thiết lập (S-L. 410/KT).

16-8-1958. — Tình hình Trung-Đông lại căng thẳng : 2 phe lại tấn công nhau ở khắp Liban ; Jordanie cũng rối loạn.

— Không-chiến giữa phi-cơ Quốc-Cộng ở eo biển Đài-Loan. Đệ-thất hạm-đội Mỹ kéo về phía đảo này.

19-8-1958. — Thái và Mên họp hội-nghị để giải quyết các vụ tranh chấp biên giới, nhng không thành.

— Phạm-văn-Liêu tức Bồi-Liêu, chúa đảng Rừng Xanh, bị hạ sát tại xã Bình-Chánh (Bình-Dương).

— Trung-Cộng phát động ợt phong-trào thiết-lập Công Xã trên toàn-quốc.

21-8-1958. — Các nước Á-Rập Trung-Đông cam kết không xâm phạm lãnh-thổ của nhau và không xen lấn vào việc nội-hộ ; chấp thuận quan-sát-viên của Liên-Hiệp-Quốc tại Liban và Jordanie, để Anh-Mỹ rút quân. Liên-Hiệp-Quốc chấp thuận.

— Thiết lập trường Đại-Học Sư-Phạm Saigon (S.L 426/GD).

— Cải tổ Ban Âm-Nhạc thành trường Quốc-Gia Âm-Nhạc (ND 294/GD).

22-8-1958. — Khánh thành đường xe lửa Tuy-Hòa/Quy-Nhon. Trọng-pháo Trung-Cộng bắn dữ dội sang đảo Kim-Môn và Mã-Tổ Cộng đe dọa xâm lăng Đài-Loan.

24-8-1958. — Không-chiến và thủy-chiến ở eo biển Đài-Loan. Hai bên cùng thiệt hại nặng. Đánh nhau hàng ngày trong tuần qua. Mỗi ngày Kim-Môn bị hàng chục ngàn đạn đại-bác.

25-8-1958. — Kim-Môn bị Trung-Cộng bắn 80.000 trái phá trong 3 giờ. Nga đề nghị họp Hội-Nghị Tối-Cao.

27-8-1958. — Mỹ đưa gấp nhiều phi-đội qua Á-Đông và tăng cường cho Đệ-thất hạm-đội, phòng Trung-Cộng đổ bộ lên Đài-Loan.

28-8-1958. — Trung-Cộng báo cho Đài-Bắc rõ sẽ chiếm Kim-Môn.

31-8-1958. — Quốc-quân Đài-Bắc đồ bộ rất nhiều lên Kim-Môn tiếp viện. 500 người ở đảo này bị chết vì oanh-tạc. Quân Trung-Cộng tràn lên cả Mã-Tổ, nhưng bị đẩy lui.

1-9-1958. — (17 tháng 7 Mậu-Tuất).

6-9-1958. — Trung-Cộng tuyên bố mở rộng hải-phận ra 12 hải-lý.
— Ngoại-trưởng Foster Dulles tuyên bố : Kim-Môn và Mã-Tổ thuộc Đài-Loan. Tổng-Thống Mỹ đã được toàn-quyền bảo vệ, tàu chiến Mỹ hộ tống tàu Đài-Loan, nếu Trung-Cộng xâm phạm an-ninh của các đoàn tàu đó, Mỹ sẽ đánh. Mỹ-Hoa đã ký hiệp-ước 2-12-1954 về việc bảo vệ Đài-Loan và quần-đảo Pescadores. Tuy-nhiên, thể lời yêu cầu của Chu-an-Lai, Mỹ bằng lòng để Đại-sứ Mỹ và Đại-sứ Tàu nói chuyện tại Varsovie.

8-9-1958. — Quốc-Cộng lại kịch-chiến. Kim-Môn Mã-Tổ lại bị pháo kích dữ-đội. Không-chiến giữa Sabre-jets của Đài-Loan và Mig-15 của Trung-Cộng, 7 Mig-15 bị hạ.

10-9-1958. — Ký thỏa-ước Việt-Pháp mua lại ruộng của Pháp-kiều để cấp cho dân. Pháp bỏ ra 1.490 triệu quan mua lại 246.094 mẫu giao cho Chánh-phủ VN.

15-9-1958. — Mỹ và Trung-Cộng mở cuộc điều-đình về vụ Kim-Môn tại Varsovie.

19-9-1958. — Quân-đội kháng-chiến Algérie thành lập một Chánh-phủ Algérie.

24-9-1958. — Bãi bỏ Tòa Đại-Biểu Chánh-phủ tại Nam-Phân. (S.L. 480/TTP).

25-9-1958. — Lễ phát các giải thưởng Văn-chương 1957 tại dinh Độc-Lập. Không ai được giải ưu-hạng. 2 giải 40.000 \$, 2 giải 30.000 \$ và 9 giải 20.000 \$.

Văn-chương bình-dân của L.M. Thanh-Lãng ; *Xây dựng trên Nhân-Vị* của Bùi-Tuân ; *Người xưa* của Trần-đình-Khải ; *Đem*

tâm-tình viết lịch-sử của Nguyễn-mạnh-Côn ; Tim vẽ sinh-lộ của Kỳ-văn-Nguyên ; Nếp nhà của Bửu-Kế ; Anh-hoa, thơ của Phạm-mạnh-Viên ; Long-Giang thi-tập của Trần-hữu-Thanh ; Nam-Trung thi-tập của Nguyễn-văn-Bình ; Kiếp hồng-nhan của Vũ-quang-Hãn ; Bão thời-đại, kịch của Trần-lê-Nguy ; Ái-tình Bôn-xê-vích, kịch của Thạch-Bích ; và Hai mùa áo, kịch của Minh-đăng-Khánh.

— Bánh Trung-thu năm nay bán rất ế.

27-9-1958. — Bão Ida tàn phá Nhật-Bản. 159 đập nước bị phá. Gió 150 cây số một giờ ; 500.000 nhà bị cuốn ; 82 tàu chìm ; hơn 2.000 người chết.

28-9-1958. — Lễ sinh-nhật 2509 Đức Khổng-Tử. Cháu 77 đời là Khổng-đức-Thành « phụng-tự-quan » của Chánh-phủ Đài-Bắc, sang Saigon dự lễ và diễn thuyết. Tòa Đại-sứ Tàu, nhân dịp này, tặng VN bộ « Nhị thập ngũ sử » Trung-Quốc.

— Quân Mỹ rút khỏi Liban.

— Tại Miến-Điện, Thủ-Tướng U Nu sửa soạn nhường quyền cho Tướng Ne Win để chống Cộng mạnh mẽ và tổ-chức tổng tuyển-cử.

29-9-1958. — Số phiếu trưng-cầu dân-ý về dự-án Hiến-Pháp của Pháp : 17.666.828 phiếu thuận ; 4.625.475 nghịch trong 26.606.948 công-dân có quyền bỏ phiếu.

30-9-1958. — Tại Varsovie, Trung-Cộng đòi Mỹ và Trung-Hoa Quốc-Gia rút quân khỏi các đảo Kim-Môn và Mã-Tổ.

1-10-1958. — (19 tháng 8 Mậu-Tuất).

— 6 người mới vượt tuyến vô Nam.

— Ấn-Độ bắt đầu dùng thước Mètre.

3-10-1958. — Ban hành thề lệ xuất nhập cảnh và cư trú của ngoại-kiên. (S.L. 13/58).

— Trung-Cộng ngừng bắn ở Kim-Môn.

5-10-1958. — Quảng-Ngãi bị ngập lụt vì nước lũ.

7-10-1958. — Tòa án Quân-sự Nha-Trang xét xử vụ Đại-Việt Trương-tử-Anh. 54 bị cáo chỉ nhờ 1 Luật-sư chung.

— Thiết quân-luật khắp Hối-Quốc vì nội-tình chánh-trị rối-ren.

— Đồng Kíp Lào phá giá (80 kíp : 1 \$ Mỹ, thay vì 35 kíp).

9-10-1958. — Đức Giáo-Hoàng Pie XII băng hà hồi 9 giờ hơn, buổi sáng, vì chứng đau óc xuất huyết. Lên ngôi từ 2-3-1939.

10-10-1958. — Tòa án quân-sự Nha-Trang phạt tù Trương-tử-Anh cùng những người thuộc vụ Đại-Việt Phú-Yên.

— Hoa-kiều đã nhập Việt-tịch vẫn treo cờ Tàu và ăn Tết Song-Thập.

11-10-1958. — Nguyên-tử-lực cuộc được thiết lập (S.L. 507-TTP).

18-10-1958. — Giá gạo xuống thấp hơn giá do Bộ Kinh-Tế ấn-định ; giá chính-thức 550 \$ gạo số 1-25 % tằm ; giá thực : 525 \$/530 \$.

20-10-1958. — Tình-hình Thái vẫn rối-ren. Thủ-Tướng Kittikachorn từ chức. Thống-chế Sarit Thanarat, ở Anh, được mời về lập Chánh-phủ.

22-10-1958. — Văn-sĩ Nga Pasternak được giải Nobel, nhờ cuốn « Dr Jivago ». Nhưng phải khước từ ngay.

23-10-1958. — De Gaulle tuyên bố sẵn sàng điều đình với Kháng-Chiến Algérie.

24-10-1958. — Tân đại-sứ Pháp tại VN, Roger Lalouette trình ủy-nhiệm-thơ.

27-10-1958. — Bão Kathy thổi qua VN. Nhiều tỉnh Trung-phần bị ngập mưa. Gió lạnh ở Saigon.

28-10-1958. — Đức Hồng-Y Roncalli được bầu làm Giáo-Hoàng, thánh-hiệu là Joan XXIII.

29-10-1958. — Tổng-Thống Mirza Hối-Quốc từ chức, Thống-Chế Tổng-tư-lịnh Ayub Khan lên thay.

— Nhiên nhà văn thế-giới sôi động về vụ Boris Pasternak bị ép từ khước giải Nobel, và can thiệp với Chánh-phủ Nga.

1-11-1958. — (20 tháng 9 Mậu-Tuất).

4-11-1958. — Nhà văn Hồ-biêu-Chánh, tác-giả 63 bộ tiểu-thuyết, tạ thế tại Phú-Nhuận.

6-11-1959. — Tổng-Thống Lý-thừa-Văn cùng tùy-tùng đến Saigon. Dân-chúng đã phải đón huyệt chiều qua, vì trời xấu và máy bay đến chậm.

7-11-1958. — Tối nay, T.T. Lý-thừa-Văn vẽ Đại-Hàn.

10-11-1958. — Kroutchev tuyên bố : Đông-Minh đã vi phạm hiệp-ước Postdam 2-8-45 vì đã để cho Tây-Đức tái lập quân-đội ; vậy Nga cũng phải coi hiệp-ước không còn giá-trị, và Bá-Linh phải thuộc Đông-Đức, Đông-Minh vô-quyền.

— Đông-Minh quyết-liệt bác bỏ lập-trường của Kroutchev.

11-11-1958. — 28 Hoa-kiều vượt biên vô Nam.

20-11-1958. — 16 đồng-bào miền Bắc đi ghe nhỏ vô Nam.

22-11-1958. — Nga gửi thông-điệp cho Tây-Phương báo tin sẽ trả quyền cho Chánh-phủ Đông-Đức kiểm soát giao-thông Bá-Linh. Anh, Mỹ, Pháp quyết đối phó.

— 60 tấn rau đậu tiên của Đalat được xuất cảng sang Tân-Gia-Ba.

— Cao-Mên dọa đoạn giao với Thái-Lan. Thái đóng cửa biên-giới.

— Saigon có gió lạnh, tiết trời mùa đông.

25.11-1958. — Ký thỏa-ước Việt-Pháp chuyển nhượng các viện Pasteur cho VN, và xác định sự liên-lạc chuyên-môn giữa viện Pasteur VN và viện Pasteur bên Pháp.

28-11-1958. — Các nhà khiêu-vũ không được nhận khách dưới 21 tuổi : lệnh Đô-trưởng Saigon.

30-11-1958. — Leland Barrows, giám-đốc Viện-trợ Mỹ, rời khỏi V.N.
— Trung-Cộng chính-thức đề-nghị với Ấn-Độ hoạch định lại biên-giới Hoa-Ấn.

1-12-1958. — (21 tháng 10 Mậu-Tuất).

— Tỉnh-ly Lâm-Đồng ở Di-Linh được rời về Blao. Và Blao được chính-thức gọi là Bảo-Lộc.

— Một nhảy vòng Hulahoop tràn sang V.N.

3-12-1958. — Thái đề nghị với Mên cử đại-sứ họp hội-nghị dàn xếp các vụ rắc-rối về biên-giới.

5-12-1958. — Cơ-quan tự-trị Kiến-ốc-Cục lập ra từ 15-6-1951, bị bãi bỏ và tạm thay bằng một Ban Doanh-Lý Kiến-Thiết. (N.Đ. 2123-PTT/VP).

9-12-1958. — Nga lại dùng quyền phủ-quyết ngăn cản không cho VN vào Liên-Hiệp-Quốc.

10-12-1958. — Đảng Cộng-Sản Trung-Hoa tuyên bố : Mao-trạch-Đông sẽ không xin tái cử Chủ-Tịch Trung-Cộng.

16-12-1958. — Mao-trạch-Đông từ chức Chủ-Tịch Trung-Cộng, chỉ còn giữ chức Chủ-tịch Đảng mà thôi. Có tin Lưu-thiếu-Kỳ sẽ lên thay.

— 21 người từ Hải-Phòng vượt biển tới Thừa-Thiên.

17-12-1958. — Thiết lập và tổ chức những Hiệp-Hội Nông-Dân với mục-đích gây tình-thần tương-trợ, trau dồi kiến-thức chuyên-môn, tăng gia sản-xuất nông-nghiệp và cải tiến sinh-hoạt nông-thôn. (S.L. 560/TTP).

19-12-1958. — Luật 15/58 quy định chế-độ cân-lường.

21-12-1958. — Bầu cử Tổng-Thống Pháp theo Hiến-Pháp mới : De Gaulle đắc-cử với 62.338 phiếu trong 81.233 phiếu (có 81.754 cử-tri, nghị-sĩ Quốc-Hội và hội-viên các Hội-Đồng địa-phương).

29-12-1958. — Chánh-phủ Pháp quyết-định : sạt giá đồng Franc từ 14,93 % đến 17,55 % đối với đồng Mỹ-kim ; đặt đồng Franc nặng hoặc Franc mới, 1 mới = 100 cũ.

— Quy-chế các Viện Pasteur V.N. được ấn-định. (S-L 569/TTP)

30-12-1958. — Quân Cách-Mạng nổi lên tấn công ở nhiều tỉnh Cuba. Quân của Chánh-phủ Batista cố gắng đánh dẹp, nhưng bị thua ở nhiều thành-phố.

— Đông-Minh tuyên bố nhứt định không rời bỏ Bá-Linh. Nga đe dọa dùng võ-lực.

1959

1-1-1959. — (22 tháng 11 Mậu-Tuất).

— Hối-suất chánh-thức của đồng bạc đối với đồng Franc được ấn-định lại là 1 \$ VN = 14 F 10 (SL. 1/TC).

— Phe Cách-Mạng của Fidel Castro tiến mạnh ở Cuba. Tổng-Thống Bastista bị lật đổ và bỏ trốn. Một Ủy-Ban Lâm-Thời được thành lập, với Biedra làm Tổng-Thống. Nhưng phe Castro đòi trao quyền cho họ.

2-1-1959. — Ban hành Luật Gia-Đình, số 1/59, gồm 135 điều, cấm ly-dị, cấm đa-thê, truất quyền-lợi của con ngoại-hôn.

3-1-1959. — Có tin vài tiểu-đoàn Bắc-Việt tràn qua Ai-Lao.

5-1-1959. — Phủ Tổng-Ủy Dinh-Điền cho biết đã có hơn 80.000 đồng-bào nghèo ở miền Trung lên lập nghiệp tại Cao-nguyên, trong 47 địa-điểm trồng-tià.

— Fidel Castro lên nắm chính-quyền ở Cuba.

6-1-1959. — Chánh-Phủ Lào tuyên bố sẽ đánh nếu Bắc-Việt không rút quân. Hà-Nội nêu có: Lào vi phạm biên-giới và lãnh-thô Bắc-Việt.

8-1-1959. — De Gaulle từ chức Tổng-Thống Pháp. Michel Debré lập Chánh-Phủ.

12-1-1959. — Quân Bắc-Việt tiến sâu vào đất Lào. Chánh-Phủ Lào kêu gọi Liên-Hiệp-Quốc can thiệp. Thủ-Tướng Sananikone được toàn-quyền hành-động.

16-1-1959. — Nhà văn Phan-Khôi từ trần ở Hà-nội, thọ 72 tuổi.

17-1-1959. — Một số lính Mèn sang cướp làng Mỹ-Quý (Long-An).

— Luật 6/59 quy định việc xử số, lạc-quyền và gắn huy-hiệu.

18-1-1959. — Đêm nay, 2.000 nam nữ bị bắt trong Đô-thành vì tội mãi dâm. Có người tự tử vì bị bắt oan.

20-1-1959. — Sam Sary, lãnh-tụ đối-lập ở Cao-Mên, bị lùng bắt. Chánh-phủ Mèn e ngại đảo-chính.

22-1-1959. — Bộ Kinh-Tế không cho phép làm pháo năm nay.

23-1-1959. — Thành lập tại Cao-Nguyên Tỉnh Quảng-Đức với quận Dak-Song và một phần quận Di-Linh, quận Phước-Hòa ; tỉnh-lỵ đặt tại Gia-Nghĩa (S.L. 24/NV).

— Thành lập tại Nam-Phân tỉnh Phước-Thành, với một phần Bình-Dương, Long-Khánh, Biên-Hòa và Phước-Long, tỉnh-lỵ đặt tại Phước-Vinh (S.L. 25/NV).

24-1-1959. — Chánh-phủ V.N. công nhận Chánh-phủ Cuba, do Urrutia lãnh đạo (Urrutia thuộc phe Castro).

— Liuh-vị các Cựu-Hoàng Hàm-Nghi, Thành-Thái và Duy-Tân được đặt tại Thế-Miếu Huế theo nghi-thức Nguyễn-Triều.

27-1-1959. — Sau khi viếng Mỹ, Phó Thủ-Tướng Nga Mikoyan tỏ vẻ lạc-quan, và báo tin sẽ họp Hội-nghị tứ-cường, rồi Hội-nghị tối-cao.

Trung-Cộng tỏ vẻ bất-mãn ; Mao-trạch-Đông sẽ không đi dự Hội-nghị Cộng-Sản khóa 21.

Kroutchev tuyên bố : Nga và Mỹ phải hòa hoãn và chấm dứt chiến-tranh lạnh.

29-1-1959. — Khánh thành hai tỉnh Quảng-Đức và Phước-Thành.

31-1-1959. — Ngót 500 căn nhà bị thiêu ở Xóm Cầu-Mới (Saigon) thiệt-hại chừng chục triệu.

1-2-1959. — (24 tháng 12 Mậu-Tuất).

— 44 căn nhà bị thiêu ở Gò-Vấp.

— Saigon sửa soạn ăn Tết khá tưng-bừng. Chánh-phủ cho phép đốt pháo ngày 30 và mồng 1 Tết.

8-2-1959. — Tết Nguyên-Đán Kỷ-Hợi,

14-2-1959. — Cấm không cho mang ra ngoại-quốc những sản-phẩm văn-hóa có giá-trị lịch-sử, sách cổ, đồ mỹ-thuật v.v... (S.L. 34/GD).

16-2-1959. — Đức Hồng-Y Agagianian, Khâm-mạng Đức Giáo-Hoàng tới V.N. chủ lễ Đại-Hội Thánh-Mầu. Lễ này cử hành rất long-trọng ở Saigon và trên toàn-quốc, từ 16 đến hết 18-2. Nhân dịp này, Nhà Thờ Đức Bà (Saigon) được Tòa Thánh thăng lên hàng Vương-cung Thánh-đường (Basilique).

17-2-1959. — Fidel Castro lập Chánh-phủ; quyết-định đầu tiên là trừ 1/2 lương Thủ-Tướng, Bộ-Trưởng và bãi bỏ các quỹ Mật, nhưng lập quỹ an-ninh xã-hội cho công-chức.

21-2-1959. — Thiết lập tại Viện Đại-Học Huế các trường Đại-Học Văn-khoa, Luật-khoa, Khoa-học, Sư-phạm, và trường Cao-đẳng Mỹ-Thuật. (S.L. 51/GD).

23-2-1959. — Quân-đội Cao-Mên tái chiếm tỉnh Siem Reap đã do Tướng Choun cai trị từ 10 năm nay; sau khi đem quân bản-bộ Khmer Issarak về quy thuận Chánh-phủ, tướng này vẫn mưu phản.

26-2-1959. — Mên tuyên bố bắt được 2 sĩ-quan V.N., nhiều tiền Franc và vũ-khí của V.N. tại nhà Tướng Choun ở Siem Reap. và ngờ vực Đại-diện V.N. dính líu tới vụ mưu loạn. Bộ Thông-Tin V.N. cải chính tin này.

27-2-1959. — Phủ Tổng-ủy Nông-Tín và Hợp-Tác-Xã được thành lập (S.L. 42/TTP).

1-3-1959. — (22 tháng Giêng Kỷ-IIợi).

Đại-diện V.N. tại Cao-Mên là Ngô-trọng-Hiếu được triệu hồi.

7-3-1959. — Quy-chê lâm-phân, bảo-vệ và khai-thác, được ân-định do 4 sắc-lệnh 51, 52, 53, 54/CN.

— Thê-lệ săn bắn được ân-định (S.L. 7/59).

8-3-1959. — Sô học-bổng du học tại Hoa-Kỳ : 15. Sô thí-sinh nộp đơn : 364.

9-3-1959. — Tại Irak, Tướng Chouaf nổi lên chống Chánh-phủ Kassem. Hai bên cùng đánh mạnh.

11-3-1959. — Quy-chê các Hợp-tác-xã được ân-định (nông-nghiệp, tiêu-thụ, tiểu-công-nghệ, sản-xuất, kiên-độc, v.v... S.L. 58/TTP).

13-3-1959. — Chánh-phủ V.N. phản kháng với Chánh-phủ Mên về việc tịch-thâu 5.000 mẫu ruộng vẫn do người Việt canh tác từ lâu đời, ở ranh giới Long-Xuyên và Mên (các xã An-phú và Nhân-hưng).

14-3-1959. — Nhân ngày lễ Hai Bà Trưng, có lễ tặng thưởng Chương-Mỹ bội-tinh cho 3 Hiến-mẫu có công ở vậy, thủ-tiết nuôi con : Lê-thị-Quý (Bình-Thuận) Trăn-thị-Ngân (Đà-Nẵng) Lê-thị-Giỏi (Tuyên-Đức).

17-3-1959. — Chánh-phủ V.N. cực-lực phản đối một Thông-Cáo của Chánh-phủ Mên và cải chính tin : một số lãnh-tụ Khmers Issaraks đã bị bắt và thú nhận là mưu mô cùng cựu Phó Thủ-Tướng Sam Sary lật đổ Hoàng-Gia Mên ; theo thông-cáo của Mên, Sam Sary đã ở trong trại quân V.N., và mộ người Mên ở V.N. để đảo-chánh. V.N. đề nghị mở những cuộc hành-quân Mên Việt để tiêu trừ giặc cướp tại biên-giới.

18-3-1959. — Tổng-Thống Ấn-Độ Prasad tới Saigon, thăm viếng chánh-thức VNCH, và sau đó sẽ ra Hà-Nội.

— Chánh-phủ Lào cấm phi-cơ của Ủy-Hội Quốc-Tê hạ xuống đất Lào kể từ 20-3-1959.

— Trong vụ khởi nghĩa của Chouaf ở Mossoul, có tin hơn 2.000 người bị Chánh-phủ Kassem tàn sát.

— Trung-Hoa Dân-Quốc ký thỏa-ước viện-trợ kỹ-thuật cho VNCH, và sẽ cử chuyên-viên sang giúp.

21-3-1959. — Dân Tây-Tạng nổi lên chống Trung-Cộng. Cả các nhà tu hành cũng tham chiến. Nhiều trận kịch-liệt ở Thủ-Đô Lhasa. Không có tin-tức gì về Đức Đạt-Ma (Đạt-Lai Lạt-Ma).

23-3-1959. — Đô-Thành được cải-tổ và chia làm 8 Quận. Đô-Trưởng do Tổng-Thống bổ nhiệm và trực thuộc phủ Tổng-Thống. Hội-Đồng Đô-Thành do dân bầu theo phổ-thông đầu-phiếu. (S.L. 74/TTP).

25-3-1959. — Chánh-phủ Mên từ chối không hợp tác với VN tại biên-giới, và không nhận cho các nhà chức-trách của hai bên tiến sâu vào lãnh-thổ bên kia 10 cây số.

26-3-1959. — Đức Đạt-Lai Lạt-Ma đã trốn thoát sang Ấn-Độ cùng với đoàn tùy-tùng. Chánh-Phủ Tây-Tạng và nghĩa-quân tuyên bố Tây-Tạng độc-lập, và hủy bỏ hiệp-ước đã phải ký với Trung-Cộng năm 1951. Trung-Cộng phá cung-điện của Đức Đạt-Ma tại Lhasa.

27-3-1959. — Tòa Đại-hình tuyên phạt những người cầm đầu vụ nổi loạn tại khám Chí-Hòa (24-4-1956 đến 30-5-1956) từ 2 năm tù đến 8 năm khổ-sai.

30-3-1959. — Trung-Cộng tuyên bố là bị tấn công ở Tây-Tạng. Một Đạt-Ma khác (Ban-Thiên Đạt-Ma) sẽ lập Chánh-phủ khác hợp tác với Trung-Cộng. Ấn-Độ đóng biên-giới. Đài-Bắc dọa can-thiệp. Số người bị giết tới 15.000. Số tu-sĩ bị bắt chừng 13.000. Dân Tây-Tạng tiếp-tục kháng-chiến hoặc chạy qua Ấn. Đức Đạt-Ma lánh sang tỉnh Tawang ở biên-giới Ấn-Độ.

31-3-1959. — 314 nhà bị cháy tại Ấp Bắc-Hải, trại định-cư Hồ-Nai, thiệt-hại ước chừng vài triệu.

1-4-1959. — (24 tháng 2 Kỷ-Hợi).

— Hội-nghị Giáo-Dục toàn-quốc nhóm họp ở Saigon.

— Cháy 50 căn nhà buôn bán tại Ban Mê Thuột, thiệt hại chừng 20 triệu.

2-4-1959. — Đức Đạt-Lai Lạt-Ma đã vượt được biên-giới sang Ấn-Độ.

3-4-1959. — Thủ-Tướng Nehru dành cho Đức Đạt-Lai Lạt-Ma quyền tá-túc chánh-trị tại Ấn-Độ.

— Hội-nghị Giáo-Dục đề nghị miễn thi tiểu-học.

4-4-1959. — Bảo-An đương tuần tiểu gần Hồng-Ngự (Kiến-Phong) bị một toán 80 lính Mên tràn sang bắn phá. Hai bên nổ súng suốt 2 giờ, Mên có một số bị thương, phải rút lui.

5-4-1959. — Hội Phật-Giáo tổ chức lễ cầu bình-an cho Đức Lạt-Ma tại chùa Phước-Hòa Saigon. Các tăng-già và Phật-tử phản đối xâm-lăng của Trung-Cộng.

6-4-1959. — Chuyên-viên Lapeyre thuộc Bộ Tài-Chánh Pháp sang điều-định với Chánh-phủ V.N. về vấn-đề bồi thường cho V.N. vì sự thiệt-hại gây cho tài-sản của V.N. tại Pháp sau các vụ sạt giá đồng Franc (tháng 8-57 và tháng 12-58).

— 500 căn nhà bị thiêu ở khu định-cư Hòa-Khánh, (Long-An), 1 chết, 20 bị thương nặng.

7-4-1959. — 200 nhà bị thiêu do sự bất-cẩn của một gia-đình nấu bánh, ở Xóm Cồn Nha-Trang.

9-4-1959. — Hoàng-Thái-Tử Nhật Akihito làm lễ cưới cô Michiko Shoda, con gái một phú-gia, theo triều-nghi cổ-điển. T.T. Ngô-đình-Diệm gửi mừng một bộ ngà voi.

10-4-1959. — Bộ Ngoại-Giao xác nhận quần-đảo Hoàng-Sa thuộc V.N.

— 20 binh-sĩ Mên ngăn cản quân-đội V.N. truy kích V.C. tại xã Phước-Lợi (Tây-Ninh).

- 11-4-1959. — Ban Thiên Đạt-Ma (Panchen Lama) ở lại Lhassa, hợp tác với Trung-Cộng và lập chánh-phủ mới: Chiến-sự vẫn lan rộng ở Tây-Tạng. Nghĩa-quân, nhất là bộ lạc Khampa, kháng chiến rất hăng.
- 12-4-1959. — 150 nóc nhà của dân di-cư lại bị cháy ở Gia-Kiểm (Long-Khánh).
- 13-4-1959. — Văn-khố và Thư-viện Quốc-gia thuộc một Nha chuyên-trách, và được tổ chức lại (S.L. 86/GD).
- 15-4-1959. — Thiết lập chức-vụ Đại-Biểu Chánh-phủ miền Tây Nam-phần (SL. 67-TTP).
- Ngoại-trưởng Hoa-Kỳ Foster Dulles từ chức vì bị ung thư nặng.
- 18-4-1959. — Luật số 9/59 ấn định hình-phạt về các tội oa trử của công, biển-thủ, thiện-thủ hoặc làm tiêu tán tài-vật, do nhân-viên công-quyền vi-phạm.
- 22-4-1959. — Tổng-Thống Phi-Luật-Tân Carlos Garcia sang thăm V.N. với một phái-đoàn 8 người.
- 23-4-1959. — Trường Quốc-Gia Bưu-Điện được thiết-lập (268/BCC/NV).
- 26-4-1959. — Lưu Thiệu-Kỳ được bầu làm Chủ-Tịch Trung-Cộng thay Mao-Trạch-Đông.
- Ký kết hiệp-ước thân-thiện Việt-Phi tại Bộ Ngoại-Giao. Dân hai nước được dễ dàng đi lại, buôn bán, cư trú, mua bất động-sản.
- Tổng-Thống Phi trở về Manille.
- 28-4-1959. — Kết-quả cuộc đàm-phán Việt-Pháp về tiền-tệ và tài-chánh : chi-phó giữa Pháp và Việt sẽ bằng đồng Francs đối-hoán, trên thị-trường hối-đoái Ba-Lê.

1-5-1959. — (24 tháng 3 Kỳ-Hội).

6-5-1959. — Thành lập Công-Quản Mỏ-Than Nông-Sơn (S.L. 101/KT).

— Một Trung-úy Quan-Thuế, 50 tuổi, giận vợ bị ra tòa về việc lường gạt, đương đêm đem đầu 5 con nhỏ vào nước, 5 đứa đều bị chết ngạt.

— Đô-Đốc Felix Stump trao cho T. T. Ngô-dinh-Diệm giải thưởng danh-dự « Lãnh-Đạo Tự-Do » của Hội Bảo-Vệ Tự-Do Pensylvanie Hoa-Kỳ.

7-5-1959. — Xi-măng tăng giá từ 72 \$/75 \$ lên tới 135 \$ mỗi bao.

11-5-1959. — Hội Nghị Tứ-Cường họp tại Genève để giải quyết các vấn-đề Âu-Châu. Ngoài Nga, Mỹ, Pháp, Anh, còn 2 phái-đoàn Đông-Đức và Tây-Đức.

— Nhiều thanh-niên chồng Cộng gửi thư đến một số tòa báo và Quốc-Hội, tình nguyện sang Tây-Tạng đánh giúp nghĩa-quân.

12-5-1959. — Nga đòi cho Đông-Đức dự họp chính-thức chứ không bàng-thính. Anh, Pháp, Mỹ không chịu. Gromyko dọa bỏ Hội-nghị.

13-5-1959. — Ký kết Thỏa-Uớc Việt-Nhật bồi-thường chiến-tranh (39 triệu Mỹ-kim) ; và vay tiền của Nhật (7 triệu 5 Mỹ-kim).

14-5-1959. — Khánh thành Trung-Tâm Văn-Hóa Tây-Đức tại Saigon.

16-5-1959. — Chánh-phủ Lào thông cáo : Chánh-phủ đã hết sức rộng rãi trong sự xếp hạng quân-nhân Pathet-Lào vào Quân-đội Quốc-Gia ; nhưng Pathet-Lào tìm mọi cách cản trở, đã thuận rồi lại từ chối các vụ bổ-nhiệm ; nên Chánh-phủ phải cương quyết đòi quân Pathet giải giáp, trả khí-giới, về quê làm ăn.

17-5-1959. — Đức Hộ-pháp Phạm-công-Tắc từ trần tại Bệnh-viện Calmette, Nam-Vang.

— Một đoàn quân Pathet-Lào đã về hợp-tác với Chánh-phủ Lào, lại trốn ra bùng.

18-5-1959. — « Mặt Trận Văn-Hóa Tự-Do » tuyên bố được độc-quyền dịch cuốn *Bác-Sĩ Jivago* của Pasternak. Nhưng ô.ô. Trương-Văn và Song-Tích cùng dịch và in. Hai bên kiện nhau.

21-5-1959. — Một phái-đoàn Lào tới Saigon thương-thuyết về vấn-đề giao thiệp kinh-tế Việt-Lào.

24-5-1959. — Bộ-trưởng Ngoại-Giao Mỹ Foster Dulles từ trần ; sẽ được quốc-táng.

— Hai Phái-đoàn kinh-tế Việt-Lào đã thỏa-hiệp về 8 vấn-đề (xuyên quá, chi-phó, lập nghiệp ở hai xứ, biên-giới, dân-độ và tương-trợ tư-pháp, bài trừ buôn lậu, thu thuế).

26-5-1959. — Có tin quân-đội Bắc-Việt đồn sang giải vây cho quân Pathet-Lào đương bị quân-đội Hoàng-gia chặn đánh.

27-5-1959. — Ký kết thỏa-ước Việt-Đức về viện-trợ kỹ-thuật.

28-5-1959. — Một hỏa-tiên Jupiter được Mỹ phóng lên không-gian với 2 con khỉ. Khỉ vẫn mạnh khỏe.

1-6-1959. — (25 tháng 4 Kỳ-Hội).

Tây-Phương cương-quyết giữ vững lập-trường : Hội-Nghị Tứ-Cường phải giải quyết vấn-đề Đức-quốc trên toàn-diện, chứ không bàn riêng về qui-chế Bá-Linh. Đồng-Minh không rút quân khỏi Bá-Linh và không thừa nhận Đông-Đức theo đề-nghị của Nga-Sô.

3-6-1959. — Tướng Nasution ở Nam-Dương tuyên bố cấm chỉ mọi hoạt-động và tuyên-truyền chánh-trị, sau khi Quốc-Hội bác đề-nghị của Chánh-phủ là trở lại Hiến-Pháp tập-quyền 1945. Tổng-Thống Soekarno dạo chơi ở Hollywood và thăm các đạo-điện-ảnh.

4-6-1959. — Nhiều lãnh-tụ Pathet-Lào, cả Hoàng-Thân Souvannou-vong, bị giam lỏng ở Vạn-Tượng và sẽ bị truy tố là xúi giục làm loạn.

11-6-1959. — Luật 14/59 trừng phạt các vụ mao-hóa và biến-tạo các sản-phẩm.

— Ký kết tại Vạn-Trượng các hiệp-ước kinh-tế Việt-Lào.

13-6-1959. — Bão lớn ở Hương-Cảng, hàng chục người chết hoặc mất tích, đất lở, nước ngập, nhà đổ khá nhiều.

14-6-1959. — Dân-chúng Tiểu-bang Kerala (Ấn-Độ) biểu tình chống Chánh-phủ địa-phương do Cộng-sản điều khiển.

15-6-1959. — Lễ đặt viên đá đầu tiên xây dựng nhà máy Thủy-tinh. Công-ty Thủy-tinh có vốn 100 triệu, của hãng La-Ve BGI 41 %, của Chánh-phủ 51 %.

18-6-1959. — Thiết lập chức-vụ Đại-biêu Chánh-phủ tại miền Đông Nam-phần (SL. 138/TTP).

19-6-1959. — Tại Hội-nghị Tứ-Cường Nga đòi thay đổi quy-chế Berlin, Đông-Minh muốn giữ y. Nga muốn Tây-phương thừa nhận quyền của Đông-Đức tại Bá-Linh ; Mỹ Anh Pháp không chịu. Trong các phiên họp, Nga đòi đề nghị nhiều lần. Hội nghị tạm hoãn họp 3 tuần.

22-6-1959. — Đại-diện Bắc-Việt hội đàm với nhà chức-trách Thái-Lan : Bắc-Việt muốn Việt-Kiều ở lại Thái ; Thái muốn cho hồi-hương tất cả. Nhưng đa số không muốn về Bắc.

25-6-1959. — Chánh-Phủ Ấn-Độ quyết định can thiệp vào tình-hình xứ Kerala. Nhiều cuộc biểu-tình đẫm máu vẫn tiếp tục chống Chánh-Phủ Cộng-Sản tại tiểu-bang này.

26-6-1959. — Phê chuẩn thỏa-ước Việt-Mỹ về nguyên-tử-năng phụng sự hòa-bình (Xây Trung-Tâm Nguyên-tử với 350.000 Mỹ-kim viện trợ).

29-6-1959. — 300.000 thợ tổng đình-công ở tiểu-bang Kerala Ấn-Độ chống Chánh-phủ Cộng-Sản, sau những vụ Cảnh-Binh bắn vào dân biểu-tình.

— Bộ Thông-Tin cùng Bộ Nội-Vụ ra lệ nạp bản báo chí trước khi phát hành (N.Đ liên-bộ 151/BTT/NĐ).

30-6-1959. — Luật 19/59 ấn định thể thức bầu-cử Quốc-Hội.

1-7-1959. — (26 tháng 5 Kỷ-Hợi).

2-7-1959. — Hồ-chí-Minh sang Nga.

5-7-1959. — Tổng-Thống Nam-Dương Soekarno tuyên bố áp dụng trở lại Hiến-Pháp cũ 1945, theo chánh-sách tập-quyền rất mạnh. Tướng Nasution và quân-đội ủng hộ việc giải tán Quốc-Hội.
— Ở Pháp, trời nóng 36,7 hay 37° ; ở Anh cũng tới 33°.

6-7-1959. — Miến-Điện lại chịu nhận viện-trợ Mỹ, sau 6 năm từ chối. (37 triệu Mỹ-kim để làm đường Rangoon-Mandalay).

7-7-1959. — Trong một đáp-từ trả lời chúc-văn của giáo-sư Mỹ Wesley Fishel, T.T. Ngô-đình-Diệm nhấn mạnh rằng những sự thực-hiện tại VN trong 5 năm vừa qua là nhờ nỗ-lực của toàn-dân.

8-7-1959. — Mìn ném vào một biệt-thự Mỹ tại Biên-Hòa : 2 quân-nhân Mỹ chết, 1 hung-thủ bị bắn tử-thương.

12-7-1959. — Tại Tiểu-bang Kerala Chánh-phủ Cộng-sản đã bắt 15.000 người chống đối và giết 15. Nhiều cuộc biểu-tình vẫn tiếp tục với mục đích lật đổ Chánh-quyền Cộng-Sản.

13-7-1959. — Hội-nghị Genève nhóm lại giữa Tư-Cường để bàn về vấn-đề Đức và Bá-Linh.

15-7-1959. — Luật số 22/59 trừng phạt sự xuất-ngoại hoặc sự nhập-nội bất hợp-pháp.

— Tại Nhật có bão lớn, 34 người chết, đất lở ở 636 nơi, 200 đê vỡ, 79 cầu bị trôi, 30.000 nhà bị nước ngập. Đài-Bắc cũng bị ngập lụt.

18-7-1959. — Fidel Castro từ chức Thủ-Tướng để buộc Tổng-Thống Urrutia cũng phải từ chức. Thọ-thuyền biểu-tình đòi Castro trở lại. Castro rút đơn từ chức.

20-7-1959. — Triền hạn thỏa-ước viện-trợ kỹ-thuật hành-chánh với phái-đoàn Đại-Học Michigan, cho tới hết tháng 6-1962.

28-7-1959. — Các lãnh-tụ Neo-Lao Haksat (Pathet) đã bị bắt giữ tại Vạn-Tượng. Quân Pathet mấy hôm nay tấn công mạnh ở Sâm-Neua.

29-7-1959. — Hoàng-Thân Souvannouvong (Pathet) cũng bị bắt.

30-7-1959. — Chánh-Phủ Trung-Uơng Ấn-Độ giải tán Chánh-Phủ Cộng-Sản tiểu-bang Kerala.

1-8-1959. — (27 tháng 6 Kỳ-Hội).

2-8-1959. — Pathet-Lào yêu sách : lập Chánh-phủ Liên-hiệp, giải phóng các lãnh-tụ Pathet bị cầm tù, bỏ chánh-sách thân Mỹ.

— Lào kêu gọi Liên-Hiệp-Quốc, tố cáo Bắc-Việt và Pathet vi phạm Hiệp-Định Genève.

— Nguyễn-văn-Ba 13 tuổi, chăn bò ở xã Hiệp-Hòa, Đức-Hòa (Long-An) đem trả lại sở hữu-chủ cái cặp đựng 1.000.000 \$ đã bắt được. Được thưởng 1.000 \$ và chụp ảnh đăng báo.

3-8-1959. — Thái-Tử Sihanouk sang thăm V.N., với tư-cách riêng, nhưng được đón tiếp trọng-thể, tuyên bố muốn dẹp tan mọi sự hiểu lầm và thất chặt tình thân-hữu Mên-Việt.

— Quốc-Hội Mỹ sôi nổi về loạt bài báo phản đối viện-trợ Mỹ, có tính-cách tô giác quá đáng, của Colegrove trong hăng Thông-tin Seripps-Howard. Nhân-viên cao-cấp Mỹ bị gọi về chăt-văn mây lần.

5-8-1959. — Hội-Nghị Từ-Cường, nhóm họp lại từ 13/7, nay bề mặt và không đưa tới kết-quả gì về việc ký hòa-ước với Đức và vấn-đề Bá-Linh. Tổng-Thống Mỹ mời Kroutchev sang thăm Hoa-Kỳ.

— Tình-trạng khẩn-cấp được ban bố tại Phong-Saly, Sâm-Neua, Xieng-Khouang, Thakhek và Savannakhet.

7-8-1959. — Khánh-thành đường xe lửa Xuyên-Việt từ Saigon ra tới Đông-Hà (Quảng-Trị) sau nhiều năm sửa chữa. Theo thống-kê của Bộ Công-Chánh, từ 1948 đến 1954, đường này đã bị phá-hoại 3.407 lần.

10-8-1959. — 6 Tiểu-đoàn Bắc-Việt kéo tới vùng Sam-Neua. Mỹ gửi khí-giới mới cho quân-đội Hoàng-Gia, và cử tới Lào 100 cơ-vân quân-sự.

11-8-1959. — Đài-Loan bị bão rất lớn : 91 chết, hơn 200 bị thương, 2.000 nhà đổ. Mưa lớn chưa từng thấy trong 60 năm qua.

13-8-1959. — Mở phòng bày bán hàng Tiểu-Công-Nghệ đường Tự-Do Saigon, của Trung-Tâm Khuêch-Trương Tiểu-Công-Nghệ.

14-8-1959. — Hạ-Nghị-Viện Mỹ, sau khi hỏi nhiều nhân-chứng các giới về việc xử dụng Viện-trợ Mỹ tại V.N., biểu quyết ủy Nghị-sĩ Mansfield cùng một phái-đoàn điều tra tại chỗ. Đại-Sứ Mỹ Durbrow, Giám-Độc USOM Gardiner, về Mỹ phúc trình. Tất cả, đều do loạt bài tố cáo của Colegrove.

15-8-1959. — Bão lớn ở Nhật, 128 người mất tích, 126 chết (Báo Georgia). Đường xá, cả đường xe lửa cũng bị hư hại ở nhiều nơi.
— Đức Đạt-Lai Lạt-Ma được giải-thưởng Magsaysay 1959 (10.000 Mỹ-kim) vì đã tranh đấu cho dân-tộc Tây-Tạng.

20-8-1959. — Trung-úy Quan-Thuế giết 5 con : hôm nay bị tuyên án tử-hình.

21-8-1959. — Trường Y-khoa đại-học được thiết lập tại Huế (N.Đ. 340/GD).

— Quốc-Vương Ai-Lao, vì già yếu, trao quyền cho Thái-Tử Savang Vathana.

25-8-1959. — Hoa-Kỳ viện trợ cho Chánh-phủ Lào 5 triệu Mỹ-kim để tăng cường quân-đội Hoàng-Gia.

— Bộ Giáo-Dục đã quyết định về đồng-phục cho học-trò :
nam : quần xanh nước biển, sơ-mi cộc tay trắng ;
nữ : áo dài trắng, quần trắng. Lễ-phục : áo dài xanh lam.

— Có tin Quân-đội Trung-Cộng tràn vào xứ Sikkim và Bhoutan. Thủ-Tướng Nehru tuyên bố sẽ chiêu các hiệp-ước tương-trợ mà can thiệp bảo vệ hai xứ này.

26-8-1959. — Hoa-Kỳ quyết-định giúp Lào tăng quân-số từ 25.000 lên 30.000

28-8-1959. — Thủ-Tướng Nehru tuyên bố tại Quốc-Hội Ấn, rằng quân-đội Trung-Cộng chiếm đóng một phần khu Ladakh thuộc lãnh-thổ Ấn, và nhất định không chịu rút, mặc dầu Ấn đã phản đối nhiều lần.

29-8-1959. — Quân Trung-Cộng tràn vào lãnh-thổ Ấn và chiếm 3 địa-điểm. đánh lui quân Ấn sau nhiều giờ nổ súng. Quốc-Hội Ấn sôi nổi. Nhiều cuộc biểu-tình chống Trung-Cộng, tại Ấn. Nehru vẫn chủ-trương giữ hòa-hiếu.

30-8-1959. — Bầu-cử Quốc-Hội Lập-Pháp khóa II. Có 460 ứng-cử viên cho 123 đơn-vị

— Trận bão khác, bão Joan, lại tàn phá Đài-Loan, nhiều người chết, 100.000 dân được tản cư.

31-8-1959. — Kết quả bầu-cử đầu-tiên: tại Đô-Thành, 6 độc-lập trúng-cử, 3 Phong-Trào Cách-Mạng trúng-cử. Được nhiều phiếu nhất, là các ứng-cử viên: Phan-quang-Đán (33.166 phiếu), Nguyễn-phương-Thiệp, Phan-khắc-Sửu.

Có 9 phụ-nữ đắc-cử: các bà Ngô-đình-Nhu, Hồ-thị-Chi, Nguyễn-thị-Minh, Phan-thị-Nguyệt-Minh, Nguyễn-thị-Vinh, Huỳnh-ngọc-Nữ, Ngô-thị-Hòa, Nguyễn-thị Xuân-Lan, Nguyễn-kim-Anh.

1-9-1959. — (29 tháng 7 Kỳ-Hội).

— Hoàng-Hậu Cao-Mên nhận được một gói quà do một hãng từ Hường-Cảng gửi tặng. Hoàng-thân Vakkivan mở ra, thì là hộp nổ tung, phá cả gian phòng, Hoàng-thân tan xác; Vua Mên và Hoàng-Hậu không việc gì, vì đã ra phòng ngoài tiếp khách.

5-9-1959. — Bộ Công-Chánh cho biết sẽ xây một cầu lớn ở Mỹ-Thuận qua sông Cửu-Long.

8-9-1959. — Nha Địa-Dư trước thuộc Bộ Quốc-Phòng, từ nay thuộc Phủ Tổng-Thống.

9-9-1959. — Hội Đại-Học ĐaLat được công nhận có ích-lợi chung.

— Bộ-Trưởng Cải-Cách Điền-Địa Đỗ-văn-Công từ chức. Bộ-Trưởng Lao-Động Huỳnh-hữu-Nghĩa được tạm kiêm thay.

12-9-1959. — Nga phóng một hỏa-tiến lên mặt trăng và quảng-cáo rầm-rộ trước khi Kroutchev qua thăm Hoa-Kỳ.

15-9-1959. — Kroutchev sang thăm Hoa-Kỳ và sẽ lưu lại tới 28-9-59.

25-9-1959. — Thủ-Tướng Tích-Lan Banduranaike bị hai người bạn đồ tăng-ni bắn chết tại dinh.

27-9-1959. — Nhật-Bản bị bão Vera tàn phá. 3.174 người chết, 1.176 mất tích. 302.000 mất chỗ ở. Thiệt hại ước chừng 207 triệu Anh-kim.

28-9-1959. — Theo thông-cáo chung sau cuộc viếng thăm Hoa-Kỳ của Kroutchev, thì mọi vấn-đề khó khăn sẽ phải giải quyết theo đường lối hòa-bình, bằng cách điều-định chứ không thể dùng võ-lực.

1-10-1959. — (29 tháng 8 Kỷ-Hợi).

— Đạo này Saigon vẫn bị khan than Cà-Mau. Có tin năm nay các tỉnh miền Nam trúng mùa lúa. Gạo trắng số 1, 25%, tấm, 100 kí, chỉ có 395\$ tại Saigon.

5-10-1959. — Khai-mạc Quốc-Hội khóa II.

8-10-1959. — Viên Hán-học được thiết lập tại Huế (N.Đ. 389/GĐ).

14-10-1959. — Hoàng-thân Phetsarath, một cột trụ của Pháp tại Lào trước 1945, từ trần hôm nay.

— Ủy-Ban Hợp-thức-hóa các vụ bầu cử Dân-Biểu, không thừa nhận hai ông Phan-quang-Đán và Nguyễn-Trần.

16-10-1959. — Đại-Tướng Mỹ Georges Marshall từ trần.

21-10-1959. — Quân Trung-Cộng bắn chết 17 quân-nhân trong một đoàn tuần-tiểu Ân, tại biên-giới gần Colakronka. Ân phản kháng kịch-liệt, nhưng chưa thấy phản công. Trung-Cộng lại tiến sâu 16 cây số vào vùng Ladakh.

31-10-1959. — Tòa Đại-Hình tuyên án về vụ Huyện Thung biên thủ : 3 tử-hình. Còn thì khổ-sai và tù ở.

1-11-1959. — (1 tháng 10 Kỷ-Hợi).

3-11-1959. — Thái-Tử Lào lên ngôi kế vị vua Sisavang-Vong, Vương-hiệu là Savang Vathana.

8-11-1959. — Đương đêm khuya, một thiếu-nữ con nhà phú-thương, lái xe đưa 4 cô bạn ra Vũng Tàu chơi, đến cầu Rạch Hào, xe đâm vào cầu và đổ, 4 cô bạn chết. Thiếu-nữ lái xe bị đưa ra Tòa.

11-11-1959. — Bộ-Trưởng Tài-Chánh Pháp Antoine Pinay sang đàm phán về các vấn-đề Việt-Pháp còn đọng : nợ của Pháp đòi với V.N. và ngược lại : các nhà cửa còn do Pháp giữ chưa trả lại ; hưu-hống của một số nhân-viên Đông-Dương cũ v.v... Các chuyên-viên Việt-Pháp sẽ thảo luận từ 15-11.

17-11-1959. — 87 Hoa-Kiểu làm nghề chài lưới, từ Vịnh Hạ-Long, vào lánh tại Đà-Nẵng.

18-11-1959. — Ngoại-trưởng Vũ-văn-Mẫu tuyên bố ở Tân-Gia-Ba : Nam-Dương muôn tăng thân-thiện với V.N. và ký một hiệp-ước thân-hữu và văn-hóa.

19-11-1959. — Từ 13-11 đến nay, tất cả có 4 thuyền chở 175 Hoa-Kiểu vượt tuyến vô Nam. Một số trước đây làm ăn ở Hải-Phòng, ngoài ra là ngư-phủ.

23-11-1959. — Saigon-Thủy-Cuộc được thiết lập (S.L. 329/CC/GT).

27-11-1959. — Thọ-thuyền và thanh-niên Nhật, do đảng Xã-Hội kích động, biểu-tình lớn và xông vào Quốc-Hội đả kích hiệp-ước an-ninh Nhật-Mỹ. Cảnh-binh can thiệp. Hàng trăm người bị thương.

30-11-1959. — Các quân-nhân bị hạ-sát, tử-nạn, hy-sinh, mất tích, bị bắt, được trợ-cấp 12 tháng lương (S.L. 360/QP).

— Phát hành vé sơ Kiềm-Thiệt loại đặc-biệt, 4 kỳ, để lấy tiền xây Thư-Viện Quốc-Gia.

1-12-1959. — (2 tháng 11 Kỳ-Hội).

3-12-1959. — Đập nước Malplaquet ở Fréjus (Pháp) bị vỡ, nhiều nhà và người bị cuốn đi. Hàng trăm người chết.

6-12-1959. — Bộ-trưởng Quốc-Phòng Ấn tuyên-bố : sẽ gọi nhập ngũ 250.000 người để đối phó với Trung-Cộng.

8-12-1959. — V.N. gửi 10 triệu quan tặng nạn-nhân vụ vỡ đập nước ở Fréjus.

18-12-1959. — Quốc-Vương Thái Bhumibol Adulyadej và Hoàng-Hậu Sirikit sang thăm V.N.

20-12-1959. — Trận bão lớn Gilda, gió 120/140 cây số mỗi giờ, đe dọa duyên-hải miền Trung.

21-12-1959. — Bão Gilda tới gần VN, thì thời chậm tại 55 cây số mỗi giờ, rồi quay đi phía khác. Chỉ có vài trận mưa.

24-12-1959. — Tại Mương-Vũ (Châu-Độc) một toán VC chừng 3 trung-đội bị Bảo-An xua đuổi, chạy qua đất Mên, bị quân Mên chặn đánh.

30-12-1959. — Tại Lào, các nghị-sĩ thanh-niên ép Thủ-tướng Sanna-nikone từ chức. Quân-đội cũng không ủng-hộ chánh-phủ, và cho chiến-xa biểu dương lực-lượng ở Vạn-Tượng.

31-12-1959. — Ba hung-thủ ném lựu đạn sát hại 2 sĩ-quan Mỹ ở Tân-Mai ngày 8-7-1959, bị Tòa án Quân-sự kết án tử-hình.

— Bắt đầu từ 12 giờ-đêm nay, đồng-hồ phải vận nhanh lên 60 phút, theo giờ chánh-thức mới (S.L. 362-TTP ngày 30-12-59).

— Số Đông-y đủ điều-kiện hành nghề theo Bộ Y-Tế: 3.586 người trên toàn-quốc.

1960

✱

1-1-1960. — (3 tháng 12 Kỳ-Hội).

— Xứ Cameroun, sau 40 năm thuộc Pháp, tuyên bố Độc-Lập.

— Tại Vạn-Tượng, Tổng-Tham-Mưu-Trưởng Lào tuyên bố: Quân-đội Lào phải nắm tạm chính-quyền, không công nhận Quốc-Hội quá chia rẽ, và chống Thủ-Tướng Sananikone. Ông này đã đệ đơn từ chức.

2-1-1960. — Kể từ nay, các dịch-vụ Việt-Pháp phải ghi bằng đồng phật-lãng mới (Nouveau Franc = 100 quan cũ). Hối-xuất chánh-thức của đồng bạc V.N. đối với Mỹ-kim : 35 \$ = 1 \$U.S. Các hối-xuất đối với ngoại-tệ khác, sẽ tính theo căn-bản trên. (S.L. 1/TC).

— Hai hôm nay, trời lạnh, các tiệm áo len Saigon bán rất chạy.

3-1-1960. — Nhân ngày sinh-nhật T.T. Ngô-đình-Diệm, phủ Tổng-Ủy Dinh-Điền tổ chức « Ngày Dinh-Điền » và công bố kết-quả đã thu lượm.

— Một số đồng-bào nghèo miền Trung lên Cao-Nguyên hoặc vào miền Nam lập-nghiệp : 544 người ở Quảng-Ngãi vào khai khẩn ở Bình-Tuy, 907 người ở Thừa-Thiên vào Bình-Long ; 729 người ở Quảng-Nam vào Kiến-Trường ; 3.000 ở Bình-Định lên Cao-Nguyên, v.v...

4-1-1960. — Quân-đội và Bảo-An, tại Đức-Huệ, đánh tan một đại-đội V.C. Đại-đội-trưởng và 7 V.C. tử thương.

— Tướng Phoumi Nosavan chủ trương nắm chính-quyền ở Lào, vì Quốc-Hội tuy hết nhiệm-kỳ từ 25-12-59 vẫn không chịu rút lui.

5-1-1960. — Văn-hào Albert Camus. giải thưởng Nobel, bị tử nạn xe hơi.

— Quốc-Vương Lào can thiệp : quân-đội chịu trả lại quyền nhà vua để cử người lập Chánh-phủ mới.

7-1-1960. — Nghị-sĩ Abhay lập Chánh-phủ Lào. nhưng vì tuổi cao sức yếu. nhường bớt quyền cho em là tướng Abhay, phó Thủ-Tướng.

12-1-1960. — Bộ Ngoại-Giao Nhật và Tòa Đại-Sứ VN tại Đông-Kinh trao đổi chánh-thức các văn-kiện về bồi thường chiến-tranh cho VN.

13-1-1960. — Quân Trung-Cộng ở vùng Hì-Mã-Lạp-Sơn mỗi ngày lẫn thêm một ít đất thuộc Ấn. Dự-luận Ấn sôi nổi chống đối.

— Một Trung-tâm Cải-huấn được thiết lập tại Bộ Nội-Vụ để trông nom các trại giam và nhà lao (SL. 4/NV).

14-1-1960. — Nhiều đội quân Bắc-Việt xâm nhập Nam-Lào, và bắt cóc hàng trăm thanh-niên. Thủ-Tướng Lào phản đối.

15-1-1960. — T. T. Ngô-dình-Diệm sang thăm Đài-Loan 5 hôm, với các phái-đoàn văn-hóa và kinh-tế.

— Lào tách rời đồng Kíp khỏi khu-vực đồng Phật-lăng Pháp, và theo chế-độ đổi-hoán tự-do.

19-1-1960. — Hà-Nội xử vụ án Nhân-Văn. Phong-trào đòi hỏi tự-do cho văn-nghệ-sĩ do báo *Nhân-Văn*, *Đất Mới* v.v... phát động từ 1956 ; một số người bị bắt giam từ 1958, nay mới bị đưa ra Tòa, về tội gián-điệp cho Mỹ. Nguyễn-hữu-Đang. Lê-nguyên-Chí, Trần-thiếu-Bảo, bị án khổ sai hoặc tù ở.

22-1-1960. — Phê chuẩn hiệp-ước thân-thiện VN/Phi-Luật-Tân.

23-1-1960. — Chánh-phủ VN mua lại những lô pháo còn trữ, để dân-chúng khỏi đốt trong dịp Tết này.

— Chánh-phủ Lâm-thời Algérie thành lập để thương thuyết với Pháp về việc đình-chiến và thừa-nhận Độc-Lập.

26-1-1960. — Dân Pháp ở Algérie, theo nghị-sĩ đối-lập Lagailarde, nổi lên chống Chánh-phủ De Gaulle, phản đối sự điều-định với phe kháng-chiến Algérie. De Gaulle ra lệnh dẹp tan.

— Trại Sùng thuộc Trung-đoàn Lam-Son của Quân-đội tại Tây-Ninh, cách biên-giới 20 cây số, bị đột kích mạnh. Quân-đội truy kích hạ 37 VC, bắt 11 với một số vũ-khí.

28-1-1960. — Tết Nguyên-Đán Canh-Tý.

— Chu-ân-Lai và Ne Win ký hiệp-ước bất-xâm-phạm Hoa-Miễn.

1-2-1960. — (5 tháng Giêng Canh-Tý).

— Các nhóm dân Pháp biểu tình ở Algérie chống đối De Gaulle, đã chịu hàng.

2-2-1960. — Sihanouk mời VN cử đại-diện sang Mên thương thuyết về các vấn-đề Mên-Việt.

— De Gaulle tuyên bố xác nhận : Algérie sẽ thành một Quốc-gia độc-lập.

3-2-1960. — Đảng Cộng-Sản thất bại lớn trong vụ tuyển-cử ở Kerala (Ấn-Độ) chỉ còn 28 ghế, mất 39. Đảng Quốc-hội của Nehru đại thắng, chiếm đa-số 94 ghế.

— Tunisie đòi Pháp trả lại quân-cảng Bizerte.

5-2-1960. — Đô-Trưởng Saigon tuyên bố sắp thành lập các Liên-gia, 20 nhà. Nhiều Liên-gia sẽ hợp thành Khóm. Mỗi Khóm có Khóm Trưởng, đề liên lạc với Phường.

8-2-1960. — 1.000 người nữa ở Quảng-Nam lên lập nghiệp ở Ban-Mê-Thuột.

— Số hợp-tác-xã hiện nay là 257, nhưng có 96 không hoạt-động, chỉ có tên mà thôi.

10-2-1960. — 26 Hoa-Kiểu vượt tuyến vô Nam, cho báo-chí rõ tình hình sinh-hoạt khó-khăn tại Bắc-Việt.

13-2-1960. — Pháp thí nghiệm trái bom nguyên-tử đầu tiên tại sa mạc Sahara.

— De Gaulle được Quốc-hội Pháp ủy cho toàn-quyền hành-động trong 1 năm để giải quyết vấn-đề Algérie.

14-2-1960. — 12 người đi thuyền vượt tuyến, tới Đà-Nẵng.

— Tổng-tuyên-cử tại Miến-Điện : đảng của U-Nu đại-thắng.

15-2-1960. — T.T. Ngô-đình-Diệm sang thăm Mã-Lai 5 hôm.

— Ở Saigon, thấy xuất hiện kiểu mũ mới cho phụ-nữ.

— Thống-Chế Agub Khan được bầu làm Tổng-Thống Hồi-Quốc theo Hiến-pháp mới.

17-2-1960. — Ở Saigon, có 3.158 thí-sinh dự thi Tú-Tài Pháp.

— Tổng-Thống Lý-thừa-Văn lại ra tranh cử ở Đại-Hàn ; có mỗi một ứng-cử-viên đối-lập là Chough Byng Ok, thì ông này lại đột-nhiên chết. Tổng-Thống Văn ra lệnh làm quốc-táng cho đối-thủ.

— 584 người ở Bình-Định lên lập nghiệp ở Pleiku.

— 194 Hoa-kiểu vượt tuyến, tới Đà-Nẵng.

19-2-1960. — 1.102 người ở Quảng-Nam và Bình-Định tới lập nghiệp ở Pleiku, và Bình-Tuy.

20-2-1960. — Trước Đại-hội toàn-quốc, Thái-Tử Sihanouk tố cáo Cộng-Sản gây loạn.

21-2-1960. — Một bác-sĩ ở Vọng-Các bị bắt giam vì mở xưởng làm thịt chó.

23-2-1960. — 750 người ở Bình-Định lên lập nghiệp tại Darlac.

24-2-1960. — Thành-phố Đông-Kinh quyết định trồng 10.000 cây đỗ-quỳen, để kỷ-niệm ngày sinh của Hoàng-tôn, con Thái-tử Akihito.

26-2-1960. — Công-Chúa Anh Margaret, hôm nay làm lễ đính-hôn với nhiếp-ảnh-viên Amstron Jones.

— 139 nóc nhà lại bị thiêu ở trại định-cư Gia-Kiệm (Long-Khánh).

27-2-1960. — Nhiều chính-khách Mên xác nhận rằng hiện nay bang-giao Mên-Việt rất tốt đẹp.

1-3-1960. — (4 tháng 2 Canh-Tý).

— Động đất 8 giây đồng-hồ tại thành-phố Agadir (Maroc). Hàng ngàn người bị chôn vùi. Cây nước lại đổ mạnh và dâng cao 300 thước. 40.000 người mất chỗ ở. Ban đêm, khí nóng tới 36 độ. Tai nạn xảy ra từ 23 giờ 45. Các hạm-đội Pháp, và tàu Hòa-Lan v.v. đều đổ xô vào cứu cấp.

3-3-1960. — Lễ kỷ-niệm Hai Bà Trưng. Năm nay có một đoàn Phụ-nữ Miến-Điện sang dự.

— Số người tử-nạn tại Agadir, lên tới trên 10.000. VN gửi giúp 10.000 Mỹ-kim.

5-3-1960. — Agadir lại bị động đất lần thứ hai. Đất cũng động cả ở vài vùng thuộc Algérie.

6-3-1960. — Trại Cù Bến Sắn bị VC cướp phá.

7-3-1960. — Chánh-phủ Lào quyết định đưa Hoàng-Thân Pathet Souvannouvong và đồng-đảng, ra trước tòa án quân-sự.

9-3-1960. — 4 lính Nga bị đắm ở ngoài khơi, gặp một hàng-không mẫu-hạm Hoa-Kỳ cứu vớt.

— Tòa Thánh Vatican tặng nhà thờ Lavang một cây nến sáp.

10-3-1960. — Đình Tổng-Thống Nam-Dương bị hai phi-cơ phản-lực của Quân-đội xạ kích. Soekarno thoát nạn.

11-3-1960. — Một Thiểu-úy phi-công trong nhóm xạ kích vào đình Tổng-Thống Soekarno, đã bị bắt. Tư-lệnh Không-quân Nam-Dương phải từ chức.

14-3-1960. — Khánh thành Khu Trù-mật Vị-Thanh (Phong-Dinh).

— Lại phát giác một vụ âm-mưu ám sát Soekarno.

15-3-1960. — T.T. Lý-thừa-Văn, 85 tuổi, đã được tái-cử ở Đại-Hàn, với 91 % số phiếu. Nhưng theo dư-luận, thì cuộc tuyển-cử này đầy sự gian-lận.

Tại Hán-Thành, một số đông thanh-niên biểu tình phản đối cuộc tuyển-cử. Cảnh-binh bắn chết 7 người.

20-3-1960. — Thống-chế Trương-giới-Thạch hy vọng sẽ trở về Nam-Kinh dự lễ kỷ-niệm sinh-nhật Tôn-trung-Son, ngày 12-11-1965.

22-3-1960. — Trương-giới-Thạch lại đắc-cử Tổng-Thống Trung-Hoa Dân-Quốc.

24-3-1960. -- Ký kết các thỏa-hiệp Việt-Pháp thanh toán những vấn-đề còn đọng từ lâu : tài-chánh, tiền-tệ ; hợp-tác kinh-tế ; công-sản.

26-3-1960. — Các tỉnh miền Nam năm nay trúng mùa lúa.

31-3-1960. — Bề mạc Triển-Lãm Hội-Họa mùa Xuân Canh-Tý. Huy-chương vàng : *Tĩnh-vật* của Văn-Đen ; Huy-chương bạc ; *Người xuôi bạc* của Phạm-đăng-Tín, và *Chân Dung* của Nguyễn-Trung.

1-4-1960. — (6 tháng 3 Canh-Tý).

4-4-1960. — Mên-Hoàng Norodom Suramarit băng hà. V.N. có phân ưu.

— Có tin cháo cá sấu và cháo trâu nước tăng giá gấp bội tại Tân-Gia-Ba.

6-4-1960. — Một Phái-đoàn V.N. phụ trách về việc Nhật bồi-thường chiến-tranh, được thiết lập tại Đông-Kinh.

7-4-1960. — Lễ « Năm thế-giới giúp người tị-nạn » cũng được tổ-chức tại Saigon.

11-4-1960. — Tại Nam-Hàn, lại xảy ra nhiều cuộc biểu-tình lớn phản đối sự bắn chết 7 người chống đối tuyển-cử gian-lận.

12-4-1960. — Nhân dịp lễ Phật-Đản, tại Saigon, có cuộc rước đuốc lớn trên nhiều đường phố.

13-4-1960. — Trong một cuộc chạm súng ở Kiên-Hòa, 29 V.C. bị tử thương.

14-4-1960. — Hai người ở Bắc, dùng xe hơi liều mạng vượt qua cầu Hiền-Lương (sông Bến Hải) và thoát vô Nam.

— Quân Mên đột-nhiên chiếm đóng 2 đảo Kiên Vàng và Keo Ngựa. VN phản kháng.

19-4-1960. — Sinh-viên thanh-niên biểu tình lớn ở Hán-Thành. Quân-đội canh gác dinh Tổng-Thống, bắn chết 1 người. Nhiều Cảnh-Sát lại bắt tay nhóm biểu-tình.

20-4-1960. — Madagascar được Pháp thừa nhận Độc-Lập.

— Tại Hán-Thành và nhiều thành-phố Đại-Hàn, Chánh-phủ ban hành lệnh Thiết-quân-luật.

— Chánh-phủ Đại-Hàn từ chức.

— Nhiều cuộc biểu-tình tiếp tục. 150 sinh-viên bị thiệt mạng.

21-4-1960. — T.T. Lý-thừa-Văn nhượng bộ : giải tán ban Chấp-Hành đảng Tự-do của ông.

23-4-1960. — T.T. Lý-thừa-Văn nhượng bộ lần nữa : chỉ còn giữ chức-vị Tổng-Thống, từ bỏ chức-vụ Chủ-Tịch Hành-Pháp, cũng không lãnh đạo đảng Tự-Do nữa, hứa sẽ bỏ chánh-sách đảng-trị và đứng trên các đảng-phái. Đồng-thời, bãi bỏ lệnh thiết quân-luật.

25-4-1960. — Chu-ân-Lai sang Ấn-Độ hội đàm với Nehru, song không giải quyết được vụ tranh-chấp về biên-giới, vì không chấp nhận đề-nghị của Ấn là trả lại đường ranh giới cũ (ligne Mac-Mahon).

26-4-1960. — T.T. Lý-thừa-Văn hứa sẽ tổ chức cuộc tổng-tuyển-cử Quốc-hội mới.

27-4-1960. — T.T. Lý-thừa-Văn từ chức. Mọi Chánh-phủ lâm-thời được thành lập, gồm các chuyên-viên.

— Quốc-Hội V.N. lập một Ủy-Ban Thống-Nhất Lãnh-Thổ và Giải-Phóng miền Bắc.

28-4-1960. — Cả gia-đình Lee Ki Pong, Phó Tổng-Thống Đại-Hàn, đều tự sát. Ông này là tâm-phúc của Lý-thừa-Văn.

— Khánh thành tại Saigon ngôi nhà tiền-chế đầu tiên bằng ván ép Aérolith do Chánh-phủ Tây-Đức tặng.

29-4-1960. — Ông và Bà Lý-thừa-Văn rời khỏi dinh Tổng-Thống ; dọc đường, vẫn được dân-chúng hoan-hô.

— T.T. Eisenhower ca ngợi công-nghiệp Lý-thừa-Văn ; nhưng tạm ngưng viện-trợ cho Đại-Hàn.

— Tại Thổ-Nhĩ-Kỳ, sinh-viên nổi lên chống đối Chánh-phủ Menderès và đòi quyền tự-do dân-chủ theo đúng Hiến-Pháp. Nhiều trường học bị đóng cửa.

30-4-1960. — Cựu Bộ-Trưởng Nội-Vụ Đại-Hàn ra đấu thú với Chánh-phủ Cách-Mạng vừa thành lập.

— Chánh-phủ Cách-Mạng quyết định : giải tán ban Đặc-Vụ, kiểm soát các đảng phái, cử một Ủy-ban tu chính Hiến-Pháp, bãi bỏ luật-lệ báo-chí cũ.

— Sinh-viên vẫn biểu tình, đòi Bắc tiến diệt Cộng, giải tán Quốc-Hội, phá trụ-sở đảng Tự-Do của Lý-thừa-Văn. Song một số sinh-viên khác lại phản đối.

1-5-1960. — (6 tháng 4 Canh-Tý).

— Chánh-phủ Thổ-Nhĩ-Kỳ thiết quân-luật ở Ankara và Istamboul. Sinh-viên vẫn biểu tình rầm rộ.

— Động đất lớn ở Lar (Ba-Tư) 360 người chết, hàng trăm người khác bị thương.

— Một phi-cơ thám-thính U-2 của Hoa-Kỳ bị Nga bắn rớt gần biên-giới Thổ.

- 3-5-1960. — Kroutchev tố cáo Mỹ cho phi-cơ thám thính, và tuyên bố đã bắt sống được viên phi-công.
- 4-5-1960. — Thiết-lập trường Quốc-Gia Thương-Mại (N.Đ. 755-GD).
- 5-5-1960. — Có Thông-tư của phủ Tổng-Thống về việc xưng hô với ông Tổng-Thống : không được gọi là Cụ nữa ; gọi là Tổng-Thống mà thôi.
— Lại có biểu tình lớn ở Ankara. Tư-lệnh Không-quân là tướng Gursel, bị Chánh-phủ mời về nghỉ. Nhiều người bị bắt.
- 7-5-1960. — Công-Chúa Anh Margaret làm lễ thành-hôn với nhiếp-ảnh-viên Amstronng Jones.
- 9-5-1960. — Kroutchev thóa mạ Hoa-Kỳ vì vụ U-2. Hoa-Kỳ nhận là việc cố thật.
— Phi-công Mỹ Powers của chiếc U-2 bị hạ, sẽ phải ra tòa án Nga-Sô. Dư-luận Hoa-Kỳ sôi nổi.
- 11-5-1960. — Tại Nha-Trang, đại-hội các Ban hướng-dẫn gia-đình Phật-tử trong toàn-quốc.
— Tổng-Thống Mỹ tuyên bố : đã phải cho phi-cơ U-2 thám thính, để bảo-vệ tự-do cho Thế-Giới.
- 13-5-1960. — Tại Saigon, Đại-hội Văn-ngệ chống đối văn-ngệ Cộng-Sản ngoài Bắc.
- 14-5-1960. — Kroutchev vẫn sang Ba-Lê để dự Hội-Nghị Tối-Cao định vào ngày 16-5, nhưng lại đưa cho De Gaulle một công-hàm đặt điều-kiện tiên-quyết : Mỹ phải xin lỗi về vụ U-2, trừng phạt nặng nhân-viên có lỗi, cam kết chấm dứt mọi phi-vụ thám thính.
- 15-5-1960. — Hội-Nghị Tối-Cao khai mạc. Kroutchev đòi nói trước, và đọc lại bản công-hàm đã gửi cho De Gaulle, rồi đề-nghị hoãn họp từ 6 đến 8 tháng.
- 17-5-1960. — Kroutchev rời Ba-Lê, đi thăm vùng Marne, không dự Hội-Nghị Tối-Cao. Hội-Nghị tạm ngưng họp, và tuyên bố không thể tiếp tục vì thái độ của Thủ-Trưởng Nga-Sô.

18-5-1960. — Kroutchev vẫn nổi giận và thóa mạ Hoa-Kỳ. Tổng-Thông Mỹ không được mời qua thăm Nga nữa.

— Quân-lực Hoa-Kỳ trên khắp Thế-giới được lệnh báo-động.

19-5-1960. — Vẫn nhiều cuộc biểu-tình lớn tại Ankara.

22-5-1960. — Động đất rất lớn ở Chi-Lợi (Chili) và nhiều xứ Nam-Mỹ.

— Cây viêt Bic bắt đầu được chế tạo tại V.N.

23-5-1960. — Thủ-Tướng Do-Thái Ben Courion tuyên bố đã bắt được ở Argentine, cựu đại-tá Quốc-Xã Đức Adolf Eichmann, kẻ phạm tội giết sáu triệu dân Do-Thái trong Thế-Chiến II.

24-5-1960. — Đại-Tướng Diêm-Tích-Son, một danh-tướng Trung-Hoa thời Bắc-phạt, tạ thế vì đau tim.

— Đổ cây nước ở Chili.

— Hoàng-Thân Pathet-Lào Souvannouvong và nhiều lãnh-tụ Pathet, bị bắt giam từ 1959, đã trốn thoát khỏi Vạn-Tượng.

25-5-1960. — Quân đội VNCH đột nhập mật-khu U-Minh Hạ (Cà-Mau) và phá hủy nhiều căn-cứ V.C.

— Núi lửa phun mạnh ở Chili. Hàng ngàn nhà đồ, hàng ngàn người chết.

27-5-1960. — VN gia nhập Hiệp-Hội Khuếch-Trương Quốc-Tê (International Development Association I.D.A.).

— Tướng Thổ Djemal Gursel, được quân-đội ủng-hộ, lên nắm chính-quyền. Tổng-Thông Bayar, Thủ-Tướng Menderes bị bắt ; Quốc-hội bị giải tán ; một Ủy-ban soạn thảo Hiến-Pháp được chỉ định.

— Tổng-Thông Hoa-Kỳ tuyên bố chấm dứt viện-trợ cho Cuba.

28-5-1960. — Quận-ly Đức-Hòa bị tấn công mạnh ; nhưng đôi-phương bị thiệt-hại nặng.

29-5-1960. — Khánh thành quốc-lộ mới mở rộng Ninh-Hòa/Ban-Mê-Thuật.

- Tại các khu Trù-mật Vị-Thanh và Hỏa-Lưu (Phong-Dinh) đã có 1.035 gia-đình tới lập-nghiệp.
- Cựu Tổng-Thông Lý-thừa-Văn đi Hawaii dưỡng lão.
- Chí-Lợi lại bị động đất lần nữa.

1-6-1960. — (8 tháng 5 Canh-Tý).

2-6-1960. — Quân Pathet-Lào đánh nhau dữ với quân Hoàng-gia Lào.
— Hiện nay, có 38.000 mẫu lúa ở các địa-điểm Dinh-Điện.
— Lại động đất ở Chí-Lợi.

3-6-1960. — Động đất ở Nga-Sô ; Núi lửa phun ở Nam-Dương. Hội-nghị Quốc-Tề về Địa-chân nhóm họp ở Đông-Kinh.
— Thiết lập Cơ-Quan Quản-Trị Chương-trình Danhim, phụ trách thực hiện dự-án thủy-điện Danhim (N.Đ. 488/CT/GT).

5-6-1960. — Núi lửa phun ở Ý.

6-6-1960. — Bắt đầu phát thẻ căn-cước bực nhựa tại Saigon.
— Đặt viên đá đầu tiên cho trường Võ-Bị mới tại Dalat.

7-6-1960. — Chí-Lợi lại bị động đất.
— Chánh-phủ Somsanith ở Lào quyết định không thương thuyết với Pathet-Lào.

8-6-1960. — Quân-đội VNCH hạ 60 VC ở Thới-Lai (Phong-Dinh).
— Mưa tầm tã ở Chí-Lợi sau vụ động đất mới. Hương-Cảng bị bão Mary tàn phá : 23 năm nay mới lại thấy bão lớn như vậy.

10-6-1960. — Chánh-phủ V.N. và Quốc-Hội phân đôi thỏa-ước Pháp/Bắc-Việt, về việc hồi hương về Bắc của các kiều-bào VN tại Nouvelle-Calédonie và Nouvelles-Hébrides.
— Hành-quân vùng Bàu-Rấm (Long-An) hạ 20 VC.
— Các Lý-Sự hội-quán Trung-Hoa, và các Bang Á-Kiểu, bị giải tán. (S.L. 133-NV).

11-6-1960. — Lại động đất tại Santiago (Chi-Lợi).

— Fidel Castro quốc-hữu-hóa các khách-sạn Hoa-Kỳ tại Cuba.

14-6-1960. — Mở chiến-dịch diệt trừ bệnh Sốt Rét (83 triệu bạc VN, 900.000 Mỹ-kim viện-trợ).

— Thái-Tử Sihanouk đảm nhiệm chức-vụ Quốc-Trưởng Cao-Mên, theo Hiến-Pháp mới được tu-chính.

15-6-1960. — Hành-quân ở Phong-Phú (Kiền-Trường) hạ 12 VC.

— Đát lở, núi lở ở Chi-Lợi, 400 người chết.

16-6-1960. — Chánh-phủ Nhật yêu cầu Tổng-Thông Mỹ hoãn cuộc thăm viếng, vì sinh-viên và thợ-thuyền thuộc đảng Xã-Hội đã nhiều lần biểu tình hoặc đình-công phản đối Mỹ và hiệp-ước an-ninh Mỹ-Nhật.

18-6-1960. — Tỉnh-Trưởng Vĩnh-Long bị phục kích và tử thương.

— Fidel Castro ký hiệp-ước thương-mại với Nga-Sô.

19-6-1960. — Ký kết Hiệp-ước tương-trợ an-ninh Nhật-Mỹ.

— Liên-Bang Mali (Sénégal và Soudan) tuyên bố Độc-Lập.

20-6-1960. — Liên-Bang Mã-Lai tuyên bố thành-lập.

22-6-1960. — Hành-quân ở Cóc-Rinh (Đức-Huệ). Biệt-động-quân đánh tan rã Tiểu-đoàn V.C. 506.

23-6-1960. — Hành-quân ở Gia-Rai (Ba-Xuyên) hạ 12 VC, bắn 12 bị thương.

— Fidel Castro đe dọa quốc-hữu-hóa hết các xí-nghiệp Hoa-Kỳ tại Cuba.

25-6-1960. — Madagascar tuyên bố Độc-Lập.

— Somalie tuyên bố Độc-Lập.

— Sau 12 năm chồng Cộng, Mã-Lai tính có 11.013 người bị sát hại.

— Núi lửa lại phun ở Chi-Lợi. Núi lửa cũng phun ở Java.

— Tổng-số địa-diểm dinh-diện hiện nay là 127 ; 200.000 người ; 66.000 mẫu tây đã được khai khẩn.

27-6-1960. — Hoa-Kỳ trả đũa Fidel Castro : một đạo luật cho phép Tổng-Thống Mỹ giảm số đường nhập cảng (mà đa số là của Cuba).

30-6-1960. — Từ đầu năm nay, số gạo xuất cảng là 192.158 tấn, 563.227.000 \$.

— Congo được Bỉ thừa nhận độc-lập. Kasavubu được bầu làm Tổng-Thống. Lãnh-tụ phe cực-đoan khuynh-tả thân Nga, là Lumumba lập Chánh-phủ ; xứ Katanga, nơi có nhiều mỏ nhất, do Tchombé cai quản, lại thân Bỉ, chống Cộng, muốn tự-trị.

1-7-1960. — (8 tháng 6 Canh-Tý).

Nga tuyên bố lại vừa bắn rớt một U-2 nữa của Mỹ. Theo Mỹ, phi-cơ bay cách biên-giới Nga 45 cây số.

3-7-1960. — Một Câu-Lạc-Bộ Văn-Hóa được lập tại đường Tự-Do Saigon, để văn-nghệ-sĩ hội họp hàng ngày.

4-7-1960. — Lại động đất ở Chí-Lợi.

— Cờ Hoa-Kỳ từ nay có ngôi sao thứ 50 : Tiểu-bang Hawai.

— Trung-Cộng và Nga-Sô đã kích nhau dữ-dội tại Đại-Hội-Cộng-Sản ở Bucarest. Theo Nga, có thể và cần tránh chiến-tranh. Theo Trung-Cộng, không thể.

5-7-1960. — Trong số ruộng của Pháp nhượng lại để bán cho dân, theo thỏa-hiệp 10-9-1958, đã có 154.546 mẫu do các sở-hữu-chủ làm văn-tự nhượng.

— Hành-quân ở Bàu-Sen (Tây-Ninh) hạ 14 VC.

— Hiện nay, tại VN, chỉ có 180 y-sĩ trông nom 11.612 giường bệnh.

6-7-1960. — Binh lính Congo đòi đuổi hết sĩ-quan Bỉ. Tchombé thân Bỉ tuyên bố xứ Katanga độc-lập, và hợp-tác kinh-tế với Bỉ.

7-7-1960. — Một đồ-án chỉnh-trang khu-vực Sài-gòn-Chợ-lớn được trưng bày tại tòa Đô-Sảnh : của kiến-trúc-sư Ngô-việt-Thụ, giải thưởng hạng nhất La-Mã.

— T.T. Eisenhower tuyên bố : Hoa-Kỳ không thể dung thứ một chế-độ Cộng-Sản tại Mỹ-Châu.

11-7-1960. — Quân đội Bỉ tại Congo phản công. T.T. Kasavubu kêu gọi Liên-Hiệp-Quốc can thiệp.

13-7-1960. — Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc quyết định gửi quân quốc-tể (Mũ xanh) sang Congo giữ trật-tự cho quân Bỉ rút về nước. Quân Congo bắn phá quân Bỉ 5 giờ liên. Kiều-dân Mỹ tản cư.

15-7-1960. — Hành-quân tại Phong-Dinh, hạ 76 V.C., bắt 28, bắn bị thương hơn 100.

— Cựu Thủ-Tướng Nguyễn-phan-Long đứt mạch máu đầu, từ trần tại Saigon, thọ 72 tuổi.

16-7-1960. — Khánh thành Khu Trù-Mật Thanh-Thới (Kiên-Hòa).

— Tình-trạng thiết-quân-luật được bãi bỏ ở Đại-Hàn.

17-7-1960. — Hành-quân tại Cái-Lậy (Định-Tường) chạm súng với hơn 300 VC, hạ 46.

19-7-1960. — Các nhà chức trách quân sự Nam-Dương hạn chế hoạt-động của đảng Cộng-Sản.

22-7-1960. — Theo Bộ Canh-Nông, sô lúa thu hoạch mùa này, trội hơn mùa năm ngoái 1.146.150 tấn.

30-7-1960. — Đảng Dân-Chủ thắng lợi trong cuộc tổng-tuyển-cử ở Đại-Hàn.

1-8-1960. — (9 tháng 6 nhuận Canh-Tý).

— Khánh thành khu Trù-mật Mỹ-Phước và Đức-Huệ.

— Xứ Dahomey tuyên bố độc-lập.

2-8-1960. — Quân-đội Liên-Hiệp-Quốc tiến vào xứ Katanga. Tchombé không chịu và đe dọa chống cự đến cùng.

3-8-1960. — Xứ Nigeria tuyên bố Độc-Lập.

— Hành-quân ở Phước-Tân (Tây-Ninh) hạ 10 V.C.

5-8-1960. — Chánh-phủ Lào không áp dụng cho Việt-Kiểu đạo luật cấm ngoại-kiểu làm 100 nghề.

6-8-1960. — Một tiểu-đoàn Nhảy Dù, do Đại-úy Khong Le chỉ huy, chiếm đóng Vạn-Tượng. Các Bộ-Trưởng bỏ trốn về Luang Prabang. Khong Le tuyên bố chống Chánh-phủ thân Mỹ của Somsanith, và chống phái hữu của tướng Phoumi Nosavan.

8-8-1960. — Lễ kỷ-niệm trọng-thể đệ bát chu-niên tái lập Giáo-Hội Lục-hòa-tăng tại chùa Giác-Lâm.

— Một con trai ở đảo Shima (Nhật) sản xuất được 620 viên ngọc.

10-8-1960. — Đón dân-vệ Long-Thành, bị tàn công. 5 Dân-Vệ đẩy lui hơn 50 V.C.

— Tchombé đã thuận cho quân Liên-Hiệp-Quốc vào Katanga, với điều-kiện tôn trọng quyền-lợi của xứ này.

— V.N. ký kết hợp-đồng vay của Development Loan Fund 9,7 triệu Mỹ-kim để mua đầu máy và toa xe lửa.

11-8-1960. — Nhóm Khong Le ở Vạn-Tượng rắc nhiều truyền-đơn kêu gọi theo chánh-sách Trung-Lập.

12-8-1960. — Yoon Bo Sun đắc cử Tổng-Thông Đại-Hàn.

17-8-1960. — Hoàng-thân Souvanna Phouma lập Chánh-phủ Lào. Khong Le chịu theo. Nhưng quân hữu-phái của Nosavan ở Savan-nakhet dọa chiếm Vạn-Tượng.

21-8-1960. — Chang Myon lập chánh-phủ ở Đại-Hàn.

— Tướng Phoumi Nosavan đem quân tiến về Vạn-Tượng.

— Vạn-Tượng còn ngại nạn lụt, giá hàng tăng vọt, Mỹ-kiểu tản cư.

— Phi-công Powers bị Nga phạt 10 năm cấm tù.

22-8-1960. — Quy-chế thương-cảng Đà-Nẵng được ấn-định (S.L. 188/CC/GT).

25-8-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Cái-Sơn (Vĩnh-Long) T.T. Ngô-đình-Diệm tuyên bố : từ nay chỉ kiện toàn 19 khu Trù-Mật đã làm, không xây dựng thêm nữa vì lý-do thiếu chuyên-viên.

26-8-1960. — Vạn-Tượng phải lập thẻ phát gạo cho dân.

— Chi-Lợi lại bị động đất.

27-8-1960. — Khánh-thành khu Trù-Mật Ba-Thê (An-Giang).

28-8-1960. — Quân Lumumba và quân Tchombé giao chiến. Lumumba đòi quân Liên-Hiệp-Quốc rút khỏi Congo cũng như quân Bỉ. Quân Mũ xanh không chịu. Lumumba cho tấn công linh Gia-Nã-Đại, và tiến vào Katanga.

29-8-1960. — Khánh-thành khu Trù-Mật Thủy-Đông (Kiến-Tường).

— Ở Lào, Phouma chống Phumi, Quốc-Hội họp gấp. Thủ-Tướng Somsanith từ chức, nhường Phouma.

30-8-1960. — Giải-pháp được chấp nhận ở Lào : Phouma làm Thủ-Tướng (Trung-Lập) Phumi làm Phó Thủ-Tướng (Hữu-phái).

31-8-1960. — Khong-Le tuyên bố chấp nhận thành-phần Chánh-phủ Lào.

1-9-1960. — (11 tháng 7 Canh-Tý)

— Tướng Samuel T. Williams, trưởng Phái-đoàn Quân-sự Mỹ, rời Saigon. Tướng Lionel McGarr sang thay.

5-9-1960. — Tại Kasai (Congo) hàng ngàn người bị giết, khi quân Lumumba tiến vào hạt này.

— Đảng Cộng-Sản bị cấm hoạt-động ở Nam-Dương.

6-9-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật An-Tường (Vĩnh-Bình).

— Nga-Sô gọi về nước 5.000 chuyên-viên đã sang giúp Trung-Cộng.

— Trung-Cộng cũng gọi sinh-viên Tàu ở Nga về.

9-9-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Tân-Lược (Vĩnh-Long).

— Nhà thơ Léopold Senghor được bầu làm Tổng-Thông Sénégal.

— Một sô Bộ-Trưởng Lào không chịu về Vạn-Tượng, nếu Khong Le không rút lui.

10-9-1960. — Lumumba bị T.T. Kasavubu cất chức, sau những vụ tàn-sát ở Kasai.

13-9-1960. — Chánh-phủ Phouma tuyên bố tình-trạng khẩn-cấp trên khắp lãnh-thổ. Hoàng-thân Boun Oum (hữu-phái) lập Ủy-Ban tự-trị tại Hạ-Lào.

14-9-1960. — Đại-Tá Mobutu nắm hết quyền ở Congo, loại trừ Cộng-Sản. Lumumba bị bắt.

15-9-1960. — Khánh thành Kinh Đông-Tiên ở Kiên-Phong.

16-9-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Khánh-Vân (Phước-Thành).

17-9-1960. — Quân của Nosavan tàn công quân Trung-Lập của Khong Le tại Chinamo. Thái-Lan đóng biên-giới Thái-Lào.
— Hành quân ở Long-An, hạ 14 V.C.

19-9-1960. — Quân của Nosavan pháo kích Vạn-Tượng.

— Quân Pathet-Lào thừa dịp chiếm nhiều nơi ở Bắc-Lào. Sâm Neua bị 5 tiểu-đoàn Pathet đe dọa.

21-9-1960. — Bộ Công-Chánh mở kỳ thi dự-án xây cất cầu Mỹ-Thuận trên đường Hậu-Giang (650 thước, tốn chừng 250 triệu \$V.N.).

22-9-1960. — Quân của Phoumi Nosavan đánh lui quân Pathet-Lào tại Sâm Neua và Phong Saly; đồng-thời giao chiến với quân

Trung-Lập thuộc Phouma. Vua Lào kêu gọi các tướng-lãnh về giải hòa.

27-9-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Hậu-Mỹ (Định-Tường).

28-9-1960. — Một làng Đại-học được thiết lập tại Thủ-Đức.

30-9-1960. — Chánh-phủ Phouma và Ủy-Ban Cách-Mạng Savannakhet thuộc Boun Oum, quyết định ngừng bắn.

— Hải-quân Công-Xưởng được thiết lập, gồm những cơ-sở do Pháp chuyển giao (S.L. 217/QP).

— Tại Liên-Hiệp-Quốc, Kroutchev đập âm âm xuống bàn, khi nghe Thủ-Tướng Anh ca ngợi Tổng-Thơ-Ký Hammarjoeld.

1-10-1960. — (11 tháng 8 Canh-Tý).

— 1.331 sinh-viên V.N. đương học tại các trường đại-học và Cao-đẳng bên Pháp.

— Nigeria tuyên bố Độc-Lập.

2-10-1960. — Mưa to gió lớn, đổ cây, hại mùa, ở Kiên-Giang, Vũng-Tàu, Quảng-Đức, Hội-An... Nhiều tỉnh miền Nam bị ngập nước.

7-10-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Cái Trầu (Ba-Xuyên).

8-10-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Thới Thuận (Kiên-Hòa).

9-10-1960. — Có tin Mỹ đình chỉ viện-trợ cho Lào. Hoàng-thân Phouma tuyên bố không cần, Lào có thể tự-túc, và sẽ xin viện-trợ Nga nếu Mỹ nhất định chống sự làm lành với Pathet Lào. Và Phouma cử người đi tiếp xúc với các lãnh-tự Pathet.

10-10-1960. — Số sinh-viên tại Viện Đại-Học Saigon : 9.314.

14-10-1960. — Khánh thành khu Trù-Mật Long-Vĩnh (Vĩnh-Bình).

18-10-1960. — Có sự thay đổi ở 3 Bộ

Bộ Tư-Pháp	B.T. Nguyễn-văn-Lượng thay — Nguyễn-văn-Sỹ
Bộ Nội-Vụ	— Bùi-văn-Lương thay — Lâm-lê-Trình
Bộ Quốc-Phòng	— Nguyễn-đình-Thuần thay — Trần-trung-Dung

Bộ Thông-Tin thành Nha Tổng-Giám-Độc Thông-Tin.

19-10-1960. — Đặc-Ủy Công-Dân-Vụ là Kiều-công-Cung, một cựu Lãnh-tụ Thanh-Niên Tiến-Phong 1945, tạ thế sau khi chữa bệnh vô hiệu tại Pháp.

21-10-1960. — Các đồn Dakpek, Daksut, Daksé ở Kontoum bị tấn công ồ ạt và bị tràn ngập.

22-10-1960. — Các tiểu-đoàn Nhảy-Dù được gửi lên cứu viện đã giải vây các đồn ở Pleiku và tiếp tục tảo thanh.

24-10-1960. — Có tin 6.000 người chết vì bão tại Hối-Quốc.

27-10-1960. — Quốc-Vương Lào không chấp thuận viện-trợ của Nga-Sô do Chánh-Phủ Phouma xin.

28-10-1960. — Một công-trường ở gần Kontum bị đột kích. Quân-đội chống trả mạnh: VC bỏ lại 36 xác.

1-11-1960. — (13 tháng 9 Canh-Tý).

— Tất cả con gái lấy chồng năm nay ở Ba-Tur, đều được nhà Vua cấp hồi-môn: vì Hoàng-hậu Farah Diba vừa sinh hạ hoàng-nam.

2-11-1960. — Quỹ Tin-Dụng Khuếch-trương Kinh-Tê Development Loan Fund cho VN vay 17.500.000 Mỹ-kim để canh tân hệ-thống nước (Dự-án lấy nước sông Đông-Nai).

5-11-1960. — Độc-phủ Vũ-tiền-Huân được bổ quyền Đô-Trưởng Saigon thay Độc-phủ Nguyễn-phú-Hải.

10-11-1960. — Đại-Biểu Chánh-Phủ tại miền Đông là Tăng-văn-Chi bị tử nạn ở Bình-Tuy.

— J.F. Kennedy đặc-cử Tổng-Thông Hoa-Kỳ.

— Đạo quân đồn trú tại Luang-Prabang, do tướng Rathikene chỉ huy, kéo đi theo phe chống Cộng của tướng Phoumi, khi được tin Thủ-Tướng Phouma sắp tiếp nhận Đại-Sứ Nga-Sô và thỏa-hiệp với Pathet-Lào.

11-11-1960. — (23 tháng 9 Canh-Tý).

Đêm qua, 1 giờ 30, nhiều tiếng súng nổ phía sở Thú ; tới 2 giờ, có tin đảo-chính. Nhiều tràng liên-thanh, ở vài ngả khác, Đại-Tá Nguyễn-chánh-Thị, Tư-Lệnh Lữ-Đoàn Nhảy-Dù, cùng một số sĩ-quan, đem quân vây dinh Độc-Lập, và đòi T.T. Ngô-đình-Diệm rút lui. Dân-chúng vẫn đi lại như thường, trừ ở khu gần dinh Độc-Lập.

— 10 giờ sáng, T.T. Ngô-đình-Diệm đọc hiệu-triệu phát thanh, gọi quân ở Mỹ-Tho về.

— Buổi trưa, súng nổ. Trên đài phát-thanh, nghe tiếng B.S. Phan-quang-Đán hô hào quốc-dân hưởng ứng Cách-Mạng.

— Chiều, nghe tiếng Đại-Tướng Lê-văn-Ty đọc nhật-lệnh : T.T. Ngô-đình-Diệm trao quyền cho các Tướng-lãnh để lập Chánh-phủ khác.

— Một Hội-Đồng Cách-Mạng kêu gọi dân-chúng đi biểu tình sáng mai.

— Có tin các Sư-đoàn 7 ở Biên-Hòa và Sư-đoàn 21 ở Mỹ-Tho đã bắt đầu kéo về giải vây dinh Độc-Lập.

12-11-1960. — Buổi sáng, đoàn quân vây dinh Độc-Lập định tiến vào, nhưng lại rút lui. Súng nổ nhiều.

— Đài-Phát-thanh bị Quân-Đội chiếm lại.

— Trung-Tá Vương-văn-Đông, một trong các lãnh-tụ đảo chính, họp báo giải thích tại Bộ Tổng-Tham-Mưu.

— Các đội thuộc Sư-đoàn 21 và Sư-đoàn 7 tiến về phía Tân-Sơn-Nhứt, và vườn Tao-Đàn.

— Nhiều đoàn Nhảy-Dù trước Dinh Độc-Lập bỏ đi nơi khác, vào hồi 16 giờ.

— Buổi tối, có tin các Đại-tá Nguyễn-chánh-Thị, Trung-tá Vương-văn-Đông rời khỏi VN.

Nhiều nhân-viên và Dân-Biểu đã ra vào dinh Độc-Lập.

13-11-1960. — Quốc-Hội ngỏ lời trung-thành với T.T. Ngô-đình-Diệm.

— Biểu tình tại Công-trường Lam-Son mừng các đoàn quân giải vây dinh Độc-Lập.

— Liên-đoàn Công-chức Cách-Mạng tặng 300.000\$ cho các đoàn quân giải vây dinh Độc-Lập.

14-11-1960. — Các công-sở lại mở cửa làm việc.

Dân-Biểu Trần-văn-Thọ được bổ Tổng-Giám-Độc Thông-Tin.

15-11-1960. — Ủy-Ban Nhân-Dân chống đảo-chính lập ra từ hôm 11, đổi thành Ủy-Ban Nhân-Dân chống Phiến-Cộng.

— Trung-Tướng Thái-quang-Hoàng, bị ép lên máy bay sang Cao-Mên, đã trở về Saigon.

— Số bị thương trong vụ biển-cổ là 214 quân-nhân và 54 thường-dân ; số thiệt mạng là 20 thường-dân và 23 quân-nhân trong đó có Trung-tá Nguyễn-triệu-Hồng.

16-11-1960. — Hội-Nghị Quốc-Tể về lúa gạo nhóm họp tại hội-trường Diên-Hồng.

— Ủy-Ban Nhân-Dân chống Phiến-Cộng quyết định 1.308.702\$ gửi tặng các chiến-sĩ giải vây dinh Độc-Lập.

18-11-1960. — Tài-tử điện-ảnh Clark Gable tạ thế.

— Ký thỏa-ước vay của Quỹ Phát-triển Kinh-tế 12.700.000 Mỹ-kim lập nhà máy nhiệt điện Thủ-Đức.

21-11-1960. — Khai mạc Hội-Nghị địa-phương của Tổ-chức Lương-nông Quốc-tế F.A.O. tại Hội-Trường Diên-Hồng.

22-11-1960. — Bảo-An-Đoàn từ nay trực thuộc Bộ Quốc-Phòng.

26-11-1960. — Phó Tổng-Thống Phi-Luật-Tân, Diasdado Macapagal, tới thăm VN.

30-11-1960. — Nhiều tỉnh Cao-Nguyên và Trung-phần bị ngập nước mưa. Tại Quảng-Ngãi, có nơi ngập dưới 1 thước nước.

— Hành quân tại Cao-Lãnh (Kiến-Phong) VC bỏ lại 22 xác.

1-12-1960. — (13 tháng 10 Canh-Tý).

— Quân hữu-phải của Phoumi Nosavan hai mặt tấn công quân Trung-Lập của Khong Le tại sông Nam-Ca-Đinh, giao-chiến dữ-dội.

— Sau 3 tuần hội họp, Đại-Hội 81 nước Cộng-sản ở Moscou xác nhận chủ-trương chung sống hòa-bình do Kroutchev đề xướng.

2-12-1960. — Ở Congo, quân-đội của Đại-Tá Mobutu đã bắt Lumumba. Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc tỏ ý lo ngại.

3-12-1960. — Tại Saigon, đặt xong 39 địa-điểm có đèn xanh đèn đỏ báo hiệu giao-thông trên các ngã đường.

5-12-1960. — Có tin quân-đội của Đại-Tá Mobutu tiến đánh vào miền Đông Congo. Lumumba bị đánh đập tàn nhẫn.

6-12-1960. — Nha Vô-Tuyến Truyền-Thanh sáp nhập vào Tổng-Nha Thông-Tin (N.Đ. 1195-TTP/VP).

8-12-1960. — Tòa Thánh Vatican thiết lập hệ-thống Giáo-phẩm Việt-Nam. V.N. có các vị Tổng-Giám-Mục và một Tổng-Quản Giám-Mục.

— Đại-tá Lào Khouprasith đem quân đánh đuổi Khong Le

Tướng Abbay nắm quyền chỉ-huy tại Vạn-Tượng. Quân hữu-phái tiến về Paksane và Vạn-Tượng. Hoàng-Thân Phouma bỏ sang Nam-Vang.

— Khánh thành nhà máy Thủy-Tinh (Khánh-Hội).

9-12-1960. — Quân Trung-Lập chiếm lại một phần thành-phô Vạn-Tượng. Pholsena lập Chánh-phủ : Anh-quốc không thừa nhận.

13-12-1960. — 15 người vượt tuyến vô Nam.

— Kịch chiến ở thành-phô Vạn-Tượng giữa quân Hữu-phái và quân Trung-Lập. Nhiều nhà đổ hoặc cháy. Hàng trăm người chết. Ngoại-kiểu tản cư. Dân-chúng chạy nhiều sang Thái-Lan.

— Dân Pháp và dân Hồi đánh lộn nhau tại Alger và nhiều thành-phô Algerie. Hàng ngàn người bị thương.

14-12-1960. — Tướng Phoumi Nosavan làm chủ tỉnh-thê tại Vạn-Tượng. Chánh-phủ VN gửi thực-phẩm và thuốc cho Việt-Kiểu bị nạn.

— Quỹ Đặc-Biệt Liên-Hiệp-Quốc chịu đài thọ 246.700 Mỹ-kim về dự-án sưu-tầm khoáng-sản. VN chịu 9.825.000 \$.

16-12-1960. — Hai Chánh-phủ thành lập tại Congo :

— Chánh-phủ ở Léopoldville, do Mobutu lập, và ủng hộ T.T. Kasavubu ; Chánh-phủ thân Nga ở Stanleyville, do Gizenga điều khiển.

19-12-1960. — Vạn-Tượng hôm nay đã yên tĩnh.

— Quân Mèo miền núi xuống tấn công quân Trung-Lập ở gần Đổng Chum.

— Tại Saigon, khai mạc Hội-nghị Hợp-tác Kinh-tê Hoa-Việt.

— V.N. giúp dân Lào bị nạn một số gạo đáng giá 300.000 Mỹ-kim.

— Sihanouk ký kết với Trung-Cộng một Hiệp-ước thân-thiện, bất xâm-phạm, và viện-trợ kinh-tê kỹ-thuật.

20-12-1960. — Mặt trận Giải-Phóng Miền Nam tuyên bố thành lập thay cho Mặt Trận Tổ-Quốc.

22-12-1960. — Hoàng-Thân Boun Oum lập Chánh-phủ Lào, chống Trung-Lập thân Cộng.

— Nga tiếp tục chở vũ-khí cho quân-đội của Khong-Le.

24-12-1960. — Hành-quân tảo thanh ở Chà Lan, quận Thường-Đức (Quảng-Ngãi) hạ 16 V.C., tịch thu một số súng đạn.

26-12-1960. — Viện Bảo-Hiến được tổ-chức (Luật 7/60).

28-12-1960. — Một số người lập Ủy-Ban Nhân-Dân để tổ chức lễ khánh-thọ lục-tuần T.T. Ngô-đình-Diệm.

— Quân của Phoumi thắng quân Trung-Lập tại Phone Hong.

29-12-1960. — Một khu kỹ-nghệ được thiết lập tại Thủ-Đức, gồm nhà máy nhiệt-điện, trạm biến-điện Danhim, sân dự-trữ than Nông-Sơn, nhà máy xi-măng, và một cơ-sở giang-thuyền. (S.L. 317/CC/GT).

31-12-1960. — Có tin 5 tiểu-đoàn Bắc-Việt tràn qua Lào.

— Ủy-Ban Nhân-Dân chống phiến Cộng lại tuyên bố chấm dứt nhiệm-vụ để rồi thành lập một « Mặt Trận quốc-dân chống Phiến-Cộng ».

1961

1-1-1961. — (15 tháng 11 Canh-Tý).

2-1-1961. — Tổng-Thống Hoa-Kỳ Eisenhower cảnh cáo Nga-Sô và Trung-Cộng đừng can thiệp giúp Pathet-Lào.

— Phi-cơ Nga vẫn tiếp tế cho Pathet Lào tại Đồng Chum.

— Nhiều phi-cơ Mỹ chở thêm quân tới Thái-Lan.

3-1-1961. — Hoa-Kỳ đoạn giao với Cuba.

4-1-1961. — Quân Hoàng-Gia Lào tái chiếm Xiêng-Khoang.

— Nhiều kiều-dân Mỹ rời khỏi Lào, vì ngại chiến-sự lan tràn.

10-1-1961. — Quân Trung-Lập của Khong-Le giao phong với quân Hoàng-Gia ở nhiều nơi. Anh và nhiều quốc-gia đề nghị tái lập Ủy-Hội Quốc-Tế Kiểm-Soát Đình-Chiến tại Lào.

14-1-1961. — Các trường người Mù lại được cải tổ (N.Đ. 67/GD/PC).

15-1-1961. — Tổ chức Hội-Chợ Nội-Hóa tại Saigon : phí tổn 6 triệu.

17-1-1961. — Mấy hôm nay, tiết trời giá lạnh, gió bắc hắt hiu, buổi chiều ở Sgaigon, 17°4.

18-1-1961. — Một số chính-khách, nhân-sĩ nhóm họp để bàn việc lập Nghị-Hội đại đoàn-kết toàn-dân chống Cộng (có B.S. Phan-huy-Quát, B.S. Lý-trung-Dung, Đặng-văn-Sung v...v...).

19-1-1961. — Trời lạnh hơn ; buổi sớm, buổi chiều tại Saigon, 16°

20-1-1961. — Bác-sĩ Thomas Dooley, người đã giúp nhiều dân di-cư 1954-1955, từ trần tại Nữu-Uớc.

22-1-1961. — Lễ tấn-phong 4 vị Tân Giám-Mục VN : các Đức Cha Nguyễn-văn-Thiện (Vĩnh-Long) Nguyễn-khắc-Ngũ (Long-Xuyên), Trần-văn-Thiên (Mỹ-Tho), Nguyễn-văn-Điền (Cần-Thơ).

24-1-1961. — Lễ kỷ-niệm Thích-Ca thành đạo cử hành trọng-thể trên toàn-quốc.

25-1-1961. — Kroutchev phóng thích 2 phi-công U2 đã bị bắt. Sẽ thả cả Powers.

— Tân Tổng-Thống Hoa-Kỳ Kennedy hứa chấm dứt các phi-vụ thám thính.

27-1-1961. — Trước đây, tòa Tiểu-Hình Saigon phạt vạ hai vụ mất-chức và lỗ-tôm ; tòa Thượng-Thẩm đã y án ; Tòa Phá-Án không chịu ; hôm nay tòa Thượng-Thẩm phải xử lại, và tha bổng vì lý do : đó là trò giải-trí trong gia-đình khác cuộc sát phạt đồ đến.

28-1-1961. — Ký kết thỏa-ước Việt-Pháp hợp tác về nguyên-tử-lực phục vụ hòa-bình.

31-1-1961. — Tòa Phá-Án bác đơn thượng-tố của nhà SACEM kiện Ung-Thị vì đã cho xử dụng các bản nhạc ngoại-quốc trước giờ chiếu bóng ở rạp Đại-Nam mà không trả tác-quyền. Không phải trả.

1-2-1961. — (16 tháng 12 Canh-Tý).

— Trung-Tâm Quốc-Gia Kỹ-Thuật Phú-Thọ được cải-tổ, gồm các trường Công-Chánh, Điện-Học, Công-Nghệ, Hàng-Hải (N.Đ. 189/GD/PC).

- 2-2-1961. — Hành-quân ở Bình-Đại (Kiến-Hòa) đánh lui 100 V.C., bắt 13 chính-quy, và 16 cán-bộ nằm vùng với vũ-khí.
— Một Trung-đội Thủy-quân Lục-Chiến, ở Căn-Đước (Long-An) đánh lui hơn 100 V.C.
- 3-2-1961. — Cháy lớn ở góc đường Trần-hưng-Đạo/Cộng-Hòa, hơn 200 nhà bị thiêu.
- 6-2-1961. — Pathet-Lào chuyển nhiều quân xuống Hạ-Lào. Giao-tranh dữ-đội ở Đồng-Chum với quân-đội Hoàng-Gia.
- 7-2-1961. — Thiết-lập một Hội-Đồng Dinh-Dưỡng Quốc-Gia, đề-nghiên-cứu về thực-phẩm cho dân-chúng. (N.Đ. 162-YT).
— Giá gạo xuống : gạo hạng 1, 25 % tằm, từ 530 \$/550 \$ xuống 480 \$/495 \$ mỗi tạ.
- 8-2-1961. — Hôm nay thấy 3 liên-danh ứng-cử-viên Tổng-Thống nhiệm kỳ II :
— Ngô-đình-Diệm/Nguyễn-ngọc-Thơ,
— Nguyễn-đình-Quát/Nguyễn-thành-Phương,
— Hồ-nhật-Tân/Nguyễn-thế-Truyền.
- 9-2-1961. — Tướng Trần-văn-Soái tức Năm Lửa, nguyên Tổng-Tư-Lệnh quân-đội Hòa-Hảo, từ trần tại Bệnh-Viện Cộng-Hòa, thọ 73.
— Chánh-phủ Chang Myon ở Đại-Hàn cắt chức nhiều công-chức có vợ lẽ hoặc nhân-tình, vì coi nhân-tình, vợ lẽ là nguyên-nhân tham-nhũng.
- 11-2-1961. — Thủ-Tướng Lào Phouma đòi triệu tập lại Hội-Nghị Genève để giải quyết vấn-đề Lào.
— Thành lập Viện Đại-Học Đàlat (N.Đ. 261/GĐ).
- 13-2-1961. — Có tin Lumumba ở Congo đã bị giết, không biết do nhóm nào.

15-2-1961. — Tết Nguyên-Đán Tân-Sửu.

Nhân dịp Tết, một số người đã bị bắt sau vụ đảo-chính hụt 11-11-1960, được tha về (B.S. Nguyễn-lưu-Viên, Phạm-văn-Huyền, Tạ-chương-Phùng, v.v...).

17-2-1961. — Cháy lớn ở khu định-cư Phước-Tĩnh (Phước-Tuy) thiêu hơn 100 nhà.

18-2-1961. — Cháy lớn ở Hòa-Hưng (Saigon), hàng trăm nhà bị thiêu.

21-2-1961. — Cải tổ trường Mỹ-Nghệ Thực-Hành Gia-Định (N.Đ. 286/GĐ).

26-2-1961. — Một khu đất rộng ở Suối Lồ-ồ được dành làm nơi lập trại huấn-luyện Thanh-Niên Cộng-Hòa.

28-2-1961. — Quân Hoàng-Gia Lào và quân Pathet-Lào giao tranh kịch-liệt tại Bản Tha Ngon.

1-3-1961. — (15 tháng Giêng Tân-Sửu).

2-3-1961. — Cựu Thủ-Tướng Pháp Antoine Pinay tới Saigon giải quyết các vấn-đề Việt-Pháp còn đọng.

3-3-1961. — Nguyệt-thực trông thấy ở V.N. : 3/4 mặt trăng bị lấp.

4-3-1961. — Nga vẫn cho phi-cơ tiếp tế Pathet-Lào.

— Mỹ yêu cầu Tướng-giới-Thạch đưa về Đài-Loan, những đội Quốc-quân còn trú ẩn ở biên-giới Miến-Lào.

6-3-1961. — Luật-sư Vương-quang-Nhường, cựu Tổng-Trưởng, được cử làm Chủ-tịch Viện Bảo-Hiến.

— Người Thượng bắt được con voi trắng ở Bandoun (Darlac).

7-3-1961. — Thiếu-Tướng Văn-thành-Cao, nguyên phụ-tá của tướng Cao-Đài Liên-Minh Trịnh-minh-Thế, được bổ Đại-Biểu Chánh-phủ miền Đông Nam-Phần.

— Phi-cơ X-15 của Hoa-Kỳ bay được 4.264 cây số mỗi giờ.

10-3-1961. — Hành quân táo thanh ở An-Đức (Vĩnh-Long) hạ 34 V.C., bắt 1 Huyện-ủy và nhiều vũ-khí.

— Saigon bắt đầu có sữa tươi của trại chăn bò Bến-Cát (từ 1.000 đến 2.000 chai 1/2 lít mỗi ngày).

11-3-1961. — Kịch chiến tại Đồng-Chum, giữa quân hữu-phái Nosavan và quân Pathet-Lào.

14-3-1961. — Chánh-phủ Đài-Loan cho hồi hương, để tránh rắc-rối với Trung-Cộng, những đội quân của tướng Lý-Mỹ ở biên-giới Miến-Lào.

15-3-1961. — Thành lập Thượng Hội-Đồng Thẩm-Phán (Luật 6/61).

— Thành lập Hội-Đồng Kinh-Tế Quốc-Gia (Luật 5/61).

— Bà Ngô-dình-Nhu đi các Tỉnh cổ vũ cho phong-trào Phụ-nữ Liên-Đới và Phụ-nữ bán quân-sự.

16-3-1961. — Liên-danh II họp báo.

— Quận-ly Hiếu-Liêm (Phước-Thành) bị tấn công mạnh, nhà cửa bị hư hại. V.C. bỏ lại 20 xác.

17-3-1961. — Đồng bào Thượng làm lễ biếu T.T. Ngô-dình-Diệm bạch-tượng vừa bắt được tại Ban-Mê-Thuột.

21-3-1961. — Bãi bỏ lệ-phí ở các kỳ thi Trung-Học.

23-3-1961. — Thanh-Nữ Cộng-Hòa đi dự lễ Hai Bà Trưng vẽ, trên đường Biên-Hòa/Phước-Tuy, bị giết mìn : 2 chết, 14 bị thương.

— Các Tòa Hành-Chánh Tỉnh và các Văn-phòng Quận, từ nay có tổ-chức đồng-nhất (N.Đ. 217/NV).

— Liên-danh III họp báo.

24-3-1961. — Khánh thành nhà máy lọc rửa than Mỏ Nông-Sơn.

— Liên-danh I họp báo.

— Triển-lãm hơn 100 bức danh-họa Pháp hiện-đại tại đường Thống-Nhất ; sẽ trưng bày đến hết 5/4.

28-3-1961. — Biểu tình lớn của Thanh-Niên Thanh-Nữ Cộng-Hòa trước Công-Trường Mê-Linh, phản đối vụ giết mìn giết Thanh-Nữ.
— Tại Cao-Lãnh (Kiên-Phong) hơn 2 tiểu-đoàn V.C. vây đánh 1 tiểu-đoàn V.N.C.H. 200 V.C. chết và bị thương ; V.N.C.H. : 11 chết, 23 bị thương.

29-3-1961. — Ba Liên-danh ủng cử Tổng-Thông ra thông-cáo chung cảm ơn Cảnh-sát Công an đã giữ trật-tự trong những ngày vận động tuyển-cử.

31-3-1961. — Cháy lớn tại Ấp Hòa-Lạc (Gia-Định) 300 nhà bị thiêu.

1-4-1961. — (16 tháng 2 Tân-Sửu).

— Nga-Sô chấp thuận đề-nghị tái lập Ủy-Hội Quốc-Tê ở Lào, và triệu tập lại Hội-Nghị Genève.

— Ứng-cử-viên Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ đi các tỉnh nói chuyện với cử-tri.

— Lễ khởi-công xây cất đập Danhim tại công-trường Đon-Dương (Tuyên-Đức).

— Tỉnh-ly Kiên-Hòa bị đột kích : nhà máy đèn bị phá, hơn 500 thước đường bị đào trên đường Kiên-Hòa Mỹ-Tho : 63 V.C. bị bắt với vũ-khí.

2-4-1961. — Tổng-số cử-tri vụ bầu-cử Tổng-Thông, là 7.231.137 (niêm-yết lần thứ 2).

3-4-1961. — Ứng-cử-viên Nguyễn-ngọc-Thơ nói chuyện tại Chợ-lớn.

— Ký kết Hiệp-Ước Việt-Mỹ thân-hữu và liên-lạc kinh-tê, xác nhận sự hợp-tác vẫn có.

— Tại khu rừng An-Điện (Bình-Dương) Biệt-Động-Quân đẩy lui cuộc tấn-công của nhiều V.C. thối kèn xung phong. Quân Nhảy Dù tiếp viện. V.C. bỏ lại 10 xác.

4-4-1961. — Đức Cha Nguyễn-văn-Bình làm lễ nhậm chức Tổng-Giám-Mục tại Saigon.

— Bàn cãi sôi nổi tại rạp Thống-Nhất. Ứng-cử-viên Nguyễn-đình-Quát hứa sẽ đời ngừng bắn ngay nếu được đắc-cử.

— Ứng-cử-viên Ngô-đình-Diệm nói chuyện tại tòa Đô-Chính.

6-4-1961. — Phát các giải thưởng Văn-chương 1960 tại phòng Triển-lãm Đô-Thành cho các tác-phẩm: *Dịch-kinh Tân-Khảo* của Nguyễn-mạnh-Bảo; *Việt-Nam Văn-Học Toàn-thư* của Hoàng-trọng-Miên; *Hoa-Đăng*, thơ của Vũ-hoàng-Chương; *Đò dọc*, tiểu-thuyết của Bình-nguyên-Lộc, giải nhất đồng-hạng với *Thần Tháp Rùa* của Vũ-khắc-Khoan; *Đời phi-công*, tiểu-thuyết của Toàn-Phong. Các bộ-môn Khảo-luận và Thơ không có giải nhất.

7-4-1961. — Pháp và Kháng-Chiến Algérie bắt đầu đàm phán nghị hòa tại Evians.

— Ban Cao-Đẳng Nông-Lâm-Mục được tổ chức để đào tạo kỹ-sư (N.Đ. 104/BCN).

8-4-1961. — Một đặc-công khủng-bố đập xích-lô, ném lựu đạn vào nhà lầu của nhân-viên Mỹ đường Trần-hưng-Đạo: 2 Mỹ và 9 Việt bị thương.

9-4-1961. — Bầu cử Tổng-Thống và Phó Tổng-Thống.

— Chừng 2.500 người các tỉnh do VC xua lên Saigon biểu tình phá bầu-cử, bị chặn ở Bình-Đông.

12-4-1961. — Khởi công xây cất Trung-tâm Nguyên-tử Đà-lạt.

— Phi-hành-gia Nga-Sô Gagarine cưỡi phi-thuyền Spoutnik-Orient bay quanh trái đất trong 1 giờ 45 phút.

13-4-1961. — Bãi bỏ các Quân-Khu lập từ 1952. và chia lãnh-thô ra 3 vùng Chiến-thuật và Biệt-Khu Thủ-Đô (S.L. 98/QP).

15-4-1961. — Quân Cách-mạng của José Mirose Cardona ném bom La Havane (Cuba) và đổ bộ lên nhiều địa-điểm (chừng 3.000 người).

17-4-1961. — Kịch-chiến ở Cuba giữa quân Cách-mạng và quân của Fidel Castro.

18-4-1961. — Nhiều tin trái ngược về chiến-sự ở Cuba. Quân Cách-mạng rút lui về vài vị-trí, bị oanh-tạc và bị bắt khá nhiều.

20-4-1961. — Hơn 300 Cố-vấn và Chuyên-viên Mỹ tới Lào hoạt-động.
— Đức Ông Huỳnh-công-Bộ, thân sinh ra Giáo-chủ Hòa-Hảo Huỳnh-phú-Sở, tạ thế tại An-Giang.
— Có tin quân Cách-mạng Cuba bị đại bại.

21-4-1961. — Quận-ly Đức-Lập (Quản-Đức) bị tấn công, trụ-sở bị phá hủy, nhiều vũ-khí và lương-thực bị chiếm đoạt.

23-4-1961. — Nhiều tướng lãnh Pháp, đứng đầu là Salan, nổi lên chống De Gaulle ở Alger. vì muốn tiếp-tục chinh phạt, không chịu cho Algérie độc-lập. De Gaulle kêu gọi quân-đội chống nhóm phản-loạn và quyết định đổi phó.

24-4-1961. — Tại Congo. Tschombé cùng nhiều thân-tín bị Đại-tá Mobutu bắt giam.

25-4-1961. — Anh và Nga kêu gọi ngừng bắn ở Lào.
— Khánh thành Viện Việt-Pháp (Institut Franco-Vietnamien) ở Ba-Lê. Viện này có nhiệm-vụ giúp đỡ sinh-viên VN tại Pháp.

26-4-1961. — Chánh-phủ Lào ra lệnh ngừng bắn.
— De Gaulle huy động Hải-quân tái chiếm Alger.

27-4-1961. — Tướng Salan bỏ trốn. Tướng Challe ra nộp mình.
— Mặc dầu có lệnh ngừng bắn. Pathet-Lào vẫn tấn công.
— Sierra Leone (Phi-châu) tuyên bố Độc-lập.

28-4-1961. — Khánh thành Xa-lộ Saigon/Biên-Hòa.

29-4-1961. — Lễ tuyên-thệ của Tổng-Thống nhiệm-kỳ II trước Quốc-Hội.
— Pathet-Lào chiếm Mường-Lai.

1-5-1961. — (17 tháng 3 Tân-Sửu).

4-5-1961. — Pathet-Lào tấn công Thakhet.

5-5-1961. — Phi-hành-gia Hoa-Kỳ Shepard được phóng lên không-gian, trong phi-thuyền *Liberty VII*.

6-5-1961. — Ủy-Hội Quốc-Tế sang Lào kiểm soát ngừng bắn.
— Chánh-phủ Lào đề-nghị 3 phe Lào nhóm họp.

8-5-1961. — Tân Đại-sứ Mỹ Frederick Nolting tới Saigon, thay Đại-sứ Elbridge Durbrow.

9-5-1961. — Quyết-định thành lập một Khu Đại-Học tại Thủ-Đức, gồm tòa Viện-trưởng và các trường Đại-học (S.L. 110/GD).

11-5-1961. — Phó Tổng-Thống Hoa-Kỳ Lyndon B. Johnson sang thăm VN, và đi nhiều nơi quan sát tình-hình.

— Quận-ly Định-Quán (Long-Khánh) bị tấn công nhiều đợt. VC thổi kèn xung phong ồ ạt, nhưng bị đánh lui.

12-5-1961. — 4 sư sãi và 752 đồng-bào Việt gốc Mên bị VC đồn sang Mên, được các nhà chức-trách Mên đưa trở về An-Giang.

13-5-1961. — Phó Tổng-Thống L. B. Johnson rời Saigon.

— Thông cáo chung Việt-Mỹ : Hoa-Kỳ sẽ tăng viện-trợ quân-sự, nhận trang bị cho Bảo-An ; cử một phái-đoàn nghiên-cứu kế-hoạch tăng viện-trợ và chống du-kích.

15-5-1961. — Ủy-Ban Cứu Đói miền Bắc đã quyên được 550.000 \$.

— Dự-định mở Hội-chợ Quốc-tế 1962, với một ngân-sách 140 triệu, được chấp thuận về nguyên-tắc.

— Quận Di-Linh bị tấn-công, nhưng địch bị đẩy lui, bỏ lại 8 xác chết.

— Công-trường Danhim cũng bị tấn công, một số xe và dụng-cụ bị phá hủy ; Quận-trưởng Đơn-Dương bị bắt và hạ sát.

— Lại đảo-chính ở Đại-Hàn. Thủy-quân lục-chiến đóng ở Kimpo, cách Hán-Thành 15 cây số, kéo về chiếm đóng thủ-đô, tước khí-giới Cảnh-sát. Tướng Chang Do Yun khởi vụ này và lập Hội-Đồng Cách-Mạng.

16-5-1961. — Khai mạc Hội-nghị Genève bàn về hiện-tình Lào. Phái-đoàn VN do Bộ-Trưởng Ngoại-Giao Vũ-văn-Mẫu hướng dẫn. Phái-đoàn của Vạn-Tượng không chịu tham dự, vì chỉ coi mình là chính-thức, phủ nhận phái-đoàn của hai phe Hữu và Trung-lập.

17-5-1961. — Tướng Chang Do Yun đòi các Bộ-Trưởng cũ từ chức, nhưng Thủ-Tướng Chang Myon còn lánh mặt, nên chưa lập được Chánh-phủ mới. Theo dư-luận Mỹ, Chánh-phủ Chang Myon hợp-pháp. Tướng Nam Lim Yee, Tư-lệnh Sư-đoàn ở vị-tuyến 38, ra lệnh cho quân-đội không tham gia cuộc đảo-chính. Tướng Mỹ Magruder Tổng Tư-lệnh Quân-đội Mỹ và Liên-Hiệp-Quốc, không chịu giao thiệp với Tướng Chang Do Yun, và còn khuyên quân-đội Đại-Hàn đừng trung-lập.

18-5-1961. — Thủ-Tướng Đại-Hàn Chang Myon đã từ chức cùng tất cả Chánh-phủ. 9 tướng bị bắt.

19-5-1961. — Cựu Thủ-Tướng Chang Myon và các Bộ-Trưởng cũ bị bắt, cùng 1.000 người bị coi là thân Cộng. Tổng-Thống Yon Bo Sun cũng từ chức.

20-5-1961. — Cháy lớn ở Qui-Nhon, 115 nhà bị thiêu.

21-5-1961. — Pháp đơn-phương tuyên bố ngừng bắn ở Algérie và

21-5-1961. — Pháp đơn-phương tuyên bố ngừng bắn ở Algérie và rút quân về các thành phố.

22-5-1961. — Giáo-Hội Tăng-Già Bắc-Việt tổ-chức trọng-thể lễ Phật-Đản tại vận-động-trường Quân-đội.

— Hội-Đồng Cách-Mạng Đại-Hàn quyết-định : giải-tán Quốc-Hội, dùng kinh-phí trả lương nghị-sĩ để giúp đỡ dân nghèo, đóng cửa các tiệm khiêu-vũ, bãi trừ buôn lậu, bắt công-chức làm việc cả ngày chủ-nhật, giải tán các đảng phái chính-trị, sa thải 3.000 nhân-viên, đóng cửa 60 báo và 160 chi-cuộc thông-tấn, đưa du-đăng đi làm việc tại các hầm mỏ.

24-5-1961. — **Tướng Chang Do Yun** định sang Mỹ tiếp xúc với **Chánh-phủ Hoa-Kỳ**. Nhưng **phủ Tổng-Thống Hoa-Kỳ** cho biết **Tổng-Thống** còn mắc bận chưa thể tiếp.

— **Hội-Đồng Cách-Mạng Đại-Hàn** chịu đề **Quân-đội** thuộc quyền kiểm-soát của **Bộ Tư-Lệnh Liên-Hiệp-Quốc**.

28-5-1961. — **Chánh-phủ VN** cải-tổ :

— **Thiết lập 3 chức-vụ Bộ-trưởng đặc-nhiệm An-ninh, Phát-triển kinh-tế, Văn-hóa Xã-hội (SL. 122/TTP).**

— **Thiết lập Bộ Công-Dân-Vụ và Bộ Cải-tiến Nông-thôn (SL.120 và 121/TTP).**

— **Giao trả các Bộ, 11 cơ-quan đã đặt trực-thuộc phủ Tổng-Thống (SL. 123/TTP).**

— **Thành-phần Chánh-phủ mới (SL. 124/TTP).**

Phó Tổng-Thống kiêm Bộ-trưởng đặc-nhiệm phối hợp phát-triển kinh-tế .. Nguyễn-ngọc-Thơ

Bộ-trưởng tại phủ Tổng-Thống, kiêm Bộ-trưởng Phụ-tá Quốc-Phòng, tạm giữ chức Bộ-trưởng đặc-nhiệm phối-hợp an-ninh Nguyễn-đình-Thuần

Bộ-trưởng đặc-nhiệm phối-hợp văn-hóa xã-hội Trương-công-Cừu

Bộ-Trưởng Nội-Vụ	Bùi-văn-Lương
— Ngoại-Giao	Vũ-văn-Mẫu
— Tư-Pháp	Nguyễn-văn-Lượng
— Giáo-Dục	Nguyễn-quang-Trình
— Công-Dân-Vụ	Ngô-trọng-Hiếu
— Kinh-Tế	Hoàng-khắc-Thành
— Tài-Chánh	Nguyễn-Lương
— Cải-Tiến Nông-Thôn	Trần-lệ-Quang
— Y-Tế	Trần-đình-Đệ
— Lao-Động	Huỳnh-hữu-Nghĩa
— Công-Chánh và Giao-Thông	Nguyễn-văn-Dinh

30-5-1961. — Ba phe Lào nhóm họp tại Bản Na Mon bàn về cả chánh-trị lẫn quân-sự, chớ không riêng về việc ngừng bắn.

— Bão Betsy tàn phá Nhật-Bản : hơn 10.000 người mất chỗ ở, Đài-Loan cũng bị thiệt hại.

— Thủ-Tướng Abdul Rahman đề xướng thành lập Liên-bang Đại Mã-Lai gồm có Mã-Lai, Sarawak, Bornéo, Singapour.

— Hội-Đồng Cách-Mạng Đại-Hàn cấm uống cà-phê.

31-5-1961. — Nhà độc-tài xứ Saint-Domingue, Raphael Trujillo, bị ám sát.

— Phát 24 giải thưởng hội-họa (Triển-lãm mùa Xuân). Huy-chương vàng : *Thiếu-nữ* của Cù-Nguyên ; Huy-chương bạc : *Chân-dung* của Nghiêu-Đề, và *Người dân bà* của Trần-kim-Hùng.

1-6-1961. — (18 tháng 4 Tân-Sửu).

— Giải-trí-trường Thị-Nghê bị đóng cửa hẳn, vì viên quản-đốc thiếu nhiều triệu bạc thuế.

— Hàng trăm VC từ biên-giới Mên/Việt kéo về tấn-công quận-ly Tịnh-Biên và Châu-Phú, nhưng bị đẩy lui, bỏ lại 30 xác.

2-6-1961. — Chánh-phủ quân-nhân Đại-Hàn, do Tướng Chang Do Yun điều-khiển, tuyên bố sẽ trả quyền cho một chánh-quyền dân-sự vào ngày 15-8-61.

4-6-1961. — Có tin 1.385 công-chức Đại-Hàn có vợ bé. Nhiều cao-cấp bị sa thải về tội này.

— Kennedy và Kroutchev hội kiến ở Vienne trong 6 giờ ngày hôm qua. Hôm nay, ra thông-cáo chung : ủng-hộ độc-lập và trung-lập ở Lào, để tùy dân Lào chọn lấy Chánh-phủ, hoan-ngênh các thỏa-ước bảo đảm độc-lập và trung-lập của Lào.

Về các vấn-đề khác, chưa thấy kết-quả gì. Dư-luận quốc-tế : không lạc-quan.

7-6-1961. — Fidel Castro thuận đổi 1.500 tù-binh (quân Cách-mạng bị bắt) lấy 500 máy kéo.

8-6-1961. — Hội-nghị của 3 phe Lào ở Bản Na Mon đã họp, lại ngừng, rồi lại họp. Pathet-Lào, mặc dầu đã hứa ngừng bắn, chiếm đóng Ban Padong.

— Thiết lập Trung-tâm Khảo-cứu Khoa-học (SL. 151/GD).

9-6-1961. — 2 tiểu-đoàn VC đánh đồn Bình-Sơn (Biên-Hòa) giết sập cầu, nhưng bị Biệt-động-quân và Bảo-an đẩy lui.

11-6-1961. — Ba Hoàng-thân Lào : Phouma, Boun Oum và Souvan-nouvong thỏa hiệp sẽ họp với nhau ở Zurich trước khi tham dự Hội-nghị Genève. Pathet Lào vẫn tấn công.

— Hoãn tổ chức Hội-chợ Quốc-tế 1962.

15-6-1961. — Giá gạo số 1, 25% tằm 525\$.

16-6-1961. — Chánh-phủ Quân-nhân Đại-Hàn khám phá : 26 thương-gian đã sang đoạt 34 tỷ dưới 2 Chánh-phủ trước.

19-6-1961. — Ba Hoàng-thân Lào nhóm họp ở Zurich.

— Một phái-đoàn chuyên-viên do giáo-sư Statley cầm đầu, tới Saigon, và ở lại 3 tuần để cứu xét tình-hình và tìm các biện-pháp tăng viện-trợ chống Cộng.

— Hoa-Kỳ quyết định giúp đề tăng quân-số VN từ 150.000 lên 170 000, và trang bị cho 60.000 Bảo-an.

21-6-1961. — Hành-quân dọc kinh Tháp Mười, Mỹ-An (Kiến-Phong) đánh 200 VC, hạ 11.

22-6-1961. — Tiêu-công-nghệ có quy-chế (định-nghĩa, hành-nghề, quyền-lợi, nghĩa-vụ : ND. 675/BKT/NC).

23-6-1961. — Đại-đội VC 266 bị thiệt hại nhiều ở Phú-Túc (Kiến-Hòa).

— Ba Hoàng-thân Lào lại thuận lập một Chánh-phủ Liên-hiệp.

- 24-6-1961. — Bão Cora thổi qua miền Trung : Quảng-Trị, Thừa-Thiên, Quảng-Ngãi, bị ngập nước mưa, hàng trăm mẫu ruộng bị hại.
- 26-6-1961. — Thi vào trường Quốc-Gia Sư-Phạm : 8.000 thí sinh, lấy 700.
— Thi vào trường Nữ Hộ-Sinh Quốc-Gia : 600 thí sinh, lấy 50.
— Kassem, Thủ-Tướng Irak, đòi xứ Koweit sáp nhập Irak.
- 27-6-1961. — Tướng Maxwell D. Taylor được cử làm Cố-vấn Quân-sự cho Tổng-Thống Kennedy.
— Kassem dọa đánh Koweit. Anh Mỹ ủng-hộ Koweit. Koweit ban bố tình-trạng khẩn-cấp. Quân Anh kéo sang cứu ứng.
- 28-6-1961. — Hành quân vào mật-khu Tô-Hạp, đánh 1.500 VC, hạ hơn 200 (có 1 thượng-tá).
— Khánh thành Quốc-lộ 19 Qui-Nhon/Pleiku dài 149 cây số (tốn 17 triệu Mỹ-kim và 7 triệu \$ VN).
- 29-6-1961. — Lụt lớn ở Nhật, 120.000 người mất nhà.
- 30-6-1961. — Hành-quân tại Ô-Kha cách Khánh-Hòa 30 cây số, hạ 39 VC.

- 1-7-1961. — (19 tháng 5 Tân-Sửu).
— Quân-đội Anh tiếp tục đổ bộ lên Koweit.
— Đội người nhái đầu tiên của Hải-quân VN trình diễn tại Nha-Trang.
- 2-7-1961. — Đại-hội Đại-đoàn-kết quyết nghị : công-khai-hóa hoạt-động của các chính-đảng, lập một diễn-đàn chánh-trị, xét lại vấn-đề chính-trị-phạm, lập một hội-đồng chánh-trị có nhiệm-vụ phê bình và chất vấn chánh-quyền, cử một ủy-ban vận-động đại-đoàn-kết gồm 11 người.
— Văn-hào Mỹ Hemingway, giải thưởng Nobel, đương lau súng săn, thì bị đạn nổ chết, thọ 63 tuổi.

3-7-1961. — Lại đảo-chính lần nữa, ở Đại-Hàn : Tướng Pak Chung Hi (Phác Chính Hi) người chủ mưu vụ đảo-chính ngày 16-3-61, lật đổ tướng Chang Do Yun (Chương Đô Anh) và lên làm Chủ-Tịch Hội-Đồng Cách-Mạng.

— Pak Chung Hi cử tướng Song Yo Chân làm Thủ-Tướng, và loại trừ 40 tướng lãnh khác. Tướng Chang Do Yun bị bắt giam.

5-7-1961. — Thiết lập Ủy-hội quốc-gia bảo tồn thiên-nhiên. (NĐ. 65-BCTNT).

8-7-1961. — Chạm súng dữ-dội tại An-Khánh (Kiến-Hòa) giữa Bảo-an Dân-vệ và Đại-đội VC 265 : VC bỏ lại 9 xác và vũ-khí.

— Đại-sứ Nolting đương đi xe, bị hai VC ném lựu-đạn, nhưng lựu-đạn không nổ.

9-7-1961. — Krontchev lại lên tiếng đe dọa làm dữ, nếu Tây-phương không sớm giải quyết các vấn-đề Bá-Linh và Đông-Đức.

11-7-61. — Việc xuất-cảng gạo bị đình-chỉ.

13-7-1961. — Đảo Hoàng-Sa được đặt thuộc quận Hòa-Vang tỉnh Quảng-Nam (SL. 174/NV).

— Nga huy động thêm quân đến Đông-Đức. Mỹ tăng cường các phi-đội tại Pháp, và tập trận lớn ở miền Tây Đại-Tây-Dương.

14-7-1961. — Tòa Thượng-thẩm Cao-Mên y án tịch thu 2 chiếc tàu của hãng VN Meteco, phạt tù 32 thủy-thủ, và phạt vạ 12 triệu Riels vì vi-phạm luật-lệ hàng hải (thực ra, 2 tàu phải dạt vào bờ vì sóng gió).

16-7-1961. — Giao-chiến suốt sáu giờ liền, giữa ban ngày tại Mỹ-Quý (Kiến-Phong) : một tiểu-đoàn Nhảy dù đánh tiểu-đoàn 502-VC, hạ 182. bắt 9, với 80 súng các cỡ.

17-7-1961. — Vũ-nữ Cầm-Nhung bị kẻ lạ mặt tạt át-xít từ đầu tới chân, cháy cả mặt mũi. Theo dư-luận, đây là vụ đánh ghen.

- 18-7-1961. — Chánh-phủ Bourguiba ở Tunisie ra lệnh phong tỏa căn-cứ hải-quân Bizerte. Pháp ném bom vào các đoàn chỉ-nguyện Tunisie.
- 20-7-1961. — Tunisie đoạn giao với Pháp. Nhiều cuộc đụng độ vẫn xảy ra quanh Bizerte. Hội-Đồng Bảo-an Liên-Hiệp-Quốc nhóm họp cấp-tốc.
- 22-7-1961. — Hội-Đồng Bảo-an đòi Pháp rút quân về vị-trí cũ. Tunisie bị thiệt-hại nặng trong những cuộc giao-phong với Pháp : 670 người chết, 1.155 bị thương.
- Bộ Quốc-phòng VN gọi nhập học trường sĩ-quan trừ-bị, các thanh-niên từ 20 đến 33 tuổi, có bằng Tú-tài I trở lên (SL. 177-QP).
- Saturday, May 27, 2017
- 24-7-1961. — Quận-trưởng Ban-Me-Thuật bị phục-kích tử thương, Phó Tỉnh-trưởng Darlac cùng 2 Dân-biểu Thượng bị bắt, rồi bị hạ sát.
- 29-7-1961. — Tổng-Thống Hoa-Kỳ xin Quốc-hội cho phép gọi nhập ngũ 250.000 quân trừ-bị.
- 30-7-1961. — Một quân-xa đi tuần trên đường Lê-văn-Duyệt-Saigon, bị lựu-đạn ném : 1 quân-nhân chết, 5 quân-nhân và 7 thường-dân bị thương.
- Liên-đoàn các Quốc-gia Á-Rập quyết định cho quân đến bảo vệ Koweit để quân-đội Anh rút lui.

- 1-8-1961. — (20 tháng 6 Tân-Sửu).
- 2-8-1961. — Bản phúc-trình và các đề-nghị của Phái-đoàn Statley được Tổng-Thống Hoa-Kỳ cứu xét.
- 11-8-1961. — Một triệu con chuột bị giết ở Quảng-Nam.
- 33.000 dân Tây-Tạng lại lánh nạn qua Ấn-Độ.
- 13-8-1961. — VC giạt mìn phục kích Biệt-động-quân ở Thủy-Đông (Kiến-Tường), nhưng bị hạ 27.

— Nga-sô ra lệnh đóng cửa Đông Bá-Linh, không cho phép dân Đông-Đức sang làm việc ở Tây Bá-Linh nữa. Đông-minh phản kháng.

15-8-1961. — Hành-quân Quyết-tiến (Kiến-Tường) hạ 37 VC, phá nhiều căn-cứ của các tiểu-đoàn VC 514 và 506.

— Hội-nghị Liên-Mỹ chấp thuận Hiến-Chương Punta Del Este nhằm phát-triển kinh-tế xã-hội cho Mỹ-châu, với sự viện-trợ của Hoa-Kỳ (20 tỷ Mỹ-kim).

17-8-1961. — Tại La-Vang, nơi Đức Mẹ hiện ra cách đây 160 năm, lễ dâng hiến Trung-tâm Thánh-Mẫu được tổ-chức rất trọng-thể. Hàng vạn giáo-dân, cùng đại-diện các đoàn-thể nô-nức tham dự. Đại-hội sẽ tiếp tục đến hết 22/8.

18-8-1961. — Ban-hành thể-lệ mới về sự hành nghề y-sĩ, nha-sĩ, dược-sĩ : từ nay, các sinh-viên tốt-nghiệp về các ngành này, phải giúp việc Chánh-phủ 2 năm hoặc 3 năm trước khi làm việc tư (SL.11/61).

19-8-1961. — Chánh-phủ Ấn-Độ cảnh cáo tòa Lãnh-sự Bắc-Việt vì những hoạt-động tuyên truyền của tòa này xét ra có hại.

23-8-1961. — Đông-Đức tổ chức những cuộc biểu-tình thị oai, ở Đông Bá-Linh, Đông-minh tăng cường phòng thủ khu Tây Thành-phố.

Nga đe dọa lại sắp kiểm soát hành-lang giao-thông.

28-8-1961. — Hành-quân Lam-Son tại Rừng Chàm Rau Răm, đánh lui tiểu-đoàn 506 VC.

— Kroutchev đề nghị với Anh Pháp Mỹ : lập quy-chế tự-do cho Bá-Linh ; thuận cho Tây-Đức và Đông-Đức có Chính-phủ riêng ; ký với Đông-Đức một thỏa-ước về sự đi lại của Đông-Minh.

31-8-1961. — Bắt được một con trăn dài ở đường Phan-đình-Phùng Saigon.

1-9-1961. — (22 tháng 7 Tân-Sửu).

— Hơn 1.000 VC ào ạt tấn công hai đồn ở quận Toumorong (Kontum). Đồn Poko được tái chiếm sau vài giờ, VC. bỏ lại hơn 100 xác.

2-9-1961. — Hành-quân Quang-Trung (Phong-Dinh) hạ 125 VC của tiểu-đoàn Tây-Đô, bắt nhiều dụng-cụ y-tế của Trung-Cộng.

4-9-1961. — Một Sở Hộp thư Dân-Ý được mở tại phủ Tổng-Thống (NĐ. 888-TTP/VP).

— Đồn Dakka thuộc Toumorong được tái chiếm : VC bỏ lại 150 xác.

5-9-1961. — Thiết lập một Ngân-sách đặc-biệt về An-ninh (11 tỷ).

— Điện-cơ kế-toán được áp dụng để lập ngân-phiếu và lệnh phát-ngân (SL. 197/TTP và 196-TTP).

10-9-1961. — De Gaulle công nhận chủ-quyền Tunisie ở Bizerte.

17-9-1961. — Bão Nancy tàn phá nhiều miền ở Nhật : 85.900 nhà đổ, 2.892 người bị thương.

18-9-1961. — Tổng-Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc Hammarckjoeld bị tử nạn phi-cơ ở miền Bắc Rhodésie.

— Lễ cửu-tuần khánh-thọ bà Ngô-dinh-Khả ở Huế. Nhiều đại-diện các đoàn-thể và rất đông cao-cấp trong chánh-quyền về chúc mừng « Thái-tử ». Bộ Nội-Vụ tổ chức một lễ tạ ơn tại Vương-Cung Thánh-Đường Saigon.

— Tỉnh-ly Phước-Thành bị tấn công mạnh. Nhiều cơ-sở bị phá hủy. Tỉnh-trưởng Thiệu-tá Nguyễn-minh-Mãng và Phó Tỉnh-trưởng Nguyễn-thành-Tiết đều bị tử thương.

20-9-1961. — Đình chiến ở Congo, giữa Chính-phủ Trung-ương và xứ Katanga.

24-9-1961. — Biệt-động-quân đánh lui 200 VC, và hạ 20 ở Nhơn-Minh (Kiến-Trương).

30-9-1961. — Quân đội Syrie với nhiều đoàn-thể chánh-trị nổi lên đảo chính tại Damas, và đòi tách khỏi Cộng-Hòa Ả-Rập Thống-Nhất do Nasser lãnh đạo.

1-10-1961. — (22 tháng 8 Tân-Sửu).

— Saigon đã có quang-báo, trên tường sở Hỏa-xa và trên tầng cao Khách-sạn Rex.

— Đại-tá giả-định Hoàng-thụy-Nam, Trưởng phái-đoàn VN liên-lạc với Ủy-hội Quốc-tế kiểm-soát đình-chiến, lên thăm trại riêng gần Thủ-Đức, bị VC bắt cóc đem đi mất tích.

2-10-1961. — Chánh-phủ mới ở Syrie trục xuất các nhân-viên Ai-Cập, triệu hồi các sĩ-quan đương tu-nghiệp ở Nga, và tuyên bố chống Cộng.

— Hơn 100 VC vẽ Vàm Nước Đục, Long-Mỹ, (Phong-Dinh) bị Bảo-an và Dân-vệ chặn đánh, chết 29 tại chỗ.

— Bão Wilda thổi mạnh. Mưa to gió lớn ở miền Tây Nam-phần. An-Giang bị ngập sâu, cả Kiến-Tường, Kiến-Phong, v.v. Nước sông Cửu-Long lên mau, mỗi ngày một tấc. Số người bị nạn lụt, trên 400.000. Chưa thể ước lượng thiệt-hại rất lớn.

4-10-1961. — Bảo-an Dân-vệ Dĩ-An (Biên-Hòa) hạ sát 11 VC địa-phương.

6-10-1961. — Tiểu-đoàn Đống-Tháp của VC bị đánh lui ở Kiến-Hòa, chết 46.

— Đê Châu-Phú vỡ, nước tràn ngập rất lẹ, hơn 300 gia-đình phải tản cư gấp.

10-10-1961. — Các văn-hóa-phẩm xuất bản hay nhập-cảng, đều phải theo chế-độ nạp-bản cho Công-quản nạp-bản, Văn-Khố Thư-Viện, hoặc các tòa Hành-chánh tỉnh (SL. 207-GD).

11-10-1961. — Tổng-Thống Kennedy cử tướng Maxwell Taylor sang xem xét tình-hình VN mà Hoa-Kỳ nhận là nghiêm-trọng hơn trước nhiều.

13-10-1961. — Ủ-Thant, đại-diện Miến-Điện tại Liên-Hiệp-Quốc, được bầu làm Tổng Thư-Ký tổ-chức này.

— Bão Wilda thổi cả ra Huế, Đà-Nẵng, Quảng-Nam, Quảng-Ngãi ; nhiều cây to và nhà đổ, mưa lớn.

14-10-1961. — Trận lụt miền Tây làm hại chừng 800.000 mẫu ruộng. Các cơ-quan chính-quyền, các đoàn-thể xã-hội, và các quốc-gia bạn, đều lo cứu cấp dân bị nạn.

15-10-1961. — Một phi-công Trung-Cộng lái máy bay sang Đài-Bắc tìm tự-do, được tiếp đón nồng hậu và thưởng 500 lạng vàng.

— Tình-trạng khẩn-cấp được ban bố trên lãnh-thô VNCH (SL. 209-TTP).

16-10-1961. — Nước bắt đầu rút ở An-Giang. Hoa-Kỳ thuận viện-trợ đặc-biệt cho vùng bị lụt. Thực phẩm sẽ được gửi sang ; một chương-trình tái-thiết được cứu xét. Anh, Pháp và nhiều nước khác cũng gửi tiền và thuốc men. Một Ủy-ban cứu-trợ thành lập và mở cuộc lạc-quyên, đồng thời tập trung các khoản tiền giúp nạn-nhân. Công-chức biểu một ngày lương.

17-10-1961. — Xác Đại-Tá Hoàng-thụy Năm nổi trên sông gần trạm xăng Cầu Bình-Lợi. Thân nhân đã nhận ra.

18-10-1961. — Hoàng-thân Phouma được ủy lập Chánh-phủ liên-hiệp Lào.

19-10-1961. — Quốc-Hội ủy-quyền đặc-biệt cho Tổng-Thống ban hành các sắc-luật trong tình trạng khẩn-cấp (Luật 13/61).

23-10-1961. — Cao-Mên đoạn giao với Thái-Lan.

25-10-1961. — Huyện-ủy Nguyễn-văn-Chẳng chỉ huy cuộc bắt cóc Hoàng-thụy-Năm, bị lực-lượng an-ninh hạ sát gần Thủ-Đức.

26-10-1961. — Tổng-Thống Kennedy xác-nhận tăng viện-trợ cho VN Đễ đối phó với tình-hình khẩn-trương.

— Hành-quân tảo thanh mật khu Tô-Hạp (Khánh-Hòa) hạ 80 VC.

— Triển-lãm Quốc-tế Nhiếp-ảnh tại phòng Thông-Tin. Đô-thành, có 2.114 bức của 37 quốc-gia.

27-10-1961. — Tại An-Giang, quân Mên xâm nhập lãnh-thổ VN quá 10 cây số, 3 tên bị bắt.

30-10-1961. — 30 VC thuộc tiểu-đoàn Đồng-Tháp bị hạ ở xã Nhơn-Ninh (Kiến-Tường).

1-11-1961. — (23 tháng 9 Tân-Sửu).

— Hành-quân tại Tân-Uyên (Phước-Thành). Một tiểu-đoàn Nhảy dù chạm súng với hơn 1.000 VC. VC chết hơn 100. VNCH : 20. chết, 54 bị thương.

— Phi-cơ Mỹ đã chở nhiều thực-phẩm từ Hoa-Kỳ sang cho dân bị bão lụt.

2-11-1961. — Phong-trào quốc-gia tương-trợ đồng-bào bị lụt được thành lập để thay cho Ủy-ban Cứu trợ.

— Sihanouk bắt dân đào hầm trú ẩn, tập trận, và phao rằng Thái-Lan và Việt-Nam sắp xâm lăng.

— Phê chuẩn và ban hành Hiệp-ước thân-hữu và liên-lạc kinh-tế Việt-Mỹ ký ngày 3-4-61 (SL. 216/NG).

3-11-1961. — Mở các lớp huấn-luyện phụ-nữ bán-quân-sự. Lớp đầu, làm nông cật, gồm 1.500 người (SL. 217/TTP).

— Đã quyền được 5 triệu cho các miền bị lụt.

4-11-1961. — Tướng Taylor đã trở về Mỹ và đề nghị tăng viện-trợ cho VN.

— VC toàn đánh úp đồn Phú-Hữu, Thạnh-Trị (Ba-Xuyên) bị đẩy lui và bỏ lại 28 xác.

6-11-1961. — Một công-binh-xưởng lớn của VC bị phá hủy ở Vĩnh-Bình.

— Thịt heo bị cấm bán ngày thứ ba, thứ sáu và chủ-nhà (ND. 1182-KT).

- Đô-thành đặt 4 nơi bán gạo lẻ, 5 \$ 8 mỗi ký, mỗi người chỉ được mua 10 ký. Sẽ nhập cảng 5.000 tấn gạo.
- 7-11-1961. — Nga lập cầu không-vận tiếp tế vũ-khí cho quân Bắc-Việt tràn qua Lào.
- Tại Phước-Thành, 50 VC thuộc tiểu-đoàn Đông-Nai bị hạ, và hơn 100 súng các cỡ bị tịch thu.
- Quận-trưởng Cầu Kè (Vĩnh-Bình) bị phục kích và sát hại cùng vợ, 2 con nhỏ, và 2 Bảo-an.
- 8-11-1961. — Thiết-lập phủ Đặc-Ủy tương trợ và kiến thiết các vùng bị lụt (SL. 219-TTP).
- 10-11-1961. — Nước đã rút khá nhiều ở Kiến-Giang, Kiến-Tường.
- 13-11-1961. — Đại-tá Nguyễn-văn-Y được bổ Tổng Giám-đốc Cảnh-Sát.
- 20-11-1961. — Tiền quyền cho miễn lụt : 15.877.967 \$.
- 21-11-1961. — Bảo-an, Dân-vệ phá hủy 2 công-binh-xưởng và hạ 22 VC tại Đông-Hưng và Tân-Bằng (Kiên-Giang).
- 22-11-1961. — Một Quý Chống Cộng được thành lập, theo đề-nghị của Liên-đoàn Công-chức Cách-mạng Quốc-gia.
- 25-11-1961. — Quốc-hội lại ủy toàn-quyền cho Tổng-Thống vẽ ngân-sách an-ninh và các biện-pháp tài-chánh (Luật 15/61).
- Quân Mên lại vượt qua biên-giới, bắt 18 thanh-niên tại quận An-Phú (An-Giang).
- 27-11-1961. — Khai giảng lớp huấn luyện khóa I Phụ-nữ bán-quân-sự (786 người) tại giải-tri-trường Thị-Nghê.
- 40 VC thuộc tiểu-đoàn 516-VC bị Bảo-an hạ tại Giồng Quýt (Kiến-Hòa).
- 28-11-1961. — 50 VC thuộc tiểu-đoàn 502 bị hạ tại Kiến-Phong.
- 30-11-1961. — 3 đại-đội VC tấn công đồn Phước-Tân (Tây-Ninh), nhưng bị hạ 40, bị bắt 10.

1-12-1961. — (24 tháng 10 Tân-Sửu).

— VN nhập cảng 7.000 tấn gạo Thái-Lan.

2-12-1961. — Giao phong tại Hòa-Tú (Ba-Xuyên). Đại-đội 32 thuộc tiểu-đoàn 308-VC bỏ lại 43 xác với nhiều súng.

4-12-1961. — Tại Tây-Ninh, 2 đại-đội VC bị đánh : 52 chết, 10 bị bắt.
— Tại Thành Mỹ-Tây, Châu-Phú (An-Giang), 30 VC bị hạ.

5-12-1961. — Bộ Y-Tế buộc phải có toa của Bác-sĩ, lập thành 3 bản, mới được mua một số thuốc cần kiểm-soát, như trụ-sinh.

8-12-1961. — Thiết lập Hội-đồng hàng tỉnh do dân bầu theo lối phổ-thông đầu phiếu (từ 6 đến 18 hội-viên) có quyền biểu quyết về hành-chánh và tài-chánh ; nhưng trong tình-trạng khẩn-cấp, hội-viên do Bộ Nội-Vụ cử (SL. 237/NV).

— Kết-quả hành-quân từ 3 hôm nay tại khu rừng Giao-Thạnh và Thạnh-Phong cách Trúc-Giang 65 cây số : VC bỏ lại 100 xác, không kể số chôn trên 13 xuống đem đi.

9-12-1961. — 43 Việt-kiều về nước vì bị Cao-Mên ngược đãi.

— Số tiền quyền giúp miền bị lụt được 31 triệu, đã chi hơn 20 triệu.

11-12-1961. — Giá gạo ở Long-An hạ, xuống bớt 100\$ mỗi tạ vì mùa lúa tốt.

13-12-1961. — Hành quân tại Mỹ-Chánh-Hòa, Ba-Tri (Kiến-Hòa) hạ hơn 100 VC.

— Quốc-hội Phi-Luật-Tân xác nhận Diosdado Macapagal đắc cử Tổng-Thống.

14-12-1961. — Đô-trưởng Saigon báo trước cho các chủ tiệm khiêu-vũ lo liệu, vì chánh-phủ có thể cấm hành nghề vũ-nữ.

15-12-1961. — Chánh-phủ Mỹ và Chánh-phủ VN trao đổi văn-kiện xác định những đặc-điểm trong kế-hoạch chống Cộng.

16-12-1961. — Viện Thống-Kê cho biết : dân-số VNCH hiện nay là 14.081.000 người.

18-12-1961. — Bế mạc Hội-nghị Genève về văn-đề Lào.

19-12-1961. — Hành quân tại Quảng-Nam, hạ 57 VC.

— Ấn-Độ cắt quân chiếm lại tỉnh Goa do Bồ-Đào-Nha đô hộ từ mấy thế-kỷ nay.

21-12-1961. — Thiết lập trường Quốc-gia Âm-nhạc và Kịch-ngệ tại Huế (NĐ. 1266/GD).

22-12-1961. — Lễ khai-giảng lớp huấn-luyện quân-sự cho công-chức thanh-niên.

— Đô-thành quyết định lập 7 thi-điểm Khóan Chiến-lược Quận II.

23-12-1961. — Kịch-chiến tại Vĩnh-Lộc, gần U-Minh-Thượng (Cà-Mau) : 2 đại-đội của tiểu-đoàn Thăng-Long bỏ lại 57 xác.

— Lễ khánh-thành trọng-thê tháp chuông Chùa Xá-Lợi, Saigon.

24-12-1961. — Thành lập tỉnh Chương-Thiện, tỉnh-lỵ đặt tại Vị-Thanh (SL. 244/NV).

— Nga đặt các giàn hỏa-tiến tại Cuba.

26-12-1961. — Các Huynh-trưởng Gia-đình Phật-tử họp đại-hội tại chùa Xá-Lợi Saigon.

27-12-1961. — Ký kết tại Bộ Kinh-Tế hợp-đồng nhập cảng 50.000 tấn gạo trả bằng bạc VN, trong khuôn-khố viện-trợ Mỹ về thực-phẩm.

29-12-1961. — Cải-cách về thuế-vụ sau khi chương-trình Statley/Vũ-quốc-Thức được chấp thuận :

— bãi bỏ nhiều sắc thuế đánh vào một số hàng nhập-nội (Sắc-luật 17/61)

— đặt Đàm-phụ quốc-phòng và khuếch-trương kinh-tế (Sắc-luật 18/61)

— tu chỉnh quan-thuế biểu (Sắc-luật 19/61)

— đặt thuế Kiệm-trúc đánh vào hàng nhập-cảng (Sắc-luật 20/61)

— ấn định trợ-cấp đặc-biệt về chuyên-ngân (Sắc-luật 21/61)

— đặt thuế xuất-cảng mới (Sắc-luật 22/61)

— đặt trợ-cấp tạm thời cho một số hàng xuất cảng (Sắc-luật 23/61).

— thiết-lập Ngân-sách đặc-biệt Khuếch-trương Kinh-tế 1.200 triệu (Sắc-luật 25/61).

30-12-1961. — Tiền quyền cho miễn lựt : 37 triệu.

— Giữa ban ngày, tiểu-đoàn U-Minh VC vây đánh chợ Khánh-Bình-Tây, quận Sông Ông Đốc (An-Xuyên). VNCH bị thiệt : 13 chết, 33 bị bắt với 16 súng, cả một súng cối.

31-12-1961. — Số nhật-báo tại Saigon 1961 : 17 báo Việt, 11 báo Tàu, 1 báo Pháp. Saigon-Mới phát hành nhiều hơn cả (từ 70.000 đến 80.000 số mỗi ngày).

1962

1-11-1962. — (25 tháng 11 Tân-Sửu).

3-1-1962. — Vào chơi Sở Thú, từ nay phải trả 2\$ mỗi người (NĐ. 5/BCTNT).

— Vàng Kim-Thành lên giá : bán ra 5.450S, mua vào 5.300\$ một lạng.

5-1-1962. — Khánh thành Viện Dược-khoa Đại-Học, đường Công-Lý.

6-1-1962. — Thông-cáo chung Việt-Mỹ, về chương-trình lập sau cuộc nghiên-n cứu của phái-đoàn Statley, nhằm 11 mục-tiêu chính : cải tiến hành-chánh, huấn luyện hương-chức, khuếch trương y-tế nông thôn, giáo-dục nông thôn, hệ-thống phát-thanh và viễn-thông liên lạc với các xã, phát triển miền Thượng, trùng tu miền bị lụt, thực hiện những đại-công-tác, v.v.

8-1-1962. — Ban hành quy-chế Luật-sư và Liệt-sư-đoàn (Luật 1/62).

10-1-1962. — Tướng Đại-Hàn Chang Do Yun, cựu Tham-mưu-trưởng và nguyên Chủ-tịch Hội-đồng Cách-mạng, bị tòa án quân-sự kết án tử-hình vì đã trở ngại cuộc cách-mạng.

— Biệt-động-quân và Bảo-an giải vây đồn Bình-Phú (Bình-Long) đánh một tiểu-đoàn VC, nhưng bị tử thương 4, bị thương 01.

11-1-1962. — Hoa-Kỳ lại viện-trợ cho Lào, và giao ngân-phiếu 4 triệu Mỹ-kim.

— Tiểu-đoàn U-Minh của VC đánh đồn Khánh-Lâm (An-Xuyên) bị Biệt-động-quân đẩy lui và bỏ lại 27 xác.

12-1-1962. — Hành-quân tại Củ-Chi (Bình-Dương) hạ 21 VC.

- 15-1-1962. — Nam-Dương vẫn xung đột với Hòa-Lan, đòi lại đảo Nouvelle-Guinée. Hôm nay có thủy-chiến, vài tàu Indonésie bị đánh chìm. Hòa-Lan cho tản cư kiều-dân.
- 16-1-1962. — Ba Hoàng-Thập Lào quyết họp tại Genève để lập Chánh-phủ liên-hiệp.
- 17-1-1962. — Quân Congo thuộc phe Stanleyville bắt giết 20 tu-sĩ da trắng ở Kolongo, xé xác ném xuống sông, và ăn thịt nhiều người khác.
- 18-1-1962. — Ban hành Luật Liên-đới quốc-gia tương-trợ cựu-chiến-sĩ và cô-nhi quả-phụ (Luật 3/62).
— VC tiếp tục tràn qua Lào. Phi-cơ Nga tiếp tế cho VC và Pathet-Lào ở Tchépone mỗi ngày 10 lần.
- 19-1-1962. — Hành-quân « Trần-Cao-Vân » (Quảng-Nam) hạ 47 VC.
— Hành-quân của Bảo-An và Dân-Vệ quận Kiến-An (Rạch-Giá) đột kích một mật-khu VC, hạ 5 ủy-viên, 30 cán-bộ và 40 tân-binh.
- 20-1-1962. — Công-chức và các đoàn-thể góp tiền vào quỹ chống Cộng.
- 21-1-1962. — Bộ Giáo-Dục xác nhận có vụ chuyển-ngân ma, đã khám phá từ tháng 6/1961; nhiều chứng-chỉ giả đã được tìm ra tại tòa Đại-Sứ VN ở Ba-Lê. Cuộc điều-tra đương tiến-hành.
- 24-1-1962. — Mấy hôm nay, tiết trời giá lạnh.
- 25-1-1962. — Chánh-phủ Indonésie quốc-hữu-hóa tài-sản của người Hòa-Lan.
— Hàn-thủ-biêu ở Saigon, xuống 17°5 (thấp nhất).
- 27-1-1962. — Lễ phát bằng cho Khóa I Phụ-nữ bán-quân-sự (khóa Quyết-Thắng).
— Phi-hành-gia John Glenn của Mỹ chưa được phóng lên quỹ-đạo, vì lý-do kỹ-thuật.
- 28-1-1962. — Quân Pathet-Lào uy hiếp Nam-Tha, một vị-trí quan-trọng. Dân-chúng tản cư.

— Ở Pháp, cả Thống-Chế Juin cũng chống De Gaulle và muốn giữ Algérie thuộc Pháp. De Gaulle tăng cường các lực-lượng cảnh-sát để chống tổ-chức quân-đội bí-mật của Salan (O.A.S.).

31-1-1962. — Hội-nghị Liên-Mỹ khai trừ Cuba, với đa-số 2/3 Hội-viên.

— 50 căn nhà đủ loại bị cháy ở đường Bà-Hạt (Chợ-lớn).

1-2-1962. — (27 tháng 12 Tân-Sửu).

— Khánh thành trường Sư-phạm và trường Kỹ-thuật Vĩnh-Long.

— 5.000 tấn gạo Viện-trợ Mỹ được phân phát cho các tỉnh bị lụt miền Tây Nam-phần, và Trung-phần.

2-2-1962. — Nữ cán-bộ quân-sự có quy-chế riêng (NĐ. 178/CDV).

3-2-1962. — Thiết lập Ủy-ban Trung-ương đặc-trách Ấp Chiến-lược Ủy-ban họp mỗi tuần một lần, do C.V. Ngô-đình-Nhu chủ tọa, gồm đa-số các Bộ-trưởng và cao-cấp quân-dân-chính (SL. 11/TTP).

— Tổng-Thống Kennedy quyết định phong tỏa Cuba, cấm các vụ xuất cảng hàng-hóa sang xứ này, trừ thuốc men.

5-2-1962. — Tết Nguyên-đán Nhâm-Dần.

8-2-1962. — Thiết lập Bộ Tư-lệnh Hoa-Kỳ tại VN : MAC-V.

— Một Trung-đội Biệt-kích bị tiểu-đoàn Cửu-Long của VC chặn đánh gần Cái Nhum (Vĩnh-Long), tử thương 8, bị thương 10, mất tích 11.

9-2-1962. — Các đảng và đoàn-thể chống đối mặt trận bí-mật của Salan, biểu-tình rầm-rộ ở Ba-Lê. Nhiều cuộc xô-xát : 8 chết, 240 bị thương.

11-2-1962. — Hành quân lớn ở Kiến-Phong, hạ hơn 100 VC.

— Một phi-cơ C-47 bị cháy và rớt gần Đà-Nẵng, 2 quân-nhân Việt và 8 quân-nhân Mỹ chết.

13-2-1962. — Tướng Paul D. Harkins tới Saigon nhậm chức Trưởng Phái-đoàn quân-sự Mỹ, thay tướng Lionel C. McGarr.

— Nam-Tha ở Lào vẫn bị vây hãm : số quân Bắc-Việt ước tới 10 Tiểu-đoàn.

14-2-1962. — Triển lãm Hội-Họa mùa Xuân Nhâm-Dần. Trong số 500 tranh gửi tới, 123 bức được trưng bày. 21 bức được thưởng.

✓ Huy-Chương vàng : *Ngựa* của Lâm-Triết ; Huy-chương bạc : *Thần Thợ* của Đinh-Cường và *Độc-tửu* của Nguyễn-Lâm.

15-2-1962. — Tổng-Thống Kennedy xác nhận : quân-nhân Mỹ ở VN có quyền nổ súng nếu bị tấn công.

Hành quân lớn ở Mỹ-Quới (Kiến-Phong) hạ 22 VC của Đại-đội 272.

18-2-1962. — Trong năm 1961, VN đã dự 87 Hội-nghị quốc-tế.

19-2-1962. — Tại hội-nghị quân-sự Honolulu, Hoa-Kỳ quyết định viện trợ cho VN nhiều phi-cơ trực-thăng để chuyển vận hành quân.

— Bộ Ngoại-giao Anh giải thích : sự thành lập phái-đoàn Thompson giúp VN, không trái với Hiệp-định Genève, vì chỉ giúp về hành-chánh và nội-an.

20-2-1962. — Pháp và Kháng-chiến Algérie đã thỏa hiệp : Algérie được độc-lập, quyền-lợi của Pháp được đảm bảo. Chánh-phủ Lâm-thời Algérie chưa đóng ngay tại thủ-đô Alger. Thành-phố vẫn do Pháp quản trị. Sẽ trưng cầu dân-ý về Độc-lập của Algérie. Quân Pháp sẽ ở lại 3 năm, dù Algérie độc-lập.

— Hôm nay, phi hành gia John Glenn mới được phóng lên quỹ đạo, bay 3 vòng trái đất và trở về bình-an.

24-2-1962. — Nhà bác-học Hồ-Thích từ trần ở Đài-Loan, thọ 71 tuổi.

25-2-1962. — Hội-nghị kinh-tế Hoa-Việt họp tại Đài-Bắc.

— Hành-quân phá mật-khu Đá Hang (Phan-Rang) hạ 20 VC, bắt 25.

27-2-1962. — Dinh Độc-Lập bị 2 phi-cơ VN ném bom và bắn phá từ 7 g 15 đến 7 g 25. Phía tay trái bị hư hại nặng. Một phi-cơ bị cao-xạ của Hải-quân bắn rớt ở Nhà-Bè, lúc 7 g 35, phi-công Phạm-phú-Quốc bị bắt ; chiếc thứ hai bay thoát sang Cao-Mên. Trong Dinh, 1 binh-sĩ và 1 chị hai bị tử-thương. Bom rơi trúng căn lầu tư-thất của gia-đình C.V. Ngô-đình-Nhu, và phòng giấy của B.T. Nguyễn-đình-Thuần ; các nơi này đều bị đổ và cháy.

28-2-1962. — Bộ Ngoại-giao Hoa-Kỳ tuyên bố : tình-hình VN' vẫn vững.

1-3-1962. — (25 tháng Giêng Nhâm-Dần).

Hành-quân ở Thanh-Phú-Đông (Kiến-Hòa) hạ 29 VC, bắt 42.

2-3-1962. — 700-Việt-Kiều ở Cao-Mên, về tới Saigon.

— Ở Miến-Điện, gần sáng, quân-đội bắt giữ Thủ-Tướng U Nu, các Bộ-Trưởng, và cả Tổng-Thống U Win Maung. Hội-Đồng Cách-Mạng thành lập, do tướng Ne Win chủ tọa.

4-3-1962. — Lễ Không-Quân nhất-trí tại bến Bạch-Đằng : các phi-cơ VN biểu diễn trước T.T. Ngô-đình-Diệm.

5-3-1962. — Đồn Bảo-An Bồ-Túc cách Tây-Ninh 50 cây số bị 1 tiểu-đoàn VC vây đánh. Đội Nhảy dù tới cứu ứng. Giao phong 9 giờ liền. VC bỏ lại 56 xác xối một số súng. VNCH : 10 tử-thương.

— Tướng Ne Win lập Chánh-phủ Miến-Điện, làm Thủ-Tướng, kiêm Bộ-Trưởng Quốc-Phòng, Tư-Pháp, Tài-chánh ; bắt giữ 45 chính-khách ; tuyên bố theo chánh-sách trung-lập.

6-3-1962. — Tiểu-công-nghệ VN được phân ra 5 ngành chính, với 90 loại nghề (NĐ. 107/BKT).

— Hội-nghị kinh-tế Hoa-Việt ra thông-cáo chung : tăng liên-lạc mậu-dịch giữa hai nước, Trung-Hoa Dân-quốc sẽ góp phần vào sự cải-tiến kinh-tế và xã-hội của VNCH.

8-3-1962. — Cháy lớn ở Hố-Nai (Biên-Hòa) hơn 200 nhà bị thiêu.

10-3-1962. — Phong-Trào Cách-Mạng Quốc-Gia đề nghị lập một Phong-Trào Nhân-Dân tái thiết dinh Độc-Lập.

—Tiểu-đoàn VC Cửu-Long tấn công đồn Mè-Láng (Vĩnh-Bình) Bảo-An tới giải vây, hạ 60 VC và tiểu-đoàn-trưởng. B.A. bị chết 5 người.

11-3-1962. — Khánh thành tượng Hai Bà Trưng ở Công-trường Mê-Linh : tác-phẩm của nhà điêu-khắc Nguyễn-văn-Thế, giải đệ-nhi La-Mã.

12-3-1962. — Thương-cảng Đà-Nẵng được cải tổ (NĐ. 62/71/CC).

13-3-1962. — Kết-quả hành-quân tảo thanh mật-khu Hồi-Hóa (Kiến-Hòa), từ 6-3-62 48 VC bị bắt, hơn 100 bị thương.

— 132 sĩ-quan được cử đi học thống du-kích tại Mã-Lại.

15-3-1962. — Chánh-phủ VN gửi 200 tấn gạo giúp dân tị-nạn Tây-Tạng, và công-nhận Chánh-phủ Miến-Điện Ne Win.

— Ban hành sắc-luật 7/62 trừng-trị đấu cơ vé số Kiên-thiết.

16-3-1962. — Chánh-phủ Hoàng-gia Lào. và Quốc-hội Lào chống đối sự thành-lập một Chánh-phủ liên-hiệp do Hoàng-thân Phouma lãnh-đạo.

— Tại An-Giang, một tiểu-đoàn Hòa-Hảo Dân-xã về hợp tác với Chánh-phủ.

— Hành-quân vào mật-khu ở Tân-Uyên (Phước-Thành) : hạ 50 VC, phá 200 căn nhà, giải thoát hơn 1.000 đồng-bào.

19-3-1962. — Ngừng bán tại Algérie, kể từ trưa hôm nay, giữa quân-đội Pháp và quân Kháng-chiến. Nhóm Salan vẫn tuyên bố chiến đấu đến cùng, và khứng bỏ ở nhiều thành-phố.

— Hành-quân ở quận Bình-Son (Quảng-Ngãi) từ 16/3, hạ 50 VC, bắt 100, tịch thu nhiều súng đạn.

20-3-1962. — Chánh-phủ Anh bác bỏ đề nghị của Nga đem vấn đề VN ra bàn cãi tại Hội-nghị Genève họp về việc Lào.

21-3-1962. — Thành lập Ủy-Ban Nhân-Dân tái thiết Dinh Độc-Lập, gồm một số nhân-sĩ và nhiều Dân-Biêu.

22-3-1962. — Tổng-Thống Đại-Hàn Kim Bo Sun từ chức vì phản đối Chánh-phủ quân-nhân. Tướng Phác Chính-Hy quyền nhiếp Tổng-Thống.

— Từ nay, chỉ cấm bán thịt heo ngày thứ sáu và ngày chủ-nhật (N.Đ. 166/BNV/KS).

— Hải-quân Hòa-Lan ở Nouvelle-Guinée chặn đánh tàu của Nam-Dương ; cuộc xung-đột vẫn quyết liệt.

28-3-1962. — Chánh-phủ Ne Win ở Miến-Điện hạn chế sự ăn trâu.

— VC tấn công đoàn xe của Ủy-Hội Quốc-Tế trên đường Saigon/Vũng-Tàu.

— Quân-đội chiếm chính-quyền ở Syrie và tuyên bố chống Cộng.

29-3-1962. — 200 nhà ở Sông-Mao bị cháy. (Bình-Thuận).

31-3-1962. — Chánh-phủ VN gửi thông-diệp cho 92 Quốc-gia yêu cầu ủng hộ VNCH chống xâm lăng Cộng-sản, tố giác miền Bắc giết dân Cộng-sản miền Nam.

1-4-1962. — (27 tháng 2 Nhâm-Dân).

— 300 nhà bị cháy ở đường Võ-Di-Nguy (Gia-Định).

— Hành-quân ở Đức-Phổ (Quảng-Ngãi) hạ 30 VC.

2-4-1962. — Quận-ly Vĩnh-Thạnh (Bình-Định) bị tấn công, trụ-sở bị phá, Quận-trưởng và 16 binh-sĩ tử thương.

— Quận-trưởng Phong-Phú (Phong-Dinh) bị phục kích tử thương cùng 15 binh-sĩ. Mất nhiều súng.

6-4-1962. — Đồn An-Hòa quận Trà-Bồng (Quảng-Ngãi) bị vài trăm

VC tấn công. Song các đợt xung phong đều bị đẩy lui : địch bỏ lại 40 xác, với nhiều súng, cả đại-bác 57 và đại-liên.

— Bảo-an và Dân-vệ tảo thanh cù-lao Long-Hòa (Vĩnh-Bình) từ 3 hôm nay, hạ 28 VC, bắt 5, phá hủy 30 cơ-sở, 7 kho lương-thực, 4.000 gia lúa.

9-4-1962. — Hai tiểu-đoàn VC tấn công đồn Bảo-An Long-Khánh và trụ-sở Long-Toàn (Vĩnh-Bình) bị đánh lui, bỏ lại 12 xác mang đi 15 xuống xác khác.

— Hơn 300 VC giao chiến với Bảo-An và Dân-Vệ Thạch Hưng, Cái Bè (Định-Tường) bị hạ 40. Phía VNCH : 9 chết, 8 bị thương

12-4-1962. — Hoàng-Thân Boun Oum và Tướng Nosavan nhất định không chịu lập Chánh-phủ liên-liệp Lào và quyết đi cầu viện các nước Đông Nam Á.

13-4-1962. — Phong-Trào Liên Đới Phụ-Nữ VN được thừa nhận là một hội công-ích (S.L.84/NV).

16-4-1962. — Quân-đội VNCH tấn công một mật-khu ở Ninh-Thuận, hạ 52 VC.

19-4-1962. — Cuồng-phong và mưa đá ở Cao-Lãnh (Kiến-Phong) 200 nhà bị sập đổ.

20-4-1962. — Chấm dứt cuộc lạc-quyền của Phong-Trào Quốc-Gia Trương-Trợ đồng-bào bị lút.

— Tướng Salan bị bắt ở Alger và giải về Pháp. Vợ và con gái cũng bị giữ.

— Một toán lính Mên, độ 200. tràn sang xã Vĩnh-Gia, quận Tịnh-Biên (An-Giang) hạ sát 19 đàn ông, 12 đàn bà, 17 con nít, và bắn bị thương 20 người khác, rồi đốt 30 căn nhà, bắt hơn 100 bò. Chánh-phủ VN cực lực phản kháng với Chánh-phủ Mên.

22-4-1962. — Có tin 6 tiểu-đoàn Bắc-Việt và Pathet-Lào vây đánh Nam-Tha.

24-4-1962. — Hành-quân « Hoa-Mĩ » (Phong-Dinh) hạ 87 VC, và thu nhiều vũ-khí. VNCH : 3 Bảo-an chết. 6 bị thương.

25-4-1962. — Quốc-Hội VN lên án vụ tàn-sát của lính Mèn ở An-Giang.
— Biệt-động-quân và Bảo-an hạ 69 VC tại kinh Chệt Căn-Thơ (Phong-Dinh).

26-4-1962. — Bảo-an và Dân-vệ phá căn-cứ VC tại Giồng Trôm (Kiến-Hòa) bắt 1 huyện-ủy, hạ 20 VC.

28-4-1962. — Phi-thuyền Ranger IV của Hoa-Kỳ được phóng lên Mặt trăng.

1-5-1962. — (27 tháng 3 Nhâm-Dần).

— VC giết mìn phục kích cướp tù-binh, nhưng bị hạ 52, ở Kiến-Hòa.

2-5-1962. — Một Hội-Đồng Tư-Vấn Đông-Y được thiết lập. (N.Đ. 1434-YT).

4-5-1962. — Pathet-Lào chiếm đóng Mường Sing.

5-5-1962. — Thủ-Tướng Boun Oun và tướng Nosavan sang Saigon vận động để được ủng hộ chống Cộng.

— Quân du-kích Indonésie bắt đầu đổ bộ lên phần Bornéo thuộc Mã-Lai.

— Quân Ấn ở biên-giới, vùng Ladakh, bị đặt trong tình-trạng báo-động.

— Các y-sĩ tư ở VN có thể bị trưng tập để giúp việc Chánh-phủ ; thời hạn : 1 năm, và có thể triển hạn (Sắc-luật 8/62).

6-5-1962. — Pathet-Lào chiếm đóng Nam-Tha.

— Hai nhân viên Gia-Nã-Đại trong Ủy-Hội Quốc-Tế bị án tù vì buôn lậu ma-túy.

9-5-1962. — Đồn Bảo-An Căn Dừa (An-Giang) bị tấn công ồ-ạt, VC bỏ lại 30 xác.

— Bảo-an Dân-vệ tấn công một mật-khu ở Ba-Xuyên, hạ 57 VC và tiêu hủy 1 công-binh-xưởng.

9-5-1962. — Tại Hưng-Nhân, An-Lão (Bình-Định), Biệt-kích Thượng hạ 21 VC, và tịch thu nhiều vũ-khí.

— Hoa-Kỳ thuận cấp 2.500 máy thu-thanh cho các Xã.

10-5-1962. — Thiết lập tại Qui-Nhon trường Sư-Phạm đào tạo Giáo-viên tiểu-học (NĐ. 701-GD).

11-5-1962. — Chuyển xe lửa Quảng-Ngãi/Đông-Hà bị giật mìn : hành-khách chết 27, bị thương 30.

12-5-1962. — Pathet-Lào và Bắc-Việt chiếm đóng Saravane, đe dọa Vạn-Trượng và cả Luang-Prabang. Chánh-phủ Hoàng-gia ban bố tình-trạng khẩn-cấp.

— Tổ chức liên-phòng Anzus (Úc, Mỹ, Tân-Tây-Lan) quyết định ủng hộ VNCH chống Cộng.

14-5-1962. — Hoàng-thân Phouma được mời về nước lập Chánh-phủ.

15-5-1962. — Hành-quân tảo thanh mặt khu Bảo-Thạnh (Kiến-Hòa) hạ 27 VC.

16-5-1962. — Dân Trung-Hoa từ lục-địa đổ ạt tràn qua Hương-Cảng tị nạn, nhưng một số đông bị dẫn trở lại.

— Dân Lào chạy sang Thái khá nhiều.

— Quân-đội Hoa-Kỳ tại Thái-Bình-Dương bị đặt trong tình-trạng đảo động. Mỹ yêu cầu Nga can thiệp để chấm dứt các cuộc tấn-công ở Lào. Thủy-quân Lục-chiến Mỹ chuẩn bị đổ bộ lên Thái-Lan.

— Các cuộc hội họp đều phải được phép trước, hoặc khai báo trước nếu quá 20 người, dù là quan hôn tang tế (S.Luật 10/62).

— Tướng Harkins, Trưởng Phái-đoàn Quân-sự Mỹ, được cử làm Tư-lệnh Mỹ cả ở VN lẫn Thái-Lan.

17-5-1962. — Đại-lễ Phật-Đản tại chùa Xá-Lợi Saigon. Hàng chục ngàn người tham gia. Kể từ năm nay, tho quyết-định của Hội-Nghị P.C. Thế-giới, lễ Phật-Đản được tổ chức vào ngày 15 tháng 4 Âm-lịch.

— Hành-quân tại cù-lao Chà-Và (Kiến-Phong) hạ 15 VC, bắt 1 huyện-ủy, phá công-binh-xưởng và trại giam.

18-5-1962. — Hành-quân Đồng-Tâm (Vĩnh-Long) hạ 16 VC, bắt 96.

20-5-1962. — Lựu-đạn ném vào nhà quân-nhân Mỹ đường Trần-Hung-Đạo : 3 Mỹ và 8 Việt bị thương.

21-5-1962. — Tòa-án Quân-sự tại mặt trận được thiết lập ở mỗi vùng Chiến-Thuat (SL. 11/62).

22-5-1962. — Phi-đội Sabre-jet của Úc tới Thái-Lan. Nhiều phi-cơ Mỹ cũng đến căn-cứ Oudom. Thủ-Tướng Thái tuyên bố sẽ kêu gọi cả quân-đội của các nước trong khối Liên-phòng Đông-Nam-Á.

— Cấm vị thành-niên VN dưới 18 tuổi hút thuốc lá, uống rượu trên 12 độ, xem các phim và tấn tuồng đã bị Kiểm Duyệt cấm ; cấm cả nhảy đầm, đấu võ trực-lợi, đồng bóng, phù phép, mồi dâm, phá thai, v.v... (Luật 12/62 Bảo vệ luân-lý).

23-5-1962. — Hành-quân ở Phụng-Thước, Mỹ-An (Kiến-Phong) hạ 72 VC của Trung-đoàn 504, bắt 24 với nhiều súng, cả súng cối ; VNCH : 4 chết, 8 bị thương.

— Tòa-án Quân-sự đặc-biệt xử tử-hình 4 VC và phạt khổ-sai 8 VC can tội khủng-bố, thuộc Liên-hiệp Sinh-viên Học-sinh Saigon/Gia-Định.

24-5-1962. — Phi-hành-gia Mỹ Carpenter được phóng lên quỹ-đạo. bay từ 12 g 45 đến 17 g 18.

— Bộ-trưởng Quốc-phòng Mỹ Mc Namara tuyên bố : phải từ 3 đến 5 năm mới ổn định được tình-thế ở VN.

— Tân-Tây-Lan gửi 300 quân, và Anh gửi 250 quân tới Thái-Lan.

25-5-1962. — Từ hôm nay, các vũ-trường đều bị đóng cửa.

— Tổ chức lớp Dự-bị Y-Khoa (NĐ. 772-GD).

27-5-1962. — Hành-quân Không-lực giữa ranh giới 3 tỉnh Kontum, Quảng-Ngãi, Quảng-Nam ; 60 phi-cơ ném hơn 100 tấn bom, phá

hủy cơ-sở của Liên-khu V với hàng trăm trại ; kho thuốc súng bùng nổ.

29-5-1962. — Tại Congo, lãnh-tụ Tschombé bị Đại-tá Mobutu bắt giam trong trại lính.

31-5-1962. — Tổ chức việc kiến-diện và quản-thủ diện-địa tại các xã và các thành-phố (SL. 124/CTNT).

1-6-1962. — (29 tháng 4 Nhâm-Dần).

— Tại Do-Thái. Cựu đại-tá Quốc-Xã Đức Eichmann. bị kết án xử giảo. vì chịu trách-nhiệm về sự sát hại 6 triệu dân Do-Thái trong Thế-chiến II.

4-6-1962. — Quận-ly Thanh-Trị (Ba-Xuyên) bị tấn công do một tiểu-đoàn VC. 50 VC bị hạ. VNCH : 15 Bảo-an. Dân-vệ và Cán-bộ tử thương.

6-6-1962. — Hành-quân ở Rạch Đức-Vàng-Hạ (Kiểu-Phong) hạ 32 VC. bắt 24 của tiểu-đoàn 502.

7-6-1962. — Thiết lập các trường Trung-học kỹ-thuật tại Qui-Nhon và Đà-Nẵng (NĐ. 954 và 955/GD).

9-6-1962 — Bảo-an bị phục kích cách quận Tịnh-Biên 9 cây số : 8 chết, 14 bị thương. Biệt-động-quân tới tiếp viện. truy kích VC, hạ 18, lấy lại số súng bị cướp.

12-6-1962. — Hoàng-thân Phouma lập được Chánh-phủ Liên-hiệp. Nosavan làm Phó Thủ-Tướng kiêm Tài-chánh : Souvannouvong cũng Phó Thủ-Tướng kiêm Kinh-Tế và Kế-Hoạch. Anh, Mỹ, Pháp lạc quan.

14-6-1962. — 450.000 kiều-dân Pháp ở Algérie sẽ về nước, theo các giới hữu-quyền Pháp.

18-6-1962. — Hội-đồng Cách-mạng ở Đại-Hàn cử tướng Phác-Chính-Hy lập chánh-phủ. sau khi Song Yo Chan từ chức.

— Tổ chức các trường Sư-phạm Saigon, Vĩnh-Long, Qui-Nhơn (NĐ. 1006/GD).

20-6-1962. — Tân Chủ-tịch Viện Bảo-Hiến Đinh-văn-Huân làm lễ tuyên thệ.

25-6-1962. — Hành-quân trực-thăng-vận tảo thanh nhiều xã thuộc quận Ba-Tri (Kiến-Hòa) hạ 21 VC, bắt 31, phá 7 cơ-sở.

27-6-1962. — Các ngành Cảnh-sát, Công-an được hợp nhất và cải tổ thành Cảnh-sát Quốc-gia thuộc Tổng-Nhà Cảnh-sát (SL.146/NV).

30-6-1962. — Phái-đoàn giáo-sư đại-học Michigan (MSU) không được triển hạn, rời Saigon.

— Pháp trả lại quân-cảng Bizerte cho Tunisie.

1-7-1962. — (30 tháng 5 Nhâm-Dần).

— Hai xứ Urundi và Ruanda thuộc Bỉ ở Phi-Châu, tuyên bố Độc-lập.

2-7-1962. — Hội-nghị Genève lại nhóm họp, sau 5 tháng đình chỉ. Đại-diện Lào cho biết sẽ thừa nhận 5 Chánh-phủ Cộng-sản trong đó có Bắc-Việt.

3-7-1962. — De Gaulle tuyên bố thừa nhận Algérie độc-lập.

— Thuế thổ-trạch bị sửa đổi ; tư-sản cơ-bản cho các gia-đình được hưởng đặc-khoản ; nhà cho thuê với giá quá cao, chịu thuế 40 % đánh trên phần quá mức (S.-Luật 13/62).

5-7-1962. — Chánh-phủ VN phản kháng việc Chánh-phủ Lào thừa nhận Bắc-Việt. Đại-sứ Kỳ-quan-Thân ở Vạn-Tượng bị triệu về Saigon.

— Hành-quân ở Sơn-Lợi, Quế-Sơn (Quảng-Nam) hạ 63 VC.

6-7-1962. — Văn-hào William Faulkner, giải thưởng Nobel 1950, từ trần tại Hoa-Kỳ.

7-7-1962. — Bảo-an canh giữ công-trường Trai Láng (Phan-Rang) bị tấn công, chết 10, bị thương 12, mất 41 súng.

8-7-1962. — Nhiệm-kỳ Dân-biểu Quốc-hội, tăng từ 3 lên 4 năm (Luật Hiến-Pháp 1/62-HP).

9-7-1962. — Bế mạc Hội-nghị Genève. Theo bản Tuyên-ngôn chung : Độc-lập và Trung-lập của Lào được công-nhận ; Lào sẽ không tham gia một liên-minh quân-sự nào ; không cho ngoại-quốc lập căn cứ trên lãnh-thổ ; quân-đội ngoại-quốc sẽ triệt thoái hết.

10-7-1962. — Lệnh ngừng bắn được ban hành ở Lào.

12-7-1962. — Hành-quân ở quận Sùng-Hiếu và quận Khiêm-fch (Định-Tường) hạ 16 VC, bắt 41.

13-7-1962. — Tô chức lớp Dự-bị Nha-Khoa (ND. 1146/GD).

14-7-1962. — Thành lập Ủy-ban Quốc-gia Nghiên-cứu mở mang hạ-lưu-vực sông Mekong, thay thế cho Ủy-ban phối-trí công-tác nghiên-cứu (SI. 154/CC/GT).

— Một đoàn quân-xa bị phục-kích giữa Bình-Dương và Bình-Long, trên quốc-lộ 13 : 1 đại-ủy Mỹ và 17 Nhảy dù bị tử thương, 14 binh-sĩ bị thương, 4 mất tích, 3 xe bị hư hại nặng.

15-7-1962. — Phái-đoàn Quốc-hội VN sang thăm Đại-Hàn. Chủ-tịch Trương-vĩnh-Lễ được tặng Tiến-sĩ Danh-dự Docteur Honoris Causa Đại-học Hán-Thành.

16-7-1962. — Bộ Y-Tế cấm dùng danh-từ Đông-y-sĩ. Dự-luận sôi nổi. Hôm nay Bộ họp báo giải thích : dự-luận sôi nổi hơn.

— Khánh-thành nhà máy làm vầu gỗ ép Tân-Mai.

17-7-1962. — Một phi-cơ C-47 của Không-quân VN bị rơi ở Kontum, 23 tử nạn (có 1 Trung-tá Mỹ và 2 đại-ủy VN).

— Phi-cơ X-15 của Hoa-Kỳ lên cao được 93 cây số.

— Tượng đồng Hai Bà Trưng hôm nay được đặt lên bệ ba chân, thay cho tượng xi-măng tạm-thời : theo nhiều người thì giống hệt bà Nhu và con gái là Lê-Thủy (phí-tồn 6 triệu \$ VN).

20-7-1962. — Hành-quân tại Bến-Lức và Cần-Đước (Long-An) hạ 32 VC.

— Hành-quân « Dân-Tiến 27 » của Khu Chiến-thuật 32, ở ranh-giới hai tỉnh Kiến-Tường/Kiến-Phong, hạ 131 VC, bắt 18, thu nhiều súng, cả đại-liên và súng cối.

23-7-1962. — Ký kết tại Genève Hiệp-định về Lào, cùng bản Tuyên-Ngôn chung ; 14 phái-đoàn đã ký, kể cả phái-đoàn VN.

25-7-1962. — Nội-chiến nổ bùng giữa hai phe ở Algérie : Phe Thủ-Tướng Ben Khedda và Phe lãnh-tụ Cách-Mạng Ben Bella. Phe Ben Bella chiếm 3/4 lãnh-thổ. Pháp dọa can thiệp để bảo vệ kiều-dân.

— Khánh thành đường bay cho phản-lực-cơ tại phi-trường Tân-Sơn-Nhất mới mở rộng.

— Joseph L.Brent được cử làm Trưởng Phái-Đoàn Viện-Trợ Kinh-Tế Mỹ tại VN.

26-7-1962. — Chánh-phủ Quân-nhân Miền-Điện cấm sinh-viên hoạt động chánh-trị.

31-7-1962. — Các vụ tân-tạo, đại tu-bổ không có giấy phép, bị trừng phạt nặng, nhà xây bị phá hủy (Luật 16/62).

— Thành lập tỉnh Quảng-Tín, với một phần tỉnh Quảng-Nam ; tỉnh-lỵ đặt tại Tam-Kỳ (SL.162/NV).

— Trong tuần qua, gạo ở Saigon rất khan, các Tỉnh chưa đưa về kịp.

1-8-1962. — (2 tháng 7 Nhâm-Dần).

— Thịt heo bị khan, và tăng giá : mỡ 30 \$ lên 50 \$ một kí ; thịt nạc 60\$ lên 90\$.

— Bộ Kinh-Tế cho bán gạo kho dự-trữ, giá lẻ 585\$ bao 100 kí, gạo số 1, 25% tằm.

3-8-1962. — Ủy gửi sang giúp VN một lớp đầu 30 sĩ-quan huấn-luyện-viên.

4-8-1962. — Hành-quân « Dân-Tiến 30 » tại Quán-Long, ranh giới Định-Tường và Long-An, hạ 70 VC (có 1 tiểu-đoàn-trưởng) bắt 17 (cũng có 1 tiểu-đoàn-trưởng) nhiều quân-trang, với 36 lạng vàng.

5-8-1962. — Marilyn Monroe, minh-tinh màn bạc Mỹ, tự tử bằng thuốc ngủ.

— VC đột kích quận-lỵ Hàm-Tân (Bình-Tuy) bị đẩy lui, bỏ lại 20 xác.

7-8-1962. — Vốn số kiến-thiết , từ 1.600.000, được tăng lên 3 triệu mỗi kỳ (NĐ.835-TC).

— Thiết lập ban Cán-Sự Hoá-Học (NĐ.840/GD).

8-8-1962. — Phong-trào Nhân-Dân tái thiết dinh Độc-Lập quyền được gần 9 triệu.

— 2.000 quân Nga tới Cuba.

9-8-1962. — Hành-quân ở Rừng Chối Phú Chánh (Bình-Dương) hạ 32 VC, phá hủy 4 căn trại.

10-8-1962. — Tổng-Hội Sinh-Viên VN được công nhận là Hội-Viên Tổng-Hội Sinh-Viên Quốc-Tế.

12-8-1962. — Hành-quân trực-thăng-vận « Dân-Tiến 35 », tại kinh Lăng-Cùng (Kiến-Tường) hạ 35 VC.

13-8-1962. — Thiết lập trường Trung-Học Kỹ-Thuật Nha-Trang (NĐ.1295-GD).

15-8-1962. — Ký kết hiệp-ước Hoà-Lan / Nam-Dương tại trụ-sở Liên-Hiệp-Quốc : xứ Nouvelle-Guinée sẽ được chuyển giao cho Nam-Dương, trong 8 tháng nữa ; Liên-Hiệp-Quốc tạm quản trị, để đợi tổ chức trung-cầu dân-ý.

16-8-1962. — Thiệu-Tướng Nguyễn-Khánh họp báo tại Kontum và cho biết : hiện có 125.000 đồng-bào Thượng tị nạn Cộng-sản, vì VC lấy mất thực-phẩm ; đã định cư được 64.233 người.

— Hành-quân « Bình-Tây » tại U-Minh-Hạ, hạ 124 VC, bắt 73. VNCH : 1 chết, 4 bị thương.

18-8-1962. — Hành-quân ở Củ-Chi (Bình-Dương) hạ 50 VC ; và ở giữa Đức-Hòa/Hóc-Môn : hạ 36 VC, bắt 36, phá 20 hầm chông. VNCH : 2 chết, 2 bị thương.

20-8-1962. — Hết hạn 30 ngày để chỉ định các địa-điểm triệt thoái quân-đội ngoại-quốc ở Lào. Pathet-Lào vẫn không chịu nhận là có quân Bắc-Việt tại Lào. Tướng Nosavan chưa chịu bàn giao công việc cho các Bộ thuộc Pathet.

21-8-1962. — Hành-quân « Bình-Tây » tiếp tục : giao tranh với tiểu-đoàn VC Phú-Lợi tại Bàu Sảng. Gia Rai (Ba-Xuyên) 7 giờ kịch chiến. VC chết 166, bị bắt 25. VNCH : 6 chết, 14 bị thương.

— Ký kết thỏa-hiệp Việt-Mỹ : Mỹ sẽ mua bạc VN với 10 triệu Mỹ-kim, theo hối-xuất tự-do, để VN có tiền tài trợ các dự-án về Ấp Chiến-Lược và giúp đỡ đồng-bào Thượng tị-nạn

24-8-1962. — Tại Gò Quao (Chơơng-Thiện) 233 VC bị hạ (190 do phi-cơ bắn).

— Chấm dứt nhiệm-vụ của Phủ Đặc-Ủy tương trợ và kiến thiết các vùng bị lụt (S.L. 179/TTP).

27-8-1962. — Bắc-Việt chỉ rút có 15 cán-bộ ở Lào.

28-8-1962. — Khánh thành trường Trung-học Kỹ-thuật Đà-Nẵng.

30-8-1962. — Hành-quân « Lam-Sơn II » tại Trà-Bồng (Quảng-Ngãi) hạ 37 VC, hủ nhiều kho và trại. VNCH : 11 chết, 22 bị thương, 2 mất tích, 2 trực-thăng trúng đạn bị hủy tại chỗ.

1-9-1962. — (3 tháng 8 Nhâm-Dân).

2-9-1962. — Động đất ở Ba-Tư : riêng ở vùng Boene, hơn 10.000 chết.

— Nga-Sô và Cuba cùng tuyên bố : Nga sẽ cung cấp vũ-khí cùng huấn-luyện-viên cho Cuba.

— Tỉnh Phú-Bồn được thành lập. gồm 3 quận thuộc Pleiku, Bình-Định, và Phú-Yên : tỉnh-lỵ đặt tại Cheo Reo (Hậu-Bồn) (S.L.186/NV).

3-9-1962. — Tại Biên-Hoà và Hồ-Nai, vẫn có nhiều trường-hợp dịch-hạch.

— Hành-quân « Dân-Tiến 42 » tại quận Bến Tranh (Định-Tường) hạ 116 VC, bắt 8.

— Hành-quân ở núi Cô-Tô, Thất-Sơn (An-Giang) hạ 55 VC của tiểu-đoàn 512.

— Chạm súng với 250 VC ở Cầu-Kè (Vĩnh-Bình). VNCH : 42 chết, 34 bị thương.

5-9-1962. — Hành-quân trực-thăng-vận ở Mỹ-Lạc-Thanh (Long-An) hạ 21 VC.

— Một cây chuối ở Tỉnh-lỵ Long-An trở 1 buồng dài 2 thước mang 252 nải (có ảnh trên vài báo).

7-9-1962. — Cuba nhận được nhiều khí-giới của Nga. Tổng-Thống Kennedy yêu cầu Quốc-Hội cho gọi 150.000 quân trừ-bị.

— Trung-Hoa Dân-Quốc đoạn giao với Lào, vì Lào thừa nhận Trung-Cộng. Nhiều Hoa-Kiến ở Lào xin sang Thái-Lan.

8-9-1962. — Phát giải thưởng văn-chương 1961-62 tại Phòng Thông-Tin Đô-Thành :

Việt-ngữ chính-tả : Lê-Ngọc-Trụ ; *Đường vào tình sử* (thơ) : Đinh-Hùng ; *Hy-Kỵng* (thơ) : Hoàng-Bảo-Việt ; *Tổ-Ấm* : Anh-Tuyến ; *40 bài thơ* : Mai-Trung-Tĩnh, Vương-Đức-Lệ ; *Thềm-hoang* (truyện) : Nhật-Tiến ; *Gìn vàng giữ ngọc* (truyện) : Doãn-Quốc-Sĩ ; *Tàu ngựa cũ* : Linh-Bảo.

10-9-1962. — Hành-quân « Dân-Tiến 42 » tại Hồng-Ngự (Kiến-Phong) hạ 70 VC, bắt 13 của tiểu-đoàn 502, phá công-binh-xưởng và trại huấn-luyện tân-binh.

13-9-1962. — Hành-quân tại Sơn-Dương (Bình-Thuận) hạ 44 VC, phá hủy một mật-khu.

16-9-1962. — Bão Babs thổi tới đảo Tây-Sa. tạt qua Quảng-Trị, lật đổ ngót 10.000 nóc nhà ; Thừa-Thiên bị ngập mưa, nhiều cây lớn và nhà đổ, 31 người chết. Qui-Nhon cũng bị thiệt hại.

21-9-1962. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ tuyên bố : ở Cuba, hiện có 4.200 cố-vấn Nga, và 12 giàn hỏa-tiến do Nga đặt ở phía Tây đảo.

25-9-1962. — Từ nay, Quốc-Hội có thể yêu cầu các Bộ-trưởng tới giải thích về các vấn-đề liên-hệ (Luật Hiến-Pháp 2/62-HP).

28-9-1962. — Một mặt-khu ở Ninh-Thuận bị phá hủy, 36 VC bị hạ một Tỉnh-ủy bị bắt.

29-9-1962. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ tuyên bố rút 800 Cố-Vấn ở Lào về, theo Hiệp-định Genève mới. Song theo tin Mỹ, Bắc-Việt còn để lại 10.000 cán-binh.

— Tối-Cao Pháp-Viện Hoa-Kỳ ra lệnh cho Thống-Độc Mississippi phải để cho sinh-viên da đen Meredith vào Đại-học-đường của Tiểu-Bang. Thống-Độc vẫn không chịu. Nhiều vụ xung đột đã xảy ra. Chánh-phủ Trung-Uơng phải quân-đội tới giữ trật-tự và bảo-vệ cho Meredith.

30-9-1962. — Theo tài-liệu chánh-thức, trong tháng 9/1962 :

VC chết 1.700, bị bắt 1.600

VNCH chết 400, bị thương 700.

1-10-1962. — (3 tháng 9 Nhâm-Dần).

— Chánh-phủ Hoa-Kỳ tuyên bố tiếp-tục viện trợ cho các bộ-lạc Mèo chống Cộng ở Lào.

— Hành-quân ở Cao-Lãnh (Kiến-Phong) chạm súng với Đại-Đội VC 209, hạ 65, bắt 23, phá công-binh-xưởng, tịch thu nhiều súng và 1 tấn đạn

3-10-1962. — Khánh thành các trường Trung-Học Kỹ-thuật và Sư-phạm Qui-Nhon.

— Quốc-Hội Hoa-Kỳ chấp thuận cho Tổng-Thống Kennedy có thể dùng võ-lực, nếu Cuba gây hấn, và gọi 150.000 quân trừ-bị.

4-10-1962. — Thi hành Hiệp-định Genève, Mỹ đã rút các cố-vấn khỏi Lào, chỉ còn 115 cũng sắp về nước. Bắc-Việt chỉ rút có 5 người.

5-10-1962. — Sinh-viên da đen Meredith đã được vào học.

— Hành-quân « Dân-Tiến 46 » ở Cai-Lậy và Long-Định (Định-Tường) hạ 100 VC. VNCH : 18 tử thương.

— Hơn 200 VC tấn công Ấp Chiến-Lược Ô-Lâm, Tri-Tôn (An-Giang) nhưng bị hạ 33.

— Phi-cơ oanh kích hàng trăm VC, giải vây đồn Lộc-Xuyên (Lộc-Ninh).

10-10-1962. — Phong-Trào Nhân-Dân tái thiết dinh Độc-Lập quyền được hơn 19 triệu : 10 triệu sẽ dành cho Ấp Chiến-Lược.

— Chiếc phi-cơ chở các Tướng tá qua Mên, sau vụ đảo-chính hụt 11-11-1960, được Mên trả lại cho Chánh-phủ VN.

11-10-1962. — Lễ khai mạc trọng-thể Đại-hội Công-giáo Cộng-Đồng Vatican II tại Thánh-Đường Vatican. Đức Giáo-Hoàng chủ lễ 2.500 vị Hồng-Y và Giám-Mục của 85 nước tham dự.

— Trung-Cộng và Ấn-Độ vẫn chạm súng gần đường ranh giới Mac-Mahon.

— Hành-quân qui mô « Sao-Mai » ở Đức-Hòa Phú-Đức, ranh giới hai tỉnh Tây-Ninh Long-An.

15-10-1962. — Nha Mỹ-Thuật Bộ Giáo-Dục làm xong ngôi nhà Triền-Lãm quốc-tế trong vườn Tao-Đàn.

16-10-1962. — Nước lên to. Tỉnh-ly Long-Xuyên và nhiều nơi ở Vĩnh-Long, Sadec bị ngập.

18-10-1962. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ tuyên bố : cấm không cho cập bến Hoa-Kỳ, những tàu nào chở hàng cho Cuba.

— T.T. Kennedy nhận được ảnh chụp các giàn hỏa-tiến đặt tại Cuba.

— 25 tàu Nga, có tiềm-thủy-đỉnh hộ tống, chở vũ-khí tới Cuba.

19-10-1962. — Kết-quả hành-quân « Sao Mai » hạ 50 VC, bắn chìm 20 ghe tải lương-thực, phá hủy 1.000 gia lúa.

22-10-1962. — T.T. Kennedy hiệu triệu dân-chúng Mỹ : Cuba đã đặt xong nhiều giàn hỏa-tiến có thể tiêu hủy các thành-phố Hoa-Kỳ. Nga-Sô muốn biến Cuba thành một căn-cứ phá hoại Mỹ-Châu ; nên Mỹ phải cương-quyết đối phó, và Nga phải chịu trách-nhiệm cùng hậu-quả.

— Hành-quân tại Cao-Lãnh và Thanh-Bình (Kiến-Phong) hạ 80 VC, bắt 29.

— Nhiều tỉnh Trung-Phước bị ngập lụt : Quảng-Nam, Quảng-Tín, Bình-Định, Quảng-Ngãi bị thiệt hại nhiều nhất : 2.000 nhà bị sập ; tại Khánh-Hoà, 50 người chết, mùa màng bị hỏng từ 20% đến 60% ; ở Phan-Rang, đường phố bị ngập sâu hơn 1 thước nước.

23-10-1962. — Các tấm hình chụp hoá-tiến ở Cuba được Chánh-phủ Hoa-Kỳ trưng bày cho các ký-giủ xem.

— Các gia-đình Mỹ ở căn cứ Guantanamo phải tản cư về Mỹ. Quân-đội Mỹ được huy động tới bờ biển Floride ; các khách-sạn bị trưng dụng vì nhu-cầu quân-sự.

— Tất cả lực-lượng Hoa-Kỳ trên thế-giới bị đặt trong tình-trạng báo động. Quốc-Hội ủng hộ quyết-định của Tổng-Thống.

— Cuba tổng-động-viên. Kennedy kêu gọi Kroutchev.

24-10-1962. — Từ hôm nay, Hải-quân Hoa-Kỳ sẽ chặn xét các tàu đi về phía Cuba, và sẽ tịch thu các thứ vũ-khí.

— 25 tàu Nga được lệnh quay trở về. Kroutchev gửi công-hàm cho Kennedy, đại-ý : phải ngăn cản chiến-tranh.

— Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc họp gấp, 40 Quốc-Gia yêu cầu U Thant dàn xếp êm thấm vụ Cuba.

— Quân Trung-Cộng lại kéo sâu vào đất Ấn. Thủ-Tướng Nehru kêu gọi dân Ấn kháng chiến.

25-10-1962. — U Thant Tổng-Thor-Ký Liên-Hiệp-Quốc, yêu cầu Nga và Mỹ hội đàm trên căn-bản : Nga ngừng việc gửi vũ-khí tới

Cuba ; Mỹ không tấn công Cuba. Kroutchev thuận. Kenne dy cũng thuận.

26-10-1962. — Lựu đạn ném vào khu triển-lãm chiến-lợi-phẩm của Quân-đội VNCH trước tòa Đô-Chánh : 7 người chết, 29 bị thương — Tại vườn Tao-Đàn Saigon, Triển-lãm Quốc-tế Hội-họa và Điều-Khắc ; 20 Quốc-Gia tham dự, 400 bức tranh và một số tượng. 4 Huy-chương vàng, 5 bạc và 10 đồng. Huy-chương vàng và giải danh-dự hội họa : *Gian phòng dục năng* của họa-sĩ Pháp Legueult. VN được 1 Huy-chương bạc điêu-khắc : *Cột trụ Hòa-Bình* của Lê-ngọc-Huệ ; 1 Huy-chương bạc hội-họa : *Tĩnh-rất* của Văn-Rô.

— Triển-lãm Quốc-Tê Nhiếp-Ảnh kỳ III tại phòng Thông-Tin Đô-Thành : 1.858 ảnh đen-trắng và 99 ảnh màu.

27-10-1962. — Đặc-quyền của Tổng-Thông VNCH ban hành sắc-luật vì tình-trạng khẩn-cấp, được gia hạn 1 năm, kể từ 19-10-62. (Luật số 18/62).

— Lại chạm súng dữ dội ở Hồng-Ngự ; 26 VC bị hạ.

— Kroutchev thuận gỡ các giàn hỏa-tiến ở Cuba dưới sự kiểm-soát của Liên-Hiệp-Quốc.

28-10-1962. — Kennedy ca ngợi sự hiếu biết và lòng yêu chuộng hòa-bình của Kroutchev.

29-10-1962. — Bão Harriet thổi qua miền Nam Thái-Lan : hơn 40.000 nhà đổ, hơn 100 người chết, hàng chục tàu thuyền bị đắm.

30-10-1962. — Hành-quân tại Bình-Thành, Phong-Mỹ (Kiên-Phong) hạ 77 VC, bắt 14.

— Trung-Cộng lại bị Liên-Hiệp-Quốc gạt bỏ, không cho gia nhập : 12 phiếu trắng, 42 phiếu thuận, 56 phiếu chống.

31-10-1962. — Tại Ấn-Độ, trụ-sở của đảng Cộng-Sản bị phá ở New-Delhi ; quân-đội được rút từ phía biên-giới Ấn-Hồi, để chuyển lên Hy Mã Lạp Sơn chống Trung-Cộng.

— U Than vẫn chưa thuyết phục được Fidel Castro ưng thuận cho tháo gỡ các giàn hỏa-tiến. Mikoyan, Phó Thủ-Tướng Nga, sang Cuba khuyên dụ Castro.

— Đồn Lâm-Phủ, Long-Mỹ (Chương-Thiện) bị 2 tiểu-đoàn VC tấn công. VNCH 10 chết, 20 bị thương. VC bỏ lại 37 xác (1 tiểu-đoàn-trưởng và 1 đại-đội-trưởng).

— Không phận VN bị phi-cơ Mên xâm nhập 3 lần.

1-11-1962. — (5 tháng 10 Nhâm-Dân).

— Thịt heo vẫn bị khan từ hơn tháng nay; mỗi ngày chỉ có gần 300 heo đưa lên Đô-thành; thịt nạc lên tới 160\$ một kí. Nghe đồn: tại giá heo ở Saigon thấp quá, so với giá các tỉnh.

2-11-1962. — Các giàn hỏa-tiến ở Cuba được tháo gỡ. Nhưng Fidel Castro không thuận cho Liên-Hiệp-Quốc kiểm soát.

— Hành-quân giữa Vĩnh-Long và Phong-Dinh, hạ 51 VC, bắt 10.

— Hành-quân vào mật-khu Xẻo Mát (Vĩnh-Long) hạ 42 VC.

— Nga-Sô hẹn gỡ xong hỏa-tiến trong 10 ngày. Tàu Hồng-thập-tự thay tàu Mỹ kiểm soát các tàu Nga tới Cuba.

3-11-1962. — Hành-quân ở Mỹ-An (Vĩnh-Long) hạ 42 VC, bắt 29 của tiểu-đoàn Cửu-Long, phá 1 công-binh xưởng.

4-11-1962. — VC tấn công đồn Tân-Hội, Cai Lậy (Định-Tường) bỏ lại 18 xác; 7 bị bắt.

— Hồng-thập-tự Quốc-tê được kiểm soát việc tháo gỡ hỏa-tiến ở Cuba.

7-11-1962. — Hành-quân ở Bình-Hành-Tây và Bình-Hành-Trung quận Kiên-Văn (Kiên-Phong) hạ 42 VC, bắt 12. VNCH 1 chết, 1 bị thương.

8-11-1962. — Kể từ hôm nay, Chánh-phủ VN đóng cửa tòa Đại-sứ tại Vạn-Tượng vì Lào công nhận Bắc-Việt. Nhật-Bản trông coi hộ quyền-lợi VN.

— Hải-quân Hoa-Kỳ được kiểm soát sở hòa-tiến do Nga chở về nước.

— Chạm súng tại xã Hòa-Lộc, Mỏ Cày (Kiên-Hòa) giữa 1 Trung-đội Bảo-an và chừng 800 VC ; quân tiếp-viện bị lọt vào ổ phục-kích. VNCH : 4 chết, 12 bị thương, 1 thiết-giáp bị phá.

10-11-1962. — Một phi-cơ DC 3 của Hàng-không VN bị rớt ở gần Lăng Cô, phía đèo Hải-Vân, 27 hành-khách bị tử nạn.

12-11-1962. — Hành-quân « Dân-Tiền 52 » ở Kiên-Hòa, hạ 33 VC, bắt 49, phá 500 hầm chông và 33 cơ-sở.

— Các hòa-tiến đã được gỡ xong ở Cuba. Nhưng Mỹ chưa chịu chấm dứt phong tỏa, vì còn những máy bay phóng-pháo Illyout-chine của Nga.

13-11-1962. — Đã tìm thấy xác phi-cơ và thi-thể hành-khách bị nạn ở Lăng-Cô. Số tiền phải bồi-thường là 300.000 \$ cho mỗi nhân-viên và 609.021 \$ cho mỗi hành-khách.

18-11-1962. — Hành-quân tại Minh-Đức (Kiên-Hòa) bắt 51 VC, phá 5 cơ-sở.

— Fidel Castro dọa bắn các phi-cơ thám-thính của Hoa-Kỳ. Nhưng Hoa-Kỳ tuyên bố tiếp tục cho bay.

— Trung-Cộng tấn công ào ạt ở biên-giới Hoa-Ấn, chiếm đóng thị-trần Walong và thị-trần Bomdila ; Ấn thiệt 1.623, vừa chết vừa mất tích.

20-11-1962. — Fidel Castro thuận trả Nga các phi-cơ phóng-pháo. Mỹ chấm dứt cuộc phong tỏa Cuba.

21-11-1962. — Heo đã về Saigon, trên 2.000 con mỗi ngày. Giá thịt nạc, từ 130 \$, xuống 85 \$ mỗi kí.

23-11-1962. — Tại Ba-Xuyên, Biệt-kích chạm súng với tiểu-đoàn VC 296, cách Sóc-Trăng 30 cây sô. Phi-cơ tới bắn yểm trợ. VC bị hạ 65.

24-11-1962. — 2 tiểu-đoàn VC tấn công rất mạnh đồn Phước-Châu, quận Hậu-Đức (Quảng-Tín) bị hạ 107 (có 2 tiểu-đoàn-trưởng)

mật 3 đại-bác, 21 trung-liên và đại-liên. VNCH : 8 bị thương. Toàn-thể các cấp ở đồn này được thưởng Anh-dũng Bội-tinh.

28-11-1962. — Ba phe Lào đã thỏa hiệp thông nhất quân-đội, mặc dầu Pathet-Lào vừa bắn rớt một phi-cơ Mỹ.

30-11-1962. — Bão Lucy thổi về phía Vũng-Tàu. Mưa to gió lớn ở duyên-hải Trung-phần, nhiều thuyền bị đắm. Nha Khí-Tượng báo : sức gió có thể thổi 160 cây số mỗi giờ. Các trường học được nghỉ. Chánh-phủ khuyến dân-chúng để phòng.

1-12-1962. — (5 tháng 11 Nhâm-Dân).

— Bão Lucy đã tan, khi tới gần biển Nam-phần, tuy gió vẫn mạnh ở Vũng-Tàu.

— Một đại-đội VC tấn công ấp chiến-lược Mê Láng và Cây Soài (câu Ngang) bị hạ 17.

— Đại-hội Phật-giáo toàn-quốc lần thứ 4, khai mạc tại chùa Xá-Lợi, với 45 đại-diện các tập-đoàn Phật-giáo Trung Nam Bắc.

3-12-1962. — Khai giảng tại Thị-Nghè, khóa 7 Huân-luyện Cán-bộ Ấp Chiến-lược. Lần này, nhiều Dân-biểu và Tỉnh-trưởng theo học.

4-12-1962. — Hành-quân « Phú-Hòa » ở Sông Ba (Phú-Bổn) hạ 30 VC, bắt 22, khám phá một hầm súng đạn, cả súng lớn cùng 12 thùng đạn, tịch thu 5 tấn gạo, 2 tấn bắp, 1 tấn lúa, 100 bò, và giải thoát 600 đồng-bào bị giữ.

6-12-1962. — Hành-quân « Dân-Tiên 57 » ở Cai Lậy (Định-Tường) hạ 35 VC (có 1 Tỉnh-ủy và 1 Trung-lá VC Đỗ-văn-Giộng) bắt 12. VNCH : 4 bị thương.

8-12-1962. — Tại Bắc Bornéo, nhiều đội yế-trang của lãnh-tự Azahari nổi lên chiếm đóng nhiều địa-điểm, uy hiếp khu mỏ dầu, đòi tự-trị, chống sự thành-lập Đại-Mã-Lai. Quân-đội Anh phải can thiệp.

— Trung-tướng Dương-văn-Minh được cử làm Cò-vân Quân-sự Phủ Tổng-Thông, thôi giữ chức Tư-lệnh Hành-quân ; Trung-tướng Trần-văn-Đôn, Tư-lệnh vùng 1, giữ chức Tư-lệnh Lục-quân vừa mới đặt.

12-12-1962. — Tại Hội-đồng Tồi-cao Sô-Viê, Kroutchev đọc diễn-văn, tuyên-bô : phải sông chung hòa-bình với Mỹ, vì Mỹ không phải là Cọp giấy (như Trung-Cộng đã gọi) mà là Cọp giấy có răng nanh nguyên-tử.

— 3.000 chuyên-viên Nga rời khỏi Cuba.

— 6.277 quân-nhân Ấn bị Trung-Cộng bắt làm tù-binh.

13-12-1962. — Quận-trưởng Cầu-Ngang (Vĩnh-Bình) bị phục kích từ thương cách quận 8 cây sô ; 12 Bảo-an bị thương.

14-12-1962. — Du học-sinh và sinh-viên VN tại Pháp được hưởng quy-chê an-ninh xã-hội, theo thỏa-hiệp với Bộ Ngoại-giao Pháp.

15-12-1962. — Hành-quân hải-thuyền ở Mỏ Cây (Kiến-Hòa) hạ 30 VC.
— Hai đại-đội VC tấn công ấp chiến-đầu Phước-Hậu (Tây-Ninh) bỏ lại 37 xác.

17-12-1962. — Quân Trung-Cộng đột-nhiên rút khỏi những nơi đã chiếm đóng ở biên-giới Hoa-Ấn.

18-12-1962. — 12 triệu cử-tri Đại-Hàn bỏ phiếu trong cuộc Trưng-câu dân-ý về Hiến-pháp mới : 78 % thuận.

19-12-1962. — Ký kết tại Hán-Thành, thương-ước Hàn-Việt.

21-12-1962. — 1.113 người bị bắt làm tù-binh sau cuộc đổ bộ thất-bại vào Cuba, năm 1961, được Castro hứa phóng-thích, đổi lấy thuốc men và thực-phẩm (đáng giá 53 triệu Mỹ-kim).

22-12-1962. — Hiến-pháp mới của Đại-Hàn được ban-hành.

— Tình-hình Đông Chum : Đại-tá Denane ly khai Trung-lập Khong-Le ; Trung-Lập Khong-Le lên án Pathet-Lào và Bắc-Việt ; 3 nhóm canh chừng lẫn nhau và sẵn sàng nổ súng.

28-12-1962. — Tại Congo, Tschombé vẫn nhất quyết bảo vệ tự-trị của xứ Katanga chống lại Chánh-phủ Trung-ương và Liên-Hiệp-Quốc. Quân của Tschombé giao chiến với các đội « Mũ Xanh » của LHQ.

— Kết-quả hành-quân « Đông-Tiến » ở quận An-Lão (Bình-Định) mở từ 18/12 ; phá hủy hơn 100 trại huấn-luyện và cơ-sở khác, với 41 tấn thóc, và bắt nhiều gia súc của VC.

30-12-1962. — Quân Liên-Hiệp-Quốc hoàn-toàn kiểm soát thành-phố Elizabeth-ville. Tschombé trốn sang Rhodésie.

— Nam-Dương bắt đầu thay Liên-Hiệp-Quốc quản trị xứ Nouvelle-Guinée.

31-12-1962. — Đồn Bu Brang (Quảng-Đức) bị vài-trăm VC kéo từ biên-giới Việt-Mên về tấn công rất mạnh : 2 Bảo-an chết, 10 bị thương, 6 mất tích. Quân tiếp-viên tới truy-kích và hạ 19 VC.

1963

✱

1-1-1963. — (6 tháng 12 Nhâm-Dân).

2-1-1963. — Giao phong lớn gần Ấp Bắc, cách Mỹ-Tho 16 cây sô, với 2 tiểu-đoàn VC: hạ 101, bắt 36. VNCH: 65 chết, 100 bị thương.

— Hành-quân vào mật-khu Bàu Trăm, cách Tây-Ninh 25 cây sô, nơi đóng bản-doanh của Tổng-cục Trung-ương miền Nam.

— Quân Liên-Hiệp-Quốc ở Congo chiếm đóng miền mở Katanga, và đòi Tschombé cùng quân-đội ra hàng, còn các viên-chức địa-phương phải về tiếp xúc với Chánh-phủ Trung-ương.

3-1-1963. — Một trại huấn-luyện ở Plei M'Rong cách Pleiku 24 cây sô, bị tấn công mạnh: 30 khóa-sinh chết, 26 bị thương, nhiều súng bị cướp, VC bỏ lại 1 xác.

— Kết-quả hành-quân ở Bàu Trăm: hạ 76 VC, tiêu hủy 120 tấn gạo, 6.000 lít xăng, máy phát điện và công-binh-xưởng, cùng 400 căn nhà. VNCH: 9 chết, 42 bị thương.

— Hành-quân « Thu Đông 5 », vào mật-khu cách Phước-Thành 19 cây sô: hạ 60 VC. VNCH: 1 chết, 7 bị thương.

7-1-1963. — Souvannouvong tố cáo phe hữu Nosavan tăng cường lực-lượng riêng với viện-trợ Mỹ.

— Khánh thành nhà máy dầu nhớt ở Nhà Bè sản xuất 1.000 tấn mỗi tháng, đủ cung ứng cho thị-trường trong nước.

— VN vừa có thêm 9 thạc-sĩ Y-khoa.

9-1-1963. — Hành-quân tại Lập Vò và Sadec: hạ 31 VC.

12-1-1963. — 124 nóc nhà bị cháy tại châu-thành Biên-Hòa.

13-1-1963. — Hành-quân tảo thanh vùng núi Miên (Phú-Yên) bắt 27 VC, phá 37 nhà và 16 tấn thóc, đưa được 300 tấn và 3.000 con trâu ra khỏi mật-khu.

15-1-1963. — Vài ngàn kí pháo được Chánh-phủ phát cho đồng-bào Thượng ở Cao-Nguyên và Trung-phần để đốt trong dịp Tết Nguyên-Đán.

— Saigon bị lạnh. Hàn-thử-biểu 15°4 (thấp nhất).

17-1-1963. — 200 nhà bị cháy ở Hanh-Thông-Tây (Gia-Định).

18-1-1963. — Hành-quân vào mật-khu Ông Đốc (Phước-Thành), hạ 11 chệt, bắt 16, hủy 10 tấn lúa gạo.

21-1-1963. — Quý Chông Cộng đã thu được ngót 30 triệu, đem dùng vào việc xây dựng Ấp Chiến-lược.

23-1-1963. — Kết-quả chiến-dịch « Hải-Yên » ở nhiều làng quận Tuy-An (Phú-Yên) mở từ 8/1 : loại trừ 92 VC, phá hủy một số cơ-sở, giải thoát 1.626 đồng-bào bị giữ.

25-1-1963. — Tết Nguyên-Đán Quý-Mão.

29-1-1963. — Sáu nước nhóm họp hội-nghị Thị-trường chung Âu-Châu, bàn về việc Anh xin gia-nhập. Đức, Ý, Bỉ, Hòa-Lan, Lục-Xâm-Bảo : thuận. Một mình Pháp nhất định chống.

30-1-1963. — Tổng-số quân Mỹ ở VN, theo B.T. Mỹ Mc Namara : 11.000.

1-2-1963. — (8 tháng Giêng Quý-Mão).

3-2-1963. — Các nước Tây-Âu đều công kích De Gaulle gây chia rẽ và muốn làm bá-chủ Âu-Châu.

— Đồn Dân-Vệ Lương-Tâm, Long-Mỹ (Chương-Thiện) bị hàng trăm VC tấn công. Bảo-An và phi-cơ tới giải vây. 65 VC chệt. Dân-vệ : chệt 13, bị thương 4, mất 1 súng côi.

- 6-2-1963. — Heo ở Đô-thành, bây giờ dư dưng : theo dư-luận, vì được bán tự-do.
- 8-2-1963. — Đảo-chính ở Irak. Thủ-Tướng Kassem bị sát hại ; 600 vệ-binh bị bắt. Hội-Đồng Cách-Mạng thành lập. Vụ này do tướng Abdel Aref cầm đầu. Mỹ thừa nhận Chánh-phủ do Aref lập.
- 9-2-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 4 » ở quận Kiên-An (Kiên-Giang) hạ 42 VC.
- 12-2-1963. — Các chuyên-viên Nga ở Irak, bỏ về nước.
— Hành-quân « Lam-Son 2 » gần Tam-Kỳ (Quảng-Tín) hạ 48 VC, phá nhiều cơ-sở, 7 tấn gạo và 35 tấn thóc. Một Thiệu-Tá VC quy thuận.
- 13-2-1963. — Hành-quân táo thanh hạ 65 VC tại Hậu-Bội, Mỹ-An, cách Cao-Lãnh 30 cây sô.
- 14-2-1963. — Chế-độ đầu-tư được qui-định với nhiều đặc-khoản khuyến khích tư-bản ngoại-quốc và VN phát triển kinh-tê (S.-Luật 2/63).
- 16-2-1963. — VN thừa nhận Cộng-Hòa Irak.
— Hoa-Kỳ triệt bỏ các giàn hỏa-tiến Jupiter ở các căn-cứ không quân Thổ-Nhĩ-Kỳ, để yên lòng Nga-Sô.
- 26-2-1963. — Nga và Mỹ ký thỏa-ước trao đổi văn-hóa, trao đổi chuyên-viên, mở triển-lãm, v.v.
Khoa (NĐ. 176/GD).
— Thiết lập Viện Luật-Học Đồi-Chiều tại trường Đại-Học Luật-

1-3-1963. — (6 tháng 2 Quý-Mão)

3-3-1963. — VC đánh đồn Bảo-An Chùa Nối (Mộc-Hóa) bị hạ 23.

4-3-1963. — Đại-Tướng Trần-Thành, Phó Tổng-Thông Trung-Hoa Dân-Quốc, sang thăm VN.

6-3-1963. — Địch 150 VC đánh đồn Bảo-An Dân-Vệ Châu-Phú, bị hạ 29.

8-3-1963. — Quân-đội Syrie lật đổ Chánh-phủ, vì muốn tái lập sự liên-kết với Ai-Cập.

9-3-1963. — Một đoàn quân-xa bị phục-kích cách Cheo Reo (Phú-Bồn) 25 cây số : 3 xe bị hư hại, 7 binh-sĩ chết, 10 bị thương, mất 15 súng.

— Một đội Dân-Vệ bị phục-kích ở Giồng-Trôm (Kiên-Hòa) 26 chết, 15 bị thương, mất 28 súng.

11-3-1963. — Hành-quân tảo thanh ở Giồng-Trôm, hạ 54 VC.

12-3-1963. — Tại Cai Lậy (Định-Tường) chạm súng với VC. VNCH : 15 chết, 19 bị thương, mất 20 súng.

— Hành-quân tại liên ranh Quảng-Tín/Quảng-Ngãi, hạ 48 VC. VNCH : 2 chết, 7 bị thương.

14-3-1963. — Trường Bách-Khoa trung-cấp được thiết-lập, thay thế trường Bách-Công Phú-Thọ (NĐ. 404/GD).

16-3-1963. — Tướng Phác Chính-Hy tuyên bố ở Hán-Thành : Cán để quân-nhân cầm quyền 4 năm nữa để ổn định tình-thê Đại-Hàn. Cựu Tổng-Thống Yum Po Sun cùng nhiều chính-khách cực-lực phản đối. Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ ngờ ý sẽ duyệt lại chính-sách viện-trợ đối với Đại-Hàn.

20-3-1963. — Tại khu Vĩnh-Hội (Saigon) cháy lớn từ buổi chiều, mãi tới nửa đêm mới tắt. Hàng ngàn nhà bị thiêu. Hàng chục người bị thương nặng. 3 kẻ tình nghi đốt nhà bị bắt. Nhiều đại-đội Cảnh-sát, quân-nhân, cả kiều-dân Mỹ xô vào cứu chữa.

21-3-1963. — Hội-Đồng Chánh-phủ họp xét các biện-pháp cứu nạn-nhân vụ hỏa-hoạn : phát thực-phẩm, lập trại tạm trú, cử một Ủy-Ban Liên-Bộ cứu trợ.

— Nha Thông-Tin giải thích : thuộc phát quang các bụi rậm dọc đường lớn, để VC khỏi nấp và phục kích, không có hại gì cho mùa màng như VC đã tuyên truyền.

22-3-1963. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ báo cho tướng Phác-Chính-Hy : không tán thành ý-kiến để quân-nhân cầm quyền 4 năm.

23-3-1963. — Tổng-sô nhà bị cháy ở Vĩnh-Hội : 2.893.

25-3-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 9 » ở Long-Định (Định-Tường) hạ 33 VC. VNCH : 10 chết, 14 bị thương, mất 10 súng.

— Mỹ thúc giục Phác-Chính-Hy và các chính-khách đôi-lập tìm giải-pháp đưa tới một chánh-quyền dân-sự.

26-3-1963. — Khánh-thành trại « Nhân, Trí, Dũng » ở Suối Lô Ổ, trung-tâm huấn-luyện cán-bộ Ấp Chiên-Lược.

— Phác-Chính-Hy quyết định trưng-câu dân-ý về văn-đề ở lại 4 năm.

28-3-1963. — Hành-quân « Phi-Hỏa » đánh vào Chiên-khu Dương-Minh-Châu, từ 21/3, hạ 47 VC, hủy 200 tấn lúa gạo.

31-3-1963. — Thi-sĩ Senghor, Tổng-Thống xứ Sénégal, được giải-thưởng quốc-tê về thơ ; giải này của Pháp đặt.

1-4-1963. — (8 tháng 3 Quý-Mão).

— Các đoàn-thể, các Tỉnh tổ chức lạc-quyên giúp nạn-nhân vụ cháy Vĩnh-Hội. Nhiều quốc-gia cũng gửi đồ vật hoặc tiền.

— Không-quân oanh kích núi Cô-Tô, Tri-Tôn (An-Giang) hạ 120 VC, giải thoát 1.200 đồng-bào.

— Một phái-đoàn được thành lập để liên-lạc với Việt-Kiểu ở Nouvelle-Calédonie và Nouvelles-Hébrides. Bắc-Việt đang vận động với nhà chức-trách Pháp cho Việt-kiểu về Bắc.

4-4-1963. — Nhiều người mắc dịch hạch, ở Saigon ; Bộ Y-Tê phải trích phòng ngừa cho dân-chúng.

5-4-1963. — Pathet-Lào và VC tấn công quân Trung-Lập của Khong-Le ở Khang Khay và Xiêng Khoang.

7-4-1963. — Tướng Phác-Chính-Hy hứa sẽ trả quyền vào cuối năm và tổ chức tổng tuyển-cử.

— Theo Thông-cáo, đã có 101.514 phụ-nữ được huấn-luyện bán-quân-sự.

8-4-1963. — Dịch-hạch phát hiện ở nhiều nơi. Viện-trợ Mỹ cấp 300.000 liều thuốc chích ngừa. Bộ Y-Tế bảo không phải là chứng dịch « Peste » nhưng là bệnh « Pestis ».

— Pathet-Lào tấn công mạnh. Khong-Le phải rời khỏi Xiêng Khoang. Thủ-Tướng Phouma kêu gọi Ủy-hội Quốc-tế can thiệp.

— Cải tổ Viện Hối-Đoái thiết lập từ 31-12-1954 (SL. 34/TTP).

9-4-1963. — Hơn 300 nhà cháy ở Xóm Chiếu (Saigon), 100 nóc nhà khác bị kéo sập, 2 người chết, 20 bị thương ; 3 kẻ khả-nghi bị bắt. Có tin đồn rằng nhiều bọn khủng-bố dùng cả trẻ nhỏ đi châm lửa đốt nhà.

10-4-1963. — Trong năm 1962, 383 phim đã được nhập cảng và chiếu ở VN.

11-4-1963. — 1.400 nhà cháy trong 3 giờ, ở đường Trần-quốc-Toản Saigon. 30 nhà cháy ở đường Trương-minh-Giang ; 3 vụ cháy khác được dập tắt ngay ở Khánh-Hội.

12-4-1963. — Cảnh-sát bắt được 2 khủng-bố chuyên đốt nhà, và đưa ra trước các nhà báo.

13-4-1963. — Mét-tinh lớn đã đảo bọn phá hoại đốt cháy khu Vĩnh-Hội và Xóm Chiếu. Riêng ở Vĩnh-Hội, 2.138 gia-đình bị thiệt hại.

14-4-1963. — Hành-quân « Đại-Phong 12 » giữa Trảng-Bàng — Gò Dầu Hạ, hạ 46 VC, bắt 34.

17-4-1963. — Lễ kỷ-niệm nhất chu-niên « Quốc-sách Ấp Chiến-lược ». Theo các tờ trình, đã lập xong 5.917 Ấp quy tụ 8 triệu dân.

— T. T. Ngô-đình-Diệm tuyên bố Chính-sách Chiêu-hồi, kêu gọi những người lạc lối trở về xây dựng xã-hội mới.

— Nhân-viên Phủ Tổng-Thông khánh thành Ấp Chiên-lược Bình-Hưng gần Phú-Lâm, do chi-đoàn công-chức bảo trợ.

18-4-1963. — Lần đầu tiên, Th. T. Phouma tố cáo Pathet-Lào và Bắc-Việt phá hoại Trung-lập của Lào ; đòi Bắc-Việt rút hết ở Đông Chum, và chấm dứt các cuộc tấn-công vào quân-đội của Khong-Le.

19-4-1963. — Khong-Le bỏ đi đầu mất, Pathet-Lào chiếm đóng Phong-Savane. Quân hữu-phái của Nosavan bao vây bộ Thông-Tin, định bắt Bộ-Trưởng Pathet Vongvichit ; Bộ-trưởng này bỏ trốn. Th. T. Phouma kêu gọi Anh và Nga can thiệp.

22-4-1963. — Long-Hải bị đột-nhập. 200 VC đánh cướp khu chợ, đồn Bảo-an. Kịch-chiến suốt 3 giờ. VC bỏ lại 6 xác.

23-4-1963. — Tòa án Quân-sự đặc-biệt xử tử-hình hai kẻ đột nhả ở Vĩnh-Hội.

— Hành-quân « Dân-Thắng 106 » tiếp tục ở Quảng-Ngãi : hạ 263 VC, tịch thu 8 trung-liên, 17 tiểu-liên, 10 các-bin, 48 súng-trường.

26-4-1963. — Quân Trung-lập và Pathet-Lào giao phòng kịch-liệt ở Đông-Chum. Hoa-Kỳ lại chuẩn bị cho quân đổ bộ vào Thái-Lan.

— Vẫn còn nhiều trường-hợp dịch-hạch ở Saigon, Nha-Trang. Theo Bộ Y-Tê, tới nay có 53 người mắc bệnh, 6 người chết.

27-4-1963. — Hai tiểu-đoàn VC tấn công công-trường Việ Klum cách Pleiku 65 cây số. VNCH : chết 32, bị thương 19, mất tích 43, mất 52 súng. VC : 42 chết, 38 bị thương.

— Dự-luận xôn xao : để thi Trung-học đệ-nhất-cấp bị lộ ; một số thí-sinh có bài giải sẵn, đã bị bắt giữ.

29-4-1963. — Một tổ ám-sát gồm 14 VC bị bắt ở Saigon.

30-4-1963. — Trường Cao-đẳng Công-chánh được tổ-chức lại để đào tạo cả Kỹ-sư lẫn Cán-sự (NĐ. 627/GD).

1-5-1963. — (8 tháng 4 Quý-Mão).

— Hành-quân « Dân-Thắng 099 » vào mật-khu Đổ-Xá, phía Bắc Kontum và Quảng-Ngãi, để phá các căn-cứ của Liên-khu 5 VC.

— Lễ kỷ-niệm thập-nhị chu-niên thông-nhật Phật-giáo, tại chùa Xá-Lợi.

3-5-1963. — Tổ-chức hành-chánh Xã và Ấp được qui định lại : Hội-đồng Xã gồm 4 Hội-viên do một cử-tri-đoàn bầu ; Ban Trị-sự Ấp với 4 Ủy-viên do dân bầu theo phổ-thông đầu phiếu (SL. 45/NV).

7-5-1963. — Tăng ni, Phật-tử ở Huế sửa soạn lễ Phật-Đản. Cảnh-sát tới hạ cờ Phật-giáo. Vài ngàn tín-đồ kéo tới tòa Tỉnh-trưởng yêu cầu can thiệp. Tỉnh-trưởng giải-thích : có sự hiểu lầm lệnh cấp trên, và ra lệnh treo lại cờ P.G.

8-5-1963. — Tại Saigon, lễ Phật-Đản cử hành trọng-thể tại chùa Ấn-Quang. Rất đông người tham dự.

— Ở Huế, có rước Phật buổi sáng, từ chùa Từ-Đàm đến chùa Diệu-Đề.

— Cũng ở Huế, buổi tối, hàng ngàn Phật-tử tới Đài phát-thanh đón nghe phát-thanh đặc-biệt về buổi lễ ban sáng.

Cuộc tụ họp bị giải tán mạnh do các lực-lượng an-ninh ; 7 thường-dân chết, 1 thường-dân và 5 binh-sĩ bị thương.

— Hành-quân tại Tân-Bình (Quảng-Tín) hạ 25 VC.

9-5-1963. — Đặt viên đá đầu tiên xây Trung-tâm Y-Khoa tại đường Nguyễn-Trãi Chợ Lớn.

10-5-1963. — Tăng ni và Phật-tử họp ở chùa Từ-Đàm và đòi : bãi bỏ lệnh hạ cờ Phật-giáo ; cho phép Phật-giáo theo chế-độ đặc-biệt như Thiên-Chúa-giáo, chiều Dụ số 10 về hiệp-hội, chấm dứt các vụ khủng bố ; bồi thường cho những người bị nạn.

12-5-1963. — Tại Birmingham, dân da trắng Hoa-Kỳ biểu-tình đả kích da đen, phá phách, đốt nhà, ném chất nổ... T. T. Kennedy phải cho quân-đội tới giữ trật-tự.

13-5-1963. — Tại Indonésie, trong 6 thành-phò, cả ở thủ-đô, có phong-trào bài xích Hoa-kiểu, thanh-niên phá phách nhiều nhà và tiệm buôn của Tàu.

14-5-1963. — Chánh-quyển Đông-Đức xây kín bức tường ngăn cách khu Đông và Tây Bá-Linh.

15-5-1963. — Một phái-đoàn Phật-giáo, gồm 6 Thượng-Tọa và Đại-đức, yết-kiến T. T. Ngô-đình-Diệm, từ 10 g 30 đến quá 13 giờ, để bày tỏ 5 nguyện-vọng.

— Đức Giám-mục Nguyễn-văn-Bình ra thông-cáo, nhắc cho Giáo-dân : cờ của tòa Thánh Vatican chỉ treo trong nhà thờ, hoặc những cơ-sở thuộc Hội Thánh.

16-5-1963. — Họp báo tại chùa Xá-Lợi. Có cả B. T. Công-Dân-Vụ Ngô-trọng-Hiểu. Thượng-tọa Thích-tâm-Châu nhắc lại 5 nguyện-vọng đã đưa lên T. T. Ngô-đình-Diệm trong dịp hội-kiến :

- bãi bỏ lệnh cấm treo cờ Phật-giáo ;
- cho P.G. hưởng chế-độ ngang hàng với các hội truyền-giáo Thiên-Chúa ;
- chấm dứt khủng bố và các vụ bắt bớ Phật-tử ;
- để Tăng-ni và Phật-tử tự-do truyền Đạo và hành Đạo ;
- bồi thường cho các gia-đình nạn-nhân, và trừng-trị những nhân-viên có lỗi đổ máu.

B.T. Ngô-trọng-Hiểu giải-thích : T.T. Ngô-đình-Diệm chỉ muốn cho Quốc-kỳ được tôn-trọng.

17-5-1963. — Thông-cáo chung Việt-Mỹ về sự gia-tăng Viện-trợ để thực-hiện chương-trình chống Cộng (Ấp Chiến-lược). Chương-trình đòi hỏi trên 2 tỷ bạc. Mỹ sẽ góp thêm 55 triệu Mỹ-kim (nông-phẩm, phân-bón, kẽm gai, xi-măng, vũ-khí cho Dân-vệ v.v...).

19-5-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 23 », cách Mộc-Hóa 33 cây số, hạ 90 VC, bắt 25, phá hủy một sở trại huấn-luyện và tịch nhiều súng. VNCH : 1 chết, 12 bị thương.

20-5-1963. — Soekarno nhận làm Tổng-Thống trọn đời, theo kiến-nghị của Đại-hội Nhân-Dân.

21-5-1963. — Hai Viện Bảo-Tàng Mỹ ở tiểu-bang Massachusetts tặng Viện Bảo-Tàng VN 150 đồ cổ VN (đồ sành, tiền kẽm, trống đồng vv).

— Một khu Kỹ-nghệ được thiết lập tại Biên-Hòa (SL. 49-KT).

— Các báo đăng thư của 4 gia-đình có thân-nhân chết ngày 8/5 ở Huế, xin xóa tên những người này trong danh-sách các vị Tử vi Đạo.

22-5-1963. — T.T. Kennedy họp báo, tuyên bố rất rành mạch và dứt khoát :

Một : sẽ rút quân-đội Mỹ khỏi VN, bất -cứ lúc nào, nếu Chánh-phủ VN yêu cầu. Một ngày sau khi có sự đòi hỏi đó, sẽ cho ngay một số quân về. Nhấn mạnh : đó là điểm thứ nhất.

Hai : Hy vọng rằng tình-thế ở VN sẽ cho phép rút một số quân vào cuối năm nay ; song e rằng cuộc tranh-đấu còn gay go.

25-5-1963. — Kết-quả hành-quân « Đức-Thắng 099 » vào mật-khu Đố-Xá : 86 VC chết, 16 bị bắt, (có 1 Bác-Sỹ Y-Khoa) tịch thu vài chục vũ-khí, phá hủy 74 mẫu hoa màu, 127 tấn lúa, 19 tấn bắp, vv. VNCH : 4 chết, 83 bị thương, 2 trực-thăng bị hủy.

27-5-1963. — Tối-Cao Pháp-Viện Hoa-Kỳ quyết định : bác đơn của Thống-Đốc Wallace kiện Tổng-Thống ; Tổng-Thống có quyền cử binh tới tiểu-bang ; buộc phải chấm dứt mọi sự kỳ-thị chủng-tộc. — 12.000 người, cả da trắng, biểu tình chống kỳ-thị chủng-tộc tại San-Francisco.

— Tại Thừa-Thiên, một tổ ong lớn chưa từng thấy, chứa 30 lít mật.

— Hôm nay, Bộ Y-Tế công bố Saigon và Khánh-Hòa có bệnh dịch « Pestis ».

28-5-1963. — Pathet-Lào vẫn tàn công quân Trung-Lập ở Đông-Chum.

29-5-1963. — Chánh-phủ thông tri xác nhận cho các công-chức, quan-điền về vấn-đề tôn-giáo : không kỳ thị, tôn trọng tự-do tín-ngưỡng, chỉ quy-định việc treo cờ vì tôn trọng Quốc-Kỷ.

30-5-1963. — Tại Kiến-Hòa, một cây chuối ra hơn 300 nải.

— Gần 200 giáo-sư Đại-Học và Khoa-Trưởng tham-gia khóa huấn-luyện cán-bộ Ấp Chiên-Lược tại Suối Lồ Ổ.

— Lễ cầu siêu cho các nạn-nhân ngày 8/5 ở Huế, tại Chùa Xá-Lợi và chùa Ấn-Quang. Các Tăng Ni và Phật-tử tuyệt thực 48 giờ.

— Từ 14 g 30 đến 18 giờ, hơn 300 Tăng Ni biểu-tình trước trụ-sở Quốc-Hội, với các biểu-ngữ đòi thỏa mãn 5 nguyện-vọng.

— Ở Huế, các lực-lượng an-ninh canh giữ chùa Từ-Đàm. Có tin : điện và nước ở chùa này bị cắt.

31-5-1963. — Pathet-Lào tấn công mạnh ở nhiều nơi. Nhiều đội quân Mỹ, Úc, Tân-Tây-Lan đổ bộ vào Thái-Lan, « để tập trận ».

1-6-1963. — (10 tháng 4 Quý-Mão).

— Tổng Giám-độc Điện-Địa Nguyễn-xuân-Khương được bổ Đại-Biểu Chánh-phủ tại Trung-Phân, thay thăm-phán Hồ-đắc-Khương Tỉnh-Trưởng Thừa-Thiên Nguyễn-văn-Đặng và Phó Tỉnh-Trưởng Nội-An Thiều-Tá Đặng-Sỹ, bị triệu về đợi lệnh tại Bộ Nội-Vụ.

3-6-1963. — Vài trăm thanh-niên biểu-tình ở Bến Ngự (Huế) bị giải tán bằng lựu đạn cay mắt.

4-6-1963. — Đức Giáo-Hoàng Joán XXIII băng-hà.

— Một Ủy-Ban Liên-Bộ được thành lập, để giải-quyết các sự khó khăn về vấn-đề Phật-giáo, gồm có Phó Tổng-Thống Nguyễn-ngọc-Thơ, Bộ-trưởng Nội-Vụ Bùi-văn-Lương, Bộ-trưởng tại Phủ Tổng-Thống Nguyễn-dinh-Thuần.

— Phật-tử biểu-tình ở Huế. Có xô-xát. Một số bị thương.

5-6-1963. — Dự-luận bên Anh rất sôi nổi về vụ Bộ-Trưởng Quốc-Phòng John Profumo từ chức. Profumo dấn dúi với đào Christine Keeler, nhân-tình của một Tùy-viên quân-sự Nga, và của Bác-sỹ Stephen Ward hiện đang bị truy tố về tội quấy rối phụ-nữ làm nghề mại-dâm.

— Một Thanh-Tra Trung-Học, 3 công-chức và 1 tùy-phái Bộ Giáo-đục bị bắt giam vì tội bán đầu bài thi Trung-Học đệ-nhất-cấp.

— Ủy-Ban Liên-Bộ nhóm họp lần đầu với một Ủy-Ban Liên-Phái Bảo-Vệ Phật-Giáo (Các Thượng-Tọa Thích-Thiện-Minh, Thích-Tâm-Châu, Thích-Thiện-Hoa, Thích-Huyền-Quang, Thích-Đức-Nghiệp).

7-6-1963. — Ủy-Ban Liên-Phái gửi thư cho Ủy-Ban Liên-Bộ khiếu nại về việc các chùa ở Huế vẫn bị phong tỏa.

Ủy-Ban Liên-Bộ trả lời : đã cấp lại điện và nước cho chùa Từ-Đàm, Quân-đội không chắn đường vào chùa nữa.

(Từ đây, 2 Ủy-Ban trao đổi rất nhiều thư từ, và mỗi bên đều cho đăng báo).

10-6-1963. — Theo các tài liệu chính-thức, số chùa trong toàn quốc : 4.775. Có 1.275 chùa mới xây từ 1954 và 1.295 chùa đã trùng tu từ năm ấy.

11-6-1963. — Trước vài trăm tăng-ni, tại ngã tư đường Lê-văn-Duyệt/Phan-đình-Phùng Saigon, Thượng-Tọa Thích-Quảng-Đức tự thiêu bằng dầu sừng lấy ở một chiếc xe hơi chạy tới. Các nhà báo có chụp nhiều ảnh.

— B.T. Ngô-Trọng-Hiếu viết thư ngỏ cho Thượng-Tọa Thích-Tâm-Châu, giải thích : không hề tuyên bố điều gì vu khống hay công kích Phật-giáo.

— T.T. Ngô-đình-Diệm gửi thông-diệp kêu gọi dân chúng Thủ-đô bình tĩnh, sau vụ hỏa-thiêu :

Mọi sự khó-khăn sẽ được giải quyết trên « căn bản lương-tri và ái-quốc, trong tình đoàn-kết huynh-đệ »... Không nên tin có âm

muu tri hoãn giải quyết các vấn-đề : « sau lưng Phật-giáo trong nước, hãy còn Hiền-Pháp, nghĩa là có tôi ».

12-6-1963. — Hòa-Thượng Thích-Tịnh-Khiết từ Huế vô Saigon. Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ mời tới họp với Ủy-Ban Liên-Bộ. Thượng Tọa Thích-Tâm-Châu trả lời thay : sau 5 ngày tuyệt thực, Hòa-Thượng còn mệt.

14-6-1963. — Ủy-Ban Bảo-Vệ P.G. và Ủy-Ban Liên-Bộ nhóm họp lần thứ hai tại nhà Diên-Hồng.

— Hội-đồng các tướng-lãnh thông cáo kêu gọi : đoàn-kết, bình-tĩnh, tránh sự hiểu lầm, đặt quyền-lợi quốc-gia lên trên hết, mong các vấn-đề được giải-quyết « trong tình huynh-đệ ».

16-6-1963. — Hơn 300 Tăng-ni biểu-tình trước nhà Đại-sứ Hoa-Kỳ, yêu cầu ủng hộ để đạt 5 nguyện-vọng.

— Vài ngàn người tới chùa Giác-Minh đề dự tang-lễ Thượng-tọa Thích-Quảng-Đức. Sầu mới rõ đám tang phải dời lại ngày khác ; nhưng không chịu giải tán. Cảnh-sát can-thiệp, và dùng lựu đạn cay mắt. Có xô-xát. 251 người bị bắt. Cảnh-sát bị thương 12 người.

— Nữ phi-hành-gia đầu tiên của Nga-Sô, Valentina Terechkova được phóng lên không-gian.

— Hành-quân « Đức-Thắng 38 » tại Tây-Nam Vĩnh-Long, hạ 26 VC.

— Hai Ủy-Ban Liên-Bộ và Liên-Phái, sau 3 ngày và đêm thảo-luận, ra một Thông-cáo chung xác định những điểm đã thỏa-hiệp về cách treo cờ Phật-giáo và Quốc-Kỳ ; xét lại Dự số 10 về phần quy-chế tôn-giáo ; điều-tra về các vụ bắt bớ, và khoan hồng với những người tranh-đấu cho P.G. ; dành mọi sự dễ-dàng cho các hoạt-động tôn-giáo ; trừng trị nhân-viên có lỗi, bồi thường các gia-đình nạn-nhân.

17-6-1963. — Số tiền quyên cho nạn-nhân hỏa-hoạn Khánh-Hội, Vĩnh-Hội, được 10.157.716\$.

— Hải-quân VN đặt một tấm bia đá lên đảo Trường-Sa, đánh dấu là đất VN.

— Tòa Đô-Chính kêu gọi Hòa-Thượng Hội-Chủ Phật-Giáo can thiệp để các Phật-tử tôn trọng trật-tự, sau vụ lộn-xộn ngày 16/6/63.

— Đường bị khan hiếm. Bộ Kinh-Tế phải cho tăng giá : đường trắng tinh, từ 18\$7 một kí lên 31\$9 ; trắng ngà, từ 16\$50 lên 30\$23. (đường chợ đen : 40\$).

19-6-1963. — Ủy-Ban Liên-Phái quyết định hạn chế số Tăng Ni và Phật-Tử đi đưa đám Hòa-Thượng Thích-Quảng-Đức. Chỉ có chừng 200 người, và các nhà báo. Sau khi hỏa thiêu tại lò An-Dương-Địa Phú-Lâm, xá-lợi của Hòa-Thượng được đựng trong bình và mang về chùa Xá-Lợi.

— Pathet Lào pháo kích mạnh Attapeu.

— Quốc-Hội VN họp xét lại Dự số 10 về Hiệp Hội.

20-6-1963. — Nga và Mỹ ký thỏa-ước đặt đường vô-tuyến-điện-thoại (máy điện-thoại đồ) giữa hai lãnh-đạo tối-cao hai nước, để phòng trường hợp chiến-tranh bùng nổ vì sự hiểu lầm.

— Hành-quân tại kinh Năm Ngàn (Kiến-Tường) hạ 20 VC.

— Các Tăng Ni thuộc phái Cồ-Sơn-Môn họp tại Phú-Thọ-Hòa ủng hộ Chánh-phủ.

21-6-1963. — Đức Hồng-Y Giovanni Battita Montini, Tổng-Giám-Mục Milan, được bầu lên ngôi Giáo-Hoàng, thánh-hiên là Paul VI.

22-6-1963. — Theo thông-cáo, trong số 251 người bị bắt ngày 16/6/63, chỉ còn giữ lại tại Nha Cảnh-Sát 10 người đã chống nhân-viên công-lực.

23-6-1963. — T.T. Kennedy sang thăm Tây Đức, được hoan hô nhiệt liệt.

26-6-1963. — Thượng-tọa Thích-Thiện-Minh gửi thư cho T.T. Ngô-Đình-Diệm vì Thông-cáo chung chưa được thi-hành : ở Phú-Xến. Bình-Định, v.v. Chính-quyền vẫn tổ chức Mết-tinh lên án Phật-Giáo ; nhiều chùa ở Quảng-Trị vẫn bị phong-tỏa ; Tăng Ni bị Công-An ngăn cản trên các đường ; Thanh-Niên Cộng-Hòa sắp

tổ-chức biểu-tình đòi xét lại Thông-Cáo chung ; Cồ-Sơn-Môn được nâng đỡ để chống lại Tổng-Hội Phật-Giáo.

27-6-1963. — Lựu-đạn nổ ở rạp chiếu bóng Vĩnh-Lợi đường Lê-Lợi : 3 chết, 5 bị thương vì mảnh đạn, 51 bị thương vì xô đẩy lẫn nhau.

— Hành-quân tại cù-lao Bàng-Cùng, quận Thanh Phú (Kiến-Hòa) hạ 47 VC, bắt 7.

28-6-1963. — Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ trả lời Thượng-Tọa Thích-Thiện-Minh : Bộ Nội-Vụ sẽ ra nghị-định về việc treo cờ ; Dự số 10 được áp dụng linh-động ; 4 sinh-viên bị bắt ở Huế, đã được thả ; 12 bị bắt ở Saigon sẽ ra Tòa ; Bộ Nội-Vụ kiểm tra các chùa làng, hồ-sơ tạo mãi được xét mau lẹ ; việc bồi-thường đợi điều-tra.

29-6-1963. — Sứa ở Saigon, từ 14\$, 15\$ đã lên 21\$, 25\$; và rất khó kiếm.

— Hành-quân « Đức-Thắng 32 » ở xã Tam-Thường, Hồng-Ngự (Kiến-Phong) hạ 110 VC, bắt 3.

— Pathet-Lào đánh mạnh ở Đồng-Chum.

1-7-1963. — (11 tháng 5 Quý-Mão).

Hành-quân « Dân-Tiến 25 » tại Thanh Mỹ Tây Châu-Phú, hạ 19 VC.

— Bảo-An tảo thanh tại quận Vĩnh-Thành (Bình-Định) đốt 200 căn trại VC và 100 tấn lúa.

2-7-1963. — Hành-quân tảo thanh tại quận Hiếu Liêm (Phước-Thành) hạ 35 VC. VNCH : 7 chết, 25 bị thương.

— 7 Nha Cảnh-Sát Quốc-Gia được thiết lập : Bắc-Trung-nguyên, Nam-Trung-nguyên, Cao-nguyên, Đô-Thành, Miền Đông Nam-phần, miền Tiền-Giang, miền Hậu-giang (NĐ.522-NV).

5-7-1963. — Tòa án Quân-Sự đặc-biệt họp tại Saigon xử 19 quân-nhân và 34 nhân-sĩ liên can đến vụ đảo-chính hụt 11/11/1960.

— Theo thông cáo, từ đầu năm nay Không-quân VN đã bắn chết 3.500 VC, phá 12.318 nhà, 88 trại, 61 kho lương.

6-7-1963. — Tổng-số Ấp Chiến-Lược đã lập xong : 7.205.

7-7-1963. — Nhà văn Nhất-Linh Nguyễn-tường-Tam uống thuốc ngủ tự-tử, để phản đối sự truy tố trước tòa-án.

8-7-1963. — Tòa-án Quân-sự đặc-biệt tuyên-án về 19 quân-nhân can vụ 11-11-60 : 13 án tù hoặc khổ-sai, 6 trường-hợp tha bổng. (Bản án này về sau được phòng Tái-Thăm tòa Thượng-Thăm Saigon hủy bỏ do phán-quyết ngày 19-2-1964).

9-7-1963. — Thề-lệ treo cờ Phật-giáo được ấn-định. ND-Nội-Vụ 358-BNV/KS xác nhận các điểm đã thỏa hiệp trong Thông-cáo chung.

10-7-1963. — Vẫn có vài chục người mắc dịch-hạch ở Saigon.

11-7-1963. — Tòa-Án Quân-Sự đặc-biệt xử các nhân-sĩ liên can đến vụ 11/11/60 : Phan-khắc-Sửu, Phan-quang-Đán, Vũ-hồng-Khanh, Phan-bá-Cầm, Bùi-Lượng, Đinh-xuân-Quảng, Nguyễn-thành-Phương, Nguyễn-tường-Tam, v.v... Tòa tuyên 20 án cầm-cô, 14 trường-hợp tha bổng, Nguyễn-tường-Tam vô-tội (đã từ trần). (Bản án này về sau được Phòng Tái-Thăm tòa Thượng-Thăm Saigon hủy bỏ do phán-quyết ngày 19/2/1964).

12-7-1963. — Tòa-Án Quân-Sự đặc biệt xử vắng mặt 9 quân-nhân và nhân-sĩ đủ khởi vụ 11/11/60 : Đại-Tá Nguyễn-chánh-Thị, Trung-Tá Vương-văn-Đông, Thiếu-Tá Trần-văn-Đô, Thiếu-Tá Nguyễn-văn-Lộc, các Thiếu-Tá Nguyễn-huy-Lợi, Phạm-văn-Liễu, Nguyễn-quốc-Tuấn, Luật-sư Hoàng-cơ-Thụy, và ô. Nguyễn-bảo-Toàn. Tòa tuyên án tử-hình. (Bản án này về sau được Phòng Tái-Thăm tòa Thượng-Thăm Saigon hủy bỏ do phán-quyết ngày 19/2/64).

— Đại-Tá Đỗ-cao-Trí được thăng Thiếu-Tướng. 106 sĩ-quan khác cũng được thăng.

13-7-1963. — Cát đám nhà văn Nhất-Linh. Rất đông người đi đưa.

— Hành-quân « Dân-Tâm 21/63 » tại Thanh-Đước và Cấn-Đước (Long-An) hạ 63 VC của Tiểu-đoàn 506.

— Tòa-Án quân-sự xét xử 19 nhân-sĩ được gọi là nhóm Caravelle đã ký giấy đòi hỏi nhiều sự cải-cách. Tất cả được tha bổng.

16-7-1963. — Tăng-Ni và Phật-tử biểu-tình trước nhà Đại-Sứ Hoa-Kỳ từ 9 giờ đến 11 giờ, vì lý-do : Thông-cáo chung không được thi-hành.

17-7-1963. — Tăng-Ni và Phật-tử biểu-tình trước Chùa Giác-Minh đường Phan-thanh-Giản và trước chợ Bến-Thành. Cảnh-sát can-thiệp, bắt lên xe, đưa xuống An-dương-địa Phú-Lâm.

19-7-1963. — Cảnh-Sát đổi các Tăng-Ni ở An-Dương-Địa khai lý-lịch.

20-7-1963. — Các Tăng-Ni từ An-dương-địa trở về chùa Xá-Lợi.

— Ký kết thỏa ước Việt-Đức về viện-trợ kỹ-thuật tài-chánh : vay 50 triệu Đức-mã cho khu kỹ-nghệ An-Hòa Nông-Sơn và 15 triệu để phát-triển nông-thôn.

— Hành-quân « Đức-Thắng 38/TG » tại quận Chợ Cạo (Định-Tường) hạ 58 VC, bắt 18, tịch thu nhiều súng đạn. VNCH : 15 chết. 50 bị thương.

22-7-1963. — Ủy-Ban Liên-Phái họp báo tại Chùa Xá-Lợi, phản đối sự không thi hành Thông-cáo chung và các vụ bắt bớ.

— Có tin Sư bà Diệu-Huệ, thân-mẫu Đ.S. Bửu-Hội, tuyên bố sẽ tự thiêu.

— Hành-quân « Nhân-Thắng » tại ấp Phó-Bình quận Tri-Tâm (Bình-Dương) hạ 112 VC, tịch thu một số súng, của hai tiểu-đoàn VC. VNCH : 8 chết. 34 bị thương.

23-7-1963. — Cọp ở Thảo-Cầm-Viên sinh hạ 3 cọp con.

— Vài trăm Dân-Vệ và thượng-phế-bình biểu tình trước chùa Xá-Lợi, đòi hỏi đoàn-kết tránh mọi sự lợi-dụng của VC.

24-7-1963. — Trung-Tá Thanh-Tra Dân-Vệ-Đoàn bị cắt chức vì cuộc biểu-tình hôm qua trước chùa Xá-Lợi và bị phạt thêm 40 ngày trọng-cấm.

— Một ấp chiến-lược bị tấn công ở Suối Kiết. Quận-trưởng Tánh-Linh đem quân đến cứu. lọt ổ phục-kích, và bị tử thương cùng 16 binh-sĩ. Mất 22 súng.

— Thành lập Quốc-Gia Nghĩa-Tử-Cuộc để nuôi con quân-nhân bỏ mình vì nước (S.L. 72/QP).

25-7-1963. — Anh, Mỹ, Nga họp hội nghị tại Moscou, thỏa hiệp về sự đình-chỉ thí-nghiệm bom nguyên-tử.

26-7-1963. — Động đất dữ-dội ở Skopje, Macédonie (Nam-Tur) thành-phố bị tan nát, vài ngàn người chết.

27-7-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 27 » tại quận Thạnh-Trị (Ba-Xuyên) hạ 53 VC, bắt 20.

— Đại-Tướng Lê-văn-Ty bị ung-thư phổi, sang Mỹ chữa bệnh.

28-7-1963. — Hành-quân « Dân-Tâm 22/63 » giữa Nhà Bè (Gia-Định) và Thanh-Đức (Long-An) hạ 32 VC, phá hầm bí-mật ; VNCH : 10 chết, 4 bị thương.

29-7-1963. — Thề-lệ treo cờ P.G. cũng áp dụng cho các môn-phái công nhận Phật-giáo-kỳ (NĐ.Nội-Vụ 396/NV/KS).

30-7-1963. — Tại hội-nghị tối-cao Phi-Luật-Tân, Mã-Lai và Nam Dương. T.T. Soekarno phản đối sự thành-lập Liên-Bang Đại-Mã-Lai, « một sản-phẩm của Thực-Dân ».

— Lễ chung-thất cố Hòa-Thượng Thích-Quảng-Đức, cử hành tại chùa Xá-Lợi. Rất đông người tham dự.

1-8-1963. — (12 tháng 6 Quý-Mão).

— Hành-quân tại quận Cái Nước (An-Xuyên) hạ 79 VC, tịch thu 14 súng. VNCH : 2 bị thương.

— Hàng chục trẻ bị bệnh tê-liệt tại Saigon.

2-8-1963. — Nhiều cơ-sở của Liên-Tỉnh-ủy miền Tây tại Đầm Càng (An-Xuyên) bị phá hủy, với máy phát điện và phát thanh.

— Quân-đội góp 2.120.509\$ giúp nạn-nhân hỏa-hoạn Vĩnh-Hội Khánh-Hội.

— Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ xác nhận :

đề nghị lập một Ủy Ban Hỗn-Hợp để giải quyết mọi sự khó khăn trong việc thi-hành Thông-Cáo chung. Vì nếu Chánh phủ đơn-phương giải quyết, P.G. không chấp nhận ; nay muốn cùng giải quyết, và đợi P.G. trả lời.

3-8-1963. — Bà Ngô-đình-Nhu hiệu triệu Phụ-Nữ Bán-quân-sự khóa III, và lên án những vụ tranh-đấu về tôn-giáo.

4-8-1963. — 12.211 mẫu ruộng và rẫy đã được trồng tía tại các vùng dinh-điền Cao-Nguyên.

— Đại-Đức Thích-Minh-Hương tự thiêu tại Phan-Thiết.

5-8-1963. — Anh, Mỹ, Nga ký kết tại điện Kremlin hiệp-ước về sự đình-chỉ thí-nghiệm bom nguyên-tử trên không và dưới nước.

— Trung-Cộng đột-nhiên tái chiếm những vùng mà họ rút khỏi cuối năm 1962, trên 20 cây số thuộc lãnh-thô Ấn-Độ.

7-8-1963. — Văn-Phòng Phó Tổng-Thống thông cáo : sẵn sàng tiếp nhận thân-nhân những người bị bắt giữ về vụ P.G.

— Bày bán hay chề nước mắm. tương và tàu-vị-yếu phải theo qui-lệ trong các sắc-lệnh 80/KT và 81-KT.

8-8-1963. — Bà Ngô-đình-Nhu lại tuyên bố, trả lời gián tiếp ĐS Trăn-văn-Chương ; vì theo đài V.O.A. ngày 6/8/63, Đại-Sứ đã trách bà « thiếu lễ-độ » đối với P.G. Nhận là « thiếu lễ-độ », nhưng thấy cần phải lên tiếng, đồng-thời cảm ơn Đại-Sứ đã cho một dịp bày tỏ ý-kiến.

— VC đánh ập chiến-lược Bình Phú Long, quận Kiến-Văn (Kiến-Phong) bị hạ 57 ; VNCH : 9 chết, 15 bị thương. kể cả Quận-Trưởng tới cứu ứng.

9-8-1963. — Bà Ngô-dinh-Nhu lại tuyên bố trả lời báo New-York Times : phải quyết-liệt đối với cuộc tranh-đấu hiện nay của P.G.

10-8-1963. — Ủy-Ban điều-tra về sự quản-trị Công-Quản Autobus, đã kết thúc cuộc điều-tra : nhiều sự quá-lạm.

12-8-1963. — Lễ cầu siêu tại chùa Xá-Lợi cho Đại-Đức Thích-Nguyên-Hương.

— Sau khi lễ Phật ở Chùa Xá-Lợi, hồi hơn 12 giờ đêm, nữ-sinh Mai-Tuyết-An, 18 tuổi, ngụ ở đường Hùng-Vương Thị-Nghè, cầm dao chặt bàn tay trái, máu chảy rất nhiều, tay không đứt ; phải đưa vào bệnh-viện. Theo dư-luận, nữ-sinh phản đối bà Nhu đã xúc phạm tới các vị tu-hành.

— Ban Nha-Khoa trường Y-Khoa, được đổi thành trường Đại-Học Nha-Khoa (SL. 83/CI).

13-8-1963. — Đại-Đức Thích-Thanh-Tuệ, 17 tuổi, đã tự thiêu trước chùa Phước-Duyên xã Hương-Long, quận Hương-Trà (Thừa-Thiên).

— Biểu-tình lớn tại Huế và Thừa-Thiên.

— Lệnh giới-nghiêm ban hành tại Huế và Thừa-Thiên.

14-8-1963. — Khánh-thành đợt I Quốc-Gia Nghĩa-Tử-Cuộc, đường Võ-Tánh Tân-Sơn-Hòa.

— Hợp báo tại chùa Xá-Lợi. Thượng-Tọa Thích-Thiện-Minh cho biết 3 điều-kiện tiên-quyết để thành lập Ủy-Ban Hòa-Hợp : chấm dứt mưu mô đả phá P.G. ; phóng thích các Phật-tử còn bị giam ; công bố thụ-phạm vụ tàn sát ở Huế.

Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ trả lời : trong số 23 người bị bắt, chỉ giữ lại để điều tra 15 người, còn thì đã tha, hoặc không hề bắt.

15-8-1963. — Ni-cô Diệu-Quang, 20 tuổi, tự thiêu ở quận Ninh-Hòa (Khánh-Hòa).

— Lệnh giới-nghiêm ban hành ở Nha-Trung. Các nam Công-chức phải ở lại công-sở, không được về nhà ; nữ công-chức phải tới Sở ngày nghỉ.

16-8-1963. — Đại-Đức Thích-Tiêu-Điêu tức Thích-Thiện-Huệ, 71 tuổi; tự thiêu tại chùa Từ-Dàm (Huế).

— Nhiệm-vụ Viện-Trưởng Đại-Học Huế của Linh-Mục Cao-văn-Luân bị chấm dứt. Cựu Bộ-Trưởng Trần-hữu-Thế được cử ra thay.

— Ngoại-Trưởng Hoa-Kỳ Dean Rusk ngỡ ý lo ngại về tình-hình chánh-trị VN.

18-8-1963. — Lễ cầu siêu cho các Tăng Ni tử vì Đạo tại chùa Xá-Lợi. Rất đông người tham dự.

19-8-1963. — Phó T.T. Nguyễn-ngọc-Thơ cùng nhiều nhà báo và Ủy-Ban Liên-Bộ, ra Phú-Yên xem xét tình-hình P.G.

20-8-1963. — Biểu-tình lớn ở Đà-nẵng, và trước chùa Xá-Lợi Saigon.

— Linh giới-nghiêm ban hành ở Đà-Nẵng.

— Quá nửa đêm, Cảnh-Sát Chiến-Đấu tới bao vây chùa Xá-Lợi, và lục soát. Có xô-xát kịch-liệt. Súng nổ nhiều. Các Tăng Ni bị bắt, nhiều người bị thương. Hòa-Thượng Thích-Tịnh-Khiết bị xô ngã và bị thương ở gần mắt.

— Các chùa Ấn-Quang và Kỳ-Viên-Tự đều bị khám xét.

— Hội-Đồng Chánh-Phủ được triệu tập gấp vào lúc gần sáng. T.T. Ngô-đình-Diệm tuyên bố phải hành-động cương-quyết và lãnh trách-nhiệm trước lịch-sử, vì có tin VC sắp tràn ngập Thủ-Đô; đã ban hành lệnh giới-nghiêm trên toàn-thể lãnh-thờ, giao Quân-đội bảo-vệ an-ninh trật-tự (SL.84/TTP).

21-8-1963. — B.T. Vũ-văn-Mẫu xuống tóc để phản đối sự đàn áp Phật-Giáo.

— Thiếu-Tướng Tôn-thất-Đinh được cử làm Tổng-Trấn Đò-Thành Saigon Gia-Định và có nhiệm-vụ thi-hành lệnh giới-nghiêm. Cầm đi lại ban đêm từ 9 giờ đến 5 giờ sáng.

— Hành-quân tại quận Đông-Xuân (Phú-Yên) khám phá một công-binh-xưởng lớn, thu 1.000 trái mìn và 510 lựu-đạn, cùng một số súng.

22-8-1963. — Đ.S. Trần-văn-Chương tại Hoa-Thịnh-Đốn, bị chấm dứt nhiệm-vụ.

— Tổng-Thủ-Lãnh Thanh-Niên Ngô-đình-Nhu kêu gọi Thanh-Niên Cộng-Hòa « làm rạng tỏ chính-sách ».

— Đại-Sứ Cabot-Lodge tới Saigon và tuyên bố với báo-chi : không muốn phát biểu ý-kiến gì trong lúc này về tình-hình VN.

— Phi-trường Tân-Sơn-Nhứt, bị đóng hòm qua, nay lại được mở.

— Theo Thông-cáo đăng hôm nay : đề thi-hành sắc-lệnh 20/8/63, đến hôm ấy các chùa Xá-Lợi, Ấn-Quang và Theravada đã bị khám xét, một số khi-giới và dụng-cụ bị tịch-thâu.

24-8-1963. — Bộ Giáo-Dục tạm đóng cửa tất cả các trường học Saigon Gia-Định.

— Một phái-đoàn Tăng Ni và báo giới tới thăm Hòa-Thượng Thích-Tịnh-Khiết tại Bệnh-viện Cộng-Hòa. Cả sư bà Diệu-Huệ cũng được đưa về đây.

— Hòa-Thượng Thích-Tịnh-Khiết, theo một bức thư có đăng báo, giới thiệu cùng T.T. Ngô-đình-Diệm, một Ủy-Ban mới được ủy-nhiệm trông nom Phật-sự : Các Thượng-Tọa Thích-Thiện-Hòa trong Giáo-Hội Tăng-Già toàn-quốc, Thích-Nhật-Minh, Thích-Thiện-Tâm, Thích-Thiện-Đạo.

25-8-1963. — Sinh-viên, học-sinh, biểu-tình rất đông trước chợ Bến-Thành ủng-hộ Phật-Giáo. Cảnh-cát can thiệp. Có xô-xát. Một số người bị thương. Một thiếu-nữ bị chết (Quách-thị-Trang) 1.380 người bị bắt đưa xuống trại Huấn-luyện Quang-Trung.

26-8-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 51 » tại Ấp Nhất Phú-An (Vĩnh-Long) hạ 35 VC, bắt 85.

— Tân Đ.S. Cabot-Lodge trình ủy-nhiệm-thư.

— Một « Ủy-Ban Liên-Hiệp Bảo-Vệ P.G. thuần-túy » thành lập do Thượng-Tọa Thích-Thiện-Hòa chủ tọa, để chăm nom Phật-sự.

27-8-1963. — Cao-Mên thông báo đoạn giao với VNCH.

— Các đoàn-thể và các Tỉnh vẫn gửi khiếu-nghị trung-thành và ủng-hộ lên phủ Tổng-Thống.

28-8-1963. — 100.000 người biểu-tình ở Hòa-Thịnh-Đốn để chống kỳ-thị chủng-tộc.

— B.T. Vũ-văn-Mẫu được nghỉ 3 tháng, lên đường sang Ấn-Độ hành hương.

29-8-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 42 » gần Cao-Lãnh (Kiến-Phong) hạ 29 VC, bắt 7, với vô-khí. VNCII : 3 bị thương.

30-8-1963. — Các trường Tiểu-Học lại được mở.

— Theo Thông-Cáo của Tổng-Trấn Đô-Thành, hầu hết những thanh-niên bị bắt giữ đã được trả lại cho thân-nhân. Chỉ còn 10 người chưa có gia-đình tới nhận.

31-8-1963. — Sáng sớm hôm nay, T.T. Ngô-đình-Diệm viếng một ngôi chùa ở Phú-Nhuận (Gia-Định).

— Biểu-tình lớn ở Công-Trường Lê-Lợi do Thanh-Niên Cộng-Hòa tổ chức đề ủng hộ Chánh-phủ và T.T. Ngô-đình-Diệm.

— Hành-quân « Dân-Thắng 136 » ở thung-lũng Đại-Lộc (Quảng-Ngãi) hạ 59 VC của 4 tiểu-đoàn chính-quy, thu nhiều súng, cả 2 đại-bác 57

1-9-1963. — (14 tháng 7 Quý-Mão).

— Có nhiều tin đồn : ảnh của T.T Ngô-đình-Diệm bị tháo gỡ ở vài công-sở, và thay bằng ảnh Cố-Văn Tổng Thủ-Lãnh Thanh-Niên Cộng-Hòa : C.V. Ngô-đình-Nhu sắp đảo chính, lên cầm quyền đề thi hành một chính-sách độc-tài đáng thếp hơn.

2-9-1963. — Chùa Xá-Lợi được giao trả một Ban Quản-Trị mới, gồm một số hội-viên Hội Phật-Học Nam-Việt.

— Tổng-Trấn Saigon-Gia-Định họp báo tại trại Lê-văn-Duyệt, và cho biết : chỉ còn vài Tăng Ni chưa được thả về ; có 2 vị sư trú ẩn trong tòa Đại-Sứ Mỹ.

4-9-1963. — Theo Thông-Cáo, chỉ còn 67 sinh-viên học-sinh bị giữ.

— Các trường Trung-Học được mở cửa lại, ở Saigon-Gia-Định.

5-9-1963. — Một tòa Tổng-Lãnh-Sự VN được thiết lập tại Le Caire (Ai-Cập).

— 61 Tăng Ni bị bắt ở Huế, được tha về.

7-9-1963. — Học-sinh các trường Trưng-Vương, Võ-trường-Toàn vv. chưa chịu vào lớp học.

10-9-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 48 » tại Gò-Công, hạ 83 VC, tịch thu cả đại-bác.

— Bà Ngô-đình-Nhu dẫn một phái-đoàn Dân-Biểu đi dự Hội-Nghị quốc-tế Nghị-Sĩ tại Nam-Tur. và nhân tiện sẽ qua nhiều nước Âu-Mỹ để « giải độc » dư-luận quốc-tế về vấn-đề P.G.

11-9-1963. — 46 nhi-đồng chết vì bệnh sốt xuất huyết.

12-9-1963. — Hành-quân ở Đầm Rơi (An-Xuyên) hạ 122 VC, bắt được đại-bác, súng cối và nhiều vũ-khí khác.

— Tòa Tổng-Giám-Mục Huế cải chính tin đồn Tổng-Giám-Mục Ngô-đình-Thục không được phép bệ kiến Đức Giáo-Hoàng.

13-9-1963. — Thượng-Tọa Thích-Thiện-Hòa xác nhận tinh-thần tôn trọng kỷ-luật của Phật-tử.

14-9-1963. — Tình-trạng giới-nghiêm được chấm dứt trên toàn-quốc, kể từ 12 giờ trưa hôm nay (S.L.104/TTP).

16-9-1963. — Liên-Bang Đại-Mã-Lai tuyên bố thành lập.

17-9-1963. — Theo tin VN. Press. thì tin-đồ Phật-Giáo nhiều tỉnh ủng hộ Ủy-Ban Liên-Hiệp Bảo-Vệ Phật-Giáo thuần-túy.

18-9-1963. — Hành-quân ở Căn Đước (Long-An) hạ 122 VC của tiểu-đoàn 506.

20-9-1963. — Mìn nổ ở chợ Bến-Thành (Saigon) 5 người bị thương.

— Khôi Á-Phi yêu cầu VN trình bày vấn-đề Phật-Giáo trước Liên-Hiệp-Quốc.

21-9-1963. — Có nhiều tin đồn : nhân-viên tòa Đại-Sứ Mỹ chia ra 2 phe, một phe bênh vực T.T. Ngô-đình-Diệm, một phe chống đối và muốn lật đổ.

23-9-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng 48 » loại trên 100 VC.

24-9-1963. — Đ.S. Bửu-Hội phản đối ý-kiến đưa vụ Phật-Giáo VN ra trước Liên-Hiệp-Quốc.

25-9-1963. — Có tin bà Ngô-đình-Nhu tới La-Mã, bị một số người đón đường phản đối.

27-9-1963. — Bầu cử Quốc-Hội pháp-nhiệm III (đăng lễ bầu ngày 31/8/63).

1-10-1963. — (14 tháng 8 Quý-Mão).

— Lào-Quốc có một Cử-nhân Văn-Chương, lại vừa chết.

4-10-1963. — Có tin bà Ngô-đình-Nhu qua Ba-Lê, bị nhiều sinh-viên biểu-tình chống đối.

5-10-1963. — Đại-Đức Thích-Quang-Hương tự thiêu trước chợ Bến-Thành.

— Sự sản-xuất và buôn bán cao đơn hoàn tán từ nay phải theo những thể-lệ chặt-chẽ hơn trước (NĐ.3010.BYT/PC).

7-10-1963. — Khai-mạc khóa đầu tiên Quốc-Hội pháp-nhiệm III.

8-10-1963. — Dân-số Thế-Giới theo F.A.O : 3.180.000.000 người.

— Đ.S. Bửu-Hội đề-nghị với Liên-Hiệp-Quốc cử một phái-đoàn sang VN xem xét về vụ Phật-Giáo.

9-10-1963. — Liên-Hiệp-Quốc hoãn cuộc bàn cãi về vấn-đề Phật-Giáo VN.

— Hành-quân ở Hoài-Sơn (Bình-Định) hạ 64 VC, tịch thâu nhiều vũ-khí.

10-10-1963. — Bà Ngô-đình-Nhu diễn-thuyết và họp báo ở Hoa-Kỳ, công kích chính-sách Mỹ tại VN, và phủ nhận sự đàn-áp P.G.

12-10-1963. — Thi-sĩ Pháp Jean Cocteau từ trần, thọ 74 tuổi.

- 14-10-1963. — Thiết lập tỉnh Hậu-Nghĩa, lấy một phần các tỉnh Long-An, Bình-Dương và Tây-Ninh, tỉnh-lỵ là Khiêm-Cương ở Bàu Trai cũ. (S.-L. 124/NV).
- 16-10-1963. — Tướng Phác-Chính-Hy đặc cử Tổng-Thống Đại-Hàn.
— Tổng-Thống Hoa-Kỳ được Quốc-Hội giao quyền cắt đứt viện-trợ, nếu cần, đối với VN. Tuy-nhiên Ủy-Ban Ngoại-Giao Quốc-Hội không đề-nghị cắt, mặc dầu có vụ Phật-Giáo và những lời đả-kích của bà Ngô-đình-Nhu.
- 17-10-1963. — Một số ký-giả ngoại-quốc bị Công-an đánh vì chụp ảnh các vụ rôi-ren trên đường phố và các vụ xô-xát với Tăng Ni.
- 18-10-1963. — Có tin bà Nhu không được Tổng-Thống Kennedy tiếp-kiến.
- 19-10-1963. — Pháp phóng một con mèo lên không-gian.
— Cảnh-Sát Đô-Thành khám phá một tổ « Liên-đoàn Sinh-viên Học-sinh Tự-Do VN ».
- 21-10-1963. — Cựu Đ.S. Trữn-văn-Chương chỉ trích bà Ngô-đình-Nhu làm rối tình-hình VN.
- 22-10-1963. — Quốc-Hội triển hạn thêm 2 năm nữa sự ủy-quyền cho Tổng-Thống ban hành sắc-luật (Luật 20/63).
- 23-10-1963. — Có nhiều tin đồn : sẽ phá tòa Đại-Sứ Mỹ, ám sát nhân-viên ngoại-giao Mỹ, và cả Đ.S. Cabot-Lodge.
— Cựu Đ.S. Trữn-văn-Chương lại công kích chính-sách của T.T. Ngô-đình-Diệm.
— Đơn từ-chức của B.T. Vũ-văn-Mẫu được chấp nhận.
— Hành-quân tại Vĩnh-Bình, hạ 63 VG.
— 70 chiến-sĩ được coi là Anh-hùng diệt Cộng, từ các Tỉnh về dự lễ Quốc-Khánh tại Thủ-Đô.
- 25-10-1963. — Phái-đoàn điều-tra về vụ P.G. do Liên-Hiệp-Quốc cử sang, tới gặp T. T. Ngô-đình-Diệm, và họp báo nói qua về nhiệm-vụ.

— Theo Việt-Tấn-Xã, không có cuộc vận-động thỏa-hiệp ngầm giữa Saigon và Hà-Nội như tin đồn ít lâu nay.

— Bãi bỏ Tòa-Án Quân-Sự đặc-biệt thiết lập do luật 10/59 ngày 5/5/59 (S.-Luật 17/SL/CT).

— Hành-quân tại Định-Tường, hạ 41 VC.

— Sư bà Diệu-Huệ, thân-mẫu Đ.S. Bửu-Hội, tuyên bố : bức thư lên án Đại-Sứ không do bà viết.

26-10-1963. — C.V. Ngô-đình-Nhu phân trần khá lâu với Phái-đoàn điều-tra LHQ về vụ P.G.

— Có tin đồn nhân-viên Phái-đoàn được chiêu chuộng đặc-biệt bằng đủ mọi cách.

27-10-1963. — Đại-Đức Thích-Thiện-Mỹ, vị Sư thứ 7, tự thiêu trước nhà thờ Đức-Bà, Saigon.

29-10-1963. — Cựu Đ.S. Trăn-văn-Chương lại lên tiếng công kích chánh-sách của T.T. Ngô-đình-Diệm.

— Phê chuẩn và ban hành thỏa-ước Việt-Pháp về việc xử-dụng nguyên-tử phụng sự hòa-bình (SL. 135/NG, chữ ký cuối cùng của ô. Diệm).

30-10-1963. — Đô-Thành lập xong các Khóm Chiến-Lược trong 4 Quận.

31-10-1963. — C.V. Ngô-đình-Nhu tiếp kiến Ủy-Ban Liên-Hiệp Bảo-Vệ P.G.

— Phái-đoàn điều-tra LHQ ra Huế viếng Tăng Ni.

— Quốc-Hội mới, mở tiệc tiếp-tân.

— Cảnh-Sát ngăn kịp 3 vụ tự-thiêu.

— Chuyên-viên xây hầm trú-ẩn trong sân dinh Gia-Long cho biết : đã hoàn tất công việc, và bom 500 cân ném cũng không việc gì, T.T. Ngô-đình-Diệm sắp xuống coi.

1-11-1963. — (16 tháng 9 Quý-Mão).

— Buổi sáng, thứ Sáu, T.T. Ngô-đình-Diệm tiếp kiến Đô-Đốc Mỹ Harry D. Felt, Tổng-Tư-Lệnh tại Thái-Bình-Dương.

— Các công-sở nghỉ lễ.

— Xe thiết-giáp vẫn canh từ ít lâu nay, trước dinh Gia-Long, dinh Độc-Lập, v.v. để phòng các cuộc biểu-tình.

— 13 g 30. Tiếng súng nổ ran ở nhiều nơi trong Đô-Thành. Quân-đội chiếm đóng Tổng Nha Cảnh-Sát, đài Phát-Thanh, nha Truyền-Tin, Bộ Nội-Vụ v.v...

Các lực-lượng tấn-công gồm có 1 đội pháo-binh 105, Tiểu-đoàn 1 và Tiểu-đoàn 4 Thủy-quân Lục-chiến, các đội khác chuyển từ Biên-Hòa, Thủ-Đức, Long-An, Bình-Dương.

— 14 g 30. Có xung-đột tại đài Phát-Thanh, nhưng chiến-xa của Lữ-đoàn Liên-Binh Phòng-Vệ Phủ Tổng-Thống bị đánh lui.

— 16 g 45. Đài Phát-Thanh loan tin Quân-đội đứng lên lật đổ chế-độ Ngô-đình-Diệm. Hội-Đồng các Tướng lãnh yêu-cầu ô. Ngô-đình-Diệm từ chức và cùng Ngô-đình-Nhu rời khỏi VN. Hai người không chịu.

— 20 giờ hơn. Quân-đội Cách-Mạng tấn công mạnh vào thành Cộng-Hòa, và chiếm được thành này hồi 22 giờ.

Nhiều sinh-viên và học-sinh được phóng thích.

— 12 giờ đêm. 4 Bộ-Trưởng đã trình diện tại bộ Tổng-Tham-Mưu, theo lời kêu gọi trên Đài Phát-Thanh.

— 3 giờ đêm. Quân-đội tấn công vào dinh Gia-Long. Kịch-chiến cho tới hơn 4 giờ sáng thì quân phòng-vệ Dinh đầu hàng. Anh em ô. Diệm đã rút khỏi về nhà thờ Cha Tam ở Chợ-lớn.

— Trung-Tướng Dương-văn-Minh, Chủ-Tịch Hội-Đồng Cách-Mạng, ban hành lệnh giới-nghiêm trên toàn-quốc, kể từ hôm nay. (Quân-Lệnh số 1).

— Số người bị đạn lạc là 145 ở các bệnh-viện Đô-Thành. Có 20 chết.

2-11-1963. — Đài Phát-Thanh báo tin : dinh Gia-Long đã bị chiếm, hai anh em ô. Diệm và ô. Nhu đã tự tử. (7 giờ).

Tiếng súng đã im. Dân-chúng đổ xô ra các ngã đường đi xem xét và nghe tin-tức. Phấn đông có vẻ nô nức vui thích như trong ngày hội.

— Hàng ngàn người các giới, cả phụ-nữ, nhất là thanh-niên hoan hô Quân-đội, mua quà bánh tặng các chiến-sĩ và đua nhau hỏi chuyện.

— Buổi trưa, có tin hai anh em ô. Diễm bị hạ sát chứ không phải là tự-tử.

— Nhiều đoàn thanh-niên tới phá các trụ-sở Việt-Tân-Xã và 9 tòa báo đã ủng hộ chế-độ cũ.

— 26 trụ-sở của cá-nhân và đoàn-thể ủng hộ chế-độ cũ, cũng bị phá.

— Tượng Hai Bà Trưng, vì giống bà Nhu và con gái, bị kéo đổ và chặt đầu lúi qua nhiều đường.

— Hội-Đồng Quân-Nhân Cách-Mạng ra *Tuyên-Cáo số 1* :

— Quân-đội phải lật đổ một chế-độ độc-tài ;

— Cuộc Cách-Mạng được toàn-thể các giới tham gia ;

— Sẽ lập gấp Chánh-phủ Lâm-Thời ;

— Một Hội-Đồng Nhân-Sĩ sẽ thành-lập ;

— Khi các định-chế dân-chủ được thực-hiện, Hội-Đồng QN CM sẽ trao quyền cho Quốc-dân.

— *Tuyên-Cáo số 2* :

Lập-trường : không phóng-túng không độc-tài, nhưng áp dụng một hình thức dân-chủ trong tinh-thần kỷ-luật.

Chủ-trương : chống Cộng, đứng trong Thê-giới Tự-do, giao hảo với lân-bang và các nước bạn, tôn trọng các hiệp-ước đã ký, tài-sản và tính mạng ngoại-kiều ;

đoàn kết toàn-dân, cho các đảng-phái hoạt-động, sửa soạn định-chế dân-chủ, tập trung các hoạt-động trên mọi lãnh-vực để đáp ứng nhu-cầu của Quốc-gia, tự-do tín-ngưỡng, tôn-giáo tuyệt-đối bình-đẳng ; trả tự-do cho các chính-trị-phạm không Cộng-Sản ; tự-do báo-chí ; tiếp tục các công-trình lợi-ích cho toàn-dân.

Quyết-Nghị 2/11/63 ;

Truất-phế T.T. Ngô-đình-Diệm, bãi bỏ chế-độ Tổng-Thống, giải tán Chánh-phủ do ô. Diệm lãnh-đạo ;
Hội-Đồng QNCM tạm-thời đảm đương Hành-Pháp.

3-11-1963. — Hội-Đồng Quân-Nhân-Cách-Mạng họp báo. Đọc Tuyên-Cáo, và các Quyết-nghị.

Quyết-nghị thứ hai, đề ngày 2/11/63 :

Tạm ngưng áp dụng Hiến-Pháp 26/10/56,
Giải tán Quốc-Hội bầu ngày 27/9/63.

Thành-phần Hội-Đồng Quân-Nhân Cách-Mạng :

Chủ-Tịch Trung-Tướng Dương-văn-Minh

Đệ-nhất Phó Chủ-Tịch Trung-Tướng Trần-văn-Đôn

Đệ-nhi Phó Chủ-Tịch — Tôn-thất-Đỉnh

Ủy-Viên Quân-Sự — Trần-thiện-Khiêm

— Kinh-Tề — Trần-văn-Minh

— An-Ninh — Phạm-xuân-Chiếu

— Chánh-Trị Thiệu-Tướng Đỗ-Mậu

Tổng Thư-Ký kiêm Ủy-Viên

Ngoại-Giao Trung-Tướng Lê-văn-Kim

Ủy-Viên Trung-Tướng Mai-hữu-Xuân

— Thiệu-Tướng Nguyễn-văn-Thiệu

— Trung-Tướng Lê-văn-Nghiêm

— Thiệu-Tướng Nguyễn-hữu-Có

— Đ.S. Ngô-đình-Luyện ở Luân-Đôn, từ chức.

4-11-1963. — Ban hành Hiến-Uớc tạm-thời số 1 : VN vẫn là nước Cộng-Hòa : quyền Lập-pháp và quyền Hành-pháp thuộc Hội-Đồng QNCM ; quyền-hành Quốc-Trưởng thuộc Chủ-Tịch Hội-Đồng ; quyền Hành-pháp ủy cho Chánh-phủ lâm-thời do Hội-Đồng chỉ định ; quyền Lập-pháp ủy cho Chánh-phủ, trừ về Ngân-Sách, Thuê, An-ninh, Quốc-Phòng ; luật-lệ hiện hành vẫn tạm áp dụng.

— Thành lập Chánh-phủ Lâm-thời :

Thủ-Tướng kiêm Tổng-Trưởng Kinh-
tế và Tài-Chánh .

Nguyễn-ngọc-Thơ

Tổng-Trưởng Quốc-Phòng

Trung-Tướng
Trần-văn-Đôn

— An-Ninh

Trung-Tướng
Tôn-thất-Đinh

— Ngoại-Giao

Phạm-đăng-Lâm

— Tư-Pháp

Nguyễn-văn-Mẫu

— Giáo-Dục

Phạm-hoàng-Hộ

— Cải-Tiến Nông-Thôn —

Trần-lê-Quang

— Thông-Tin

Thiếu-Tướng
Trần-tử-Oai

— Công-Chánh

Trần-ngọc-Oành

— Y-Tế

Bác-Sĩ

Vương-quang-Trường

— Lao-Động

Nguyễn-lê-Giang

— Thanh-Niên

Nguyễn-hữu-Phi

Bộ-Trưởng tại Phủ Thủ-Tướng

Nguyễn-thành-Cung

— Tài-Chánh

Lưu-văn-Tính

— Kinh-Tế

Âu-trưởng-Thanh

(Sắc-lệnh do ông Nguyễn-ngọc-Thơ ký).

— Các Tỉnh lập một-tỉnh hoan hô Quân-Đội và mừng Cách-Mạng thành công.

— Nhiều người bị giam giữ được thả về.

— Trung-Tướng Mai-hữu-Xuân nhậm chức Đô-Trưởng Saigon.

5-11-1963. — Các con ồ. Nhự, ở Đalat, được đưa đi Âu-Châu trả cho mẹ.

— Rất đông người đưa đám Thiệu-Tá Bùi-nguyên-Ngải bị tử thương khi đánh vào dinh Gia-Long.

— Bãi bỏ một số Sở thuộc phủ Tổng-Thông cú: Nghiên-Cứu Chánh-trị, Trung-Hoa Sự-Vụ, Hợp-Thơ Dân-Ý, Giao-Tề, Ban Chuyên-Viên Kỹ-Thuật (NĐ. 6-PTT/VP).

— Mã-Lai thừa nhận Chánh-phủ VN.

6-11-1963. — Dân chúng góp tiền gửi tặng các Chiên-Sĩ Cách-Mạng.

— Thái-Lan thừa nhận Chánh-phủ VN.

— Nguyên Cô-Vân Chỉ-Đạo Ngô-dinh-Cẩn bị bắt và giải từ Huế vô Saigon.

— Lệnh giới-nghiêm được bãi bỏ (SL. số 3-HĐQN).

— Thiết lập Hội-Đồng Nhân-Sĩ có nhiệm-vụ cô-văn cho chánh-quyển (S.L. số 2-HĐQN).

7-11-1963. — Anh và Mỹ thừa nhận Chánh-phủ VN.

— Lực-lượng Đặc-Biệt thuộc Trung-Tá Lê-quang-Tung trở về quy-thuận.

— Hành-quân tảo thanh ở Vĩnh-Bình, hạ 38 VC, tịch thu nhiều súng đạn.

8-11-1963. — Một số chính-khách và quân-nhân bị lưu đầy tại Côn-Son, được tha và về tới Saigon.

9-11-1963. — 250 người bị chề-độ cú bắt giam, được phóng thích.

11-11-1963. — Đại-Hàn, Úc, Trung-Hoa Dân-Quốc, Tây-Đức đã thừa nhận Chánh-phủ VN.

— VC vây hãm đồn Ba Chúc (An-Giang) luôn ba ngày, đã bị đẩy lui, bỏ lại 70 xác.

12-11-1963. — Hội-Đồng Chánh-phủ họp phiên đầu.

— Một tiểu-đoàn VC đánh quận Bền Tranh (Định-Tường) bị đẩy lui.

— Ý-Đại-Lợi thừa nhận Chánh-phủ VN.

— Ủy-Ban Chỉ-Đạo Sinh-Viên Liên-Khoa đòi thanh trừng hàng ngũ giáo-chức bị coi là mật-vụ của chề-độ cũ.

— Bãi bỏ phủ Tổng-Ủy Đinh-Điện và Nông-Vụ, thay bằng phủ Tổng-Ủy Tân-Sinh Nông-Thôn (S.L. 9/TTP).

13-11-1963. — Tối nay, 21 Quốc-gia đã thừa nhận Tân Chánh-phủ.

14-11-1963. — Học-sinh Trung-Học ở An-Giang, Long-An, Kiên-Trường, v.v... biểu-tình đòi thay Ban Giám-Độc.

15-11-1963. — Hành-quân « Bạch-Phượng » (Quảng-Tín) hạ 54 VC.
— Bãi bỏ lệ mua một sô thuốc phải có 3 toa bác-sĩ (NĐ. 3580/ BYT/PC).

— Mìn nổ ở một quán rượu đường Tự-Do, 4 người bị thương.

— Các trường Cao-Đẳng và Đại-Học mở lại.

16-11-1963. — Thiết lập :

— Một Ủy-Ban điều tra tội ác của các phân-tử thuộc chế-độ cũ, đã dựa vào thề-lục hay địa-vị để bắt giam trái phép, tra tấn, hăm hiếp, v.v... (SL. 6/SL/CT).

— Một Ủy-Ban điều-tra tài-sản thủ đắc phi-pháp từ 26/10/55. (SL. 7/SL/CT).

17-11-1963. — Kết-quả hành-quân « Dân-Chí » tại Chương-Thiện : 74 VC bị hạ.

18-11-1963. — Các công-chức bắt đầu làm việc 1 buổi (8 giờ - 16 g 30).

— Tòa Đại-Sứ Phi-Luật-Tân giao trả Chánh-phủ VN cựu Bộ-Trưởng Ngô-trọng-Hiền đã tới lãnh-nạn sau ngày 1/11/63.

— Đại-Tướng Lê-văn-Ty được cử làm Cô-Văn Quân-Sự cho Chánh-phủ.

— Đại-Tá Nguyễn-chánh-Thị, Trung-Tá Vương-văn-Đông về nước, sau 3 năm lánh ra ngoại-quốc.

— Đường Ngô-đình-Khôi Saigon được đổi thành đường Cách-Mạng 1/11.

19-11-1963. — Học-sinh Nông-Lâm-Súc Bảo-Lộc đòi thay đổi Ban Giám-Độc.

20-11-1963. — Học-sinh Trung-Học Huế biểu tình đòi : các giáo-sư đã làm mật-vụ, phải từ chức

— Học-sinh Trung-Học Kiến-Phong đòi thay đổi Ban Giám-Đốc.

21-11-1963. — Cao-Mên yêu cầu Hoa-Kỳ chấm dứt Viện-trợ.

22-11-1963. — Sinh-viên, học-sinh biểu tình ở Huế, đá đảo những giáo-chức bị coi là Mật-Vụ của chế-độ cũ.

— Sihanouk chính-thức yêu cầu mở hội-nghị quốc-tế công nhận Cao-Mên trung-lập.

— Hội-Đồng Nhân-Sĩ gồm từ 40 đến 80 hội-viên các giới, do Chủ-Tịch Hội-Đồng QNCM mời tham gia. (SL.15/SL/CT)

23-11-1963. — Tổng-Thống Hoa-Kỳ Kennedy bị ám sát trong khi kinh-lý ở thành-phố Dallas ; đạn bắn từ một lầu cao.

— VN chia buồn với Chánh-Phủ Hoa-Kỳ, và treo cờ rủ 3 ngày.

25-11-1963. — Cắt đám cổ T.T. Kennedy. Saigon và các tỉnh VN tổ chức lễ cầu siêu. Nhiều giới tỏ ý luyến tiếc.

26-11-1963. — Tổng-tuyển-cử ở Đại-Hàn. bầu 175 nghị-sĩ. Đảng Cộng-Hòa Dân-Chủ của Trương Phác Chính Hy chiếm 110 ghế.

— Hành-quân « Đức-Thắng 22 » ở Định-Tường, hạ 84 VC.

27-11-1963. — Thiết lập một Ủy-Ban thanh lọc hàng ngũ công-chức, loại trừ những phân-tử thiếu khả-năng, tham-nhũng vv. (SL.17-a/TTP).

30-11-1963. — Chủ-Tịch Hội-Đồng QNCM ra huấn-thị : những quân-nhân nào có liên-hệ với đảng-phái, phải chấm dứt hoạt-động chánh-trị.

1-12-1963. — (16. tháng 10 Quý-Mão).

Một Đại-Hội nhân-sĩ, do vài đoàn-thể triệu tập, nhóm họp tại đền Trần-hưng-Đạo Saigon, bàn về tình-thế, và đòi hỏi thực hiện Cách-Mạng, thực thi dân-chủ.

2-12-1963. — Số báo hàng ngày ở Saigon, lên tới 44.

5-12-1963. — Hành-quân « Đức-Thắng » tại Định-Tường, hạ hơn 100 VC của tiểu-đoàn 514.

6-12-1963. — Trung-Hoa Dân-Quốc đoạn giao với Nhật-Bản.

10-12-1963. — Hành-quân tại Bình-Châu (Quảng-Tín) hạ 40 VC, bắt 10.

12-12-1963. — Một vị Du-Tăng Khất-Sĩ ở Bình-Định tự thiêu để cúng đường Tam-Bảo.

14-12-1963. — Thành Cộng-Hòa được chuyển giao cho Bộ Giáo-Dục để lập một khu Đại-Học.

16-12-1963. — Tịch thu tài-sản của ô. Ngô-đình-Diệm, gia-đình, thuộc hạ (21 người) và các đoàn-thể ủng-hộ chế-độ cũ : Căn-Lao Nhân-Vị, Phong-Trào Cách-Mạng Quốc-Gia, Phong-Trào Liên-Đới Phụ-Nữ, Thanh-Niên Cộng-Hòa, Hội VN Cao-Đẳng Giáo-Dục (S-Luật 026).

18-12-1963. — Bãi bỏ Luật 12/62 Bảo-Vệ Luân-Lý (S-Luật 2/63).

— Đ. S. Trần-chánh-Thành được cử sang Nam-Vang tiếp xúc với Sihanouk và tỏ thiện-chí của Chánh-phủ VN.

— Cấm các vũ-điều đối phong bại tục, cấm thanh-niên dưới 18 tuổi vào các tiệm khiêu-vũ (S-Luật 3/63).

19-12-1963. — 60 vị được cử vào Hội-Đồng Nhân-Sĩ : đa-số là người có tên tuổi trong các đảng-phái quen thuộc (NĐ.47-ND/CT).

20-12-1963. — Các tiệm khiêu-vũ phải đóng thuế xa-xỉ đặc-biệt 200\$ mỗi khách và mỗi lần (S.L.290/TC).

— Sinh-viên học-sinh biểu tình chống Trung-Lập (Saigon).

— Tỉnh Gò-Công được tái lập (S.L.36/TTP).

— Hành-quân ở Chương-Thiện, hạ 20 VC, tịch thu 4 đại-liên.

23-12-1963. — Thiếu-Tướng Cao-Đài Lê-văn-Tất và một đại-đội từ Cao-Mên về nước.

— Bỏ và thu hồi các tem có hình ô. Ngô-đình-Diệm.

- 24-12-1693. — Những người đã bị kết án vì chống đối chế-độ cũ, có thể xin tái thẩm (S-Luật 4/63).
- 26-12-1693. — Thành lập Sonadezi, Công-Ty Quốc-Gia có mục đích tạo lập và khuyến khích các khu kỹ-nghệ. (SL.41/KT)
- 27-12-1693. — Phủ Tổng-Ủy Tân-Sinh Nông-Thôn được tổ chức (NĐ.377/TTP/TSNT).
- 29-12-1693. — Một phái-đoàn thiện-chí Cao-Mên tới Saigon. Bộ Ngoại-Giao tuyên bố sẵn sàng thương thuyết về mọi vấn-đề Mên-Việt.
- 30-12-1693. — Quy-chế Kiến-trúc-sur và Kiến-trúc-sur-đoàn được ban hành (S.Luật 5/63). Sinh-viên kiến-trúc phản đối, vì thể-lệ hành-nghề quá ngặt.
- Từ nay bãi bỏ lệ chào cờ trước khi chiếu bóng, diễn tuồng.
- 31-12-1963. — Khai mạc tại Chùa Xá-Lợi Đại-Hội Thống-Nhất Phật-Giáo, hợp nhất Nam Bắc Tông để đi tới một Hiến-Chương chung

1964

1-1-1964. — (17 tháng 11 Quý-Mão).

2-1-1964. — Các thầy thuốc và các nhà thuốc ta lại được dùng danh-hiệu Đông-y-sĩ và Đông-dược-sĩ mà Bộ-Y-Tế dưới chế-độ cũ đã ra lệnh cấm từ 3.7.63 (NĐ.5-BYT/PC).

— Khai mạc Hội-Đồng Nhân-Sĩ, tại Hội-trường Diên-Hồng.

— Thủ-Tướng Ấn-Độ Nehru lên tiếng thóa mạ bọn ăn cắp sợi râu Đức Chúa Mahomet.

3-1-1964. — Bộ-Trưởng Quốc-Phòng Mã-Lai tuyên bố : Nam-Dương cho nhiều quân du-kích vào Mã-Lai.

— Ngành Hiến-Binh VN bị giải tán (SL.4/QP).

4-1-1964.. — Viện Thống-Kê cho biết : dân-số Saigon 1962 = 1 triệu 431.000 ; 49,4% là đàn ông, 50,6% là đàn bà.

— Một Ủy-Ban được thiết lập để điều chỉnh tình-trạng những công-chức đã bị chế-độ cũ trừng phạt oan, hay thăng thưởng quá đáng (SL.8/TTP).

— 50 lính Mên tràn sang xã Vĩnh-Gia, quận Tịnh-Biên (An-Giang) bắn chết 2 người, bắn bị thương 2, bắt 3.

5-1-1964. — Dân-chúng Hồi-Quốc biểu tình ở nhiều nơi phản đối vụ ăn cắp sợi râu Đức Chúa Mahomet.

— Trung-Tướng Tôn-thất-Đinh giữ chức Tổng-Trưởng Nội-Vụ ; Thiếu-Tướng Đỗ-Mậu, Tổng-Trưởng Thông-Tin ; Trung-Tướng Trần-văn-Đôn, Tổng-Tư-Lệnh : Trung-Tướng Lê-văn-Kim, Tổng Tham-Mưu-Trưởng ; Trung-Tướng Trần-thiện-Khiêm, Tư-Lệnh Quân-đoàn III ; Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Quan, Giám-Đốc An-Ninh Quân-Đội.

— Rất đông người dự lễ truy-diệu nhà văn Nhất-Linh tại sân Tao-Đàn ; sau lễ, một phần qua Chợ Bến-Thành biểu tình chống Trung-Lập.

— Hành-quân tại Hậu-Đức (Quảng-Tín) hạ 23 VC.

6-1-1964. — Dân-chúng Hồi-Quốc và cả dân-chúng Ấn-Độ vui mừng vì đã tìm thấy sợi râu Đức Chúa Mahomet.

— Th.T. Nguyễn-ngọc-Thơ họp báo, nói về chánh-sách định theo : Cách-Mạng, nhưng Cách-Mạng ôn-hòa.

— Giá vàng từ 6.200\$, lên 6.500\$ một lạng.

— Kho xăng của Quân-Đội bị cháy tại châu-thành Vĩnh-Long, mất 759.446 lít.

— Bộ Nội-Vụ kêu gọi dân-chúng đừng mắc mưu bọn phá hoại phao tin đồn nhảm về sự xung-đột giữa các tôn-giáo.

8-1-1964. — Một phái-đoàn được cử ra điều tra về vụ đổ máu tại các đồn-diên quận Tánh-Linh (Bình-Tuy) khiến 4 người chết, 60 bị Quận-Trưởng bắt, cả Giáo lẫn Lương.

— Pháp quyết định thừa nhận Trung-Cộng và lập bang-giao với Trung-Cộng.

9-1-1964. — Hôm nay, Th.T Nguyễn-ngọc-Thơ cùng Chánh-Phủ ra mắt Hội-Đồng Nhân-Sĩ và trình bày Chương-trình hoạt-động.

— Chánh-phủ VN không chấp nhận Du Gardier sang làm Đại-Sứ Pháp tại VN, vì trước kia đã từng làm Đại-Sứ tại Cuba.

— Mìn nổ tại một quán rượu ở Lăng Cha Cả Saigon : 2 người chết, 10 bị thương (có 4 quân-nhân Mỹ).

10-1-1964. — Sihanouk đề nghị : Mên và Việt cùng từ bỏ mọi yêu-sách về đất đai, không đòi của nhau hòn đảo nào nữa.

— Một đại-đội VNCH chạm súng với một tiểu-đoàn VC tại Tân-Uyên (Phước-Thành) VNCH : 6 chết, 31 bị thương, 19 mất tích, 24 súng mất. VC : 1 bị bắt.

— Biểu-tình lớn chống Hoa-Kỳ tại vùng kinh Panama. Quân-đội Hoa-Kỳ can thiệp : 19 người chết, 288 bị thương.

12-1-1964. — Giáo-Hội Phật-Giáo VN Thống-Nhất bầu Thượng-Tọa Thích-Tâm-Châu làm Viện-Trưởng Viện Hóa-Đạo.

13-1-1964. — Sinh-viên và học-sinh biểu tình chống thuyết Trung-Lập, nhân dịp Basdevant, Giám-Đốc Văn-Hóa Pháp, qua thăm Saigon.

15-1-1964. — Hội-Đồng Nhân-Sĩ biểu quyết và ra thông-cáo chống Trung-Lập và chống Cộng-Sản.

— Ban Chấp-Hành Tổng-Hội Sinh-Viên ra mắt báo-giới và tuyên bố không tán thành những hành-động quá-khích.

— Khánh thành đợt I Hệ-thống thủy-điện Danhim. Nhân dịp này Th.T Nguyễn-ngọc-Thơ được tuyên dương công-trạng và tặng nhị-hạng Bảo-Quốc Huân-Chương.

16-1-1964. — Hội-Đồng Nhân-Sĩ bàn về việc soạn thảo Hiến-Pháp.

— Cao-Mên khước từ viện-trợ Mỹ. Phái-đoàn Viện-trợ Mỹ rút hết về nước.

17-1-1964. — Chánh-phủ VN tuyên bố sẽ có những biện-pháp cấp-thời đối phó với Pháp.

— 120 du-đăng bị bắt và đưa đi Nông-Sơn làm việc mỏ than.

— Thanh-niên lại biểu-tình chống Trung-Lập trước chợ Bến-Thành và Trung-Tâm Văn-Hóa Pháp.

— Hành-quân « Phụng-Hoàng I » tại Kiến-Hòa.

18-1-1964. — Bộ Thông-Tin thông cáo : triệt-đề cấm biểu-tình.

— Dịch-tả từ Cao-Mên truyền sang VN, vài chục người chết tại An-Giang.

20-1-1964. — Dịch-tả phát hiện ở Đố-Thành. 459 người nằm tại Bệnh-viện Chợ-Quán, và Bệnh-viện Nhi-Đồng ; 66 chết. Dân-chúng phải chích ngừa.

21-1-1964. — Ủy-Ban Hiến-Pháp của Hội-Đồng Nhân-Sĩ yêu cầu các giới góp ý-kiến.

22-1-1964. — Phủ Thủ-Tướng, đóng tạm từ ngày thành lập ở nhà Diên-Hồng, dời về trụ-sở mới, số 7 đường Thống-Nhất.

23-1-1964. — Hội-Đồng Nhân-Sĩ yêu cầu Chánh-phủ đoạn giao với Pháp.

— Pháp tuyên bố : không thừa nhận Bắc-Hàn và Bắc-Việt.

— Ngoại-trưởng Mỹ Dean Rusk tuyên bố : không cần mở lại Hội-Nghị Genève, VC chỉ việc chấm dứt xâm-lăng.

— Kết-quả hành-quân « Phụng-Hoàng I » tại Kiến-Hóa : 87 VC bị hạ, 137 bị bắt, 31 đầu hàng.

24-1-1964. — Saigon bị công-bố là có tình-trạng dịch-tả. Đã có 1042 người mắc bệnh. Sinh-viên y-khoa chích thuốc giúp đồng-bào.

27-1-1964. — Thành lập Điện-Lực-Cuộc VN, có nhiệm-vụ kiến tạo và doanh-thác các cơ-sở sản-xuất, phân phối và xử dụng điện-năng (SL.45/CC/GT).

28-1-1964. — Chánh-phủ VN ra thông-cáo xác nhận chống Trung-Lập, phản đối Pháp đã thừa nhận Trung-Cộng, và quyết định đối phó.

— Bộ Kinh-Tế cấm nhập cảng hàng Pháp, và không cấp giấy phép nhập cảng cho Pháp-kiểu hoặc người Việt có Pháp-tịch (Thông-cáo).

— Ban hành Nghĩa-Vụ-Luận của Y-Sĩ (SL.47/YT).

29-1-1964. — Pháp tuyên bố : không đoạn giao với Đài-Loan. Quốc-Hội Trung-Hoa ở Đài-Loan quyết định : không đoạn giao với Pháp.

— Sinh-viên Saigon quyết nghị yêu cầu Chánh-Phủ quốc-hữu-hóa tài-sản của Pháp.

— Một số nhân-vật bị kết án sau vụ Bình-Xuyên 1955, được ân-xá : Nguyễn-văn-Thành, Nguyễn-hữu-Thuần, Trần-văn-Ân, Nguyễn-văn-Hiếu tức Tư Hiếu (S-Luật 083/SL/CT).

30-1-1964. — Sáng sớm nay, nhiều ngã đường bị Quân-đội canh gác, với cả chiến-xa. Dân-chúng đồn có đảo-chính. Các Tướng lãnh họp tại Bộ Tổng-Tham-Mưu đề thanh trừng nội-bộ.

Hội-Đồng Quân-Nhân Cách-Mạng ra Quyết-định chấm dứt nhiệm-vụ của Ban Chấp-Hành Hội-Đồng thành lập ngày 1/11/1963.

Trung-Tướng Nguyễn-Khánh ra Tuyên-Cáo giải thích vụ biến-cổ : từ 3 tháng nay, tình-hình suy sụp về mọi mặt, « chánh-quyền tỏ ra bất-lực và phản Cách-Mạng », một số người chạy theo Thực-dân và Cộng-Sản ; nên một lần nữa, Quân-Đội lại phải can thiệp.

— Các Trung-Tướng Trần-văn-Đôn, Lê-văn-Kim, Tôn-thất-Đinh, Mai-hữu-Xuân, đã bị bắt giữ từ đêm qua. Th.T. Nguyễn-ngọc-Thơ cũng bị bắt nhưng tới sáng đã được phóng thích.

31-1-1964. — Trung-Tướng Nguyễn-Khánh họp báo tại Bộ Tổng-Tham-Mưu, giải thích không có đảo-chính, chỉ có cuộc Chính-Lý để Chánh-quyền theo đúng đường lối Cách-Mạng. Và tuyên bố : được Hội-Đồng Quân-Nhân cử làm Chủ-Tịch, kiêm Tổng-Tư-Lệnh Quân-Đội.

— Đại-Tá Dương-ngọc-Lắm được bổ Đô-Trưởng Saigon, thay Trung-Tướng Mai-hữu-Xuân.

— Hành-quân « Dân-Tiến » ở Quảng-Tin : hạ 106 VC.

1-2-1964. — (18 tháng 12 Quý-Mão).

— Chính-phủ Nguyễn-ngọc-Thơ từ chức.

— Trung-Tướng Nguyễn-Khánh tiếp các nhân-viên cao-cấp và Ngoại-giao-đoàn.

— Hội-Đồng Nhân-Sĩ vẫn họp, và đề nghị chính-sách đại đoàn-kết.

— Chủ-Tịch Đại-hội Đại-diện Sinh-viên từ chức. Một Hội-Đồng gồm 15 Chủ-Tịch các phân-khoa được cử lên thay.

— Chính-phủ Hoa-Kỳ lại tuyên bố chống giải-pháp Trung-Lập đối với VN.

— « Chủ-nghĩa Cộng-Sản và thuyết Trung-Lập thân Cộng », bị đặt ra ngoài vòng pháp-luật (S.-Luật 093/SI/CT).

— Các công-chức có quy-chế hưu-bổng mới (S.-Luật 77/TC).

2-2-1964. — Tổng-Thống Johnson gửi thư cho Trung-Tướng Nguyễn-Khánh : vẫn tiếp tục giúp đỡ VN.

— Có tin đồn Trung-Tướng Dương-văn-Minh bị bắt, vì chống tướng Nguyễn-Khánh : nhưng 2 tướng cùng tới chùa Xá-Lợi dâng hương.

3-2-1964. — Trung-Tướng Nguyễn-Khánh chấp đơn từ-chức của Chánh-phủ Nguyễn-ngọc-Thơ, và bắt đầu tiếp xúc với nhiều chính-khách để lập Chánh-phủ mới.

4-2-1964. — Các công-sở, năm nay không tổ chức liên-hoan tất-niên theo thường-lệ.

— Sinh-viên học-sinh biểu tình tuần hành, hô hào đại đoàn-kết và thực thi dân-chủ.

5-2-1964. — Bỏ lỗi làm việc mỗi ngày một buổi do Chánh-phủ Nguyễn-ngọc-Thơ thi nghiệm.

— B.S. Nguyễn-tôn-Hoàn về nước.

— Các vị Giám-Mục kêu gọi đoàn-kết.

— Kết-quả hành-quân « Phụng-Hoàng I » được bổ-túc : hạ 70 VC, bắt 245, tịch thu nhiều súng (cả bích-kích-pháo và đại-liên) với 57.100 băng đạn, hủy 10 tấn lúa gạo, và 3 công-binh-xưởng. VNCH: 20 chết (1 Cố-Vấn Anh, 4 Mỹ) 39 bị thương (4 Mỹ).

6-2-1964. — Nhà Cách-mạng Phi-Luật-Tân Aguinaldo từ trần.

— Một số khá đông chính-trị-phạm được phóng thích, và rời Côn-Đảo.

7-2-1964. — Mìn nổ tại một quán rượu đường Nguyễn-cư-Trinh Saigon : 8 chết, 24 bị thương.

— Ban hành Hiến-Uớc lâm-thời số 2, tu chỉnh Hiến-Uớc số 1 để giao quyền-hành Quốc-Trưởng cho Chủ-Tịch Hội-Đồng Quân-Nhân C.M. hoặc một nhân-vật do Hội-Đồng cử.

— Hội-Đồng Quân-Nhân Cách-Mạng quyết định : cử Trung-Tướng Dương-văn-Minh giữ quyền hành Quốc-trưởng ; cử Trung-Tướng Nguyễn-Khánh thành lập Chánh-Phủ.

8-2-1964. — Chánh-phủ Nguyễn-Khánh thành lập (SL.99/TTP).

Thủ-Tướng	Trung-Tướng Nguyễn-Khánh
Phó T.T. đặc-trách Bình-Định :	Nguyễn-tôn-Hoàn
— Kinh-Tế và Tài-Chánh	Nguyễn-xuân-Oánh
— Văn-Hóa và Xã-Hội ...	Thiếu-Tướng Đỗ-Mậu
Quốc-Vụ-Khanh	Lê-văn-Hoạch
Tổng-Trưởng Ngoại-Giao	Phan-huy-Quát
— Nội-Vụ	Hà-thúc-Ký
— Công-Chánh	Trần-ngọc-Oánh
— Quốc-Gia Giáo-Dục ..	Bùi-tường-Huân
— Quốc-Phòng	Trung-Tướng Trần-thiện-Khiêm
— Cải-Tiến Nông-Thôn ..	Nguyễn-công-Hầu
— Y-Tế	Vương-quang-Trường
— Lao-Động	Đàm-sỹ-Hiến
— Thông-Tin	Phạm-Thái
— Tài-Chánh	Nguyễn-xuân-Oánh
— Kinh-Tế	Âu-trường-Thanh
— Tư-Pháp	Nguyễn-văn-Mẫu
— Xã-Hội	Trần-quang-Thuận
Bộ-trưởng tại Phủ Th.T.	Nghiêm-xuân-Hồng

— Chính-giới Mỹ tỏ ý hân-hoan về sự thành lập Chính-phủ VN.

— Pháp không còn công nhận Trung-Hoa Dân-Quốc.

— Quân hữu phái của Nosavan lại kịch chiến với quân Pathet Lào tại đồng Chum.

10-2-1964. — Mìn nổ ở phi-cảng Tân-Sơn-Nhút : 2 quân-nhân Hoa-Kỳ chết, 23 bị thương.

— Ó.Ó. Hồ-hữu-Tường và Trịnh-khánh-Vàng được ân-xá (SL. 91/SL/CT)

11-2-1964. — Trung-Hoa Dân-Quốc đoạn giao với Pháp.

— Chánh-phủ Đại-Hàn hoàn trả lại tài-sản cho cựu Tổng-Thống Lý-thừa-Văn.

13-2-1964. — Tết Nguyên-Đán Giáp-Thìn.

14-2-1964. — Một phi-cơ C-47 của Không-quân VN, đi đón Thủ-Tướng Nguyễn-Khánh ở Đà-Nẵng, bị nổ và rớt ở Quảng-Nam, phi-hành-đoàn có 4 người đều thiệt mạng.

16-2-1964. — Hành quân tại ranh giới Bình-Định Quảng-Tín từ 21/1 : hạ 48 VC, bắt 16, tịch thu một số súng. VNCH : chết 20, bị thương 44, mất tích 12 với một số súng.

— Đài Phát-thanh kêu gọi cựu B.T. Nguyễn-đình-Thuần và cựu Trung-Tá Vương-văn-Đông ra trình diện Cảnh-Sát.

17-2-1964. — Mìn nổ tại rạp chiếu bóng Kinh-Đô của Mỹ-kiều tại Saigon. Mỹ chết 3, bị thương 50. Việt : 9 bị thương. chết 3, bị thương 50. Việt : 9 bị thương.

— Sĩ-quan báo-chí Bộ Quốc-Phòng cho biết : Thiếu-Tá Nguyễn-văn-Nhung, sĩ-quan cận-vệ của Trung-Tướng Dương-văn-Minh, bị giữ hòm 30/1 tại Lữ-Đoàn Nhảy-Dù, đã tự vẫn bằng dây giày.

18-2-1964. — Tới nay đã có 470 người chết vì dịch-tả trên toàn-quốc. Anh-quốc gửi tặng nhiều thuốc chích.

— 70 VC bị hạ ở Quảng-Tín.

19-2-1964. — Quyền tự-do ngôn-luận được xác nhận, song những trừng-phạt đối với báo chí phạm lỗi, được ấn định lại (S.-Luật 2/64).

20-2-1964. — Hơn 200 căn nhà bị cháy tại hẻm đường Bạch-Đằng (Gia-Định).

26-2-1964. — Công-Dân-Vụ được sáp nhập vào Bộ Thông-Tin.

28-2-1964. — Một Tòa-án Cách-Mạng được thiết lập (S.-Luật 4/64).

— Các Ủy-Ban điều-tra tài-sản và tội ác được thay thế bằng các Ủy-Ban mới (S.-L:98/SL/CT).

29-2-1964. — Hành-quân Phụng-Hoàng ở Định-Tường đã chấm dứt : hạ 86 VC, bắt 24.

1-3-1964. — (18 tháng Giêng Giáp-Thìn).

3-3-1964. — Hành-quân Quyết-Thắng ở Kiến-Phong, gần biên-giới, loại trừ 130 VC. VNCH : 85 bị thương, cả Đại-Tá Cao-văn-Viên ; Đại-Tá được thăng Thiếu-Tướng.

6-3-1964. — 367 nhà bị cháy tại đường Nguyễn-Trãi, Cần-Thơ.

8-3-1964. — B.T. MacNamara cùng Tướng Maxwell Taylor sang xem tình-hình và ấn định lại chương-trình viện-trợ cho VN.

— Th.T. Nguyễn-Khánh công bố chương-trình hoạt-động 1 năm của Chánh-Phủ.

— Sihanouk tuyên bố sẵn sàng tiếp xúc với các phái-đoàn VN và Thái để giải quyết các vấn-đề Mên/Việt và Mên/Thái.

9-3-1964. — Hành-quân ở Kontum : hạ 48 VC.

— Giải tán Ủy-Ban đặc-trách Ấp Chiếu-Lược, ở Trung-ương và Khu. (SL.103/SL/CT).

— B.T. MacNamara, Tướng Taylor cùng Th.T. Nguyễn-Khánh đi thăm Cần-Thơ, Bạc-Liêu, An-Giang và được rất đông dân-chúng tiếp đón.

11-3-1964. — Hành-quân ở Bình-Định : hạ 42 VC.

— Biệt-kích Tây-Ninh đột nhập một mật-khu ở Thanh-Điền, hạ 23 VC, tịch thu một số súng và tài-liệu. VNCH : chết 1, bị thương 1.

— Thanh-niên Mên biểu tình ở Nam-Vang, lia cờ Anh cờ Mỹ trước hai tòa Đại-Sứ Anh Mỹ, và đốt phá xe hơi Mỹ.

— Quận-ly Thuận-Hòa (Ba-Xuyên) bị pháo-kích. VNCH : 10 Bảo-an chết, 12 Bảo-an và 20 thường-dân bị thương.

12-3-1964. — Một Ủy-Ban đặc-biệt Kinh-Tế và Tài-Chánh được thiết lập để thay thế Hội-Đồng Tối-Cao Tiền-Tệ và Tín-Dụng lập từ 1957 (SL.134/KT/TC).

— Văn-Hóa-Vụ Thông-Tin sáp nhập vào Bộ Giáo-Dục (NĐ.528 /TTP/VP).

13-3-1964. — 120 nhà bị cháy ở Phú-Thọ và Bình-Thới (Saigon).

— Lại có nhiều trường-hợp dịch-hạch ở Saigon.

— Vài ngàn người ra tiễn Mc Namara về Hoa-Kỳ. Bộ-Trưởng Mỹ thuyên bố hoàn-toàn ủng hộ Chánh-Phủ Nguyễn-Khánh và hô bằng tiếng Việt : VN muôn năm.

— Một trái đạn súng cối, bị rút khi được chuyển lên xe sau buổi thực-tập, nổ tung và sát hại 8 sinh-viên sĩ-quan ; 20 người khác bị thương (Thủ-Đức).

14-3-1964. — Hiến-Chương 4/1/64 của Giáo-Hội Phật-Giáo VN Thống-Nhất được công-nhận bằng sắc-luật, với những quyền-lợi tối-đa (S.-Luật 14/5).

17-3-1964. — 120 nhà bị cháy ở đường Trăn-bình-Trọng (Chợ-Lớn) 10 người bị thương.

— Chánh-phủ Hoa-Kỳ thông báo : tăng viện-trợ để tăng cường quân-lực VN, và thực hiện kế-hoạch bình-định từng vùng của Chánh-phủ Nguyễn-Khánh : Tăng 50.000 quân và 7.500 Cán-Bộ bình-định nông-thôn, tăng cường Không-quân và Hải-quân. Số ngân-khoản tăng chừng 50 triệu Mỹ-kim.

19-3-1964. — Thiếu-Tướng Huỳnh-văn-Cao được cử sang Nam-Vang tiếp xúc thân-mật với Sihanouk. Nhưng làng Chantrea của Mên lại bị Không-quân VN ném bom lăm, và 1 phi-cơ L.19 của VN bị phản-lực-cơ của Mên hạ gục tỉnh-lỵ Kiên-Phong.

21-3-1964. — Bộ Ngoại-Giao VN nhận trách-nhiệm của VN, xin lỗi Mên và hứa bồi-thường.

— Bộ Thông-Tin ra thông-cáo cấm nhảy Twist và những vũ-điệu xúc phạm phong-tục.

— Trung-Tướng Nguyễn-Khánh được các Tướng lĩnh bầu làm Chủ-Tịch Hội-Đồng Quân-Đội Cách-Mạng. Hội-Đồng Quân-Đội thay Hội-Đồng Quân-Nhân, có một Ủy-Ban Lãnh-Đạo gồm :

Trung-Tướng Trăn-thiện-Khiêm Đệ nhất Phó Chủ-Tịch
Thiếu-Tướng Đỗ-Mậu Đệ nhị Phó Chủ-Tịch

Trung-Tướng Phạm-xuân-Chiều Đệ tam Phó Chủ-Tịch
Trung-Tướng Dương-văn-Minh Cố-Văn Tồi-Cao

23-3-1964. — Triều-lâm tranh ảnh và tài-liệu về tội ác và tài-sản của họ Ngô tại phòng Thông-Tin Đô-Thành.

— Hành-quân « Phụng-Hoàng 13 và 14/10/KP » từ hôm qua, phá hủy làng chiến-đấu Mỹ-Hội của Tiểu-đoàn VC 502, hạ 126, bắt 16 với nhiều súng. VNCH : 4 chết, 22 bị thương.

26-3-1964. — Tòa Án Cách-Mạng họp ở Huế, xử Phan-quang-Đông, một nhân-viên mật-vụ đặc-lực của Ngô-đình-Cần.

27-3-1964. — Sinh-viên Đại-Hàn biểu tình dữ dội tại Hán-Thành, chống sự tái-lập bang-giao với Nhật.

— Các tội hối lộ, lợi dụng quyền-thế, biển thủ công-nho, bị phạt tử-hình nếu số tiền quá 100.000\$, khổ-sai chung thân, nếu từ 2.000\$ đến 100.000\$, xử theo luật thường nếu dưới 2.000\$; (S.-Luật 112/SL/CT).

28-3-1964. — Phan-quang-Đông bị kết án tử-hình, tịch thu tài-sản, bồi thường 18 triệu cho các gia-đình nạn-nhân bị sát-hại ; tội-trạng : mưu-sát, bắt giam trái phép, sách thủ tiền-tài, lũng đoạn kinh-tế.

30-3-1964. — Các đảm-bảo cho công-chức bị buộc lỗi, được tái-lập với Hội-Đồng Kỷ-luật (S.-Luật 6/61).

31-3-1964. — Hành-quân ở Bình-Dương, hạ 32 VC.

— Các công-chức lại phải kê khai tài-sản (Thông-Tư Thủ-Tướng).

Hội-Đồng Nhân-Sĩ nhóm họp và quyết nghị : không tự giải tán, và không lãnh lương Hội-Viên.

1-4-1964. — (19 tháng 2 Giáp-Thìn).

3-4-1964. — 16 phi-cơ VN oanh tạc ban đêm lần đầu tiên, thả 2.500

kí bom xuống địa-điểm gần biên-giới Việt-Lào ; nơi bị ném bốc cháy lớn.

— VC tấn công trại nuôi bò và xưởng làm sữa Bến-Cát, cướp 51 bò.

4-4-1964. — Ấn định Nghĩa-vụ quốc-gia, và Phòng-vệ dân-sự (S.-Luật 116/SL/CT).

— Tổng-Trưởng Nội-Vụ Hà-thúc-Ký từ chức vì bất-đồng quan-điểm với Thủ-Tướng Nguyễn-Khánh.

— Hội-Đồng Nhân-Sĩ được giải tán, để thành lập Quốc-Hội Lập-Hiến dân-cử (S.-Luật 115/SL/CT).

— Tại Thái-Lan, Ủy-ban điều-tra gia-tài của cố Thủ-Tướng Surit Thanarat, chỉ tìm thấy có hơn 40 triệu tiền Baht (bằng ngót 20 triệu Mỹ-kim). Từ hôm ông chết, đã nhiều vợ lẽ kiện tranh di-sản.

5-4-1964. — Đại-Tướng Mac Arthur từ trần, thọ 84 tuổi.

7-4-1964. — Thiếu-Tướng Lâm-văn-Phát được bổ Tổng-Trưởng Nội-Vụ.

8-4-1964. — Th. T. Nguyễn-Khánh gán sao cho 2 Chuẩn-Tướng đầu tiên : Đại-Tá Hải-quân Chung-tấn-Cang và Đại-Tá Không-quân Nguyễn-cao-Kỳ.

— Các Đại-sứ Lâm-lễ-Trình, Cao-thái-Bảo, Nguyễn-công-Viên được chấm dứt nhiệm-vụ.

— Trung-Tâm huấn-luyện Phước-Lợi gần Bến Lức bị đột kích. VNCH : chết 28, bị thương 36.

— Kết-quả hành-quân « Bình-Lâm II » tại ranh giới Bình-Thuận, Bình-Tuy và Lâm-Đông : hạ 79 VC, bắt 37, giải thoát hơn 2.000 đồng-bào.

9-4-1964. — Hoa-Kỳ phóng phi-thuyền Gemini lên quỹ-đạo.

— Trong năm 1963, đã xuất-cảng 315.000 tấn gạo (2.017 triệu bạc VN).

— Tại Mỏ-Cày (Kiến-Hòa) hành-quân trực-thăng-vận, hạ 42 VC,

tịch thu nhiều súng. VNCH : 2 chết, 4 bị thương, 37 mất tích, 2 trực-thăng trúng đạn, 1 phải phá hủy, 1 phi-cơ T. 28 cháy.

10-4-1964. — Thiết lập Phủ Tổng-Ủy Dân-Nguyên để tiếp nhận các đơn-từ và giải quyết việc mau lẹ cho dân-chúng (SL. 167-TTP).

— Nổ lớn tại kho đạn của Dân-vệ tại Cầu Ngang : 7 chết, 3 bị thương, 84 súng cháy.

12-4-1964. — Th. T. Nguyễn-Khánh họp báo, xác nhận thế nào là « trí-thức phòng-trà » và hứa không để cho hạng người này lợi dụng nhân-dân và quân-đội. « Đó là những người chỉ trích mà không làm gì cả. Họ không trông rõ sự đe dọa của Cộng-sản, và bởi vậy từ chối hợp tác với Chánh-quyền ».

13-4-1964. — Hành-quân « Phụng-Hoàng » tại Kiến-Phong từ hôm qua, hạ 85 VC, bắt 1, tịch thu 15 súng và 12 thùng đạn. VNCH : 14 chết, 27 bị thương.

14-4-1964. — Tới nay, có 267 người thuộc chế-độ cũ bị câu-lưu để điều tra.

— Cơ-quan Chuyên-chở Công-cộng đổi thành Công-quân Xe Buýt (SL. 173/CC).

16-4-1964. — Tòa án Cách-mạng họp phiên đầu tại Saigon, xử Ngô-đình-Cần.

— Một Hội-đồng Cố-vấn Xã-hội được thiết lập tại Bộ Xã-Hội (NĐ. 784/XH).

17-4-1964. — Sinh-viên Đại-Hàn lại biểu-tình phản đối sự tái-lập bang-giao với Nhật.

18-4-1964. — « Về vấn-đề nói, không ai có thể thắng người đàn-bà. Nhưng bà Nhu là hạng đàn-bà đặc-biệt mà chúng ta phải thắng ». Th. T. Nguyễn-Khánh tuyên bố như vậy tại phi-trường Phan-Rang.

19-4-1964. — Tại Vạn-Tượng, tướng hữu-phái Abhay cùng tướng Siho (lại Việt) chiếm đóng các công-sở, bắn vào nhà các Bộ-

trưởng Pathet-Lào, lập Ủy-ban Cách-mạng ; nhưng không được các Sứ-quán tiếp, nên lại tuyên bố ủng-hộ Thủ-trưởng Phouma.
— Tới nay, có 210 quân-nhân Mỹ đã thiệt mạng tại VN.

20-4-1964. — «Tôi quân-sự không biết, hành-chánh không biết, học tâm thường, làm sao ra lệnh được cho ai ? » Lời khai của Ngô-đình-Cần trước tòa-án Cách-mạng.

21-4-1964. — Phát hành Công-khố-phiếu (S.-Luật 131/SL/CT).

22-4-1964. — Tướng Nosavan dọa cắt quân từ Hạ-Lào về chiếm Vạn-Tượng.

— Ngô-đình-Cần cũng bị khép vào các tội của Phan-quang-Đông, chỉ khác một tội cố sát. Cũng bị xử tử-hình, tịch thu gia-sản, liên-đối lỗi-thường cho gia-đình các nạn-nhân.

24-4-1964. — Phan-quang-Đông và Ngô-đình-Cần xin ân-xá.

— Th. T. Nguyễn-Khánh, chiều đề-nghị của Tổng-Vụ Dân-nguyên, ra lệnh đình chỉ mọi vụ đuổi nhà đòi đất, dù đã có phán-quyết của Tòa án.

27-4-1964. — Hành-quân đại quy-mô vào mật-khu Đổ-Xá, với nhiều tiểu-đoàn, 25 phi-cơ và 100 trực-thăng.

— Hành-quân tảo thanh tại Kiến-Long (Chương-Thiên) hạ 62 VC, tịch thu một số súng, VNCH : 11 chết, 2 xe bị hư hại.

29-4-1964. — Kết-quả đầu tiên cuộc hành-quân Đổ-Xá : thu 160 súng.

— Ban-hành quy-chế mới về Đông-Y-Dược, bỏ các điều-khoản quá ngặt (S.-Luật 9/64).

30-4-1964. — Ban-hành thề-lệ mới về việc xuất-bản báo-chí và tổ-chức báo-giới : lập Hội-đồng Báo-chí ; phải tốt nghiệp trường báo-chí, hoặc đã làm 7 năm ; phải ký quỹ ; phải kê khai số vốn và nguyên-lai (S.-Luật 10/64).

— Hành-quân Đổ-Xá : tới nay, 15 trực-thăng bị trúng đạn, 4 chiếc cùng 1 phóng-pháo phải hạ cánh : đã ném 5.000 trái bom xuống các địa-điểm tụ quân của địch.

— Các Bộ-trưởng Pathet-Lào vẫn lánh mặt chưa chịu về Vạn-Tượng nếu Phouma còn dùng súng phè đảo-chính. Souvannou-vong dọa lại tấn công.

1-5-1964. — (20 tháng 3 Giáp-Thìn).

2-5-1964. — Hàng-không mẫu-hạm Card của Hoa-Kỳ, 16.500 tấn, đậu ở bến Saigon, bị mìn nổ lúc sáng sớm, nước tràn vào tàu : 73 thủy-thủ bị thương.

— 10 tiểu-đoàn Pathet-Lào uy hiếp Paksane. Quân Hữu-phái hợp với quân Trung-lập để đối phó.

— Hồi 19 giờ, lựu-đạn ném vào một đám quân-nhân Mỹ tại bến Bạch-Đằng Saigon : 8 bị thương cùng một người Việt qua đường.

5-5-1964. — Q. T. Dương-văn-Minh bác đơn xin ân-xá của Ngô-đình-Cần và Phan-quang-Đông.

6-5-1964. — Tổ-chức các cơ-quan Phòng-vệ dân-sự ở địa-phương để chống thiên-tai, giảm bớt các tai-họa chiến-tranh (S.-Luật 184/TTP).

7-5-1964. — Có tin Trần-lệ-Xuân (bà Nhu) xin Đức Giáo-Hoàng và ³→ (Tổng-Thống Kennedy) can thiệp cho Ngô-đình-Cần.

TX — Bảo-an-đoàn cải thành Địa-phương-quân thuộc Bộ Quốc-Phòng (SL. 189/QP).

— Bộ Ngoại-giao Hoa-Kỳ cho biết : không hề dẫn gái đến cho T. T. Soekarno, khi ông này qua thăm Mỹ : nếu có, thì chắc do kẻ nào khác.

8-5-1964. — Quân-đội truy kích VC tại ấp Bến Trai Gò-Dầu-Hạ (Tây-Ninh) cách biên-giới 800 thước, hạ 50 VC, tịch thu 15 súng, nhưng bị quân Mên nã súng sang rất mạnh cho VC chạy thoát. Thiệt-hại của VNCH : 1 thiết-vận-xa bị cháy với 18 súng, 3 binh-sĩ chết, 2 bị thương.

9-5-1964. — Phan-quang-Đông ^{xử} bị bắn tại Huế.

— Ngô-đình-Cần bị bắn tại khám Chí-Hòa Saigon. Dân-chúng Huế đã biểu-tình đòi đưa tội-nhân ra ngoài đó xử tử.

— 2 VC định đặt mìn ở cầu Công-Lý Saigon ám hại Me Namara nhưng đều bị bắt.

10-5-1964. — Cao-Mên triển lãm chiếc thiết-vận-xa cùng xác 2 binh-sĩ VN bị bắn khi lạc qua lãnh-thổ Mên.

— Ngoại-trưởng Hoa-Kỳ Dean Rusk kêu gọi các quốc-gia tự-do giúp đỡ VN.

12-5-1964. — Dân-vệ-đoàn cải thành Nghĩa-quân (SL. 191/QP).

15-5-1964. — Phật-Giáo Cồ-Son-Môn từ nay theo đường lối của Giáo-Hội Phật-Giáo VN Thống-Nhất và hành đạo theo Hiến-chương 4-1-64.

— Các loại phi-cơ T.28 và B.26 cấp cho VN được gác bỏ và thay thế bằng các phi-cơ Skyraider mạnh hơn và nhanh hơn.

— Quân Pathet-Lào giao tranh kịch liệt với quân Hoàng-gia Lào tại Đồng Chum.

— Hai Thượng-tọa Thích-tri-Quang và Thích-tâm-Châu thông bạch : « không hề có sự nứt rạn giữa các lãnh-đạo P.G., nhất là giữa hai anh em chúng tôi ».

18-5-1964. — 10 tiểu-đoàn Pathet-Lào chiếm Thathom. Mương Phanh và gần hết Đồng Chum.

— Tổng-Thống Johnson yêu cầu Quốc-Hội Mỹ cấp thêm cho VN 70 triệu Mỹ-kim (viện-trợ kinh-tế) và 55 triệu (viện-trợ quân-sự).

20-5-1964. — Một tượng Phật đứng cao 8 thước, nặng 3 tấn, được đặt trên đài cao tại bến Bạch-Đằng nhân dịp Phật-đản.

21-5-1964. — Cao-Mên khiêu nại chống VN trước Hội-Đồng Bao-An Liên-Hiệp-Quốc. Hội-Đồng mời VN cử đại-diện sang trả lời.

— Xiêng-Khouang thất thủ. Nhiều dân Lào chạy qua Thái-Lan. Mỹ tính đưa quân vào Thái lần nữa.

— Thiết lập phủ Đặc-Ủy Chiêu-Hồi (SL.200/TTP).

22-5-1964. — Các lực-lượng võ-trang được hợp thành Quân-Lực VNCH gồm Chủ-Lực-Quân, Địa-Phương-Quân và Nghĩa-Quân (SL.161/SL/CT).

— Trụ-sở Quốc-Hội cũ được đổi thành Nhà Văn-Hóa.

— Quân Pathet-Lào tiến đến gần Vạn-Tượng.

23-5-1964. — Tòa Tổng-Giám-Mục Saigon ra thông cáo : không ra lệnh tổ-chức mà cũng không chấp-thuận cuộc biểu-tình nào ; Giáo-dân cần tránh biểu-tình nhân dịp Phật-đản.

24-5-1964. — Tòa Tổng-Giám-Mục Saigon ra thông cáo lại : chỉ khuyên tránh biểu-tình trong dịp Phật-Đản mà thôi ; còn thì Giáo-dân được tự-do phát biểu quan-niệm của mình theo thể-thức nào cho là thích-hợp nhất.

25-5-1964. — Trước Hội-Đồng Bảo-An, Đ.S. Vũ-văn-Mẫu đề nghị : lập Ủy-Ban Mên-Việt xét định lại biên-giới hai nước ; lập các đội tuần-tiểu hỗn-hợp, đặt dưới quyền kiểm soát của Liên-Hiệp-Quốc ; và không thể mở lại Hội-Nghị Genève.

26-5-1964. — Lễ Phật-Đản cử hành trọng-thể tại bến Bạch-Đằng, trước hàng vạn người, 42 xe hoa qua nhiều đường.

27-5-1964. — Mỹ viện-trợ cho Lào một số phi-cơ T.28. Anh kêu gọi Nga và các nước can thiệp giải-quyết vấn-đề Lào.

28-5-1964. — Cố Thủ-Tướng Nehru được hỏa-táng. Tro tàn sẽ ném xuống sông Gange.

29-5-1964. — Sihanouk tuyên bố không chấp-nhận một Ủy-Ban nào khác Ủy-Hội Quốc-Tế kiểm-soát đình-chiến.

— 5 Đại-Tá thăng Chuẩn-Tướng : Nguyễn-chánh-Thị, Phạm-văn-Đồng, Bùi-hữu-Nhơn, Cao-hảo-Hớn, Ngô-Dzu.

— Hội-Đồng QĐCM họp tại Đalat hôm qua, xét xử các tướng Đôn, Kim, Xuân, Đính và quyết định : phạt theo quân-kỷ, loại khỏi Hội-Đồng QĐCM một thời-gian, và không giao phó chức-vụ chỉ-huy.

31-5-1964 — Thiết lập các Hội-Đồng Nhân-Dân Đô-Thành, Thị-Xã, Tỉnh và Xã, do dân bầu lên và có quyền biểu quyết. (Các SL. 203a, 203b, 203c và 203d/NV)

— Hội-nghị quân-sự Mỹ tại Honolulu xét toàn-diện tình-hình và chính-sách tại VN. Có tin Hội-Nghị trừ liệu thả bom xuống Bắc-Việt và tăng quân-lực Mỹ tại VN.

1-6-1964. — (21 tháng 4 Giáp-Thìn).

— Bộ Thông-Tin cho biết sẽ hủy bỏ độc-quyền phát-hành của nhà Thống-Nhất.

2-6-1964. — 2 Cảnh-binh VN đi tuần tại Lộc-Ninh, tới gần biên-giới, bị quân Mên bắn chết.

— Tòa Án Cách-Mạng xử tại Saigon, cựu Thiếu-Tá Đặng-Sỹ, nguyên Phó Tỉnh-trưởng Nội-an Thừa-Thiên, bị coi như có trách-nhiệm nặng trong vụ dẹp cuộc biểu tình tại Huế ngày 8/5/63.

3-6-1964. — Lại có biểu-tình lớn tại Hán-Thành. Sinh-viên đả đảo độc-tài, đòi tướng Phác Chính-Hy từ chức, và xử tử Kim Yong Pil, Chủ-tịch đảng Cộng-Hòa Dân-Chủ của Chánh-Phủ ; 132 sinh-viên bị thương, 650 bị bắt. Thiết quân-luật ở Thủ-Đô và nhiều thành-phố lớn. Các trường Đại-Học phải đóng cửa.

4-6-1964. — Một Quốc-Hội Lập-Hiến dân-cư được thiết-lập (S-Luật 115/SL/CT).

— Hoàng-thân Souvannouvong lại đòi hợp hội-nghị 3 phe Lào.

— Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc quyết định cử một phái-đoàn điều-tra về các vụ xung-đột Việt-Mên.

— 6 Skyraiders đầu tiên được gửi tới Saigon

— Vẫn có biểu-tình lớn ở Đại-Hàn, 848 Cảnh-binh bị thương trong các cuộc xô-xát.

5-6-1964. — Tướng Phác-Chính-Hy nhượng bộ, đề cho Kim Yong Pil từ chức.

— Bộ Nội-Vụ cho biết : từ ngày Cách-Mạng 1/11/63, đã phóng thích 25.969 phạm-nhân. trong đó có 13.854 chánh-trị-phạm.

— Hiện nay, có 7 đảng-phái đang hoạt động hợp lệ, 15 đã được giấy phép, có 16 đơn xin thành lập.

7-6-1964. — 29 họ Đạo Hồ-Nai và các vùng phụ-cận Saigon, cùng hàng vạn Giáo-dân Đô-Thành, biểu tình tại công-trường Lam-Son. Các biểu-ngữ đáng chú ý : « Lột mặt nạ bọn lợi dụng Cách-Mạng để đàn áp Công-giáo », « Mị dân là phản bội Dân-chủ », « Ủng-hộ cuộc tranh đấu của Công-Giáo miền Trung » vv...

8-6-1964. — Cựu Thiểu-Tá Đặng-Sỹ bị kết án khổ-sai chung-thân và phải bồi thường 1.350.000 \$ cho các gia-đình nạn-nhân bị chết trước đài Phát-Thanh Huế ngày 8/5/63.

— Tòa Án Cách-Mạng lại xử cả vụ Nguyễn-văn-Y, nguyên Đặc-Ủy Trung-ương Tinh-Báo, và 13 người khác liên can đến sự mất tích của một số nhân-vật đối lập với Chế-độ cũ.

9-6-1964. — Tro tàn của Nehru được mang về quê hương, và rắc xuống sông Gange.

10-6-1964. — Phi-cơ Mỹ oanh tạc các vị-trí Pathet-Lào ở Khạng Khay.

— Tài-sản của Tổng-Thống Johnson, được ước lượng là 9 triệu Mỹ-kim.

— Ngày Cách-Mạng 1/11 thành ngày Quốc-Khánh (S-Luật 11/64).

11-6-1964. — Cựu Thủ-Tướng Thái-Lan. Phibul Songgram, từ trần và sẽ được hỏa-táng tại Nhật-Bản.

— Khanh-Khay vẫn bị phi-cơ oanh tạc 5 giờ liền. Pathet-Lào chuẩn bị phản công .

13-6-1964. — Một số chính-trị-gia cùng Bộ-trưởng, Tổng-trưởng, nhóm họp tại nhà Diên-Hồng, để bàn về quy-chế các đảng-phái chánh-trị.

— Tình-hình chiến-sự trong tuần lễ 7/6 - 13/6

	chết	bị bắt mắt tích	súng mất	tổng-số hoạt-động
VC	160	25	76	217
VNCH	121	51	156	178 cuộc hành-quân

15-6-1964. — Vài vạn Giáo-dân biểu-tình ở Huế, cũng như ở Saigon ngày 7/6 vừa qua.

16-6-1964. — Dân-số Đông-Kinh lên tới 10.572.000 người.

— Ban-hành quy-chế lao-động cho công-nhân bến tàu (S.-Luật 12/64).

17-6-1964. — Quận-ly Đức-Hòa bị bắn phá và tấn công mạnh, thiệt hại khá nhiều, song VC cũng chết một số khá đông.

— Động đất dữ dội tại Nhật-Bản : 8.000 nhà đổ nát, 15.000 bị ngập nước, 56 kho dầu bốc cháy, 30 hên tàu bị hư hại.

18-6-1964. — Trong vụ Nguyễn-văn-V, Tòa Án Cách-Mạng tha bổng 9 người và tuyên 4 án khổ-sai chung thân (được hoán giảm thành khổ-sai 5 năm do một Sắc-lệnh ngày 31-10-1966).

— Tướng Paul Harkins, nguyên Trưởng đoàn viện-trợ quân-sự và nguyên Tư-lệnh Mỹ tại VN, về Hoa-Kỳ hưu-tri.

— Chiến-sự vẫn kịch-liệt ở Đông-Chum (Lào).

19-6-1964. — Xe lửa bị giạt mìn cách Nha-Trang 16 cây số : 20 hành-khách chết, 40 bị thương, 2 toa tàu bị cháy.

20-6-1964. — Chánh-phủ VN tuyên bố : không có vấn-đề quốc-hữu-hóa tài-sản ngoại-kiều.

— Tướng Williams Westmoreland, phụ-tá tướng Harkins trước đây, được cử làm Tư-lệnh Mỹ tại VN.

21-6-1964. — Hành-quân « Thăng-Long Hải-Yến » tại ranh giới Kiên-Tường, Kiên-Phong, Định-Tường, hạ 93 VC sau một giờ giao tranh, bắt 23 với 22 súng, VNCH : 23 tử thương.

22-6-1964. — Viện Hóa-Đạo được phép quyền trong 1 năm, 20 triệu đề xây Quốc-tự và các cơ-sở P.G.

23-6-1964. — Tòa án Cách-mạng tại Saigon, xử Dương-văn-Hiểu, nguyên Phụ-tá Tổng-giám-đốc Cảnh-sát, cùng các cộng-sự Nguyễn-thiện-Dzai, Nguyễn-tư-Thái, Phan-Khauh.

— Đại-sứ Cabot-Lodge từ chức.

24-6-1964. — Chánh-phủ Hoa-Kỳ chánh-thức bác đơn xin chiếu-khán nhập cảnh của Trần-lệ-Xuân, tức bà Nhu.

— Tướng Maxwell Taylor được bổ Đại-sứ Hoa-Kỳ tại VN. Alexis Johnson làm Phó Đại-sứ.

25-6-1964. — Trong vụ Dương-văn-Hiểu, Tòa án Cách-Mạng tuyên 1 án khổ-sai hữu-hạn và 3 án khổ-sai chung-thân (được hoán giảm thành khổ-sai 5 năm do một Sắc-lệnh ngày 31-10-1966).

26-6-1964. — 35 phi-cơ VN hạ hơn 200 VC tại Suối Đá (Tây-Ninh).

— Loại áo tắm hở ngực của phụ-nữ (Monokini) xuất hiện tại Paris, Dư-luận khá sôi nổi, người chống, người bênh.

28-6-1964. — Đại-sứ Cabot-Lodge rời Saigon, bận áo gấm, chít khăn xếp, được hàng vạn người đi tiễn ở phi-trường Tân-Sơn-Nhat với cờ Việt-Mỹ la liệt. Có cả tăng ni và rất đông sinh-viên.

1-7-1964. — (22 tháng 5 Giáp-Thìn).

— Mỗi tỉnh có một đoàn Cán-bộ Hành-chánh lưu-động (NĐ 1295/NV).

— Đoàn Tuyên-uy P.G. thành lập trong Quân-đội (SL 224/QP).

— Ba phe Lào định nhóm họp điều đình lại ở ngoại-quốc.

— Áo tắm Monokini bị cấm ở nhiều xứ : Ý, Hy-Lạp, Mễ-Tây-Cơ, Đài-Loan.

2-7-1964. — James Killens được bổ Giám-đốc Viện-trợ Mỹ tại VN.

— Thiết lập Hội-Đồng Quốc-Gia Giáo-Dục (NĐ. 1302-a/GD).

4-7-1964. — Đồn Polei-Krong cách Kontum 40 cây số, do Lực-lượng

đặc-biệt Thượng đồng, bị tấn công mạnh : 45 chết, 27 bị thương (2 Mỹ), 105 súng mất. Quân tiếp-viên trực thăng tới tái chiếm ngay.

5-7-1964. — Phái-đoàn triều-tra của Liên-Hiệp-Quốc tới Saigon, gồm đại-diện 3 nước Mễ-Tây-Cơ, Maroc và Côte d'Ivoire.

6-7-1964. — Sở thí-sinh Tú-Tài II, khóa 1, tại Saigon : 20.925.

— Th. T. Nguyễn-Khánh tuyên bố : không hề miệt thị các đảng-phái chánh-trị.

— Ủy-ban nghiên-cứu quy-chế đảng-phái, ngừng họp ít lâu nay, lại tiếp tục công việc.

— Một tiểu-đoàn VC với hỏa-lực mạnh, tấn công Lực-lượng Đặc-biệt tại Nam Đông (Thừa-Thiên) bị hạ 49. VNCH : 58 chết (1 Mỹ, 1 Úc).

— Hành-quân « Quyết-Thắng 404 », cách Tuy-Hòa 16 cây số, hạ 25 VC.

7-7-1964. — Sau một thời-gian khá lâu bị đá kích và phải trốn tránh, Tschombé trở về Congo và được ủy lập Chánh-phủ.

— Phái-đoàn Liên-lục Việt-kiểu tại Nouvelle-Calédonie và Nouvelles Hébrides, bị giải tán.

8-7-1964. — Đ. S. Taylor tới Saigon nhậm chức.

— Thề-lệ bầu cử các Hội-Đồng Nhân-Dân địa-phương, được ấn định (SL. 227, 228/NV).

9-7-1964. — Lần đầu tiên, Tổng-Thor-Ký Liên-Hiệp-Quốc là U Thant lên tiếng đề nghị giải-pháp cho vấn-đề VN : triệu tập Hội-nghị Genève.

10-7-1964. — Các Chánh-phủ Anh, Mỹ, và VN, đều phản đối đề-nghị của U Thant.

11-7-1964. — Bộ Ngoại-giao Mỹ xác nhận chống giải-pháp Trung-Lập-Hóa VN.

— B. T. Quốc-Phòng Mỹ Mac Namara-tuyên bố rất có thể mở rộng chiến-tranh ra Bắc-Việt.

- 12-7-1964. — B. S. Nguyễn-tôn-Hoàn, Phó Thủ-Tướng, và một số chính-trị-gia cùng nhân-sĩ, lập một Lực-lượng Quốc-gia Thống-nhất.
- 15-7-1964. — Hành-quân ở Cầu-Ngang (Vĩnh-Bình) hạ 100 VC. VNCH : 17 tử thương.
- Thiết lập trường Cao-đẳng Hóa-học tại Trung-tâm Kỹ-thuật Phú-Thọ (NĐ. 1372/GD).
 - Các chủ báo được phát hành lấy, nhà chuyên-môn phát hành phải được phép và ký quỹ, nhà Thống-Nhất phải điều-chỉnh tình-trạng mới được tiếp tục hoạt-động (NĐ. 402/BTT).
- 16-7-1964. — Ủy-ban điều-chỉnh tình-trạng công-chức đã được thăng-thưởng quá đáng. hủy bỏ 292 trường-hợp trong hơn ngàn hồ-sơ bị xét lại.
- Đô-thành mở khóa huấn-luyện võ Phòng-vệ dân-sĩ cho 200 người ở mỗi Phường (từ 20 đến 45 tuổi).
- 17-7-1964. — Lâm-Đại, nfr minh-tĩnh Đài-Loan, uống thuốc ngủ tự tử.
- 18-7-1964. — Đại-hội ca-kịch tại rạp Quốc-Hương Saigon, 1.280 nghệ-sĩ tham dự.
- 19-7-1964. — Biểu-tình lớn tại Công-trường Lam-Son, lên án Cộng-Sản và thực-dân, nhân ngày Quốc-hận 20/7.
- Sinh-viên học-sinh tụ họp tại đường Duy-Tân Saigon, quét sơn bôi các pho tượng ở đài Trại-vong Tướng-sĩ Pháp.
- 20-7-1964. — Sinh-viên tổ-chức « Đêm không ngủ » tại trường Đại-học Văn-khoa Saigon, nhân ngày đất nước bị chia đôi.
- Biểu-tình lớn tại bờ sông Bến-Hải đả đảo Cộng-sản.
 - Quân Trung-lập đánh lui quân Pathet-Lào ở nhiều nơi.
 - Có tin 24.000 Trung-Cộng nhập tịch Nam-Dương.
- 21-7-1964. — Hơn 100 sinh-viên học-sinh biểu tình trước tòa Đại-sứ Pháp, đốt xe, và đập phá, gây một số thiệt-hại. Pháp phản kháng chính-thức. Tổng-Hội Sinh-viên tuyên bố không chịu trách-nhiệm về sự bạo-động của một thiểu-số.

— Hành-quân tiếp cứu đồn Xóm Cụt (Chương-Thiện) hạ gần 200 VC ; 3 thuyền chở xác bị phi-cơ bắn chìm. VNCH : 41 chết, 56 bị thương, 31 mất-tích.

22-7-1964. — Tổng-Hội Sinh-Viên Saigon họp báo ; nhiều người đề nghị quốc-hữu-hóa tài-sản của Pháp và đoàn-giao với Pháp.

25-7-1964. — Bộ Ngoại-giao VN hứa với tòa Đại-sứ Pháp sẽ bồi thường những thiệt-hại vật-chất do vụ biểu-tình đã gây ra.

26-7-1964. — Cuộc bầu-cử các Hội-Đồng Nhân-Dân địa-phương, được định vào ngày 4 và ngày 11-10-64.

— Số quân-nhân Mỹ tại VN hiện nay là 16.000. T. T. Johnson quyết định gửi thêm 5.000, Cỗ-văn Mỹ sẽ được đặt tới cấp tiểu-đoàn, và cấp Tỉnh, để giúp cả về quân-sự lẫn hành-chánh xã-hội nông-thôn.

— Tối nay, sinh-viên học-sinh Saigon tụ họp và giật đồ tượng Pháp tại đài Trận-vong Tướng-sĩ đường Duy-Tân.

— Đồn Lai-khe gần Bến-Cát (Bình-Dương) bị tấn công. VNCH : 19 mất tích với súng. Quân tiếp-viên tới giao tranh kịch-liệt, hạ gần 300 VC. VNCH : 25 chết, 23 bị thương, 11 mất tích với 35 súng ; 1 chiến-xa và 1 xe vận-tải bị hư hại.

29-7-1964. — Một phái-đoàn do Tổng-Vụ Dân-Nguyên hướng dẫn, ra điều-tra về vụ bắt bớ và giữ đề học tập 1.300 người tại Duy-Xuyên (Quảng-Nam). Theo cuộc điều-tra, cũng có một số Cộng-Sản nằm vùng ; chỉ còn 50 Phật-tử bị giữ vài hôm học tập.

30-7-1964. — VC lại tụ quân và tấn công gần Bến-Cát. 3 tiểu-đoàn viện-binh tới đẩy lui. VNCH : 11 chết (1 Mỹ) 25 bị thương, 2 mất tích.

1-8-1964. — (24 tháng 6 Giáp-Thìn).

— Phái-đoàn điều-tra của Liên-Hiệp-Quốc đề nghị lập một Ủy-

Ban xem xét lại biên-giới Việt/Mên, và đặt tại chỗ một Ủy-Ban kiểm-soát. Sihanouk phản đối kịch-liệt và dọa sẽ điều đình với VC.

— Mìn lớn nổ tại một quán rượu đường Nguyễn-minh-Chiếu (Gia-Định) 2 VN chết, 20 VN và Mỹ bị thương, quán bị phá tan.

2-8-1964. — Chiến-hạm Maddox của Hoa-Kỳ, tuần tiễu ở Vịnh Bắc-Việt, bị 3 tiểu-đỉnh VC rượt bắn và phóng ngư-lôi. Phi-cơ của hàng-không mẫu-hạm Ticonderoga tới đánh đuổi các tiểu-đỉnh.

3-8-1964. — Tàu Maddox và cả tàu Turner Joy của Mỹ lại bị các tiểu-đỉnh Bắc-Việt tấn công. Chánh-Phủ Hoa-Kỳ ra lệnh tăng cường tuần tiễu và phản công nếu cần. Một số phản-lực-cơ F.102 được gửi sang VN.

— Phái-đoàn Phật-Giáo do Thượng-Tọa Thích-Thiện-Minh hướng dẫn, tới gặp Th.T. Nguyễn-Khánh và đưa các hồ-sơ về vụ đàn áp Phật-Giáo ở các địa-phương (bắt bớ ở Duy-Xuyên, đốt nhà ở Tuy-Phước, sát hại Phật-tử ở An-Thạch vv.) .

5-8-1964. — Các tiểu-đỉnh VC lại rượt đánh tàu Mỹ. 64 phi cơ Mỹ phản công oanh tạc. 4 phóng ngư-lôi VC bị chìm ; Hòn-Gay, Lộc-Chậu, Phúc-Lợi, Quảng-Khê, Vinh bị ném bom.

6-8-1964. — Quốc-Hội Hoa-Kỳ cho phép Tổng-Thống Johnson áp dụng mọi biện-pháp cần-thiết để đối phó với thời-cuộc ở Đông-Nam-Á, kể cả sự dùng vũ-lực.

7-8-1964. — Th.T. Nguyễn-Khánh ban bố tình-trạng khẩn-trương trên toàn-quốc (S.Luật 215/SL/CT) và những biện-pháp đặc-biệt sẽ thi-hành (S-Luật 18/64).

— Tái lập kiểm-đuyệt báo-chí (NĐ.453/BTT).

— Bão Ida thổi mạnh về Hương-Cảng và Nhật-Bản.

8-8-1964. — Giới-nghiêm tại Saigon-GiaĐịnh : từ 23g đến 4 giờ sáng.

9-8-1964. — Tập còi báo-động và đào một số hầm trú-ẩn tại mấy công-viên và công-sở.

10-8-1964. — Nam-Dương vừa cho nâng tòa Tổng Lãnh-Sự Bắc-Việt lên hàng Sứ-quán. VN đoạn giao với Nam-Dương.

— Hành-quân « Thăng-Long 17 » tại Long-Định (Định-Tường) hạ 42 VC. bắt 3 tinh-nghi và một số súng.

11-8-1964. — Thái-Lan tuyên bố viện trợ VN.

— Trung-Tướng Trần-thiện-Khiêm được thăng Đại-Tướng ; 8 Đại-Tá thăng Chuẩn-tướng : Nguyễn-đức-Thắng, Nguyễn-xuân-Trang, Nguyễn-Cao, Nguyễn-văn-Kiểm, Đặng-văn-Quang, Vinh-Lộc, Lê-nguyên-Khang, Hoàng-xuân-Lãm. Một số sĩ-quan cấp tá nữa cũng được thăng.

13-8-1964. — Trong 6 tháng đầu 1964, đã xuất cảng 45.199 tấn gạo.

14-8-1964. — Trong tuần qua, VC chết 235 bị bắt 35 mất 76 súng
VNCH — 167 mất tích 121 — 307 súng

15-8-1964. — Các thề-nhân và tài-sản có thể bị trưng dụng để thỏa mãn các nhu-cầu dân-sự và quân-sự (S-Luật 20/64).

— Chi-thị của Bộ Thông-Tin : từ nay các nhật-báo chỉ được đăng 1 truyện dài, 1 truyện ngắn, và không được đăng truyện quái-dị.

16-8-1964. — Hội-Đồng Quân-Đội Cách-Mạng họp ở Vũng Tàu, ban hành một Hiến-Chương mới, và bầu Trung-Tướng Nguyễn-Khánh làm Chủ-Tịch Việt-Nam Cộng-Hòa.

— Theo Hiến-Chương này, Chủ-Tịch lãnh quyền Quốc-Trưởng với nhiều quyền đặc-biệt ; sẽ có một Quốc-Hội Lâm-Thời gồm 100 Hội-Viên dân-sự và 50 Hội-Viên quân-nhân do Hội-Đồng QĐ CM chỉ định. Hội-Đồng QĐCM vẫn là cơ-quan tối-cao.

17-8-1964. — 400 VC tấn công các đồn Hòa-Mỹ, Hiệp-Hưng (Phong-Dinh) bị hạ 60. VNCH : chết 22, bị thương 53.

18-8-1964. — Nhiều địa-phương và đoàn-thể gửi điện-văn và kiến-ngghị « Nhiệt-liệt hoan nghênh Hiến-Chương ban bố đúng lúc, kính dâng Trung-Tướng Chủ-Tịch lời chúc mừng nồng nhiệt,

nguyên đông-tâm nhất-trí đoàn-kết sau lưng... » (nhiều báo có đăng).

19-8-1964. — Rất đông sinh-viên nhóm họp ở trụ-sở đường Duy-Tân Saigon và ở mấy trường, đề bàn xét về chế-độ mới do Hiến-Chương ban hành.

— Ký kết thỏa-ước Việt-Đức, vay 15 triệu Đức-Mã để nhập cảng máy móc cho kỹ-sghệ VN.

20-8-1964. — Một số Quốc-Trưởng (Phi-Luật-Tân, Đại-Hàn v.v...) gửi điện mừng Chủ-Tịch Nguyễn-Khánh.

— Giáo-Hội Phật-Giáo VN Thống-Nhất tổ chức trọng-thê lễ kỷ-niệm ngày Pháp-nạn 20-8-63.

— Sinh-viên vẫn hội thảo về Hiến-Chương Vũng-Tàu.

22-8-1964. — Sinh-viên kéo khá đông tới phủ Thủ-Tướng đưa kiến-nghị phản-đối Hiến-Chương 16-8-64. B. T. Nghiêm-xuân-Hồng tiếp thay Chủ-Tịch Nguyễn-Khánh vắng mặt.

— Buổi trưa, Chủ-Tịch Nguyễn-Khánh tiếp đại-diện sinh-viên. Sinh-viên ngỏ ý : không chấp nhận « Hiến-Chương Vũng-Tàu », yêu cầu thành lập một Chánh-phủ trong sạch, trẻ trung ; các tướng lãnh trở về nhiệm-vụ quân-sự, diệt trừ Căn-Lao và Thực-Cộng ăn cắp trong Chánh-quyền.

23-8-1964. — Kể từ hôm nay, thu hồi giấy bạc cũ 500\$ và phát hành loại mới. Theo VN Press hôm qua, có tin đồn bọn đầu cơ đem bạc cũ sang Hong-Kong đổi lấy lời.

— Sinh-viên học-sinh kéo tới đài Phát-Thanh đòi cải-chính tin sinh-viên lên gặp Chủ-Tịch Nguyễn-Khánh để ủng hộ ; chưa được thỏa mãn, sinh-viên xông vào đập phá hồ-sơ, đồ đạc, máy móc.

— Sinh-viên học-sinh biểu tình qua trường J.J. Rousseau kêu gọi tranh đấu, rồi tới Bộ Thông-Tin chửi vùn Tổng-Trưởng, Thứ-trưởng, đòi bãi bỏ kiểm-duyet và loan tin chính-xác, Có đập phá mất một số đồ đạc. (11 giờ - 12 giờ).

— 15 giờ, chừng hai trăm người đi xe buýt tới trụ-sở sinh-viên

đường Duy-Tân, với gậy, dao, búa, và đốt phá nhiều đồ đạc, giấy tờ.

— Ba nhóm chính-khách lên tiếng công kích « Hiên-Chương Vũng-Tàu » : Nguyễn-tôn-Hoàn (Đại-Việt), Trương-bảo-Sơn (Dân-Chủ Xã-Hội) và Quốc-dân-đảng (biệt-bộ Nguyễn-tường-Tam).

— Hành-quân tại Phú Cát (Bình-Định) hạ 26 VC. VNCH : 2 chết, 2 bị thương.

— Mìn nổ ở rạp chiếu bóng Eden, Saigon : 1 chết, 3 bị thương.

25-8-1964. — Sinh-viên học-sinh và hàng ngàn Thanh-niên các giới, cả ông già bà lão, biểu tình kỷ niệm Quách-thị-Trang trước chợ Bến-Thành, rồi kéo tới phủ Chủ-Tịch đả đảo Hiên-chương Vũng-Tàu, đả đảo độc-tài. Số người tới dự mỗi lúc một đông, và buổi trưa cũng không chịu giải tán. Phó Thủ-Tướng Nguyễn-xuân-Oánh và Chủ-Tịch Nguyễn-Khánh phải ra phủ dụ và hứa hẹn xét gấp lại vấn-đề.

— Mìn nổ tung tại khách-sạn Caravelle hồi 12 giờ : 11 người bị thương, 12 phòng bị phá.

— Hội-Đồng QĐCM nhóm họp gấp trên Bộ Tổng-Tham-Mưu.

26-8-1964. — Nhiều tin đồn : sẽ phá chùa, phá nhà thờ Đức-Bà v.v. Phật-tử xô tới canh gác Viện Hóa-Đạo và tượng Quách-thị-Trang. Các khu Công-giáo cũng sôi động ; nhiều nhà chuẩn bị gậy, dao, búa v.v...

— Một đoàn biểu-tình qua trại quân Mỹ ở Đà-Nẵng ; vì nào động, lính Mỹ bắn chỉ thiên. Có xô xát, và đám đông chạy tràn vào xóm làng Thanh-Bồ gần đấy ; tự-vệ Công-giáo tưởng bị tấn công, đối phó lại. Ấu-đả lớn : 11 người chết, 42 bị thương, nhiều nhà bị đốt.

— Hội-Đồng QĐCM họp liền từ hôm qua, ra Tuyên-cáo : thu hồi Hiên-chương 16-8-64 ; sẽ bầu Nguyên-thủ Quốc-gia và ủy Nguyên-thủ thực hiện cơ-cấu dân-chủ ; Quân-đội sẽ trở về cương-vị quân-sự ; ủy Chánh-phủ hiện-thời tạm điều khiển Quốc-gia.

27-8-1964. — Hội-Đồng QĐCM quyết định :

— Lập một Ban Lãnh-đạo Lâm-thời Quốc-gia và Quân-lực gồm các Tướng Dương-văn-Minh, Trần-thiện-Khiêm và Nguyễn-Khánh.

— Cử Chánh-phủ Nguyễn-Khánh tiếp tục nhiệm-vụ nhưng phải triệu tập Quốc-dân Đại-hội trong 2 tháng ; có thể ủy quyền cho một Phó Thủ-Tướng điều khiển thừa ủy nhiệm Thủ-Tướng.

— 13 giờ. Khi các tướng lãnh còn đang họp, chừng 2.000 người từ các ngoại-ô kéo tới trước Bộ Tổng Tham-Mưu, với gậy, dao, búa ; đòi vào gặp Hội-Đồng QĐCM. Họ trưng biền-ngữ : ủng hộ HĐQĐCM, chống Cộng và Trung-lập, chống vụ phá hoại đài Phát thanh và Bộ Thông-Tin, chống âm-mưu chia rẽ. Quân-Cảnh ngăn cản, đám người cứ xông lên, bị bắn chết 4, bị thương 11 ; 1 binh-sĩ bị chém, một số bị thương.

— 14 giờ, một đoàn cũng như trên, kéo đến đài Phát-thanh đòi phát thanh bản Tuyên-ngôn, qua đường Phan-đình-Phùng gây lộn với một số học-sinh Kỹ-thuật Nguyễn-trường-Tộ ; học-sinh trường này cùng bạn thuộc trường Cao-Thắng kéo tới đánh lại : 13 người bị thương, 8 người thuộc đoàn biểu tình bị bắt. Đoàn biểu tình tới hai trường đòi thả 8 người kia, rồi xông vào đánh lộn lẫn nữa. Có hai học-sinh bị đâm chết. Linh-mục Hồ-văn-Vui và Thượng-tọa Thích-tuệ-Đặng tới hòa giải mãi, tới 19 giờ hơn mọi người mới chịu giải tán.

— Buổi chiều tối, các khu Công-giáo Phật-Nhuận, Trương-minh-Giảng báo động và thanh-niên ra các đầu đường canh gác. Tại Viện-Hóa-Đạo, chợ Bến-Thành, cũng nhan nhản thanh-niên đứng canh.

— Tòa Tổng-Giám-Mục và Viện Hóa-Đạo ra thông cáo chung khuyên nhủ hai bên Giáo-đồ bình-tĩnh và tránh hết xáo-động. Báo-giới Thủ-đô, Tòa Đô-chính cũng kêu gọi dân-chúng giữ hòa-khí và trật-tự.

28-8-1964. — Các trường học vẫn sôi nổi. Thanh-viên vẫn tụ họp rất đông trước các công-trường Lam-Sơn, Diên-Hồng, v.v. Cảnh-sát bắt 119 người, trong đó có một số du-đăng.

— 13 giờ. Th. T. Nguyễn-Khánh họp báo, đả kích các ông Nguyễn-tôn-Hoàn và Hà-thúc-Ký đã mưu đảo-chính.

— Hồi 14 giờ, vài trăm người mang gậy gộc tới trường Nguyễn-bá-Tông. Thanh-niên Công-giáo tới giải vây. Hai bên đánh lộn.

— Xe của Đức Giám-Mục Nguyễn-văn-Thiên cũng bị xô đẩy. Đến 17g30, bốn người biểu-tình tấn công lại kéo đông hơn, tới đập phá tòa báo Xây-Dựng và nhà in trong trường. Quân-đội phải tới giữ trật-tự. Nhưng đến tối, nhiều đoàn khác lại kéo đến đánh phá. Du-đăng cũng xen vào quấy rối. Đội Nhảy Dù phải nổ súng, mãi 11 giờ đêm mới giải tán được. Riêng trong cuộc ẩu đả này, 2 người chết, 48 người bị thương phải vào bệnh-viện.

— Bộ Giáo-Dục ra lệnh tạm đóng cửa các trường học Saigon-Gia Định.

— Phó Th.T. Nguyễn-xuân-Oánh được cử điều khiển Chánh-Phủ ; thừa ủy-nhiệm Thủ-Tướng.

— Phó Th.T. Nguyễn-xuân-Oánh ban bố tình-trạng giới-nghiêm trong Saigon-Gia Định.

29-8-1964. — Quân-Đội giải tán các đám thanh-niên canh gác hoặc tụ họp trước chợ Bến-Thành và nhiều ngã đường.

— Viện Hóa-Đạo thông cáo : từ nay không chịu trách-nhiệm về các vụ bạo-động. Nguyễn-vọng của Phật-Giáo đã được thỏa mãn, cuộc vận-động tranh đấu chấm dứt.

30-8-1964. — Bộ Tổng-Tư-Lệnh thông cáo : Quân-Đội quyết chống các vụ biểu-tình bạo-động, và nếu cần, sẽ nổ súng.

— Lễ an-táng những người Công-giáo bị bắn trước Bộ Tổng-Tham-Mưu và trong vụ xô-xát ngày 28. Nhiều Tổng-Trưởng đi đưa. Chánh-phủ hứa bồi thường các gia-đình nạn-nhân.

31-8-1964. — Hai xác thanh-niên bị chết trong vụ phá trường Nguyễn-bá-Tông, được quàn tại Viện Hóa-Đạo, để làm lễ cầu siêu.

— Trong 661 người bị bắt ngày 28, hầu hết đã được thả ra. Chỉ còn 16 người còn đợi điều-tra (theo Nha Cảnh-Sát).

1-9-1964. — (25 tháng 7 Giáp-Thìn).

— Phó Th.T. Nguyễn-tôn-Hoàn từ chức.

— Một văn-phòng Liên-Lạc Tôn-Giáo được thiết lập, gồm đại-diện Công-Giáo, Phật-Giáo và cả Cảnh-Sát, để giải quyết các sự khó khăn và tránh hiểu lầm.

— Thượng-Tọa Thích-Tâm-Châu thông bạch : những việc xảy ra ngày 28/8 chứng tỏ P.G. vẫn bị đe dọa ; Chánh-quyền phải dứt khoát với nhóm người phá hoại thuộc chế-độ cũ ; không thể chụp mũi là du-đăng để bắt bớ ; nếu tới 27/10 mà nguyện-vọng P.G. chưa đạt, thì sẽ bãi thị, bãi khóa.

3-9-1964. — Trung-Tướng Dương-văn-Minh và Phó Th.T. Nguyễn-xuân-Oánh ra Huế trấn tĩnh dư-luận.

— Đại-Tá Trần-ngọc-Huyền từ chức Thứ-Trưởng Thông-Tin.

5-9-1964. — Hành-quân ở Quảng-Ngãi, hạ 103 VC, tịch thu nhiều súng.

— Quân Mên bắn đại-bác sang xã Vĩnh-Xương quận Tân-Châu : 2 người chết, 4 bị thương ; phi-cơ Mig-15 của Mên lại đuổi bắn 2 phi-cơ VN. Bộ Ngoại-Giao VN phản kháng với Chánh-Phủ Mên, và thông báo cho Liên-Hiệp-Quốc.

7-9-1964. — Trung-Tướng Dương-văn-Minh được bầu làm Chủ-Tịch Ban Lãnh-Đạo Lâm-Thời Quốc-Gia và Quân-Lực (Quyết-định số 2-LĐQGQL).

8-9-1964. — Một Thượng-Hội-Đồng Quốc-Gia được thành lập với nhiệm-vụ triệu tập Quốc-dân Đại-hội, soạn thảo Hiến-Chương, thực hiện các cơ-cấu quốc-gia, và làm cố-vấn cho Chánh-phủ cùng Ban Lãnh-Đạo Lâm-thời QGQL (Quyết-định số 7/BLĐQGQL).

Thành-phần Thượng-Hội-Đồng :

Phan-khắc-Sửu, Lê-văn-Thu, Nguyễn-văn-Huyền, Trần-đình-Nam, Trần-văn-Văn, Trần-văn-Quế, Nguyễn-văn-Lực, Nguyễn-xuân-Chữ, Hồ-văn-Nhật, Mai-thọ-Truyền, Ngô-gia-Hy, Lê-khắc-Quyển, Tôn-thất-Hạnh, Lương-trọng-Tường, Nguyễn-đình-Luyện, Hồ-đắc-Thắng.

— Tái lập các tỉnh Bạc Liêu, Châu-Đốc, và lập Thị-Xã Vũng-Tàu (SL.245. 246, 247/NV).

— Thu hồi ủy-quyền Thủ-Tướng cho Phó Th.T. Nguyễn-xuân-Oánh.

— Linh-Mục Hoành-Quỳnh, Chủ-Tịch Ủy-Ban Tranh-đấu Công-Giáo, gửi thư ngỏ cho Thủ-Tướng Nguyễn-Khánh, trách Chánh-phủ không quan tâm đến các vụ dân áp Công-Giáo trong những ngày vừa qua, yêu cầu điều-tra vô-lư, giải quyết các vụ ở Đà-Nẵng Qui-Nhon, và vấn hồi an-ninh; nếu không, Công-Giáo sẽ tự vệ và không chịu trách-nhiệm về hậu-quả.

9-9-1964. — Bốn quân-nhân rút khỏi Chánh-phủ : Đại-Tướng Trần-thiện-Khiêm, Thiếu-Tướng Lâm-văn-Phát, Thiếu-Tướng Nguyễn-văn-Thiệu, Đại-Tá Trần-ngọc-Huyền.

— Giáo-sư Trần-văn-Hương được bổ Đô-Trưởng Saigon, nhưng được ngưng hàng Tổng-Trưởng, thay cho Thiếu-Tướng Dương-ngọc-Lắm.

— BS. Nguyễn-lưu-Viên được bổ Tổng-Trưởng Nội-Vụ.

— Bốn tướng Xuân, Kim, Đôn, Đình được về Saigon.

— Thè-lệ kiểm duyệt báo-chi trong tình-trạng khẩn-trương, được bãi bỏ.

10-9-1964. — Các Tổng-Trưởng Bùi-tường-Huân (Giáo-Dục) và Trần-quang-Thuận (Xã-Hội) từ chức.

11-9-1964. — Đại-Tá Nguyễn-quang-Sanh được cử làm Tổng-Giám-Đốc Cảnh-Sát, thay Đại-Tá Trần-thanh-Bền.

13-9-1964. — Trung-Tướng Dương-văn-Đức, Thiếu-Tướng Lâm-văn-Phát, kéo quân về Saigon-Giadinh, chiếm đóng một số địa-diểm, cả phủ Thủ-Tướng, đài Phát-Thanh, đã kích Th. T. Nguyễn-Khánh, và nhân danh « Hội-Đồng Quân Dân Cứu-Quốc » tuyên bố vấn hồi trật-tự đã bị phá hoại, cùng uy-quyền Quốc-Gia đã bị miệt thị. (10 giờ)

— Đại-Tướng Trần-thiện-Khiêm ra lệnh cho Quân-Đội không theo phe đảo-chính.

— Th. T. Nguyễn-Khánh ở Đalat, lên án tướng Dương-văn-Đức và tướng Lâm-văn-Phát trên đài Phát thanh.

— Nhiều Tướng lãnh khác nhóm họp tại Bộ Tư-Lệnh Không-quân.

— Dân-chúng vẫn bình-tĩnh đi lại như thường.

— Một đại-đội VC tấn công đồn ấp Chân Hưng quận Hiếu-Liêm (Phước-Thành) VNCH : 3 chết, 3 bị thương, 16 mất tích, 33 súng bị chiếm.

14-9-1964. — Các Tướng lãnh họp ở Bộ Tư-Lệnh Không-quân, cương quyết đòi tướng Dương-văn-Đức rút quân về các vị-trí cũ tại vùng IV ; nếu không, sẽ đổi phó.

— Buổi sáng nay, các đội quân thuộc Tướng Dương-văn-Đức đã rút dần khỏi Đô-Thành. Không xảy ra vụ xô-xát nào.

— Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ tuyên bố : Hoa-Kỳ vẫn ủng hộ Chánh-phủ Nguyễn-Khánh.

— Sinh-viên nhóm họp và biểu tình đả đảo dư-đảng Cần-Lao đã mưu toan đảo chính.

15-9-1964. — Tướng Dương-văn-Đức tuyên bố : không có đảo chính, chỉ có cuộc biểu dương lực-lượng để cứu vãn uy-tin cho Chánh-quyền và Quân-Đội, đồng thời chống lại sự trở về của 5 tướng bị an-trí tại Đalat.

— Bão, mưa, cây đổ, nước tràn ngập Huế, Đà-Nẵng, Quảng-Ngãi, Quảng-Nam, Quảng-Tín. Riêng ở Đà-Nẵng, 642 nhà đổ, 25 ghe chìm.

16-9-1964. — Thủ-Tướng Nguyễn-Khánh về Saigon, ra lệnh điều-tra vụ đảo-chính hụt. Một số nhân-vật bị bắt. Những sĩ-quan liên can bị kêu ra trình diện.

— Bão càng lớn ở Trung-Phước. Nhiều Tỉnh bị lụt.

17-9-1964. — Bị cách-chức, những Tướng Tá liên can đến vụ 13/9 : Trung-Tướng Dương-văn-Đức, Thiếu-Tướng Lâm-văn-Phát, Thiếu-Tướng Dương-ngọc-Lâm, Đại-Tá Huỳnh-văn-Tôn, Trung-Tá Dương-hiếu-Nghĩa.

— Hành-quân ở Quảng-Nam, hạ 80 VC.

— VNCH gửi thông-diệp cho Hội-Đồng Bảo-An Liên-Hiệp-Quốc về các vụ rắc-rối ở biên-giới Việt-Mên.

18-9-1964. — Một số giáo-sư và sinh-viên Đại-Học Huế đòi Linh-Mục Viện-Trưởng Cao-văn-Luân từ chức, đề khởi trở ngại phong trào tranh-đấu của « Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc » mới thành lập, với mục-đích ưu-tiên bài trừ Căn-Lao.

19-9-1964. — 4 tàu tuần-tiểu của Bắc-Việt lại đuổi đánh chiến-hạm Hoa-Kỳ. T.T. Johnson ra lệnh cứ canh phòng trên vịnh Bắc-Việt.
— Thiếu-Tướng Nguyễn-chánh-Thị được cử làm Tư-lệnh vùng I Chiến-Thuật.

— Hành-quân ở An-Giang, hạ hơn 100 VC. VNCH : chết 23, bị thương 41, mất tích 18.

20-9-1964. — Lực-lượng Đặc-Biệt Thượng do Mỹ huấn luyện, nổi loạn ở đồn Sapor (Ban Me Thuột) chiếm đài Phát-Thanh, bắt giữ 60 sĩ-quan và hạ-sỹ Kinh làm con tin, đòi quy-chế tự-trị. Th.T. Nguyễn-Khánh lên điều-đinh.

— Tổng-hội Sinh-viên bàn tính lập đoàn Tự-Vệ riêng, vì lý-do chánh-quyền không đảm bảo được an-ninh.

— Trong cuộc họp báo, Chuẩn-Tướng Nguyễn-đức-Thắng cho biết : từ 1-1-63 đến 8-9-63, Cao-Mên đã xâm phạm lãnh-thổ VN 134 lần (15 lần bắn sang và 76 lần cướp bóc).

21-9-1964. — Từ 6 giờ sáng nay, đến 6 giờ sáng 23-9-64, tổng-định-công ở Saigon, do Tổng Liên-Đoàn Lao-Công tổ chức đề ủng hộ công-nhân hãng dệt Vimytex đã bị sa thải. Vài ngàn thợ biểu tình trước phủ Thủ-Tướng, đòi tự-do nghiệp-đoàn, và đòi tự do hội họp dù có lệnh giới-nghiêm.

— Hàng ngàn thanh-niên do Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc kích động, chiếm đài Phát-Thanh và nhiều công-sở Qui-Nhơn, đồng thời lùng bắt Căn-Lao.

— Ở Phan-Thiết, cũng hàng ngàn thanh-niên phát động phong-trào tranh đấu diệt trừ Căn-Lao, và nhiều cuộc xô-xát đã xảy ra.

22-9-1964. — Chiến-hạm Mỹ bị 5 chiếc tàu Bắc-Việt vượt đánh, bắn chìm 3 tại Vịnh Bắc-Việt:

— Vụ Thượng nổi loạn sắp được dàn xếp ổn thỏa. Th.T. Nguyễn-Khánh hứa hẹn nhiều sự cải-cách. Đại-Tá Mỹ Freund làm trung-gian điều đình.

23-9-1964. — VC tấn công đồn Lương-Phước (Kiến-Hòa) bị đẩy lui và bỏ lại 40 xác.

24-9-1964. — Ban Lãnh-Đạo LTQGQL chỉ định 17 Hội-Viên Thượng-Hội-Đồng Quốc-Gia. (SL.004-CT/LĐQGQL).

25-9-1964. — Phái-đoàn Viện-Trợ Mỹ xác nhận : hàng ngàn dao bắt được tại nhà lò rèn Lâm Hiệp-Thành, ở Xóm Cũi, không phải là của Cần-Lao đặt để chém giết như tin đồn, nhưng là của Viện-trợ Mỹ thuê làm để trao cho phủ Bình-Định phát cho nông-dân theo chương-trình khuyến-nông.

26-9-1964. — Thượng-Hội-Đồng Quốc-Gia làm lễ trình-diện tại Hội-Trường Diên-Hồng.

27-9-1964. — Thượng-Hội-Viên Phan-khắc-Sửu được bầu làm Chủ-Tịch Thượng-Hội-Đồng.

— Tỉnh Thừa-Thiên cùng nhiều tỉnh khác ở Trung-phần, lập Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc để thanh toán Cần-Lao.

— Tổng-Thống Johnson cho phép các lực-lượng Mỹ đuổi đánh nếu bị tấn công, tới cả bên trong biên-giới của địch.

— « Lực-Lượng Sinh-viên Học-sinh bảo vệ Giáo-Dục thuần-túy », chừng vài trăm người, biểu tình trước Viện Đại-Học Saigon, với biểu-ngữ « Đưa Chánh-trị ra khỏi học-đường ».

— Hội-Đồng Chỉ-Đạo Sinh-viên Học-sinh Saigon quyết nghị và thông cáo : chống đảng phái chánh-trị xen lẫn vào học-đường, và chống sự lôi cuốn sinh-viên làm chánh-trị...

28-9-1964. — Lực-lượng đặc-biệt Thượng ở Ban Me Thuột đã chịu ra hàng. Đồn đã được giao trả Quân-Đội.

— Nhiều cuộc biểu-tình bạo động tiếp tục ở Qui-Nhơn.

29-9-1964. — Từ hôm nay, thanh-niên không còn phải đi canh gác ban đêm theo thể lệ Phòng-vệ Dân-sự. Đô-Thành tạm hoãn đào hầm trú ẩn.

30-9-1964. — Phó Th.T. Đỗ-Mậu từ chức.

— Tổng-Hội Sinh-viên nhóm họp, phản đối các vụ gây rối ở Trung-phần, yêu cầu các giới đoàn-kết, trừng trị Căn-Lao, chấm dứt tình-trạng Chánh-phủ xử lý thường-vụ.

1-10-1964. — (26 tháng 8 Giáp-Thìn).

— Luật-sư Nghiêm-xuân-Hồng từ chức Bộ-Trưởng tại phủ Thủ-Tướng và Đạc-Ủy Chiêu-Hối.

— Chánh-phủ Lào triệu hồi Đại-Sứ Lào tại Hà-Nội.

2-10-1964. — Các Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc ở Trung-Phần vẫn hoạt động quá-khích ở Trung-phần, và định nhóm họp đại-hội tại Huế để ấn định chính sách chung.

3-10-1964. — Hành-quân tại Tân-Phước (Cà-Mau) hạ 46 VC, bắt 36.

4-10-1964. — Hai thanh-niên mặc quân-phục ném lựu đạn vào sạp báo khu Tân-Sinh : 3 người chết, 45 bị thương.

— Phục kích của VC trên đường Saigon-Bình-Dương, VNCH : chết 25, bị thương 42, mất tích 14. VC bị hạ 13.

5-10-1964. — Tổng-Liên-Đoàn Lao-Công vẫn chuẩn bị đình công lần nữa ; Quân-đội tới gác trụ sở.

— Hội-Đồng Chỉ-Đạo Sinh-viên họp tại rạp Thống-Nhất, đã kích các Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc miền Trung.

— Đặt chức-vụ Tổng-Thư-Ký tòa Đô-Chính và 2 Phó Đô-Trưởng. (SL.284/TTP).

7-10-1964. — Đại-Tướng Trần-thiện-Khiêm lên đường thăm viếng thiện-chí nhiều nước đã giúp đỡ VN.

— Đám táng các nạn-nhân vụ ném lựu-đạn khu Dân-Sinh, cử hành trọng-thể, nhiều trẻ bán báo cũng đi đưa.

— Chạm súng gần Đức-Hoà. VC bỏ lại 16 xác. VNCH : chết 33, bị thương 43, mất tích 20.

— Quận-ly Đức-Phổ (Quảng-Ngãi) bị tấn công. VC bị hạ 60.

8-10-1964. — Sáu sinh-viên từ Huế vào, họp báo tuyên bố ủng hộ Hội-Đồng Nhân-Dân Cứu-Quốc.

9-10-1964. — Việc bầu-cử các Hội-Đồng Nhân-Dân Đô-Thành, Thị-Xã, Tỉnh và Xã, lại bị đình tới khi có lệnh mới. (SL.295/TTP).

— Nha Đặc-Trách Thương-Vụ được đưa qua Bộ Quốc-Phòng sau ngày Cách-Mạng, lại trực thuộc Phủ Thủ-Tướng.

11-10-1964. — Gò-Dầu-Hạ bị tấn công do nhiều tiểu-đoàn. Mấy lần xung-phong, VC bỏ lại 55 xác, bị bắt 12 với súng. VNCH : chết 28, bị thương 38, mất tích 32, mất vài chục súng với 1 đại-bác 57.

12-10-1964. — Nga-Sô phóng lên Quỹ-đạo phi-thuyền Voskhod chở 3 người.

— Hành-quân ở Phụng-Sơn (Bình-Định) hạ 96 VC, bắt 46.

14-10-1964. — Kroutchev phải từ chức. Alexis Kossyguine lên thay làm Thủ-Tướng. Brejnev lên thay làm Tổng-Bí-Thư đảng Cộng-Sản Nga.

— Lăn đầu tiên từ 10 năm nay, lương căn-bản của công-chức được tăng 10 % ; phụ-cấp đất đồ của các hạng đều được ngang nhau. (SL.300-e và 300-g/TTP).

15-10-1964. — Hành-quân tại Châu-Thới, quận Vĩnh-Lợi (Bạc-Liêu) nơi căn cứ tiểu-đoàn Cơ-Động VC Soctrang ; 89 VC chết tại chỗ, 13 bị bắt, nhiều súng đạn bị tịch thu. VNCH : 6 chết, 25 bị thương.

— Tòa Án Quân-Sự mặt trận xử vụ biển-cố 13-9-64.

16-10-1964. — Rất đông VC với hỏa-lực mạnh tấn công ở Mỹ-Thanh, Cầu Dinh, Bến Cát (Bình-Dương). Trận đánh giữa ban ngày.

Buổi trưa, lại đánh 2 đồn gần Hậu-Nghĩa, 1 đồn gần Đức-Huê. Kết quả, VC : 70 xác bỏ lại với nhiều súng và cả đại-liên. VN CH : 16 chết, 25 bị thương, 3 chiến-xa bị hư hại.

17-10-1964. — Các cấp bậc chỉ-huy trong Quân-đội được ấn-định lại (SL.302-a/QP).

18-10-1964. — Th. T. Nguyễn-Khánh công bố chính-sách đối với đồng-bào Thượng và những biện-pháp cải-cách sẽ thi-hành. Đại-hội các sắc dân Thượng tại Pleiku.

19-10-1964. — Ban Lãnh-Đạo LTQÇQL tuyên bố : Thượng Hội-Đồng Quốc-Gia có quyền và có bổn-phận thực hiện các cơ-cấu quốc-gia, chọn vị Nguyên-thủ, lập Chánh-phủ trước ngày 27-10-64.

20-10-1964. — Phi-cơ VN oanh tạc lăm làng Mên An-Long Chrey, cách biên-giới 1 cây số. 3 VN, 1 Mỹ bị bắt và bị hạ sát.

— Ban-hành quy-chế quân-nhân hiện-dịch (SL. 0013/CT/LĐQC QL).

— 5 Tướng bị an-trị tại Đalat, được tha về và được tái dụng, làm Phụ-Tá cho Tổng-Tư-Lệnh trong năm lãnh-vực khác nhau.

— Ban bố Hiến-Chương Lâm-Thời. Sẽ có 1 Quốc-Trưởng tuyên-nhiệm theo thể-thức do Quốc-Dân Đại-hội ấn định. Quyền Lập-Pháp thuộc Quốc-dân Đại-Hội. Thủ-Tướng do Quốc-Trưởng chọn và Đại-Hội chấp nhận.

21-10-1964. — Đại-Tướng Lê-văn-Tý mới được thăng Thống-Tướng, hôm nay từ trần tại Saigon, thọ 61 tuổi.

— 6 Chuẩn-tướng thăng Thiếu-Tướng : Nguyễn cao-Kỳ, Lê nguyên-Khang, Chung tấn-Cang, Bùi hữu-Nhon, Phạm văn-Đồng, Nguyễn chánh-Thị.

22-10-1964. — « Quân-đội là cha Quốc-Gia » : phủ Thủ-Tướng minh-xác về lời tuyên bố này của Th.T. Nguyễn-Khánh tại Pleiku ; chỉ muốn nói : vai trò của Quân-đội là tối quan trọng.

23-10-1964. — Tòa Án Quân-Sự Mặt trận tha bổng tất cả 20 người liên-can tới vụ biển-cố 13-9-64.

24-10-1964. — Đại-Tướng Trần-thiện-Khiêm được bổ Đại-Sứ VN tại Hoa-Kỳ.

— 1 phi-cơ C.123 của Mỹ bị Mên bắn rớt gần đồn Dak Dam, vì bay lạc qua Mên.

— Quy-chế các ngân-hàng tại VN được ban hành (S.-Luật 018/CT/LĐQGQL).

— Quy-chế mới về nghiệp-đoàn được ban-hành : thành lập trong 1 tháng, được giấy thừa nhận chính-thức trong 3 tháng (S.-Luật 019/CT/LĐQGQL).

— Thượng-Hội-Đồng Quốc-Gia tuyền nhiệm Chủ-Tịch Phan-khắc-Sửu làm Quốc-Trưởng VNCH. (Quyết-nghị số 1).

25-10-1964. — B.S. Nguyễn-xuân-Chữ được bầu Quyền Chủ-Tịch Thượng Hội-Đồng.

— Th.T. Nguyễn-Khánh tiếp tân từ giã mọi người.

26-10-1964. — Ban Lãnh-Đạo LĐQGQL chính-thức chuyển giao quyền-hành cho tân Quốc-Trưởng.

— Chánh-phủ Nguyễn-Khánh đệ đơn từ chức.

27-10-1964. — Bộ Ngoại-Giao Hoa-Kỳ, một lần nữa, tỏ ý hân-hoan về tình-hình chánh-trị VN.

— Có tin Quốc-Trưởng Phan-khắc-Sửu mời Giáo-sư Trần-văn-Hương lập Chánh-phủ.

29-10-1964. — QT. Phan-khắc-Sửu mời BS. Hồ-văn-Nhật lập Chánh-phủ ; BS. Nhật từ chối.

— Thứ-trưởng Quốc-Phòng Mỹ tuyên bố : nếu Mên còn tấn công, Mỹ sẽ trả đũa mạnh.

30-10-1964 — QT. Phan-khắc-Sửu với Giáo-sư Trần-văn-Hương lập Chánh-phủ.

31-10-1964. — Giáo-sư Trần-văn-Hương được bổ nhiệm Thủ-Tướng. (SL.005/QT/SL).

1-11-1964. — (27 tháng 9 Giáp-Thìn).

— Th.T. Trần-văn-Hương phác họa chương trình sơ-lược trước Thượng Hội-Đồng Quốc-Gia.

— Căn-cứ không-quân Biên-Hòa bị bắn phá : 6 chết, 32 bị thương, 28 phi-cơ bị phá hủy hoặc hư hại (có 16 phần-lực B.57).

2-11-1964. — Hoa-Kỳ cho kiều-dân tản cư khỏi Nam-Vang vì có phong-trào bài Mỹ.

3-11-1964. — Đức Tăng-Thống Thích-Tịnh-Khiết kêu gọi Phật-tử bình-tĩnh, « giữ sức Quảng-Đức », không bạo động, mặc dầu Phật-giáo đương bị sức mạnh đe dọa.

— Trong đêm nay, các quận Bình-Chánh, Gò Đen, Bến Lức, đều bị tấn công. VC bỏ lại 23 xác.

4-11-1964. — Thành-phần Chánh-phủ Trần-văn-Hương (SL006/QT/SL).

Thủ-Tướng kiêm Tổng-Trưởng

Quân-Lực Trần-văn-Hương

Đệ-nhất Phó Thủ-Tướng kiêm

Nội-Vụ Nguyễn-lưu-Viên

Đệ-nhi Phó Thủ-Tướng kiêm Thống-

Đốc Ngân-Hàng Quốc-Gia Nguyễn-xuân-Oánh

Tổng-Trưởng Ngoại-Giao Phạm-đăng-Lâm

— Tư-Pháp Lữ-văn-Vi

— Thông-Tin Lê-văn-Tuấn

— Kinh-Tế Nguyễn-duy-Xuân

— Tài-Chánh Lưu-văn-Tính

— Cải-tiến Nông-Thôn .. Ngô-ngọc-Đôi

— Công-Chánh Lê-sĩ-Ngạc

— Văn-Hóa Giáo-Dục ... Phan-tấn-Chức

— Y-Tế Trần-quang-Điệu

— Xã-Hội Đàm-sĩ-Hiến

— Lao-Động Nguyễn-hữu-Hùng

— tại Phủ Thủ-Tướng .. Phạm-văn-Toàn

- Trung-Tướng Nguyễn-Khánh được cử làm Tổng-Tư-Lệnh Quân-Đội VNCH.
- Tổng-Hội Sinh-viên nhóm họp, tỏ ý dè dặt về thành-phần Chánh-phủ, nhưng mong rằng Chánh-phủ sẽ có chính-sách cách-mạng thật-sự.
- Bão Iris thổi mạnh về phía Qui-Nhon và miền Nam Trung-Phần.
- Hành-quân tại An-Xuyên, hạ 50 VC, tịch thu 28 súng (1 bích-kích-pháo, 2 đại-liện) VNCH : 1 chết, 16 bị thương.
- 5-11-1964. — BS. Nguyễn-xuân-Chữ từ chức quyền Chủ-Tịch Thượng-Hội-Đồng, vì không đồng ý về sự thành-lập Chánh-phủ Trần-văn-Hương.
- 6-11-1964. — Sinh-viên Saigon lại nhóm họp, đã kích thành-phần Chánh-phủ, đòi xét lại toàn-diện vũn-đề, và chính đốn Thượng-Hội-Đồng vì lý-do có nhiều phần-tử gây chia rẽ.
- 7-11-1964. — Có nhiều tin đồn : sinh-viên và Phật-tử sẽ xuống đường phản đối chánh-phủ.
 - Trung-Tướng Dương-văn-Minh được cử làm Đặc-Phái-Viên của Quốc-Trưởng tại ngoại-quốc.
 - 24 phi-cơ VN dội 120 tấn bom xuống Chiến-Khu D gần Phước-Thành, phá hủy 150 căn trại, nhiều kho lương và súng.
 - Bão Iris thổi quá mạnh. Phú-Yên bị ngập dưới 3 thước nước ; Qui-Nhon, Bình-Định, Quảng-Nam, Quảng-Ngãi cũng bị ngập.
- 8-11-1964. — Bão Iris đã ngớt. Bão Joan lại tới gần, và thổi mạnh.
- 9-11-1964. — Chánh-phủ không cải tổ, không từ chức : tuyên bố của T.Tr. Thông-Tin.
- 11-11-1964. — Sinh-viên Saigon tiếp tục hội thảo sôi nổi, tuyên bố không thể chờ đợi, phải hành động mạnh, không chịu một chánh-phủ « chuyên-viên, già nua, lại bị nhóm Tinh-thần giết dây ».

— Trên 4 vạn dân lánh nạn lụt, đổ xô về Đà Nẵng. Mùa màng trôi sạch ở Quảng-Nam ; từ Quảng-Ngãi đến Thừa-Thiên, hoa mầu mất chừng 80%, nhà cửa bị trôi 50% : riêng ở Quảng-Ngãi, 1.400 nhà sập đổ. Mưa suốt tuần nay, nước biển dâng mạnh, hơn 7.000 người bị cuốn với 53.697 nhà trôi (theo Bộ Xã-Hội). Tồn thất về công-chánh ước 88 triệu (theo Bộ Công-Chánh).

12-11-1964. — Hành-quân tại Phú-Hữu (Vĩnh-Bình) hạ 30 VC.

— VC xúi dân biểu tình tại Sông-Cầu : 7 người bị bắn chết, 11 bị thương.

— Trung-Tướng Dương-văn-Minh rời Saigon. đi công cán ở ngoại-quốc.

13-11-1964. — Th.T. Trần-văn-Hương trả lời mọi điểm thắc-mắc của Thượng Hội-Đồng, và tuyên bố : phải tái lập uy-quyền Quốc-Gia, tách rời chánh-trị và tôn-giáo, đưa tôn-giáo ra khỏi chánh-trị.

14-11-1964. — Thành-lập « Ủy-Ban Cứu-Trợ đồng-bào nạn lụt miền Trung » do Phó Th.T. Nguyễn-xuân-Oánh chủ-tọa (SL.334/TTP).

— Bộ Quân-Lực thông cáo : thanh-niên đến tuổi quân-dịch bị bắt trong cuộc biểu-tình, sẽ phải nhập ngũ tức khắc.

— 6 nhật-báo bị tịch thu vì đăng tin có hại cho Chánh-phủ.

— Bão Kate thổi về miền Trung, 90 cây số một giờ.

15-11-1964. — Quân-đội và Cảnh-sát canh gác nhiều ngã đường Saigon cả trước dinh Gia-Long.

16-11-1964. — Sinh-viên yết kiến QT. Phan-khắc-Sửu yêu cầu giải tán Chánh-phủ Trần-văn-Hương.

— VC tấn công các đoàn cứu tế đồng-bào bị bão lụt.

— Thượng Hội-Đồng quyết định lập một Ủy-Ban điều-tra về thành-phần Chánh-phủ.

— Gió thổi 120 cây số một giờ về phía Nha-Trang. Các trường học Đà-Thành phải đóng cửa.

— Chánh-phủ VN kêu gọi các nước giúp dân bị bão lụt.

18-11-1964. — Luật-sư Lê-văn-Thu được bầu làm Chủ-Tịch Thượng Hội-Đồng Quốc-Gia.

Hành-quân « Phong-Hỏa I », đại tấn công chiến-khu D, cách Biên-Hòa 40 cây số, 115 trực-thăng đồ bộ quân-đội. Trung-Tướng Nguyễn-Khánh đích-thân chỉ huy.

— 50 nhà bị cháy rụi sau trụ-sở Phái-đoàn quân-sự Mỹ đường Trần-hưng-Đạo Saigon.

— Mìn nổ tại Cầu-Lạc-Bộ phi-trường Tân-Sơn-Nhứt : 18 Mỹ và 1 Việt bị thương.

19-11-1964. — Hành-quân « Quyết-Thắng 436 » tại vùng Gia-Hòa (Quảng-Nam) hạ 57 VC, bắt 7. VNCII : 3 chết, 19 bị thương.

— Một số thanh-niên và chính-khách họp tại Hồ-Tắm Chi-Lăng Gia-Định, công kích Chánh-phủ Trần-văn-Hương.

20-11-1964. — Thiết quân-luật tại các tỉnh bị bão lụt trong 2 háng (SL.027/QT/SL).

— Biểu-tình chống Chánh-phủ tại quận-ly Tuy-An (Phước-Yên) 2 người bị thương.

— Văn-phòng Thủ-Tướng cho biết : 148 nhà tri-thức ký giấy ủng hộ Chánh-phủ và Thủ-Tướng.

— Hành-quân « Đà-Nẵng II » tại vùng Lê-Mỹ (Quảng-Nam) hạ 35 VC, bắt 1, với một số súng.

21-11-1964. — Chấm dứt hành-quân « Thăng-Long 27 » tại vùng liên ranh Sùng-Hiếu và Khiêm-Ích (Định-Tường) hạ 106 VC, bắt 55, tịch thu một số súng.

22-11-1964. — Biểu-tình lớn ở nhiều nơi, chợ Bến-Thành, đường Lê-văn-Duyệt, Phan-thanh-Giản, Saigon... với nhiều biểu-ngữ đả kích Th.T. Trần-văn-Hương và Chánh-phủ. Cảnh-sát giải tán bằng lựu đạn cay mắt. Bọn người biểu tình ném đá lung tung. Nhiều người bị thương.

— Học-sinh 2 trường Cao-Thắng và Nguyễn-trường-Tộ đánh nhau với học-sinh trường Nguyễn-Trãi Saigon ; 12 bị thương, Cảnh-Sát phải ném lựu-đạn cay mắt giải tán.

23-11-1964. — Vài báo đăng những kiến-nghị của một số đoàn-thể gửi về ủng hộ Chánh-phủ.

24-11-1964. — Thượng-Tọa Thích-Tâm-Châu gửi thư lên Q.T. Phan-khắc-Sửu và Thượng-Hội-Đồng, yêu cầu có thái-độ dứt khoát với Chánh-phủ, chấm dứt bắt bớ, thả những người bị giam, ra lệnh không được đàn áp.

— Nhiều trường học bải khóa. Học-sinh trường tư Lê-Quý-Đôn đóng chặt cửa không chịu về. Cảnh-sát phải phá cửa vào, nhưng bị ném gạch đá, trường bị hư hại khá nhiều ; lăm phụ-huynh mang đồ ăn tiếp tế cho con em.

— Kết-quả hành-quân « Phong-Hỏa I » vào Chiến-khu D : 163 VC chết, 68 bị bắt, 24 súng và 563 lựu-đạn bị tịch thu, 5 địa-đạo dài 1 cây số rưỡi bị phá hủy. VNCH : 22 bị thương, 1 mất tích.

— Ủy-Ban Cứu-Trợ thu được 25 triệu.

— Hoa-Kỳ viện-trợ 25.000 tấn gạo cho dân bị bão lụt, nhưng sự chuyên chở rất khó-khăn vì đường xá bị hủy hoại nhiều, tàu biển lại thiếu, và nhiều khi không cập bến được vì sóng gió.

— Các Trung-Tướng Nguyễn-Khánh và Dương-văn-Minh được thăng Đại-Tướng.

25-11-1964. — Buổi sáng, học-sinh trường Hồng-Lạc đường Trần-quốc-Toản bải khóa, phản đối sự bắt bớ những người biểu-tình. Cảnh-sát tới, bị ném đá. Buổi trưa, một đội Nhảy Dù tới cùng một Biện-Lý ; một lựu-đạn nổ, một số người bị thương. Buổi chiều, nhiều đám người khác lại kéo đến nhập bọn biểu tình, cũng ném gạch đá. Cảnh-sát và quân-đội phải can-thiệp, mãi 21 giờ mới giải tán được. 85 người bị thương, 238 bị bắt.

— Các trường học bị đóng cửa cho đến khi có lệnh mới.

— Giờ giới nghiêm mới, từ 10 giờ đêm tới 5 giờ sáng.

— Hành-quân ở Ba Dừa: Cai Lậy (Định-Tường) hạ 90 VC, bắt 54.

— Không-quân oanh-kích một căn cứ VC tại Gò-Công, hạ 37 VC, phá hủy một số trại.

27-11-1964. — Thiết quân-luật tại Saigon và Gia-Định trong 1 tháng. (SL.029/QT/SL).

— Thiếu-Tướng Phạm-văn-Đồng được cử làm Tổng-Trấn Sai-gon/Gia-Định ; Đại-Tá Trần-thanh-Bền tái bổ Tổng-Giám-Đốc Cảnh-Sát.

— Viện Hóa-Đạo tuyên bố tạm thời đóng cửa. ngưng hoạt-động.

— Hành-quân tại Cam-Lộ (Quảng-Trị) hạ hơn 100 VC.

— Thiết lập Hội-Đồng Tối-Cao Công-Vụ trừ liệu trong quy-chế công-chức từ 1950 (SL.341/TTP).

— Ấn-định lại các Vùng và các Khu Chiến-Thuật : 4 Vùng. 1 biệt-khu Thủ-Đô, 1 Đặc-khu Rừng Sát (SL. 343/QI.).

28-11-1964. — Th.T. Trần-văn-Hương tuyên bố : không lùi bước, phải dùng mọi cách tái-lập trật-tự. Và cho biết : trong các vụ biểu-tình vừa qua, có bắt 228 người nhưng đã thả 202, gọi nhập ngũ 35, chỉ còn giữ 1. Có 71 Cảnh-sát bị thương.

— BS. Nguyễn-xuân-Chữ họp báo, tuyên bố thành lập cùng nhiều đảng-phái, một Hội-Đồng Dân-Tộc Cách-Mạng để cứu vãn tình-thế.

— Thành lập Trung-Tâm Khuếch-Trương Xuất-Cảng (SL.345/KT).

29-11-1964. — Cắt đám tro Lê-văn-Ngọc bị chết trong vụ biểu-tình ngày 25/11. Rất đông thanh-niên đi đưa, Xô-xát tại Cầu Bông (Gia-Định) với Cảnh-sát. Nhân-viên an-ninh bắt được vũ-khí giấu trong xe số NDG.228 của đoàn hộ-tàng. Một số thanh-niên bị bắt.

30-11-1964. — 4 giờ sáng, một đầu máy hỏa-xa không tài-xế, chạy hết tốc lực về ga Saigon ; lao vào ga, làm đổ sập một góc nhà. 9 người chết, 13 bị thương, thiệt hại khá lớn.

— Kết-quả hành-quân Ba Dừa và Chợ Gạo (Định-Trường) hạ 285 VC, bắt 146 với vũ-khí, bắn bị thương vài trăm.

— Hành-quân « Đà-Nẵng 5 » tại Viêm-Minh, Hòa-Vang (Quảng-Nam) hạ 54 VC, bắt 21. VNCH : 1 bị thương.

— Hơn 100 lính Mên ở biên-giới, bắn bích-kích-pháo vào toán tuần-tiểu của đồn Vĩnh-Xương (Châu-Độc). Sau lại kéo sang bắn vào đồn, 1 binh-sĩ VNCH bị tử thương.

1-12-1964. — (28 tháng 10 Giáp-Thìn).

— Ủy-Ban Cứu-Trợ thu được 32 triệu.

— Theo tin từ Đông-Kinh, một số phi-cơ Mỹ đã ném bom xuống 4 địa-điểm Bắc-Việt gần Bến-Hải.

3-12-1964. — Hành-quân tại Bời-Lời (Tây-Ninh) hạ 50 VC, bắt được nhiều tân thực-phẩm.

4-12-1964. — Các trường tiểu-học Saigon Giãđịnh được mở lại.

— Hội-Đồng Trưởng-lãnh họp tại Dalat, tuyên bố ủng hộ một chánh-quyền dân-sự lành mạnh, yêu nước, không bị áp-lực ; và dự bị thiết lập một Hội-Đồng Quân-Lực.

5-12-1964. — Hành-quân « Dân-Chí 92/SĐ » tại Tân-Lộc (Cà-Mau) hạ 138 VC của tiểu-đoàn U-Minh 2, bắt được nhiều vũ-khí, phá hủy công-binh-xưởng. VNCH : chết 27, bị thương 30. Chuẩn-tướng Đặng-văn-Quang được thăng Thiếu-Tướng.

7-12-1964. — Tiền quyền về bảo lự : 50 triệu.

— Giờ giới-nghiêm mới : từ 1 giờ đến 4 giờ sáng.

— Tu-Viện Nguyễn-Thiếu (Phước-Tuy) nơi trú ẩn của một số đồng-đồng-bào lánh bảo lự, bị VC tấn công : 5 người chết, 15 bị thương. VNCH : chết 5, mất 3 súng và máy truyền-tin.

8-12-1964. — Một số dụng-cụ thuộc tài-sản tịch thu của họ Ngô, được bán đấu-giá để lấy tiền xung vào quỹ cứu-trợ bảo lự.

— Tổng-Giáo-Hội Phật-Giáo VN được thành lập ; Hiến-Chương cũng được thừa nhận do một đạo Luật số 001/64 của Thượng-Hội-Đồng Quốc-Gia. Có Viện Chương-giáo, Viện Hoàng-Pháp, Viện Hộ-Đạo.

— Chánh-phủ Trần-văn-Hương phản đối sự chỉ định một Ủy-Ban của Thượng-Hội-Đống để xét lại thành-phần Chánh-phủ.

— Quận-ly An-Lão (Binh-Định) bị tấn công rất mạnh. Viên-binh phản công, phi-cơ thả nhiều bom napalm. Ngọn đồi 193 bị chiếm và giành lại nhiều lần.

10-12-1964. — VC đánh đồn Bà Dừa (Định-Tường) dân-chúng phải đi cầm đuốc soi. VNCH : 12 chết, 15 bị thương. VC : bị hạ 15 và bỏ lại 3 ghe chứt đầy 51 xác.

— Vẫn giao tranh kịch-liệt tại An-Lão. VC mở mặt trận thứ hai, đánh vào bộ Chỉ-huy tiểu-đoàn VNCH tại đồi 159 cách Tam-Kỳ 8 cây số. Không-quân phải dội bom napalm.

11-12-1964. — Trận An-Lão tiếp tục dữ-dội, nhiều cuộc xung-phong ô-ạt. Phi-cơ vẫn phải can thiệp mạnh.

— VC tấn công Vị-Thanh (Chương-Thiện) bị hạ 180. VNCH : chết 8, bị thương 56.

— Vài trăm Tăng Ni cầu nguyện ngày đêm tại Viện Hóa-Đạo.

12-12-1964. — Mìn nổ tung một quán rượu đường Trần-hưng-Đạo, Saigon, 16 người bị thương.

— Trận Tam-Kỳ tiếp tục ; trên đồi 159, VC bỏ lại 124 xác.

— Thượng-Tọa Thích-Tâm-Châu kêu gọi Phật-tử tránh xách xích động, giữ bình-tĩnh.

13-12-1964. — Lại mưa lớn và ngập lụt phen nữa ở Khánh-Hòa, Bình-Thuận, Ninh-Thuận. Hơn 500 người bị trôi, 20.000 nhà bị ngập và cuốn đi.

— Có tin Đức Tăng-Thống Thích-Tịnh-Khiết, các Thượng-Tọa Thích-Trí-Quang và Thích-Tâm-Châu tuyệt thực 48 giờ.

15-12-1964. — Luật-sư Phan-tấn-Chức từ chức T.Tr. Giáo-Dục. Giáo-sư Nguyễn-văn-Trường được cử lên thay.

— Chánh-phủ Anh xác nhận ủng hộ Chánh-phủ Trần-văn-Hương.

— Tiền quyền về bão lụt : 56 triệu. Việc tiếp tế cứu tế, chuyên chở vẫn rất khó khăn, thực phẩm quyền được, chắt đông tại Saigon.

16-12-1964. — Thượng Hội-Đồng Quốc-Gia thăm dò ý-kiến của một số nhân-vật về việc triệu tập Quốc-dân Đại-hội.

17-12-1964. — Một số Tướng-lãnh trẻ yết kiến Quốc-Trưởng và trình bày về việc cho một số Tướng-lãnh già hồi hưu.

18-12-1964. — Một Hội-Đồng Quân-Lực được thành lập, do Huấn-lệnh của Tổng-Tư-Lệnh Nguyễn-Khánh, để giúp đỡ Tổng-Tư-Lệnh với tư-cách Cố-Vấn và thực hiện công-bằng trong Quân-Đội.

— Bộ Giáo-Dục thông cáo : trường nào được mở lại, mà còn lộn-xộn, sẽ bị đóng cửa hẳn. Đã có 60 trường nộp đơn xin mở lại.

20-12-1964. — Hội-Đồng Quân-Lực tuyên bố : không tín nhiệm Thượng Hội-Đồng Quốc-Gia, vì đã gây chia rẽ, mua chuộc một số Tướng lãnh có óc bè phái vv. Và giải tán Thượng-Hội-Đồng.

— Một số Thượng-hội-viên cùng chính-khách bị coi là « xoi thịt » bị « cô-lập-hóa ».

— Quân-lực không thực hiện chính-sách của ngoại-bang nào cả. Thà thanh-bạch trong độc-lập, còn hơn giàu sang mà tủi nhục trong nô-lệ ngoại-bang : Nhật-lệnh của Đại-Tướng Nguyễn-Khánh.

— Thông-Cáo chung của Hội-Đồng Quân-Lực và Chánh-phủ :

ô. Phan-khắc-Sửu vẫn được lưu nhiệm Quốc-Trưởng ;

ô. Trần-văn-Hương cùng Chánh-phủ vẫn được Quân-Lực tín nhiệm ; cho tới khi có Quốc-dân Đại-hội, Quốc-Trưởng tạm giữ quyền Lập-pháp ; Chánh-phủ phải triệu tập Quốc-dân Đại-hội ; Quân-lực giữ nhiệm-vụ hòa giải mọi cuộc tranh-chấp.

21-12-1964. — Hòa-Thượng Thích-Từ-Quang, Viện-trưởng Viện Hoằng-Pháp của Tổng-Giáo-Hội VN bị 4 thanh-niên hành hung, tại Chơn-Đức tu-viện Gia-Định.

23-12-1964. — Bộ Tổng-Tư-Lệnh thông cáo : Hội-Đồng Quân-Lực không phải là Hội-Đồng Quân-Đội Cách-Mạng, nhưng chỉ có nhiệm-vụ tư-vấn đối với Tổng-Tư-Lệnh ; sau quyết-định tối-cần ngày 20-12-64. Hội-Đồng đã trở về cương-vị cũ.

— Theo T.Tr. Y-Tế, tại VN, chỉ có 1 bác-sĩ cho 50.000 dân.

24-12-1964. — Mìn nổ dữ-dội tại khách-sạn Brink của quân-nhân Mỹ, gần trụ-sở Quốc-Hội cũ. 20 phòng bị sụp, 13 xe cháy, 2 Mỹ chết, hơn 100 người bị thương (cả khách qua đường).

— Đại-Tướng Dương-văn-Minh từ Đài-Bắc, trở về Saigon.

25-12-1964. — Trìền-hạn 1 tháng tình-trạng thiết quân-luật tại Saigon-Gia định (SL.049/QT/SL).

— Đại-Tướng Nguyễn-Khánh tuyên bố với báo New-York Herald Tribune : tướng Taylor đã có những hành-động không thể tưởng-tượng. muốn dùng áp-lực đối với người hữu-trách VN ; nếu ông không khéo xử. thì VN sẽ mất. Mỹ nên tính việc lớn với những ai có thực-lực ở xứ này ; ô. Taylor không thể buộc dân VN chịu đựng những nhà lãnh-đạo mà dân VN không muốn.

— Tòa Đại-Sứ Mỹ minh xác : Đ.S. Taylor chỉ làm đúng nhiệm-vụ của một Đại-Sứ.

— Bop Hope, tài-tử cười. trình diễn ở Đà-Nẵng và Pleiku cho quân-nhân Mỹ nhân dịp lễ Giáng-Sinh.

— Một toán người xông vào Viện Hóa-Đạo toan đánh phá ; 1 người bị bắt giữ.

26-12-1964. — Số tiền quyên về bão lụt : 59 triệu.

— Không-quân Mỹ oanh tạc Tchépone, Xiêng Khouang và đường mòn Hồ-chí-Minh ở Lào.

27-12-1964. — Hành-quân « Dân-Chí 100/SD » ở Sóc-Trang, 2 tiểu-đoàn VNCII đánh 4 tiểu-đoàn VC. hạ 82, bắt 8, với nhiều súng các cỡ.

— VC tập trung rất đông quân tại Bình-giã (Phước-Lễ) và mở trận đánh lớn. Quân tiếp-viện đang trực-thăng khó đỡ bộ. Nhiều tiểu-đoàn Biệt-Động-Quân tham chiến. Phi-cơ bắn phá mạnh.

29-12-1964. — VC rút bớt quân ở Bình-Giã. Khám phá được nhiều đường hầm kiên-cố và rất dài, với các kho thực-phẩm, đạn-dược.

31-12-1964. — Tiền quyền về bảo lựt : 64 triệu.

— Đã tái chiếm Bình-Giã. Kết-quả 3 đêm ngày ác-chiến : 132 VC chết. VNCH : 44 chết, 34 bị thương, 41 mất tích.

— Các Tướng lãnh vẫn họp bàn tại Vũng Tàu để tìm giải-pháp cho tình-thế.

TẠM NGƯNG

Sách đã phát hành

Thanh Cung Mười Ba Triều

(trọn bộ 7 cuốn)

- * *Anh-Minh Hoàng- đế là vị vua khai sáng nhà MÃN-THANH. Từ một bộ lạc nhỏ, Anh-Minh Hoàng- đế đã mở rộng biên cương để trở thành một nước lớn, khả dĩ đủ để cho con cháu thôn tính Trung-Hoa. Thật là một sự nghiệp hiếm có ở đời.*

Con cháu của Anh-Minh Hoàng đế tiến vào Trung quốc bằng cách nào, thống trị Trung Hoa bao lâu ? Những chuyện gì đã xảy ra dưới triều Thanh từ ngoài bưng biển tới nơi thâm cung ? Tất cả những bí sử lạ kỳ, khủng khiếp, rùng rợn, hoặc mê ly diễm ảo mơ mộng xoay chung quanh mấy vấn đề trên.

Đã có bán tại các nhà sách lớn trên toàn quốc.